

STRATEGIA
INTEGRATĂ DE
DEZVOLTARE
URBANĂ

2014 - 2023

Colectiv de elaborare

Nicolaie MOLDOVAN (coordonator) – City Manager al Municipiului Alba Iulia

Veronica CONSTANTIN – Expert documente de analiză și planificare strategică

Ionela GAVRILĂ PAVEN – Economist, expert dezvoltare regională

Ioan BELE - Expert dezvoltare urbană și a teritoriului

Marius DUCA – Expert strategie

Hedviga CĂLIN – Arhitect Șef, Municipiul Alba Iulia

Silvia MOLDOVAN – Director Executiv Direcția Tehnică, Municipiul Alba Iulia

Crina DUMITRESCU – Director Direcția Programe, Municipiul Alba Iulia

Camelia ROȘU – Expert local

Ioana CIOLOCA – Expert ocupațional

Sebastian BĂEȘAN – Expert local

Cristina COFARU – Expert local

Bogdan POPA – Consilier economie socială

Robert BANDI – Consilier manager proiect

Cuvânt înainte

„Deosebirea esențială dintre o administrație locală „de pluton” și o administrație locală performantă se poate rezuma în patru cuvinte: **Seriozitate, Implicare, Dăruire și Unitate** – acestea dau măsura exactă a capacității unei administrații moderne și conectate la ceea ce așteaptă oamenii de la ea. În 27 de ani de viață liberă, sunt convins că albaiulienii s-au maturizat mai mult decât alții și percep exact, prin ce văd și trăiesc zi de zi, performanța în administrație. Paginile următoare și tot efortul ce stă în spatele existenței lor sunt cea mai bună dovadă că Alba Iulia a evoluat și că este pregătită să se dezvolte și mai mult.

Aș îndrăzni să adaptez și să personalizez și mai mult acronimul acesta, **SIDU**, cu care ne vom întâlni foarte des în următorii ani. Să văd în el nu doar Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului nostru pentru următorii ani, ci **Soluții Imediate pentru o Direcție Unică: înainte**. Acesta este singurul drum pe care ne văd mergând, singurul sens de luat în calcul pentru Alba Iulia. Pentru că în acest “înainte” stă tot viitorul.

Nu am nici o rețineră în a afirma că Alba Iulia a strălucit în ultimii ani prin planificare, gândire strategică și anticipare. Absolut nimic nu a fost la întâmplare. Iar asta ne-a făcut remarcăți și apreciați, ca oraș și administrație, de către unele dintre cele mai prestigioase instituții, ca Banca Mondială sau Moody's. Acest lucru ne-a transformat, din simplă administrație, într-o ființă colectivă, cu picioarele pe pământ, care se pune de acord cu locuitorii, folosește specialiștii și stă cu fața la oportunități. Este ca în viața de zi cu zi. Dacă vrei să rupi rândurile, știi de azi ce vei face mâine. **SIDU** este documentul care poate lămurii pe oricine încotro se îndreaptă Alba Iulia.

Pe scurt, este un studiu care ne pune în dialog cu investitori, cu finanțatori, cu urbaniști, dar cel mai important, cu viitorul nostru. E răspunderea prezentului pentru a continua să transformăm Alba Iulia. A nu se înțelege că tot ce este scris în **SIDU** se întâmplă mâine, pentru că aici sunt formulate obiective cu termen mediu și lung de realizare. Sunt planuri realiste menite să genereze oportunități de investiții, care ne poziționează eficient în competiția cu alte orașe care caută finanțare din bani europeni, crește încrederea celor care vor să se alăture brandului nostru turistic, oferă perspectiva unui sistem de transport modern, pe scurt, atinge toate aspectele dezvoltării.

Sigur, nu vreau să închei fără a spune că este nevoie de mult discernământ pentru a reuși. Și de la noi, ca administrație, și de la albaiulieni. Este nevoie de consens politic în Consiliul Local, de continuitate în decizii, pentru că acolo unde există voință, există și putință. Sunt onorat că am avut șansa de a fi contemporan cu scrierea unui nou capitol, care anticipează viitorul Celeilalte Capitale. Și sunt absolut convins că împreună vom transforma viziunea în realitate și planurile în fapte.

*Vă mulțumesc fiecăruia și vă invit să fiți parte din **SIDU** și din viitor!”*

Mircea Hava, Primarul Municipiului Alba Iulia

„Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană este o bornă esențială în efortul comun de a face din Alba Iulia un oraș și mai vizibil, și mai atractiv și mai ofertant decât este deja, acum. Este, în același timp, cea mai bună dovadă că suntem în fața unui moment istoric pentru Alba Iulia. Pentru că în acest document nu vorbim doar despre „astăzi”, ci facem pariul cu „mâine”. Mai exact, cu viitorul acestui oraș până în anul 2023. Astfel s-ar traduce într-un mod simplu și plastic SIDU, document pe care îl prezentăm aici, în forma lui actualizată, pentru a răspunde condițiilor specifice ale unor linii de finanțare guvernamentale, europene, internaționale sau private, revizuite pentru exercițiul financiar 2014-2020.

Nu doar prin dimensiunile sale, documentul, cred cu tărie, poate fi considerat o adevărată Magna Cartha locală. Pentru că ne definește instituțional, ne certifică administrativ și ne prezintă așa cum ne-am dorit să fim și cum suntem: ca pe o comunitate solidă, matură și conștientă de valorile și importanța ei.

Cu câțiva ani în urmă, când ne-am asumat pentru Alba Iulia rolul de Cealaltă Capitală, nu am făcut-o doar ca pe un exercițiu creativ sau de imagine. Am crezut în viziunea noastră, am luat lucrurile în serios și le-am tratat în consecință, zi după zi, astfel că acum ne putem mândri cu multe aspecte la care întrecem detașat chiar capitala oficială.

Astăzi, prin SIDU, nu facem decât să subliniem că nimic din tot ce s-a întâmplat până acum la Alba Iulia nu a fost întâmplător, că evoluția spectaculoasă a orașului este efectul seriozității cu care tratăm fiecare subiect și al energiei pe care o investim în fiecare zi, nu doar noi, ci fiecare albaulian în parte. Că am știut să răspundem provocărilor și am avut abilitatea să ne adaptăm schimbărilor accelerate din noul mileniu.

Indiferent că vorbim de dezvoltare economică sau socială, de eficiență energetică sau regenerare urbană, de soluții pentru trafic și mobilitate sau de reabilitarea infrastructurii de drumuri, de creșteri sustenabile din punct de vedere geografic și demografic, de dezvoltare turistică integrată, prin elaborarea acestui document, Primăria Municipiului Alba Iulia se situează în linie cu cele mai recente și moderne evoluții la nivel mondial și european privind conceptul de dezvoltare urbană durabilă.

Le mulțumesc tuturor colegilor care s-au implicat cu toate resursele și au contribuit la generarea acestui reper esențial pentru evoluția municipiului Alba Iulia. Prin SIDU, va invit, așadar, în viitor. Unul palpabil, cuantificabil, în care nimic nu este lăsat la mâna hazardului, ci argumentat temeinic și programat în detaliu. Pentru că noi, aici, în Cealaltă Capitală, credem într-un viitor construit cu seriozitate.

Înainte de toate, credem în noi!”

Nicolaie Moldovan, City Manager al Municipiului Alba Iulia

Cuprins

Listă de figuri.....	7
Listă de tabele	12
INTRODUCERE	14
CAPITOLUL I. CONTEXTUL URBAN ȘI IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR PROBLEME ȘI PROVOCĂRI LA NIVEL LOCAL.....	21
1.1 Date statistice și analize relevante pentru definirea contextului urban	21
1.1.1. Dezvoltare teritorială și urbanism. Elemente de geografie urbană specifice municipiului Alba Iulia.....	21
a) Personalitatea geografică a municipiului Alba Iulia	21
b) Municipiul Alba Iulia în sistemul de localități la nivel zonal, județean, regional și național	24
c) Particularități în dezvoltarea teritorială a municipiului Alba Iulia	26
d) Mobilitate și accesibilitate la nivelul municipiului Alba Iulia	54
e) Tendințe și scenarii de dezvoltare teritorială	64
1.1.2 Provocări economice la nivelul municipiului Alba Iulia	65
a) Evoluția Produsului Intern Brut și încadrarea în evoluția pe plan național	65
b) Mediul de afaceri din Alba Iulia	70
c) Analiza cifrei de afaceri a firmelor din Alba Iulia	84
d) Aspecte relevante pentru piața muncii – cererea de muncă.....	88
e) Procesul de investiții	92
f) Analiza activității contribuabililor mijlocii.....	98
g) Industria la nivelul municipiului Alba Iulia	100
h) Agricultură municipiului Alba Iulia	102
i) Fondul forestier și exploatarea resurselor primare.....	109
j) Comerțul și serviciile	110
k) Turismul	111
l) Analiza disparităților din economie	127
m) Analiza SWOT a economiei municipiului Alba Iulia	128
1.1.3 Provocări sociale la nivelul municipiului Alba Iulia	130
a) Structura populației după participarea la activitatea economică, resursele de muncă.....	131
b) Zone urbane marginalizate	134
c) Structura populației active	144
d) Populația ocupată	145
e) Forța de muncă salariată.....	147
f) Aspecte ale șomajului în Alba Iulia.....	148

g) Formare profesională și învățare pe parcursul întregii vieți.....	153
h) Raportul de dependență economică	154
i) Analiza SWOT.....	155
1.1.4 Provocări climatice la nivelul municipiului Alba Iulia.....	156
a) Problematika și legislația la nivel european.....	156
b) Contextul local	157
1.1.5 Provocări demografice la nivelul municipiului Alba Iulia	159
a) Populația curentă a municipiului Alba Iulia; distribuția și densitatea populației pe localitățile componente.....	160
b) Analiza evoluției numerice a populației municipiului Alba Iulia pe baza datelor ultimelor 5 recensăminte.....	161
c) Structura etnică, lingvistică și religioasă.....	162
d) Structura populației pe sexe și grupe de vârstă. Indicatori demografici derivați.....	163
e) Structura populației după nivelul studiilor absolvite.....	165
f) Evoluția principalilor indicatori ai mișcării naturale a populației în perioada 2000-2015 la nivelul municipiului Alba Iulia	167
g) Analiza SWOT.....	169
h) Consecințe ale evoluțiilor demografice.....	169
1.1.6 Provocări legate de mediu la nivelul municipiului Alba Iulia	171
a) Starea principalilor indicatori de mediu.....	171
b) Oferta de produse și servicii care fac stilul de viață verde (produse ecologice)	175
c) Spații verzi.....	176
d) Infrastructura de mediu.....	177
e) Riscuri ecologice.....	179
f) Conceptul de oraș verde.....	181
g) Consumul energetic și utilizarea surselor regenerabile de energie.....	182
h) Analiza stării actuale a mediului și aspectele teritoriale ale acestuia.....	210
1.1.7 Infrastructura și serviciile aferente în municipiul Alba Iulia	212
a) Infrastructura tehnico-edilitară	212
b) Infrastructura de sănătate.....	216
c) Infrastructura socială.....	223
d) Infrastructura de învățământ	233
e) Infrastructura de cercetare	238
f) Infrastructura culturală	240
g) Fondul de locuințe.....	242
h) Societatea civilă	245

1.1.7.i Dezvoltarea și extinderea infrastructurii municipiului Alba Iulia, în urma proiectelor de investiții ale Primăriei.....	248
1.1.8 Imaginea municipiului Alba Iulia.....	267
a) <i>Percepția locuitorilor privind municipiul Alba Iulia</i>	267
b) <i>Performanțele Municipiului Alba Iulia</i>	270
1.2 Strategii și politici sectoriale existente ce stau la baza elaborării SIDU	271
1.3 Analiza nevoilor și a soluțiilor aferente	277
1.3.1. Economie.....	277
1.3.2 Societate	282
1.3.3. Schimbări climatice	303
1.3.4. Demografie	305
1.3.5. Mediu.....	307
1.4 Analiza SWOT integrată.....	310
1.4.1. Analiza mediu intern	310
1.4.2. Analiza mediului extern.....	312
CAPITOLUL II. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE ȘI OBIECTIVELE SIDU	316
2.1 Viziunea de dezvoltare a Municipiului Alba Iulia.....	316
2.2 Obiectivele generale și domenii de intervenție pentru dezvoltarea municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023.....	323
CAPITOLUL III. CALENDAR DE ACTIVITĂȚI PENTRU IMPLEMENTAREA SIDU ȘI PORTOFOLIUL DE PROIECTE	326
3.1 Activități și domenii de intervenție.....	326
3.1.1 Planificarea domeniilor de intervenție vizate în vederea atingerii obiectivelor strategice	326
3.1.2 Măsuri de atenuare a riscurilor implementării SIDU.....	331
3.2 Portofoliul proiectelor necesare pentru realizarea viziunii și atingerii obiectivelor SIDU	333
3.3 Hărți implementare proiecte	392
CAPITOLUL IV. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SIDU.....	410
4.1 Contextul instituțional.....	410
4.2 Plan de acțiune pentru implementarea SIDU.....	424
4.3 Indicatori cuantificabili relevanți.....	429
CAP. V. CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA SIDU.....	436
5.1 Elaborarea inițială și actualizarea SIDU	436
5.2 Procesul de consultare publică privind versiunea actualizată a SIDU	442
Anexe.....	446

Listă de figuri

Figură 1 - Localizarea geografică a Municipiului Alba Iulia	21
Figură 2 - Limita teoretică a zonei de influență a Municipiului Alba Iulia	29
Figură 3 - Model gravitațional demografic.....	30
Figură 4 - Model gravitațional demografic.....	30
Figură 5 - Model gravitațional demografic.....	31
Figură 6 - Harta municipiului Alba Iulia	31
Figură 7 - Detaliu cu malul neamenajat al râului Ampoi	38
Figură 8 - Teritoriul zonal din PATZ Valea Mureșului din județul Alba (marcat cu albastru)	38
Figură 9 - Detaliu privind pista de bicicliști din Parcul Dendrologic din Zona Mamut	38
Figură 10 - Proveniența elevilor Colegiului Militar Liceal „Mihai Viteazul” în anul școlar 2013/2014	40
Figură 11 - Harta Iosefină a Transilvaniei (1769-1773)	41
Figură 12 - Evoluția expansiunii spațiale a municipiului Alba Iulia timp de 3 secole (Sursa:Primăria Municipiului Alba Iulia).....	41
Figură 13 - Componenta teritoriului administrativ al municipiului Alba Iulia.....	42
Figură 14 - Evoluția suprafeței intravilane municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016.....	43
Figură 15 - Grafic suprafață existentă și propusă pentru extinderea intravilanului	43
Figură 16 - Hartă intravilan municipiul Alba Iulia	44
Figură 17 - Panoramă zona Schit.....	45
Figură 18 - Panoramă Cartier Pâclișa	45
Figură 19 - Panoramă Dealul Furcilor (vedere spre Mamut)	45
Figură 20 - Panoramă Cartier Bărăbanț	45
Figură 21 - Zone cu densitate redusă de populare.....	47
Figură 22 - Cetatea Alba Carolina: imagine de ansamblu și detalii	51
Figură 23 - Bulevardul Transilvania	52
Figură 24 - Piața Iuliu Maniu	52
Figură 25 - Fântâna arteziană din Parcul Unirii	52
Figură 26 - Autogara Alba Iulia.....	59
Figură 27 - Fațadă Gara CFR Alba Iulia.....	59
Figură 28 - Gara CFR Alba Iulia modernizată.....	59
Figură 29 - Evoluția lungimii străzilor orașenești la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016.....	60
Figură 30 - Situația străzilor la nivelul municipiului Alba Iulia	61
Figură 31 - Stație de autobuz.....	61
Figură 32 - Prezentare autobuz	61
Figură 33 - Detaliu autobuz	61
Figură 34 - Exemplu de piste protejate pentru bicicliști (Locația: Market Street San Francisco).....	64
Figură 35 - Exemplu de afacere folosind bicicleta („cafenea mobilă”)	64
Figură 36 - Contribuția principalelor activități economice la formarea Valorii Adăugate Brute Regionale la nivelul anului 2014.....	67
Figură 37 - Intensitatea de manifestare a oportunităților de afaceri.....	72
Figură 38 - Principalii factori perturbatori pentru dezvoltarea mediului de afaceri.....	73
Figură 39 - Dificultăți în activitatea IMM-urilor la nivel de 2016, în funcție de vârsta lor.....	74
Figură 40 - Diferențierea percepțiilor influențelor negative ale evoluțiilor contextuale în funcție de apartenența regională a IMM-urilor	74
Figură 41 - Evoluția numărului de agenți economici la nivelul județului Alba	75
Figură 42 - Evoluția numărului de agenți economici la nivelul municipiului Alba Iulia.....	77
Figură 43 - Distribuția pe sexe a membrilor și/sau titularilor de PFA/II.....	79
Figură 44 - Distribuția pe vârstă a titularilor și/sau membrilor de PFA/II.....	79
Figură 45 - Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor	80

Figură 46 - Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active.....	80
Figură 47 - Avantajul competitiv pe piață în viziunea agenților economici.....	84
Figură 48 - Evoluția cifrei de afaceri pe fiecare județ din țară (anul 2015)	85
Figură 49 - Evoluția cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015	87
Figură 50 - Contribuția principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul municipiilor Alba Iulia și Sebeș și a orașului Teiuș la nivelul anului 2007	88
Figură 51 - Contribuția principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul municipiilor Alba Iulia și Sebeș și a orașului Teiuș la nivelul anului 2015	88
Figură 52 - Evoluția salariului mediu la nivelul anului 2015	89
Figură 53 - Cererea de muncă înregistrată la nivelul Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba, perioada ianuarie – septembrie 2013.....	90
Figură 54 - Structura mediului de afaceri la nivelul municipiilor Alba Iulia și Sebeș din punct de vedere al formei de proprietate.....	91
Figură 55 - Ponderea investițiilor în proiecte de inovare	97
Figură 56 - Modalități de realizare a inovării	98
Figură 57 - Principalele surse de informații pentru procesele inovatoare.....	98
Figură 58 - Situația numerică a contribuabililor mijlocii pe sectoare de activitate la nivelul județului Alba - 2016	99
Figură 59 - Situația numerică a contribuabililor mijlocii pe sectoare de activitate la nivelul municipiului Alba Iulia - 2016.....	100
Figură 60 - Ritmul de creștere a comerțului internațional cu bunuri și a PIB-ului mondial, în 2005-2012 și prognozele pentru 2013-2014	110
Figură 61 - Evoluția indicelui de utilizare netă a capacităților de cazare turistică între 2011-2015.....	113
Figură 62 - Distribuția numărului de vizitatori străini în funcție de țara de origine în 2015.....	114
Figură 63 - Hotel Cetate.....	118
Figură 64 - Pensiunea Select.....	119
Figură 65 - Pensiunea Drumul Dragostei	120
Figură 66 - Date statistice privind structurile de cazare	124
Figură 67 - Situația înnoptărilor 2015.....	125
Figură 68 - Structura socio-economică a populației la nivelul municipiului Alba Iulia.....	133
Figură 69 - Hartă comunitate marginalizată nr. 1.....	135
Figură 70 - Hartă comunitate marginalizată nr. 2.....	138
Figură 71 - Hartă comunitate marginalizată nr. 3.....	140
Figură 72 - Hartă comunitate marginalizată nr. 4.....	142
Figură 73 - Structura populației ocupate după locul de muncă.....	147
Figură 74 - Structura efectivului de salariați pe sectoare economice	148
Figură 75 - Numărul de șomeri înregistrați la A.J.O.F.M. Alba la sfârșitul fiecărui an.....	149
Figură 76 - Evoluția numărului de șomeri la nivelul municipiului Alba Iulia	150
Figură 77 - Distribuția șomerilor pe sexe la nivelul municipiului Alba Iulia	152
Figură 78 - Distribuția șomerilor pe vârstă la nivelul municipiului Alba Iulia	152
Figură 79 - Distribuția șomerilor pe studii la nivelul municipiului Alba Iulia.....	152
Figură 80 - Distribuția șomerilor în funcție de tipul indemnizației la nivelul municipiului Alba Iulia	153
Figură 81 - Distribuția șomerilor în funcție de durata șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia	153
Figură 82 - Raportul de dependență economică.....	155
Figură 83 - Distribuția populației pe localități componente	160
Figură 84 - Structura populației pe grupe mari de vârste.....	163
Figură 85 - Piramida populației municipiului Alba Iulia la nivelul anului 2016.....	164
Figură 86 - Structura populației peste 18 ani în funcție de nivelul studiilor absolvite, 2011	166
Figură 87 - Structura populației peste 18 ani în funcție de nivelul studiilor absolvite, 2002	166

Figură 88 - Pavilion în Parcul Dendrologic	176
Figură 89 - Pădurea și lacul de la Oarda de Sus.....	179
Figură 90 - Pădurea și fânașul Pâclișa (Cartier Recea, Alba Iulia).....	179
Figură 91 - Consumul final de energie pe sectoare în municipiul Alba Iulia (2008-2014).....	183
Figură 92 - Consumul final de energie și emisii de CO2 în Alba Iulia pe cap de locuitor (2008-2014)	183
Figură 93 - Consumul final de energie pe tip de combustibil în municipiul Alba Iulia (2008-2014).....	183
Figură 94 - Frecvența utilizării autoturismelor din municipiul Alba Iulia, în anul 2015	189
Figură 95 - Frecvența utilizării autoturismelor de către vizitatori, în anul 2015.....	189
Figură 96 - Evoluția consumului specific de energie aferent sistemului de iluminat public din Alba Iulia- 2013-2014.....	194
Figură 97 - Evoluția consumurilor lunare de gaz metan la nivelul municipiului Alba Iulia – 2014.....	197
Figură 98 - Evoluția consumurilor lunare de energie electrică la nivelul municipiului Alba Iulia - 2014.....	197
Figură 99 - – UAT-urile Zlatna, Meteș, Ighiu, Galda de Jos, Sîntimbru și Ciugud contribuie prin forța de muncă la creșterea numărului de utilizatori la nivelul municipiului Alba Iulia, în zilele lucrătoare (de luni până vineri)	204
Figură 100 - Evoluția lungimii simple a rețelei de distribuție a apei potabile la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015	212
Figură 101 - Evoluția cantității de apă potabilă distribuită consumatorilor la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015	213
Figură 102 - Evoluția lungimii simple a rețelei de canalizare la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2011-2016.....	213
Figură 103 - Evoluția cantității de energie termică distribuită la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2011.....	214
Figură 104 - Evoluția lungimii simple a conductelor de distribuție de gaze naturale la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015.....	215
Figură 105 - Evoluția cantității totale de gaze distribuite consumatorilor la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015	215
Figură 106 - Secția de ATI a Spitalului Județean de Urgență Alba, modernizată la standarde europene în urma unei investiții de peste 1 milion de lei	217
Figură 107 - Ambulanță și echipaj medical din cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Alba.....	217
Figură 108 - Clădirea Spitalului Județean de Urgență Alba	217
Figură 109 - Unitatea de primiri urgențe modernizată.....	218
Figură 110 - Rata de creștere/descrștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul privat (2002,2007,2011)	221
Figură 111- Rata de creștere/descrștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul public (2002,2007,2011)	221
Figură 112 - Evoluția personalului medical în sectorul public în perioada 2012-2015	222
Figură 113 - Evoluția personalului medical în sectorul privat în perioada 2012-2015	222
Figură 114 - Numărul de persoane adulte cu dizabilități pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008 ...	230
Figură 115 - Numărul de copii cu dizabilități pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008.....	230
Figură 116 - Limite maxim de venit pentru beneficii sociale acordate în 2016.....	231
Figură 117 - Numărul de persoane cu beneficii sociale în anul 2016.....	231
Figură 118 - Ponderea unităților de învățământ, respectiv a numărului de elevi, în mediul urban și rural în anul 2017.....	233
Figură 119 - Calificarea personalului didactic în anul 2017.....	233
Figură 120 - Evoluția numărului de unități de învățământ pe niveluri de învățământ la nivelul municipiului Alba Iulia	234
Figură 121 - Clădirea Palatului Apor din cadrul universității.....	239
Figură 122 - Centrul de Cercetare, Proiectare și Producție Refractare	239
Figură 123 - Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	239

Figură 124 - Detaliu din cadrul Bibliotecii "Lucian Blaga" (Secția pentru Copii).....	241
Figură 125 - Biblioteca Batthyaneum	241
Figură 126 - Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia.....	241
Figură 127 - Inaugurarea oficială a cinematografului din Alba Mall (Foto: ALBA24.ro)	242
Figură 128 - Evoluția numărului de locuințe la nivelul municipiului Alba Iulia 2007-2015.....	242
Figură 129 - Evoluția numărului mediu de persoane per locuință la nivelul municipiului Alba Iulia	243
Figură 130 - Gradul de dotare al locuințelor la nivelul municipiului Alba Iulia	244
Figură 131 - Sector de drum modernizat la intrarea în Alba Iulia dinspre Cluj Napoca (DN1-E81)	254
Figură 132 - Pasaj rutier peste calea ferată (sector de drum la ieșirea din Alba Iulia spre Sebeș - Sibiu)	254
Figură 133 - Centrul pentru Persoane Vârstnice din Alba Iulia ("Casa celor 100 de suflete")	254
Figură 134 - Stație de epurare în municipiul Alba Iulia.....	254
Figură 135 - Infrastructură rutieră (drum, acces pietonal și pentru biciclete) în zona Mamut.....	254
Figură 136 - Spațiu de recreere în zona Mamut	254
Figură 137 - Grădinița Nr.15 din municipiul Alba Iulia	255
Figură 138 - Centrul Social de Urgență Alba.....	255
Figură 139 - Detaliu din interiorul clădirii Parcului științific din Lahti.....	263
Figură 140 - Clădirea Parcului științific și de afaceri din Lahti	263
Figură 141 - Bloc de locuințe cu fațadă multicoloră și inestetică în urma reabilitării termice a unor locuințe (cartier Ampoi 1).....	264
Figură 142 - Exemplu de estetică urbană privind fațada blocurilor de locuit (cartierul Cetate, Bulevardul 1 Decembrie 1918, zona blocurilor "M-uri").....	264
Figură 143 - Exemplu de estetică urbană pusă în evidență de fațada blocurilor de locuit (puține culori și atent alese): municipiul Lahti din Finlanda	264
Figură 144 - Case din localitatea rurală Collonges-la-Rouge (Franța).....	266
Figură 145 - Complexul rezidențial "Iceberg" din orașul Aarhus (Danemarca)	266
Figură 146 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere.....	392
Figură 147 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți.....	392
Figură 148 - Domeniul de intervenție: Transport.....	393
Figură 149 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere.....	394
Figură 150 - Proiecte vizând infrastructura educațională preșcolară.....	395
Figură 151 - Proiecte vizând infrastructura educațională primară și gimnazială.....	396
Figură 152 - Proiecte vizând infrastructura educațională liceală, profesională și vocațională	397
Figură 153 - Proiecte vizând infrastructura educațională universitară și de cercetare	398
Figură 154 - Proiecte vizând infrastructura de sănătate	399
Figură 155 - Proiecte vizând infrastructura de servicii sociale în zone defavorizate	400
Figură 156 - Proiecte vizând infrastructura culturală	401
Figură 157 - Proiecte vizând infrastructura sportivă	402
Figură 158 - Proiecte pentru protecția mediului și consolidarea digurilor pe râurile Mureș, Ampoi, Sebeș.....	403
Figură 159 - Proiecte privind infrastructura feroviară	404
Figură 160 - Proiecte vizând zonele de dezvoltare în municipiul Alba Iulia	405
Figură 161 - Proiecte de regenerare urbană.....	406
Figură 162 - Proiecte vizând iluminatul public.....	407
Figură 163 - Proiecte privind mobilitatea urbană.....	408
Figură 164 - Organigrama Primăriei Municipiului Alba Iulia.....	419
Figură 165 - Organigrama Serviciului Public Administrarea Patrimoniului Local.....	420
Figură 166 - Organigrama Direcției de Asistență Socială	421
Figură 167 - Organigrama Serviciului Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor.....	423
Figură 168 - Informare e-Alba Iulia.....	443
Figură 169 - Informare www.apulum.ro.....	443

<i>Figură 170 - Anunț ziarul Unirea, data: 07.07.2017 .....</i>	<i>443</i>
<i>Figură 171 - Anunț Ziarul Unirea, data: 11.05.2017 .....</i>	<i>443</i>
<i>Figură 172 - Anunț ziarul Unirea, data: 04.08.2017 .....</i>	<i>444</i>
<i>Figură 173 - Informare social media .....</i>	<i>444</i>
<i>Figură 174 - Anexa nr. 1 – Model de invitație.....</i>	<i>446</i>
<i>Figură 175 - Anexa nr. 2 – Scrisoare de mulțumire.....</i>	<i>447</i>
<i>Figură 176 - Liste prezență Workshop 1 .....</i>	<i>448</i>
<i>Figură 177 - Fotografii Workshop-uri .....</i>	<i>455</i>
<i>Figură 178 - Anexa nr. 4 - Liste de prezență și poze workshop 2 .....</i>	<i>458</i>
<i>Figură 179 - Fotografii Workshop 2.....</i>	<i>465</i>
<i>Figură 180 - Anexa nr. 5 - Liste de prezență și poze workshop 3 .....</i>	<i>467</i>
<i>Figură 181 - Fotografii Workshop 3.....</i>	<i>473</i>
<i>Figură 182 - Anexa nr. 6 – Liste de prezență și poze workshop 4 .....</i>	<i>476</i>
<i>Figură 183 - Fotografii Workshop 4.....</i>	<i>479</i>
<i>Figură 184 - Anexa nr. 7 – Adrese instituții.....</i>	<i>480</i>

Listă de tabele

Tabel 1 - Indicele de funcționalitate urbană la nivelul principalelor orașe din România.....	26
Tabel 2 - Clasificarea județelor României în funcție de valorile Idicelului de dezvoltare teritorială la nivel de județ.....	27
Tabel 3 - Date statistice orașe aflate în proximitatea municipiului Alba Iulia	28
Tabel 4 - Caracteristicile cartierelor din Alba Iulia	32
Tabel 5 - Situație suprafață intravilan Alba Iulia	43
Tabel 6 - Conectivitatea rețelei trans-europene (TEN-T) cu drumurile naționale la nivelul județului Alba.....	56
Tabel 7 - Evoluția PIB comparativ pe regiuni de dezvoltare și la nivelul județului Alba.....	66
Tabel 8 - Evoluția PIB comparativ pe țară și pe Regiunea Centru.....	67
Tabel 9 - Evoluția PIB pe cap de locuitor la nivel național și regional.....	69
Tabel 10 - Evoluția câștigului salarial mediu net lunar la nivelul Regiunii Centru (în lei)	69
Tabel 11 - Evoluția numărului de agenți economici în fiecare UAT din județul Alba	75
Tabel 12 - Evoluția agenților economici la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015.....	77
Tabel 13 - Total operațiuni înmatriculări în perioada 2013- 2017 (ianuarie)	78
Tabel 14 - Statistica PFA/II/IF în funcție de vârsta titularilor și/sau membrilor – 2016.....	78
Tabel 15 - Distribuția pe sexe a titularilor/membrilor PFA/II/IF active	78
Tabel 16 - Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor – 2016.....	79
Tabel 17 - Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active	80
Tabel 18 - Evoluția numărului profesioniștilor activi în 2016 comparativ cu 2015.....	80
Tabel 19 - Situația statistică privind înființarea SRL-D în 2013.....	82
Tabel 20 - Evoluția industriei la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002 – 2012.....	101
Tabel 21 - Utilizarea terenurilor agricole la nivelul județului Alba (ha)	105
Tabel 22 - Situația fondului funciar la nivelul municipiului Alba Iulia.....	106
Tabel 23 - Producția agricolă de bunuri și servicii agricole.....	107
Tabel 24 - Producția agricolă la nivelul Județului Alba (tone)	107
Tabel 25 – Evoluția producției de produse animaliere.....	108
Tabel 26 - Evoluția efectivului de animale	108
Tabel 27 - Parcul de mașini și utilaje agricole aflat pe raza județului Alba	109
Tabel 28 - Rating booking structuri de cazare Alba Iulia	122
Tabel 29 - Structura populației după etnia declarată la recensământul din 2011	132
Tabel 30 - Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)	133
Tabel 31 - Populația stabilă a municipiului Alba Iulia după vârstă și participarea la viața economică.....	144
Tabel 32 – Populația activă după nivelul studiilor absolvite.....	145
Tabel 33 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 pe grupe sexe și grupe de vârstă	145
Tabel 34 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după sectorul în care lucrează	145
Tabel 35 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după activitatea economică în care își desfășoară activitatea	146
Tabel 36 - Distribuția populației ocupate după locul de muncă	147
Tabel 37 - Populația stabilă cu statut de salariat la recensământul din 2011.....	147
Tabel 38 - Structura salariaților pe activități ale economiei naționale.....	148
Tabel 39 - Evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2006-2015.....	148
Tabel 40 - Situația șomerilor la nivelul județului Alba – 2016	151
Tabel 41 - Gradul de participare al firmelor la programe de formare profesională continuă (date la nivel național)	154
Tabel 42 - Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care oferă formare profesională (date la nivel național, 2005)	154
Tabel 43 - Numărul și densitatea populației în anul 2016	161
Tabel 44 - Evoluția numerică a populației în perioada 1966 - 2011	161

<i>Tabel 45 - Structura populației după etnia declarată la recensământul din 2011 .....</i>	<i>162</i>
<i>Tabel 46 - Structura pe grupe mari de vârstă și raportul de dependență demografică .....</i>	<i>165</i>
<i>Tabel 47 - Evoluția numărului de schimbări de reședință în perioada 2007-2015 .....</i>	<i>168</i>
<i>Tabel 48 - Evoluția numărului de schimbări de domiciliu în perioada 2007-2015.....</i>	<i>168</i>
<i>Tabel 49 - Indicatori specifici transportului public de călători .....</i>	<i>191</i>
<i>Tabel 50 - Transport privat și comercial: vehicule înregistrate în municipiul Alba Iulia .....</i>	<i>191</i>
<i>Tabel 51 - Situația serviciilor de utilități publice.....</i>	<i>192</i>
<i>Tabel 52 - Structura sistemului de iluminat public în municipiul Alba Iulia în anul 2014 .....</i>	<i>193</i>
<i>Tabel 53 - Evoluția consumului de energie electrică a sistemului de iluminat și costuri .....</i>	<i>193</i>
<i>Tabel 54 - Indicatori consum energetic.....</i>	<i>195</i>
<i>Tabel 55 - Consumul de energie în sectorul rezidențial: 2008 – 2014.....</i>	<i>195</i>
<i>Tabel 56 - Consumul de energie în sectorul municipal: 2008 – 2014.....</i>	<i>197</i>
<i>Tabel 57 - Sectorul transport public în municipiul Alba Iulia. Anul: 2014 .....</i>	<i>198</i>
<i>Tabel 58 - Structura flotei de transport public conform standardelor de poluare EURO în anul 2014.....</i>	<i>198</i>
<i>Tabel 59 - Furnizorii acreditați de servicii sociale: infrastructura asigurată și categoriile de beneficiari .....</i>	<i>227</i>
<i>Tabel 60 - Situația bibliotecilor și centrelor de informare documentare aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic .....</i>	<i>236</i>
<i>Tabel 61 - Rețeaua de unități de învățământ din municipiul Alba Iulia.....</i>	<i>237</i>
<i>Tabel 62 - Informații referitoare la infrastructura culturală principală și capacitatea acesteia la nivelul municipiului Alba Iulia în anul 2016.....</i>	<i>240</i>
<i>Tabel 63 - Suprafața locuibilă în municipiul Alba Iulia în perioada 2002-2015 .....</i>	<i>243</i>

INTRODUCERE

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia este un instrument de planificare în vederea dezvoltării urbane durabile a municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023.

Înainte de toate, „o bună planificare reprezintă un instrument fundamental al guvernării locale eficiente – o metodă de exprimare și efectuare a alternativelor publice referitoare la modul în care comunitatea va crește și se va dezvolta.”¹

În acest sens, s-a acordat o atenție deosebită parcurgerii într-o succesiune logică și firească a patru etape care, în final, reprezintă metodologia care a stat la baza elaborării lucrării:

1. **Documentarea**, prin consultare atât a documentelor publice în domeniu cât și a celor din literatura de specialitate
2. **Cercetarea și analiza realității din teritoriu**
3. **Cercetarea științifică și aplicare de metode potrivite de analiză** (atât matematică și statistice, cât și metode de cercetare științifică)
4. **Analize și sinteze**, ale căror scop principal este atât furnizarea de informații integrate și relevante, cât și a celor de tip ”metadate” (date despre date), necesare în procesul decizional privind politicile de dezvoltare durabilă a municipiului Alba Iulia

CONCEPTUL DE DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ

”Dezvoltarea presupune creșterea, dar ceea ce o diferențiază de aceasta este tocmai schimbarea, trecerea la o stare nouă, la o treaptă superioară, la complexitate”²

*Pornind de la dimensiunile matematice ale spațiului: bidimensională (spațiul ca ”loc, suprafață, întindere limitată”³). tridimensională (spațiul ca ”întreg neîntrerupt cu trei dimensiuni”⁴) și n-dimensională sau multidimensională (spațiul ca ”formă fundamentală de existență a materiei în cadrul căreia are loc mișcarea acesteia”⁵), **facilităm o înțelegere mai clară, structurată și complexă a conceptului de dezvoltare spațială, care de fapt este definit de pe 3 niveluri:***

- ”Fenomenul de extindere spațială a așezărilor omenești, urmată sau nu de salturi calitative (de exemplu, trecerea de la sat la oraș)
- Dezvoltarea pe verticală a așezărilor omenești (este o dezvoltare, deoarece presupune atât un salt calitativ la conceptul de locuință colectivă, precum și progresul tehnologic care să permită realizarea acestora)

---

¹ Marcel Heroiu și colab., Raportul “*Consolidarea Capacității de Planificare Spațială. Precondiție pentru dezvoltarea urbană sustenabilă*”, Banca Mondială, 2013, Pagina 12

² Alexandru Petrișor, ”Către o definiție a dezvoltării spațiale durabile”, Amenajarea Teritoriului și Urbanismul 3-4:1-5, 2008

³ Marele dicționar de neologisme, 2000 - a treia definiție

⁴ Marele dicționar de neologisme, 2000 - prima definiție

⁵ Noul dicționar explicativ al limbii române, 2002

- Dezvoltarea așezărilor omenești într-un spațiu multidimensional guvernat de legi naturale, economice, sociale, culturale, etc., fiecare dintre acești determinanți înregistrând salturi calitative odată cu evoluția așezărilor omenești”⁶

În urma unei cercetări științifice cu privire la definiția noțiunii de ”*dezvoltare durabilă*” s-a observat faptul că există un număr impresionat de definiții și interpretări. Amintim totuși prima definiție care a apărut în raportul Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare intitulat ”Viitorul nostru comun”⁷ (Brundtland, 1987): ”dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. Deși, ”definiția dezvoltării durabile rămâne aceeași, [...] omenirea înțelege astăzi mult mai bine pilonii economici, sociali și ecologici ai dezvoltării durabile, și cum sunt aceștia conectați în mod intrinsec” (Bugge și Watters⁸, 2003).

Durabilitatea urbană se bazează pe interacțiuni pozitive între cele trei subsisteme urbane diferite: social, economic și fizic (teritorial și de mediu). În același timp, nu trebuie pierdut din vedere existența unui număr foarte mare de ***factori ce influențează sustenabilitatea dezvoltării urbane***, printre care amintim: modul de utilizare a terenurilor, progresul tehnologiei, nivelul de educație, evoluția societății, rețele de transport și accesibilitate, caracteristici privind consumul de energie, etc. Acești factori interacționează între ei, schimbând temporal relații de tip ”cauză-efect” și imprimând diferite influențe asupra durabilității în diferite stadii de dezvoltare urbană. Prin urmare, ***durabilitatea este un concept dinamic***.⁹ Nu trebuie pierdut din vedere faptul că ***noi forțe au un impact semnificativ în dezvoltarea orașelor*** în general: noi forțe economice, noile tehnologii, noile forme de guvernare, noile restricții ecologice, noile tendințe de evoluție a societății, etc.

Frecvent, în literatura de specialitate, *dezvoltarea urbană este sinonimă cu noțiunea de urbanizare*. La nivel european, una dintre provocările urbane care necesită intervenții coerente de dezvoltare urbană este reprezentată de *fenomenul expansiunii urbane* în afara intravilanului (”urban sprawl”).

Dezvoltarea urbană poate fi privită ca proces de creștere și amplificare însoțit de transformări calitative generate de aplicarea unor strategii, politici, programe de dezvoltare.¹⁰

---

⁶ Alexandru Petrișor, ”Către o definiție a dezvoltării spațiale durabile”, Amenajarea Teritoriului și Urbanismul 3-4:1-5, 2008

⁷ Brundtland, G.H., ”Our Common Future”, ECED, Oxford University Press, Oxford, 1987

⁸ Bugge, H.C., Watters, L., ”A Perspective on Sustainable Development after Johannesburg on the Fifteenth Anniversary of Our Common Future: An Interview with Gro Harlem Brundtland, Georgetown International Environmental Law Review, 15:359-366

⁹ Akimasa Fujiwara, Junyi Zhang, ”Evaluating sustainability of urban development in developing countries incorporating dynamic cause - effect relationship over time”, Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies, Vol.6, pag. 4349-4364, 2005, Japonia, http://www.easts.info/on-line/journal_06/4349.pdf

¹⁰ Amalia Vârdol, ”Diferențieri geografice în nivelul de dezvoltare a orașelor României”, rezumatul tezei de doctorat, coordonator științific prof.univ.dr. Ioan Ianoș, 2008

TENDINȚE ACTUALE ȘI VIITOARE ABORDĂRI ÎN DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORAȘELOR

Lumea poate continua să se dezvolte în mod durabil doar dacă această dezvoltare este abordată într-o manieră cuprinzătoare, holistică. Într-o astfel de abordare va fi esențial să se ia în considerare utilizarea

rațională a resurselor, eficiența consumului, un management urban eficient, susținerea și sprijinirea inovării în dezvoltarea socială și economică, precum și planificarea urbană durabilă. Toate aceste aspecte ar trebui să reprezinte o prioritate în lupta continuă pentru durabilitate și în efortul de a crea orașe inteligente.

Durabilitatea la nivel mondial depinde din ce în ce mai mult de modul nostru de a dezvolta orașele. Expansiunea demografică în mediul urban este un fenomen cu o tendință exponențială accentuată observată în ultimul secol. De pildă, în 1900 doar 13% din populația lumii trăia în orașe. Prognozele statistice subliniază faptul că acest procent va ajunge în 2050 la 70%. În fiecare an, adăugăm planetei echivalentul a 7 metropole de mărimea New York-ului. ***Această urbanizare fără precedent este o emblemă a progresului nostru economic și social (mai ales pentru națiunile în curs de dezvoltare), dar și o povară uriașă asupra infrastructurii planetei.***

Această creștere demografică constantă reprezintă o provocare pentru dezvoltarea în continuare care trebuie să fie abordată din punct de vedere holistic.

Marea provocare în sustenabilitatea urbană este dezvoltarea de politici cuprinzătoare care sunt aplicate în mod consecvent pe diferite zone municipale. Aceste politici trebuie să se bazeze pe o înțelegere amplă și cuprinzătoare a factorilor care influențează relația dintre modul de funcționalitate a orașelor și mediul înconjurător. Acesta nu este un aspect tocmai simplu.

În ultimii ani, orașe din întreaga lume au făcut eforturi pentru a face față angajamentele asumate în cadrul Summit-ului de la Bilbao privind dezvoltarea societății informaționale în teritoriile acestora, făcând un pas mai departe, promovând ***inovarea și procesele de management ale cunoașterii***, acestea din urmă fiind ***doi factori cheie în realizarea competitivității orașelor***.

Astfel, dezvoltarea rapidă a noilor tehnologii și a proceselor de inovare a dus la un nou model de oraș, ***”Smart City”***. Acest tip de oraș utilizează noi tehnologii pentru a le face mai locuibile, funcționale, competitive și moderne, promovând inovarea și gestionarea cunoștințelor, care la rândul lor sunt reunite în 6 domenii-cheie de performanță: economie, mobilitate, mediu, cetățeni, calitatea locuirii și a vieții, management.¹¹ În esență, un ***”Smart***

¹¹ ”Smart Cities Study: International study on the situation of ICT, innovation and Knowledge in cities”, publicat de The Committee of Digital and Knowledge-based Cities of UCLG, Bilbao, 2012, http://www.cities-localgovernments.org/committees/cdc/Upload/formations/smartcitiesstudy_en.pdf

City” este un oraș care funcționează pe 6 dimensiuni abordate integrat, definite de 31 de factori, care la rândul lor sunt descriși și cuantificați prin 74 de indicatori. Cele 6 dimensiuni sunt: Economie inteligentă (Smart Economy), Mobilitate inteligentă (Smart Mobility), Locuitori inteligenți (Smart People), Mediu inteligent (Smart Environment), Locuire inteligentă (Smart Living) și Guvernare inteligentă (Smart Governance).¹²

Dezvoltarea accelerată a Tehnologiei Informației și Comunicațiilor din ultimele două decenii, a favorizat răspândirea pe scară largă de inițiative ce vizează crearea de oportunități pentru comunicare și schimbul de informații de către comunitățile locale sau regionale. Acest fenomen a apărut pentru prima dată în Statele Unite ale Americii și apoi în Europa și Asia.

La nivel mondial, autoritățile locale sunt conștiente de faptul că dezvoltarea din ultimele decenii ale Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC), a inovației și a cunoașterii a crescut exponențial, ceea ce le face tot mai prezente în viața de zi cu zi și a componentelor de bază ale progresului social și economic al acestor teritorii.

Astfel, un alt concept modern de oraș este acela de *”Intelligent City”* (Oraș inteligent) ce este definit ca *teritorii care aduc inovația și Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) în aceeași localitate*. În 2006, Intelligent Community Forum¹³ a elaborat o listă de indicatori care oferă un cadru pentru a înțelege modul în care comunitățile și regiunile pot obține în prezent un avantaj competitiv privind *”Broadband Economy”*.

Publicațiile recente referitoare la *”Intelligent City”* subliniază *convergența sistemelor de inovare și medii virtuale în crearea unor sisteme globale de inovare*. (Bell, R. și colab.¹⁴, 2009, Komninos¹⁵, 2008, IJIRD¹⁶, 2009).

Alături de conceptul de *”orașe inteligente”* se vorbește din ce în ce mai mult și de conceptul *”Digital City”* (Orașe Digitale), între aceste existând diferențe evidente. Precizăm faptul că toate orașele inteligente sunt și orașe digitale, însă nu toate orașele digitale sunt și inteligente (Komninos¹⁷, 2002). Diferența majoră constă în faptul că orașele inteligente au capacitatea de rezolvare a problemelor, în timp ce orașele digitale au doar capacitatea de furnizare de servicii prin intermediul comunicării digitale. Infrastructura wireless este elementul cheie al

¹² ”Smart cities - Ranking of European medium-sized cities”, Final report, 2007, Centre of Regional Science, Viena, Austria

http://www.smart-cities.eu/download/smart_cities_final_report.pdf

¹³ Intelligent Community Forum, New York, Statele Unite ale Americii, 2012, <http://www.intelligentcommunity.org/>

¹⁴ Bell, R., Jung, J., Zacharilla, L., ”Broadband Economies: Creating the Community of the 21st Century”, Intelligent Community Forum, New York, 2009

¹⁵ Komninos N, ” Intelligent Cities and Globalization of Innovation Networks”, London and New York, Routledge, 2008

¹⁶ IJIRD, ”Intelligent Clusters, Communities and Cities: Enhancing innovation with virtual environments and embedded systems”, *International Journal of Innovation and Regional Development*, Special Issue on Intelligent Clusters, Communities and Cities, Vol. 1, No. 4., 2009,

<http://www.inderscience.com/info/inarticletoc.php?jcode=ijird&year=2009&vol=1&issue=4>

¹⁷ Komninos, N., ”Intelligent Cities: Innovation, knowledge systems and digital spaces”, London and New York, Routledge, 2002

infrastructurii orașului digital, fiind în același timp doar un prim pas (în special în oferirea de servicii de guvernare interoperabile bazate pe internet, care permit conectivitatea permanentă și transformarea proceselor guvernamentale-cheie, atât pe plan intern (departamente și angajați), cât și extern pentru cetățeni și mediu de afaceri).

O definiție utilă și holistică pentru “*Future City*” (Orașul viitorului) a dat-o Rick Robinson¹⁸ în 2012 incluzând 5 concepte¹⁹:

- *Un Oraș al Viitorului este în poziția de-a face un succes din prezent* (de exemplu, un oraș economic activ în sectoarele industriale de mare valoare și în măsură să ofere forța de muncă și infrastructura de care companiile din aceste sectoare au nevoie)
- *Un Oraș al Viitorului este în curs pentru un viitor de succes* (având un sistem de educație care oferă competențe ce vor fi necesare viitoarelor industrii având în vedere evoluția tehnologiei)
- *Un Oraș al Viitorului creează o creștere durabilă și distribuită echitabil* (de exemplu, oportunitățile de educație și ocupare (locuri de muncă) sunt disponibile pe scară largă pentru toți cetățenii și comunitățile, accentul fiind pus pe obținerea de rezultate din punct de vedere social și de mediu, precum și creșterea economică)
- *Un Oraș al Viitorului la fel de eficient și inteligent posibil* (de exemplu, resurse precum energia, sistemele de transport și apa sunt utilizate în mod optim, rațional și cu conținut redus de emisii de carbon pentru creșterea economică și socială, păstrând în același timp un mediu atractiv și sănătos în care locuitorii să trăiască și să muncească)
- *Un Oraș al Viitorului permite cetățenilor, comunităților, antreprenorilor și întreprinderilor să facă posibil ce este cel mai bun pentru ei* (pentru a face infrastructuri inteligente este o provocare de inginerie, dar făcând orașe mai inteligente reprezintă o provocare socială, iar cei mai în măsură să înțeleagă modul în care societățile se poate schimba sunt cei care pot inova în ele)

Conturarea unei idei cu privire la conceptele ”Smart City”, ”Intelligent City”, ”Digital City” sau ”Future City” nu poate fi completă fără abordarea și a noțiunii de **comunitate inteligentă**, comunitatea fiind cea mai dinamică componenta majoră a unui oraș.

În sens restrâns, o **comunitate inteligentă** este o comunitate care reușește să utilizeze tehnologia informației pentru a își transforma fundamental și semnificativ viața și activitatea, reușind astfel să facă față provocărilor la nivel global în ceea ce privește economia bazată pe cunoaștere. (Eger, John, M., San Diego, 2007)²⁰. În esență, o comunitate inteligentă include factorii de decizie, mediul de afaceri și locuitorii care înțeleg potențialul tehnologiei informației, adaptându-se permanent schimbărilor. (Smart Community Guidebook²¹).

¹⁸ Executive Architect, Smart Cities, IBM Software Group Europe, Birmingham, Marea Britanie

¹⁹ Rick Robinson, ”*Five steps to a Smarter City*”, 2012, <http://theurbantechnologist.com/2012/09/11/five-steps-to-a-smarter-city-and-the-philosophical-imperative-for-taking-them/>

²⁰ The California Institute for Smart Communities, ”*The Smart Community Concept*”, San Diego, Statele Unite ale Americii, 2007, <http://www.smartcommunities.org/concept.php>

²¹ Smart Community Guidebook, ”Prospering as a Smart Community”, California, Statele Unite ale Americii, <http://web.archive.org/web/20010222203154/http://www.smartcommunities.org/cprosper.html>

Deși sunt de mare actualitate, dar mai ales la modă, nu trebuie omis faptul că **aceste tendințele de dezvoltare urbană sunt mai întâi de toate imaginea unor corporații cu privire la tehnologiile care au înregistrat, în ultimii ani, o remarcabilă dezvoltare și inovație și care se doresc a fi tot mai revoluționare în viitor**. Fără a eclipsa avantajele acestor tehnologii, trebuie să menționăm faptul că ele nu pot rezolva în totalitate o serie de probleme urbane (de pildă, problemele sociale, de urbanism, de mediu, etc.). **Este foarte important, ca dincolo de concepte și tendințe, abordarea în dezvoltarea urbană să fie cât mai complexă, să nu se piardă din vedere faptul că una dintre cărțile de vizită ale unui oraș este aceea a unui loc primitiv și funcțional**.

Indiferent care sunt tendințele în abordarea dezvoltării urbane („Smart City”, „Intelligent City”, „Digital City”, „Future City”,etc.), orașele viitorului au nevoie de o planificare, proiectare mai bună, mai inteligentă, mai durabilă și mai sigură²².

---

²² Pelton, J.N., Singh, I., ”Designing Better, Smarter, More Sustainable and Secure Cities”, Intelligent Community Forum, New York, Statele Unite ale Americii, 2009, Booksurge Publishing, ISBN 1439257884 (ISBN13: 9781439257883)

I. Contextul urban al municipiului Alba Iulia

CAPITOLUL I. CONTEXTUL URBAN ȘI IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR PROBLEME ȘI PROVOCĂRI LA NIVEL LOCAL

1.1 Date statistice și analize relevante pentru definirea contextului urban

1.1.1. Dezvoltare teritorială și urbanism. Elemente de geografie urbană specifice municipiului Alba Iulia

a) Personalitatea geografică a municipiului Alba Iulia

ASPECTE ȘI EFECTE PRIVIND POZIȚIA GEOGRAFICĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Geografic, *municipiul Alba Iulia este situat în centrul județului Alba, în vestul Regiunii Centru și în partea central-vestică a teritoriului României.*

Figură 1 - Localizarea geografică a Municipiului Alba Iulia

Municipiul Alba Iulia își datorează importanța istorică, în mare parte poziției geografice, fiind localizat la trecerea sau intersecția unor importante drumuri, care au asigurat conexiunea cu zonele înconjurătoare, în zone bogate în zăcăminte de metale prețioase și alte bogății ale subsolului, în zone cu podgorii renumite etc. Astfel, artere de circulație din Transilvania se întâlneau în zona municipiului Alba Iulia, care la rândul lor comunicau cu importante centre economice, fapt ce a *impulsionat dezvoltarea sa demografică, urbanistică și economică*. În concluzie, *condițiile naturale deosebit de favorabile* au determinat apariția și dezvoltarea localității Alba Iulia și a zonei de contiguitate din cele mai vechi timpuri. Acest factor a

favorizat ca Alba Iulia să rămână permanent un oraș de interes județean, regional și național, indiferent de perioadele istorice, interesele politice sau alți factori.

Poziția geografică și în special situarea pe axe importante de transport, care la rândul lor permit o bună conectivitate cu sistemul de localități, definește municipiul Alba Iulia ca un centru urban bine relaționat în teritoriu, cu posibilități și oportunități multiple de dezvoltare. (detalii se pot găsi la secțiunile dedicate mobilității, accesibilității și infrastructurii de transport).

PARTICULARITĂȚILE FIZICO-GEOGRAFICE. POTENȚIAL ȘI OPORTUNITĂȚI DE VALORIFICARE

Municipiul Alba Iulia, alături de localitățile componente, este situat în Podișului Transilvaniei, la contactul dintre două mari unități de relief: Munții Apuseni (în vest) și Podișul Târnavelor (în est).

Situat la o altitudine medie de 235 m²³, municipiul Alba Iulia se află într-o zonă de interferență a dealurilor ce coboară din Munții Trascăului cu șesurile din valea cursului mijlociu al râului Mureș. Mai exact, forma majoră de relief ce definește municipiul Alba Iulia este aceea de culoar depresionar, diviziunea de relief fiind cunoscută în literatura de specialitate sub numele de Culoarul *Depresionar Alba Iulia – Turda*²⁴. *Orașul propriu-zis este așezat pe prima terasă a râului Mureș*, care formează spre est un șes lung de 8-10 km și lat de 2-4 km. Partea de vest a orașului este străjuită de înălțimile împădurite ale Munților Metaliferi cu Vârful Mamut (630 m). Spre est, peste râul Mureș, se disting dealurile argiloase de culoare roșiatică ale podișului ardelean, erodate de râurile Mureș, Sebeș și Secaș. Spre partea de sud se pot observa culmile Munților Sebeșului, cu Vârful Șurianu (2245 m) și cu Vârful Pătru (2130 m).

Pentru o mai bună conturare a particularităților reliefului municipiului Alba Iulia menționăm foarte sintetic *câteva elemente geografice la nivelul județului Alba*. Peste jumătate din suprafața județului Alba este reprezentată de formele înalte de relief, zona montană ocupând 52%, urmată de zonele de podiș și dealuri (26%) și zonele de câmpie, inclusiv luncile râurilor (22%). Partea nordică a județului este reprezentată de Munții Apuseni (cu depresiuni montane precum: Zlatna, Abrud și Câmpeni), care sunt delimitați în sud (zona centrală a județului) de culoarul depresionar al Mureșului (parțial Culoarul Orăștiei și Culoarul Alba Iulia - Turda) în cadrul căruia se remarcă lunca extinsă și terasele Mureșului, continuate spre sud de un relief colinar, în unele locuri cu caracteristici piemontane. Podișul Transilvaniei (cu Podișul Secașelor și Podișul Târnavelor), ce formează partea de est a județului, se remarcă printr-un relief colinar cu înălțimi cuprinse între 400-500 m, fragmentat de văi largi cu lunci și terase, dominant uneori de versanți cuestici afectați de alunecări de teren și procese de ravenații. Partea de sud a județului este reprezentată de Munții Șurianu ce aparțin Carpaților Meridionali.

²³ *Enciclopedia României*, Index: Altitudinea medie a principalelor orașe, http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Index:Altitudinea_medie_a_principalelor_ora%C5%9Fe

²⁴ Culoarul depresionar Alba Iulia – Turda este subdiviziune a dealurilor și depresiunilor din partea estică a Depresiunii Colinare a Transilvaniei

Clima municipiului Alba Iulia și a teritoriului adiacent se încadrează în climatul temperat continental, dominat de influențe exterioare vestice. Topoclimatele determină veri călduroase, toamne lungi și ierni blânde. De asemenea, existe perioade de timp în care se înregistrează un fenomen de *calm atmosferic*, cum ar fi de pildă luna august (frecvența foarte scăzută a vânturilor și vitezele medii ale acestora extrem de mici). Frecvența medie anuală a calmului atmosferic înregistrează valori destul de ridicate la Alba Iulia, aceasta fiind de 37,2%. Acest fenomen are și un efect negativ, având în vedere faptul că fenomenul de calm atmosferic este determinat de persistența maselor de aer stabil, ceea ce permite concentrarea și stagnarea poluanților deasupra orașului și implicit accentuarea poluării aerului. Din punct de vedere termic, municipiul Alba Iulia și zona de contiguitate este traversată de izoterma de 9°C, denumită și *izoterma viței de vie*. Datorită topoclimatului, precipitațiile sunt ușor deficitare, ajungând la valori sub 550 mm, însă acestea sunt mai abundente la sfârșitul primăverii și începutul verii.

Rețeaua hidrografică a municipiului este formată în exclusivitate de râuri ce aparțin bazinului Mureșului: râul colector Mureș și afluenții Ampoi și Sebeș.

Solurile municipiului Alba Iulia sunt reprezentate de soluri aluviale (pe luncă) și cernoziomuri cambice, argiloiluviale podzolite (pe terase), de regulă cu textură fină. Relieful colinar se caracterizează printr-un mozaic din punct de vedere pedologic, de la cernoziomuri cambice, soluri brune închise și brune până la soluri argiloiluviale brune podzolite, la care se adaugă regosolurile. **Suprafețe însemnate sunt acoperite de soluri foarte fertile, cu conținut ridicat de humus, pretabile pentru multe activități agricole.**

Principalele resurse naturale ale municipiului Alba Iulia sunt: terenurile agricole (cu soluri foarte fertile pretabile pentru multe activități agricole), rocile de construcții (nisipuri, pietrișuri) etc. **La nivelul județului Alba, cele mai importante resurse naturale** care se află în zăcământ sau în exploatare sunt: complexe metalifere neferoase (aur, argint, cupru, plumb, zinc, pirită, mercur etc.), sare, bentonită, calcar, mangan, ozocherită, gresie, tufuri vulcanice, marne, argile, marmură, piatră pentru construcții, nisipuri și pietrișuri, lemnul, gazele naturale, etc.

Din punct de vedere al spațiului geografic, municipiul Alba Iulia are un grad de atractivitate înalt, ce permite dezvoltarea și extinderea orașului, datorită în primul rând accesibilității reliefului, factorilor climatici și litologici. **Condițiile fizico-geografice favorabile au avut un aport semnificativ în procesul complex de evoluție urbană.**

Resursa regenerabilă de energie cu cel mai mare potențial și cu un grad ridicat de rentabilitate economică este energia solară. O altă resursă regenerabilă de energie cu un ridicat potențial de valorificare economică este biomasa, de pildă cultivarea salciei energetice. La polul opus, datorită condițiilor fizico-geografice, energia eoliană nu dispune de potențial de valorificare din punct de vedere economic.

O recomandare: o mai bună promovare și valorificare a potențialului geografic al municipiului Alba Iulia, pornind de la premisa că investițiile se duc acolo unde sunt condițiile cele mai favorabile.

b) Municipiul Alba Iulia în sistemul de localități la nivel zonal, județean, regional și național

Raportat la sistemul urban din România, conform Legii Nr.351/2001, ***municipiul Alba Iulia este o localitate urbană de rang II, de mărime medie.*** De asemenea, și județul Alba, cu reședința de județ Alba Iulia, este considerat un județ de mărime mijlocie, ocupând locul al 16-lea în ierarhia județelor la nivel național (reprezentând 2,6% din suprafața țării).

Sistemul de localități al județului Alba este format din 11 orașe, din care 4 municipii (Alba Iulia - reședință de județ, Aiud, Blaj și Sebeș) și 7 orașe (Abrud, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureș, Zlatna, Teiuș și Baia de Arieș). În județ mai sunt încă 67 de comune și 656 de sate.

Municipiul Alba Iulia realizează un intens raport de cooperare teritorială și socio-economică cu zona AIDA, teritoriu format din 11 unități administrativ – teritoriale grupate în jurul reședinței de județ (două municipii (Alba Iulia și Sebeș), un oraș (Teiuș) și 8 comune: Berghin, Ciugud, Cricău, Galda de Jos, Ighiu, Meteș, Sântimbru și Vințu de Jos). Acest teritoriu este cuprins și în zona de influență a municipiului Alba Iulia, alături și de alte localități.

Accentuarea relațiilor dintre Alba Iulia și municipiul Sebeș și orașul Teiuș, orașe situate la distanțe foarte mici și care se dezvoltă independent, anticipează ***constituirea în viitor a conurbației Sebeș – Alba Iulia – Teiuș.*** Cele trei centre urbane constituie un sistem urban cu rol polarizator pentru celelalte localități componente și adiacente.

În același timp, municipiul ***Alba Iulia este poziționat în centrul unui patralater definit de patru reședințe de județ vecine, de mare importanță regională și națională:*** în nord: Cluj Napoca, în nord-est: Târgu Mureș, în sud-est: Sibiu, iar în sud-vest: Deva. Este important de menționat faptul că municipiul Cluj Napoca este considerat pol național de creștere, iar celelalte trei reședințe de județ (Sibiu, Târgu Mureș și Deva) sunt poli de dezvoltare urbană.²⁵ Dezvoltarea acestor patru poli este atât convergentă, cât și divergentă, municipiul beneficiind de aceasta prin poziția sa geografică foarte favorabilă.

În contextul coeziunii teritoriale și socio-economice la nivelul Regiunii Centru, municipiul Alba Iulia se află într-un raport de relaționare spațială și cu municipiile Brașov (pol național de creștere) și Miercurea Ciuc și Sfântu Gheorghe (importante centre urbane). Acest tip de relaționare între reședințele de județ, din perspectiva coeziunii teritoriale la nivelul

²⁵ Polii de creștere și polii de dezvoltare urbană au fost desemnați prin HG nr.998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională, cu modificările și completările ulterioare

Regiunii Centru, poate fi dezvoltată și valorificată prin intermediul unor politici, prin identificarea de oportunități de cooperare.

O politică de dezvoltare teritorială promovată de Comisia Europeană este aceea a dezvoltării policentrice. Este important de observat care este locul ***municipiul Alba Iulia în contextul dezvoltării policentrice***. Menționăm faptul că, la nivelul României, în ierarhizarea urbană s-au identificat 6 tipuri de poli urbani. Din punct de vedere al dezvoltării policentrice, această ierarhizare urbană la nivel națională a fost propusă în cadrul studiului elaborat de URBAN-INCERC²⁶, ținând cont de clasificările SPESP²⁷, Programul ESPON²⁸, PlaNet CenSE²⁹, Legea Nr.351/2001³⁰, etc.:

1. *Poli metropolitani cu vocație internațională*: municipiu rang 0 (peste 1.000.000 locuitori): București, capitala României
2. *Poli naționali cu potențial metropolitan pe termen lung: municipii de rang I* (250.000 – 1.000.000 locuitori): Brașov, Cluj Napoca, Craiova, Iași și Galați
3. *Poli supraregionali: 6 municipii* (50.000 – 249.000 locuitori): rang I: Bacău, Oradea, Ploiești, Brăila și rang II: Arad și Târgu Mureș
4. *Poli regionali: 32 municipii rang II* (50.000 - 249.000 locuitori), majoritatea fiind reședințe de județ (26)
5. *Poli subregionali: 59 localități urbane* (20.000 – 49.000 locuitori), *municipii de rang II sau orașe de rang III*
6. *Poli locali: localități urbane* (sub 20.000 locuitori), în mare majoritate *orașe mici de rang III*

În contextul dezvoltării policentrice, ***municipiul Alba Iulia este considerat pol regional***, având următoarele ***caracteristici***:

- centru economic și administrativ important cu influență la nivel regional
- bine relaționat în teritoriu
- conectare la rețeaua națională sau europeană de transport
- statutul administrativ oferă oportunități de dezvoltare comparabilă în cazul unor politici orientate spre consolidarea rolului său la nivel regional (deși acest tip de oraș manifestă diferențe legate de nivelul socio-economic de dezvoltare, de importanță istorică și culturală).

²⁶ Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă “URBAN – INCERC”, <http://www.incd.ro/>

²⁷ SPESP - Study Programme on European Spatial Planning, <http://www.mcrit.com/SPESP/>

²⁸ Programul ESPON - Rețeaua europeană de observare a dezvoltării și coeziunii teritoriale, <http://www.esponromania.ro/> (ESPON Programme - European Observation Network for Territorial Development and Cohesion, <http://www.espon.eu/main/>)

²⁹ PlaNet CenSE - Planners Network for Central and South East Europe, <http://www.oir.at/en/node/537>

³⁰ Legea Nr.351/2001, <http://www.mdrt.ro/planul-de-amenajare-a-teritoriului-national-sectiunea-a-iv-a-reteaua-de-localitati>

c) Particularități în dezvoltarea teritorială a municipiului Alba Iulia

INDICATORI CHEIE ÎN ANALIZA TERITORIALĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Există o serie de indicatori care pot oferi informații referitoare la diferite aspecte teritoriale, aceștia fiind utili în conturarea unei imagini sintetice cu privire la realitatea teritorială și dinamica acesteia, care la rândul ei poate fi un real suport în stabilirea unor direcții potrivite de dezvoltare durabilă.

În secțiunea de față s-au ales 5 indicatori, care analizați într-o succesiune logică, pot contura o primă imagine mentală și care să cuprindă și cele 3 mari componente ale unui oraș (componenta teritorială, demografică și cea economică). Primul indicator este o combinație integrată de indicatori pentru cele 3 componente majore ale orașului, iar următorii sunt axați pe dinamica și polarizarea urbană.

Un indicator sintetic relevant este **Indicele de funcționalitate urbană**, care permite o poziționare a municipiului Alba Iulia în sistemul urban al României. Acesta este un indicator de funcționalitate ca pondere din valoarea capitalei României (București). Acest indicator a fost calculat după metodologia OECD (2012), "Redefining "Urban": A New Way to Measure Metropolitan Areas"³¹. În calcularea acestui indicator complex au fost incluși indicatori din 7 domenii: educație, sănătate, transport, economie, cultură, turism, rezidență. Cu cât crește valoarea sa, cu atât numărul de facilități/dotări/gradul de dezvoltare a zonei este mai mare.

La nivel național, din numărul total de 320³² de municipii și orașe în 2015, doar 66 de localități urbane au valori ale Indicatorului de funcționalitate urbană cuprinse între 1% din valoarea București și maximum de 19% din valoarea capitalei (Cluj Napoca), restul fiind sub 1%.

Municipiul Alba Iulia are un Indice de funcționalitate urbană de 3% din valoarea București, alături de încă 8 orașe (Călărași, Deva, Mangalia, Mediaș, Miercurea Ciuc, Reșița, Sfântu Gheorghe, Zalău)³³.

Tabel 1 - Indicele de funcționalitate urbană la nivelul principalelor orașe din România

Pondere din valoare București	Orașe
19%	Cluj Napoca,
18%	Constanța, Timișoara
16%	Iași,
15%	Brașov
11%	Craiova

³¹ "Redefining "Urban": A New Way to Measure Metropolitan Areas", 2012, ISBN: 9789264174054, publicat de OECD (The Organisation for Economic Co-operation and Development), cu sediul în Franța, <http://www.oecd.org/regional/redefiningurbananewwaytomeasuremetropolitanareas.htm> (în cadrul secțiunii "Regional, rural and urban development")

³² 319 municipii și orașe fără capitala București. Menționăm faptul că timp de un deceniu (din 2002 și până în 2012), la nivelul României 55 de comune au devenit orașe. În 2015 erau 320 de municipii și orașe.

³³ Datele statistice au fost extrase de pe harta prezentată în cadrul unui eveniment al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în contextul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), Conferința privind planificarea spațială și urbană în România, 17 decembrie 2013.

Pondere din valoare București	Orașe
10%	Galați, Oradea, Ploiești
9%	Arad, Târgu Mureș, Sibiu,
8%	Baia Mare, Brăila
7%	Bacău, Pitești,
6%	Râmnicu Vâlcea, Suceava
5%	Buzău, Piatra Neamț, Satu Mare, Târgoviște
4%	Bistrița, Botoșani, Drobeta Turnu Severin, Focșani, Slatina, Târgu Jiu, Tulcea
3%	Alba Iulia , Călărași, Deva, Mangalia, Mediaș, Miercurea Ciuc, Reșița, Sfântu Gheorghe, Zalău
2%	Alexandria, Bârlad, Câmpina, Câmpulung, Curtea de Argeș, Dej, Giurgiu, Hunedoara, Lugoj, Odorheiu Secuiesc, Onești, Petroșani, Reghin, Roman, Sighetu Marmăției, Sighișoara, Slobozia, Turda, Vaslui
1%	Făgăraș, Fetești, Medgidia, Mioveni, Năvodari, Pașcani, Râmnicu Sărat, Săcele, Tecuci

Având în vedere dinamica și forța de polarizare a orașelor, determinată în general de resurse, economia, calitatea capitalului uman, acțiunile strategice și potențialul acestora, se consideră foarte importantă cunoașterea nivelului de dezvoltare teritorială a județului în care municipiul Alba Iulia este localizat geografic. Un astfel de indicator sintetic este **Indicele de dezvoltare teritorială la nivel de județ** (scoruri Hull). Valorile acestui indice poziționează **județul Alba printre județele din România cu un nivel ridicat de dezvoltare teritorială, alături de județele Arad, Harghita, Iași, Mureș, Prahova și Satu Mare**. Cele mai ridicate valori, peste cele ale județelor amintite anterior, le dețin județele Bihor, Brașov, Cluj, Constanța, Ilfov, Sibiu și Timiș. La polul opus, cele mai mici valori calculate au fost pentru județele Brăila, Botoșani, Buzău, Mehedinți, Teleorman, Tulcea, Vaslui și Vrancea.

Aceste informații statistice ne indică faptul că **municipiul Alba Iulia deține un potențial ridicat de dezvoltare, în contextul dinamicii și polarizării acestuia, gradul ridicat de dezvoltare teritorială a județului Alba oferind un cadru foarte favorabil**.

Tabel 2 - Clasificarea județelor României în funcție de valorile Idicelului de dezvoltare teritorială la nivel de județ

Ecart de valori numerice pentru Indicele de dezvoltare teritorială la nivel de județ	Nume județ
18-40	Brăila, Botoșani, Buzău, Mehedinți, Teleorman, Tulcea, Vaslui, Vrancea
41-45	Bacău, Bistrița-Năsăud, Călărași, Neamț, Giurgiu, Ialomița, Olt, Sălaj
46-55	Argeș, Caraș-Severin, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Galați, Gorj, Hunedoara, Maramureș, Suceava Vâlcea,
56-65	Alba , Arad, Harghita, Iași, Mureș, Prahova, Satu Mare
66-79	Bihor, Brașov, Cluj, Constanța, Ilfov, Sibiu, Timiș

DELIMITAREA ZONEI (ARIEI) DE INFLUENȚĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Un element important în analiza teritorială este delimitarea teoretică a **ariei de influență a orașului**. Astfel, ”aria de influență a două centre urbane apropiate se va extinde până la limita la care cele două orașe înregistrează aceeași intensitate a relațiilor cu exteriorul

sau până la limita la care influența unui oraș se apropie de zero”³⁴. Pornind de la această definiție, metoda propusă pentru determinarea zonelor de influență urbană prevede că *două orașe atrag cumpărători dintr-un spațiu direct proporțional cu masele și invers proporțional cu pătratul distanței*.³⁵

Având în vedere faptul că la nivel local și județean nu există date centralizate privind volumul total al vânzărilor, pentru calcularea zonei de influență a municipiului Alba Iulia s-a utilizat formula propusă de *Reilly - Converse (J. Beaujeau - Garnier, 1997)*, care are la bază raportul dintre distanța măsurată pe căile de comunicație și populație³⁶.

$$d = \frac{d_{A-B}}{1 + \sqrt{\frac{P_B}{P_A}}}$$

unde: "A" și "B" sunt orașe, "d" este distanța, iar "P" este populația

Pornind de la această formulă, s-au calculat două tipuri de limite de influență a municipiului Alba Iulia: una luând în calcul distanța până la orașele vecine și alta pentru distanța până la reședințele de județ vecine. Având în vedere faptul că stabilirea teoretică a limitei ariei de influență este una relativă, s-a luat în considerare și încadrarea municipiului Alba Iulia potrivit prevederilor Legii Nr. 351/2001, conform cărora aceasta se încadrează în grupa localităților urbane de rang II, cu o rază de servire (spațiu adiacent) de aproximativ 60-80 km și o zonă de influență de circa 200.000 - 500.000 de locuitori.³⁷

Aplicând formula în cazul municipiului Alba Iulia, luând în calcul cele 4 orașe vecine și cele 4 reședințe de județ vecine, rezultă că limitele teoretice ale ariilor de influență sunt cele din tabelul de mai jos:

Tabel 3 - Date statistice orașe aflate în proximitatea municipiului Alba Iulia

Nume oraș	Populația orașului la Recensământul din 2011	Distanța de la Alba Iulia la orașul respectiv (km) ³⁸	Drumul rutier luat în calcul	Limita ariei de influență între municipiul Alba Iulia și orașul respectiv (km)
Orașele vecine municipiului Alba Iulia				
Teiuș	6695	19	DN1/E81	14.3
Sebeș	27019	17	DN1/E81	10.3
Zlatna	7490	35	DN74	26.1
Blaș	20630	36	E81/DN14B	22.9

³⁴ Ianoș, I., *Orașele și organizarea spațiului geografic*, Editura Academiei, București, 1987.

³⁵ Formula de calcul este: $v = p/d^2$, unde "v" reprezintă raportul vânzărilor pentru localitatea X situată între două orașe A și B, "p" reprezintă raportul populațiilor celor două orașe, iar "d" reprezintă raportul distanțelor dintre localitatea X până în orașele A și B

³⁶ Astfel, limita dintre aria de influență a orașului A este egală cu raportul: distanța dintre orașele A și B împărțit la 1 + rădăcina pătrată extrasă din raportul dintre populația orașului B și populația orașului A

³⁷ Legea Nr. 351/2001, Anexa Nr. II "Localități urbane" (secțiunea 4.0. "Elemente și nivel de dotare ale localităților urbane de rangul II", 4.1. "Municipii reședință de județ") privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național (PATN) - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, pagina 6,

http://www.mdrl.ro/_documente/dezvoltare_teritoriala/amenajarea_teritoriului/patn_elaborate/secIV/lege351.pdf

³⁸ Conform aplicației Google Maps, <https://maps.google.ro>

Reședințele de județ vecine municipiului Alba Iulia				
Sibiu	147245	72	DN7/E68	28.5
Cluj Napoca	324576	99	DN1/E81	30.4
Târgu Mureș	134290	120	DN1/E81 și DN15	48.9
Deva	61123	72	E68/A1	36.3

ATRACTIA GRAVITAȚIONALĂ ÎNTRE MUNICIPIUL ALBA IULIA ȘI LOCALITĂȚILE DIN ZONA DE INFLUENȚĂ DELIMITATĂ DIN PUNCT DE VEDERE TEORETIC

Este foarte important de precizat faptul că „nu distanța în sine este cea care explică dezvoltarea locală. Ceea ce *contează cel mai mult este sistemul câmpurilor gravitaționale din care face parte o localitate și conectivitatea umană*”³⁹.

Figură 2 - Limita teoretică a zonei de influență a Municipiului Alba Iulia

elaborat *două modele de atracție gravitațională între municipiul Alba Iulia și localitățile din zona de influență* delimitată teoretic, pornind de la doi indicatori foarte relevanți pentru masa orașului: *masa demografică* (exprimată prin numărul populației) și *masa economică* (exprimată prin veniturile firmelor din oraș).

Atât pentru **modelul gravitațional demografic**, cât și pentru **modelul gravitațional economic**, s-au folosit metodele matematice consacrate, metode folosite recent și de Banca Mondială în studiul orașelor la nivelul României.

Particularizat, pentru zona de influență a municipiului Alba Iulia, metodele matematice folosite în cadrul acestei diagnoze au fost următoarele:

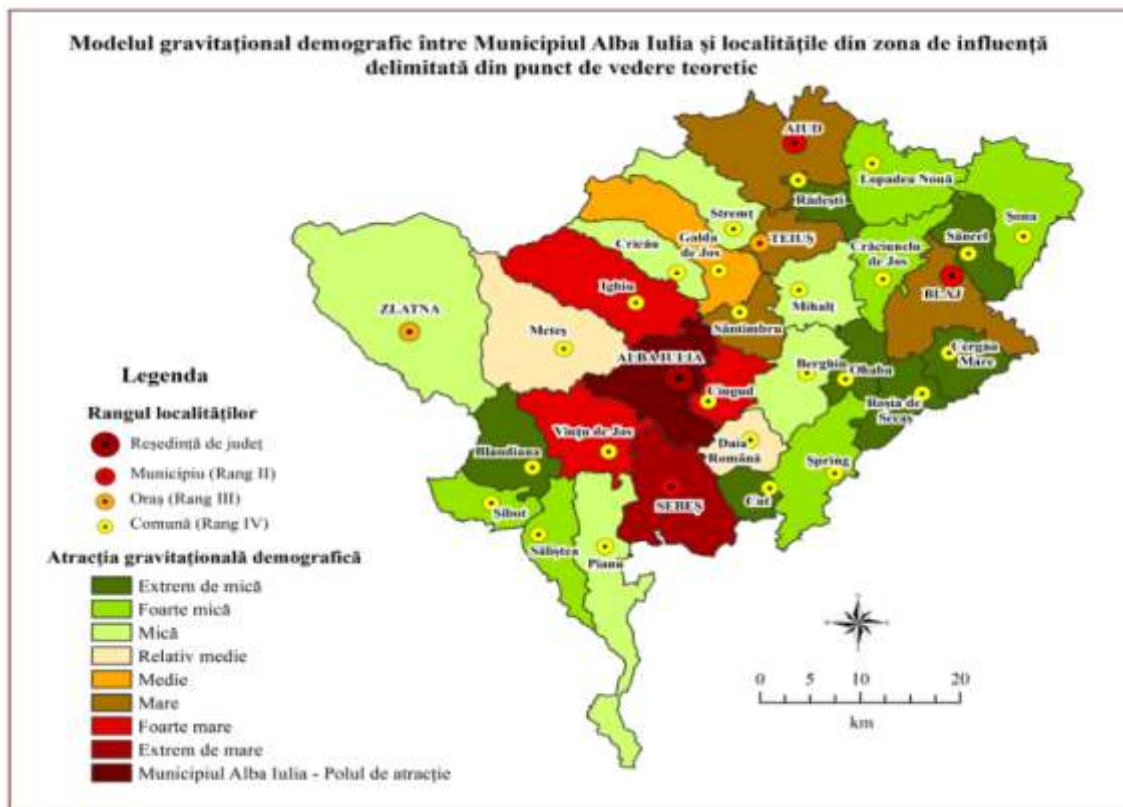
- Pentru atracția gravitațională demografică: $AG_{Dem} = P_{locAB} * P_{loc\_xi} / (D_{locABloc\_xi})^2$ (unde: AG_{Dem} – Atracția gravitațională demografică, P_{locAB} – populația municipiului Alba Iulia, P_{loc_xi} – populația localității din zona de influență (unde i are valori de la 1 la 30 - 30 fiind numărul total de localități de rang 2, 3 sau 4 incluse în zona de influență

³⁹ Marcel Heroiu și colab., Raportul "Orașe Competitive. Remodelarea geografiei economice a României", Banca Mondială, Romania Regional Development Program, 2013

delimitată teoretic), iar $D_{locABloc\_xi}$ – distanța între municipiul Alba Iulia și localitatea respectivă din zona de influență)

• Pentru atracția gravitațională economică: $AG_{Ec} = VF_{locAB} * VF_{loc\_xi} / (D_{locABloc\_xi})^2$ (unde: AG_{Ec} – Atracția gravitațională economică, VF_{locAB} - venitul

Figură 3 - Model gravitațional demografic

total al firmelor din municipiul Alba Iulia, VF_{loc_xi} – venitul total al firmelor din localitatea respectivă din zona de influență, $D_{locABloc\_xi}$ – distanța între municipiul Alba Iulia și localitatea respectivă din zona de influență)

Pentru o mai bună vizualizare și observare a diferențelor dintre cele două modele gravitaționale (demografic și economic), rezultatele obținute s-au reprezentat cartografic prin intermediul hărților de mai jos. O simplă analiză a acestor hărți ilustrează faptul că **cea mai mare atracție gravitațională demografică este între municipiul Alba Iulia și municipiul**

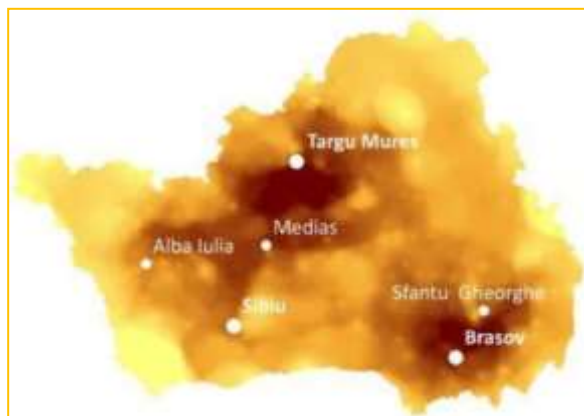
Figură 4 - Model gravitațional demografic

La polul opus, *cea mai mică atracție gravitațională, atât demografică cât și economică*, este între municipiul Alba Iulia și comunele Blandiana, Cut, Ohaba, Roșia de Secaș, Cergău Mare, Sâncel și Rădești. În plus, cea mai mică atracție gravitațională economică este și între municipiul Alba Iulia și comunele Crăciunelu de Jos și Șona.

Analizând modelele gravitaționale⁴⁰ din punct de vedere demografic și economic, la nivelul Regiunii Centru s-au identificat două zone extinse care ar putea beneficia de pe

urma unui nivel ridicat de conectivitate, în una dintre aceste zone fiind și municipiul Alba Iulia. O zonă este cea delimitată de Alba Iulia, Sibiu, Mediaș și Târgu Mureș, având forma unui poligon localizat geografic pe suprafața a 3 județe (Alba, Sibiu și Mureș). Cealaltă este zonă urbană funcțională a municipiului Brașov (județele Brașov și Covasna). Se anticipează că finalizarea Coridorului Pan European IV⁴¹ va crește extrem de mult accesibilitatea orașelor Alba Iulia, Sebeș și Sibiu.⁴²

Figură 5 - Model gravitațional demografic

REȚEAUA DE LOCALITĂȚI A MUNICIPIULUI ALBA IULIA. ASPECTE PRIVIND CARTIERELE

Figură 6 - Harta municipiului Alba Iulia

Unitatea administrativ – teritorială Alba Iulia este formată din *municipiul Alba Iulia și 4 cartiere aparținătoare:*

- **Bărbant** (nord-est)
- **Oarda** (sud-est)
- **Micești** (nord-vest)
- **Pâclișa** (sud-vest)

Situarea cartierului Bărbant, într-o zonă industrială a municipiului Alba Iulia a influențat o dezvoltare și fizionomie diferită față de celelalte 3 cartiere aparținătoare municipiului.

Este important să menționăm faptul că în momentul prezent nu există o delimitare oficială a cartierelor. Există totuși o

⁴⁰ Sursa hărților: Banca Mondială, 2013

⁴¹ Coridorul IV: Dresden / Nürnberg — Praga — Viena — Bratislava — Győr — Budapesta — Arad — București — Constanța / Craiova — Sofia — Salonic / Plovdiv — Istanbul

⁴² Marcel Heroiu și colab., Raportul "Orașe Competitive. Remodelarea geografiei economice a României", Banca Mondială, Romania Regional Development Program, 2013, pagina 149

reprezentare operațională a cartierelor municipiului Alba Iulia la nivelul mental colectiv al locuitorilor, însă aceasta este neomogenă, nesistematică, iar delimitarea cartierelor este vagă. ***Este necesară o delimitare oficială a cartierelor***, argumentele în acest sens fiind în detaliu prezentate într-o diagnoză urbană elaborată în cadrul administrației locale.⁴³

Panoramic, municipiul Alba Iulia este privit ca un ansamblu de zone teritoriale: Orașul de Jos (sau orașul Vechi, cu cartiere precum Centru, Maieri, Lipoveni etc.) și Orașul de Sus (definit în special de cartierul Cetate, la care se adaugă cartierul Carolina, zona Schit etc.), între cele două zone fiind un cartier intermediar (Tolstoi), la care se adaugă cartierul Ampoi cu cele 3 mari diviziuni ale sale (situat între două zone industriale, fiind dezvoltat pentru rezidența forței de muncă în industrie), fosta zonă industrială și cu comunități de romi (într-o zonă centrală municipiului), cartierul Partoș (mărginit la sud de râul Mureș, la ieșirea municipiului spre Sebeș), cartiere rezidențiale în foste sate limitrofe (Bărăbanț, Oarda, Micești, Pâclișa), noi cartiere rezidențiale în curs de dezvoltare (ex. Orizont).

PRINCIPALELE ASPECTE PRIVIND CARTIERELE MUNICIPIULUI ALBA IULIA⁴⁴

Tabel 4 - Caracteristicile cartierelor din Alba Iulia

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
C ⁴⁵ . AMPOI I	Cartier rezidențial construit pentru forța de muncă necesară în industrie (blocuri de locuințe)	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea înființării mai multor magazine și spații publice de socializare (restaurant, cafenea, etc.) (Ampoi I și II) • Înființarea unei piețe agroalimentare (Ampoi I) • Extinderea și crearea de noi spații verzi (lipsă amplasament) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) • Încurajarea și stimularea agenților economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități prin facilități fiscale acordate
C. AMPOI II	Cartierul rezidențial format din cele 3 diviziuni a fost dezvoltat între două zone industriale	<ul style="list-style-type: none"> • Reevaluarea funcțiilor și oportunității spațiilor comerciale și meșteșugărești de la parterul blocurilor în vederea eliminării disconfortului generat de acestea în zonele locuite (vizual, fonic) • Încurajarea băncilor în a deschide sucursale în zonă (momentan doar Banca Transilvania are sucursală în zonă) • Dezvoltarea serviciilor medicale de circumscripție • Amenajare noi spații de parcare • Măsuri de reabilitare și creștere a capacității unităților de învățământ, în special preșcolar, cel cu program prelungit, dar și școlar primar (zona este locuită de persoane care lucrează pe schimburi) - A fost realizată o creșă de cartier cu 60 de locuri și este în studiu construirea unei grădinițe cu program prelungit
C. AMPOI III		<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. BĂRĂBANȚ	Platforma industrială Cartier rezidențial (case particulare)	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea căilor de circulație și pietonale care sunt degradate – au fost modernizate toate drumurile și trotuarele, mai puțin str. Turnătoriei, pentru care este nevoie de un proiect mai complex și str. Cătinei, care se află într-o zonă nou construită

⁴³ Camelia Augusta Roșu și colab., Studiul „Diagnoza urbană privind cartierele Municipiului Alba Iulia, document elaborat de Fundația PAEM Alba pentru Primăria Municipiului Alba Iulia, 2012

⁴⁴ Conform studiului - Diagnoza urbană privind cartierele Municipiului Alba Iulia

⁴⁵ C – abrevierea pentru „cartier”

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
	Cel mai mare cartier dezvoltat dintr-o localitate limitrofă municipiului (din punct de vedere demografic)	<ul style="list-style-type: none"> Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activități economice în zonă și noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Încurajarea și stimularea agenților economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități prin facilități fiscale acordate Îmbunătățirea serviciilor de telecomunicații (în special internet) Amenajarea și regenerarea spațiului platformei industriale și identificarea de noi funcționalități Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. CAROLINA (I și II)	<p>Cartier rezidențial în apropierea Cetății Alba Carolina (blocuri de locuințe, cu grad înalt de confort)</p> <p>Cartier de dimensiuni foarte reduse</p>	<ul style="list-style-type: none"> Înființarea de noi spații de parcare a autoturismelor – Lipsă de amplasament, toate blocurile au garaje Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. CENTRU	<p>Zona administrativă a municipiului Alba Iulia (sediul instituțiilor publice principale)</p> <p>Cartier rezidențial (blocuri de locuințe și case particulare, în general cu un grad ridicat de confort)</p> <p>Zonă cu vad comercial</p>	<ul style="list-style-type: none"> Intervenții minore de reparare a unor sectoare de drum - se intervine periodic pentru îmbunătățirea condițiilor Extinderea și crearea de noi spații verzi – doar prin refuncționalizarea spațiului urban și achiziții de teren Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activități economice în zonă și noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Măsuri de determinare a proprietarilor unor spații comerciale de a realiza lucrări de reabilitare și modernizare a acestora Încurajarea și stimularea agenților economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități prin facilități fiscale acordate Înființarea unui teatru cu program permanent Crearea de noi spații de parcare auto – s-a amenajat o parcare în zona Parchetului, pentru alte parcări trebuie achiziționat teren sau să se realizeze o parcare subterană Măsuri pentru diminuarea poluării fonice determinate de traficul auto și agenți economici Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. CETATE	<p>Cea mai importantă zonă turistică a municipiului, cu posibilități multiple de agrement și recreere</p> <p>Cartier rezidențial (blocuri de locuințe în principal, dar și case particulare, cu un grad ridicat de confort)</p> <p>Zona cu vad comercial</p>	<ul style="list-style-type: none"> Intervenții minore de reparare a unor sectoare de drum – se intervine periodic pentru îmbunătățirea condițiilor Introducerea de rute alternative la transportul comun de călători Identificarea unor posibilități de reducere a tarifelor pentru utilitățile publice Îmbunătățirea unor servicii de utilitate publică Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activități economice în zonă și noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Măsuri de determinare a proprietarilor unor spații comerciale de a realiza lucrări de reabilitare și modernizare a acestora Extinderea capacității instituțiilor de învățământ preșcolar (grădinițe și creșe) și școlar (exemplu Școala Generală Nr.7 „Mihai Eminescu” are o capacitate suprasolicitată) – s-a construit Grădinița cu program prelungit nr.15 și creșa din zona str. Ulmului Suplimentarea numărului de locuri de joacă pentru copii Extinderea și crearea de noi spații verzi – s-a amenajat parcul Sf.Maria, iar cele existente trebuie doar reabilitate Crearea de noi spații de parcare auto – s-au creat acolo unde spațiul public a permis Măsuri pentru diminuarea poluării fonice determinate de traficul auto și agenți economici

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
C. LIPOVENI	Cartier rezidențial foarte vechi (case particulare)	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier • Executarea de lucrări majore de reabilitare a drumurilor și căilor de circulație în cartier – s-au modernizat toate drumurile din zonă mai puțin Kogălniceanu, unde gradul de ocupare cu clădiri este mic • Introducerea de noi rute la transportul în comun de călători în zonă • Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea), piețe agroalimentare și nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) • Extinderea infrastructurii de învățământ (înființarea unei școli, a unei grădinițe și eventual a unei creșe) – grădinița de cartier s-a autodesființat, iar la Liceul de Arte și Grădinița nr. 6 sunt în lucru proiecte de reabilitare • Înființarea de locuri de joacă pentru copii – se studiază zona Parc str. Morii • Crearea de spații verzi – s-au amenajat odată cu reabilitarea străzilor • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. LUMEA NOUĂ (fosta zonă industrială)	<p>Zonă industrială</p> <p>Cartier rezidențial cu populație majoritar defavorizată (blocuri de locuințe, în general cu un grad de confort modest)</p> <p>Existența unei comunități de romi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții în infrastructura de învățământ (nu există școală primară și gimnazială) – există Școala nr. 5 care nu funcționează la capacitate maximă • Reabilitarea căilor de circulație și pietonale care sunt degradate • Identificarea unor posibilități de reducere a tarifelor pentru utilitățile publice • Identificarea de oportunități de valorificare a zonei industriale pe suprafețele nefuncționale • Măsuri integrate de creștere a calității vieții persoanelor defavorizate (șomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excludere socială, persoane de etnie romă etc.) • Măsuri de determinare a proprietarilor unor spații comerciale de a realiza lucrări de reabilitare și modernizare a acestora • Îmbunătățirea esteticii urbane prin măsuri pentru operatori economici privind expunerea produselor (de exemplu: interzicerea amplasării pe domeniul public a unor articole vestimentare, încălțăminte, articole de menaj, produse alimentare etc.) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activități economice în zonă și noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) • Încurajarea și stimularea agenților economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor defavorizate sau vulnerabile prin facilități fiscale acordate • Măsuri pentru îndepărtarea câinilor vagabonzi • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. RECEA	Cartier rezidențial cu populație strămutată din localitatea minieră Roșia Montana din nord-vestul județului Alba, Munții Apuseni (case particulare)	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții în infrastructura de învățământ și de sănătate (nu există grădiniță, școală primară și gimnazială, farmacie, cabinet medical etc.) • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. MAIERI	Cartier rezidențial foarte vechi (case particulare)	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea serviciilor de utilitate publică • Introducerea de noi rute la transportul în comun de călători în zonă • Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai • Înființarea de locuri de joacă pentru copii – lipsă spațiu public • Crearea de spații verzi – lipsă spațiu public • Extinderea infrastructurii de învățământ (înființarea unei școli, a unei grădinițe și eventual a unei creșe)

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
		<ul style="list-style-type: none"> Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. MICEȘTI	<p>Cartier rezidențial (case particulare)</p> <p>Cea mai accentuată dezvoltare spațială</p>	<ul style="list-style-type: none"> Măsuri de dirijare a evoluției spațiale și dezvoltare a spațiului construit Stimularea antreprenorilor de înființare magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Înființarea și reabilitarea structurilor educaționale din zonă Înființarea de locuri de joacă pentru copii – s-au creat odată cu modernizarea drumurilor Crearea de spații verzi Crearea unui post de poliție local Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. OARDA	Cartier rezidențial (case particulare)	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea poluării fonice cauzate de traficul auto greu Realizarea de lucrări de îmbunătățire a circulației auto și pietonale la nivel local, inclusiv asfaltarea unor străzi care necesită acest lucru – toate drumurile sunt modernizate mai puțin cateva străzi secundare care însă vor intra în reabilitare într-o etapă viitoare Stimularea antreprenorilor înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Crearea unui post de poliție locală Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. ORIZONT	<p>Nou cartier rezidențial, în curs de dezvoltare</p> <p>Situat între două foste localități limitrofe municipiului Alba Iulia: Bărăbanț și Micești</p>	<ul style="list-style-type: none"> Investiții în infrastructura tehnico-edilitară și de transport. Acestea sunt considerate o prioritate în dezvoltarea cartierului, investiții care ulterior le vor atrage pe cele din infrastructura de învățământ, sănătate, etc. Investiții în infrastructura de transport: străzi, accese pietonale – doar când gradul de ocupare cu cetățeni o să fie mai ridicat și sunt rezolvate celelalte utilități Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai Înființarea de locuri de joacă pentru copii – lipsă teren Crearea de spații verzi – lipsă teren Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. PÂCLIȘA	<p>Cartier rezidențial (case particulare)</p> <p>Cel mai mic cartier dezvoltat dintr-o localitate limitrofă municipiului (din punct de vedere demografic)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea de lucrări de îmbunătățire a circulației auto și pietonale la nivel local, inclusiv asfaltarea unor străzi care necesită acest lucru Realizarea sistemului de canalizare – s-a elaborat proiectul, propus în POS Mediu Înființarea unei grădinițe și a unei creșe în cartier Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: industrie mică, meșteșuguri, servicii, petrecerea timpului liber etc.) Crearea de locuri de joacă pentru copii – nu există amplasament, decât în curtea școlii Crearea de spații verzi Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. PARTOȘ	Cartier rezidențial (case particulare)	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea de lucrări de îmbunătățire a circulației auto și pietonale la nivel local, inclusiv asfaltarea unor străzi care necesită acest lucru – reabilitate toate străzile mai puțin cele din zona de dezvoltare (str. Ana Ipătescu)

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
	Situat la ieșirea municipiului Alba Iulia și Sebeș, mărginit de râul Mureș	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: industrie mică, meșteșuguri, comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) • Creșterea siguranței circulației auto • Crearea de locuri de joacă pentru copii • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. TOLSTOI	<p>Cartier rezidențial (blocuri de locuințe)</p> <p>Cartier intermediar, între „Orașul de Jos” și „Orașul de Sus”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea băncilor în a deschide sucursale în zonă • Înființarea de noi linii de transport public local în zonă • Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) și piețe agroalimentare și nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: învățământ, comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) • Extinderea suprafețelor de zone verzi și crearea unui echilibru privind raportul zonelor verzi față de spațiul construit – în studiu zona interioară Septimius Severus cu Marcus Aurelius • Suplimentarea numărului de locuri de joacă pentru copii – s-au amenajat în limita spațiului public • Construire piste pentru bicicliști – în studiu • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier
Zona SCHIT	<p>Cartier rezidențial cu o dispunere spațială a locuințelor în funcție de particularitățile topografice (predominant case particulare)</p> <p>Căminul pentru persoane vârstnice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri de dirijare e evoluției spațiale și dezvoltare a spațiului construit • Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de utilități publice • Construire piste pentru bicicliști – în studiu pentru integrarea cu circuitul din zona Mamut • Stimularea antreprenorilor pentru înființare de magazine, centre comerciale, spații de alimentație publică (restaurant, terasă, cafenea) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.) • Implicarea comunității locale în rezolvarea problemelor din cartier.

ELEMENTE DE ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA. FUNCȚIILE ORAȘULUI

Zonele funcționale ale municipiului sunt definite și caracterizate în primul rând de dozajul locuire – funcțiuni conexe. Astfel, locuirea este considerată ca fiind funcțiunea principală, iar restul activităților sunt definite de ponderea și relația lor cu aceasta.

O amplă reprezentare topografică și cartografică a municipiului Alba Iulia a fost realizată în cadrul Planului Urbanistic General finalizat în 2012. Harta permite o bună identificare și localizare geografică a zonelor funcționale din municipiul Alba Iulia și localitățile aparținătoare.

Sintetic, principale tipuri de zone funcționale la nivelul municipiului Alba Iulia sunt:

- **Zonele rezidențiale** (prezentate în detaliu la secțiunea „2.3.2. Rețeaua de localități a Municipiului Alba Iulia. Aspecte privind cartierele”)

- **Zonele turistice și istorice, în special cele din Cetatea Alba Carolina** (detalii în secțiunea dedicată turismului din cadrul capitolului referitor la economia municipiului Alba Iulia)
- **Zonele comerciale** (de pildă zonele în care sunt amplasate mari centre comerciale: Alba Mall, Kaufland, Dedeman etc., piețe agroalimentare la nivel de cartier)
- **Zonele industriale** (exemple importante sunt (Duca, M.⁴⁶, 2017): zona de N a municipiului de-a lungul șoselei, zona de N-NE a cartierului Ampoi, zona de S a orașului, zona industrială dintre Alba Iulia și Ciugud etc.)
- **Zonele de agrement** (există atât zone foarte extinse de agrement precum cele binecunoscute din cartierele Cetate și Centru, precum și zone mai mici prezente în multe cartiere (ex. loc de joacă pentru copii).
- **Zonele cu funcțiuni mixte** (rezidențiale, comerciale etc.)
- **Zone cu funcțiuni administrative**
- **Zone cu destinație specială** (infrastructură, funcțiuni militare).

În cadrul studiului realizat, au fost identificate **noi tipuri de zone cu potențial de valorificare** (Călin, Hedviga⁴⁷, Duca, Marius, conform datelor furnizate în 2017), care sunt:

- **Zona Mamut cu Parcul Dendrologic „Dr. Ioan Vlad” din Valea Popii.** Cu o suprafață de aproximativ 21 de hectare și peste 1000 de specii forestiere, parcul este amenajat și merit să îndeplinească 3 obiective importante: parcul dendrologic în sine, zona de agrement prevăzută cu alei pietonale, spații de joacă și pistă pentru bicicliști.
- **Teritoriul zonal prevăzut în Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Valea Mureșului** din județul Alba⁴⁸ (PATZ Valea Mureșului se află în curs de avizare). În urma elaborării PATZ -ului se dorește identificarea și implementarea soluțiilor potrivite de punerea în valoare a Văii Mureșului și valorificarea acesteia ca resursă economică și de agrement, în concordanță cu necesitățile de apărare împotriva inundațiilor.
- **Latura de vest a municipiului până la contactul cu zona împădurită** (posibilități de dezvoltare și extindere a cartierelor rezidențiale)
- **Zona verde de pe valea râului Ampoiului.** Această zonă prezintă un potențial ridicat de valorificare ca zonă de agrement pentru locuitorii din municipiul Alba Iulia și localitățile învecinate. Însă, pentru amenajarea zonei pentru agrement și practicarea diferitelor sporturi sunt necesare lucrări de regularizare a râului Ampoi.
- **Zona de pe malul drept al râului Ampoi, pe care a fost o zonă industrială, și în prezent au început să se construiască case** (de pildă cartierul rezidențial „Meridian” din spatele Alba Mall, între Strada Livezii și malul Ampoiului)
- **Noi zone cu potențial pentru activități economice, productive (cu potențial economic și logistic** (în special în zona de sud a municipiului, între Alba Iulia și Partoș)

⁴⁶ Marius Duca – Expert Economic, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

⁴⁷ Hedviga Călin – Arhitect Șef, Primăria Municipiului Alba Iulia

⁴⁸ Consiliul Județean Alba, Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Valea Mureșului din județul Alba, Proiectant General: S.C. MANCOM CENTRU SRL, <http://www.cjalba.ro/wp-content/uploads/2012/10/Patzvm/PScriseET1.pdf>

- **Noi zone cu potențial de împădurire în scopul protecției mediului înconjurător** (de pildă, zona gropii de gunoi)
- **Zone din satele aparținătoare**
- **Zona dintre cartierul "Lumea Nouă" și Ampoi II** (este o zonă nesistemată și prezintă o fizionomie mai puțin agreabilă. De pildă, sunt și case foarte frumoase, dar și case precare ale persoanelor de etnie romă. În plus, zona necesită o igienizare mai atentă și măsuri de îndepărtare a câinilor vagabonzi).

Figură 9 - Detaliu privind pista de bicicliști din Parcul Dendrologic din Zona Mamut

Figură 7 - Detaliu cu malul neamenajat al râului Ampoi

Figură 8 - Teritoriul zonal din PATZ Valea Mureșului din județul Alba (marcat cu albastru)

Municipiul Alba Iulia deține următoarele principale funcții:

❖ **Funcția rezidențială**

Având în vedere faptul că în general localitățile s-au format și se dezvoltă datorită locuirii unor zone cu resurse, potențial și accesibilitate. Astfel, **principala funcție a localităților și implicit a municipiului Alba Iulia este cea rezidențială.**

❖ **Funcția administrativă**

În prezent, **funcția administrativă este funcția predominantă a municipiului Alba Iulia** (cu excepția celei rezidențiale). În „capitala de suflet a românilor” **își au sediul principalele instituții de administrație locală, județeană și regională.**

Pe scurt, Alba Iulia este:

- **Centrul administrativ la nivelul județean** (sediul: Consiliului Județean Alba, Instituției Prefectului Județului Alba, Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, Inspectoratului Județean Alba, etc.)

- **Centru administrativ la nivel zonal** (sediul Curții de Apel Alba Iulia pe raza teritorială a județelor: Alba, Sibiu și Hunedoara)

- **Centrul administrativ la nivel regional: Regiunea Centru formată din 6 județe: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu** (sediul: Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru (instituția publică cu rol de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru prin înlăturarea disparităților și dezechilibrelor dintre zonele regiunii, în folosul locuitorilor ei⁴⁹), Centrului Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit 7 Centru

⁴⁹ Website-ul oficial al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru,

Alba Iulia, din cadrul Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit – ADRP (centru regional de dezvoltare rurală prin proiecte cu finanțare nerambursabilă), Organismului Intermediar Regional POSDRU⁵⁰ Regiunea Centru (centrul regional de dezvoltare a resurselor umane prin proiecte cu finanțare nerambursabilă), etc.

Există posibilitatea ca Alba Iulia să fie și un centru administrativ la nivel național în domeniul dezvoltării montane și rurale, în urma aprobării în Senat, la finele anului 2013, a înființării Agenției Naționale a Zonei Montane.

❖ **Funcția religioasă**

În municipiul Alba Iulia își au sediul Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia (pe raza teritorială a județelor Alba și Mureș) și Arhidieceza Romano – Catholică Alba Iulia, cea mai importantă din Transilvania (centru supraregional).

❖ **Funcția turistică**

Această funcție este cea care a *înregistrat cea mai mare dezvoltare în ultimii ani*. Acest fapt se datorează atât reabilitării și punerii în valoare a Cetății Alba Carolina, cât și a strategiilor autorităților publice locale de atragere a turiștilor. (Detalii se găsesc la secțiunea dedicată turismului și infrastructurii aferente din cadrul capitolului referitor la economia municipiului Alba Iulia).

❖ **Funcția comercială**

Cele mai multe detalii se găsesc la capitolul dedicat economiei municipiului Alba Iulia.

❖ **Funcția industrială**

Funcția industrială a municipiului Alba Iulia a apărut în secolul al XIX-lea, odată cu apariția primelor activități economice. Prima unitate industrială a fost moara sistematică Johanna, deschizând astfel drumul spre conturarea sectorului industriei alimentare (Păun, Elena, 2012). Municipiul Alba Iulia a cunoscut cea mai mare dezvoltare a industriei în perioada 1940-1989.

În prezent industria municipiului Alba Iulia este axată pe industria alimentară (morărit și panificație, preparate din carne, produse lactate, etc.), industria ceramică (porțelan pentru menaj), industria siderurgică (piese turnate din fontă), etc. (Detalii se găsesc la secțiunea dedicată industriei din cadrul capitolului referitor la economia municipiului Alba Iulia).

❖ **Funcție socială și culturală**

Municipiul Alba Iulia găzduiește o infrastructură coerentă de servicii sociale, care deservește comunitatea atât la nivel local, cât și la nivel regional, național și chiar european (a se vedea, de exemplu, beneficiarii Centrului „Maria Beatrice”). Din punct de vedere social, orașul oferă și oportunități pentru locuire, ocupare, infrastructură de sănătate și educație etc.

Alba Iulia se constituie de asemenea, tot mai pregnant, ca un pol cultural regional și național, printr-o ofertă coerentă și variată de manifestări culturale și prin valorificarea patrimoniului cultural local de excepție, material și imaterial.

<http://www.adrcentru.ro/Detaliu.aspx?t=ADRPrezentare>

⁵⁰ POSDRU – Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

❖ Funcție educațională

Fără a intra în detalii, amintim existența în municipiul Alba Iulia a Colegiului Militar Liceal „Mihai Viteazul”. De pildă, în anul școlar 2013/2014 elevii au provenit din 25 de județe din țară (fără județul Alba). Mai multe informații despre infrastructura educațională în capitolul corespunzător.

Figură 10 - Proveniența elevilor Colegiului Militar Liceal „Mihai Viteazul” în anul școlar 2013/2014

❖ Funcția agricolă

Activitățile agricole s-au diminuat semnificativ, datorită faptului că în ultimele două decenii, suprafața agricolă a municipiului Alba Iulia s-a diminuat cu peste 500 de hectare. În mare parte, aceste suprafețe agricole au fost ocupate de terenuri cu construcții, prin introducerea de noi terenuri în intravilanul localităților, în scopul construirii de locuințe. În schimb, în ceea ce privește creșterea animalelor, se observă o creștere a numărului de animale din ferme și o scădere a celor crescute în gospodăriile populației.

Este important să amintim, chiar dacă nu mai este de actualitate pentru teritoriul municipiului Alba Iulia, **o funcție a orașului care a constituit o etapă importantă în istoria orașului**: funcția militară.

În viitor, se anticipează că municipiul Alba Iulia, alături de municipiul Sebeș, va avea **o funcție de nod de transport la nivel local, județean și regional**. Astfel, municipiul va putea fi un nod feroviar și rutier datorită autostrăzii, nodurilor feroviare Teiuș și Vințu de Jos, dar și viitorului aerodrom planificat prin PATN).

În ceea ce privește relațiile între funcțiuni, menționăm faptul că din punct de vedere funcțional, structura orașului a suferit următoarele modificări:

- Funcțiunile social-economice au fost diversificate
- Funcțiunea de locuire a cunoscut o creștere accentuată
- Modificarea funcțiilor de servicii
- Modificarea tipului structurii și volumului circulației, transportului și comunicațiilor”⁵¹

Elemente de dinamică teritorială la nivelul municipiului Alba Iulia. Probleme și disfuncționalități teritoriale

Dinamica urbană, prin care **sunt anticipate tendințele de dezvoltare**, dar și **provocările cu care se confruntă orașele, cuprinde aspectele cele mai importante prin care se subliniază importanța unei abordări integrate a dezvoltării urbane**. În același timp, într-o analiză a complexității dinamicii urbane intervin o serie de aspecte restrictive, ca de pildă lipsa datelor necesare sau modul cum este definită în mod precis și corect scara la care este privită economia unui oraș și impactul social și de mediu al acestuia.

Dinamica urbană este realitatea care va contribui la imaginea orașului de mâine, însă este foarte important să se cunoască și în ce pondere. În același timp, **inovarea este forată importantă și trebuie să fie încurajată** pentru a putea **sprijini tranziția către orașele de mâine**.

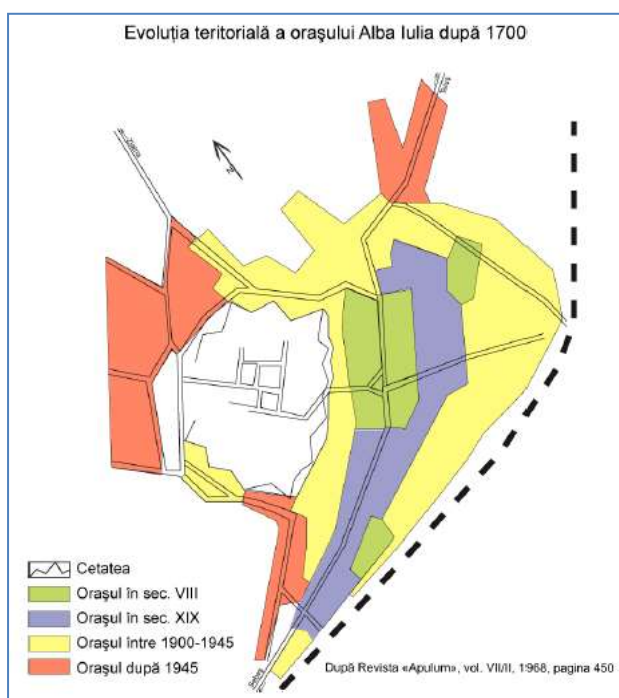
⁵¹ Elena Păun, “Dinamica urbană a Municipiului Alba Iulia”, rezumatul tezei de doctorat, Universitatea din București, Facultatea de Geografie, 2012, coordonator științific prof.univ.dr. Melinda Căndea

Menționăm faptul că *cele 4 dimensiuni cheie ale dinamicii urbane* care sunt recomandate a fi avute permanent în vedere sunt: *diversitatea* (orașe care să permită medii propice pentru realizarea unei game largi de planuri, idei și oportunități), *densitatea* (utilizarea efectelor pozitive ale concentrării), *dimensiunea* (masa critică necesară dezvoltării) și *structura* (consumul mediu de teren, distribuția teritorială a populației și/sau fluxurile de navetism).

În linii mari, *importante aspecte ale dinamicii urbane a municipiului Alba Iulia* pot fi observate din: *evoluția dezvoltării spațiale, traiectoriile de dezvoltare teritorială și schimbările care au avut loc, regenerare urbană* prin revitalizarea și punerea în valoare a cetății *Alba Carolina* (dar și prin crearea unui *brand turistic local și regional*), *identificarea problemelor locale existente, dinamica fenomenelor demografice și sociale, dinamica economică, etc.* Ultimele două tipuri de dinamici sunt pe larg prezentate în capitolele dedicate populației, forței de muncă și economiei.

Evoluția expansiunii intravilanului Municipiului Alba Iulia

Figură 12 - Evoluția expansiunii spațiale a municipiului Alba Iulia timp de 3 secole (Sursa:Primăria Municipiului Alba Iulia)

Figură 11 - Harta Iosefină a Transilvaniei (1769-1773)

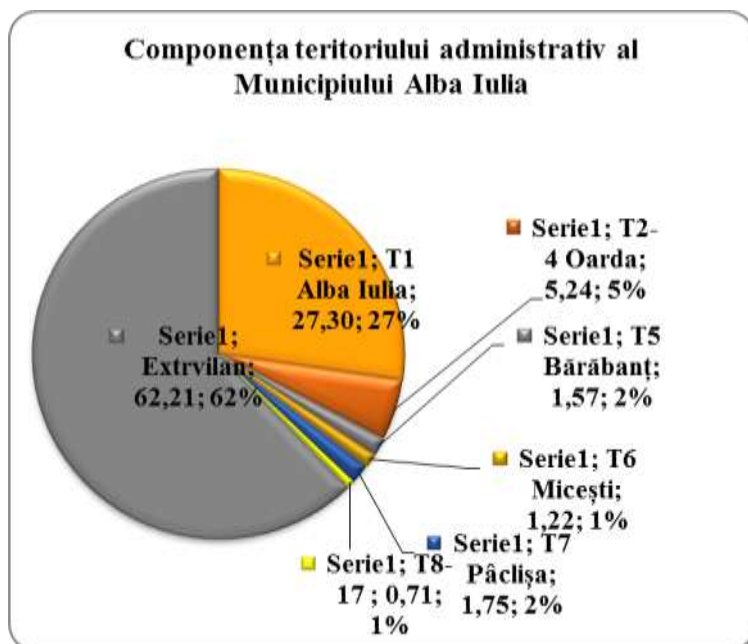
Potrivit datelor statistice oficiale, timp de un deceniu, **suprafața intravilanului municipiului Alba Iulia** s-a extins cu aproape jumătate din suprafața (+49,38%), de la 2020 ha în 2002 la 3951,3 ha în 2016 (cu 1951 ha mai mult). Din 2002 și până în 2004 suprafața intravilanului a fost de 2020 ha, care a ajuns la 2079 ha în 2005 și s-a menținut până în 2009. Dacă extinderea intravilanului municipiului Alba Iulia a fost în 2011, cu peste o cincime mai mare față de anul anterior, +21,8%, concret, cu 463 ha mai mult (de la 2119 ha în 2010 la 2582 ha în 2011), în anul 2015 intravilanul a cunoscut cea mai mare creștere, cu + 34,65%, ajungând la 3951 ha (cu 1369 ha mai mult față de anul 2011). Conform PUG aprobat prin HCL nr. 158/30 mai 2014, suprafața intravilanului este în prezent de 3951,3 ha. Odată cu extinderea suprafeței

intravilanului municipiului s-a extins semnificativ și rețeaua de străzi orășenești, profilul evoluției celei din urmă, tot pe aceeași perioadă, fiind asemănător graficului de mai jos.

Aproximativ același profil a înregistrat și evoluția **suprafeței spațiilor verzi** din municipiul Alba Iulia pe perioada aceluiși deceniu. Timp de 10 ani, suprafața spațiilor verzi a crescut de peste 1,6 ori, de la 30 ha în 2002 la 80 ha în 2011. Asemeni suprafeței intravilanului, suprafața spațiilor verzi a fost aceeași în perioada 2002-2004 (30 ha), crescând în 2005 la 46 ha și apoi menținându-se la fel până în 2009. Suprafața spațiilor verzi a crescut în 2011 față de anul anterior cu o cincime, +19,4% (13 ha), iar în anul 2015 a crescut față de anul 2011 cu 74 ha, ajungând la totalul de 154 ha⁵².

În ceea ce privește **componența teritoriului administrativ al municipiului Alba Iulia, aproape o treime (27%) o reprezintă intravilanul orașului, 10% intravilanul celor 4 localități aparținătoare** (Bărăbanț, Micești, Oarda și Pâclișa), 62% este ocupat de extravilan, iar 1% reprezintă trupuri izolate.

Figură 13 - Componența teritoriului administrativ al municipiului Alba Iulia

Unde:

T1 - Trup 1 principal (localitatea Alba Iulia)

T2-T7 - Trup Nr.2 - Trup Nr.7: Localitate componentă cu șanse să devină cartier al orașului

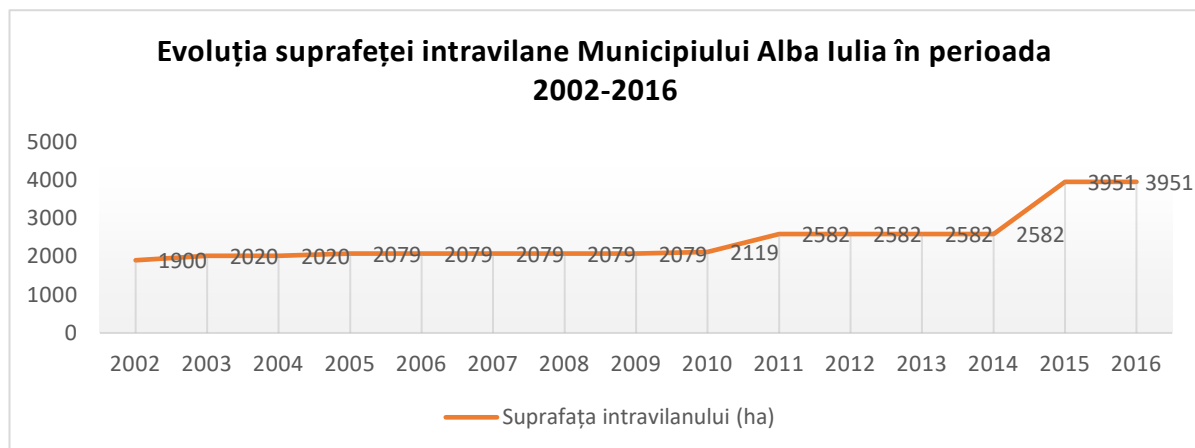
T2-T4 - Oarda de Jos, Oarda de Sus

T8 - T17 - Trupuri izolate: Case de vacanță Mureș, Stație de betoane Florea, Ferma de Păsări, Toskana Garden, Zona industrială Oarda, Între sălcii, Case de vacanță, Poienița, Mecanica, Pârâul Iovului

⁵² <http://statistici.INSSE.ro/shop/> (baza de date TEMPO a INS – domeniul „Utilități publice de interes local”, matricea GOS103A – Suprafața spațiilor verzi pe județe și localități (municipii și orașe).

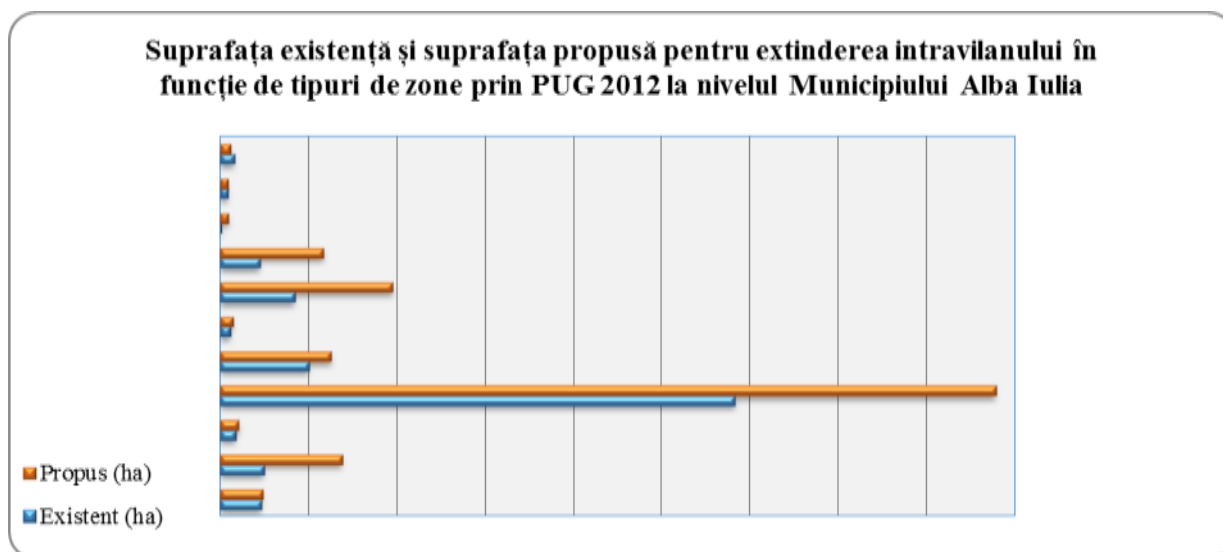

În anul 2002, intravilanul era identificat cu o suprafață de 1900 ha, ajungând în 2016 la 3951 ha.

Figură 14 - Evoluția suprafeței intravilane municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016

Din suprafața totală de 3951,3 ha a intravilanului existent în prezent la nivelul municipiului Alba Iulia, **60,7%** este ocupat de *zone de locuire* (1455,8 ha), urmat la mare distanță de *zonele cu unități industriale și de depozitare* (10,4% , 250 ha), căi de comunicații (8,8%, 210 ha), zona mixtă (5,1%, 123 ha), zona centrală (4,8%, 115,8 ha), zone verzi și de agrement (4,6%, 110,4 ha), restul tipurilor de zone ocupând fiecare sub 2%.

Figură 15 - Grafic suprafață existentă și propusă pentru extinderea intravilanului

Suprafața terenului intravilan existent de 2396,8 ha, precum și cea propusă este detaliată în cadrul tabelului de mai jos.

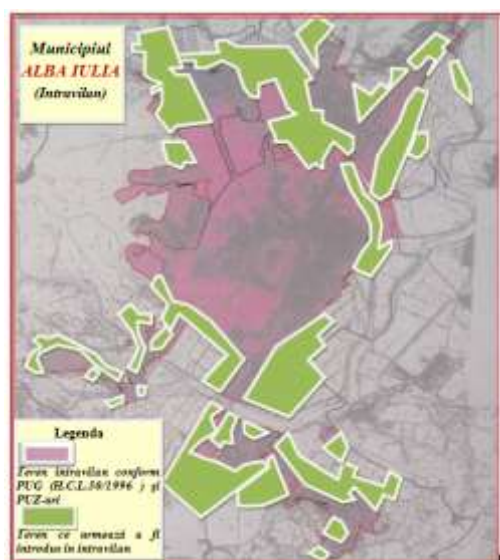
Tabel 5 - Situație suprafață intravilan Alba Iulia

Municipiul Alba Iulia	Existent (ha)	Propus (ha)	Variație (%)
Total INTRAVILAN	2396.8	3886.36	62.15
Zona centrală	115.8	118.42	2.26
Zona mixtă	123	343.72	179.45
Instituții și servicii	42	51.67	23.02

Municipiul Alba Iulia	Existent (ha)	Propus (ha)	Variație (%)
Locuire	1455.8	2196.2	50.86
Unități industriale și de depozitare	250	312.38	24.95
Gospodărire comunală	27	34.64	28.30
Căi de comunicație	210	487.64	132.21
Zone verzi/agrement	110.4	290.55	163.18
Ape	2.8	22.88	717.14
Construcții tehnico-edilitare	21	21	0.00
Zone cu destinație specială	39	27.14	-30.41

În funcție de principalele categorii de destinație a terenurilor din intravilanul municipiului Alba Iulia, este foarte important să se observe nevoile de extindere a suprafeței intravilanului, acest aspect fiind ilustrat prin graficul, tabelul și harta de mai jos. Menționăm doar faptul că **suprafața totală propusă pentru a fi introdusă în intravilan va extinde teritoriul intravilan al municipiului Alba Iulia cu 62,15%** (de la 2396.8 ha existente la 3886.36 ha propuse).

Figură 16 - Hartă intravilan municipiul Alba Iulia

Dezvoltarea teritorială a municipiului Alba Iulia s-a realizat concentric în jurul vechiului nucleu urban, iar odată cu extinderea spațială s-au conturat mai accentuat zonele funcționale. În prezent, în cadrul teritoriului administrativ al municipiului **au apărut noi cartiere rezidențiale, în special la periferia acestuia.** Cel mai concludent exemplu în acest sens este cartierul Orizont meridian. Apariția într-un orizont de timp relativ mic de noi cartiere rezidențiale, în special la periferia municipiului, a atras după sine o serie de **disfuncționalități urbane.** De pildă, una dintre cele mai mari disfuncționalități este expansiunea pe orizontală, cauzată în special de proprietatea juridică a terenurilor. O altă mare problemă este lipsa

serviciilor și dotărilor tehnico-edilitare. De asemenea, există o disproporție foarte mare între rata de creștere a suprafeței noilor cartiere rezidențiale și a tramei stradale. În multe zone rețeaua stradală este mai mult privată, iar în alte zone aceasta insuficientă.

Analizând harta de mai sus, se observă că **tendința de extinderea spațială a municipiului Alba Iulia urmează două direcții principale: spre nord și spre sud.** În același timp, oportunitățile de dezvoltare economică și creștere a accesibilității anticipează tendințe de extindere a municipiului și spre partea de nord-vest (în direcția Cluj Napoca) și în zona mărginită de malul stâng al râului Mureș (în direcția Sebeș).

DEZVOLTAREA SPAȚIALĂ ȘI EXTINDEREA TERITORIULUI INTRAVILAN LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA ÎN 2016

Figură 17 - Panoramă zona Schit

Figură 18 - Panoramă Cartier Pâclișa

Figură 19 - Panoramă Dealul Furcilor (vedere spre Mamut)

Figură 20 - Panoramă Cartier Bărăbaș

Principalii factori care influențează extinderea spațială și modul de organizare a teritoriului Alba Iulia sunt: prețul terenului, imaginea zonei (atractivitate/ repulsivitate), accesibilitatea, nivelul utilităților, spațiul disponibil, densitatea spațiului construit, reglementările urbanistice, reglementările de mediu, amplexarea traficului, proximitatea față de piața de desfacere, etc.

Dinamica spațială a unui oraș este un fenomen continuu ce influențează direct evoluția orașului. Deși există o serie de aspecte care sunt mai puțin controlabile, nu trebuie pierdută din vedere **monitorizarea periodică a dinamicii spațiale a orașului**. Este necesară urmărirea periodică a documentelor de amenajare teritorială și urbanism **și acționat strategic de fiecare dată când se observă că tendința de evoluție a orașului se îndreaptă într-o altă direcție față de aceea a unei dezvoltări echilibrate, armonioase și sustenabile**. Nu trebuie scăpată din vedere o realitate: **creșterea presupune și dezechilibre**.

Un proces de dezvoltare urbană durabilă are ca principal punct de pornire un set de instrumente de planificare de înaltă calitate. La nivelul municipiului Alba Iulia există un set de astfel de instrumente de planificare a dezvoltării urbane durabile. Însă o parte din acestea pot

fi extinse, dezvoltate sau actualizate. ***O propunere în acest sens este elaborarea unei cercetări detaliate având ca principal scop dezvoltarea spațială durabilă a municipiului Alba Iulia având în vedere 3 principii cheie de dezvoltare urbană sustenabilă: densitatea urbană, structura masei urbane și mărimea zonei urbane.***

Conform cercetărilor Băncii Mondiale⁵³ (2013), aproape toate ***orașele pierd din densitate***, indiferent dacă au populație în creștere, stagnare sau declin. De asemenea, ***masa urbană a orașelor este în creștere***, indiferent dacă orașele au populație în creștere, stagnare sau declin. În schimb, ***structura masei urbane diferă în orașele care s-au dezvoltat organic și în cele planificate centralizat***. Aproape toate țările care s-au dezvoltat organic au o ierarhie urbană relativ uniformă (regula Zipf⁵⁴). Planificarea centralizată în România a dus la o ierarhie urbană „anormală”. Odată cu dezvoltarea economică, regula Zipf își intră în drepturi și în România. Configurații schematice pentru *diferite tipuri de structură urbană*, cu densitatea medie și mărimea masei urbane păstrate constante au fost elaborate de Alain Bertaud⁵⁵ în 2004.

În altă ordine de idei, există la nivelul municipiului Alba Iulia ***câteva bariere naturale și antropice în calea dezvoltării teritoriale***.

- *Bariera hidrografică* (naturală) dată de râul Mureș
- *Bariera Munților Apuseni* (naturală) dată de Munții Metaliferi, în special de Dealul Mamut
- *Bariera calea ferată* (antropică) - creează probleme de circulație în interior și exterior (de pildă, accesul spre autostradă este îngreunat)
- *Viitorul tronson de autostradă*

Dintre recomandările Băncii Mondiale cu privire la dezvoltarea spațială urbană sustenabilă, amintim cele aplicabile și pentru municipiul Alba Iulia:

- ***Folosirea strategică a PUG-urilor și PUZ-urilor pentru a încuraja dezvoltarea compactă a orașului***

Unul dintre dezavantajele dezvoltării spațiale spontane în anumite zone este acela că apar probleme de trafic. ***Axe de transport bine definite ➡ zone bine servite.***

- ***Folosirea strategică a zonificării pentru a încuraja un profil de densitate mai eficient în oraș (De exemplu, piețele dau indicii bune despre cum ar trebui să arate profilul de densitate al orașelor.)***

⁵³ Prezentarea „Planificarea spațială în România” susținută de reprezentanții Băncii Mondiale susținute în cadrul unui eveniment al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în contextul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), Conferința privind planificarea spațială și urbană în România, 17 decembrie 2013, http://www.adrse.ro/Documente/Planificare/PDR/2014/Prezentari_BM/Politica_Publica_Dezvoltare_Urbana.pdf

⁵⁴ Legea Zipf (sau Zipf's Law), http://en.wikipedia.org/wiki/Zipf's_law

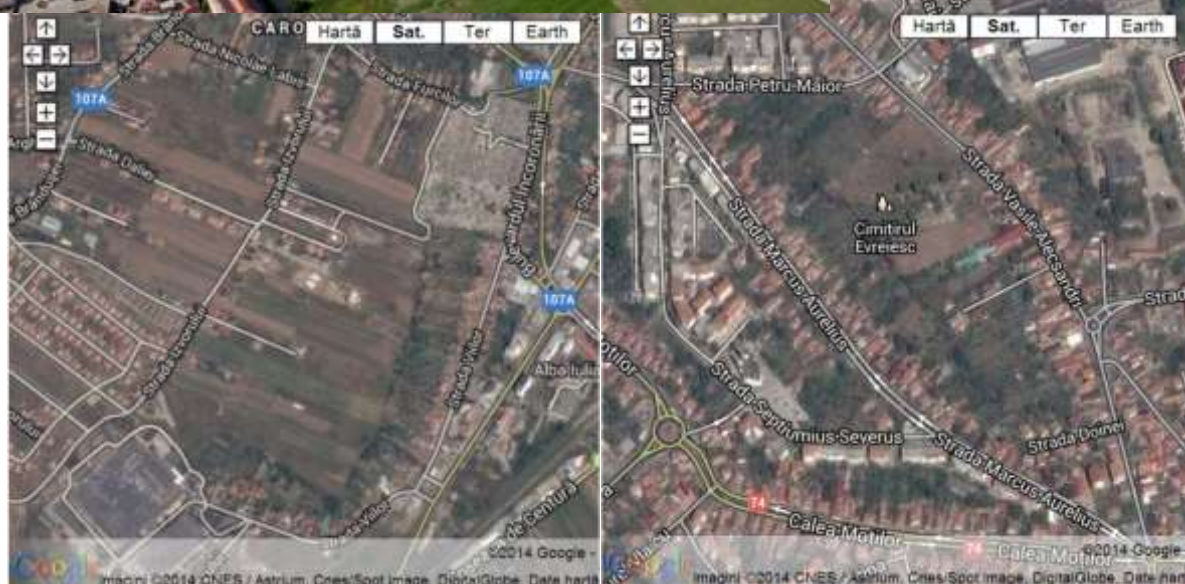
⁵⁵ Alain Bertaud, *The spatial organization of cities: Deliberate outcome or unforeseen consequence?*, 2004, http://alain-bertaud.com/images/AB_The_spatial_organization_of_cities_Version_3.pdf/

O analiză empirică pentru municipiul Alba Iulia arată faptul că prețul terenurilor din Alba Iulia urmează o distribuție similară cu distribuția densității întâlnite în orașele care s-au dezvoltat organic. Distribuția densității în Alba Iulia este complet opusă cerințelor pieței. Există mai multe zone din Alba Iulia care ar putea permite o densitate mai mare.

Exemple de zone din municipiul Alba Iulia care ar putea permite o densitate mai mare

Figură 21 - Zone cu densitate redusă de populare

- *Încurajarea valorificării parcelelor nefolosite sau slab folosite din interiorul orașului, în special platformele industriale*

Aceste foste zone industriale ocupă spații mari și în zone foarte bune. În plus, **reciclarea terenurilor** poate fi o strategie cheie ce contribuie la reducerea consumului de teren.

La nivelul municipiului Alba Iulia există câteva zone și platforme industriale slab valorificate. Zone industriale care necesită o prioritate în identificarea și implementarea de soluții viabile sunt:

- Fosta platformă industrială situată în cartierul Bărăbanț, la ieșirea spre municipiul Cluj Napoca. În momentul de față se pot vedea doar ruinele fostei fabrici de cărămizi refractare, Resial Alba Iulia. Până în urmă cu un deceniu, pe fosta platformă industrială a funcționat cea mai mare fabrică de cărămizi refractare din România, având aproximativ 2000 de angajați.
  - Zona industrială din municipiul Alba Iulia, cunoscută și sub denumirea de zona industrială defavorizată, datorită nivelului de trai redus al populației din cartier, este cea din Parohia Ortodoxă „Lumea Nouă”. În prezent mai funcționează doar fabrica de covoare. Din 2011 a fost deschis în zonă centrul comercial Dedeman, iar din 2016 și centrul comercial Selgros. În această zonă există suprafețe întinse de teren nevalorificate în urma închiderii, a unor unități industriale, axate atât pe industria alimentară (vin-alcool și prelucrarea laptelui), cât și pe producerea de prefabricate pentru construcții, utilaje miniere și utilaj greu (de pildă: zona dintre spatele Băncii Comerciale Române (BCR), zona de lângă cimitirul Chip etc.)
  - Platforma industrială din partea de sud-est a orașului, dintre intersecția Bulevardului Ferdinand I și Șoseaua de Centură și Hotel Neptun (la ieșirea spre Sebeș)
- **Încurajarea funcționării eficiente a pieței funciare**

O funcționare eficientă a pieței funciare este un salt considerabil pentru dezvoltarea sustenabilă a orașului.

Principiul pentru o transformare spațială de succes, obținerea de beneficii imediate ca urmare a concentrării producției și beneficii pe termen lung, date de o convergență a nivelului de trai, este integrarea economică.⁵⁶

Prin prisma unui alt unghi de vedere, încurajarea dinamicii și atracției teritoriale poate fi transformată într-o politică inteligentă de dezvoltare și creștere a gradului de polarizare a municipiului Alba Iulia, având ca și beneficii directe dezvoltarea economică și creșterea nivelului de trai în rândul populației. În sprijinul edificării acestei afirmații menționăm două exemple concrete care se doresc a fi în același timp și propuneri de proiecte strategice.

Creșterea dinamicii și atracției gravitaționale, atât demografică cât și economică, dintre municipiile *Alba Iulia și Sebeș*, precum și distanța foarte mică dintre ele de doar 17 km, oferă *condiții oportune de dezvoltare urbană durabilă în sinergie (prin unirea celor două centre urbane)*. În opinia unor experți urbanisti internaționali, o unitate administrativ-teritorială este cel mai bine gestionată dacă are o populație cuprinsă între 150.000 și 200.000 de locuitori. Dacă luăm exemple concrete de centre urbane de asemenea mărime demografică din România, observăm că există multe exemple de bună practică în acest sens (de pildă, municipiile Sibiu și Târgu Mureș din Regiunea Centru). Astfel, se propune ca cele două centre urbane, Alba Iulia

---

⁵⁶ Banca Mondială, *World Development Report 2009: Reshaping Economic Geography*, Raport nr. 43738 publicat în 2008, ISBN 978-0-8213-7607-2, versiunea online (.pdf)

http://econ.worldbank.org/external/default/main?pagePK=64165259&theSitePK=469372&piPK=64165421&menuPK=64166322&entityID=000333038_20081203234958/

și Sebeș să funcționeze și să dezvolte în sinergie, păstrând fiecare statutul, mai ales teritorial, de localități independente. Dezvoltarea sinergică a celor două municipii trebuie să aibă ca punct de pornire vocația fiecăreia: Alba Iulia – centrul administrativ, iar Sebeș – centrul economic.

Amintim faptul că în secțiunea „Indicatori cheie în analiza teritorială a Municipiului Alba Iulia” s-a acordat o atenție deosebită limitei de influență a municipiului Alba Iulia. Stabilirea ariei de influență a fost una teoretică bazată pe metode științifice. Realitatea teritorială demonstrează faptul că zona de influență a municipiului este mult mai mare, Alba Iulia fiind, de pildă, pol de atracție pentru zona Munților Apuseni din nord-vestul județului Alba. Astfel, locuitorii din această zonă montană vin în Alba Iulia la instituțiile publice, la facultate (universitatea din Alba Iulia fiind mult mai accesibilă din mai multe puncte de vedere comparativ cu cele din orașe universitare cu tradiție), la mari centre comerciale (Kaufland, Dedeman, Ambient, Selgros, Profi, etc.). Pornind de la această realitate, ***se anticipează ca fiind oportună dezvoltarea unui proiect strategic de creștere și extindere a influenței spațiale a municipiului Alba Iulia față de o serie de localități, având la bază 3 piloni: relații existente, puncte comune sau oportunități de dezvoltare.***

Într-o etapă inițială, se recomandă ca proiectul strategic să acopere zona geografică a județului Alba. Exemple concrete de relații existente între Alba Iulia și alte localități importante din județ: ecumenice (Blaj), economice (Sebeș, Cugir), „drumul vinului” (Jidvei, Cetatea de Baltă), turistice (Arieșeni). Există de asemenea și zone din județul Alba care au fost marcate de un declin economic și o scădere accentuată a atractivității, fiind astfel divergente municipiului Alba Iulia, cum de pildă este zona Ocna Mureș – Unirea.

În a doua etapă, în creșterea gradului de atracție și a extinderii spațiale a influenței municipiului Alba Iulia spre județele vecine, spre zonele importante din România și ulterior spre regiuni din Uniunea Europeană și nu numai, este indicată axarea pe un singur aspect: acela pentru care s-au realizat investiții considerabile și cu impact și care prezintă cel mai mare potențial de valorificare: **TURISMUL, prin Cetatea Alba Carolina.** Fără a intra prea mult în detalii, menționăm doar faptul că diversitatea tipurilor de turism din România și Europa poate fi valorificată în convergență (de pildă, prin promovarea și valorificarea Cetății Alba Carolina, dar mai ales prin dezvoltarea unor pachete turistice, să se creeze puncte de atracție și schimb de experiențe împărtășite cu zone din țară precum: „Țara Maramureșului”, Mănăstirile din Bucovina, zona Banatului, Delta Dunării, etc.).

ELEMENTE DIN IMAGINEA URBANĂ ACTUALĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA ÎN URMA UNOR PROIECTE DE RESTAURARE, CONSERVARE, AMENAJARE SAU REAMENAJARE

Elementul de identitate a municipiului Alba Iulia din punct de vedere urbanistic și teritorial (nu doar istoric și cultural) îl reprezintă Cetatea Alba Carolina, cea mai impresionantă cetate din România și sud-estul Europei, fiind una dintre cele mai bine conservate fortificații de tip Vauban din Europa. Cetatea bastionară de tip Vauban de la Alba

Iulia a fost construită între anii 1715-1738, în contextul instaurării stăpânirii habsburgice în Transilvania. Autoritățile habsburgice care au inițiat și susținut proiectul, au văzut noua fortificație drept una cu un rol important atât în sistemul de apărare împotriva turcilor, cât și în procesul de consolidare a puterii lor în teritoriile ocupate. Cetatea Alba Carolina urma să devină, astfel, fortificația principală a Transilvaniei, mai ales că era construită după cele mai noi metode de fortificare ale vremii, inspirate de sistemele concepute de arhitectul militar francez, mareșalul Vauban.

În urmă cu un deceniu, cea mai mare parte a fortificației de tip Vauban din municipiul Alba Iulia se afla într-o avansată stare de degradare, asemenea multor castele și cetăți din România. După ani de muncă, multe milioane de euro din fonduri europene și campanii de promovare, ***Cetatea Alba Carolina este în prezent atât un exemplu de bună practică în ceea ce privește amenajarea teritorială și punerea în valoare a patrimoniului, cât și o excelentă carte de vizită a municipiului.*** În plus, Cetatea a devenit o atracție turistică cu vizibilitate la nivel local, regional, național și internațional. Astfel, Cetatea Alba Carolina a fost împărțită în mai multe trasee turistice: Traseul celor Trei Fortificații, Traseul Eroii Neamului Românesc, Traseul Porților, Traseul Sudic, Traseul Estic și Traseul Nordic. Imaginea Cetății Alba Carolina este comparabilă cu a celor mai frumoase cetăți și castele din Europa (de pildă, Castelul Buda din Budapesta (castelul istoric al regilor ungari construit în secolul al XIV-lea), Cetatea Pražský hrad din Praga (cel mai mare castel medieval din lume, fiind în evul mediu reședința regilor Boemiei și a împăraților romano-germani) etc.

Reabilitarea, restaurarea, protecția și conservarea Cetății Alba Carolina s-a realizat în cadrul a 10 proiecte implementate în perioada 2007-2013, în valoare totală de peste 210,8 milioane de lei, echivalentul a 49 milioane de euro. În proporție de 91%, investițiile în reabilitarea Cetății Alba Carolina s-au realizat în urma accesării și implementării a 3 proiecte finanțate din Programul Operațional Regional 2007-2013, în valoare totală de aproximativ 192 milioane de lei. Celelalte proiecte au fost finanțate din Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii, bugetul local al primăriei și fonduri PNUD (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare).

Reabilitarea, reamenajarea, dar mai ales restaurarea centrului istoric din Alba Iulia pus în evidență de Cetatea Alba Carolina a costat în:

- Reabilitarea Traseului Estic, Traseului Sudic, Traseului Nordic și a zonei interioare a fortificației de tip Vauban (inclusiv realizarea de căi de acces și dotare cu iluminat și mobilier urban specific)
- Reconstrucție și punere în valoare prin acces la latura de vest a Cetății Alba Carolina (anteșanțuri, contragărzi, șanțuri principale, raveline, bastioane, monument de patrimoniu de importanță națională, în suprafață de 46294 m²)
- Lucrări de consolidare și restaurare: Poarta I și Poarta a V-a a Cetății Alba Carolina, Poarta de Sud a Castrului Roman
- Lucrări de reconstrucție: Poarta a II-a, Poarta a III-a a Cetății Alba Carolina

- Fântâna arteziană în Parcul Unirii.

Figură 22 - Cetatea Alba Carolina: imagine de ansamblu și detalii

O atenție deosebită s-a acordat amenajării teritoriului, investindu-se în amenajarea de spații verzi și zone de agrement.

Astfel, prin două proiecte în valoare totală de peste 2,23 milioane de lei, finanțate din bugetul de stat și surse proprii primăriei, s-au amenajat:

- două parcuri: "Sf. Ecaterina" (3989,35 m²) din Alba Iulia și "Zăvoi" din Micești (1583 m²) principalele lucrări au constat în: amenajarea de spații verzi (cu arbori, arbuști și flori), construcția de alei pietonale, locuri de joacă pentru copii, fântâni arteziene și miniteren de fotbal și de tenis.
- o zonă de agrement și locuri de joacă pentru copii în cartierul Ampoi II (teren de tenis, teren de fotbal, ansambluri și module de joacă pentru copii)

În cadrul unor proiecte de investiții care s-au axat în special pe infrastructura de transport (reabilitare și modernizare carosabil, acces pietonal, parcaje) având ca principal scop creșterea accesibilității și mobilității populației, s-au realizat și lucrări de amenajare pentru spații verzi sau zone de agrement, cele mai importante fiind:

- amenajare spațiu verde (32122,38 m²) și loc de joacă pentru copii în zona Platoul Romanilor
- amenajare zonă verde (9042,8 m²), fântână arteziană și mobilier urban în zona Piața Iuliu Maniu și Parcul Centru Civic
- amenajare zonă de agrement cu pistă pentru bicicliști (1060 m²), acces pietonal, fântână arteziană și zone verzi (8680 m²) în zona Bulevardului Transilvaniei
- amenajare spații verzi (7000 m²) în cartierul Cloșca IV
- amenajare locuri de joacă pentru copii de etnie romă din cartierul Lumea Nouă

Detalii despre străzile reabilitate sau modernizate au fost prezentate în secțiunea dedicată investițiilor în infrastructura de transport.

Principalele lucrări de reabilitare și refuncționalizare a zonelor cu locuințe colective, care au constat în principal în **reabilitarea și modernizarea carosabilului, accesului pietonal, parcaje, amenajare de spații verzi sau zone de agrement,** au fost în: zona Platoul Romanilor, zona Piața Iuliu Maniu și Parcul Centru Civic, zona Bulevardul Transilvaniei, cartier Cloșca III și cartier Cloșca IV.

Reamenajare spații verzi și zonă de agrement

Figură 25 - Fântână arteziană din Parcul Unirii

Figură 23 - Bulevardul Transilvania

Figură 24 - Piața Iuliu Maniu

Identificarea de direcții strategice și soluții viabile de dezvoltare urbană durabilă la nivelul municipiului Alba Iulia este un proces continuu și susținut din partea autorităților locale, implicându-se în implementarea de proiecte ce au ca principal rezultat dezvoltarea celor mai potrivite și fezabile politici.

În acest sens, **în perioada 2006-2013 s-au implementat o serie de proiecte internaționale cu finanțare nerambursabilă** în care Primăria Municipiului Alba Iulia este partener, scopul principal ale acestora fiind dezvoltarea urbană durabilă la nivelul municipiului Alba Iulia. Beneficiind de expertiză externă internațională și asistență specializată, Primăria Municipiului Alba Iulia a realizat pași importanți în procesul susținut de dezvoltare urbană durabilă, **principalele rezultate** fiind:

- **dezvoltarea de acțiuni și strategii pentru proiecte urbane integrate** pe fondurile structurale (2007-2013) (ex. raport de valorificare a zonei istorice a municipiului)

- **elaborarea și dezvoltarea de politici de dezvoltare urbană durabilă și integrată** (ex. Agenda Urbană (cu scopul reducerii disparităților teritoriale și creșterea competitivității), identificare de strategii de dezvoltare teritorială aplicabile orașelor mici și mijlocii, extinderea și valorificare rețelei parteneriale la nivel internațional în vederea transferului de know-how în domeniul dezvoltării urbane durabile și integrate)
- **dezvoltarea de politici și acțiuni în vederea promovării incluziunii și întăririi coeziunii sociale** (ex. Plan Integrat de Acțiuni pentru Coeziune Socială, dezvoltare de proiecte în domeniul creșterii ocupării și formării profesionale continue pentru grupuri vulnerabile, în special pentru persoanele de etnie romă din cartierul „Lumea Nouă” din municipiu)
- **dezvoltarea de politici de dezvoltare locală și creștere a vizibilității** (ex. Plan de Acțiune în vederea creșterii vizibilității potențialului turistic al municipiului și atractivitatea acestuia pentru investitori, transfer internațional de bune practici în domeniul city branding)
- **elaborarea și dezvoltarea de politici de creștere a eficienței și sustenabilității energetice** (ex. dezvoltarea unui cadru strategic și de resurse financiare și logistice în vederea identificării resurselor regenerabile de energie la nivelul județului Alba și implicit a municipiului Alba Iulia, schimburi de experiență la nivel european în domeniul energiilor alternative, dezvoltarea de politici de transport urban eficient și încurajarea folosirii mijloacelor de transport nepoluante (ex. biciclete), dezvoltarea de strategii și politici de eficiență energetică și diminuarea emisiilor de CO² în vederea protecției mediului, creșterea conștientizării asupra provocărilor energiei eficiente și a resurselor urbane durabile.

În calitate de partener, Primăria Municipiului Alba Iulia a participat la implementarea a mai multor proiecte europene, alături de alți parteneri internaționali din țări precum: Austria, Germania, Suedia, Belgia, Norvegia, Olanda, Franța, Danemarca, Polonia, Italia, Spania, Marea Britanie, Portugalia, Lituania, Grecia, Letonia, Croația, Irlanda, Cipru, Bulgaria:

- **3 proiecte finanțate din Programul URBACT (2000-2006 și 2007-2013)** al Comisiei Europene: Proiectul ”*Exploring Current Approaches to Strengthen Social Cohesion in Neighborhoods across Europe - Cohesion Network - CoNet*”⁵⁷, Proiectul ”*E-Skills for Innovative Cities*”⁵⁸, Proiectul ”*Innovative City Brand Management - CityLogo*”⁵⁹, Proiectul *Interactive Cities*

- **4 proiecte finanțate din Programul Intelligent Energy Europe** al Comisiei Europene: Proiectul ”*Achieving Energy Sustainability in Peripheral Regions of Europe (ASPIRE)*”⁶⁰, Proiectul ”*CYCLELOGISTICS - Move goods by cycle*”⁶¹, Proiectul ”*An inclusive peer-to-peer approach to involve EU CONURBations and wide urban - CONURBANT*”⁶², Proiectul ”*ENergy efficiency in City LOGistics Services for small and mid-sized European Historic Towns - ENCLOSE*”⁶³

⁵⁷ <http://urbact.eu/en/projects/disadvantaged-ighbourhoods/conet/homepage/>

⁵⁸ <http://urbact.eu/en/projects/human-capital-entrepreneurship/e4c/homepage/>

⁵⁹ <http://urbact.eu/en/projects/metropolitan-governance/citylogo/homepage/>

⁶⁰ http://eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=1436/

⁶¹ http://www.eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=2443/

⁶² <http://www.conurbant.eu/>

⁶³ http://www.eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=2527/

- **1 proiect finanțat prin Fondul pentru Relații Bilaterale la nivelul Programului RO18**
– Întărirea capacității și cooperare instituțională între instituțiile publice, autoritățile locale și regionale române și norvegiene, **din cadrul Mecanismului Financiar SEE și Norwegian 2009-2014**: Proiectul „*Consolidarea capacității administrative prin mobilitate urbană durabilă: parteneriat Alba Iulia – Trondheim*”

- **12 proiecte Erasmus +**
- **5 proiecte Horizon 2020**
- **1 proiect Europa pentru Cetățeni: „The Impact of the Euroscepticism on the Construction of Europe”**

d) *Mobilitate și accesibilitate la nivelul municipiului Alba Iulia*

MOBILITATE, ACCESIBILITATE ȘI TRANSPORT. PRINCIPALELE PROVOCĂRI PENTRU MOBILITATE URBANĂ

Mobilitatea nu înseamnă doar dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de transport, ci se referă în special la depășirea barierelor de mișcare în plan social, economic, politic și fizic. În urmă cu două decenii, conceptul de mobilitate era înțeles ca ”volumul de persoane și de mărfuri din societate care se deplasează dintr-o locație în alta” (Hart și , Nijkamp, 1994)⁶⁴. La scurt timp, acesta a fost redefinit, prin **conceptul de mobilitate sustenabilă** înțelegându-se ”mobilitatea în concordanță cu principiile și cerințele dezvoltării sustenabile” (Høyer⁶⁵, 1999). **Obiectivele unei mobilități sustenabile**⁶⁶ sunt: calitate înaltă a serviciilor, mediu urban și rural cât mai atractiv, accesibilitate pentru toți, siguranță și securitate, reducerea poluării aerului și a noxelor, reducerea efectelor de seră și a consumurilor energetice, costuri mai eficiente și mai reduse pentru călători și mărfuri.

În ceea ce privește conceptul de **accesibilitate** este important să precizăm faptul că ”diferite modalități de măsurare a accesibilității oferă adesea abordări diferite ale accesibilității” (Makri & Folkesson, 1999)⁶⁷. În accepțiunea cea mai largă, accesibilitatea (în special a transportului) este definită și de un „potențial de oportunități de interacțiune”⁶⁸ (Hansen, 1999). **Îmbunătățirea accesibilității aduce numeroase beneficii atât persoanelor cât și societății.** Printre cele mai importante **beneficii ale accesibilității**⁶⁹ amintim: mai mare independență, o mai bună calitate a vieții, reducerea poluării, o mai mare economie la cheltuieli, economie de energie, o mai bună sănătate, o mai bună incluziune socială, un „capital social” sporit.

⁶⁴ KG Høyer, 1999, *Sustainable mobility*, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf/

⁶⁵ *Ibidem*

⁶⁶ Melanie Mattauch, Ciara Leonard, ”*Thematic guidelines 2012. Moving in the right direction*”, September 2012, European mobility week, Bruxelles, European Info Point, EURO CITIES, Belgium

⁶⁷ Makri, M. and Folkesson, C., ”*Accessibility Measures for Analyses of Land Use and Traveling with Geographical Information Systems*”, Proceedings of 2nd KFB-Research Conference, Lund Institute of Technology, Suedia, 1999, www.tft.lth.se/kfbkonf/4Makrifolkesson.pdf/

⁶⁸ Bruce E. Hansen, ”*Threshold effects in non-dynamic panels: Estimation, testing, and inference*”, Journal of Econometrics, volumul 93, 1999, http://www.ssc.wisc.edu/~bhansen/papers/joe_99.pdf/

⁶⁹ ISEMODA, *Improving seamless energy-efficient mobility chains for all*, ”Beneficiile îmbunătățirii accesibilității”, http://isemoda.eu/docs/42/ISEMOA_benefit_brochure_RO_screen_3.pdf/

Există situații în procesul de planificare când termenii de ”mobilitate” și ”accesibilitate” nu sunt foarte clar definiți. În esență, ***mobilitatea oferă acces, dar accesibilitatea nu oferă de multe ori și mobilitate.***

Este nevoie de o schimbare majoră de mentalitate, de a trece dincolo de accentul pe viteza, eficiența și eficacitatea sistemelor de transport, cea mai mare atenție acordându-se ***îmbunătățirii accesului echitabil***. Sistemele de mobilitate urbană trebuie să ofere oportunități de mobilitate pentru toți. În plus, dezvoltarea societății moderne impune noi standarde în ceea ce înseamnă mobilitate, accesibilitate, interacțiune și comunicare.

Există o serie de inovații în domeniul mobilității, însă acestea ***ar trebui mai mult optimizate pentru a deveni accesibile, durabile și convenabile pentru utilizator***. ***Investițiile în accesibilitate*** constituie un ***mod financiar eficient de a contribui la o economie durabilă*** și de a ***aborda provocările viitoare ale schimbărilor demografice, economice și de mediu***. ***Transportul urban accesibil*** reprezintă un ***aspect important pentru creșterea economică și bunăstarea socială***.

O direcție importantă în îmbunătățirea accesibilității și mobilității locuitorilor municipiului Alba Iulia este identificarea și implementarea de proiecte integrate ce au la bază dezvoltarea unei infrastructuri conective și intermodale.

ELEMENTE DE MOBILITATE ȘI ACCESIBILITATE URBANĂ LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA. PUNCTE FORTE, NECESITĂȚI ȘI PROVOCĂRI

Elemente privind accesibilitatea Municipiului Alba Iulia la nivel național și regional/județean

- **Accesibilitatea rutieră**

În ceea ce privește ***accesibilitatea între municipiul Alba Iulia și reședințele de județ din România***, se poate afirma faptul că, în ciuda poziției sale geografice centrale, Alba Iulia este accesibil doar într-o oră de parcurgere a distanței cu mașina față de o singură reședință de județ: Sibiu. Mai puțin de două ore sunt necesare pentru a ajunge din Alba Iulia la Deva, Cluj Napoca și Târgu Mureș, mai puțin de trei ore pentru a ajunge la Râmnicu Vâlcea, Zalău și Târgu Jiu, iar cele mai multe ore (peste 8 ore) sunt necesare pentru a ajunge la Tulcea și Constanța. Pentru cele mai multe reședințe de județ, în număr de 13, sunt necesare între 3 și maxim 4 ore pentru a ajunge de la Alba Iulia (Târgu Jiu, Reșița, Brașov, Miercurea Ciuc, Bistrița, Pitești, Arad, Timișoara, Sfântu Gheorghe, Oradea, Baia Mare, Slatina și Satu Mare). Timpul mediu necesar de parcurgere a distanței dintre Alba Iulia și capitala României, București, este de 5 ore. Referitor la accesibilitatea față de capitalele europene, cel mai mic timp necesar este pentru parcurgerea distanței între Alba Iulia și Budapesta (6,5 ore). Mai puțin de 10 ore sunt necesare de a ajunge de la Alba Iulia la Bratislava, Viena, Sofia, Skopje și Chișinău.

- **Rețeaua trans-europeană de transport rutier:**

O oportunitate pentru municipiul Alba Iulia și o parte însemnată a județului Alba o constituie construcția rețelei trans-europene de transport (TEN-T), proiect major al Uniunii Europene ce reprezintă un factor important pentru stimularea competitivității economice și dezvoltării durabile a spațiului european. Primele planuri privind dezvoltarea rețelelor transeuropene datează din 1990, iar prin Tratatul de la Maastricht s-au pus bazele legale de funcționare ale acestora. TEN-T presupune interconectarea și interoperabilitatea rețelelor naționale de transport precum și accesul la acestea.

Județul Alba este traversat de Coridorul IV pan-european de transport⁷⁰, rută ce va asigura o legătură rapidă între extremitatea sud-estică a Europei (Istanbul, Salonic) și Europa Centrală (Dresda, Nuremberg), via Grecia, Bulgaria, România, Ungaria, Slovacia, Austria, Cehia.

Tabel 6 - Conectivitatea rețelei trans-europene (TEN-T) cu drumurile naționale la nivelul județului Alba

Sectorul de drum rutier din rețeaua trans-europeană TEN-T ⁷¹ (pe teritoriul județului Alba)	Conectivitate cu drumuri naționale (DN)
Sebeș - Vințu de Jos – Deva (E68, DN7) (Core)	• DN67C: Sebeș - Petrești – Novaci
Sebeș - Alba Iulia - Turda (E68 - E81) (Core)	• DN7: Nădlac - Arad - Deva - Orăștie - Sebeș • DN1: Sebeș - Sibiu - Făgăraș - Brașov - București • DN74: Brad - Abrud - Zlatna - Alba Iulia • DN75: Câmpeni - Baia de Arieș - Turda • DN14B: Teiuș - Blaj - Copșa Mică
Sebeș - Sibiu - Râmnicu Vâlcea - Pitești - București (E81-E68-DN7) (Core)	• DN67C: Novaci - Petrești – Sebeș

- **E81 (DNI):** leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ucraina, frontiera ucraineano-română Nevetlenfolu - Halmeu (Satu Mare - Cluj Napoca - Alba Iulia - Sibiu - Râmnicu Vâlcea - București - Constanța). Permite de asemenea, prin drumul european E60, o bună conexiune cu Ungaria și țările din centrul și vestul Europei.
- Având în vedere distanța rutieră foarte mică dintre Alba Iulia și Sebeș, menționăm posibilitatea accesibilității municipiului, indirect, prin **E68 (DN7 și DNI):** leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ungaria, prin frontiera ungaro-română Nagylak - Nădlac (Arad - Deva – Sebeș - Sibiu - Brașov)

- **Drumuri de importanță națională:**

- **DN74:** drum național ce asigură legătura dintre orașul Brad din județul Hunedoara și orașele din județul Alba: Abrud, Zlatna și Alba Iulia

⁷⁰ Dresden / Nürnberg — Praga — Viena — Bratislava — Győr — Budapesta — Arad — București — Constanța / Craiova — Sofia — Salonic / Plovdiv — Istanbul

⁷¹ Drumuri rutiere din rețeaua trans-europeană TEN-T pentru sectoarele de drumuri rutiere funcționale sau cele care au nevoie de reabilitare/modernizare (fără sectoarele de drumuri rutiere planificate)

- **Drumuri de importanță județeană:**
  - **DJ107:** drum județean ce asigură legătura spre municipiul Blaj
  - **DJ107A:** drum județean ce asigură legătura spre comuna Blandiana
  - **DJ107C:** drum județean ce asigură legătura spre comuna Ciugud

- **Accesibilitatea feroviară**

În urma unei analize se evidențiază faptul că accesibilitatea pe căile ferate prezintă o imagine puternic distorsionată în contrast cu repartiția geografică a localităților.

Comparativ cu accesibilitatea pe drumuri rutiere, în care timpul maxim necesar de la Alba Iulia până la cea mai îndepărtată reședință de județ este de 8,5 ore, **accesibilitatea pe căi feroviare este redusă**, dacă avem în vedere faptul că **pentru jumătate din reședințele de județ din România este nevoie între 8 și 16 ore pentru a ajunge de la Alba Iulia**⁷². Utilizarea transportului feroviar de pasageri este favorabil pe zone limitate. Acest fapt se datorează atât conexiunilor slabe la rețeaua națională de cale ferată, cât și a unor probleme de natură tehnică. Un exemplu în acest sens este accesibilitatea redusă între Alba Iulia și reședințe de județ situate pe distanțe relativ scurte și cu accesibilitate rutieră bună (de pildă: Râmnicu Vâlcea, Pitești, Satu Mare).

Dacă luăm în considerare o durată de călătorie de maxim 5 ore cu trenul, doar 10 reședințe de județ sunt accesibile din Alba Iulia. Este nevoie de aproximativ o oră pentru a ajunge de la Alba Iulia la Deva, de aproximativ două ore pentru a ajunge la Sibiu, Cluj Napoca și Târgu Mureș, de 3 ore pentru a ajunge la Arad și Brașov, de aproximativ 4 ore pentru a ajunge la Ploiești și Târgu Jiu și puțin sub 5 ore pentru a ajunge la Timișoara și Sfântu Gheorghe.

- **Rețeaua trans-europeană de transport feroviar:**
  - Cale ferată care va fi reabilitată/modernizată:
    - Magistrala feroviară 200: Curtici - Arad - Sebeș - Sibiu - Făgăraș - Brașov - Ploiești - București
    - Sectorul de cale ferată: Alba Iulia - Cluj Napoca - Suceava
- **Magistrale feroviare de importanță națională**
  - **Magistrala 200** (București - Brașov - Făgăraș - Sibiu - Vințu de Jos - Simeria - Arad - Curtici)
  - **Magistrala 300** (București - Brașov - Sighișoara - Mediaș - Blaj - Teiuș - Cluj Napoca - Oradea - Episcopia Bihorului)
- **Căi feroviare de importanță județeană și locală**
  - Calea ferată Alba Iulia – Zlatna
  - Calea ferată Alba Iulia – Cugir

⁷² Pentru estimarea timpului necesar pentru parcurgerea distanțelor pe căi ferate de la Alba Iulia la reședințele de județ din România s-a folosit aplicația online a Companiei Naționale de Căi Ferate (CFR SA), www.cfr.ro/

- **Accesibilitatea aeriană**

Având în vedere faptul că Alba Iulia nu are aeroport, cel mai apropiat aeroport este cel din Sibiu (o oră), urmat de cele din Cluj Napoca și Târgu Mureș (maxim două ore) și apoi de cele din Arad și Timișoara (aproximativ 3,5 ore).

Zborurile interne care pot facilita accesibilitatea între municipiului Alba Iulia și alte centre urbane din România sunt puține, având în vedere că cele mai multe au plecare/destinație București.

Analiza accesibilității aeriene a municipiului Alba Iulia indică o conexiune favorabilă prin vestul țării cu unele dintre cele mai importante centre urbane din Europa Centrală (Frankfurt, Munchen, Viena, etc.), la o distanță parcursă în 3-4 ore. În schimb, pentru accesibilitatea spre marile capitale din vestul și nordul Europei este nevoie de un timp dublu.⁷³

Favorizat de poziția geografică față de aeroportul din Cluj Napoca (al doilea din țară, după Henri Coandă, la numărul de conexiuni aeriene asigurate) și cel din Sibiu (care a înregistrat o dezvoltare considerabilă în ultimii ani), se poate afirma faptul că accesibilitatea aeriană pentru municipiul Alba Iulia este una bună, având în vedere lipsa unui aeroport în oraș și dimensiunile acestuia.

Oportunități privind accesibilitatea Municipiului Alba Iulia la nivel național și regional/ județean

După mai mulți ani de întârziere, *la finalul anului 2013 a fost dat în folosință tronsonul de autostradă Sibiu-Orăștie. Accesul municipiului Alba Iulia la autostradă se face prin municipiul Sebeș*, situat la o distanță de aproximativ 17 km.

De o mare importanță pentru municipiul Alba Iulia și județul Alba este continuarea lucrărilor la Autostrada Transilvania, a cărei construcție a început în 2003 și care, în final, va asigura legătura între Brașov și Oradea.

Pornind de o realitate teritorială evidențiată prin *gradul ridicat de atracție a municipiului Alba Iulia pentru locuitorii din zona Munților Apuseni* din partea de nord-vest a județului Alba, s-a avut în vedere de către administrația locală din municipiu *identificarea de soluții de creștere a accesibilității*. În acest sens, se dorește *facilitarea apropierii Munților Apusenilor de harta economică a municipiului Alba Iulia*. Având în vedere faptul că tronsonul de cale ferată de importanță locală leagă Alba Iulia doar de orașul Zlatna, se are în vedere dezvoltarea și implementarea unor proiecte care să permită locuitorilor din Munții Apuseni parcurgerea unui drum mai scurt și mai rapid spre Alba Iulia, având acces direct la viitoarea autostradă.

---

⁷³ Estimările de timp se referă doar la timpul efectiv de călătorie

În ceea ce privește imaginea și starea tehnică a gării și a autogării din municipiul Alba Iulia, acestea sunt modernizate și se află într-o stare foarte bună de funcționare.

Figură 26 - Autogara Alba Iulia

Figură 27 - Fațadă Gara CFR Alba Iulia

Figură 28 - Gara CFR Alba Iulia modernizată

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național - PATN (Secțiunea I – Rețeaua de Transport, direcții de dezvoltare prevăzute ce includ județul Alba⁷⁴) sunt propuse o serie de direcții de dezvoltare a rețelei de transport ce traversează municipiul Alba Iulia sau sunt în vecinătatea acestuia:

- *Rețele de transport rutier:* Autostrada Zalău – Cluj Napoca – Turda – Alba Iulia – Sebeș
- *Rețele de căi feroviare:* Linii de cale ferată convenționale cu viteză până la 160 km/h pentru trenurile de călători și 120 km/h pentru cele de mărfuri, pe trasee existente reabilitate: Arad – Simeria – Vințu de Jos – Alba Iulia – Coșlariu – Copșa Mică – Brașov – Ploiești – București – Fetești – Medgidia – Constanța
- *Căi navigabile la care se vor executa lucrări de amenajare:* 1. Râul Mureș de la frontiera țării până la Alba Iulia, 2. Pe râul Mureș la: Arad, Deva și Alba Iulia
- *Transportul aerian:* aeroport nou în zona Alba Iulia (Aeroportul Aurel Vlaicu)
- *Rețea de transport combinat (intermodal):* terminale de transport combinat existente la care urmează să se execute lucrări de modernizare: Terminalul Alba Iulia
- **Infrastructura de transport la nivel local care asigură accesibilitatea în cadrul municipiului Alba Iulia și localitățile aparținătoare**

Infrastructura de transport la nivel local care asigură accesibilitatea în cadrul municipiului Alba Iulia și localitățile aparținătoare este dată de **trama stradală și drumurile comunale**. Menționăm faptul că în această secțiune nu se vor face referiri la drumuri europene, naționale sau județene care pot asigura legătura între localități din unitatea administrativ-teritorială Alba Iulia (cum este de pildă DN74, prin care se face legătura dintre Alba Iulia și Micești).

La nivelul unității administrativ - teritoriale Alba Iulia există **două drumuri comunale:**

- **DC 44:** Oarda de Jos – Oarda de Sus (2460 ml)
- **DC 74:** Bărăbanț - Micești (4955 ml)

Referitor la **lungimea străzilor orășenești**, potrivit datelor statistice oficiale, la nivelul municipiului Alba Iulia, aceasta s-a extins în ultimii 15 ani cu +77,3%, de la 150 km în 2002

⁷⁴ <http://www.mt.ro/transparenta/Proiect%20lege%20LB.html>

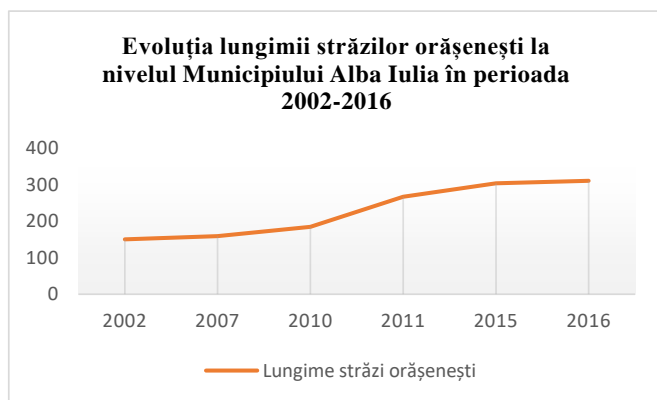
la 303 km în 2015, 310 km în 2016 (din acești 310 km, 250 km reprezintă străzi publice). Cea mai semnificativă extindere a lungimii străzilor orășenești a fost între 2007-2011, cu două treimi mai mult (+67,3%) în 2011 față de 2007 (de la 159 km la 266 km) și cu 44 de km mai mult în 2016 față de anul 2011 (+14,19%). Este important să amintim faptul că în 2011 lungimea străzilor orășenești s-a extins față de anul anterior cu aproape jumătate, cu +44,6% (de la 184 km în 2010 la 266 km în 2011) și cu +14,19 în anul 2016 față de anul 2011 (cf. INS – Baza Tempo Online - GOS104A - Lungimea străzilor orășenești pe județe și localități și BDL pe anul 2016. Acest fapt se datorează extinderii intravilanului municipiului, având în 2011 o suprafață cu o cincime mai mare față de anul anterior, cu +21,8%.

În perioada 2002 - 2011, în general, aproximativ două treimi din lungimea totală a străzilor orășenești era **modernizată**, excepție făcând anul 2011 (unde doar 44% era modernizată). Timp de 15 ani, lungimea totală a străzilor orășenești modernizate la nivelul municipiului Alba Iulia a crescut semnificativ cu + 32,17%, de la 97 km în 2002, la 143 km în 2016.

La nivelul întregului județ Alba, în 2011 lungimea totală a străzilor orășenești era de 1039 km, dintre care un sfert în municipiul Alba Iulia. Cinci ani mai târziu (2016), lungimea străzilor orășenești ajungea la 1062 km pentru întreg județul Alba. La nivel județean, în 2011, mai puțin de jumătate erau străzi orășenești modernizate, 41,7% (433 km), iar în anul 2016, se semnalează 456 de km, adică aproximativ 42,94% din total (cf. INS – Baza Tempo – Online – matricea GOS105A - Lungimea străzilor orășenești modernizate, pe județe și localități).

Potrivit datelor oficiale din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia și a informațiilor oferite de factori de decizie (Moldovan, Silvia⁷⁵, conform datelor furnizate în 2017), la nivelul unității administrativ-teritoriale Alba Iulia **situația străzilor în 2016** era următoarea:

- **Lungimea totală a străzilor** (inclusiv cele private) din municipiul Alba Iulia este de **310 km** (29,19% din rețeaua stradală la nivelul județului Alba) dintre care: **46,13 %** este **modernizată** (143 km), **8,7%** sunt **pietruite** (27 km), iar **45,2%** sunt **drumuri de pământ** (140, 12 km).

Figură 29 - Evoluția lungimii străzilor orășenești la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016

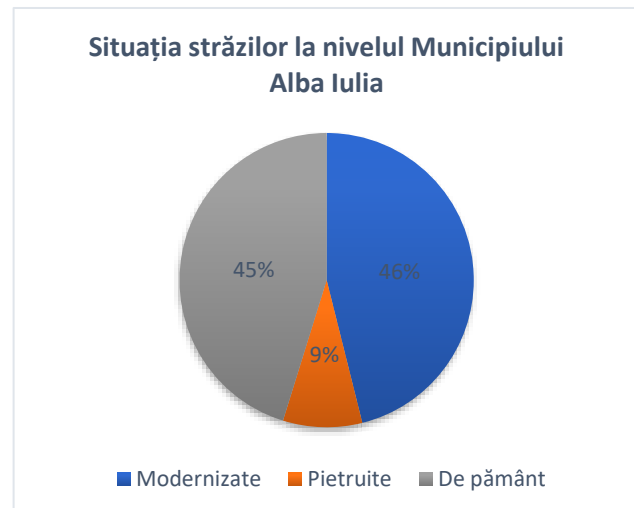
- **Drumurile de pământ** din municipiul Alba Iulia **sunt situate în zonele de dezvoltare create în ultimii 3 ani pe baza planurilor urbanistice**, atât în domeniul public, cât și în domeniul privat, cu un grad de ocupare cu construcții foarte redus și fără dotare edilitară, fapt pentru care acestea nu pot face obiectul unor proiecte de modernizare. În accepțiunea de „drum de pământ”

sunt incluse și drumurile de exploatare. Unele dintre aceste străzi sunt practic definite doar prin planurile de dezvoltare, promovate de investitori particulari prin parcelări. (Moldovan, Silvia, 2017).

⁷⁵ D-na Silvia Moldovan, Director Executiv, Direcția Tehnică, Dezvoltare din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia

În prezent sunt în implementare acțiuni de modernizare a străzilor din localitățile aparținătoare municipiului, respectiv Micești, Bărabanț, Partoș și Oarda, în lungime totală de 21,7 km, pe care în anul 2013 a fost realizat sistemul de canalizare în cadrul POS Mediu. (Moldovan, Silvia, 2014).

Figură 30 - Situația străzilor la nivelul municipiului Alba Iulia

- **Transportul urban la nivelul municipiului Alba Iulia**

Unul dintre modurile de evaluare a eficienței transportului urban este gradul/nivelul de acces fizic al populației: la locuri de muncă, instituții de învățământ, servicii de sănătate, oportunități, etc.

Politicele publice susținute de investițiile în sistemul de transport urban au avut ca rezultat de impact pozitiv plasarea **municipiului Alba Iulia pe primul loc în România privind cel mai modern și eficient sistem de transport urban**. Societatea de Transport Public din Alba Iulia (STP Alba Iulia) a fost premiată pentru ”**Cel mai bun transport public de călători din România 2013**”.

Principalele avantaje ale sistemului de transport public din Alba Iulia sunt: servicii publice integrate de transport călători, utilizarea biocarburanților, panouri de afișaj în sistem de anunț vocal (în stații de autobuz), acces la carduri de mobilitate urbană ușor de utilizat pentru toți călătorii, accesibilitate ridicată pentru persoanele cu dizabilități (autobuze cu podea coborâtă pentru accesul persoanelor cu dizabilități), 6 tipuri de abonamente, respectarea graficelor de circulație (datorită în special sistemului integrat de monitorizare a traficului pe toate traseele), posibilități diverse de plată a biletului (bilet clasic, ticketing electronic, bilet

Figură 31 - Stație de autobuz

Figură 32 - Prezentare autobuz

Figură 33 - Detaliu autobuz

plătit prin SMS⁷⁶), valabilitatea biletului timp de o oră, vehicule pentru transportul pasagerilor moderne și cu un grad ridicat de confort, etc.

La nivelul unității administrativ-teritoriale Alba Iulia există 125 de stații de autobuz, dintre care 65,6% sunt în municipiul Alba Iulia (82 stații de autobuz, față de 62 de stații semnalate în 2014), urmat de Oarda (17 stații), Bărbănti (9 stații) și Pâclișa (6 stații), Partoș (4 stații) și Micești (7 stații). Pentru municipiul Alba Iulia, autoritățile locale au identificat inițial 9 locații în care sunt necesare stații de autobuz – în unele dintre aceste locații au fost realizate stațiile, însă nu în toate (cartier Recea – 4 stații existente, Str. Izvorului - 1 stație există, Str. Nicolae Grigorescu – 1 la căminul de vârstnici pe str Lalelor, Str. Mărășești – 2 stații există, câte una pe sens, Str. București – 0 stații din cauza traficului congestionat și a parcărilor neregulate).

În vederea identificării celor mai bune direcții de extindere sau creștere a mobilității urbane la nivelul municipiului Alba Iulia, a fost elaborat un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă.⁷⁷

*În urma observației și analizei realității din teritoriu la nivelul municipiului Alba Iulia, în vederea dezvoltării teritoriale armonioase și a creșterii mobilității și accesibilității, se recomandă acordarea unei atenții deosebite dezvoltării municipiului pe modelul a 3 inele concentrice. Astfel, în unele zone sunt necesare lucrări de extindere, reabilitare sau modernizare a infrastructurii de transport, scopul principal fiind o accesibilitate ridicată pe traseul complet a celor 3 inele concentrice. Menționăm faptul că într-o pondere ridicată traseul pe aceste inele concentrice este pus în evidență de artere rutiere principale, cum sunt bulevardele, însă există porțiuni de drum care nu asigură continuitate sau prezintă o stare tehnică precară. Reamintim un aspect foarte important: **Axe de transport bine definite zone bine deservite.** În același timp, dispunerea arterelor de circulație, facilitând și accesibilitatea diferitelor teritorii, este unul dintre factorii care structurează extinderea spațială.*

- **Inelul concentric 1:**

- Are în centru Cetatea Alba Carolina
- **Traseul rutier** ce definește primul cerc concentric este: Primăria Municipiului Alba Iulia - Calea Moșilor - Bulevardul Horea - Hotel Cetate - Bulevardul 1 Decembrie 1918 - Casa de Cultură a Sindicatelor - Bulevardul Încoronării - Strada Octavian Goga - Sarda Decebal - Calea Moșilor
- **Toate aceste artere rutiere prezintă o stare tehnică a drumurilor foarte bună**

- **Inelul concentric 2:**

- **Traseul rutier:** Alba Mall - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Bulevardul Republicii - Supermarket DEDEMAN - Stadion - Bulevardul Revoluției 1989 - Piața Cetate - Liceul Militar - Spitalul Județean de Urgență Alba - Supermarket

⁷⁶ Alba Iulia este primul oraș din țară în care s-a introdus posibilitatea plății prin SMS a biletului, precum și valabilitatea timp de o oră a acestuia.

⁷⁷ Disponibil pe site-ul Municipiului Alba Iulia :

http://www.apulum.ro/images/uploads/fisiere/PMUD_ALBA_IULIA_21102016.pdf/

LIDL (la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor) - legătura între Strada Lalelelor și Strada Brândușei - Strada Recea (cartierul rezidențial Recea) - Strada Izvorului - legătura între Strada Izvorului și Strada Viilor (Fabrica de porțelan APULUM) - Strada Viilor - Bulevardul Ferdinand I - Piața I.C. Brătianu - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Alba Mall

- ***Se recomandă extinderea și dezvoltarea unei artere rutiere principale care face legătura de la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor până la intersecția Străzii Viilor cu Bulevardul Ferdinand I.*** În această zonă există două cartiere rezidențiale (cartierul Recea și cartierul din Zona Dinamita) și Fabrica de porțelan APULUM. Se consideră foarte necesară asigurarea și creșterea accesibilității pe sectorul amintit anterior, acesta întregind arterele rutiere majore ce definesc a doua zonă concentrică a municipiului. Cu excepția aspectelor privind necesitatea unor intervenții în zona amintită anterior, toate celelalte artere rutiere principale (bulevarde) prezintă o stare tehnică foarte bună
- ***Inelul concentric 3:***
  - ***Traseul rutier:*** Șoseaua de Centură Alba Iulia - legătura între Șoseaua de Centură Alba Iulia și Cartierul Bărăbanț - legătura dintre Cartierul Bărăbanț și Cartierul Orizont - intersecția cu Strada Zlatnei - legătura care traversează partea de vest a municipiului Alba Iulia - intersecția cu Strada Brândușei și legătura cu Șoseaua de Centură Alba Iulia
  - ***În afară de Șoseaua de Centură Alba Iulia care asigură o continuitate, dar care în schimb prezintă o stare tehnică ce necesită pe anumite porțiuni lucrări de modernizare, celelalte legături rutiere majore ce definesc al 3-lea inel concentric ar trebui create.*** O prioritate trebuie să o reprezinte arterele rutiere majore care asigură accesibilitate în și spre cartierul Bărăbanț și Orizont. Deși particularitățile reliefului nu permit o extindere spațială ridicată a municipiului Alba Iulia spre vest, se consideră necesară existența unui drum de legătură, în direcție longitudinală.

În vederea creșterii mobilității și accesibilității ***este nevoie de o extindere și o organizare mai eficientă a rețelei stradale, în special în noile cartiere rezidențiale.*** De pildă, la nivelul României, în ultimul deceniu suprafața intravilanului aproape s-a dublat, în schimb rețeaua stradală nu a crescut nici cu jumătate.

Pentru creșterea accesibilității și mobilității în interiorul municipiului este nevoie de piste pentru bicicliști și o încurajare a populației în ceea ce privește mersul pe bicicletă. Pe lângă rolul bine știut în protejarea mediului înconjurător, construcția de piste pentru bicicliști și încurajarea populației în utilizarea acestora contribuie la creșterea economiei locale (ex. comerțul cu amănuntul), îmbunătățește starea de sănătate și productivitate a forței de muncă, etc. ⁷⁸

⁷⁸ Articolul „Four reasons US business leaders want to import Danish-style cycling”, <http://www.theguardian.com/sustainable-business/reasons-business-leaders-danish-style-cycling>

Figură 34 - Exemplu de piste protejate pentru bicicliști (Locația: Market Street San Francisco)

Figură 35 - Exemplu de afacere folosind bicicleta („cafenea mobilă”)

e) Tendințe și scenarii de dezvoltare teritorială

Premize și tendințe de dezvoltare teritorială a municipiului Alba Iulia (o abordare preponderent geografică)

Principalele aspecte:

- Numeroasele atuuri pe care municipiul Alba Iulia le deține constituie o bază solidă pentru o creștere a influenței sociale, culturale și economice pe care acesta le are asupra zonelor înconjurătoare. Astfel, *municipiul Alba Iulia reprezintă cea mai importantă pârghie de implementare a diferitelor politici de dezvoltare la nivel de județean, zonal și regional.*

- *Poziția geografică și structura poli-funcțională, asigură municipiului Alba Iulia premisele necesare dezvoltării unor puternice relații de interdependență cu ariile lor înconjurătoare, fie ele rurale sau urbane.*

- *"Consolidarea poziției în teritoriu și totodată amplificarea funcțiilor determină formarea de arii de convergență social-economică, a căror întindere este influențată de mărimea demografică și importanța funcțiilor pe care le exercită orașele"* (V. Cucu⁷⁹, 2001).

- *Orașele au o poziție cheie în furnizarea și consolidarea competitivității. Însă, să nu se piardă din vedere faptul că această competitivitate se produce între entități cu nivele egale.*

- *În dezvoltarea spațială trebuie în primul rând să se țină cont de cerere și ofertă, iar acesta este punctul de pornire în planificarea dezvoltării spațiale urbane.*

- *Dezvoltarea unei infrastructuri conective va permite zonelor dinamice să-și dezvolte masa demografică și masa construită. Rolul infrastructurii conective este să lege oamenii de oportunități*

- *Extinderea capacității municipiului Alba Iulia de a satisface necesitățile zonei de influență*

- *Mai bună corelare între baza economică a orașului și resursele ariei adiacente*

- *Încurajarea densității economice și a urbanizării (Dezvoltarea teritorială eficientă)*

⁷⁹ Cucu V., *Geografia orașului*, Editura Fundației Culturale Dimitrie Bolintineanu, București, 2001, pag. 148.

- *Creșterea a atracției gravitaționale (demografice, economice, etc.) a municipiului Alba Iulia va impulsiona creșterea gradului de influență, care la rândul său va determina creșteri indirecte (creșterea gradului de conectivitate, de competitivitate, de policentricitate, etc.).*
- *Creșterea masei demografice se poate realiza prin extinderea infrastructurii de utilități publice (în special creșterea populației în zonele limitrofe (priurbane sau suburbane), zone care în prezent au caracteristicile zonelor rurale)*
- *Capacitatea de inovare a orașelor depinde de interacțiunea strânsă între administrație, mediul de afaceri și mediul de cercetare pentru găsirea de soluții sustenabile*
- *Investiții în calitatea vieții pentru a facilita atragerea și menținerea oamenilor în zonă*
- *În zonele mai puțin dezvoltate este nevoie de încurajarea urbanizării și facilitarea mobilității celor care trăiesc în zonă, permițându-le astfel oamenilor să aibă același strat de calitate a vieții*
- *Măsuri de integrare a comunităților marginalizate. Asemenea multor orașe din România și în municipiul Alba Iulia cele mai mari densități ale comunităților marginalizate sunt în centrul orașului (ex. romi);*
- *Trecerea de la parteneriatul clasic, public-privat la noi tipuri de parteneriat.*

1.1.2 Provocări economice la nivelul municipiului Alba Iulia

a) Evoluția Produsului Intern Brut și încadrarea în evoluția pe plan național

În prima perioadă de programare financiară de când țara noastră a devenit membru cu drepturi depline a Uniunii Europene, 2007 – 2013, Județul Alba face parte din Regiunea de dezvoltare Centru alături de județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Din punct de vedere al nivelului de dezvoltare Regiunea Centru este comparabilă la nivelul Uniunii Europene cu regiuni precum Del-Dunantul, Del Alföld (Ungaria), Swietokrzyskie, Warminsko Mazurskie (Polonia) sau Vychodne Slovensko (Slovacia), Produsul Intern Brut reprezentând în cadrul acestei perioade aproximativ 75% din media înregistrată la nivelul Uniunii Europene (cu 28 de membri)⁸⁰. În anul 2014, potrivit Eurostat, Regiunea Centru, din care face parte și Alba, a ajuns la un PIB pe cap de locuitor de 52% din media UE (7.100 de euro/locuitor; PIB-ul regional a fost în 2014 de 73,81 mld lei, adică 11,07 din totalul PIB pe țară; Regiunea Centru s-a situat pe locul 3 între regiunile din țară, după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Sud-Muntenia). Celelalte regiuni românești cu PIB pe cap de locuitor de până la 50% din media UE sunt Sud-Vest Oltenia (41%), Sud-Muntenia (43%), Nord-Vest (48%) și Sud-Est (50%)⁸¹. Politica de dezvoltare regională condusă la nivelul Regiunii Centru urmărește crearea unui mediu economic regional competitiv la nivel național și european care să conducă la reducerea disparităților intra și interregionale și la creșterea standardului de viață al locuitorilor regiunii.

⁸⁰ Studiul *Regiunea Centru – Premise și potențial de dezvoltare*, realizat în cadrul proiectului Sprijin acordat în perioada 2009 – 2010 pentru OI din cadrul ADR pentru implementarea și monitorizarea la nivel regional a POR 2007 – 2013, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, 2010.

⁸¹ <http://www.bzb.ro/stire/regiunea-centru-are-un-pib-de-peste-7000-de-euro-pe-cap-de-locuitor-a95769>;
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/GDP_at_regional_level/ro/

Contribuția Regiunii Centru la formarea PIB la nivel național a fost de peste 12% în perioada 1995-2003, după această perioadă scăzând sub 12%, contribuind la nivelul anului 2010 cu 11,29%, iar la nivelul anului 2014 cu 10,96%. Aceste procente și această evoluție trebuie apreciate în contextul evoluției celor opt regiuni de dezvoltare din țara noastră în perioada analizată, deoarece Regiunea Centru și-a menținut poziția într-un clasament al regiunilor pe locul 4 și uneori pe 3 (în anii 1999 și 2000, locul 3 și în 2014), în condițiile în care Regiunea București-Ilfov și-a dublat contribuția la formarea PIB național (Tabel nr. 6.1. extras din Anexa nr. 6.1.).

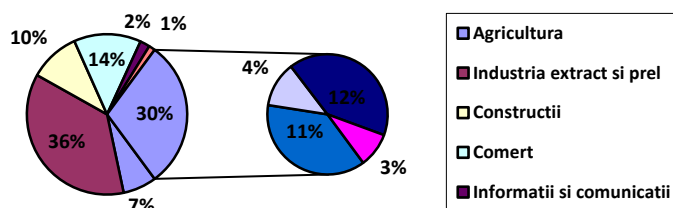
Obiectivul central, în ceea ce privește dezvoltarea Județului Alba este transformarea acestuia într-o comunitate prosperă și atractivă pentru investitori și turiști, cu o dezvoltare armonioasă, echilibrată și durabilă a activității economice și turistice, însoțită de o coeziune socială mai sporită și de o îmbunătățire a ocupării forței de muncă.

Confirmând trendul ascendent al încrederii investitorilor în Municipiul Alba Iulia, recentul clasament al revistei Forbes Romania privind „cele mai bune 40 de orașe pentru afaceri din 2016”, situează Alba Iulia pe un merituos loc 15, în urcare cu două locuri față de clasamentul anului trecut. Aflat la cea de-a patra ediție, clasamentul Forbes Romania a realizat selecția după zece criterii majore: PIB pe județ, PIB pe cap de locuitor, societăți comerciale cu capital strain, câștig salarial, rata a șomajului, număr de întreprinderi active, infrastructura rutieră, infrastructura feroviară, stoc de locuințe și unități de învățământ. Datele statistice necesare au ca surse Institutul Național de Statistică, Comisia Națională de Prognoză, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Ministerul Finanțelor Publice și portalul listafirme.ro.

Scopul declarat al acestui clasament este de a identifica discrepanțele economice dintre principalele orașe din Romania, a avantajelor oferite de ele pentru potențialii investitori, dar și a perspectivelor privind nivelul de trai. La fel ca și anul trecut, Municipiul Alba Iulia este considerat a fi un motor solid de dezvoltare a județului pentru perioada până în anul 2023, alături de Sebeș și Blaj, potrivit strategiei județene de dezvoltare. Clasamentul din 2016 a fost dominat de Timișoara, Cluj-Napoca și București, poziții mai bune decât Alba Iulia ocupând municipiile precum Brașov, Sibiu și Târgu Mureș. De asemenea, Alba Iulia a surclasat orașe precum Baia Mare sau Deva.

Tabel 7 - Evoluția PIB comparativ pe regiuni de dezvoltare și la nivelul județului Alba

Unitate teritorială	ANII											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2014
	(începând cu 2005)											
	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei
Total	8098 4,6	117945,8	152017	197427,6	247368	288954,6	344650,6	416006,8	514700	501139,4	523693,3	6681 43,6
Reg. Centru	9853, 7	14218,8	18671,9	23990,4	29095,8	33143,2	40291,2	49416,7	57586,8	57100,9	59120,1	7320 5
Contrib. R. Centru la PIB național	12,17 %	12,06%	12,28%	12,15%	11,76%	11,47%	11,69%	11,88%	11,19%	11,39%	11,29%	10,96 %
Jud. Alba	1283, 2	1823,1	2308,3	3265,3	4184,5	4658,2	5974,1	8000,7	8777,8	8391,6	9275,4	
Contrib. jud. Alba	13,02 %	12,82%	12,36%	13,61%	14,38%	14,05%	14,83%	16,19%	15,24%	14,70%	15,69%	

Figură 36 - Contribuția principalelor activități economice la formarea Valorii Adăugate Brute Regionale la nivelul anului 2014

Analizând contribuția principalelor ramuri economice la formarea Valorii Adăugate Brute⁸² la nivelul Regiunii Centru observăm, la nivelul anului 2014 (pentru care există informații în bazele statistice INS), contribuția în proporție de 34,22% a Industriei extractive și prelucrătoare și a domeniilor conexe, urmată de Comerț în proporție de 17,02%, Administrație publică și apărare în proporție de 13,26%, Construcții în proporție de 6,56%, Tranzacții imobiliare în proporție de 9,84%, Agricultură în proporție de 5,79%, celelalte ramuri având o contribuție sub 4% (Grafic nr. 6.1.1.). Contribuția fiecărei ramuri la formarea Valorii Adăugate Brute la nivelul Regiunii Centru poate fi observată în cifre absolute în Tabelul nr. 6.1.2. pentru anii 2008, 2009 și 2010, 2014, precum și comparativ cu contribuția acestor ramuri la formarea acestui indicator la nivel național.

Tabel 8 - Evoluția PIB comparativ pe țară și pe Regiunea Centru

Activități CAEN Rev.2 și elemente componente PIB		Ani			
		Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2014
		UM: Miliarde lei, lei RON, mii lei			
		RON, milioane lei RON (începând cu 2005)			
		Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei
Agricultură, silvicultură și pescuit	Total	34126,4	32297,8	29874,2	31568,5
	Regiunea Centru	4004,8	3929,3	3575,6	3745,5
Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	Total	118239,8	120637,4	148553,1	168952,2
	Regiunea Centru	16265,8	16721,7	19186,6	22139
Construcții	Total	56130,6	52809,4	47762,3	41626,1
	Regiunea Centru	5402,9	5399,3	5363,5	4247,2
	Total	99593,8	94359,5	69740,4	99989,9

⁸² Valoarea Adăugată Brută (VAB) este soldul contului de producție și se măsoară ca diferență între valoarea bunurilor și serviciilor produse (evaluate la prețuri de bază) și consumul intermediar (evaluat la prețurile cumpărătorului), reprezentând deci valoarea nou creată în procesul de producție. VAB este calculată înainte de a fi calculat consumul de capital fix.

Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	Regiunea Centru	10796,1	10469,8	7125,2	11008,4
Informații și comunicații	Total	20047,9	19520,6	17811,8	32368,4
	Regiunea Centru	893,4	977,9	1040,8	2276,9
Intermedieri financiare și asigurări	Total	11407,3	11250,1	11681	24107,3
	Regiunea Centru	893,1	832	673,9	1133,9
Tranzacții imobiliare	Total	31671,5	32699	46250,9	54306,3
	Regiunea Centru	4214,6	4164	5886,2	6366,8
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	Total	19739,5	20044	24716,8	42421,4
	Regiunea Centru	1352,7	1436,4	1902,6	3291,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	Total	55789,9	55668,2	56607,7	77445
	Regiunea Centru	6062,2	6148	6417,8	8577,8
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	Total	11788,8	11693,1	13398,8	18421,4
	Regiunea Centru	1177,8	1240,4	1453,5	1908,4
Valoarea adăugată brută regională (VABR)	Total	458535,5	450979,1	466397	591206,5
	Regiunea Centru	51063,4	51318,8	52625,7	64695,3
Impozite pe produs	Total	56415,6	50442,9	57516,7	77006,9
	Regiunea Centru	6282,5	5740,2	6489,8	8426,8
Drepturi asupra importurilor (taxe vamale)	Total	1192,3	923,2	1958,6	2424,2
	Regiunea Centru	132,8	105,2	221	265,3
Subvenții pe produs	Total	-1443,4	-1205,8	-2179	-2494
	Regiunea Centru	-175,7	-63,3	-216,4	-182,4
Produs intern brut regional (PIBR) – Total	Total	514700	501139,4	523693,3	668143,6
	Regiunea Centru	57303	57100,9	59120,1	73205

În anul 2010, Județul Alba a avut un aport de 9.807,4 milioane de lei, contribuind cu 1,72% la formarea PIB-ului României (Conform Comisiei Naționale de Prognoză). În anii următori au fost creșteri considerabile ale PIB-ului pentru județul Alba, acesta ajungând la 11009,3 milioane lei în 2014 și 12000,6 milioane lei în 2016 (contribuind în 2014 cu 1,65% cf INS) Contribuția Bucureștiului la formarea PIB-ului național era evaluată în 2014 (pentru care există date la nivel național în baza INS Tempo – Online) la aproximativ 24,21%, urmată de principalele județe care conduc în topul ponderii în PIB-ul național – Constanța (5,07%), Prahova (4,88%), Timiș (4,46%), Cluj (4,46%), Brașov (3,29%), Argeș (2,68%). Județul Alba urmează trendul Regiunii Centru, care, ca și pondere înregistrează o evoluție similară: 11,39% în 2009 și 11,29% în 2010, 10,96% în 2014.

Unul dintre indicatorii macroeconomici care surprinde nivelul de dezvoltare la nivel regional și asigură comparabilitatea datelor la nivel internațional este PIB/locuitor. Analizând evoluția acestui indicator la nivelul Regiunii Centru observăm că, în perioada 1995-2004, PIB/loc. la nivelul Regiunii Centru a fost superior mediei naționale, însă în perioada 2005-2014 (pentru care INS oferă date electronice) a variat între 95% și 100%, fiind în ușoară scădere în anul 2014. Concluzia care se desprinde din analiza acestui indicator arată că nivelul de dezvoltare al regiunii este similar cu cel național.

Tabel 9 - Evoluția PIB pe cap de locuitor la nivel național și regional

PIB/loc.	Anul 1995	Anul 1996	Anul 1997	Anul 1998	Anul 1999	Anul 2000	Anul 2001	Anul 2002	Anul 2003	Anul 2004
Național	337,2	503,6	1132,3	1646,7	2457,5	3609,7	5263,5	6974,9	9084	11413,5
Regiunea Centru	351,4	531,5	1188,3	1689,6	2523,9	3729,3	5388,2	7332	9425,5	11458,8
Regiunea Centru/ Național	104,21 %	105,54 %	104,95 %	102,61 %	102,70 %	103,31 %	102,37 %	105,12 %	103,76 %	100,40 %

PIB/loc.	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
Național	13362,8	15967,6	19315,4	23934,6	23341,4	24435,9	29679,1	31890,8	33552,8
Regiunea Centru	13097,6	15920,2	19579,5	22820,1	22618,8	23428,3	28696,7	29901	31107
Regiunea Centru/ Național	98,02%	99,70%	101,37%	95,34%	96,90%	95,88%	96,69%	93,76%	92,71%

În strânsă legătură cu PIB/loc. trebuie să analizăm și *câștigul salarial mediu net lunar*, exprimat în lei, la nivelul Regiunii Centru și comparativ la nivel național. În anul 2008, într-o relativă corelare cu poziționarea în cadrul regiunii prin prisma indicatorului Produs Intern Brut/locuitor, județul Alba deține locul patru în cadrul Regiunii Centru, după județele Brașov, Sibiu și Mureș în privința câștigului salarial mediu net lunar, poziție menținută și în 2009. În 2010 Județul Alba devansează județul Mureș, deținând locul trei în cadrul Regiunii Centru, după județele Brașov, Sibiu, însă revine pe locul patru în 2011 și 2012, poziție care a menținut-o și în anul 2015, an pentru care INS oferă date statistice în prezent (anul 2017). În anul 2015, salariul mediu net lunar la nivelul județului reprezenta 85,42% din media națională.

Tabel 10 - Evoluția câștigului salarial mediu net lunar la nivelul Regiunii Centru (în lei)

Anul	Alba	%	Brașov	Covasna	Harghita	Mureș	Sibiu	Media națională
2008	1.128	87,99%	1.226	987	998	1.133	1.230	1.282
2009	1.142	82,69%	1.323	1.037	1.099	1.207	1.311	1.381
2010	1.241	88,20%	1.304	1.062	1.025	1.238	1.342	1.407
2011	1.228	81,65%	1.385	1.085	1.054	1.252	1.398	1.504
2012	1.279	79,74%	1.444	1.133	1.114	1.291	1.458	1.604
2015	1588	85,42%	1.783	1.400	1.375	1.630	1822	1.859

Analizând evoluția indicatorului pe întregul orizont de analiză, putem concluziona că, în corelare cu evoluția PIB/locuitor și câștigul mediu salarial net pe lună, înregistrează valori și evoluții care plasează județul Alba pe locurile trei – patru în cadrul Regiunii Centru. Trebuie să remarcăm însă și evoluția acestui indicator comparativ cu nivelul național. Astfel, după o ușoară revenire în 2010, când nivelul câștigului salarial mediu net lunar la nivelul județului Alba a ajuns să reprezinte 88,20% din nivelul înregistrat pe plan național, în anii 2011-2012 a scăzut, ajungând la finalul anului 2012 să reprezinte 79,74% din nivelul național, urmând ca mai apoi să crească și să ajungă la sfârșitul anului 2015 la 85,42% din nivelul național.

Angajații români ocupă penultimul loc în Europa în ceea ce privește câștigurile orare medii în Uniunea Europeană, conform unui clasament făcut de publicația *Euronews* pe baza datelor adunate de Eurostat din toate statele europene la nivelul anului 2014. Conform acestei statistici, un român primea pe oră 2,03 de euro, față de un 1,67 de euro pe care îi încasa un bulgar. Ceva mai mult, au încasat ungurii, 3,59 de euro pe oră, letonii, 3,35 de euro pe oră, lituanienii, 3,35 de euro pe oră. Câștigurile cele mai însemnate s-au consemnat în Danemarca, 25,52 de euro pe oră, Irlanda, 20,16 euro pe oră, și Suedia, 18,46 de euro pe oră.⁸³

b) Mediul de afaceri din Alba Iulia

DESCRIEREA SITUAȚIEI LA NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL

Mediul de afaceri național și regional se confruntă cu o serie de probleme legate de specializarea angajaților. Angajații români nu se perfecționează în timp, iar firmele sunt prea puțin interesate să investească în îmbunătățirea performanțelor, potrivit studiilor realizate cu privire la piața muncii din România. Micii întreprinzători sunt cei care au o contribuție importantă la formarea Produsului Intern Brut și asigură aproximativ două treimi din locurile de muncă pe plan național. Acestea sunt argumentele pentru sprijinirea acestui sector în ultimii ani. Astfel, conform datelor Ministerului Finanțelor și Oficiului Registrului Comerțului, la finalul lunii ianuarie a anului 2017 au fost activi 1.192.329⁸⁴ operatori economico-sociali, în creștere cu 30,46% comparativ cu anul 2011, dintre care ponderea cea mai mare o au întreprinderile.

Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii este deosebit de important în orice economie națională, deoarece capacitatea acestor întreprinderi de a se adapta la modificările pieței este mult mai mare comparativ cu a marilor companii. Însă pentru a sprijini sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, economia națională trebuie să promoveze spiritul antreprenorial, iar pe baza acestuia să îmbunătățească competitivitatea economiei românești, atât pe plan intern, cât și internațional. Trebuie ținut cont însă și de faptul că sectorul întreprinderilor mici și mijlocii

⁸³ <http://www.cotidianul.ro/cat-de-mici-sunt-salariile-romanilor-in-raport-cu-ceilalti-cetateni-ai-ue-292619/>

⁸⁴ Sunt considerați activi, din punct de vedere juridic, profesioniștii înregistrați în Registrul Comerțului care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice. Din numărul total de profesioniști înregistrați în Registrul Comerțului, au fost excluși profesioniștii cu suspendare temporară a activității, sucursalele fără personalitate juridică, profesioniștii radiați, profesioniștii aflați în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolventă, etc.

este unul neomogen, și trebuie acordată o atenție deosebită domeniilor serviciilor și industriei, care au un potențial de creștere sustenabilă pe termen mediu, și mai puțină comerțului.

Analiza numărului întreprinderilor la nivelul țării în 2015 arată că, din totalul de 513.850 întreprinderi existente pe plan național, 25.07 % din total (respectiv 128.818 firme) sunt concentrate în Regiunea București-Ilfov. La nivelul Regiunii Centru, în anul 2015, au funcționat 59.586 întreprinderi, respectiv 11.6 % din totalul înregistrat pe plan național, din acest punct de vedere Regiunea Centru situându-se pe locul 3 în funcție de repartitia întreprinderilor pe regiuni de dezvoltare. Calculând numărul de întreprinderi la 1.000 de locuitori, județul Alba a devansat județele Harghita și Covasna în cadrul Regiunii Centru, înregistrând o densitate de 20,2% întreprinderi la 1.000 locuitori, la nivelul anului 2015

Analizând întreprinderile din punct de vedere al numărului de salariați, la nivelul țării pentru anul 2015, sunt preponderente microîntreprinderile (88,65% din total), întreprinderile mici reprezentând 9,34% din total, întreprinderile mijlocii 1,67%, iar întreprinderile mari 0,33%⁸⁵. Regiunea Centru deține, la nivelul anului 2015, 52.040 microîntreprinderi, 6155 întreprinderi mici, 1168 întreprinderi mijlocii și 223 întreprinderi mari. Un indicator important care caracterizează calitatea activității antreprenoriale la nivel regional, având un nivel de comparabilitate ridicat, întrucât ține cont de dimensiunea diferită a județelor și regiunilor din punct de vedere demografic, este densitatea IMM-urilor în teritoriu. Media națională pentru un județ a fost, la nivelul anului 2015, de 23,03% întreprinderi la 1.000 de locuitori. Din punct de vedere al evoluției intensității antreprenoriale la nivel național, Regiunea Centru s-a situat puțin peste media națională. Din punct de vedere al formei de organizare juridică, preponderente sunt societățile cu răspundere limitată, urmate la mare distanță de societățile pe acțiuni și societățile în nume colectiv, celelalte forme de organizare juridică având ponderi nesemnificative. Acest aspect trebuie luat în considerare atunci când sunt creionate strategiile guvernamentale pentru sprijinirea sectorului IMM-urilor.

Analiza principalelor oportunități în afaceri ale întreprinderilor mici și mijlocii pentru anul 2016 reliefează că asimilarea de noi produse a fost cea mai frecvent indicată (în 52,19% dintre companii), fiind urmată de creșterea cererii pe piața internă (49,36%), penetrarea pe noi piețe (49,18%), realizarea unui parteneriat de afaceri (46,81%), utilizarea de noi tehnologii (38,41%), obținerea unui grant (13,87%) și sporirea exporturilor (13,78%). Trebuie remarcat că în 3,28% dintre IMM-uri au fost semnalate și alte tipuri de oportunități economice⁸⁶. La nivelul Regiunii Centru se detașează ca oportunități de afaceri identificate de către firme *creșterea vânzărilor pe piața internă* (57,28% dintre firme), *asimilarea de noi produse* (55,34% dintre firme), *realizarea unui parteneriat de afaceri* (50,49%), *folosirea de noi tehnologii* (43,69%) și *penetrarea pe noi piețe* (38,83% dintre firme).

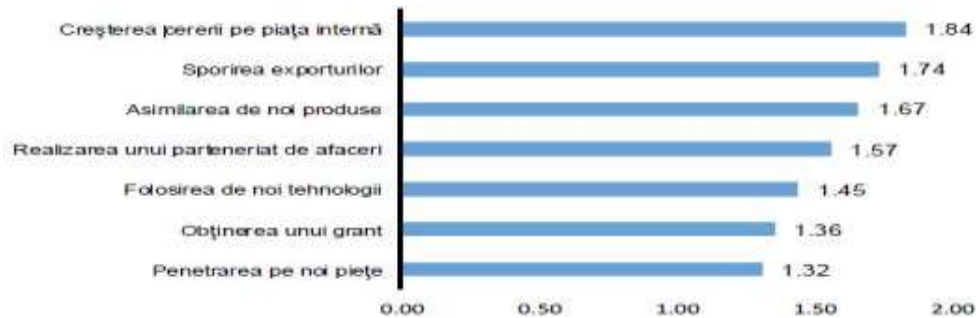
⁸⁵ Clasificarea întreprinderilor în funcție de numărul de salariați se referă la încadrarea acestora în următoarele grupe: microîntreprinderi – firmele care au 0-9 angajați, întreprinderi mici – firmele care au 10-49 angajați, întreprinderi mijlocii – firmele care au 50-249 angajați și întreprinderile mari – firmele care au peste 250 de angajați.

⁸⁶ Sursa: *Carta Albă a IMM-urilor din România 2016*, cea de-a XIV-a ediție, rămâne publicația de referință a Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, o radiografie a mediului de afaceri național, publicație care evidențiază cantitativ și calitativ situația, tendințele, percepția mediului de afaceri și constituie baza pentru propuneri de strategii cu privire la viitoarele direcții de susținere și dezvoltare ale mediului de Afaceri românesc.

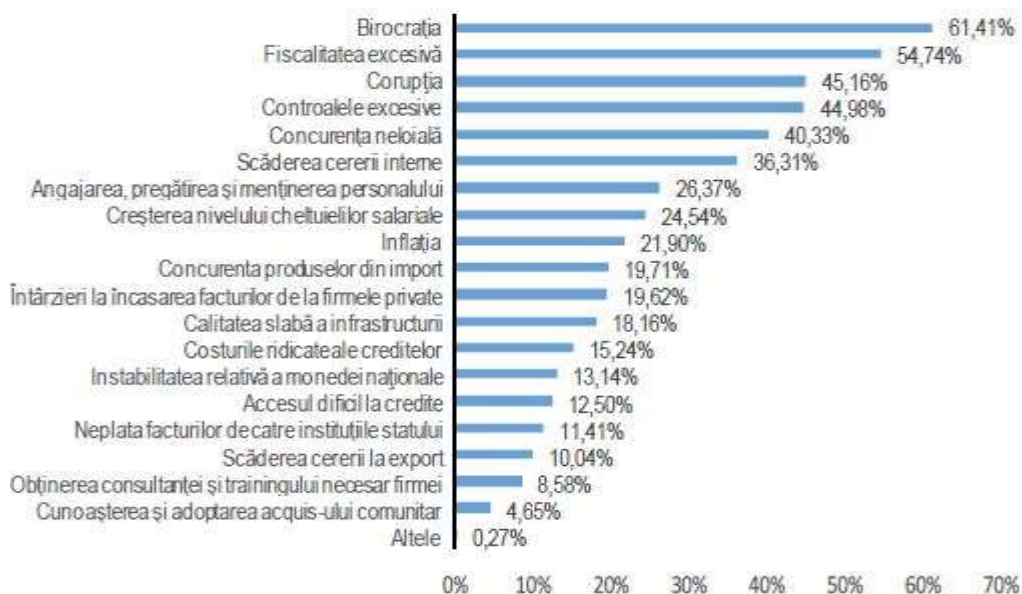

Dacă avem în vedere intensitatea de manifestare a acestor oportunități de afaceri (pe o scară de la 1 la 3), pe primul loc se află amplificarea cererii pe piața internă cu o medie de (1,84), după care urmează sporirea exporturilor (1,74), asimilarea de noi produse (1,67), realizarea unui parteneriat de afaceri (1,57), folosirea de noi tehnologii (1,45), obținerea unui grant (1,36) și penetrarea pe noi piețe (1,32).

Figură 37 - Intensitatea de manifestare a oportunităților de afaceri

Întreprinzătorii/ managerii investigați au indicat că în perioada actuală se confruntă cu următoarele dificultăți: birocrația (semnalată în 61,41% din IMM-uri), fiscalitatea excesivă (54,74%), corupția (45,16%), controalele excesive (44,98%), concurența nelocală (40,33%), scăderea cererii interne, (36,31%), angajarea, pregătirea și menținerea personalului (26,37%), creșterea nivelului cheltuielilor salariale (25,54%), inflația (21,90%), concurența produselor din import (19,71%), întârzierile la încasarea contravalorii facturilor de la firmele private (19,62%), calitatea slabă a infrastructurii (18,16%), costurile ridicate ale creditelor (15,24%), instabilitatea relativă a monedei naționale (13,14%), accesul dificil la credite (12,50%), neplata facturilor de către instituțiile statului (11,41%), diminuarea cererii la export (10,04%), obținerea consultanței și trainingului necesare firmei (8,58%) și cunoașterea și adoptarea acquis-ului comunitar (4,65%). Tabloul complet al dificultăților pe care le întâmpină IMM-urile în anul 2015 este reprezentat grafic în figura de mai jos:

Figură 38 - Principalii factori perturbatori pentru dezvoltarea mediului de afaceri

Abordarea celor mai frecvente dificultăți în funcție de vârsta IMM-urilor relevă în principal următoarele:

- birocrația, corupția, angajarea, pregătirea și menținerea personalului, instabilitatea relativă a monedei naționale, obținerea consultanței și trainingului necesare firmei și cunoașterea și adoptarea acquis-ului comunitar sunt probleme întâlnite mai frecvent la unitățile economice în vârstă de 10 - 15 ani;
- fiscalitatea și controalele excesive sunt indicate mai des în firmele care au sub 5 ani vechime;
- proporțiile organizațiilor care se confruntă cu scăderea cererii interne, amplificarea nivelului cheltuielilor salariale, concurența produselor din import, calitatea slabă a infrastructurii, costurile mari ale creditelor, accesul dificil la credite, neplata facturilor de către instituțiile statului și reducerea cererii la export sunt semnalate în proporții mai mari la întreprinderile mai vechi de 15 ani;
- problemele birocrăției, corupției, încadrării pregătirii și menținerii angajaților, calității scăzute a infrastructurii, accesării consultanței și trainingului necesare firmei, cunoașterii și adoptării acquis-ului comunitar sunt consemnate în procentaje mai reduse la IMM-urile care au între 5 și 10 ani.

Nr. Crt.	Dificultăți în activitatea actuală a IMM-urilor	Vârsta IMM-urilor			
		0-5 ani	5-10 ani	10-15 ani	Peste 15 ani
1.	Birocrația	53,79%	58,42%	54,14%	59,66%
2.	Fiscalitatea excesivă	58,62%	55,20%	55,70%	49,66%
3.	Corupția	43,79%	42,29%	49,37%	45,86%
4.	Controalele excesive	52,41%	45,88%	42,19%	38,97%
5.	Concurența neloială	41,72%	42,65%	40,93%	36,21%
6.	Scăderea cererii interne	33,79%	36,92%	32,91%	41,03%
7.	Angajarea, pregătirea și menținerea personalului	26,55%	22,58%	29,11%	27,59%
8.	Creșterea nivelului cheltuielilor salariale	25,86%	24,01%	21,52%	26,21%
9.	Inflația	18,62%	24,01%	21,94%	23,10%
10.	Concurența produselor din import	22,07%	16,49%	16,03%	23,45%
11.	Intârzieri la încasarea facturilor de la firmele private	16,55%	21,51%	19,83%	20,69%
12.	Calitatea slabă a infrastructurii	15,86%	15,77%	19,83%	21,38%
13.	Costurile ridicate ale creditelor	13,79%	15,05%	16,03%	16,21%

Figură 39 - Dificultăți în activitatea IMM-urilor la nivel de 2016, în funcție de vârsta lor

Analizând din punctul de vedere al performanțelor economice ale întreprinderilor înregistrate în 2015, comparativ cu 2014, la nivelul Regiunii Centru, pentru 51,46 % performanțele au fost similare, pentru 14,48% au fost mai bune, pentru 1,94% au fost mult mai bune, în timp ce pentru aproximativ 29,13 % dintre întreprinderi performanțele au fost puțin mai slabe.

În acest context așteptările antreprenorilor din Regiunea Centru pentru anul 2016 se refereau la performanțe similare, pentru 70,87% dintre întreprinderi, mai bune pentru 22,33%, mult mai bune pentru 0,97%, în timp ce doar 5,83% prevăd rezultate mai slabe. Aceste performanțe realizate pentru 2015, respectiv previzionate pentru 2016 au la bază și evoluția

Nr. crt.	Evenimente ce afectează negativ activitatea și performanțele firmelor	IMM-urile grupate pe regiuni de dezvoltare							
		Nord Est	Sud Est	Sud	Sud Vest	Vest	Nord Vest	Centru	București-Ilfov
1.	Evoluția cadrului legislativ	28,79%	38,36%	32,82%	45,95%	23,08%	77,92%	62,14%	48,05%
2.	Corupția	15,15%	34,25%	33,85%	42,34%	53,85%	7,79%	30,10%	26,75%
3.	Criza economică mondială	54,55%	25,34%	18,97%	24,32%	38,46%	24,68%	24,27%	27,53%
4.	Birocrația excesivă	33,33%	28,77%	26,67%	27,03%	46,15%	24,68%	24,27%	24,94%
5.	Politicile băncilor din România față de firme	15,15%	20,55%	14,87%	36,04%	7,69%	42,86%	43,69%	21,82%
6.	Insuficiența capacitate a Guvernului, Parlamentului, etc de a contracara efectele crizei economice	13,64%	21,23%	37,44%	18,92%	38,46%	12,99%	16,50%	24,68%
7.	Schimbările politice în conducerea țării	15,15%	13,01%	18,97%	20,72%	38,46%	2,60%	18,45%	19,48%
8.	Insuficiența predictibilitate a mediului pentru firme	22,73%	12,33%	15,38%	18,02%	23,08%	12,99%	9,71%	14,03%
9.	Climatul și tensiunile sociale	7,58%	23,97%	10,26%	29,73%	23,08%	14,29%	16,50%	8,57%
10.	Tensiunile interetnice	0,00%	15,75%	3,59%	2,70%	0,00%	0,00%	8,74%	2,86%
11.	Politica FMI și BM față de România	13,64%	8,90%	1,03%	2,70%	0,00%	0,00%	5,83%	4,42%
12.	Conflictele și tensiunile sociale, etnice și militare din zone apropiate României	1,52%	0,00%	1,54%	2,70%	0,00%	2,60%	0,97%	0,52%

Figură 40 - Diferențierea percepțiilor influențelor negative ale evoluțiilor contextuale în funcție de apartenența regională a IMM-urilor

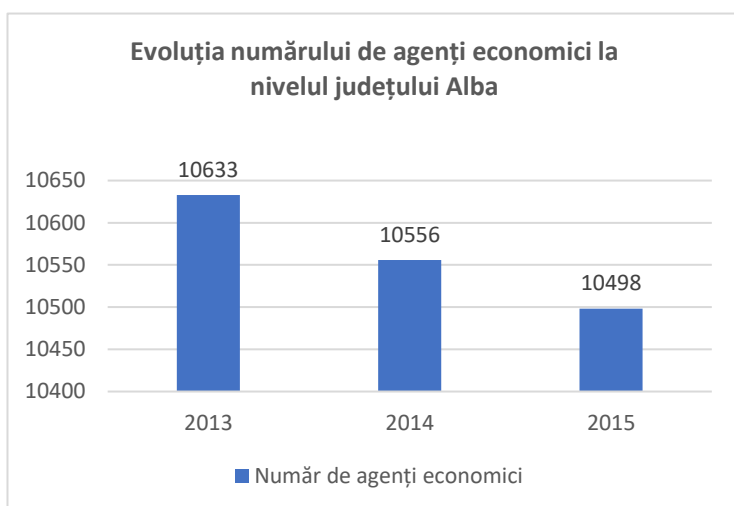
gradului de acoperire cu comenzi, care la nivelul Regiunii Centru a fost pentru 27,18% dintre întreprinderi sub 25%, pentru 29,13% între 25-50%, pentru 36,89% dintre întreprinderi între 50% și 75%, iar pentru 6,8% dintre ele de peste 75%. Rezultatele trebuie analizate în strânsă

legătură și cu evoluția vânzărilor. Astfel, volumul fizic al vânzărilor, la nivelul Regiunii Centru, a rămas aproximativ la același nivel pentru 63% dintre întreprinderi, pentru 22% dintre ele a înregistrat o creștere ușoară, în timp ce pentru 6% dintre întreprinderi a crescut accentuat, iar pentru 8% a scăzut ușor.

În interpretarea acestor rezultate referitor la situația de la sfârșitul anului 2015 în ce privește IMM-urile din Regiunea Centru, trebuie să luăm în considerare și faptul că 50,49% dintre întreprinderi se adresează piețelor locale, 53,40% pieței naționale, 9,71% dintre întreprinderi au ca destinație de producție piața din Uniunea Europeană, respectiv 2,21% în alte țări europene, iar 3,88% piața din state din afara UE. Astfel, adresându-se doar piețelor locale, cel mult naționale, aceste întreprinderi nu pot face față concurenței de pe piața comună, respectiv raportul calitate/preț nu este unul superior produselor oferite de alte firme străine. De aici, tragem concluzia că și piețele locale și piața națională nu sunt încă suficient de mature pentru a asigura un mediu competitiv care să favorizeze firmele cu performanțe economice ridicate.

DESCRIEREA SITUAȚIEI LA NIVELUL JUDEȚULUI ALBA

Figură 41 - Evoluția numărului de agenți economici la nivelul județului Alba

La nivelul Județului Alba, conform datelor oferite de Direcția Generală a Finanțelor Publice Alba, în anul 2013 erau 10.633 de agenți economici, 10.556 de agenți au fost înregistrați în anul 2014, iar în anul 2015 funcționau 10.498 de agenți economici.

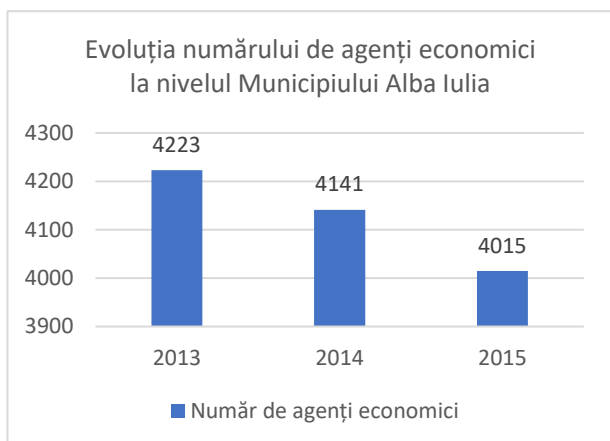
În cadrul tabelului de mai jos este prezentată evoluția numărului de agenți economici, la nivel de primărie, pe teritoriul județului Alba, în perioada 2013 – 2015.

Tabel 11 - Evoluția numărului de agenți economici în fiecare UAT din județul Alba

PRIMARIA	2013	2014	2015	PRIMARIA	2013	2014	2015
<i>Abrud</i>	214	218	214	<i>Lupșa</i>	45	51	58
<i>Aiud</i>	683	688	648	<i>Meteseș</i>	49	40	35
<i>Alba Iulia</i>	4223	4141	4015	<i>Mihalț</i>	28	26	28
<i>Albac</i>	27	28	30	<i>Mirăslău</i>	40	42	44
<i>Almașu Mare</i>	25	25	35	<i>Mogoș</i>	7	6	8
<i>Arieșeni</i>	31	28	35	<i>Noșlac</i>	22	23	21
<i>Avram Iancu</i>	19	16	18	<i>Ocna Mureș</i>	316	292	286
<i>Baia de Arieș</i>	74	73	76	<i>Ocoliș</i>	13	14	14

PRIMARIA	2013	2014	2015	PRIMARIA	2013	2014	2015
<i>Berghin</i>	30	29	28	<i>Ohaba</i>	6	6	9
<i>Bistra</i>	101	102	101	<i>Pianu</i>	67	64	79
<i>Blaj</i>	432	440	450	<i>Poiana Vadului</i>	8	7	6
<i>Blandiana</i>	9	8	11	<i>Ponor</i>	6	6	7
<i>Bucerdea Grânoasă</i>	24	25	21	<i>Poșaga</i>	29	24	27
<i>Bucium</i>	32	32	32	<i>Rimetea</i>	22	20	22
<i>Cenade</i>	8	10	8	<i>Roșia Montana</i>	111	96	98
<i>Cergău</i>	13	17	19	<i>Roșia de Secaș</i>	9	9	12
<i>Ceru-Băcăinți</i>	1	1	1	<i>Râdești</i>	13	17	13
<i>Cetatea de Baltă</i>	11	13	14	<i>Rîmeț</i>	11	12	13
<i>Ciugud</i>	98	106	122	<i>Scărișoara</i>	11	11	14
<i>Ciuruleasa</i>	18	19	17	<i>Sebeș</i>	1255	1259	1268
<i>Cricău</i>	41	43	43	<i>Sohodol</i>	28	30	32
<i>Crăciunelu de Jos</i>	24	23	26	<i>Stremț</i>	49	49	57
<i>Cugir</i>	494	493	468	<i>Sugag</i>	63	71	79
<i>Cut</i>	12	18	23	<i>Sălciua</i>	28	28	30
<i>Cîlnic</i>	12	11	12	<i>Săliște</i>	32	34	37
<i>Cîmpeni</i>	260	243	229	<i>Săsciori</i>	102	104	109
<i>Daia Română</i>	42	41	40	<i>Sîncel</i>	26	30	31
<i>Doștat</i>	12	12	9	<i>Sîntimbru</i>	83	86	88
<i>Fărâu</i>	17	18	17	<i>Teiuș</i>	156	156	151
<i>Galda de Jos</i>	117	118	119	<i>Unirea</i>	80	77	74
<i>Gîrbova</i>	29	32	37	<i>Vadu Moșilor</i>	32	30	29
<i>Gîrda de Sus</i>	27	28	24	<i>Valea Lungă</i>	26	27	26
<i>Hopârta</i>	11	12	11	<i>Vidra</i>	14	15	17
<i>Horea</i>	31	32	34	<i>Vințu de Jos</i>	118	118	130
<i>Ighiu</i>	153	159	176	<i>Zlatna</i>	140	134	128
<i>Jidvei</i>	42	46	46	<i>Șibot</i>	42	38	36
<i>Livezile</i>	12	15	18	<i>Șona</i>	37	37	46
<i>Lopadea Nouă</i>	31	36	41	<i>Șpring</i>	33	30	32
<i>Lunca Mureșului</i>	30	31	28	<i>Întregalde</i>	6	7	8
TOTAL	Anul 2013 - 10633			Anul 2014 - 10556			Anul 2015 - 10498

Figură 42 - Evoluția numărului de agenți economici la nivelul municipiului Alba Iulia

La nivelul municipiului Alba Iulia, conform datelor oferite de Direcția Generală a Finanțelor Publice Alba, în anul 2013 erau 4223 agenți economici, 4141 de agenți au fost înregistrați în anul 2014, iar în anul 2015 funcționau 4015 de agenți economici.

Datele ce stau la baza figurii 45 se prezintă astfel:

Tabel 12 - Evoluția agenților economici la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015

RAMURĂ DE DEZVOLTARE	2013	2014	2015
INDUSTRIE	416	408	372
AGRICULTURĂ	63	63	61
SILVICULTURĂ	14	15	17
CONSTRUCȚII	507	480	447
TRANSPORTURI	307	310	325
COMERȚ	1208	1160	1089
CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ	3	3	4
ÎNVĂȚĂMÂNT	58	65	61
CULTURĂ-ARTĂ	238	234	236
OCROTIREA SĂNĂTĂȚII ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	98	105	112
TURISM	214	199	196
PRESTĂRI SERVICII	711	722	700
GOSPODĂRIRE COMUNALĂ ȘI LOCATIVĂ	304	302	313
FINANȚE, BĂNCI, ASIGURĂRI	82	75	81
ALTE RAMURI ALE ECONOMIEI	0	0	1
TOTAL	4223	4141	4015

În anul 2013, la nivelul județului Alba erau un număr total de 3092 înmatriculări, cu -2,43% mai puține față de anul 2012, când au fost 3169 înmatriculări. Dintre acestea 743 au fost SRL-uri, 2 Societăți pe Acțiuni (SA), 1 societăți comerciale (SC), 2059 PFA, 269 de întreprinderi individuale (II), 18 întreprinderi familiale (IF). În anul 2014, la nivelul județului au fost 1691 de înmatriculări (cu -45,31% față de anul anterior), situația prezentându-se astfel: 11 (IF), 186 (II), 784 (PFA), 1 (SA), 709 (SRL). Anul 2015 a adus o creștere a înmatriculărilor, 2328/județ, cu 37,67% mai multe față de 2014. Situația se prezenta astfel: 33 (IF), 177 (II), 1183 (PFA), 1 (SA), 1 (SCS), 930 (SRL). În anul 2016, se înregistrează din nou o scădere a înmatriculărilor, cu -24,66%, ajungând la 1754, după cum urmează: 12 (CA), 20 (IF), 81 (II), 645 (PFA), 1 (SA), 995 (SRL). O situație există și pentru luna ianuarie 2017, când la nivelul județului Alba

au fost 97 de înmatriculări, cu -34,01% față de aceeași lună din 2016, când au fost 147 de înmatriculări. Dintre acestea 4 au fost II, 34 (PFA), 59 (SRL).

Tabel 13 - Total operațiuni înmatriculări în perioada 2013- 2017 (ianuarie)

	Total operațiuni	PFA	SRL	SA	SC	II	IF
2013	3092	2059	743	2	1	269	18
2014	1691	784	709	1	-	186	11
2015	2328	1183	930	1	1	177	33
2016	1754	645	995	1	12	81	20
2017 (ian)	97	34	59	-	-	4	-

Analizând distribuția în funcție de vârsta titularilor și/sau membrilor înregistrați ca persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale la finalul lunii decembrie 2016, observăm că predomină în proporție de 29,69% persoanele cu vârsta cuprinsă între 40 și 49 de ani. Trebuie remarcată, de asemenea, ponderea ridicată a persoanelor cu vârsta de până la 29 de ani în proporție de 16,74%, ceea ce indică o înclinație mare a tinerilor spre inițierea propriei afaceri, dar și a persoanelor peste 60 de ani, 10,96%.

Tabel 14 - Statistica PFA/II/IF în funcție de vârsta titularilor și/sau membrilor – 2016

Județ	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membrii PFA/II/IF	Distribuția titularilor/membrilor după vârstă									
			Pana la 29 ani		30-39 ani		40-49 ani		50-59 ani		Peste 60 ani	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Alba	11.336	11.766	1.970	16,74	3.155	26,47	3.493	29,69	1.899	16,14	1.289	10,96
Alba Iulia	1961	1994	266	13,34	533	26,73	576	28,89	393	19,71	226	11,33
Total	382.860	413.454	56.051	13,56	110.678	26,77	122.982	29,75	68.863	16,66	54.880	13,27

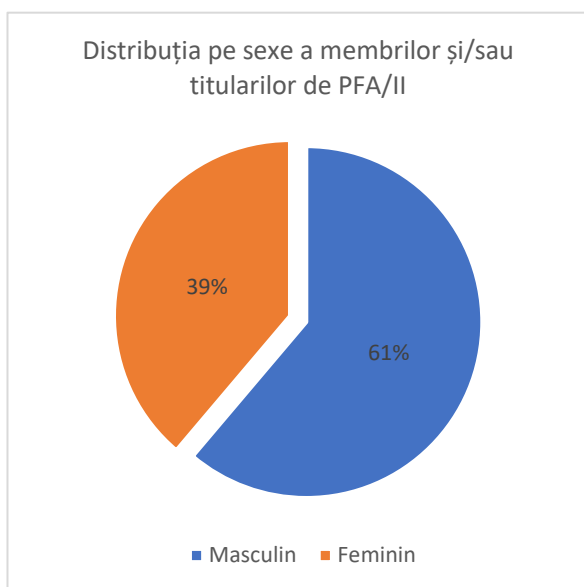
Conform datelor statistice se remarcă ponderea mare pe care o dețin bărbații ca titulari de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și/sau întreprinderi familiale la nivelul Județului Alba, respectiv 61,18%, fiind sensibil peste media națională înregistrată, respectiv de 60,62%.

Tabel 15 - Distribuția pe sexe a titularilor/membrilor PFA/II/IF active

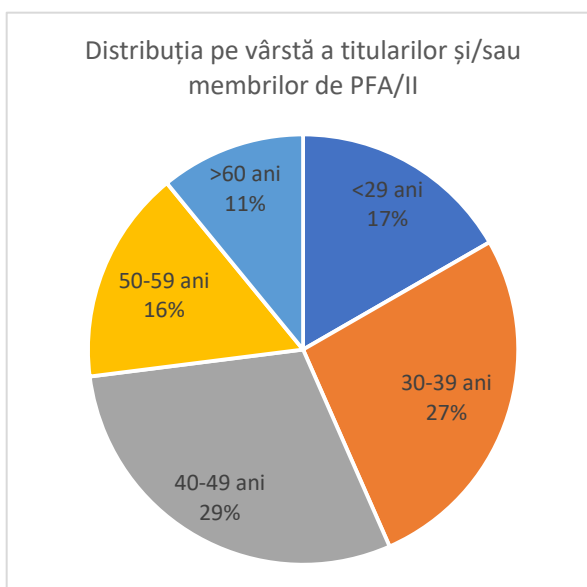
Județ	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membrii PFA/II/IF	Distribuția titularilor/membrilor			
			Femei		Bărbați	
			Nr.	%	Nr.	%
Alba	11336	11766	4.568	38,82	7.6198	61,18
Alba Iulia	1961	1994	929	46,59	1065	53,41
Total	382.860	413.454	162.817	39,38	250.637	60,62

Analizând structura acționariatului firmelor înregistrate la nivelul Județului Alba, la nivelul lunii decembrie 2016, cele 11.553 de firme active cu o structură a acționariatului formată din 19.200 de persoane fizice, rezultă că ponderea persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 49 de ani este de 56,12% în structura acționariatelor. Ponderea persoanelor cu vârsta până la 29 de ani o reprezintă 9,12% în totalul acționariatului (în scădere cu 3% față de anul 2014), iar persoanele cu vârsta peste 50 de ani este de 34,76% (cu +1,75% față de 2013).

Figură 43 - Distribuția pe sexe a membrilor și/sau titularilor de PFA/II

Figură 44 - Distribuția pe vârstă a titularilor și/sau membrilor de PFA/II

Tabel 16 - Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor – 2016

Județ	Nr. persoane juridice active	Nr. asociați/acționari persoane fizice	Distribuția asociați/acționari după vârstă									
			Până la 29 ani		30-39 ani		40-49 ani		50-59 ani		Peste 60 ani	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Alba	11.553	19.200	1.751	9,12	5.061	26,36	5.714	29,76	3.501	18,23	3.173	16,53
Total	808.878	1.226.933	119.137	9,71	332.301	27,08	374.543	30,53	210.791	17,18	190.161	15,50

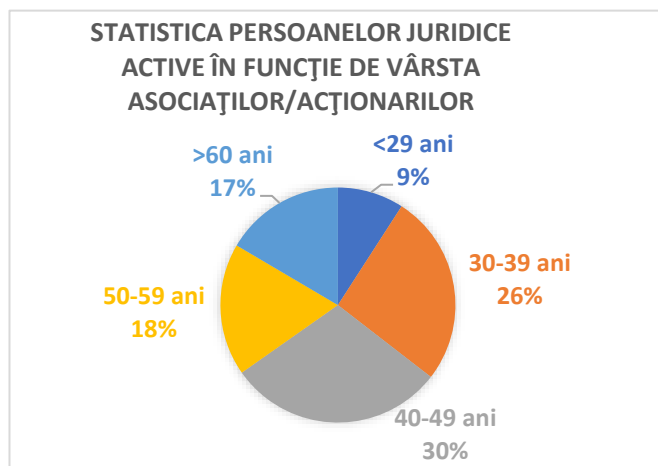
Dintre aceștia se remarcă ponderea mare pe care o dețin bărbații în structura acționariatului la nivelul județului Alba, respectiv 62,82%, fiind totuși sub media națională de 63,24% . În ceea ce privește încurajarea tinerilor de a-și deschide propria afacere, în luna decembrie 2016 existau la nivelul întregii țări 35.999 SRL-D înființate, dintre care la nivelul județului Alba au fost 565, dintre care 548 sunt în activitate sau suspendate temporar, iar 17 erau radiate.

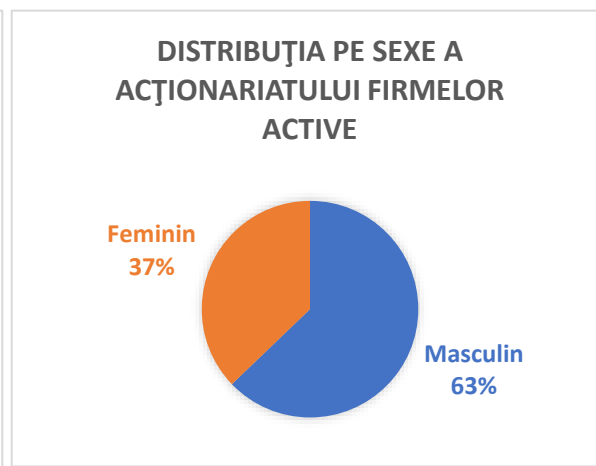

Tabel 17 - Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active

Județ	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/ membrii PFA/II/IF	Distribuția titularilor/membrilor			
			Femei		Bărbați	
			Nr.	%	Nr.	%
Alba	11.553	19.200	7.138	37,18	12.062	62,82
Total	808.878	1.226.933	451.004	36,76	775.929	63,24

Figură 45 - Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociațiilor/acționarilor

Figură 46 - Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active

Din punct de vedere al evoluției numărului de profesioniști înregistrați la nivelul Oficiului Național al Registrului Comerțului, observăm că la 31.12.2016 numărul total al acestora este cu 1,83% mai mare comparativ cu aceeași perioadă a anului 2015. Ca pondere în totalul profesioniștilor activi înregistrați la nivelul întregii țări, numărul total înregistrat la 31.12.2016 la nivelul județului Alba reprezintă 1,92%. Sunt considerate active, din punct de vedere juridic, firmele înregistrate în Registrul Comerțului care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice. Din numărul total de firme înregistrate în Registrul Comerțului, au fost excluse firmele cu suspendare temporară a activității, sucursalele fără personalitate juridică, firmele radiate, firmele aflate în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolventă, etc.

Tabel 18 - Evoluția numărului profesioniștilor activi în 2016 comparativ cu 2015

Județ	Număr profesioniști activi la 31.12.2016		Numar total profesioniști activi la 31.08.2013	Număr profesioniști activi la 31.12.2015		Numar total profesioniști activi la 31.08.2012	Dinamica
	Persoane fizice autorizate	Persoane juridice		Persoane fizice autorizate	Persoane juridice		
Alba	11.336	11.553	22.889	11867	11.178	23.045	-0,68
Total	382.860	808.878	1191.738	396.535	773.781	1.170.316	1,83%

Luând în considerare datele colectate în cadrul programului de cercetare Global Entrepreneurship Monitor (GEM), respectiv anchetele populației adulte din România, în ceea ce privește motivul care a stat la baza luării deciziei de implicare într-o activitate antreprenorială poate fi identificat ca fiind dorința de independență a indivizilor, respectiv, cea de-a doua categorie de indivizi care urmăresc majorarea veniturilor pe care le obțin, cel mai adesea din salarii. Pe lângă cele două categorii, cercetarea a identificat o a treia categorie de antreprenori, respectiv cei care și-au bazat decizia pe faptul că nu aveau o alternativă precum și cei care doreau să își mențină veniturile pe care le aveau în mod obișnuit. Aceste motivații pot fi clasificate în două mari grupe, respectiv motive legate de oportunitate, cele care se referă la indivizii care văd în antreprenariat o modalitate de a-și asigura independența sau de a-și îmbunătăți nivelul veniturilor obținute, respectiv motive legate de necesitate specifice indivizilor care nu au o altă alternativă sau care doresc să își mențină veniturile pe care le înregistrează la același nivel. Orientarea către antreprenariat bazată pe necesitate, pe lipsa unei alte alternative de realizare a veniturilor, tinde să înregistreze niveluri mai ridicate în țările mai puțin dezvoltate, în timp ce în economiile dezvoltate, cele care sunt bazate pe cunoștințe, nivelurile mai ridicate se înregistrează pentru cei care au ales alternativa antreprenorială pentru a-și asigura independența și pentru posibilitatea de a înregistra venituri mai mari. Dacă analizăm datele pentru România, vom observa că la nivelul anului 2010, 67,3% dintre respondenți au declarat că și-au bazat alegerea pe oportunitate, și doar 31,1% au recurs la această alternativă din motive de necesitate⁸⁷.

În vederea stimulării înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, a fost introdusă o nouă formă de organizare juridică, respectiv Societatea cu Răspundere Limitată – Debutant, conform Ordonanței de Urgență nr. 6 din 2011 și a Legii nr. 97/2014 (care face referire la Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor). Un SRL-D poate fi în prezent înființat de un întreprinzător debutant, o persoană fizică majoră care îndeplinește cumulativ, în principal, următoarele condiții: este întreprinzător debutant în afaceri (Legea 97/2014 anulează limita de vârstă de maxim 35 de ani prevăzută de OUG 6/2011), nu a mai fost acționar sau administrator în cadrul altor firme. SRL-D-ul poate să aibă până la 5 asociați, însă toți trebuie să respecte condițiile de mai sus. De asemenea, compania trebuie să fie administrată de cel puțin unul dintre ei, ori de asociatul unic. Notificarea cu privire la înființare trebuie să se facă cu cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrare, iar salariații (cel puțin doi) angajați cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată trebuie să aibă normă întreagă. La înființarea SRL-D-ului, se pot alege maximum 5 grupe de activitate pentru obiectul de activitate. SRL-D-ul vine cu o serie de avantaje (prevăzute de legislația în vigoare, mai ales de Legea 97/2014): (1) înființarea este gratuită; (2) acordarea unei **alocații financiare nerambursabile** de cel mult **50%** – dar nu mai mult de **10.000 de euro** sau echivalentul în lei – din valoarea proiectului aferent planului de afaceri, pentru care se face dovada surselor de cofinanțare ; (3) pot fi accesate garanții acordate de Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri, până la 80% din valoarea creditului solicitat, în limita sumei de 80.000 de euro sau echivalentul în lei; (4) scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări sociale (20,8%

⁸⁷ Ionela Gavrilă-Paven, *Generații de antreprenori. Studiu de caz – Județul Alba*, Școala de Vară de Sociologie organizată sub egida Academiei Române, Târgu Lăpuș, August 2012.

din brut) datorate de angajatori pentru 4 angajați pe perioadă nedeterminată în limita salariului mediu brut pe economie din anul anterior; (5) consiliere, sprijin, instruire.

Tabel 19 - Situația statistică privind înființarea SRL-D în 2013

Nivel date	SRL-D înființate	Din care:		SRL-D în curs de înființare	Rezervări denumire SRL-D	Din care:	
		În funcțiune	Radiate			Până la 3 luni	Peste 3 luni
Alba	124	124	0	0	19	3	16
Total	9.944	9.827	9.827	117	2.002	460	1.542

VIZIUNEA UNIUNII EUROPENE PRIVIND PROMOVAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL

Uniunea Europeană promovează spiritul antreprenorial ca factor-cheie al creșterii competitivității economice, ceea ce se poate obține doar dezvoltând o cultură antreprenorială la scară europeană încurajând conturarea unei mentalități corespunzătoare și a unor competențe adecvate în domeniul antreprenorial. Educația antreprenorială este deosebit de importantă în cadrul oricărui sistem de învățământ. Acest lucru este confirmat și de studiile realizate de către Comisia Europeană, care evidențiază faptul că persoanele care au participat în cadrul unor programe de educație antreprenorială și-au manifestat intențiile și aptitudinile antreprenoriale într-o măsură mai mare decât cei care nu au participat, și-au găsit mai repede un loc de muncă după finalizarea studiilor, s-au remarcat la locurile de muncă prin inițiativă și inovativitate și au demarat mai multe companii comparativ cu cei care nu au beneficiat de astfel de programe (Comisia Europeană, 2012).

Androulla Vassiliou, comisar pentru educație, cultură, multilingvism și tineret, a declarat: „Educația antreprenorială este un motor pentru creșterea viitoare și o sursă de inspirație pentru antreprenorii de mâine. Pentru a rămâne competitivă, Europa trebuie să investească în cetățenii ei, în competențele lor și în capacitatea lor de a se adapta și de a inova. În acest sens, este necesar să încurajăm o schimbare reală a mentalităților cu privire la atitudinile antreprenoriale în Europa și aceasta începe în primul rând prin insuflarea unui spirit antreprenorial încă din primii ani de școală”.

EFACTE ALE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Integrarea în Uniunea Europeană și statutul de „țară membră cu drepturi depline” a deschis granițele și piețele locale pentru firmele străine cele mai competitive. Astfel, firmele românești pot să își aleagă furnizori de materii prime și materiale mai ieftine și/sau mai bune, au un acces sporit la tehnologii noi, pot să își desfășoare produsele și să își ofere serviciile pe întreaga piață a Uniunii Europene, să coopereze cu diferite firme de pe întregul teritoriu unional pentru cercetare, dezvoltare și inovare. În plus, integrarea a presupus și armonizarea legislației naționale cu cea europeană, ceea ce a adus modificări legislative importante dar și introducerea procedurilor de achiziții publice mult mai transparente.

Una dintre oportunitățile oferite de statutul de țară membră a Uniunii Europene este accesul la fondurile structurale. Un rol important în implementarea cu succes a fondurilor structurale și în sprijinirea integrității și combaterea corupției îl are societatea civilă, deoarece aceasta are posibilitatea de a promova schimbări pozitive în societate și de a influența nivelul de implicare civică al cetățenilor și al instituțiilor publice. Fondurile europene acordate țării noastre prezintă o importanță ridicată și, de asemenea, un rol foarte important este reprezentat de necesitatea îndeplinirii obiectivelor asumate odată cu aderarea la Uniunea Europeană, de aici rezultând că procesul de management al Fondurilor Comunitare trebuie să fie unul public, transparent și supus totodată monitorizării, nu numai de către autoritățile cu competențe în acest sector, ci și de principalii beneficiari direcți sau indirecti ai acestor fonduri. Astfel că, se face simțită nevoia implicării societății civile deoarece aceasta funcționează ca un liant între administrația publică și cetățeni, în observarea modului în care fondurile publice, respectiv instrumentele structurale sunt gestionate.

Având în vedere gradul redus de absorbție a fondurilor structurale în țara noastră – rata curentă de absorbție pentru perioada de programare 2007-2013: 69,20% la 31 mai 2016, s-au identificat și ierarhizat principalele obstacole întâmpinate de IMM-uri în demersul lor de a obține o finanțare nerambursabilă. Cele mai importante două obstacole semnalate de întreprinzătorii respondenți rămân cele din 2014, respectiv: birocrăția excesivă și instabilitatea reglementărilor și a documentației (77,46%) și informațiile insuficiente privind fondurile disponibile (44,25%). Următoarele obstacole identificate au fost, în ordinea importanței acordate: fondurile proprii insuficiente pentru asigurarea cofinanțării (38,23%); criteriile de eligibilitate nepermissive (coduri CAEN neeligibile, obligativitatea obținerii de profit etc.) (36,77%); costul ridicat al creditelor și garanții insuficiente pentru acoperirea cofinanțării (34,40%); lipsa de încredere în firmele de consultanță (17,06%) și capacitatea managerială (tehnică) de implementare redusă (11,41%). Pentru a diminua obstacolele (cele mai multe neschimbate de la an la an) care sunt întâmpinate în implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene, beneficiarii au prezentat anumite măsuri, care consideră că ar trebui puse în aplicare: (1) diminuarea termenelor de aprobare a proiectelor la maxim 3 luni; (2) controlul financiar conform minutei Ministerului Finanțelor Publice ar trebui efectuat numai de auditul financiar și expertiza contabilă, formă agreată de Uniunea Europeană. Acesta să nu dureze mai mult de 10 zile calendaristice de la data fiecărei cereri de rambursare, peste această perioadă plățile urmând a se face automat, existând oricum un control continuu prin expertiza contabilă.

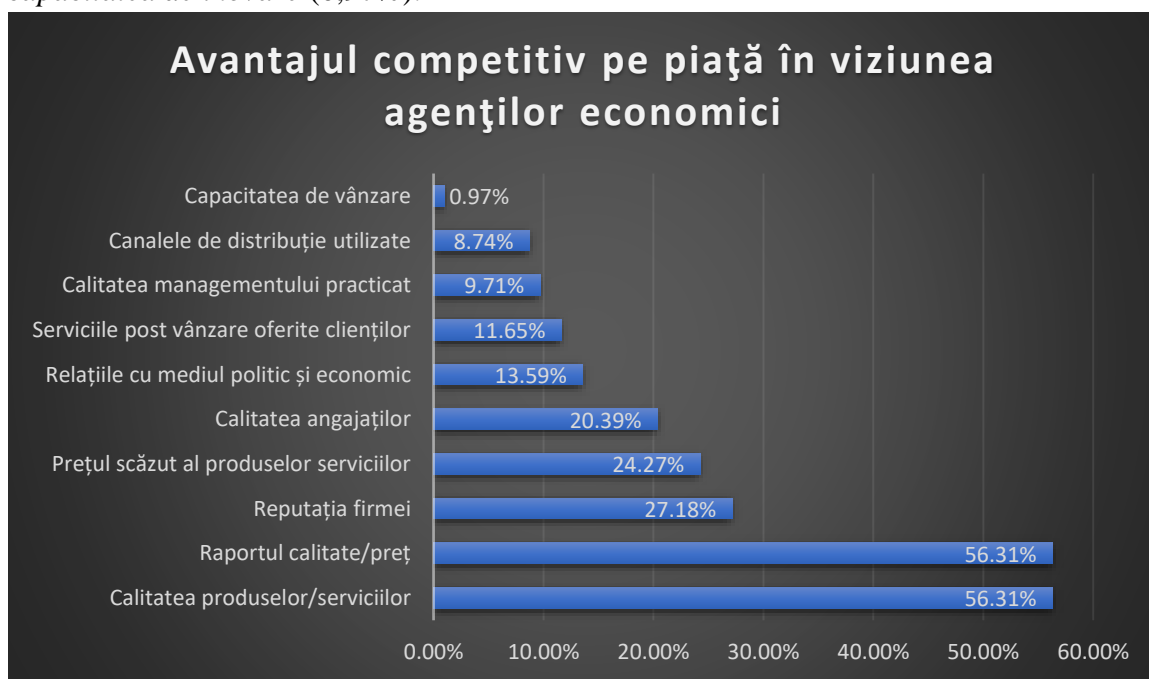
Să nu mai fie nevoie de 5 controale: expertiza contabilă, audit financiar, monitorizare financiară, monitorizare tehnică și control fizic; (3) TVA-ul să fie plătit și inclus în cererile de rambursare; (4) cheltuielile generale de administrație trebuie să fie calculate ca procent, așa cum este prevăzut în contract și instrucțiuni, iar dacă s-a cheltuit mai puțin de procentul acordat să nu fie alocate; (5) simplificarea tuturor rapoartelor și diminuarea la minimum a birocrăției extrem de excesive; (6) raportarea electronică a documentelor ar trebui să fie suficientă exceptând cazurile de fraudă, documentele originale fiind supuse controlului expertizei contabile și auditului financiar.

c) Analiza cifrei de afaceri a firmelor din Alba Iulia

Integrarea în Uniunea Europeană a adus o serie de efecte pozitive apreciate de către firmele care acționează la nivelul Regiunii Centru, astfel (informații potrivit ultimei ediții a Cartei Albe a IMM-urilor din 2016): *acces mai bun pe piețe* (54,37%), *legislație și regulamente îmbunătățite* (45,63%), *furnizori potențiali mai ieftini și/sau mai buni* (23,30%), *accesul la fondurile structurale* (16,50%), *cooperare mai bună pentru inovare* (21,36%), *acces mai bun la tehnologii noi* (18,45%), *proceduri de achiziții publice mai corecte* (3,88%). Deși accesul la fondurile structurale este văzut ca unul dintre efectele pozitive ale integrării europene, totuși, trebuie prezentate și obstacolele semnalate de către agenții economici din Regiunea Centru în accesarea fondurilor europene și în implementarea proiectelor cu finanțare europeană: *birocrăția excesivă și instabilitatea reglementărilor și a documentației* (72,82% dintre firme), *informații insuficiente privind fondurile disponibile* (54,37%), *fonduri proprii insuficiente pentru asigurarea cofinanțării* (34,95%), *criterii de eligibilitate nepermisive (cum ar fi coduri CAEN neeligibile, obligativitatea obținerii de profit etc.)* (35,92%), *lipsa de încredere în firmele de consultanță* (15,53%), *costul ridicat al creditelor și garanții insuficiente pentru acoperirea cofinanțării* (27,18%), *capacitatea managerială (tehnică) de implementare a firmei este redusă* (7,77%). Aceste obstacole sunt resimțite diferențiat de către microîntreprinderi, întreprinderi mici și întreprinderile mijlocii, însă obstacolele sunt aceleași.

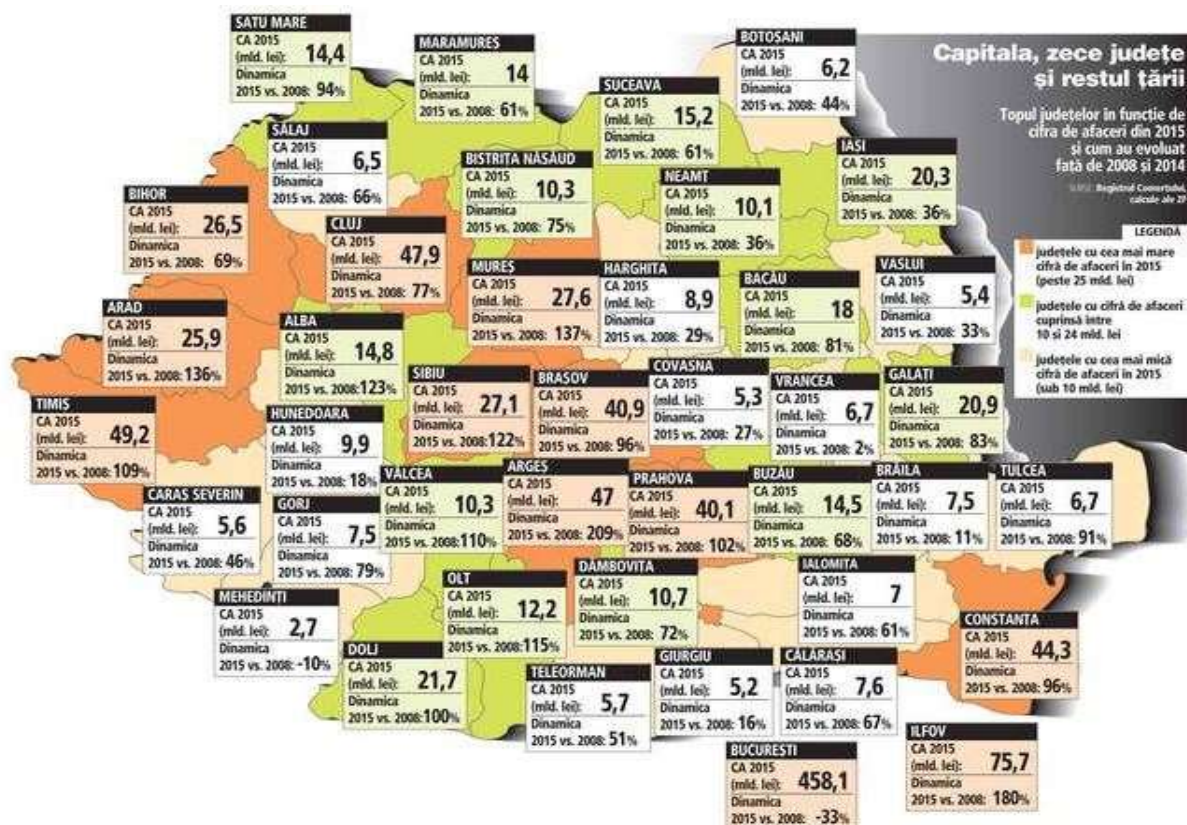
Analizând activitatea economică la final de 2015 la nivelul Regiunii Centru, a județului Alba, agenții economici și-au declarat avantajul competitiv astfel: *calitatea produselor/serviciilor* (56,31%), *raportul calitate/preț* (56,31%), *reputația firmei* (27,18%), *prețul scăzut al produselor/serviciilor* (24,27%), *calitatea angajaților* (20,39%), *relațiile cu mediul politic și economic* (13,59%), *serviciile post-vânzare oferite clienților* (11,65%), *calitatea managementului practicat* (9,71%), *canalele de distribuție utilizate* (8,74%), *capacitatea de inovare* (0,97%).

Figură 47 - Avantajul competitiv pe piață în viziunea agenților economici

Evoluția cifrei de afaceri a întreprinderilor din Municipiul Alba Iulia trebuie văzută în strânsă legătură și cu diferențierea avantajului competitiv al IMM-urilor din această zonă. Astfel, peste 56% dintre IMM-urile din zonă apreciază că avantajul lor competitiv îl reprezintă calitatea produselor oferite și raportul calitate/preț: aprox. 27% apreciază că avantajul este dat de reputația firmei, aprox 25% consideră ca avantaj prețul scăzut al produselor și/sau serviciilor și doar 21% apreciază că acest avantaj este asigurat de calitatea angajaților.

Figură 48 - Evoluția cifrei de afaceri pe fiecare județ din țară (anul 2015)

Astfel, analizând evoluția cifrei de afaceri realizate de agenții economici care își desfășoară activitatea la nivelul județului Alba, observăm că în perioada 2002 – 2012 această evoluție este una fluctuantă, dar care se înscrie într-un trend ascendent. Județul Alba a înregistrat creștere economică în ultimii trei ani, având 18 firme cu cifre de afaceri de peste 20 milioane de euro, business-urile locale și investițiile considerabile străine luând locul marilor fabrici dinainte de 1990. Numărul de salariați a crescut de la sub 75.000 la peste 82.000 în doar trei ani, și va urca cu încă 3.100 de persoane. În condițiile în care mari fabrici de dinainte de 1990 s-au închis și au fost vândute “pe bucăți”, iar celebrele UM Cugir și Fabrica de Arme Cugir mai au aproape 2000 de angajați, locul foștilor angajatori mari de pe vremea comunismului a fost luat de business-uri locale și investitori străini. Celebrul producător german de componente și piese auto Bosch Rexroth are la Blaj o unitate cu afaceri anuale de peste 400 milioane de lei (aproape 95 milioane de euro) pe an. Compania avea în 2015 1.200 de angajați, la care se vor adăuga

alți 300, iar până în 2023 firma dorește să ajungă la 2.000 de salariați. Filiala din România a concernului german Daimler, Star Transmission din Cugir, a fost înființată în anul 2001, prin deschiderea unei unități de producție în orașul unde își are sediul. Compania a realizat una dintre cele mai mari investiții din industria componentelor auto din ultimii ani, alocând peste 300 milioane de euro pentru o fabrică de montaj cutii de viteză de ultimă generație la Sebeș. Ulterior, în 2013, a fost deschisă o altă unitate de producție la Sebeș. În 2014, cifra de afaceri a firmei a crescut cu 57%, de la 37 de milioane de euro la 57 de milioane de euro, iar profitul înregistrat de companie a fost de circa 3,2 milioane de euro. Star Transmission a ocupat anul acesta primul loc al categoriei auto la „Premiile industriei românești“, acordate de Gala Capital. Județul Alba are 18 de firme cu cifre de afaceri de peste 20 milioane de euro. Ultimele două companii din Top 20, producătorul de articole ceramice Apulum Alba Iulia și distribuitorul de carburanți Trans Iviniș & Co Sebeș, au realizat și ele, în 2015, peste 19 milioane de euro. Oficialii producătorului Apulum au comunicat pentru anul 2016 afaceri totale de peste 125 mil. lei, adică 27,8 milioane de euro. Cea mai mare companie din județ, după criteriul cifrei de afaceri, este Holzindustrie Schweighofer din Sebeș, care deține și prima poziție a clasamentului angajatorilor. Operatorul din domeniul tăierii și rindeluirii lemnului cu capital majoritar austriac a realizat în 2015 afaceri de peste 2 miliarde de lei (peste 450 milioane de euro). A doua companie ca mărime a afacerilor este tot una cu participație majoritar austriacă, producătorul de plăci pe bază de lemn Kronospan România, cu peste 1 miliard de lei (peste 250 milioane de euro). La începutul anului 2015, aceasta și-a majorat capitalul social cu 40,2 milioane de lei (9 milioane de euro), la 341,7 milioane lei (84,6 milioane euro). Pe locul 3 se află compania Transavia din Oiejdea, cel mai mare producător de carne de pui din România, cu o cifră de afaceri care depășește 475 milioane de lei, respectiv 100 milioane de euro.

Anual, aproximativ 25 de milioane de pui sunt crescuți în cele 15 ferme situate în județele Alba, Brașov, Cluj, Harghita și Sibiu. Transavia deține și două ferme de reproducție, două stații de incubație, o fabrică de nutreți combinate, două abatoare dotate cu utilaje de ultimă generație, o fabrică nouă de procesare a cărnii, precum și patru ferme vegetale. Imediat după Transavia, cu rezultate apropiate, și tot cu sediul în Oiejdea, vine în clasament Albalact. Compania a început să fie tranzacționată la Bursa de Valori București în iunie 2015. Cel mai extins brand al companiei este Zuzu, marcă aplicată atât pe lapte, cât și pe iaurturi. Albalact a fost prima care a livrat pe piața internă lapte în cutii de carton și mai nou, în bidoane de doi litri cu toartă. Alte companii cu rezultate excepționale din județ (unele cu sediul chiar în Alba Iulia) sunt Jidvei, Supremia (sediul în Alba Iulia), Elis Pavaje (producătorul de pavele și borduri, Elis Pavaje, a înregistrat anul trecut o creștere a cifrei de afaceri de aproape 12% comparativ cu anul precedent. Creșterea companiei a fost înregistrată pe întreaga gamă de produse, precum pavele, dale, blocheți, produse ornamentale și pe mai multe canale de vânzare), Florea Grup (sediul în Alba Iulia), Alpin 57 Lux și mai nou Romenergy, companie de furnizare a energiei electrice, care în 2015 a raportat o cifră de afaceri de 250 milioane de lei, de 2,5 ori mai mare decât în 2012. În categoria firmelor cu afaceri anuale de peste 20 milioane de euro se regăsește și IPEC (firmă cu sediul în Alba Iulia), o firmă producătoare de ceramică care a fost înființată în urmă cu 21 de ani. Principalele piețe de desfacere a companiei, deținută de familia Covaciu, sunt cele din Europa, în special Germania, dar și SUA sau chiar China și Japonia⁸⁸.

⁸⁸ Sursa: Alba24, informații preluate de pe Capital.ro, <http://alba24.ro/?p=438515/>

Având în vedere aceste date, investițiile din ultimii 10 ani și evoluția pozitivă a cifrei de afaceri la nivel de municipiu și județ, în 2016, orașul Alba Iulia ocupa locul 15 în Top Forbes 40 de cele mai bune orașe din România pentru afaceri. Alba Iulia s-a situat în acest clasament înaintea unor orașe puternice precum: Baia Mare, Craiova, Galați, Reșița, Deva, Tg. – Jiu, Călărași, Târgoviște, Satu Mare, Râmnicu Vâlcea, Tulcea, Bistrița, Slatina, Giurgiu, Slobozia, Brăila, Drobeta Turnu-Severin, Miercurea Ciuc, Piatra Neamț, Zalău, Botoșani, Buzău, Focșani, Sfântu Gheorghe, Vaslui.⁸⁹

Figură 49 - Evoluția cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015

AN 2013	AN 2014	AN 2015	RAMURA	DENUMIRE RAMURĂ
1.283.663.359	1.415.141.077	1.434.129.712	1	INDUSTRIE
87.510.456	98.703.346	109.310.014	2	AGRICULTURĂ
14.986.669	13.040.557	23.304.417	3	SILVICULTURĂ
286.117.362	616.981.554	475.451.405	4	CONSTRUCȚII
251.040.932	289.044.988	341.401.354	6	TRANSPORTURI
879.099.132	906.973.522	1.078.933.781	8	COMERȚ
592.612	896.146	521.210	12	CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ
10.604.228	13.750.894	28.953.085	15	ÎNVĂȚĂMÂNT
56.612.541	63.398.378	60.081.464	16	CULTURĂ-ARTĂ
34.375.304	47.891.232	41.238.229	17	OCROTIREA SĂNĂTĂȚII ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
46.479.447	73.309.103	71.472.071	19	TURISM
152.251.680	133.024.503	173.005.861	20	PRESTĂRI SERVICII
150.393.838	150.689.766	159.051.175	21	GOSPODĂRIRE COMUNALĂ ȘI LOCATIVĂ
21.221.281	18.262.595	10.820.392	22	FINANȚE, BĂNCI, ASIGURĂRI
0	0	950	24	ALTE RAMURI ALE ECONOMIEI
3.274.948.841	3.841.107.661	4.007.675.120		TOTAL

Analizând formarea cifrei de afaceri la nivelul județului Alba pentru Alba Iulia și orașele cele mai apropiate (Sebeș, Teiuș) sunt evidențiate următoarele aspecte: (1) dominarea activității economice la nivelul județului de către economia Municipiului Alba Iulia, care are o contribuție care variază între 50 și 70%; (2) creșterea contribuției economiei Municipiului Sebeș; (3) contribuția Orașului Teiuș din punct de vedere economic la formarea cifrei de afaceri la nivelul județului este modestă, sub 2%;

Analizând evoluția cifrei de afaceri a agenților economici de la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002 – 2012 observăm că în cadrul acestei perioade acest indicator a crescut de la un an la altul semnificativ, ajungând în 2012 să reprezinte în valoare absolută 2.542.376.722 lei, acest nivel reprezentând o valoare aproape de 3 ori mai mare decât la cea înregistrată la începutul perioadei, în 2002. Pe ansamblul perioadei se remarcă scăderea înregistrată în perioada 2009 – 2010 ca rezultat al conjuncturii naționale și internaționale, ceea ce dovedește că structura economiei locale este una fragilă care depinde de evoluția factorilor conjuncturali, neavând capacitatea de contracarare a efectelor negative ale acestora. De remarcat, din analiza datelor, contribuția semnificativă a industriei la formarea cifrei de afaceri

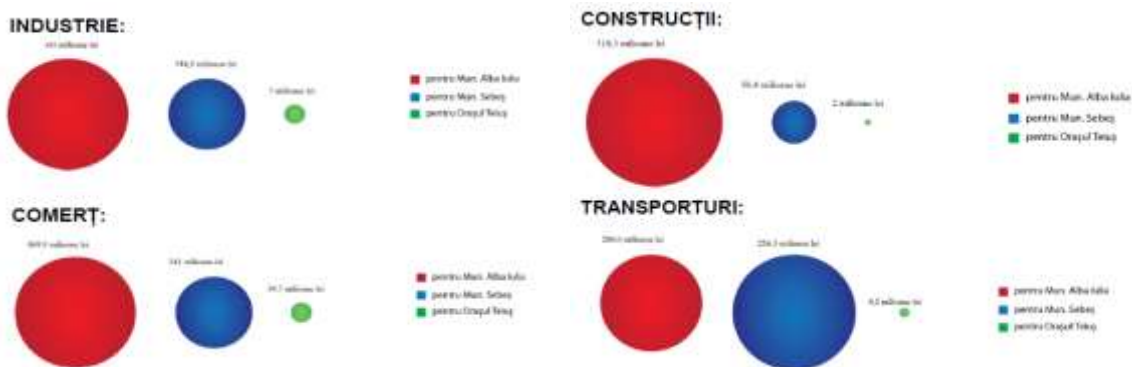
⁸⁹ Sursa: <http://www.forbes.ro/articles/forbes-40-cele-mai-bune-orase-pentru-afaceri-editia-2016-54040/>

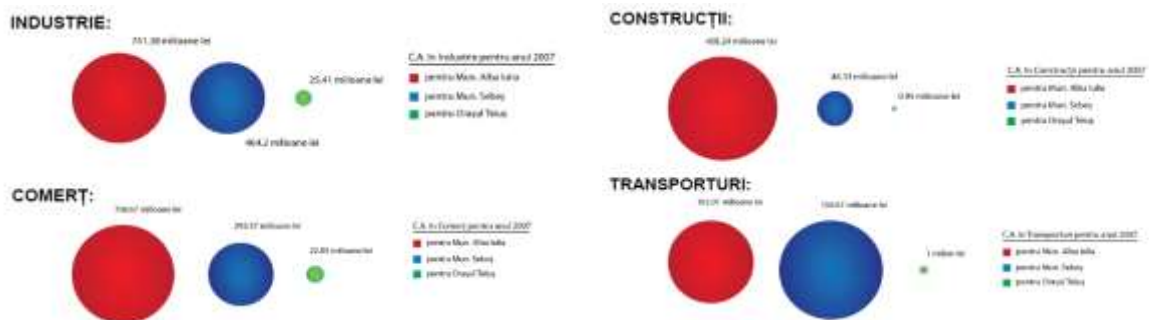

la începutul perioadei, respectiv 38,84%, după care aceasta a scăzut progresiv ajungând la 17,90% în 2012. A doua ramură cu o contribuție importantă la formarea cifrei de afaceri este comerțul, a cărei contribuție a variat în cadrul perioadei analizate între 30 și 40%, acesta reprezentând un procent destul de ridicat în defavoarea altor sectoare economice care ar putea contribui la formarea valorii adăugate brute și ar susține o structură economică productivă (industria și agricultura). De remarcat și contribuția construcțiilor în această perioadă la formarea cifrei de afaceri care a crescut de la 10,37% la 19,42% la nivelul anului 2007, după care a înregistrat un trend descendent până la nivelul de 12,21% în 2012. Una dintre ramurile economice cu potențial se dovedesc a fi transporturile a căror contribuție a crescut în cadrul acestei perioade de la 2,98% la 7,89%. De remarcat contribuția foarte mică a turismului, care a ajuns în 2007 la 0,62% din totalul cifrei de afaceri de la nivelul municipiului Alba Iulia. În urma restructurării criteriilor de înregistrare a activităților economice, în perioada 2008 – 2012 activitatea turistică poate fi observată parțial prin măsurarea activității economice a hotelurilor și restaurantelor, deși acest indicator nu se referă exclusiv la activități turistice, la fel cum activitatea turistică se regăsește parțial și în activitatea altor agenți economici din sectoare conexe. Astfel, evoluția activității economice desfășurate la nivelul hotelurilor și restaurantelor, în perioada 2008 – 2012 se situează la aproximativ 2,50% din cifra de afaceri de la nivelul municipiului Alba Iulia, cu o tendință de ușoară scădere a valorii efective a acestui indicator. Aceasta ne demonstrează stadiul incipient în care se află dezvoltarea turismului.

d) Aspecte relevante pentru piața muncii – cererea de muncă

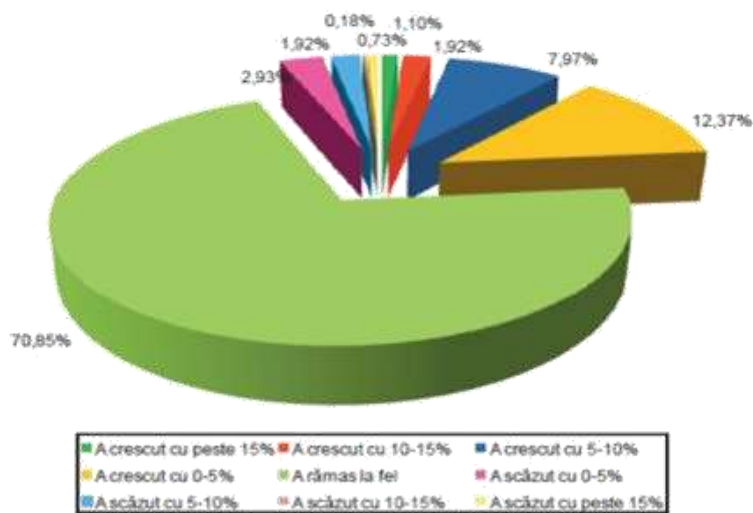
Figură 51 - Contribuția principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul municipiilor Alba Iulia și Sebeș și a orașului Teiuș la nivelul anului 2015

Figură 50 - Contribuția principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul municipiilor Alba Iulia și Sebeș și a orașului Teiuș la nivelul anului 2007

La nivelul Regiunii Centru, numărul mediu de persoane nou angajate într-o întreprindere a fost de 1,26 persoane/întreprindere, nivel similar cu cel înregistrat la nivel Regiunii Nord-Vest, Sud și Sud-Est. Totuși este singura regiune la nivelul căreia s-a înregistrat o variație medie de personal negativă, respectiv diferența dintre persoanele nou angajate și persoanele care și-au încheiat contractele de muncă având o valoare de aproximativ -0,16 persoane/întreprindere. Ponderea criteriilor de apreciere a calității salariaților, în această perioadă, este: *experiența* (56% dintre angajatori), *cunoștințele și abilitățile de specialitate* (48,54% dintre angajatori), *fidelitate față de firmă* (41,75%), *capacitatea de efort* (40,78%) *conștiinciozitatea* (36,89% dintre angajatori), *spiritul de responsabilitate* (36,89%), *competența în domeniul de activitate* (30,10% dintre angajatori), *capacitatea de efort* (44,48% dintre angajatori), *abilitățile de lucru în echipă* (26,21% dintre angajatori), *inteligența* (23,30%).

Figură 52 - Evoluția salariului mediu la nivelul anului 2015

0,73% din întreprinderi **remunerațiile au scăzut cu peste 15%**, iar în **0,18%** dintre entități **câștigurile salariale s-au micșorat cu 10–15%**.

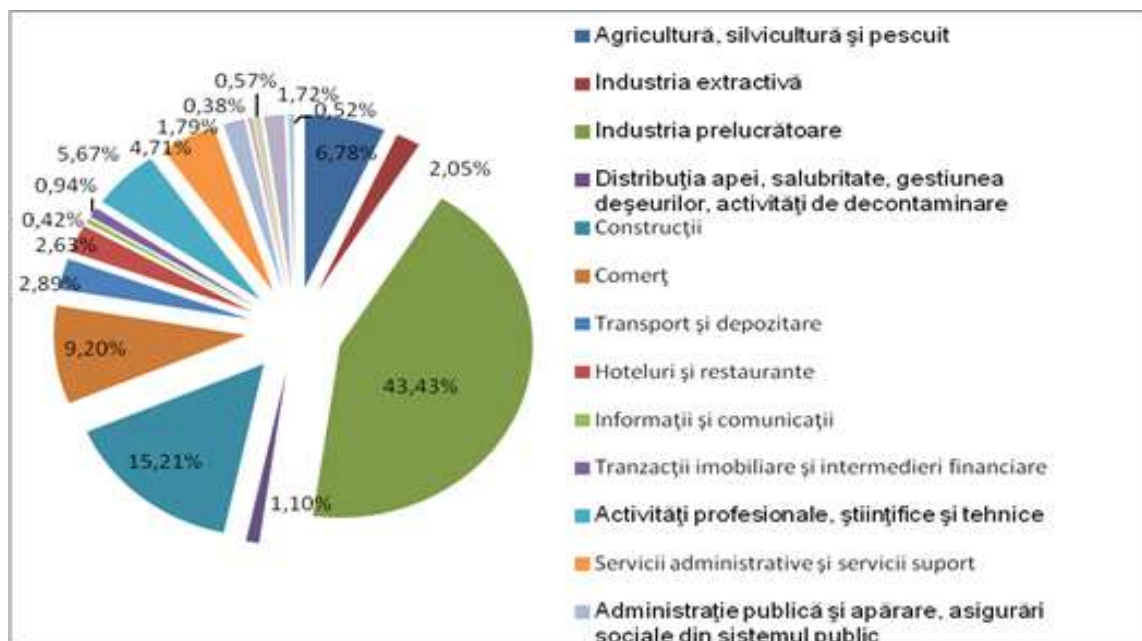
Luând în considerare evoluția de ansamblu a economiei naționale și ținând cont și de criza economică, care a afectat economia românească în ultimii ani, dar și de faptul că aproximativ 75% dintre întreprinderile din Regiunea Centru se adresează piețelor locale, cel mult pieței naționale, evoluția salariului mediu în aceste întreprinderi la nivelul anului 2015 comparativ cu anul 2014, se prezintă astfel: pentru 79,61% dintre salariați a rămas la fel, pentru 5,83% a crescut cu un procent de până la 5%, pentru 6,8% a crescut cu un procent cuprins între 5% și 10%, pentru 3,88% a crescut cu 10-15%, pentru 0,97% a crescut cu peste 15%, în timp ce pentru 1,94% dintre salariați s-a redus cu un 5-10%, iar pentru 0,97% cu un procent peste 15%.

Analizând locurile de muncă vacante, considerate pentru angajare și declarate de către agenții economici la Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba, pentru anul 2013, observăm că preponderente sunt locurile de muncă din *industria prelucrătoare*, acestea

La nivel de țară, în 2015, evoluția salariului mediu se prezenta astfel: în **70,85%** din firme **salariile au rămas la fel**, în **12,37%** dintre întreprinderi **nivelul retribuițiilor a crescut cu 0-5%**, în **7,97%** din unități **veniturile au crescut cu 5-10%**, în **2,93%** din companii **venitul mediu a fost diminuat cu 0-5%**, în **1,92%** dintre organizații s-au efectuat **mărimi salariale cuprinse între 10 și 15%**, în **1,92%** din agenții economici au fost înregistrate **reduceri ale câștigurilor angajaților cu 5-10%**, în **1,10%** dintre IMM-uri **salariul s-a amplificat cu peste 15%**, în

reprezentând 43,43%, respectiv 2.498 locuri de muncă declarate vacante de angajatori (preponderent fiind căutați muncitorii necalificați pentru lucrări la drumuri dar și persoane cu

Figură 53 - Cererea de muncă înregistrată la nivelul Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba, perioada ianuarie – septembrie 2013

calificări specifice: manipulator, frezor, lăcătuși, sudori, turnători, confecționeri, marochineri etc.), urmată de *construcții*, acestea reprezentând 15,21%, respectiv 875 de locuri de muncă (se remarcă necesitatea de personal calificat: ingineri constructori, dulgheri, zidari, tâmplari, fierari, electricieni, dar și cerere pentru muncitori necalificați), urmată apoi de *comerț*, acestea reprezentând 9,20%, respectiv 529 de locuri de muncă (în special vânzători, lucrători comerciali, agenți comerciali și agenți de vânzări), urmată apoi de *agricultură, silvicultură și pescuit*, acestea reprezentând 6,78%, respectiv 390 de locuri de muncă (cele pe termen lung sunt cele cu calificare de specialitate inginer agronom, viticultor, mecanic agricol, iar în perioada de vârf a lucrărilor agricole cu preponderență muncitori necalificați) și *activități profesionale, științifice și tehnice*, acestea reprezentând 5,67%, respectiv 326 de locuri de muncă (în general specializate pe diverse domenii, dar este de remarcat faptul că dintre acestea, 192 de locuri de muncă au fost declarate în luna iunie, perioadă de vârf în agricultură, când au fost solicitați muncitori necalificați în acest sector).

În ce privește locurile de muncă vacante și cererea forței de muncă la nivelul municipiului Alba Iulia, la finalul lunii decembrie 2016, erau disponibile 86 de locuri, cele mai multe cereri fiind pentru economiști, contabili, asistenți medicali, infirmieri și îngrijitori în unități de ocrotire socială, lucrători comerciali, casieri, agenți de vânzare, muncitori necalificați asamblare piese sau în confecții (sursa: AJOFM ALBA, 2017).

Ponderea tipurilor de proprietate în economia Municipiului Alba Iulia

Proprietatea reprezintă fundamentul libertății de acțiune în economie, aceasta fiind sursa intereselor agenților economici și asigurând mijloacele necesare realizării lor. Libertatea de acțiune, respectiv libera inițiativă, este libertatea agenților economici de a acționa pentru realizarea propriilor interese. Orice acțiune întreprinsă de un agent economic, cu intenția de a-și realiza propriile interese trebuie să aibă loc astfel încât, prin ceea ce face el, să nu afecteze cum nimic libertatea de acțiune a celorlalți și nici aceștia să nu-i afecteze în vreun fel activitatea. Din acest punct de vedere, toți agenții economici sunt egali din perspectiva următoarelor aspecte: (1) se aplică tuturor, fără discriminări pozitive sau negative; (2) nu îngreuează pe nimeni în promovarea acțiunilor de interes propriu; (3) respectarea sa nu implică alte costuri sau alte condiții materiale prealabile pentru niciun agent economic obținut pe seama altuia/altora; (4) din aplicarea și respectarea sa nu decurge niciun fel de avantaj pentru nici un agent economic în acțiune; (5) stimulează deopotrivă creativitatea tuturor.

Figură 54 - Structura mediului de afaceri la nivelul municipiilor Alba Iulia și Sebeș din punct de vedere al formei de proprietate

Analizând structura mediului de afaceri de la nivelul municipiului Alba Iulia, ponderea majoritară o are proprietatea privată. Astfel, în economia Municipiului Alba Iulia activează 5 societăți cu capital integral de stat și o societate cu capital privat autohton și de stat, în care statul deține sub 50% din valoarea capitalului. Ceilalți agenți economici sunt agenți economici privați, structurați în special ca societăți cu răspundere limitată (97% din totalul agenților economici de la nivelul municipiului Alba Iulia). La nivelul municipiului Alba Iulia mai activează 21 de societăți în nume colectiv, o societate în comandită pe acțiuni, 3 societăți agricole, 2 cooperative de consum, 8 cooperative meșteșugărești și 2 organizații cooperatiste de credit.

La nivelul municipiului Sebeș activează 2 regii autonome și 2 societăți cu capital integral de stat. Ceilalți agenți economici sunt agenți privați, organizați în special ca societăți cu răspundere limitată (98% din totalul agenților economici de la nivelul municipiului Sebeș) sau societăți pe acțiuni (11 agenți economici). Pe lângă aceștia mai activează 6 societăți agricole, o cooperativă de consum și 2 cooperative meșteșugărești.

e) *Procesul de investiții*

CONTEXTUL NAȚIONAL REFERITOR LA INVESTIȚII

Analizând situația capitalului românesc, acesta este în prezent, insuficient dezvoltat pentru a putea asigura baza unei creșteri economice sustenabile pe termen lung. Tendința de scădere a investițiilor străine directe a avut efecte negative asupra ritmului de creștere a Produsului Intern Brut în ultimii ani.

Analizând investițiile companiilor românești peste hotare, acestea au reprezentat în 2015 mai puțin de 0,5% din PIB (în comparație Ungaria a ajuns la 30% din PIB, Cehia la 10% și Polonia la 7% din PIB), în timp ce companiile străine au făcut investiții directe în România în valoare de 3,928 miliarde de euro în primele 11 luni din 2016, în creștere cu 22% față de anul 2015 (în 2016 a fost nivelul record din ultimii 8 ani, cf. [economica.net](http://www.zf.ro/zf-news/romania-nu-are-investitii-in-afara-ungaria-si-polonia-sunt-jucatori-in-liga-internationala-13932959), <http://www.zf.ro/zf-news/romania-nu-are-investitii-in-afara-ungaria-si-polonia-sunt-jucatori-in-liga-internationala-13932959>).

Concluzia pe care o deducem este că firmele cu sediul în România nu sunt interesate să investească pe alte piețe, acestea concentrându-se aproape în exclusivitate pe piața locală. Această concentrare pe piața locală are două explicații logice: (1) companiile românești sunt slab capitalizate și au un management mai puțin performant, situație care face aproape imposibil succesul acestora pe piețele mai mature, acolo unde companiile cu adevărat competitive se impun pe piață; (2) ratele de profit obținute în România sunt net superioare celor obținute în exterior. Însă aceste rate mari ale profitului care se obțin aici arată, pe de o parte, cât de imatură este economia românească, iar pe de altă parte, cât de mult este dispus cumpărătorul român să plătească pentru un bun sau serviciu.

În ceea ce privește companiile străine care au investit în România, conform datelor Băncii Mondiale, în 2009, profitul repatriat de către aceste companii a fost de 1,54 miliarde dolari, cu 65% mai puțin decât în 2008. Între 2002-2013, investitorii străini au scos aproximativ 18 mld. euro din România în ultimii 11 ani, numai în 2013 dividendele repatriate fiind de aproape 2,3 mld. euro. Pe de altă parte, participațiile la capital ale investitorilor străini au fost de 35 miliarde de euro în aceeași perioadă. Statisticile BNR consemnează următoarea situație în anul 2014: „creditele intragrup au avut o valoare netă negativă de 155 de milioane de euro“, iar în anul 2015 „creditele intragrup au avut o valoare netă negativă de 305 milioane de euro“. Practic, diferența dintre banii primiți și cei trimiși – în favoarea celor trimiși – s-a dublat în perioada 2014-2015, de la 155 la 305 milioane de euro.

(sursa:<http://adevarulfinanciar.ro/articol/firmele-straine-raporteaza-pierderi-in-romania-dar-trimit-acasa-milioane-de-euro/>)

DINAMICA INVESTIȚIILOR LA NIVELUL JUDEȚULUI ALBA⁹⁰

Investițiile reprezintă un element și o premisă a creșterii și dezvoltării economice, cu implicații asupra dinamicii cererii și ofertei de bunuri, capital și servicii adecvate, ca și asupra pieței muncii. În sens larg investițiile se identifică cu plasamentele economiilor persoanelor fizice și/sau juridice în diferite domenii.

PRINCIPALELE INVESTIȚII REALIZATE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Activitatea economică de la nivelul Județului Alba este concentrată în mare parte la nivelul municipiului Alba Iulia, cu extindere spre localitățile din arealul învecinat. Analizând activitatea investițională la nivelul municipiului Alba Iulia, surprindem următoarele investiții semnificative:

În Municipiul Alba Iulia au fost identificate următoarele activități economice principale:

- **Agra's SA** a ajuns de la o producție cu trei sortimente, în condiții, mai mult decât precare, la o producție diversificată de peste 80 de produse individuale, structurate pe trei game. De la produse crud-uscate, preparate prin combinarea metodelor tradiționale, cu tehnologii de producție de specialitate, la produse procesate, fierte și afumate, preparate la cele mai înalte standarde de calitate și siguranță alimentară.

- **Albalact** este cea mai mare companie de lactate din România. În 2016, Albalact a devenit parte a grupului Lactalis - cea mai mare companie de lactate din lume, cu o cifră de afaceri de 17 miliarde euro în 2015. Grupul Lactalis este prezent, azi, în 83 de țări de pe toate continentele, deține unități de producție în 43 de țări din lume și gestionează un portofoliu cu brand-uri internaționale renumite, dar și cu brand-uri locale importante. Compania deține una dintre cele mai mari și mai moderne *investiții greenfield* din România (fabrica de la Oiejdea) și *fabrica Rarăul* din Câmpulung Moldovenesc. *Lider de piață* în total piață de lapte (lapte UHT și lapte pasteurizat) cu brandul Zuzu și pe segmentul untului de masă cu brandul omonim de Albalact. *Brandurile* cu care s-a impus pe piață sunt *Zuzu, De Albalact, Rarăul și Fulga* (peste 90 de sortimente de produse de calitate). Sediul social Albalact se află în localitatea Oiejdea, în proximitatea municipiului Alba Iulia; mișcarea forței de muncă și a materiilor prime, fluxurile de capital care se realizează între Albalact și Alba Iulia justifică plasarea companiei între firmele reprezentative de pe raza municipiului.

- **Albatros Gold SRL** specializată în producerea ouălor de consum și producerea furajelor pentru animalele de fermă.

- **Apulum SA**, fondată în 1970 este cel mai mare producător de porțelan din România cu o producție foarte diversificată de porțelan menaj și hotelier, obiecte decorative și bibelouri. Din anul 2010 a început un puternic proces de re tehnologizare și de dezvoltare a capacității de producție ajungând să producă 11.000 tone de porțelan anual, iar prin programul de investiții viitoare se preconizează creșterea capacității productive la 14.000-15.000 tone de porțelan anual. Dovadă a calității și talentului meșterilor ce dau naștere unor adevărate opere de artă o reprezintă procentul mare din vânzări destinat exportului, pe piețe mature și pretentioase din

⁹⁰ Consiliul Județean Alba, Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, Etapa 1 – Diagnosticarea stării actuale de dezvoltare socio-economică a județului Alba, 2013.

Vest dar și numirea, din septembrie 2010 a fabricii Apulum ca furnizor oficial al Casei Regale a României.

- **Axa Porcelaine** - societatea a ajuns să dispună de tehnologii și de personal calificat pentru a realiza toată gama de produse din porțelan, atât decorativ, cât și de menaj. Societatea dispune de o capacitate de producție, în așa fel calculată încât să poată oferi cu promptitudine onorarea comenzilor. Specific societății este maleabilitatea și ușurința cu care se poate adapta oricărei schimbări de linii de pe piață.

- **Centrul de Cercetare Proiectare și Producție Refractare (CCPPR) Alba Iulia** are un colectiv de cercetare care deține 45 de brevete de invenție, peste 140 de lucrări de cercetare, peste 195 de tipuri de produse refractare pentru care este unic producător.

- **Dedeman Alba Iulia** este lider național în retail-ul materialelor de construcții și al amenajărilor interioare.

- **Dorin Prod Impex SRL** este specializată în proiectarea și executarea sistemelor automate de irigație pentru gazon și agricultură.

- **Elit Cugir SRL** (Oarda) înființată în 2002, este unul dintre principalii jucători de pe piața cărnii și a produselor din carne.

- **Florida Impex SRL** este specializată în execuția și montajul tâmplăriei din PVC și aluminiu.

- **Florea Grup SRL** pornind de la comercializarea carburanților auto, printr-o rețea proprie de benzinării, a investit în domeniul producției de materiale de construcții. A investit în producția de beton construind 4 fabrici (Alba Iulia, Cluj-Napoca, Sibiu și Deva) devenind lider zonal în domeniu. În 2011, în urma unei investiții de peste 2 milioane de euro, a deschis o stație modernă pentru producerea mixurilor asfaltice (Alba Iulia) și a dezvoltat un parc auto propriu cu peste 200 de mașini și utilaje specializate în lucrări de infrastructură rutieră. Este un important operator pe piața transportului de persoane în Municipiul Alba Iulia și activează și în domeniul serviciilor hoteliere prin complexul Astoria și Hotel Transilvania.

- **Grup Tico România SRL** oferă consumabile tipografice, având filiale deschise în Brașov, București, Cluj-Napoca, Iași și Timișoara. Game de produse oferite: Agfa, Henkel, Policrom Screens, Efi Plates, Van Son, Brancher.

- **Instalatorul SA** este specializat în execuție instalații termice, sanitare, electrice, edilitare (alimentări cu apă și canalizări), climatizare și gaze naturale. Și-a diversificat activitatea dezvoltând și ateliere pentru: producție tâmplărie din profile de aluminiu și PVC, vitraje termoizolante, confecții metalice în domeniul instalațiilor.

- **IPEC SA** activează în domeniul producției de ceramică pentru menaj. În prezent 99% din producția societății este destinată exportului, iar din aceasta 90% pentru concernul IKEA. Livrând marfa în cele 420 de magazine ale concernului IKEA răspândite în Europa, Asia și America, IPEC SA este cel mai mare furnizor de produse ceramice al acestui concern. Compania dispune de peste 50 de mori de preparare, 2 atomizoare producere pulbere atomizată, 20 prese izostatice, 10 cuptoare ardere, 30 mașini de glazurare și peste 200 de roboți industriali. Programul de investiții este unul continuu și are ca obiectiv păstrarea companiei *între primii 10 producători mondiali din domeniu*. Recent, Cristian Covaciu, fondatorul companiei IPEC, a fost desemnat câștigătorul competiției EY Entrepreneur Of The Year – România 2016. Antreprenorul a concurat pentru marele titlu alături de alți 49 de lideri de business și a

reprezentat România în finala mondială EY World Entrepreneur Of The Year, de la Monte Carlo, din iunie 2017.

- **Livio Dario SRL** asigură servicii de transport intern și internațional de călători, prin curse regulate pe bază de contracte și ocazionale. Societatea deține trasee județene și are contracte ferme cu cele mai mari fabrici din județul Alba. Este cel mai mare transportator la nivel județean.

- **Prefera Foods SA** (Oiejdea) este specializată în fabricarea conservelor din carne și legume. Prin investiții proprii și fonduri SAPARD a fost construită o unitate dotată cu utilaje tehnologice de ultimă generație care asigură calitatea produselor (Branduri: Cămara cu bucate, Meniu și Rodna).

- **Rekord Alba Iulia** are acționari majoritari din Italia, ceea ce face ca cea mai mare parte a produselor fabricate aici să fie exportate în această țară. Rekord produce încălțăminte sport pentru companii recunoscute la nivel mondial: Dainese, Viking, Dolomite, Garmont, Mammut Salomon.

- **Saturn SA** cu capital majoritar italian, este una dintre cele mai importante turnătorii românești pentru piesele din fontă, livrate în stare curățată, eboșată, grunduită și tratate termic pentru detensionare. Peste 90% din producție este destinată exportului în țări din Uniunea Europeană.

- **Sews Romania** face parte din Grupul Sumitomo, care este una dintre cele mai mari corporații japoneze. Domeniile de activitate sunt diverse, iar Sumitomo Romania produce cablaje electrice pentru automobile. Compania este una competitivă pe piață și oferă servicii excelente pentru clienții săi. Succesul obținut până acum se bazează pe: (1) oferirea de cablaje a căror calitate este cea mai bună, la un preț optim și într-un timp util; (2) dezvoltarea profesională a angajaților; (3) utilizarea celei mai bune tehnologii în domeniu.

- **Simodor Grup** oferă centrale termice, combustibil gazos, electric, solid, sisteme pe bază de resurse regenerabile, proiectare și execuție instalații de gaz, sanitare, electrice și apă-canal, proiectare și construcție amenajări aferente.

- **Sipatub SA** efectuează lucrări de proiectare și execuție pentru sistemele de distribuție de gaze naturale, instalații de utilizare gaze naturale industriale și neindustriale, servicii privind funcționarea centralelor termice, lucrări de montaj și service în arii periculoase, lucrări de construcții și instalații.

- **Selgros Cash&Carry România** este unul dintre cei mai importanți actori din comerțul românesc și deține 21 de magazine în România. Selgros se află printre liderii comerțului românesc pentru că își îndeplinește cu seriozitate misiunea de a oferi, zilnic, o gamă variată de produse, garanția prospețimii și a profesionalismului, la prețul corect.

- **Supremia Grup** - lider al pieței de ingrediente alimentare din România, având un portofoliu de peste 2000 de clienți activi din România dar și din Europa, compania Supremia Grup, înființată în anul 2000 cu capital privat integral românesc, a inaugurat la începutul anului 2011, noul sediu central din Alba Iulia, o investiție de peste 9 milioane de euro. Acest eveniment a coincis cu aniversarea a 10 ani de la data emiterii primei facturi. Supremia Grup oferă soluții complete pentru industria alimentară: mixuri complete, mixuri personalizate, condimente naturale de cea mai bună calitate importate din toate colțurile lumii, materii auxiliare, membrane naturale și artificiale, așchii de lemn selectate.

- **Transavia SA (Oiejdea)** – companie pe acțiuni cu capital privat integral românesc, lider al pieței românești de carne de pasăre. Produce anual peste 70.000 de tone de carne de pasăre în unități de producție aflate în 8 județe: Alba, Sibiu, Brașov, Cluj, Timiș, Mureș, Caraș Severin și Harghita. Compania este prezentă și pe piața internațională, exportând produse preparate din carne de pui în Europa (inclusiv în Marea Britanie și Franța), Orientul Mijlociu și Africa. În prezent, Transavia are peste 2000 de angajați, 314 hale în 24 ferme de creștere a păsărilor și 4 ferme de producție vegetală, o fabrică de nutrețuri combinate, 3 abatoare performante de ultimă generație și o fabrică de procesare a cărnii.

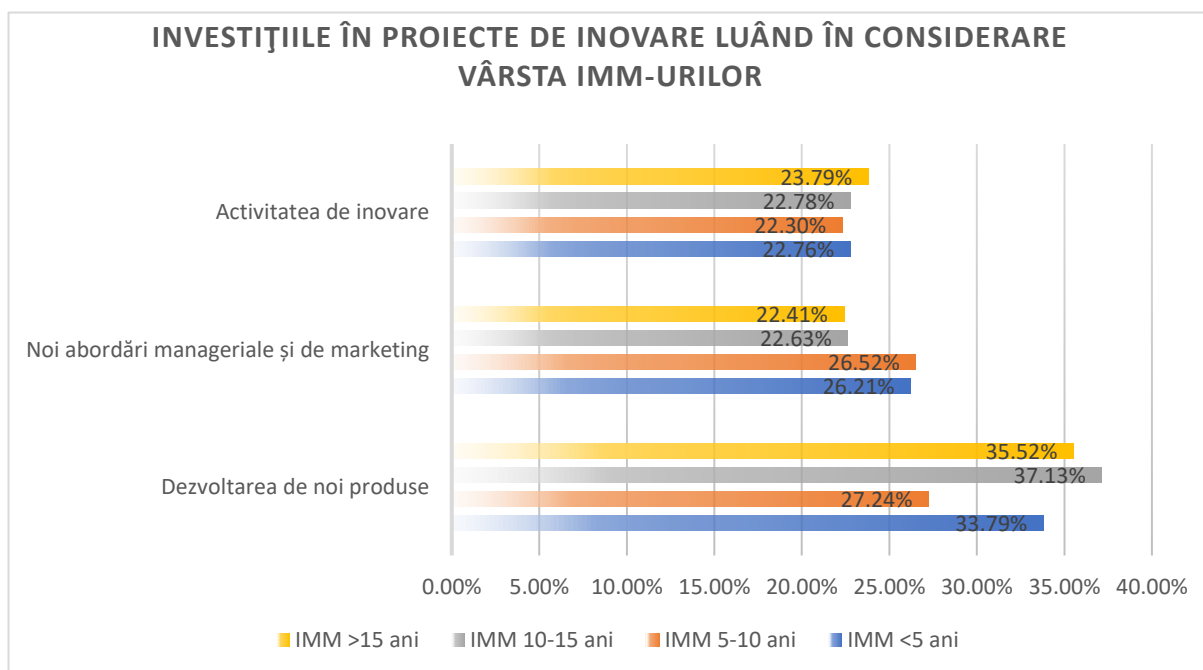
- **Grupul de firme TIPO-REX SRL** cu activitate principală de tipărire și producție publicitară indoor/outdoor, activități secundare: comerț, serviciile și producția de mobilier din MDF și PAL melaminat la comandă, investiții în consum redus de energie pentru producția de cutii de carton ondulat și hârtie și rețehnologizare linie producție publicitară.

- **Toskana Garten – Bell Flowers SRL** activează în domeniul grădinăritului și decorațiilor florale.

- **VCST SRL** este specializată în producerea de componente de înaltă precizie: roți dințate, pinioane, piese de schimb și alte componente precum sistemele de frânare ABS.

ANALIZA INVESTIȚIILOR ÎN ACTIVITĂȚI ȘI PROIECTE DE CERCETARE – DEZVOLTARE – INOVARE

Dezvoltarea întreprinderilor și asigurarea existenței lor pe piață, se impune ca o necesitate dezvoltarea de noi produse și/sau servicii, respectiv introducerea de tehnologii noi, performante. Investițiile în proiecte de inovare, luând în considerare vârsta IMM-urilor, s-au concentrat pe: *noi produse* (pentru 33,79% dintre firmele cu vârsta de până la 5 ani, 27,24% pentru firmele cu vârsta între 5-10 ani, 37,13% pentru firmele cu vârsta între 10-15 ani și 35,52% pentru firmele cu vârsta peste 15 ani) și *noile abordări manageriale și de marketing* (pentru 26,21% dintre firmele cu vârsta de până la 5 ani, 26,52% pentru firmele cu vârsta între 5-10 ani, 23,63% pentru firmele cu vârsta între 10-15 ani și 22,41% pentru firmele cu vârsta peste 15 ani). Alte direcții spre care se concentrează eforturile de inovare sunt *dezvoltarea de noi tehnologii, modernizarea sistemului informatic și pregătirea resurselor umane*. Totuși un număr destul de mare dintre întreprinderi consideră că nu este cazul să investească în activitatea de inovare, respectiv 22,76% dintre firmele cu vârsta de până la 5 ani, 23,30% pentru firmele cu vârsta între 5-10 ani, 22,78% pentru firmele cu vârsta între 10-15 ani și 23,79% pentru firmele cu vârsta peste 15 ani (numărul este în scădere pentru toate categoriile vârstă a firmelor).

Figură 55 - Ponderea investițiilor în proiecte de inovare

Analizând activitatea economică la nivelul Regiunii Centru și a județului Alba (la nivelul anului 2016), agenții economici care pun un accent deosebit pe activitatea de inovare sunt orientați cu precădere spre noi produse, în proporție de 21,36%, noi abordări manageriale și de marketing, în proporție de 40,78%, noi tehnologii, în proporție de 13,59% și mai puțin spre modernizarea sistemului informatic și a pregătirii resurselor umane. Analizând investițiile în inovare comparativ cu vârsta companiilor, rezultă că procentul alocat acestora crește odată cu vechimea acestora în domeniu, însă se remarcă ponderea redusă a acestui tip de investiții în totalul investițiilor realizate. La nivelul Regiunii Centru și a județului Alba, ponderea investițiilor în inovare între 1 și 10% în totalul investițiilor se realizează la 42,90% dintre companii.

În principal modalitățile de realizare a inovării sunt *derularea individuală a activităților de cercetare-dezvoltare* (34,52%), *adaptarea și modificarea elementelor de noutate dezvoltate inițial de alte organizații* (39,29%), *preluarea integrală a elementelor de noutate dezvoltate inițial de alte organizații* (22,62%) și foarte puține recurg la *cooperarea cu alte organizații privind derularea activităților de cercetare-dezvoltare* (3,57%).

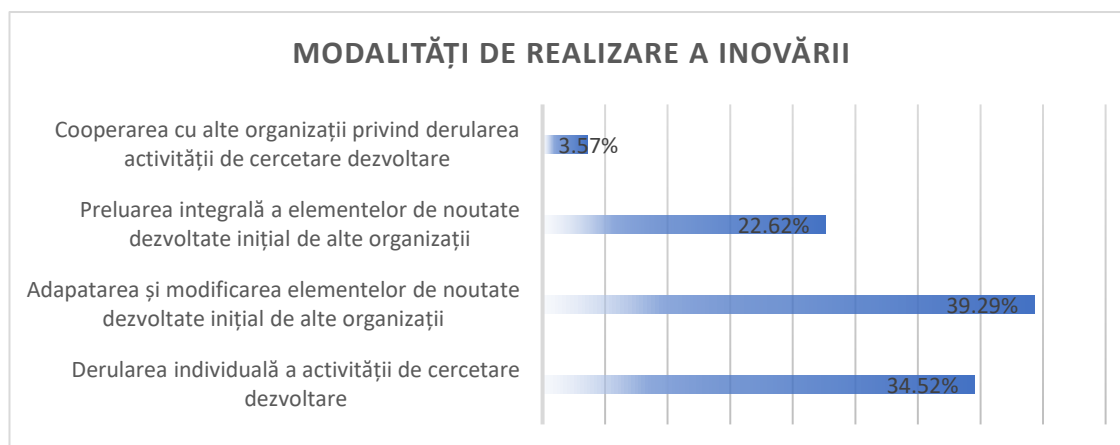
Principalele surse de finanțare a investițiilor în cercetare-dezvoltare și inovare se dovedesc a fi sursele proprii, în proporție de peste 75,73% indiferent de vârsta companiilor, a doua sursă reprezentând-o creditele bancare și alte forme de împrumuturi și doar pe locul trei se situează fondurile de la Uniunea Europeană.

Principalele surse de informații pentru procesele inovaționale sunt reprezentate în primul rând de *clienți și consumatori* (62,14%), apoi de *propria organizație* (45,63%), *furnizorii de echipamente și materiale* (30,10%), *competitori direcți și/sau indirecti* (12,62%) și de *reviste, publicații de specialitate* (21,36%) și *expoziții, târguri și conferințe* (11,65%), *consultanți, organizații private de cercetare* (11,65%).

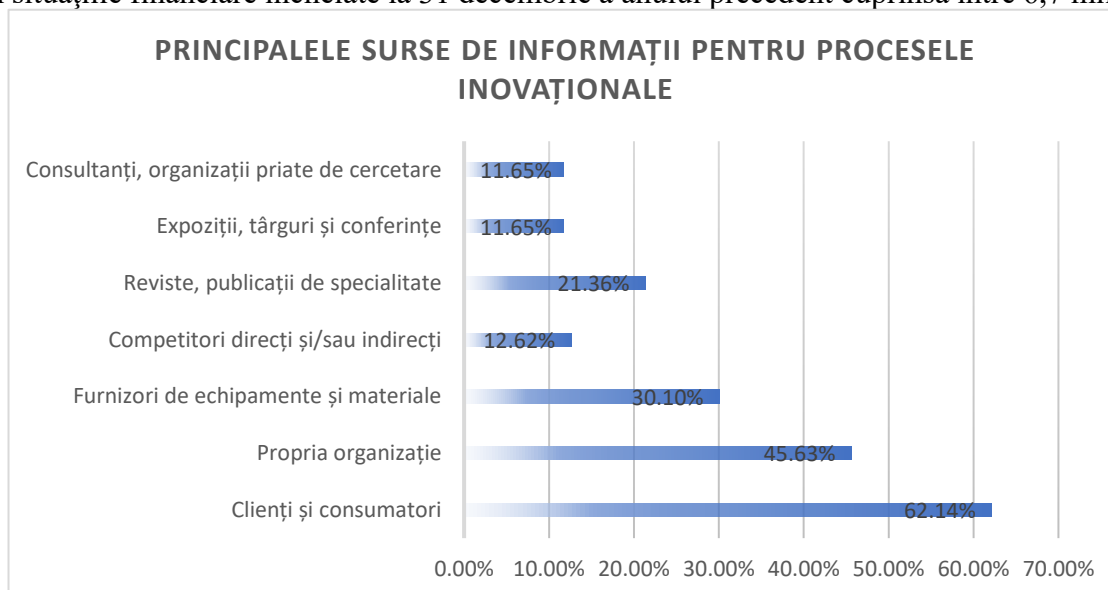
Activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare trebuie analizată și în strânsă legătură cu principalele obstacole identificate (la nivelul anului 2016) în realitate de către companii, respectiv: *costul ridicat al activităților de cercetare-dezvoltare și inovare* (37,86%), *incertitudinea privind cererea pentru produse inovative* (57,36%), *insuficiența fondurilor proprii* (36,89%), urmate apoi în procente mai mici de *lipsa schemelor publice de finanțare/cofinanțare a activității de cercetare-dezvoltare și inovare*, *accesul dificil la informații relevante*, *dificultatea de a găsi parteneri în vederea cooperării în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării*.

f) Analiza activității contribuabililor mijlocii

Figură 56 - Modalități de realizare a inovării

Conform Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 2.402 din 2009 contribuabilii mijlocii sunt definiți astfel: (1) sunt considerați contribuabili mijlocii, administrați distinct, persoanele juridice cu domiciliul fiscal pe raza fiecărui județ, care au înregistrat o cifră de afaceri raportată în situațiile financiare încheiate la 31 decembrie a anului precedent cuprinsă între 6,7 milioane

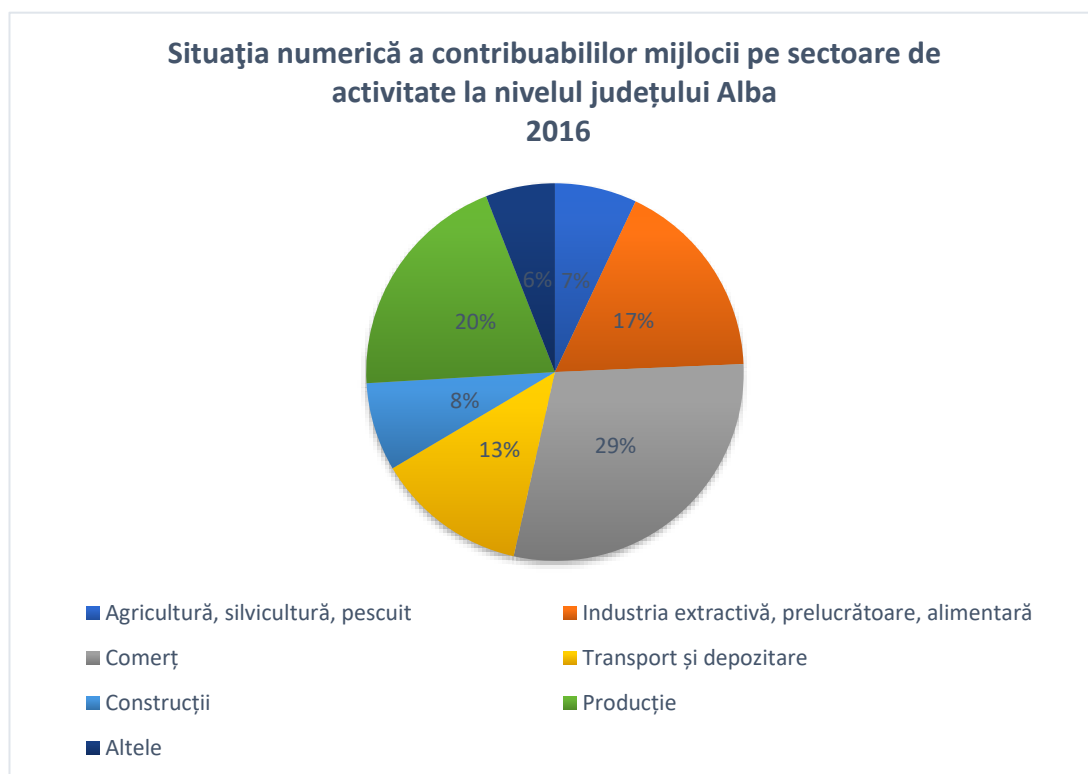

Figură 57 - Principalele surse de informații pentru procesele inovative

lei și 70 milioane lei, selectați în ordinea descrescătoare a cifrei de afaceri; (2) lista contribuabililor mijlocii se întocmește anual, până la data de 30 septembrie, se aprobă prin Ordin al Ministrului Finanțelor Publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, contribuabilii selectați fiind și notificați în acest sens de administrațiile finanțelor publice pentru contribuabili mijlocii din cadrul direcțiilor generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București.

La nivelul anului 2016, conform situației publicate de Administrația Națională a Finanțelor Publice, la nivelul județului Alba activau 257 de agenți economici încadrați ca și contribuabili mijlocii, iar 72 dintre aceștia își desfășoară activitatea în Alba Iulia.

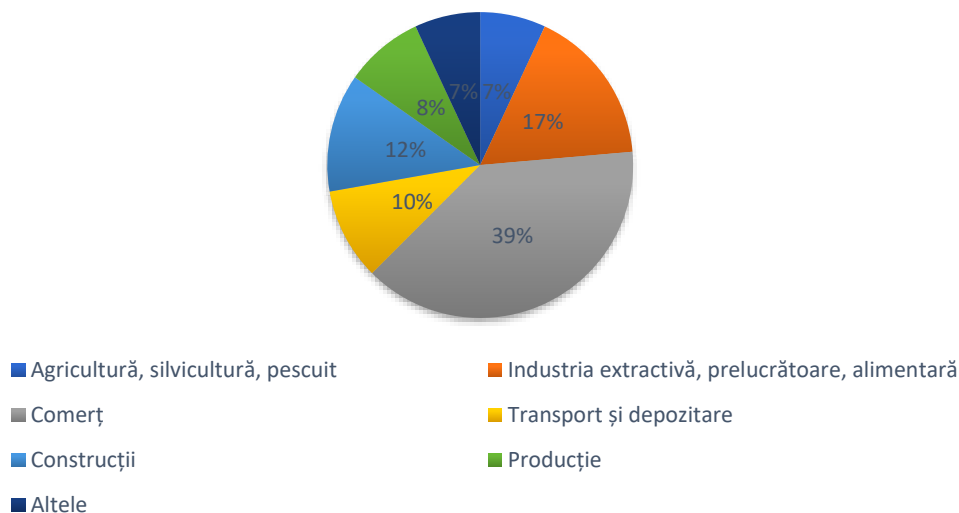
Figură 58 - Situația numerică a contribuabililor mijlocii pe sectoare de activitate la nivelul județului Alba - 2016

Analizând situația numerică a contribuabililor mijlocii pe domenii de activitate la nivelul județului Alba pentru anul 2016, 29% își desfășurau activitatea în comerț, 20% în producție, 17% în industria extractivă, prelucrătoare și alimentară, 13% în domeniul transportului și depozitării, 8% în construcții, 7% în agricultură, silvicultură și pescuit și 6% în alte domenii de activitate.

Analizând situația numerică a contribuabililor mijlocii pe domenii de activitate la nivelul anului 2016, 39% își desfășurau activitatea în comerț, 17% în industria extractivă, prelucrătoare și alimentară, 12% în construcții, 10% în domeniul transportului și depozitării, 8% în producție și 7% în agricultură, silvicultură, pescuit respectiv în alte domenii.

**Situația numerică a contribuabililor mijlocii pe sectoare de activitate la nivelul Municipiului Alba Iulia
2016**

Figură 59 - Situația numerică a contribuabililor mijlocii pe sectoare de activitate la nivelul municipiului Alba Iulia - 2016

g) Industria la nivelul municipiului Alba Iulia

EVOLUȚIA INDUSTRIEI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Contribuția industriei la formarea cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia, în perioada 2002 – 2012, a înregistrat o tendință continuă de diminuare, de la un nivel de 38,84% în 2002 la 18,35% în 2012. În valoare absolută, acest indicator a avut în cadrul perioadei o tendință generală ascendentă, înregistrând două diminuări majore în 2006 și 2009 – 2010. Acest sector este unul de bază al economiei Municipiului Alba Iulia și trebuie susținut în perioada următoare pentru a consolida structura economică a municipiului și a reduce dependența acestuia de sectorul comerțului care are o contribuție între 30 și 40% la formarea cifrei de afaceri agregate în cadrul perioadei analizate. În sprijinirea sectorului industriei va veni și sistemul de învățământ care trebuie să ofere forță de muncă specializată și calificată corespunzător, precum și activitatea de cercetare – dezvoltare – inovare care trebuie să se dezvolte în baza unui parteneriat puternic între mediul economic și mediul universitar și de cercetare de la nivel local, regional, național și internațional.

Ramura	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Industrie	333076593 / 38,84%	446369940 / 38,62%	586580245 / 39,11%	572714273 / 35,59%	486431717 / 27,03%	741381633 / 31,41%

Ramura	2008		2009		2010		2011		2012	
Industria extractivă	581832 2	0,22 %	849484 7	0,43 %	108569 25	0,60 %	147420 74	0,56%	114122 72	0,45 %

Industria prelucrătoare	719989	27,61	407308	20,52	368306	20,28	457144	17,48	454967	17,90
	965	%	779	%	690	%	203	%	861	%

Tabel 20 - Evoluția industriei la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002 – 2012

Contribuția sectorului industriei la nivelul municipiului Sebeș demonstrează specificul economiei acestei localități, respectiv dependența de sectorul industrial a cărei contribuție la formarea cifrei de afaceri locale a ajuns până la 73,10% la nivelul anului 2005, când s-a înregistrat și cel mai ridicat nivel pentru acest sector, respectiv 1.094.528.797 lei. Acest sector a fost puternic afectat în 2006 și ulterior în 2009 – 2010, când s-a înregistrat valoarea minimă a cifrei de afaceri din sectorul industriei, respectiv 213.704.175 lei. La nivelul municipiului Sebeș, începând cu anul 2008 se observă și activitatea, modestă, din sectorul industriei extractive, dar care are un trend ascendent susținut.

LOCALIZAREA INDUSTRIEI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Analizând evoluția cifrei de afaceri la nivelul industriei în corelație cu principalele investiții realizate la nivelul municipiului Alba Iulia, se poate observa conturarea unei zone principale în care sunt localizați principalii agenți economici din domeniul industriei. Conform datelor prezentate în Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia 2009, suprafața zonei industriale de la nivelul municipiului Alba Iulia reprezintă 182 de hectare, reprezentând 13,97% din suprafața Municipiului Alba Iulia și având o densitate brută de 24,89 locuitori pe hectar. Una dintre zonele cu potențial de dezvoltare este situată la ieșirea spre Cluj-Napoca, între calea ferată și Râul Mureș (Calea Drâmbarului). Aici sunt localizate principalele obiective industriale din producție: IPEC, Rekord; din comerț: Ambient, Protos, Reprezentanța Renault, Reprezentanța Dacia; din servicii: Registrul Auto Român și o serie de service-uri auto; din turism: Restaurantul Neptun, Tara.

SPECIFICUL DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

În cadrul dezvoltării industriale de la nivelul municipiului Alba Iulia, s-au detașat până în prezent ramurile în *industria alimentară*, *industria ceramicii fine* și *industria ușoară*, care dispun de resurse locale și regionale, de tradiție și de specializarea forței de muncă. Acestea reprezintă în prezent o bază solidă pentru specializarea industrială, dar aceasta va trebui susținută în viitor de investițiile în activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare, care pot asigura creșterea competitivității pe plan local, regional, național și internațional. Astfel, competitivitatea industriei poate fi susținută pe de o parte de ramurile industriale tradiționale și pe de altă parte de ramurile industriale inovative, cu aporturi majore de capital și cunoștințe, susținute de centre de cercetare științifică și de universități.

Analiza situației industriei la nivelul municipiului Alba Iulia scoate în evidență necesitatea dezvoltării și asigurării funcționării parteneriatelor dintre firmele industriale și universități și centrele de cercetare. Performanțele industriale ale zonei depind în mod fundamental de capacitatea acestora de a stimula localizarea firmelor dinamice, inovatoare, generatoare de cunoștințe și informații. Acestea însă au exigențe de localizare care includ pe lângă factorii clasici și existența unui mediu economic creativ și relațional. Relația cu instituțiile de

învățământ superior și cu centrele de cercetare este esențială pentru dezvoltarea unei activități industriale viabile. Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia i se adaugă centrul de cercetare științifică Apulum S.A., din cadrul întreprinderii ceramice cu același nume din Alba Iulia, căruia ar putea să i se alătore și alte centre de cercetare în întreprinderile cheie din zonă pentru a crește performanțele industriale care depind în mare parte de transferul cunoștințelor de la centrele de cercetare spre unitățile de producție⁹¹.

În contextul strategiei revizuite de la Lisabona este necesar să se investească în modernizarea sectoarelor productive locale și regionale, prin sprijinirea mediului antreprenorial, în special a microîntreprinderilor. Acestea vor juca un rol important în dezvoltarea economică locală și regională și în crearea de noi locuri de muncă. Utilizarea rezultatelor cercetării și dezvoltării tehnologice de către firme productive de interes local și regional în scopul creșterii competitivității acestora – prin valorificarea resurselor și a forței de muncă locale – și comercializarea produselor obținute, se reflectă, în cele din urmă, în crearea de locuri de muncă, intrarea în circuitul economic a unor zone în declin, dar cu potențial de dezvoltare, și ieșirea din izolare a acestor zone.

Urmărind tendințele în evoluția industriei alimentare, în zonă s-ar putea dezvolta întreprinderi mici și mijlocii care să aibă în vedere: obținerea de produse ecologice (carne și produse din carne, brânzeturi și lactate, sucuri naturale de fructe și legume, alimente pentru sugari), alimente semipreparate ce pot constitui materie primă pentru serviciile de catering, prelucrarea cerealelor pentru obținerea de alimente naturiste și pentru vegetarieni, înființarea de întreprinderi mici și mijlocii pentru prelucrarea cărnii și a laptelui în localitățile cu potențial ridicat de creștere a animalelor, prelucrarea resturilor de vegetale și carne pentru obținerea de hrană pentru animalele de companie, producerea de băuturi alcoolice naturale din fructe și/sau din cereale și a altor produse cum sunt alcoolul medicinal, drojdia etc. prin utilizarea resurselor locale. Firmele producătoare de confecții de îmbrăcăminte se pot orienta către modele din fibre naturale de in și cânepă. În acest mod se poate încuraja producția locală de plante tehnice. Resursele locale se pot utiliza și în industria pielăriei și a încălțămintei încurajându-se astfel, indirect, crescătorii locali de animale.

h) Agricultura municipiului Alba Iulia

CONTEXTUL EUROPEAN

Aproximativ jumătate din suprafața Uniunii Europene este reprezentată de suprafața agricolă. Prin urmare, agricultura este foarte importantă pentru economia Uniunii Europene. De-a lungul timpului, agricultura a contribuit la crearea și păstrarea unei varietăți de habitate semi-naturale valoroase. În prezent, acestea modelează diversitatea peisajelor din Uniunea Europeană și adăpostesc o bogată și variată faună și floră sălbatică. Astfel, în prezent

---

⁹¹ Planul de amenajare a teritoriului – Zona interurbană Sebeș – Alba Iulia – Teiuș, Etapa 3 – Elemente care condiționează dezvoltarea – Dezvoltare și cooperare, Etapa 4 – Strategia de dezvoltare, realizat de Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu, București.

agricultorii au două roluri: produc hrana pentru populație și gestionează zonele rurale. În majoritatea zonelor rurale, agricultura este îndeletnicirea de bază a populației rurale. Cu toate acestea, mulți agricultori practică activități suplimentare precum prelucrarea produselor agricole și cazare pentru turiști. Diversificarea economiei rurale este o sursă de vitalitate pe care Uniunea Europeană o sprijină și o încurajează prin programele sale de dezvoltare rurală.

Aproximativ jumătate din populația Uniunii Europene locuiește în zone rurale. Fără agricultură, ar exista puține elemente care să păstreze vitalitatea și unitatea multor comunități rurale. Astfel, Politica Agricolă Comună oferă suținere pentru practicarea în bune condiții a unei agriculturi eficiente, posibilități de creare de locuri de muncă suplimentare prin reamenajarea satelor, protejarea peisajului, sprijinirea proiectelor privind patrimoniul cultural și multe alte oportunități, care pot fi asociate direct sau indirect cu agricultura și economia rurală. Aceasta va contribui pe termen lung la prevenirea depopulării zonelor rurale cauzată parțial și de oportunitățile limitate de ocupare a forței de muncă și de rata crescută a șomajului. Este necesar să sporească dinamismul exploatațiilor agricole familiale mici. Mulți agricultori au peste 55 de ani și se vor retrage din practicarea activă a agriculturii în viitorul apropiat. Sprijinirea tinerilor pentru a se lansa în agricultură este un imperativ strategic, pentru ca zonele rurale europene să facă față cu succes numeroaselor provocări cu care se confruntă (conform datelor disponibile pe Eurostat peste 55% dintre agricultori au peste 55 de ani, respectiv aproximativ 75% dintre agricultorii de la nivelul Uniunii Europene au vârsta peste 45 de ani).

Uniunea Europeană este unul dintre cei mai importanți și mai activi membri ai Organizației Mondiale a Comerțului și joacă un rol constructiv în elaborarea de norme comune inovatoare și de perspectivă pentru comerțul global, inclusiv pentru agricultură. Prin susținerea rolului Organizației Mondiale a Comerțului, Uniunea Europeană contribuie la menținerea unui sistem comercial liber, echitabil și deschis pentru toate țările din lume. Volumul, diversitatea și calitatea produselor sale fac din Uniunea Europeană un exportator important. De fapt, Uniunea Europeană este cel mai mare exportator de produse agricole (în principal produse prelucrate și cu valoare adăugată suplimentară – conform datelor oferite de Eurostat ponderea agriculturii în structura exporturilor Uniunii Europene pe sectoare de activitate este de 7%). În ceea ce privește importurile de produse agricole realizate la nivelul Uniunii Europene, conform Documentului DG AGRI. Aspecte internaționale ale politicii agricole (datele prezentate reprezintă medii pentru perioada 2008-2010), valoarea medie anuală a importurilor de produse agricole la nivelul Uniunii Europene cu 27 de membri este de 60 de miliarde de Euro (din care 30 de miliarde de Euro importuri din Statele Unite ale Americii, 13 miliarde de Euro din Japonia, 4 miliarde de Euro din Canada, 2 miliarde de Euro din Australia și 0,6 miliarde Euro din Noua Zeelandă).

EVOLUȚIA AGRICULTURII LA NIVEL NAȚIONAL⁹²

Țara noastră se bucură de un potențial de dezvoltare important, deși insuficient exploatat. Ea reprezintă 6% din suprafața totală a Uniunii Europene și 4% din populația acesteia. România este unul din statele europene care se bucură de o bună înzestrare în ceea ce privește resursele de teren, apă și resurse umane. Cu toate acestea, până în prezent, aceste avantaje au avut doar o influență limitată în ceea ce privește generarea unei dezvoltări semnificative și restructurări în agricultură și în zonele rurale. Contribuția agriculturii la PIB a fost întotdeauna ridicată. Valoarea adăugată brută a agriculturii a reprezentat 6,5% din total (Sursa: Studiul Comisia Națională de Prognoză, 2011). Cu toate acestea, ea rămâne scăzută, având în vedere resursele neutilizate. La nivel național valoarea adăugată brută a înregistrat o valoare de 114.744,8 milioane Euro în anul 2012 (sursa Eurostat).

Utilizarea terenurilor: având o suprafață agricolă utilizată de 14,630 milioane ha (reprezentând 61,37 % din teritoriul României) în anul 2014, România dispune de resurse agricole importante în Europa Centrală și de Est. Deși zone semnificative din suprafața agricolă utilizată sunt clasificate ca fiind zone defavorizate, condițiile pedologice sunt deosebit de favorabile activităților agricole de producție în regiunile de sud și de vest ale țării. Cea mai mare parte a suprafeței agricole utilizate este arabilă (aproximativ 9,4 milioane ha), urmată de pășuni și fânețe (4,82 milioane ha), culturi permanente (0,3 mil. ha) și grădini familiale (0,2 milioane ha) (Sursa: INS , RGA 2014).

În ceea ce privește modul de folosință („utilizarea terenului agricol”) și evoluția sa (de la Recensământul General Agricol 2002 la cel din 2010), pe fondul unei reduceri constante a întregii suprafețe agricole utilizate, se înregistrează o ușoară tendință de diminuare a ponderii terenului arabil și a culturilor permanente în totalul suprafeței agricole utilizate, concomitent cu o ușoară creștere a ponderii pășunilor și fânețelor, precum și a grădinilor familiale. Suprafața agricolă neutilizată, înregistrată la Recensământul General Agricol din 2010, inclusiv cea a unităților care nu au îndeplinit condițiile de a putea fi considerate exploatații agricole, a fost de 896 mii ha, iar suprafața agricolă în repaus a fost de 953 mii ha (sursa INS, Recensământul General Agricol, 2010).

EVOLUȚII ÎN AGRICULTURA JUDEȚULUI ALBA⁹³

Structura suprafeței agricole pe categorii de utilizare a terenurilor este prezentată în tabelul de mai jos:

Anul	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Suprafața agricolă totală, din care:	324.489	328.929	330.771	324.853	324.853	323.131	323.131	323.131
Terenuri arabile	131.080	132.909	135.367	130.087	130.087	129.503	129.503	129.503

⁹² Autoritatea de Management pentru PNDR, *Analiza socio-economică în perspectiva dezvoltării rurale în perioada 2014 – 2020*, Iulie 2013.

⁹³ Consiliul Județean Alba, *Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, Etapa 1 – Diagnosticarea stării actuale de dezvoltare socio-economică a județului Alba*, 2013.

Anul	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Pășuni	115.373	117.649	118.244	118.162	118.162	117.784	117.784	117.784
Fânețe	70.421	72.328	71.923	71.007	71.007	70.206	70.206	70.206
Vii	5.112	4.455	3.545	4.656	4.656	4.656	4.656	4.656
Livezi	2.503	1.588	1.692	941	931	982	982	982
Păduri	226.601	220.781	225.719	227.846	227.846	227.846	227.846	227.846
Ape	6.485	33.140	7.038	6.283	6.283	6.283	6.283	6.283
Alte terenuri	66.582	214.945	60.629	65.175	65.175	65.175	65.175	65.175

Tabel 21 - Utilizarea terenurilor agricole la nivelul județului Alba (ha)

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2017

Suprafața agricolă în: 2012 – 323131 ha, 2013 – 323131 ha;

Suprafața arabilă în: 2012, 2013, 2014 aceeași valoare – 129503 ha

Pășuni în: 2012, 2013, 2014 – 117784 ha

Fânețe în: 2012, 2013, 2014 - 70206 ha

Vii în : 2012, 2013, 2014 – 4656 ha

Livezi în: 2012, 2013, 2014 – 982 ha

Păduri: valoare neschimbată;

Ape: valoare neschimbată;

Alte terenuri: valoare neschimbată

Dinamica utilizării fiecărei categorii de terenuri în perioada 1995 – 2011 se prezintă astfel: (1) *evoluția suprafeței agricole*: după ce în anul 2005 înregistrează o valoare maximă, suprafața totală agricolă se diminuează cu 1,8% în anul 2010, apoi scade cu 0,53% în anul 2014, ajungând la 323131 ha; (2) *evoluția suprafeței arabile*: este similară cu cea a suprafețelor agricole, cu mențiunea că diminuarea suprafețelor din anul 2010 este mai accentuată, reducerea acestora cu 3,9% conducând la suprafețe totale mai mici decât în anul 1995. O nouă scădere a avut loc în anul 2012, cu 584 ha mai puțin (-0,45%), de atunci și până în 2014 menținându-se aceeași suprafață; (3) *evoluția suprafeței ocupate de pășuni*: se constată o tendință de creștere a suprafețelor ocupate de pășuni, însumând 2% în anul 2000 față de anul 1995 și 0,5% în anul 2005 față de anul 2000; după o ușoară scădere a suprafețelor ocupate cu pășuni în anul 2010, indicatorul capătă o evoluție liniară, până în anul 2012, când are loc o nouă scădere cu 378 ha (-0,32%), apoi din nou situația se stabilizează pentru anii 2013, 2014, pentru care există date statistice; (4) *evoluția suprafeței ocupate de fânețe*: după o creștere cu 2,7% a suprafețelor de fânețe în anul 2000 față de anul 1995, urmează o descreștere a acestora cu 0,6% în 2005 față de anul 2000, cu 1,3% în 2010 față de 2005, cu 1,13% (-801 ha) în 2012, apoi situația devine stagnantă până în 2014; (5) *evoluția suprafeței ocupate de vii*: anul 2000 marchează o scădere importantă a suprafeței agricole ocupată de vii, de 12,9% față de anul 1995. Descreșterea suprafeței continuă până în anul 2005, când aceasta se mai reduce cu încă 20,4% față de anul 2000; valorile indicatorului, consemnate în anul 2010, indică însă o creștere considerabilă a suprafețelor ocupate de vii, fără însă ca la nivelul acestui an să se atingă nivelul din 1995; în următorii ani, până în 2014, suprafața rămâne neschimbată; (6) *evoluția suprafeței ocupate de livezi*: suprafața ocupată de livezi a scăzut pe aproape întregul orizont de timp analizat; în anul 2000 s-au înregistrat scăderi cu 36,6% a suprafețelor ocupate cu livezi, față de 1995; exceptând anul 2005, când se înregistrează o creștere a valorilor acestui indicator, comparativ cu nivelul atins în anul 2000, tendința de scădere se menține și pentru anii 2010 și 2011; anul 2010

marchează o scădere importantă, de 44,4% a suprafețelor ocupate de livezi, față de anul 2005; urmează o creștere cu 41 ha în anul 2012, suprafața menținându-se neschimbată în anul 2014; (7) *evoluția suprafeței ocupate de păduri*: după ce anul 2000 a marcat o scădere cu 2,6% față de anul 1995 a suprafețelor ocupate de păduri, începând cu anul 2005 se consemnează creșteri constante a acestora, respectiv, o creștere a suprafețelor de păduri cu 2,2%, iar în 2010 cu 0,9% comparative cu 2005. Din 2011 și până în 2014 valoarea rămâne neschimbată; (8) *evoluția suprafeței ocupate de ape*: la nivelul anului 2000, suprafața ocupată de ape a consemnat o creștere importantă, de 411% comparative cu anul 1995; ulterior anului 2000, suprafața ocupată de ape scade, astfel că la nivelul anului 2005 aceasta se reduce cu 71,8% față de anul 2000; tendința de scădere a suprafețelor ocupate de apă continuă și la nivelul anului 2010.

FONDUL FUNCJAR LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA (HA)

Anul	1995	2000	2005	2010	2014
Suprafața agricolă totală, din care:	5811	5436	5430	5387	5387
Terenuri arabile	3250	3460	3448	3426	3426
Pășuni	1701	1312	1332	1416	1416
Fânețe	343	486	504	506	506
Vii	196	174	142	35	35
Livezi	51	4	4	4	4
Păduri	-	-	-	2018	2018
Ape	-	-	-	250	250

Tabel 22 - Situația fondului funciar la nivelul municipiului Alba Iulia

Din tabelul anterior cu privire la suprafața agricolă totală se remarcă doi ani în care au avut loc schimbări semnificative. În anul 2000, suprafața a scăzut cu 375 ha, apoi în anul 2010 cu 424 ha față de anul 1995 și cu 43 ha față de anul 2005. Suprafața a rămas între 2010 - 2014 la același număr de hectare. Suprafața terenurilor arabile cunoaște o creștere cu 210 ha în 2000 față de anul 1995, apoi cunoaște scăderi ușoare în 2005 și 2010, stabilizându-se la 3426 ha din 2010 și până în 2014. Pășunile au și ele o evoluție surprinzătoare. După ce suprafața scade cu aproximativ 300 ha în 2000 față de anul 1995, urmează o creștere ușoară în anul 2005 (cu 20 ha), apoi o creștere notabilă în 2010 cu 84 ha, suprafața lor rămânând neschimbată până în anul 2014. Fânețele cunosc un trend ascendent al suprafeței între anii 1995-2010, situația rămânând aceeași între 2010-2014, anii pentru care INS oferă date prin baza de date Tempo - Online. Situația în ceea ce privește viile și livezile din Alba Iulia se prezintă negativ; în privința viilor cu scăderi considerabile de la an la an, urmată de o scădere finală în anul 2010 când suprafața scade cu - 75,35%. În ceea ce privește suprafața livezilor, scăderea este mult mai drastică, cu aproximativ 92%, în 2000, situația rămânând neschimbată până în 2014; din acest an INS nu mai oferă date. (cf. INS – Tempo – Online – matricea AGR101B - Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități).

PRODUCȚIA AGRICOLĂ

Analizând evoluția producției de bunuri și servicii agricole la nivelul Județului Alba, observăm că anul 2009 a însemnat o scădere și a acestui indicator, acesta reluându-și ușor trendul ascendent. Ponderea producției agricole vegetale în valoarea totală este majoritară, aceasta fiind afectată de trendul descendent înregistrat în 2009, pe fondul condițiilor meteo nefavorabile agriculturii din acest an și a scăderii prețului la cereale. Pentru producția agricolă de origine animală perioada de diminuare a fost anul 2010, în anul 2015 înregistrându-se o creștere semnificativă. De remarcat faptul că spre deosebire de anul 2010, în anul 2015 (pentru care există acum informații statistice clare de la INS) valoarea serviciilor agricole a scăzut.

Anii	Total (mii lei)	Vegetală (mii lei)	Animală (mii lei)	Servicii agricole (mii lei)
2007	1.249.846	694.075	546.984	8.787
2008	1.615.760	946.556	660.317	8.887
2009	1.482.876	747.585	726.908	8.383
2010	1.497.472	866.493	614.251	16.728
2015	1.716.488	1.030.546	671.691	14.251

Tabel 23 - Producția agricolă de bunuri și servicii agricole

Pentru zona municipiului Alba Iulia, din punct de vedere agricol, este specifică cultura plantelor, valorificând terenul agricol din cadrul acestui areal.

CULTURA PLANTELOR

Categoria	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grâu și secară	81935	61458	52140	58968	40958	58828	67037	35303	59171	70154	67046
Porumb boabe	137397	145331	134201	126276	129045	170532	169456	83907	153390	244709	209365
Cartofi	90188	86918	81404	98413	89747	72583	99044	51679	47369	52022	47689
Floarea soarelui	914	2878	1690	2661	4617	2643	3412	2516	2099	6630	8433
Sfecla de zahăr	26553	34433	31539	10875	15103	30920	12303	9763	15307	20847	13663
Producția de legume	52898	62451	62371	66125	65944	58918	62971	51108	76245	76427	98374
Producția de struguri	12816	10974	13251	24173	19254	17960	24076	16736	27478	32557	23824

Tabel 24 - Producția agricolă la nivelul Județului Alba (tone)

Creșterea animalelor

Specificare	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bovine total	77356	76473	73033	67191	66528	62658	62358
Bovine în gospodăriile populației la sfârșitul anului	7084	6892	6718	61408	61771	56245	51761
Porcine total	98392	95658	88644	76081	95560	66515	97680
Porcine în gospodăriile populației la sfârșitul anului	95640	93124	85412	75749	93638	66230	64170
Ovine total	239510	260560	282157	278583	285610	247710	234437

Ovine în gospodăriile populației la sfârșitul anului	214602	258123	278412	263940	272197	235967	228000
Păsări total	2837000	2742000	2926000	3122000	3372000	3003000	3008000
Păsări în gospodăriile populației la sfârșitul anului	1468000	1365000	1364000	1271000	1690000	1148000	1179000
Producția de carne total tone greutate vie	57905	61431	65756	70277	68543	56504	53572
Producția de lapte de vacă și bivoliță total hl. fizic	1565	1552	1510	1436	1734	1619	1207
Producția de lână kg fizic	526000	543000	609000	628000	653000	663000	645000
Producția de ouă mii bucăți	59000	574000	633000	158000	204000	145000	131000

Tabel 25 – Evoluția producției de produse animaliere

Specificare	2012	2013	2014	2015
Bovine total	58769	59378	59809	63451
Porcine total	116349	114200	104719	105945
Ovine total	296830	300270	299412	307596
Păsări total	2389012	2409911	2565410	2657497
Producția de carne total tone greutate vie	55413	48239	43852	43216
Producția de lapte de vacă și bivoliță total hl. fizic (exclusiv consum viței)	1161	1170	1385	1249
Producția de lână fizic (în tone)	715	838	860	865
Producția de ouă (în milioane de bucăți)	135	137	116	118

Tabel 26 - Evoluția efectivului de animale

DOTAREA TEHNICĂ A AGRICULTURII

Analizând evoluția dotărilor parcului de utilaje și mașini agricole în perioada 2000 – 2011, se pot observa următoarele tendințe: (1) *evoluția parcului de tractoare*: după ce la nivelul anului 2005 se înregistrează o creștere a numărului de tractoare cu 25,6% față de anul 2000, tendința de evoluție se inversează, numărul tractoarelor scăzând cu 3,5% la nivelul anului 2009; anul 2010 marchează o creștere modestă, de 0,9%, a parcului de tractoare; o creștere semnificativă a parcului de tractoare a avut loc în anul 2013, înregistrându-se maximul istoric de după anul 1990; (2) *evoluția parcului de pluguri*: evoluția parcului de pluguri este similară celei care vizează parcul de tractoare; (3) *evoluția parcului de semănători mecanice*: este înregistrată o dinamică pozitivă pe aproape întregul orizont analiză; după o creștere consistentă a numărului de semănători mecanice la nivelul anului 2005, de 32,5% față de anul 2000, anii 2009 și 2010 înregistrează creșteri de 3,6% și respectiv 1,1%; în anul 2011 se înregistrează o diminuare a parcului cu 0,7%; Creșteri importante au loc și în anii 2012 și 2015, înregistrându-se în 2015 maximul istoric de după anul 1990; (4) *evoluția parcului de combine pentru recoltat cereale*: evoluția parcului de combine pentru recoltat alternează creșteri de 5,8% în 2005 față

de 2000 și de 1,2% în 2010 față de 2009 cu o diminuare a numărului acestora cu 13,7% în 2009 față de 2005 și cu 10% în 2011 față de 2010. Noi creșteri semnificative au loc în anii 2012, 2013, 2015.

Anul	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tractoare	2.882	3.620	3.493	3.526	3.526	3655	4105	4113	4181
Pluguri	2.309	2.997	2.930	2.949	2.946	3115	3407	3407	3448
Semănători mecanice	1.036	1.373	1.422	1.438	1.428	1560	1560	1560	1584
Combine pentru recoltat cereale	626	662	571	578	520	574	597	598	620

Tabel 27 - Parcul de mașini și utilaje agricole aflat pe raza județului Alba

Deși suprafața agricolă de la nivelul municipiului Alba Iulia și a localităților importante din jurul municipiului reprezintă aproximativ 20% din totalul suprafeței agricole de la nivelul județului Alba, iar suprafața arabilă aproximativ 25% din totalul județului, parcul de mașini și utilaje agricole aflat la nivelul municipiului Alba Iulia și al localităților din imediata apropiere este preponderent și superior calitativ. Acest fapt este determinat și de concentrarea firmelor din agricultură în acest areal.

i) Fondul forestier și exploatarea resurselor primare

Județul Alba se numără printre cele mai importante zone de aprovizionare cu lemn din țară. Fondul forestier al județului reprezintă în anul 2015 (an pentru care INS oferă statistici clare) 3,11% din totalul țării, 16,12% din fondul forestier al Regiunii Centru și 33,1% din suprafața totală a județului. Proporția cea mai mare din suprafața pădurilor județului revine pădurilor de foioase (63,77%), județul Alba având cea mai mare suprafață de păduri de foioase din Regiunea Centru (129,9 mii de hectare). Speciile de fag, gorun și stejar sunt cele mai bine reprezentate în componența pădurilor de foioase din județ. Pădurile de rășinoase reprezintă 34,72% din suprafața totală acoperită cu păduri a județului Alba și sunt constituite în special din molid și brad.

Fondul forestier la nivelul municipiului Alba Iulia este format din păduri de foioase (fag, gorun și stejar). La nivelul municipiului Alba Iulia sunt înregistrate la nivelul Ocolului Silvic Alba Iulia aproximativ 50,03 hectare de pădure.

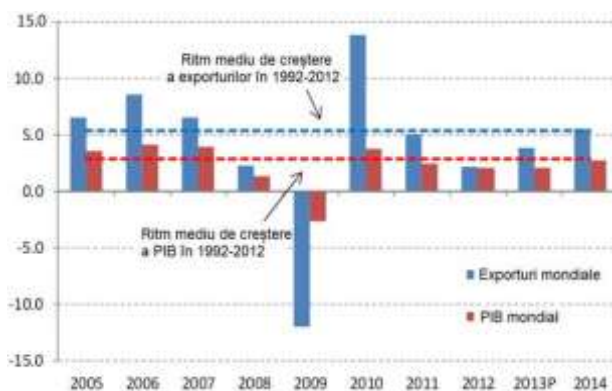
Variația fondului forestier este nesemnificativă în timp. Din statistica la nivelul întregului județ⁹⁴ variația fondului forestier este de 0,1% pe perioada 2002-2015, în scădere, constituindu-se astfel ca o resursă primară importantă și stabilă. Au scăzut în ultimii ani și tăierile de păduri, de la 664,7 mii de m³ la 499,3 mii m³ pentru întreg județul Alba, ceea ce arată preocupările pentru mediu și conservarea fondului forestier.

⁹⁴ <http://statistici.INSSE.ro/shop/?page=tempo1&lang=ro/>

j) Comerțul și serviciile

Specialiștii din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului avertizează că în economia mondială persistă riscuri semnificative, care vizează în special posibilitatea reapariției turbulențelor pe piețele financiare internaționale legate de criza euro, escaladarea prețurilor produselor de bază, tensiunile geopolitice și accentuarea protecționismului comercial. Și, nu în ultimul rând, perspectivele economice divergente anticipate pentru Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii ar putea contribui la accentuarea incertitudinii care acompaniază prognozele realizate de Organizația Mondială a Comerțului. Toate aceste aspecte fac ca economia mondială să rămână fragilă, iar sistemul comercial internațional să fie tot mai mult expus pericolului escaladării protecționismului.

Figură 60 - Ritmul de creștere a comerțului internațional cu bunuri și a PIB-ului mondial, în 2005-2012 și prognozele pentru 2013-2014

Prognoza realizată de Organizația Mondială a Comerțului nu oferă o imagine încurajatoare asupra evoluției comerțului internațional pe ansamblul anului 2013, care pare a fi practic o repetare a situației din 2012. Atât creșterea fluxurilor comerciale internaționale, cât și a producției mondiale sunt modeste, situându-se sub nivelurile istorice, în condițiile în care slăbirea creșterii economice în țările Uniunii Europene continuă să frâneze cererea de import. Deși superior anului 2012, ritmul de creștere de 3,3% anticipat pentru comerțul mondial în 2013 este încă inferior mediei de 5,3% înregistrate în ultimii 20 de ani, și cu mult sub media de 6% aferentă perioadei premergătoare crizei (1990-2008). Dinamica comerțului mondial ar urma să se accelereze în 2014, când volumul acestuia este prevăzut a se majora cu 5%. Exporturile economiilor dezvoltate sunt anticipate a spori cu 2,6% în 2014, iar ale economiilor în dezvoltare cu 7,5%. În cazul importurilor, țările dezvoltate ar urma să înregistreze un spor de 3,2%, iar țările în dezvoltare de 7,4%.

În România, PIB-ul pe locuitor, exprimat conform standardului puterii de cumpărare, reprezenta în anul 2002 aproximativ 26% din nivelul zonei euro. Ulterior, decalajul s-a redus considerabil, raportul dintre PIB pe locuitor din România și cel din zona euro fiind de aproximativ 44% în anul 2012. În ultimii zece ani, structura sectoarelor în economie s-a apropiat de cea a zonei euro (în special prin reducerea ponderii agriculturii), evoluție favorabilă atenuării efectelor unor posibile șocuri asimetrice. În ceea ce privește gradul de deschidere a economiei, acesta s-a menținut în ultimii doi ani la aproximativ 85%. Gradul de integrare din punct de vedere al schimburilor comerciale cu Uniunea Europeană, cuantificat prin ponderea comerțului cu celelalte state membre UE în totalul comerțului exterior al României, este evaluat a fi ridicat, înregistrând valori de peste 70% în ultimii patru ani⁹⁵.

⁹⁵ Banca Națională a României, Raport anual 2012, www.bnr.ro

În ceea ce privește sectorul serviciilor, analiza la nivelul anului 2012 evidențiază tendința de creștere ușoară a cifrei de afaceri generate de activitatea hotelurilor și restaurantelor, deși aceasta rămâne redusă ca pondere în activitatea totală de la nivelul municipiului Alba Iulia (aproximativ 2%). Cu o pondere relativ stabilă de la un an la altul, se remarcă și informațiile și comunicațiile, intermedierea financiară, serviciile administrative, activitățile de spectacole (variind între 1% și 1,50%), precum și activitățile profesionale (reprezentând la nivelul anului 2012 un procent de 2,61%). Un sector distinct, cu o contribuție care are potențial de creștere în perioada următoare, îl reprezintă serviciile de transport și depozitare, care la nivelul anului 2012 aveau o pondere de 7,89% din cifra de afaceri de la nivelul municipiului Alba Iulia.

k) Turismul

VIZIUNEA UNIUNII EUROPENE ASUPRA TURISMULUI ȘI PATRIMONIULUI CULTURAL

Turismul este o activitate economică generatoare de creștere economică și ocupare la nivelul întregii Uniuni Europene, contribuind în același timp la dezvoltarea economică și integrarea socială, în special a zonelor rurale, fiind o oportunitate de dezvoltare pentru zonele montane, de coastă sau a insulelor al căror nivel de dezvoltare este sub media Uniunii Europene. La nivelul Uniunii Europene activează peste 1,8 milioane de firme în domeniul turismului și servicii conexe, organizate în special sub formă de întreprinderi mici și mijlocii, care implică 5,2% din forța de muncă (aproximativ 9,7 milioane de angajați cu o pondere semnificativă a tinerilor), contribuind cu peste 5% la formarea Produsului Intern Brut la nivelul Uniunii Europene, cu perspective de creștere în perioada următoare.

Activitatea turistică reprezintă astfel a treia mare activitate economică la nivelul Uniunii Europene după comerț și distribuție și construcții. Luând în considerare și sectoarele conexe pe care turismul le stimulează, contribuția acestuia la formarea Produsului Intern Brut este și mai mare; la nivel comunitar se apreciază că turismul și activitățile conexe contribuie cu aproximativ 10% la formarea Produsului Intern Brut și asigură 12% din locurile de muncă de la nivelul Uniunii Europene. În această privință, analizând evoluția din ultimii zece ani, creșterea numărului de angajați în sectorul turismului a fost întotdeauna mult mai accentuată decât în celelalte sectoare ale economiei.

Turismul european este supus în prezent unor provocări majore, care, în același timp, se pot transforma și în oportunități. Pe de o parte, industria trebuie să se adapteze evoluției societății și modificării cerințelor consumatorilor, ceea ce va influența și cererea turistică; pe de altă parte, trebuie să fie luate în considerare și constrângerile impuse de actuala structură a sectorului, de caracteristicile specifice precum și de contextul economic și social. La fel ca și celelalte sectoare economice, și turismul trebuie să facă față competiției globale în creștere și, în plus, să se adapteze trendurilor demografice observate la nivel european. Furnizarea serviciilor turistice va trebui în viitor să ia în considerare și constrângerile legate de modificările climatice, de limitarea surselor de apă, de presiunea exercitată de extinderea

activității economice asupra biodiversității și de riscul includerii patrimoniului cultural în turismul de masă. În același timp, dezvoltarea tehnologiilor de informare și comunicare și utilizarea acestora de un număr din ce în ce mai mare de consumatori a condus la modificarea relațiilor cu clienții.

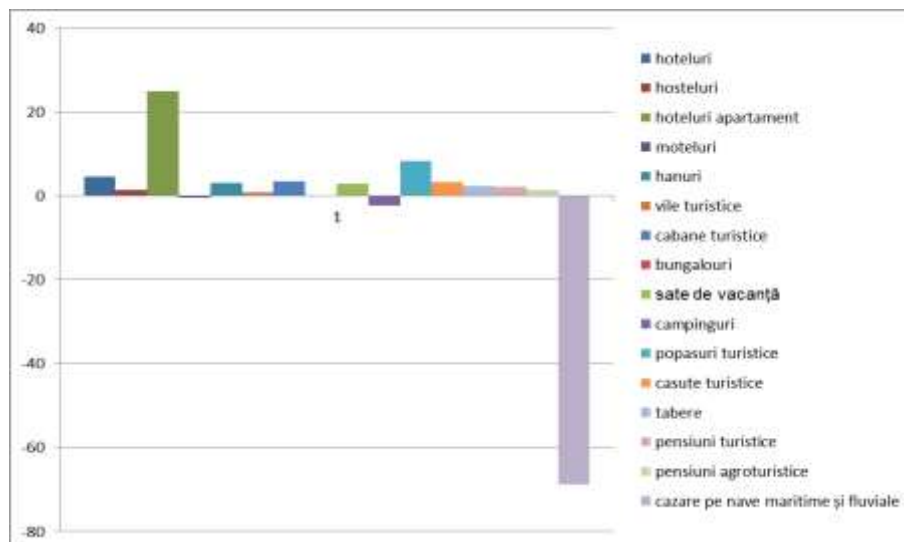
Ca reacție la criza economică care a afectat economiile tuturor statelor din Uniunea Europeană, dar și ca răspuns la constrângerile care se manifestă în prezent, turismul european a fost forțat să evolueze. Acest lucru necesită schimbări la toate nivelurile. Uniunea Europeană trebuie să susțină dezvoltarea turismului și să încurajeze politica de sprijinire și creare a condițiilor necesare pentru a crește atractivitatea sectorului turistic. Câteva *obiective* se disting în cadrul acestei politici, respectiv: (1) *implementarea și consolidarea politicii europene în domeniul turismului*; (2) *creșterea competitivității sectorului turismului*; (3) *recunoașterea valorii adăugate pe care o aduce turismul*. Pentru atingerea acestor obiective, acțiunile de promovare a turismului pot fi grupate în următoarele patru priorități: (1) stimularea competitivității sectorului turismului la nivel european; (2) promovarea dezvoltării unui turism durabil de înaltă calitate; (3) consolidarea imaginii Europei ca o colecție de destinații turistice de înaltă calitate; (4) maximizarea potențialului politicilor financiare și a instrumentelor Uniunii Europene pentru dezvoltarea turismului.

EVOLUȚIA ACTIVITĂȚII TURISTICE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2011 – 2016

La nivel național, numărul total al structurilor de cazare turistică în anul 2016 a fost de 6946 unități, înregistrându-se comparativ cu anul 2011 o creștere cu 1943 unități, respectiv 27,9%. Din acest număr de unități de cazare turistică, 25,19% sunt hoteluri sau moteluri, 29,19% pensiuni agroturistice, 22,02% pensiuni turistice, iar 13,28% vile turistice și alte bungalouri.

Numărul total de locuri existente în unitățile de cazare la nivelul anului 2016 a fost de 328.888 locuri, cu 50.385 locuri mai multe decât în anul 2011, înregistrându-se așadar o creștere cu 15,31%. Volumul locurilor din unitățile de cazare turistică se regăsește în hoteluri și moteluri în proporție de 59,87%, în pensiuni turistice și agroturistice în proporție de 9,91%, în vile și bungalouri în proporție de 5,15% și în campinguri în proporție de 3,77%.

Indicele de utilizare netă a capacităților de cazare turistică a fost de 28,7% în 2015, comparativ cu 26,3% în 2011. Deasupra mediei s-au situat în anul 2015 spațiile de cazare în hoteluri apartament (cu un indice de utilizare netă de 46,7%, respectiv o creștere de 53,31% față de anul 2011), precum și hotelurile (cu un indice de utilizare netă de 36,2%, respectiv o creștere de 14,64% față de anul 2011). Restul capacităților de cazare turistică în funcțiune s-au aflat sub nivelul mediu de utilizare netă, diferențe înregistrându-se în primul rând la spațiile de cazare pe nave fluviale și maritime (-68,8% față de nivelul înregistrat în 2011) și la hoteluri apartament (+53,31% față de anul 2011). Datele detaliate pentru fiecare tip de unitate de cazare se regăsesc în tabelul de mai jos.

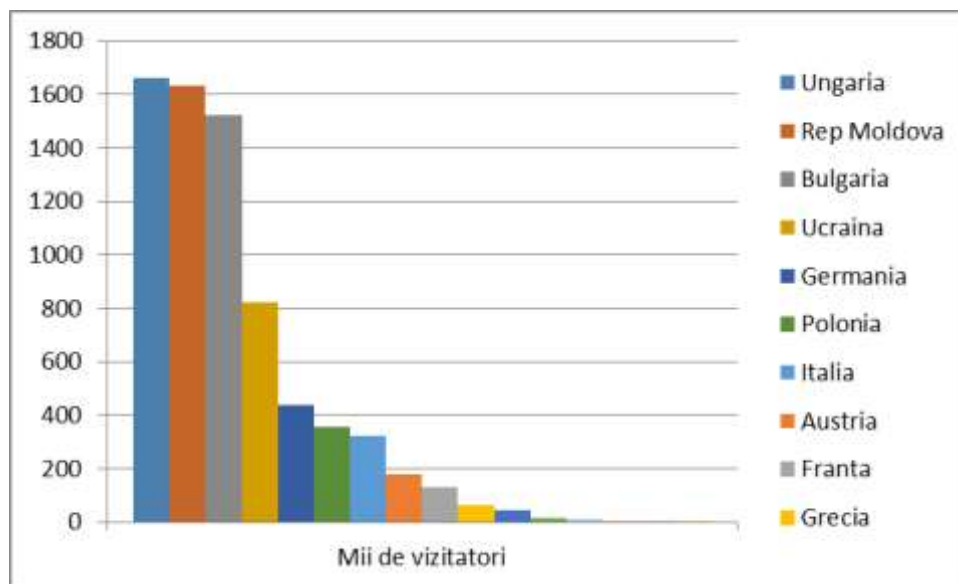

Figură 61 - Evoluția indicelui de utilizare netă a capacităților de cazare turistică între 2011-2015

Pe parcursul întregului an 2015 s-au înregistrat 23.519 mii de înnoptări ale turiștilor în unitățile de cazare turistică, mai multe cu 5540 mii de înnoptări comparativ cu anul 2011 (la nivelul acestui an înregistrându-se 17.979 mii de înnoptări), reprezentând o creștere cu 23,55%.

Cele mai semnificative creșteri ale numărului de înnoptări în unitățile de cazare s-au înregistrat la nivelul anului 2015 la următoarele tipuri de unități: hoteluri (cu 3513 mii înnoptări mai mult), pensiuni turistice și agroturistice (cu 736 mii, respectiv 628 înnoptări mai mult), hosteluri (cu 311 mii înnoptări mai mult).

La nivelul anului 2015 au fost înregistrate 9331 mii sosiri ale vizitatorilor străini în România, cu 1720 mii mai multe sosiri decât în anul 2011 (respectiv cu 18.43%). Cele mai multe sosiri au fost din Europa (93% din total). Din statele Uniunii Europene s-au înregistrat 57.29% din totalul sosirilor vizitatorilor străini în România. Dintre statele Uniunii Europene, cele mai multe sosiri s-au înregistrat din: Ungaria (17.8%), Republica Moldova (17.5%), Bulgaria (16.33%), Ucraina (8.82%) și Germania (4.69%). Plecărilor vizitatorilor români în străinătate înregistrate la punctele de frontieră în decursul anului 2015 au fost de 13118 mii, în creștere cu 16,63%, comparativ cu anul 2011. Mijloacele de transport rutier au fost cele mai utilizate de vizitatorii români pentru plecările în străinătate (78,09%), urmate la mare distanță de transportul aerian (20,67%).

Figură 62 - Distribuția numărului de vizitatori străini în funcție de țara de origine în 2015

Industria ospitalității din România – reprezentată prin hoteluri, restaurante, planificare de evenimente, transport – a crescut până la aproape 3 miliarde de euro în 2008, dar a fost urmată de o scădere de 22% până la sfârșitul lui 2010, ajungând la 2,3 miliarde de euro⁹⁶, adică puțin peste 2% din PIB, aproape jumătate din media Uniunii Europene. Restaurantele reprezintă aproape 40% din cifra de afaceri a sectorului și angajează 43% din forța de muncă. Faptul că numărul acestora a fost mai mare în 2010 (8.200) decât în 2008 (8.000) demonstrează rezistența acestui segment la scăderea cifrei de afaceri cu 9% în aceeași perioadă. Hotelurile reprezintă al doilea sub-sector după cifra de afaceri, cu 31% din totalul anului 2010, și cu un număr de angajați de aproximativ 35.500. Barurile au fost în mod particular afectate de creșterea taxelor (TVA și accize), cu o reducere de 7% a numărului de unități economice în 2010. După 2010, sectorul românesc al ospitalității a continuat să se confrunte cu un mediu din ce în ce mai dificil, din cauza scăderii încrederii consumatorilor în economie și a puterii de cumpărare, a creșterii TVA-ului și a modificărilor legislației din domeniu (cum ar fi interzicerea fumatului în anumite condiții). România ocupă locul 27 dintre cele 31 de țări analizate în studiul, realizat de Ernst & Young Romania, după contribuția sectorului la PIB în anul 2010, cu 2,1%. Același sector contribuie la PIB-ul Bulgariei de două ori mai mult, adică 4,2% din PIB. Țara noastră este urmată în clasament de Slovacia, Cipru, Lituania și Polonia. Țările cu o industrie a ospitalității generând o contribuție semnificativă la PIB sunt cele cu tradiție îndelungată în turism, precum Malta (7,9%), Grecia (6,5%) și Spania (6,3%). La nivelul Uniunii Europene, media contribuției sectorului la PIB este de 3,7%. Industria ospitalității a avut, în mod direct sau indirect, o contribuție de 1.000 de miliarde de euro la economia europeană în anul 2010, potrivit studiului. Sectorul ospitalității a contribuit cu 126 de miliarde de euro la bugetele de stat prin taxele plătite și a oferit locuri de muncă pentru aproximativ 16,6 milioane de persoane în Uniunea Europeană, reprezentând unul din 13 locuri de muncă din UE.

⁹⁶ Ernst & Young Romania SRL, Studiul *The Hospitality Sector in Europe*.

RESURSE PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI ÎN MUNICIPIUL ALBA IULIA

„Încă din antichitate, populațiile au preferat aceste locuri binecuvântate, dovadă fiind mulțimea descoperirilor arheologice, de la ansambluri de locuire și monumente funerare, până la obiecte de cult străvechi și obiecte casnice. Densitatea în spațiu și timp a vestigiilor de patrimoniu național – urmare a unei intense locuiri – se explică prin existența acestui culoar al Mureșului (una dintre marile căi de acces în interiorul arcului carpatic). Totodată, materiile prime abundente în zonă (sarea și minereurile bogate în aramă, argint, aur) au fost un aspect esențial în locuirea acestor ținuturi încă din preistorie. Erau și un motiv pentru dezvoltarea relațiilor de schimb între aceste regiuni, ba chiar cu zone foarte îndepărtate.” (Județul Alba. Ghid turistic, Consiliul Județean Alba, 2012)

PATRIMONIUL NATURAL

Patrimoniul natural din regiunea Alba Iulia este unul variat și de valoare locală, națională și comunitară, fiind protejat de legislația națională prin instituirea de arii naturale protejate. În perimetrul arealului înconjurător al orașului sunt 12 obiective protejate din categoria rezervații și monumente ale naturii conform *Legii nr. 5/2000*. Acestea sunt amplasate în comunele montane Meteș, Ighiu, Galda de Jos, Cricău, precum și pe teritoriul administrativ al Municipiului Sebeș (lângă Sebeș se află rezervația naturală Râpa Roșie, obiectiv de patrimoniu natural unic în țară prin formațiunile spectaculoase ale rocilor sedimentare și peșterile în nisip. Aici se organizează evenimentele locale și concursuri de alpinism. Lacul artificial de la Petrești este și el un potențial loc cu atractivitate în turismul de agrement). Conform *Ordinului nr. 1964 din 13/12/2007* și *HG 128431/10/2007*, în zonă sunt cuprinse arii de importanță comunitară din rețeaua Natura 2000 SCI și SPA din Munții Trascăului – *ROSCI0253 Trascău*, respectiv *ROSPA0087 Munții Trascăului*. Tipologia rezervațiilor este variată, dar predomină cele geologice, datorită constituției rocilor din Munții Apuseni și din Munții Șurianu.

Peisajul montan învecinat este foarte pitoresc, datorită aspectului spectaculos al stâncilor și cheilor care se formează de-a lungul văilor. Sunt remarcabile traseele turistice de pe văile Galda, Cricău, Ighiu, Ampoița, Cetea și Sebeș. Deși nu se află în imediata apropiere, Cheile Râmețului sunt un obiectiv turistic important spre care se urcă de la Teiuș. Cadrul natural de pe culoarul Mureșului între lanțuri de munți (Munții Apuseni și Munții Șurianu) oferă peisaje variate, de la aria depresionară până la cea montană, și o îmbinare între valorile naturale și cele culturale (Galda de Jos, Cricău, Ighiu, Meteș). Această distribuție teritorială este deosebit de favorabilă dezvoltării turismului montan, științific, sportiv și rural. Cele mai cunoscute rezervații și monumente ale naturii sunt: Calcarele de la Ampoița, Calcarele cu orbitoline de la Piatra Corbului, Cheile Ampoiței, Piatra Varului, Piatra Boului, Peștera Liliiecilor (Comuna Meteș); Piatra Poenii, Piatra Grohotișului (Comuna Ighiu); Bulzul Gălzii, Cheile Gălzii, Piatra Măgurii, Piatra Cetii, Piatra Verde, Cheile Văii Cetii (Comuna Galda de Jos); Iezerul Ighiel, Piatra Poenii, Piatra Grohotișului (Comuna Ighiu); Piatra Craivei (Comuna Cricău); Râpa Roșie, Râpa Lancrămului (Municipiul Sebeș).

Pentru valorificarea în scop turistic a acestor valori de patrimoniu natural, fără a le pune în pericol, este necesară realizarea de circuite turistice, precum și realizarea unei infrastructuri de transport cu dotări minime necesare pentru acces în aceste zone (parcări, locuri de popas, colectare deșeuri, semnalizare/ informare s.a.).

PATRIMONIUL ANTROPIC

Pe întreg teritoriul județului Alba se remarcă prezența elementelor culturale valoroase. Fie că este vorba de ansambluri etnografice valoroase, de arhitectură ce necesită protecție sau de mărturii istorice din cele mai vechi timpuri acestea se regăsesc în număr mare în zona Alba Iulia. Dintre valorile de patrimoniu clasate, majoritatea sunt situate în localitățile urbane Alba Iulia și Sebeș, precum și în comunele Meteș, Galda de Jos, Cricău, Ighiu. Toate localitățile urbane și reședințele de comune sunt atestate documentar din perioada feudală, unele fiind legate de stabilirea aici a sașilor – Sebeș, Teiuș, Cricău, Ighiu, Berghin.

În Alba Iulia există o foarte mare concentrare de monumente și grupuri statuare de o importanță deosebită atât din punct de vedere istoric cât și estetic. Municipiul Alba Iulia are o istorie de importanță națională. În Alba Iulia, mărturiile istorice încep chiar din antichitatea daco-romană: castrul și orașul roman, vechile cetăți medievale din secolele IX-X (Bălgrad și Țeligrad), cetatea Alba Iulia, concepută în 1714 după sistemul Vauban, și continuă cu Catedrala Romano-Catolică (sec. al XIII-lea) care este cel mai vechi și mai valoros monument de arhitectură din Transilvania realizată în stil romanic târziu. Catedrala Romano-Catolică Sf. Mihail (sec XIII-XVI) a devenit necropola Huniazilor și mai apoi a principilor ardeleni. Alături se afla Catedrala Încoronării, construită în anii 1921-1922, simbolizând ideea de unitate a poporului român. Alte obiective importante sunt: Biblioteca documentară „Batthyaneum” cu peste 55000 de volume, dintre care 1230 manuscrise, numeroase obiecte de cult, piese numismatice; Palatul Principilor – reședință a domnitorului Mihai Viteazul; Muzeul de arheologie, istorie și etnografie, printre cele mai vechi muzee din Transilvania (1887); Sala Unirii, ridicată în 1898 pentru a servi drept cazino trupelor austro-ungare din Cetate. Aici s-a citit, la 1 decembrie 1918, hotărârea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, proclamând unirea Transilvaniei cu România. În Cetate, cele mai importante sunt monumentele dedicate lui Mihai Viteazul și răscoalei de la 1784, precum și cele două monumente din fața Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, dedicate eroilor căzuți în bătăliile de la Custoza și pentru apărarea orașului. Tot în Cetate, în fața sălii Unirii se află un grup statuar cu personalități de seamă, care și-au adus contribuția la realizarea Marii Uniri.

Toate aceste elemente de arhitectură veche populară formează un patrimoniu viu, care prin identificare și considerare devine parte a comunității și patrimoniu în sine. Acest patrimoniu cultural de mare valoare necesită măsuri de conservare, reabilitare și promovare în scop turistic. Dezvoltarea structurilor turistice și a drumurilor de acces vor contribui la includerea acestora în circuitele turistice ale județului și ale regiunii.

BAZA MATERIALĂ A ACTIVITĂȚII TURISTICE ÎN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Cetatea Alba Iulia oferă posibilități de valorificare a potențialului său turistic pe tot parcursul anului. Punerea în valoare a elementelor ofertei turistice existente se realizează prin intermediul bazei tehnico-materiale a turismului. Structurile turistice cu o mare însemnătate sunt structurile de primire (hoteluri, vile, pensiuni, moteluri), urmate de structurile de servire a mesei și de mijloacele de agrement.

Conform datelor statistice la zi, la Alba Iulia sunt disponibile 1186 de locuri de cazare, distribuite astfel în funcție de unitățile de cazare:

- 694 locuri la hoteluri ⁹⁷
- 11 hosteluri (aici categoric situația este cu totul alta în realitate, fiind mai multe locuri de cazare, fără să ținem cont că pe timpul vacanței universitare, deci vara când fluxul de turiști este cel mai mare, există și cele 4 cămine studențești ale Universității „1 Decembrie 1918”, care oferă locuri, în special pentru excursiile efectuate de tineri, pentru grupuri de turiști elevi, copii, studenți care vin din țară sau de peste hotare – căminele au în total 836 locuri)

• „date lipsă” în statisticile INS pentru unitatea de cazare de tip hotel-apartament. În realitate, situația stă la acest capitol foarte bine. Există un număr de aproximativ 72 de locuri de cazare închiriate în regim hotelier în apartamente de lux din oraș, dotate cu toată aparatura necesară

- 78 locuri la moteluri (cf. INS)
- 44 locuri la vile turistice
- 341 locuri la pensiuni turistice 18 locuri la pensiunile agroturistice ⁹⁸

În prezent, în Alba Iulia există acum 42 de unități de cazare, dublul unităților de cazare de acum 4 ani, la final de 2015, situația fiind următoarea:

Hoteluri ⁹⁹

• Hotel Medieval (5*****), amplasat într-un edificiu vechi de 300 de ani; imaginea clasică a ansamblului, mobilierul elegant și costumele de epocă ale personalului te duc cu gândul la marile curți nobiliare din Europa. Restaurată și reamenajată, clădirea păstrează elementele arhitecturale originale de secol XVIII. Hotel Medieval combină farmecul istoriei sale cu liniștea din împrejurimi, fiind așezat într-o zonă ferită de aglomerația urbană – 28 de camere, sala de conferință cu 200 locuri, 2 săli, restaurant și un salon – 250 locuri în total:http://www.hotel-medieval.ro/despre_noi.php);

⁹⁷ Din care aproximativ 60 de locuri în regim de 5 stele, 304 de locuri în regim de 4 stele, 80 de locuri în regim de 3 stele și aproximativ 250 de locuri de cazare în regim de două stele – estimări realizate în funcție de datele statistice și de numărul de camere ale hotelurilor.

⁹⁸ Toate informațiile se regăsesc pe site-ul INS (TUR102C - Capacitatea de cazare turistica existentă pe tipuri de structuri de primire turistica, județe și localități) și site-urile specializate în rezervări online și turism amintite anterior).

⁹⁹ <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR101C/>

- Hotel La Maison de Caroline (4****) - 13 camere single sau double, restaurant 40 persoane „Putem spune că hotelul nostru este un produs aproape exclusiv românesc. S-a încercat folosirea a cât mai puține materiale cotidiene, precum metalul și plasticul, și întoarcerea către natură – lemnul, piatra și cărămida. Mâncarea va fi preparată tot din produse autohtone, certificate eco de către UE”, menționează site-ul web oficial al hotelului: <http://www.lamaisondecaroline.ro/ro/index.html>;

- Hotel Parc (4****) dispune de 150 locuri de cazare la standarde internaționale, un restaurant, bar, cofetărie proprie, salon de masaj, piscină, 2 saune, sală de conferințe; 32 camere cu pat matrimonial, 4 apartamente la cazare 4****, 4 apartamente, 2 camere pentru persoane cu dizabilități, 3 camere cu pat matrimonial, 27 camere cu două paturi la 3***, 3 restaurante cu 200, 100, 50 locuri, sală conferință cu 180 locuri: <http://www.hotelparc.ro/servicii.html>;

- Hotel Transilvania (4****) - reamenajat complet, 80 de camere, sală de conferințe Apulum cu maxim 100 locuri, sala de meeting *Gemina* cu 30 locuri, restaurant - <http://www.hoteltransilvania.eu/>;

- Hotel Hermes (3****) - 40 de locuri de cazare în camere single, double și apartamente, restaurant cu bar cu capacitatea de 65 de locuri, cameră de jocuri, biliard: <http://www.hotelhermes.ro/>;

- Hotel Mariss (3****), construit nou - 7 camere duble, 7 camere twin, 6 camere single, un apartament și Family Room: <http://hotelmariss.ro/servicii.html>;

- Hotel Cetate (2**) – dispune de 100 de camere: 91 camere duble, 5 camere single, 4 apartamente, restaurant cu o capacitate de 280 de locuri:

<http://www.imparatulromanilor.ro/en/turism/cazare-hotel/hotel-cetate-alba-iulia>;

- Hotel Tara (2**) - 38 camere single și duble; sală de nunți – 350 locuri; salon pentru servirea mesei – 50 locuri: <http://www.vilaelisabeta.ro/tara>;

3 hosteluri, conform informațiilor preluate de pe site-ul www.booking.com și www.trivago.ro:

- Strong Hostel (<http://www.strong-hostel-alba-iulia.ro/> - 2 camere cu 2 și 3 paturi);
- Citadel Hostel (<https://www.facebook.com/citadelalbaiulia> - 7 camere duble și cvadruple);

4 cămine studentești, disponibile vara pentru grupurile de turiști: cu 3 locuri (540 locuri total) sau cu 4 locuri în cameră (296 locuri total) în total 836 locuri de cazare¹⁰⁰.

12 Hoteluri apartament, conform www.booking.com:

- Aparthotel Orhideea Residence – din 2014, self catering, 12 apartamente;
- Apartament Belvedere Alba Iulia – din 2014, self catering, pentru 5 persoane;

Figură 63 - Hotel Cetate

¹⁰⁰<http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/de-pus-in-art-4-link-4.pdf>; www.uab.ro

- Alba Gemina Apartment – din 2014, self catering, pentru 6 persoane, living spațios, chicinetă utilată, 2 băi, balcon;
- Apartament Stadion Residence – din 2014, self catering, pentru 4 persoane;
- Panoramic Apartament – din 2015, self catering, pentru 2 persoane;
- Apartament Adove – din 2015, pentru 4 persoane;
- Casa Maria – din 2015, pentru 4 persoane;
- Apartment Ioan Rațiu – din 2015, pentru 2 persoane;
- Sunny Apartment – din 2015, pentru 4 persoane;
- Panorama Rooms – din 2015, pentru 2 persoane;
- Gasoniera Republicii – din 2015, pentru 2 persoane;
- Baldachin Apartment – din 2015, pentru 2 persoane;
- Apartament 1 Decembrie 1918 – din 2015, pentru 2 persoane;
- Next Exit Apartment – din 2015, pentru 3 persoane;
- Carolina Apartments – din 2012, pentru 6 persoane.

Motel Konti – pe Șoseaua de Centură, 13 camere: <http://www.konti.ro/>;

1 vila turistică, Vila Elisabeta: 1 Apartament de lux, 5 camere single, 11 camere double, 5 camere matrimoniale, 3 camere matrimoniale de lux, sală de festivități - 200 locuri, salon de conferințe – 80 locuri, salon restaurant – 100 de locuri: <http://www.vilaelisabeta.ro/cazare/>;

16 pensiuni (cf. www.booking.com, www.trivago.ro, <http://viziteazaalbaiulia.ro/20-de-pensiuni-si-hoteluri-frumoase-din-alba-iulia/>;
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR101C>)

- Pensiunea MaryLou – 8 camere: <http://pensiunea-marylou.ro/>
- Pensiunea Apulum – 9 camere: 7 camere double și 2 camere double superior: <http://vilaapulum.ro/desprenoi.php>
- Pensiunea Steaua Nordului – 10 camere, dintre care 6 camere matrimoniale și 4 camere twin <http://www.vilasteauanordului.ro/>;
- Pensiunea Preciosa – 7 camere (3 camere matrimoniale deluxe, 2 camere matrimoniale la mansardă, 1 cameră single, 1 cameră dublă cu două paturi pentru câte o persoană): <http://www.preciosa.ro/cazare.php>;
- Pensiunea Select - 18 camere și 2 suite cu 1 dormitor, sala de festivități de 300 de locuri, restaurant de 70 locuri: <http://www.selectalba.ro/>;
- Pensiunea Casa Traiană – 10 camere, dintre care 7 camere duble și 3 camere matrimoniale și 2 apartamente cu 3 camere și bucatărie proprie, restaurant de 120 locuri: <http://www.pensiunealba.ro/>;
- Pensiunea Onel – 13 camere, restaurant Menuet la 1 km distanță pe Bd-ul Transilvania: <http://www.albaiulia.onelia.ro/>;

Figură 64 - Pensiunea Select

- Pensiunea Speedhouse – 4 camere, 8 locuri;
- Pensiunea Ara – 9 camere, 18 locuri de cazare, restaurant cu 60 de locuri: <http://www.pensiuneaara.eu/>;
- Pensiunea Terra – 10 camere, din care 6 matrimoniale și 4 duble, capacitate maximă 20 de persoane: <http://www.pensiuneaterraelixir.ro/#>;
- Pensiunea Neptun – 12 camere duble, 30 locuri total, restaurant cu autoservire: <http://www.cazarealbaiulia.ro/index.html>;
- Pensiunea Drumul Dragostei – 10 camere, 5 matrimoniale, 5 twin, în total 20 de locuri, restaurant de 150 locuri, terasă cu 60 de locuri, organizare evenimente – 250 persoane, sală conferință – 50 locuri, parcare – 60 locuri, piscină, centru de echitație, 2 terenuri de tenis: <http://www.drumuldragostei.ro/index.html>;

Figură 65 - Pensiunea Drumul Dragostei

- Pensiunea M.A. – 18 camere (camere duble, single, matrimoniale, apartament): <http://mahotels.ro/>;
- Pensiunea Prestige (fosta Look) – 15 camere (3 camere matrimoniale, 1 camera matrimonială și canapea, 5 camere cu 2 paturi, 3 camere cu 2 paturi și canapea, 3 camere cu 3 paturi; sală de evenimente - 300 locuri, sală conferințe – 60 locuri; terasă de vară, spațiu amenajat de joacă pentru copii, bar, restaurant cu bucătărie internațională și cu produse tradiționale, salon de bowling și biliard: <http://voichitalook.ro/servicii/>;
- Pensiunea Amentza – 5 camere, bar cu mini-restaurant;
- Pensiunea Mihaela – 7 locuri în 3 camere duble, terasa și grădină cu pomi fructiferi și trandafiri, ideală pentru grătar/barbeque, pentru 1-2 familii: <http://www.turistromania.ro/cazare-alba-iulia/pensiunea-mihaela.html>;

În realitate situația este una mai bună, deoarece statisticile INS nu au mai fost actualizate din 06.11.2015, iar de atunci, conform site-urilor specializate de turism, au mai apărut unități și spații de cazare noi, mai ales hoteluri – apartament, hosteluri, moteluri, tendința fiind în continuare crescătoare.

Din perspectiva ratingurilor oferite de clienți, în ce privește hotelurile, pe categoria de 5* avem un singur hotel cu ratingul „Fabulos 8,9”; pe categoria de 4* sunt 2 hoteluri, iar media de rating este „Fabulos 8,8”; pe categoria de 3* sunt 3 hoteluri, iar media de rating booking este „Fabulos 8,7”; pe categoria de 2* avem 2 hoteluri, iar media de rating este în jurul notei 6,9. În ce privește cele 2 hosteluri cotate, media ratingului este „Superb 9 ”. Situația stă foarte

bine și la capitolul pensiuni: există 4 pensiuni de 4 stele sau margarete, cotate cu rating booking pe siteul www.booking.com, iar media rating booking-ului dintre calificativele acordate acestor pensiuni este de „Fabulos 8,8”; există 7 pensiuni de 3* sau margarete, care apar cotate cu calificativ și care au comentarii. Media rating booking-ului acestor 7 pensiuni este de „Bine 7,65”. Ultima pensiune cotată este de 2* sau margarete, având calificativul „Bine 7,5”. Situația s-a îmbunătățit considerabil și în ce privește numărul hotelurilor-apartament, preferate de turiștii care vin cu familia și care doresc să petreacă un sejur simțindu-se acasă, având la dispoziție toate dotările pe care le-ar avea acasă. Numărul acestor unități de cazare a suferit un boom în ultimii 3 ani și s-a triplat. Media de rating booking și de satisfacție și mulțumire este de „Superb 9”.

Ratingul a fost obținut prin agregarea opiniilor clienților care au înnoptat în acea unitate de cazare și au beneficiat de serviciile de acolo, fiind media între notele acordate de toți clienții. Fiecare client oferea note potrivit unor criterii de departajare între unitățile de cazare în funcție de cât de mulțumit era de condițiile de acolo. Criteriile sau itemii la care turistul trebuia să ofere câte un calificativ sunt: curățenia, confortul, locația, facilități, personal, raport calitate – preț, wi-fi gratuit; de asemenea, scorul de rating ține seama și de comentariile clienților.

Cartografierea percepției și gradului de satisfacție al clienților care au înnoptat în unitățile de cazare din România publicate pe www.booking.com:

Hoteluri	Rating booking *
Hotel Transilvania	Superb 9,1
Hotel Medieval	Fabulos 8,9
Hotel La Maison de Caroline	Fabulos 8,8
Hotel Hermes	Fabulos 8,6
Hotel Mariss	Foarte bine 8,5
Hotel Cetate	Scor 6,9
Hotel Parc	-
Hotel Tara	-
Pensiuni	Rating booking
Pensiunea Mary Lou (4*)	Exceptional 9,5
Pensiunea Apulum (4*)	Superb 9,2
Pensiunea Vila Preciosa (4*)	Fabulos 8,7
Pensiunea Ara (3*)	Fabulos 8,6
Pensiunea Casa Traiana (3*)	Foarte bine 8
Pensiunea Steaua Nordului (3*)	Foarte Bine 8
Pensiunea Drumul Dragostei (4*)	Foarte Bine 8
Pensiunea Voichița (3*)	Bine 7,7
Pensiunea Onel (3*)	Bine 7,5
Pensiunea Speedhouse (2*)	Bine 7,5
Pensiunea Terra (3*)	6,9
Pensiunea Neptun (3*)	6,9
Hosteluri	Rating booking
Citadel Hostel	Superb 9,2
Strong Hostel	Fabulos 8,9
Hoteluri apartament	Rating booking

Hoteluri	Rating booking *
Apartment Ioan Rațiu	Excepțional 9,7
Aparthotel Orhideea	Excepțional 9,5
Apartment Belvedere Alba Iulia	Superb 9,4
Carolina Apartments	Superb 9,4
Apartment 1 Decembrie	Superb 9,4
Casa Maria	Superb 9,4
Sunny Apartment	Superb 9,2
Alba Gemina Apartment	Superb 9,2
Apartment Stadion Residence	Superb 9,1
Panoramic Apartment	Fabulos 8,8
Panorama Rooms	Fabulos 8,7
Garsoniera Republicii	Foarte Bine 8,5
Next Exit Apartment	Bine 7,6
Apartment Adove	-

Tabel 28 - Rating booking structuri de cazare Alba Iulia

Pe site-urile specializate www.booking.com, www.trivago.ro, www.viziteazaalbaiulia.ro, www.turistinfo.ro, www.tripadvisor.com se poate cu ușurință constata amploarea pe care a cunoscut-o turismul în ultimii ani.

Oferta gastronomică este destul de limitată. În zona Cetății oferta este extrem de redusă, iar la nivelul orașului lipsește o diversificare a restaurantelor pe tipuri de bucătării tradiționale, lipsește un serviciu de calitate într-un cadru armonios, specific unui oraș istoric.

Activitățile turistice, organizarea unor circuite ghidate sau organizarea unor evenimente, sunt de asemeni restrânse. Activitățile de promovare a imaginii orașului și a Cetății sunt limitate și nu sunt realizate într-o strategie de colaborare cu alte localități din regiune, cum ar fi Sighișoara, Sibiu, Oradea, Cluj Napoca, Târgu Mureș, etc.

Prin amplasarea sa geografică municipiul Alba Iulia poate juca rolul unui pol de distribuție, sau punct terminus, în organizarea unui turism de tip rural – având în vedere agroturismul din comunele învecinate, sau a unui turism montan, de drumeție, cu cortul, sau la cabană, în zona munților Apuseni. Lipsește o promovare coerentă a orașului și a oportunităților de turism în regiune, neexistând posibilitatea de a oferi turiștilor informații privind ofertele agroturistice din zonă, trasee de urmat.

Alba Iulia este capitala de suflet a neamului românesc, simbol al unității românilor și românismului de pretutindeni, iar Cetatea Alba Carolina reprezintă un liant viu între secole de istorie, cultură și civilizații europene succesive, o mare grădină în mișcare ce conservă între zidurile sale vitalitatea și moștenirea generațiilor care s-au succedat perpetuu pe teritoriul actualului municipiu; Cetatea deține resurse turistice și antropice cu o concentrare foarte mare, iar în fiecare an, este vectorul central de desfășurare a manifestărilor prilejuite de Ziua Națională a României. Principalele categorii de resurse turistice ale orașului Alba Iulia generează forme de turism precum *turismul cultural* și *turismul de afaceri* și *turismul științific*. Cea mai mare parte a turiștilor sosiți în Alba Iulia și cazați la principalele hoteluri din oraș sunt români, dar și ponderea celor străini este semnificativă.

PRINCIPALII INDICATORI AI ACTIVITĂȚII TURISTICE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

La nivelul municipiului Alba Iulia activitatea turistică a fost considerată ca fiind una cu un potențial deosebit de dezvoltare. În acest sens, eforturile s-au orientat în special pe refacerea infrastructurii turistice și repunerea în circuitul turistic a unor importante monumente de pe teritoriul municipiului. Au fost implementate astfel proiecte care au redat valoarea unor obiective turistice importante și care au atras în economia locală sume importante de bani, creând și locuri de muncă, unele temporare și altele permanente.

În sinteză, acestea sunt:

- *Reabilitare Centru Istoric Traseul Estic, Traseul Sudic, Traseul Nordic. Fortificația de tip Vauban – Alba Iulia, Căi de Acces, Iluminat și Mobilier Urban Specific – Sursa: POR 2007-2013 Axa 5. DMI 5.1, Perioada de implementare: 2009-2011, Buget total: 47.533.652,79 lei, Rezultate: 70 locuri de muncă temporare în timpul implementării și 30 locuri de muncă permanente la finalul investiției, pentru operare;*

- *Respiră aerul istoriei, Sursa: POR 2007-2013 Axa 5. DMI 5.3, Perioada de implementare: Noiembrie 2010 – Septembrie 2011, Buget total: 1.033.249,95 lei, Rezultate: 4 locuri de muncă temporare în timpul implementării și 2 locuri de muncă permanente la finalul investiției, pentru operare;*

- *Reabilitarea Centrului Istoric Alba Iulia, Fortificația de Tip Vauban – Căi de Acces, Iluminat Exterior și Mobilier Urban, Sursa: POR 2007-2013 Axa 1. DMI 1.1, Perioada de implementare: 2010-2014, Buget total: 76.087.835,63 lei, Rezultate: 70 locuri de muncă temporare în timpul implementării și 30 locuri de muncă permanente la finalul investiției, pentru operare;*

- *Valorificarea Resurselor Turistice Naturale în Zona Mamut – Parcul Dendrologic „Dr. Ioan Vlad” Valea Popii – Alba Iulia, Sursa: POR 2007-2013 Axa 5. DMI 5.2, Perioada de implementare: 2011-2014, Buget total: 11.398.022,80 lei, Rezultate: 30 locuri de muncă temporare în timpul implementării și 9 locuri de muncă permanente la finalul investiției, pentru operare;*

- *Lucrări de consolidare – Restaurare Poarta I, Sursa: Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii și Bugetul Local, Perioada de implementare: 2006-2007, Buget total: 2.248.772,33 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*

- *Cetatea Alba Carolina – Reconstituire Poarta a II-a, Sursa: Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii și Bugetul Local, Perioada de implementare: 2008-2009, Buget total: 2.253.396,32 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*

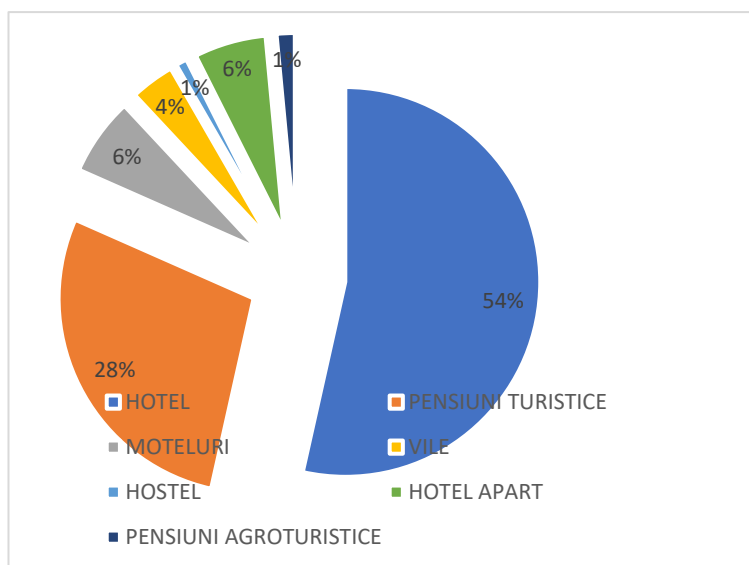
- *Cetatea Alba Carolina – Reconstituire Poarta a III-a, Sursa: Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii și Bugetul Local, Perioada de implementare: 2007-2009, Buget total: 6.927.027,24 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric.*

- *Cetatea Alba Carolina – Reconstituire Poarta a V-a, Sursa: MCCPN, în calitate de lider de proiect și PNUD prin EEA 2004-2009 și Bugetul Local, Perioada de implementare: 2010, Buget total: 2.415.914,26 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*

- *Restaurare și amenajare Poarta de Sud Castrul Roman – Etapa a II-a*, Sursa: Buget stat prin Ministerul Turismului, buget local și fonduri PNUD, Perioada de implementare: 2007-2009, *Buget total 1.770.271,34 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*
- *Realizare semnale simbolice pentru marcarea intrărilor în Municipiul Alba Iulia*, Sursa: Bugetul local, Perioada de implementare: 2011-2013, *Buget total: 734.218,06 lei;*
- *Fântână arteziană Parcul Unirii*, Sursa: Bugetul de Stat prin Ministrul Culturii și Bugetul Local, Perioada de implementare: 2006-2007, *Buget total: 2.552.153,01 lei.*

Astfel, fondurile atrase prin proiectele menționate este de 154.954.513, 73 lei, respectiv peste 36 milioane Euro, cu ajutorul cărora au fost obținute următoarele rezultate: *restaurarea celei mai mari cetăți de tip Vauban din Sud-Estul Europei și introducerea acesteia în circuitul turistic, peste 150 locuri de muncă temporare, 71 de locuri de muncă permanente, susținerea activității de promovare a Cetății Alba Carolina.*

Figură 66 - Date statistice privind structurile de cazare

Din datele oferite de INS în ansamblu, pentru Municipiul Alba Iulia există acum un număr de aproximativ (spunem „aproximativ” pentru că numărul este în continuă creștere) 1186 de locuri de cazare în total. Situația este una pozitivă și încurajatoare, dacă în anul 2014 existau un număr de 941 de locuri de cazare în oraș, în 2009 erau 612, iar în 2005 erau 379 de locuri în evidența celor de la INS, conform datelor preluate din statisticile oficiale¹⁰¹

Conform statisticilor INS, capacitatea de cazare turistică în funcțiune este în Municipiul Alba Iulia de 390548 de locuri (Capacitatea de cazare turistică în funcțiune reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către unitățile de cazare turistică, ținând cont de numărul de zile cât sunt deschise unitățile în perioada considerată. Se exprimă în locuri-zile. Se exclud locurile din camerele sau unitățile închise temporar din lipsă de turiști, pentru reparații sau din alte motive. Ultima actualizare a datelor a avut loc pe site-ul INS la această matrice.¹⁰²

Dacă pentru anul 2015 numărul de locuri pentru matricea statistică TUR103D – capacitatea de cazare turistică în funcțiune era de 390548 de locuri, în 2014 era de 299824 de locuri, în 2011 era de 238276, în 2005 era de 142090 de locuri.¹⁰³

¹⁰¹<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR102C/>.

¹⁰²<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR103D/>

¹⁰³<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR103D/>

Se observă creșteri considerabile, corelate de la an la an cu investițiile și proiectele de restaurare și revitalizare a Cetății Alba Iulia și a unei mari părți din obiectivele de patrimoniu din Cetate, de interes național și internațional, pe fondul creșterii numărului de turiști și a îmbunătățirii și revigorării turismului, serviciilor, comerțului. Toate acestea au dus și la creșterea economică a orașului, la înmulțirea locurilor de muncă și la deschiderea unor oportunități pe care Alba Iulia nu le-a avut fructificate până acum.

Numărul turiștilor s-a mărit de la an la an, conform datelor preluate de la INS, dar și conform rapoartelor cu numărul de înoptări predate de către hotelurile din Alba Iulia.

Figură 67 - Situația înoptărilor 2015

Astfel, în anul 2015, în toate unitățile de cazare din Alba Iulia au fost un număr de 111446 înoptări, ceea ce înseamnă o creștere considerabilă dacă privim cifrele din anul 2014, când au avut loc 78336 de înoptări, sau față de anul 2011, când au avut loc un număr de 59510 înoptări. Trendul este unul de creștere masivă, cu mai bine de 35%.¹⁰⁴

Din totalul de **înoptări** din anul 2015, 67% din înoptări au avut loc la hotelurile din oraș, înregistrându-se un număr de 74686 de înoptări. Un procent de 27,04% cazări peste noapte au fost la pensiunile din oraș, înregistrându-se un număr total de 30135 înoptări. La moteluri s-au înregistrat un număr de 2323 înoptări, adică un procent de 2,08%, în vreme ce la hosteluri un număr de 65 de înoptări. La vilele turistice au fost 4237 de înoptări (3,8%).

Statisticile INS indică și numărul de turiști sosiți în anul 2015 în structurile de cazare din Municipiul Alba Iulia, fiind înregistrați 62634 de persoane, față de 41392 de turiști cazați în Alba Iulia în 2014, 32805 cazați în 2012, 25064 turiști cazați în 2011 (trebuie precizat aici că cifrele se referă la turiștii cazați în unitățile de cazare din oraș și nu iau în calcul vizitatorii sau turiștii aflați în tranzit sau în vizită scurtă, care nu se cazează nicăieri. Numărul turiștilor cazați în Alba Iulia a crescut în 2015 cu 33% față de anul 2014 și s-a dublat față de anul 2011 (250%).

Defalcat pe tipul structurii de cazare, situația stă astfel: 41821 turiști cazați la hoteluri (66,77%) față de 23284 în anul 2014, 16468 turiști cazați la pensiuni (26,29%) față de 13722 în anul 2014, 2507 persoane cazate la vile turistice (4%) față de 2710 în anul 2014 (în scădere în 2015), 1156 turiști cazați la moteluri (1,85%) față de 1315 în anul 2014 (în scădere), 627 de turiști cazați la pensiuni agroturistice (1%) față de 361 în anul 2014 (numărul se dublează în 2015), 55 de turiști cazați la hosteluri (0,09%). Din cifrele anterioare reiese că numărul cel mai mare de turiști se cazează în continuare la hotel, o parte însemnată (aprox. 27%) preferă

¹⁰⁴<http://statistici.INSSE.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR105E/>

pensiunile, în timp ce numărul turiștilor cazați la moteluri și vile turistice a fost în anul 2015 în scădere.¹⁰⁵

Comparativ cu luna ianuarie din anul 2015, când în structurile de cazare din Alba Iulia au sosit 1635 turiști, în luna ianuarie din anul acesta au sosit 3107 de turiști în Alba Iulia în unitățile de cazare, deci un număr dublu.¹⁰⁶

În luna februarie 2015 s-au înregistrat în unitățile de cazare locale un număr de 2398 de turiști, iar în luna februarie 2016 un număr de 3930. Dintr-un comunicat oficial de presă transmis mediul mass-media local și regional, Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia a înregistrat în anul 2015 un număr record de vizitatori, respectiv 154700, cifra aceasta plasând muzeul albaiulian printre cele mai vizitate muzee din România.

„De asemenea, nu putem omite faptul că numărul de persoane care vizitează instituția de cultură albaiuliană este într-o evidentă creștere în ultimii ani. Astfel, față de anul 2014, în anul ce tocmai s-a încheiat au fost cu 23.773 mai mulți vizitatori. Această afluență mare de public, este atât rodul unor proiecte de succes organizate în această perioadă de muzeul albaiulian (*Noaptea Muzeelor, Garda Apulum* sau expoziția eveniment *Aurul și argintul antic al României*), dar și a numeroaselor evenimente inițiate de administrația locală în Cetatea Alba Carolina — *Zilele Orașului, Festivalul Roman Apulum, Festivalul Dilema Veche, Festivalul Sărbătoarea Muzicii* etc. Nu întâmplător, cele mai aglomerate luni la muzeu au fost cele care s-au suprapus peste evenimentele amintite anterior. Astfel, lunile mai, iunie, iulie și august au înregistrat cifre de 19.975, 25.396, 20.050 și respectiv 28.418 vizitatori”, se arată în comunicatul de presă transmis de Muzeul Național al Unirii.¹⁰⁷

Prin proiectele Cetății Alba Carolina implementate de Primăria Municipiului Alba Iulia a crescut numărul și s-au diversificat categoriile de turiști care vin în oraș. În 2007-2008, la data primului studiu sociologic, erau semnalate următoarele categorii de persoane care vizitau Cetatea istorică: vizitatori români și străini (interesați în turismul cultural, de istorie și de patrimoniu), turiști sosiți în interes de afaceri (participă de regulă la diferite congrese, seminarii, simpozioane, training-uri organizate în Alba Iulia), grupuri de copii, elevi și studenți (care pot fi sau nu înscriși în cadrul unor programe educaționale de istorie națională sau de istoria artei) și vizitatori ocazionali, care participă la evenimente și manifestări de Ziua Națională sau de Zilele Orașului.

În 2015, cu ocazia ediției a doua a anchetei sociologice din seria *Barometrului comunității locale*, a fost testată participarea publicului la nu mai puțin de 18 evenimente culturale sau de divertisment din Cetatea istorică. Dacă ne referim numai la participarea adulților la evenimentele din spațiul Cetății istorice, ea a fost de 59,1% din populația adultă a orașului în 2014 și de 63,6% în 2015.

Publicul Cetății istorice din Alba Iulia este astăzi mult mai diversificat față de 2008, anul demarării primelor proiecte de reabilitare. O categorie aparte o constituie cei care vizitează Cetatea istorică pentru a vedea ce s-a realizat în Alba Iulia prin proiectele implementate. Sunt

¹⁰⁵ <http://statistici.INSSE.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR104E/>

¹⁰⁶ (<http://statistici.INSSE.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR104H/>)

¹⁰⁷ <http://ziarulunirea.ro/muzeul-national-al-unirii-din-alba-iulia-in-topul-celor-mai-vizitate-muzee-din-tara-356360/>

și turiști care vin în Alba Iulia pentru a realiza albume fotografice în arealul spectaculos al Cetății Vauban sau la Porțile Cetății. De altfel, unul dintre obiectivele Barometrului Comunității Locale, început în anul 2015, va fi pentru următorii ani dezvoltarea și implementarea unei metodologii de inventariere a tuturor categoriilor de turiști care vizitează Cetatea istorică.

DIVERTISMENT ȘI RECREERE ÎN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Piața atracțiilor urbane legate de divertisment și recreere este adesea tratată separat de cea a celorlalte servicii și funcțiuni, atunci când zona de studiu are un caracter special și este, în sine, un factor polarizator. Două nișe principale ale pieței turistice se delimitează în cadrul prezentei analize, respectiv: turismul cultural și piața ospitalității pentru afaceri, strâns legate de dezvoltarea mediului de afaceri local și de locuire. Ambele sunt piețe naturale, atrase de caracteristicile existente ale locului, și în ambele cazuri se pot adăuga facilități de divertisment și recreere. Aceste facilități aduc valoare adăugată locului din două surse diferite: (1) fac locul mai atractiv și (2) se adresează unui segment diferit de turiști, atrași de o serie de caracteristici ale locului, deja prezente sau care pot fi adăugate prin investiții.

Din gradul de ocupare a dotărilor existente, rezultă o cerere relativ scăzută din partea locuitorilor orașului pentru dotări de divertisment și recreere. Este de așteptat însă, ca și în cazul pieței comerciale, ca această cerere să crească odată cu dezvoltarea economică și puterea de cumpărare. Existența universității în Cetate aduce un aport de populație tânără care are nevoie de o bază de recreere și de oportunități variate pentru divertisment. Oferta existentă este relativ restrânsă. Există în oraș restaurante la fiecare din hoteluri, plus alte unități doar cu funcție de restaurant cu ofertă variată (restaurant chinezesc, italian, cu bucătărie tradițională). Există un cinematograful (Cinema Colours în Alba Mall), cluburi și un teatru în aer liber la marginea cetății. Cu toate că principala atracție actuală a Cetății pentru comunitate este legată de plimbare, dublată și de eventuala vizitare a muzeului și accesul la funcțiunile existente – biserică, universitate, locuințe, etc. Este limpede că o ofertă de servicii de calitate în această direcție ar stimula o cerere care este în acest moment greu de cuantificat. O soluție de diversificare a ofertei de spații de agrement o reprezintă punerea în valoare și amenajarea cu destinația de agrement și recreere a Zonei Mamut, Parcului Dendrologic și Rivierei Mureș - Ampoi, completarea echipării urbane aferente.

1) Analiza disparităților din economie

Municipiul Alba Iulia reprezintă aria cu cel mai ridicat nivel de dezvoltare de la nivelul județului. Acest teritoriu este apreciat ca fiind „cea mai favorizată arie”, caracterizată prin activități economice complexe, dominate de cele industriale, localizate cu precădere în centrele urbane, dar și în unele localități rurale, precum Sântimbru. Accesibilitatea importantă spre orașele din jur a determinat reducerea depopulării satelor.

Trei probleme sunt considerate ca fiind majore pentru această arie: (1) restructurarea industriei din centrele specializate; (2) slaba putere de polarizare a reședinței Alba Iulia din cauza unor forțe centrifuge, reprezentate de atracția exercitată de marile centre urbane vecine

asupra orașelor de la periferiile județului; (3) valorificarea poziției favorabile în raport cu principalele căi de comunicație transregionale și naționale.

Avantajele de care dispune Municipiul Alba Iulia se referă la poziția geografică avantajoasă și semnificația istorică și culturală, care reprezintă elemente favorabile în impulsivarea activităților generatoare chair de funcții interjudețene.

m) Analiza SWOT a economiei municipiului Alba Iulia

INDUSTRIE ȘI COMERT	
<p><i>Puncte tari</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Structură economică diversificată; ❖ Sector industrial relativ diversificat cu activități specifice fabricării încălțămintei, tăbăcirii și finisării pieilor, a prefabricatelor, fabricarea materialelor de construcții (bolțarilor, stație de betoane, stație de sortare și balastieră), transporturilor rutiere de mărfuri grele agabaritice, prelucrării lemnului și industriei alimentare; ❖ Forță de muncă calificată în industria prelucrătoare; ❖ Înfrățiri cu localități din Comunitatea Europeană – deschiderea administrației față de investitori; ❖ Interesul autorităților locale este de a atrage și stabili investitori importanți și de a sprijini dezvoltarea economică locală; ❖ Universitatea poate constitui o bază de pornire pentru diversificarea serviciilor specifice în sprijinul dezvoltării economice valorificând astfel activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare.	<p><i>Puncte slabe</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Capacitate limitată în atragerea și utilizarea fondurilor europene disponibile pentru dezvoltare; ❖ Existența în zona periurbană a unor zone economice slab dezvoltate (disparități microregionale de dezvoltare economică); ❖ Ritm lent al creării unor noi activități economice adecvate potențialului localităților din zona învecinată; ❖ Necorelarea strategiilor: neincluderea/neasimilarea strategiei municipiului Alba Iulia în strategia județului, regiunii și la nivel național; ❖ Insuficienta promovare a produselor locale pe plan național și internațional; ❖ Sectoare neacoperite în domeniul serviciilor; ❖ Slabă utilizare a serviciilor bancare; ❖ Insuficienta utilizare a oportunităților de dezvoltare economică și consolidare a competitivității la scara adecvată; ❖ Lipsa informației transparente și actualizate privind actorii economici și performanțele lor.
<p><i>Oportunități</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Existența unor programe de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii; ❖ Dezvoltarea de relații de parteneriat economic și administrativ cu unități teritoriale (similare sau asemănătoare) din țară și străinătate; ❖ Tradiția în industria ușoară poate fi dezvoltată în contextul atractivității turistice cu produse specifice cu valoare adăugată mare; ❖ Accesarea programelor specifice care să conducă la valorificarea spiritului antreprenorial; ❖ Învățământul tehnic și cel continuu pot sprijini de asemenea adecvarea forței de muncă la cererea pieței;	<p><i>Amenințări</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Lipsa de receptivitate și flexibilitate la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ❖ Fluctuații ale prețurilor la materii prime, materiale, energie electrică, gaze naturale, generate de procese inflaționiste sau rate de schimb Leu/Euro nefavorabile; ❖ Modificări frecvente ale Codului Fiscal și ale legislației în domeniu; ❖ Lipsa eforturilor conjugate și intersectoriale din partea tuturor actorilor din zona Alba Iulia ar putea conduce la performanțe slabe în domeniul dezvoltării economice la nivelul microregiunii;

INDUSTRIE ȘI COMERT

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Atragerea de investitori străini și existența de terenuri adecvate pentru dezvoltarea de noi investiții; ❖ Interesul Uniunii Europene de a susține competitivitatea.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lipsa unei abordări intersectoriale a dezvoltării de tipul privat – academic (cercetare-dezvoltare-inovare) – public în favoarea dezvoltării economice și a consolidării competitivității.
--	--

ACTIVITATEA TURISTICĂ

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Existența unor monumente istorice, de artă și culturale de mare valoare în perimetrul Cetății Alba Iulia care pot constitui un factor favorizant al dezvoltării turismului cultural în zonă; ❖ Numărul relativ mare al locurilor de cazare oferite de hotelurile, pensiunile și vilele existente în orașul Alba Iulia; ❖ Existența în oraș a unui număr mare de intermediari ai pieței turistice (agenții de turism) care pot contribui la vânzarea și promovarea unor produse turistice care fac referire la Cetatea Alba Iulia; ❖ Cadrul natural atractiv – Cetatea Alba Iulia oferă numeroase posibilități de promenadă și recreere într-un cadru natural, atât pentru locuitorii orașului, cât și pentru turiștii români și/sau străini aflați în oraș; ❖ Amplasamentul Central al Cetății și varietatea spațiilor din cadrul acesteia.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Municipiul Alba Iulia</i> ❖ Promovarea insuficientă a Cetății Alba Iulia atât la nivel local, cât și la nivel național și internațional; ❖ Lipsa unui mecanism durabil de finanțare pe termen lung a turismului din zonă; ❖ Lipsa unor indicatoare rutiere și a unor semne de direcționare amplasate la intrarea în oraș; ❖ Calitatea redusă a serviciilor turistice (inclusiv a personalului angajat în domeniu) care face ca turiștii să se orienteze spre alte destinații unde, la prețuri comparabile, beneficiază de servicii superioare; ❖ Numărul relativ mic și lipsa de diversitate a unităților de alimentație publică existente în perimetrul Cetății sau în imediata vecinătate a acesteia.
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea economică a orașului Alba Iulia oferă premisa dezvoltării turismului în localitate, atât prin creșterea numărului de turiști, cât și prin creșterea volumului investițiilor; ❖ Creșterea nivelului de pregătire și profesionalism a personalului din turism – mediul universitar oferă personal de o înaltă calificare și servicii de consultanță profesională; ❖ Valorificarea superioară a potențialului turistic al Cetății Alba Iulia, amenajarea unor zone de agrement în cadrul acesteia reprezintă oportunități care pot contribui la dezvoltarea turismului local.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ În ceea ce privește piața internațională o amenințare o poate reprezenta imaginea nefavorabilă a României peste hotare; ❖ Utilizarea ineficientă a unor fonduri destinate dezvoltării turismului local; ❖ Dificultatea demarării unui proces masiv de ridicare a standardelor de cazare, necesar pentru a putea concura cu succes pe piața internațională; ❖ Dificultatea implicării întregului sector turistic în sprijinul unui program de marketing turistic care vizează întreaga comunitate.

AGRICULTURA

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Agricultura și zootehnia au o bună reprezentare la nivelul zonei periurbane a orașului; ❖ Potențial agricol ridicat atât în ceea ce privește zootehnia, cât și producția vegetală; ❖ Suprafețe agricole întinse care permit cultivarea diferitelor categorii de plante agricole; ❖ Creșterea producției la unele culturi.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Predomină exploatațiile agricole de dimensiuni mici, lipsite de dotări corespunzătoare; ❖ Piață de desfacere neorganizată pentru produsele agricole, care creează dificultăți în valorificarea produselor agricole; ❖ Prețuri necompetitive la produsele agricole; ❖ Utilizarea de utilaje agricole slab performante; ❖ Lipsa unui plan de acțiune continuu și cu ținte corelate; ❖ Lipsa implicării unei consultanțe de specialitate.
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Potențialul agricol al zonei poate fi valorificat în viitor la întreaga sa capacitate; ❖ Cererea la export pentru produse tradiționale, agricole ecologice și naturiste; ❖ Diversificarea activităților agricole: apicultura, sericicultura, cultivarea și procesarea ciupercilor etc.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Incapacitatea producătorilor agricoli de a-și valorifica producția; ❖ Lipsa de receptivitate și flexibilitate la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ❖ Degradarea constantă a terenurilor agricole cauzate de secete prelungite și lipsa fertilizanților naturali corelat cu inexistența planificării culturilor agricole prin sistemul rotației acestora; ❖ Îmbătrânirea populației și manifestarea tot mai accentuată a fenomenului de brain drain.

1.1.3 Provocări sociale la nivelul municipiului Alba Iulia

Forța de muncă sau resursa umană, într-un sens mai larg, are o contribuție decisivă la dezvoltarea oricărei localități, zone sau regiuni. Mărimea forței de muncă, dar și structura sa în funcție de caracteristici, precum nivel și domeniu de pregătire, statut ocupațional, sector de activitate, grupă de vârstă, grad mobilitate, distribuție teritorială, precum și tendințele în curs sunt elemente ce trebuie luate în considerare în orice strategie de dezvoltare. Nu întâmplător, **Strategia Europa 2020** stabilește ca principiu pentru dezvoltarea țărilor Uniunii Europene „creșterea favorabilă incluziunii prin promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială”. Problema șomajului - nivel, structură, cauze, evoluție - trebuie să fie de asemenea abordată.

Analiza resurselor de muncă și utilizarea acestora la nivelul municipiului Alba Iulia vizează următoarele obiective:

- ❖ Analiza pieței muncii la nivelul municipiului Alba Iulia, în special prin prisma ofertei de muncă
- ❖ Analiza forței de muncă la nivelul municipiului Alba Iulia (volum, componente, distribuție teritorială, dinamică)

❖ Evidențierea structurii forței de muncă în funcție de variabile precum: gen, grupă de vârstă, nivel de educație, implicarea în activitatea economică, statut ocupațional, domeniu de activitate

❖ Analiza șomajului în municipiul Alba Iulia (nivel absolut și al ratei șomajului, structură pe sexe, categorii de vârstă, nivel de studii, durata șomajului, evoluție în ultimii 10 ani)

❖ Evidențierea interacțiunii pieței muncii cu mediul de afaceri și cu sistemul formal de educație

❖ Formare profesională și învățare pe parcursul întregii vieți

❖ Estimarea calității forței de muncă și a potențialului de creștere a calității forței de muncă

❖ Studiarea potențialului de creștere a utilizării forței muncii în vederea atingerii țintei stabilite la nivelul Uniunii Europene

❖ Evidențierea punctelor slabe și a constrângerilor în ce privește forța de muncă

Resursele informaționale utilizate în analiză au fost în primul rând Recensământul Populației și Locuințelor din octombrie 2011, bazele de date ale Institutului Național de Statistică și bazele de date A.J.O.F.M., dar și anumite rezultate ale cercetărilor în domeniu. Au existat constrângeri în ce privește disponibilitatea unor date statistice actualizate la nivel teritorial, motiv pentru care nu au putut fi utilizate în analiză.

Pe baza indicatorilor statistici primari au fost dezvoltati indicatori derivați cu relevanță pentru analiza pieței muncii, precum rata globală de activitate a populației, rata de activitate a populației în vârstă de muncă, rata globală de ocupare a populației, rata de ocupare a populației în vârstă de muncă, rata șomajului înregistrat, rata șomajului B.I.M, rata șomajului în rândul tinerilor, rata șomajului în rândul femeilor, raportul de dependență economică. Acolo unde s-a considerat necesar, s-au inclus clarificări conceptuale privind termenii și indicatorii utilizați. Pentru o mai bună raportare în plan teritorial, situația resurselor de muncă din Alba Iulia a fost analizată în context județean, regional și național, iar pentru o bună conectare la evoluțiile europene s-au făcut referiri la obiectivele majore ale Strategiei Europa 2020.

a) Structura populației după participarea la activitatea economică, resursele de muncă

Dezvoltarea durabilă a unei localități presupune participarea într-un număr cât mai mare a locuitorilor la viața economică. Țările avansate economic au, în general, rate ridicate de participare la viața economică, atât în rândul bărbaților cât și în rândul femeilor. Recensământul Populației desfășurat la sfârșitul anului 2011 a permis culegerea unui număr impresionant de date statistice pe baza cărora se poate realiza o „fotografiere” detaliată a populației din punct de vedere a structurii socioeconomice.

Datele centralizate provizorii ale recensământului arată că doar 50,7% din totalul populației municipiului Alba Iulia este activă economic¹⁰⁸. Această cifră este totuși sensibil mai mare

¹⁰⁸ Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă, incluzând populația ocupată și șomerii (rata globală de activitate)

decât rata globală de activitate înregistrată la nivel național (45,6%) sau cea înregistrată la nivel județean (45,2%), depășind, de asemenea, ponderea populației active din mediul urban la nivelul întregii țări (46,9%).

Față de recensământul anterior ponderea populației active a crescut cu 2 puncte procentuale la nivelul municipiului Alba Iulia.

	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alte etnii	Nedeclarată
Alba Iulia	87,62	1,59	1,76	0,18	0,21	8,64

Tabel 29 - Structura populației după etnia declarată la recensământul din 2011

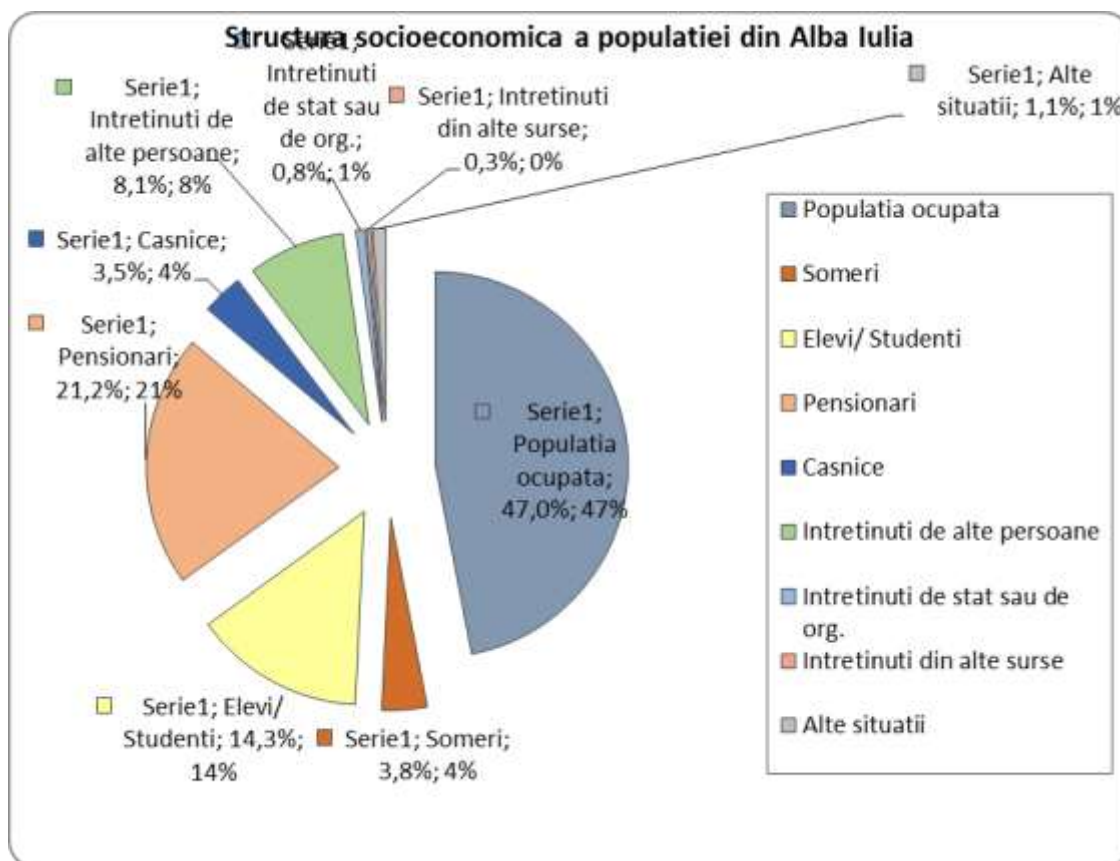
Nivelul de ocupare, exprimat prin rata globală de ocupare a populației¹⁰⁹ era de 47% la nivelul municipiului Alba Iulia. Rata globală de ocupare la nivelul României calculată la recensământul din 2011 era de 42,3%, iar la nivelul județului Alba de 41,3%. Față de recensământul din 2002, a crescut ponderea populației ocupate atât la nivelul municipiului Alba Iulia (de la 43,4% la 47%).

Resursele de muncă cuprind o categorie mai largă de populație, aici fiind incluse toate persoanele în vârstă de muncă, apte de lucru precum și persoanele în afara vârstei de muncă, aflate în activitate. În general, populația ce alcătuiește resursele de muncă este cu aproximativ o treime mai mare decât populația activă. Diferența este constituită din studenții și elevii în vârstă de muncă care frecventează cursuri de zi, femeile casnice și alte categorii de persoane neocupate.

Populația inactivă totalizează 49,3% din populația municipiului Alba Iulia, fiind alcătuită din elevi și studenți, pensionari care nu realizează alte venituri în afara pensiei, femei casnice, copiii și adulții care nu au statut de elev, respectiv pensionar și care sunt întreținuți de familie, stat sau organizații private. Ponderea populației inactice se menține relativ ridicată, atât datorită creșterii numărului de pensionari, cât și tendinței de prelungire a duratei studiilor și implicit întârzierii intrării tinerilor pe piața muncii.

Conform datelor statistice, dintre categoriile ce formează populația inactivă, ponderea cea mai mare o formează pensionarii (21,2% din totalul populației municipiului Alba Iulia), urmați de elevi și studenți (14,3% din totalul populației) și de populația aflată în întreținerea familiei (8,1% din total).

¹⁰⁹ Populația ocupată cuprinde toate persoanele în vârstă de 15 ani și peste care erau încadrate într-o activitate economică sau socială plătită în bani sau în natură

Figură 68 - Structura socio-economică a populației la nivelul municipiului Alba Iulia

În practică, se utilizează adesea ratele de activitate respectiv de ocupare ale populației de peste 15 ani¹¹⁰ sau ratele de activitate și de ocupare calculate la populația în vârstă de muncă. Atât Banca Mondială cât și OECD includ în categoria populației în vârstă de muncă toate persoanele din grupa de vârstă 15-64 ani. Pentru Alba Iulia rata de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de 68,4% iar rata de ocupare de 63,3%. Aceste rate înregistrate la nivelul municipiului sunt apropiate ratelor de activitate și de ocupare calculate la nivel național (67,1% rata de activitate, 62,2% rata de ocupare) sau la nivelul județului Alba (66,9% rata de activitate, 61,1% rata de ocupare).

	-%-		
	Rata de activitate	Rata de ocupare	Rata șomajului
Alba Iulia	68,4	63,3	7,4

Tabel 30 - Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)

Un indicator des utilizat în domeniul forței de muncă este rata șomajului. Acest indicator este derivat din alți 2 indicatori – numărul șomerilor și populația activă. Pentru recensământul

¹¹⁰ Potrivit Biroului Internațional al Muncii, vârsta de 15 ani este vârsta minimă de la care o persoană poate fi considerată aptă de muncă

din 2011 s-a utilizat o definiție mai cuprinzătoare a șomerilor¹¹¹ decât cea a termenului definit prin Legea 76/ 2002, actualizată. Rata șomajului astfel calculată era de 7,4% la nivelul municipiului Alba Iulia. O rată apropiată față de Alba Iulia se înregistrează la nivel național (7,3%), iar la nivelul județului Alba șomajul înregistrează o rată sensibil mai mare (8,7%).

b) Zone urbane marginalizate

Interesul Primăriei Municipiului Alba Iulia în identificarea zonelor urbane defavorizate ale orașului s-a concretizat în diferite studii și cercetări realizate de-a lungul anilor. Câteva titluri în acest sens sunt:

- *Diagnoza urbană privind cartierele municipiului Alba Iulia (2012),*
- *Calitatea vieții și gradul de satisfacție privind locuirea în cartierul Cetate, municipiul Alba Iulia (2010),*
- *Diagnoza cartierului Lumea Nouă și fundamentarea unor direcții de acțiune urbană (2010),*
- *Studiu de fundamentare a unor strategii sociale integrate pentru zona urbană și periurbană – municipiul Alba Iulia și zona adiacentă (2011),*
- *Analiza comunităților non-rome din Alba Iulia (2016),*
- *Analiza comunităților rome din Alba Iulia (2016),*
- *Barometrul comunității locale (2014, 2015, 2016),*
- *Studiu privind percepția discriminării în rândul grupurilor vulnerabile din Alba Iulia (2016).*

Atlasul zonelor urbane marginalizate din România definește și clasifică zonele urbane făcând o diferență clară între zonă urbană marginalizată și zonă urbană dezavantajată. Zonele urbane sunt definite ca fiind marginalizate pe baza a trei criterii principale: capitalul uman, ocuparea și condițiile de locuire. O zonă urbană este dezavantajată dacă pe unul sau două dintre criterii nu îndeplinește un standard corespunzător, iar o zonă urbană este marginalizată dacă pe toate cele trei criterii nu se îndeplinesc condițiile minime.

La nivelul municipiului Alba Iulia, *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România* a constatat că 13,49% din populația orașului trăiește în zone marginalizate sau defavorizate. Conform datelor prezentate Municipiul Alba Iulia este dezavantajat pe dimensiunea de ocupare (1,06 % din totalul populației), pe dimensiunea de locuire (2,74 % din totalul populației), urmată de dimensiunea capitalului uman (5,88 %). Procentul de marginalizare la nivelul orașului Alba Iulia este de 1,28%.¹¹²

Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, precum și studiile și cercetările recente realizate la inițiativa primăriei Municipiului Alba Iulia au evidențiat mai multe zone defavorizate și marginalizate la nivelul orașului Alba Iulia. Astfel, în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a municipiului, descriem patru mari zone marginalizate din Alba Iulia. În aceste patru zone principale sunt cuprinse și zone care ar putea fi ulterior identificate ca teritorii – țintă pentru intervenții pe programe operaționale precum POCU 2014-2020 sau POR 2014-2020.

O primă zonă marginalizată, identificată prin intermediul unei analize realizată în anul 2016 de către Primăria Municipiului Alba Iulia, este reprezentată de cinci comunități rome

¹¹¹ Toate persoanele în vârstă de 15-74 ani care îndeplinesc simultan 3 condiții: a) nu aveau un loc de muncă și nu desfășurau o activitate aducătoare de venituri, b) erau în căutarea unui loc de muncă, c) erau disponibile să înceapă lucrul în următoarele 2 săptămâni găsirii unui loc de muncă

¹¹² Sursa datelor: *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*

situate în zone diferite ale orașului: atât centru – Comunitatea Trandafirilor, Comunitatea Barbu Lăutaru - cât și periferie – Comunitatea Ciocârliei-Pompieri, Comunitatea Zgură și Comunitatea Partoș.

Figură 69 - Hartă comunitate marginalizată nr. 1

Cercetarea realizată pe un eșantion de 121 de gospodării și un număr de 491 de persoane ne prezintă câteva particularități la nivelul fiecărei comunități.

- *Comunitatea Trandafirilor*
  - Comunitatea este extrem de numeroasă pentru spațiul efectiv;
  - Locuințele sunt improvizate, gradurile sunt rupte, acoperișurile de proastă calitate, zona este neîngrijită;
  - Populația din comunitate se confruntă în mod deosebit cu problema locurilor de muncă, nefiind școlarizați, își găsesc extrem de greu un loc în câmpul muncii;
  - Mai mult de jumătate dintre locuitorii comunității nu au absolvit nicio clasă, atitudinea față de școlarizare fiind una de ignoranță;
  - Ocupația persoanelor din comunitate se reduce la colectarea unor surse regenerabile (cartoane, pet-uri, etc), precum și la acțiuni de genul cerșitului pentru a-și asigura existența.

- *Comunitatea Barbu Lăutaru*
  - Comunitatea cuprinde un număr însemnat de persoane de etnie romă, grupate în familii numeroase, cu mulți copii;
  - Majoritatea persoanelor de etnie romă din comunitate nu au un loc de muncă;
  - În lipsa unui loc de muncă stabil, persoanele din comunitate trăiesc din diverse munci cu ziua, din confecționarea de cazane, scocuri, buți de lemn;
  - Casele persoanelor de etnie romă sunt suprapopulate și prezintă infiltrații ale apei pluviale și deteriorări ale acoperișurilor;
  - În comunitate trăiesc și români, relațiile din comunitate sunt relativ bune între persoanele de etnie romă și cele non-rome, zona fiind liniștită.

- *Comunitatea Ciocârliei - Pompieri*
  - În comunitate persoanele de etnie romă trăiesc în familii numeroase, cu mulți copii;
  - Majoritatea trăiesc din colectarea cărămizilor și a fierului vechi, din diferite munci pe care le prestează cu ziua și fără contract de muncă, precum și din cerșetorie;
  - 25,77% dintre locuitorii comunității au absolvit doar 8 clase sau mai puțin sau nu au absolvit nicio școală;
  - În comunitate trăiesc și persoane cu diferite dizabilități sau boli cronice care le limitează activitățile zilnice;
  - Pe strada Ciocârliei, zona nu este uniformă, există o zonă segregată, suprapopulată, locuită în totalitate de către persoane de etnie romă;
  - Blocul de pe strada Alexandru Ioan Cuza se află într-o stare vizibilă și avansată de degradare, atât în exterior cât și în interior.

- *Comunitatea Zgură*
  - Populația din comunitate este majoritar de etnie romă, fiind alcătuită din 40 familii;
  - Majoritatea locuitorilor zonei de etnie romă nu sunt angajați în mod legal/formal;
  - Sursa de trai pentru cei din comunitate este adunarea și sortarea fierului și a altor metale din grămezile de zgură care sunt evacuate de la fabrica din apropiere;
  - Principala piedică în calea găsirii unui loc de muncă este lipsa studiilor și a unei pregătiri adecvate, dar și lipsa unei implicări din partea agenților economici;
  - Locuitorii comunității nu beneficiază de pensii sau alte facilități sociale din cauza lipsei actelor;
  - Locuințele persoanelor de etnie romă se află în stare precară și avansată de degradare.

- *Comunitatea Partoș*
  - Majoritatea locuințelor sunt ridicate fără autorizație de construcție, fiind construite din materiale precum lemn, placaje sau alte materiale neadecvate. Majoritatea locatarilor nu dețin acte de proprietate asupra terenurilor ocupate și respectiv a locuințelor;
  - Locuințele sunt supraaglomerate în proporție de 80.00%;
  - Drumul de acces în zonă este neasfaltat, fiind alcătuit din pământ;
  - Comunitatea este caracterizată de inexistența unei infrastructuri de transport și de utilități (gaz, canalizare);
  - Persoanele din comunitate nu au locuri de muncă, fiind necalificate și cu nivel scăzut de educație.

Zona marginalizată analizată, în care conviețuiesc români și într-o proporție dominantă romi, prezintă particularități specifice.

Adulți și copii din cele cinci comunități se confruntă cu stigmatul abandonului școlar la vârste fragede sau al neabsolvirii niciunei școli. Acest fapt atrage după sine dificultatea calificării într-o meserie prin forțe proprii, fiind priviți cu neîncredere și scepticism de către societate.

Principalele surse de venit ale romilor din zona marginalizată sunt veniturile din muncile ocazionale și veniturile obținute din asistență socială, fiind frecventă ocuparea temporară, care nu asigură cele necesare traiului zilnic. Din această cauză majoritatea locuitorilor zonei

marginalizate întâmpină greutăți la plata chiriei sau a facturilor de utilități și nu-și pot încălzi adecvat locuința

Între locuitori din comunitățile analizate nu apar conflicte majore, dar nici nu desfășoară proiecte comune. Persoanele de etnie romă și cele non-rome nu interacționează constructiv, implicarea comunității este aproape inexistentă, iar romii înșiși rămân mai mult pasivi când este vorba de schimbări în viața lor. În cele cinci comunități persoanele de etnie romă își asumă identitatea romă fără nicio problemă.

Femeile sunt, în general casnice, având grijă de copiii mulți, fără a se preocupa însă de supravegherea atentă sau educația acestora.

Persoanele cu dizabilități sau cele cu boli cronice nu dețin, în general, acte medicale în vederea încasării unor drepturi care li se cuvin. În unele situații, persoanele nici nu au cunoștință de demersurile care ar trebui efectuate pentru acest lucru. Comunității de romi îi este specifică o incidență mai mare a bolilor cronice și a numărului de persoane cu dizabilități, aceasta și datorită modului de viață dezorganizat și dominat de abuzuri.

Persoanele vârstnice se confruntă cu probleme de sănătate și lipsa fondurilor necesare pentru tratarea acestora, având nevoie de asistență medicală specializată la domiciliu și suport în desfășurarea traiului zilnic.

Din cauza condițiilor precare de igienă și de locuit, oamenii din comunitățile investigate trăiesc cu un constant pericol, atât pentru siguranța familiilor cât și pentru starea de sănătate, capacitatea de învățare și ocupare. Locuințele analizate sunt supraaglomerate, datorită numărului mare de membri ai familiilor și a spațiilor de locuit foarte mici.

O caracteristică comună a comunităților rome din zona marginalizată analizată este aceea că toți locuitorii trăiesc de azi pe mâine, fără planuri de viitor sau posibilități de schimbare a vieții.

A doua zonă marginalizată din Alba Iulia cuprinde trei comunități non-rome de pe teritoriul orașului, situate în puncte diferite geografic: în partea de sus a orașului, denumită Cetate – Comunitatea Goldiș, Comunitatea Chicago - cât și în aria periferică – Comunitatea Pâclișa. Zona este declarată ca fiind marginalizată pe baza cercetării realizată de către o echipa de specialiști a Primăriei Municipiului Alba Iulia, în anul 2016.

Figură 70 - Hartă comunitate marginalizată nr. 2

Cercetarea s-a realizat pe un număr de 226 de gospodării și 644 de persoane care locuiesc în comunitățile respective.

Comunitățile analizate din zona marginalizată prezintă câteva caracteristici specifice:

- *Comunitatea Chicago*
  - Comunitatea este locuită și de romi și de români, existând diferențe nete între aceștia în ceea ce privește nivelul de trai;
  - În familiile de români veniturile sunt permanente deși sunt mici, iar în familiile rome acestea sunt obținute din prestarea de activități temporare în străinătate;
  - Relațiile interetnice sunt lipsite de conflicte, fiind caracterizate de o atitudine de toleranță;
  - Veniturile insuficiente combinate cu condițiile precare de locuit determină tensiuni intrafamiliale, existând în zonă cazuri de violență domestică;
  - Principala cauză a neocupării este lipsa locurilor pe piața muncii adecvate profilul profesional al rezidenților;
  - Locuințele au un confort redus și sunt supraaglomerate în proporție de 65.67%;
  - Comunitatea este legată de oraș prin intermediul infrastructurii și accesului la instituții școlare, medicale, sociale și culturale.

- *Comunitatea Goldiș*
  - În comunitate locuiesc familii monoparentale, biparentale și cu mai mult de 2 copii;
  - Familiile monoparentale din comunitate sunt familii dezorganizate și incomplete ca urmare a experiențelor de: divorț, deces, coabitare între parteneri și migrație externă;
  - Populația din comunitate se constituie ca un grup omogen etnic, într-o majoritate covârșitoare fiind vorba despre cetățeni români, iar sub 10% de etnici romi;
  - În comunitate există un procent ridicat al femeilor adulte;

- Rata de ocupare a populației este redusă;
  - Principala problemă a neocupării este lipsa locurilor de muncă, posibilitățile limitate oferite pe piața forței de muncă, lipsa calificării necesare, iar pentru demararea unei afaceri pe cont propriu, lipsa banilor;
  - Suprafețele utile ale apartamentelor sunt reduse, camerele sunt mici, iar bucătăria și baia la fel;
  - Locuințele sunt supraaglomerate în proporție de 55.45%.
- *Comunitatea Pâclișa*
    - Majoritatea persoanelor din comunitate dețin un loc de muncă în afara zonei investigate, pentru care sunt nevoiți să facă naveta zilnic. O altă parte dintre persoanele comunității își asigură traiul necesar, minim de subzistență, prin realizarea de activități agricole și de creștere a animalelor;
    - La nivelul locuințelor zona este caracterizată de lipsa omogenității. O parte dintre imobilele din comunitate sunt realizate din structură de cărămidă sau BCA, dar încă există și case de chirpici, de suprafețe mici și care oferă condiții improprii de locuire;
    - Zona este izolată, căile de acces către oraș fiind deficitare, acest lucru având consecințe asupra calității vieții locuitorilor;
    - Majoritatea persoanelor din comunitate au absolvit cel puțin 8 clase;
    - 8,44% din populația comunității este reprezentată de către minoritatea romă.

În zona marginalizată analizată se face simțită prezența populației de etnie romă (în proporție de sub 10%), majoritatea covârșitoare fiind însă constituită din locuitori care nu sunt de etnie romă.

În cele trei comunități analizate sunt familii ce au experimentat traiectorii „normale” de viață – o școală, o slujbă, căsătorie și copii, obținerea unei locuințe, perioade mai bune sau mai rele – până la apariția unui eveniment distructiv care a schimbat complet situația. Pierderea locului de muncă stabil și implicit a venitului regulat este cel mai frecvent menționat drept un astfel de eveniment declanșator de nenorociri: certuri între soți, neînțelegeri, alcoolism, transformarea locuinței într-o povară din pricina cheltuielilor aferente și, în unele cazuri, ajungându-se la destrămarea familiei sau plecarea unuia dintre/ambilor părinți la muncă în străinătate. Există în zona marginalizată și multe familii monoparentale și oameni divorțați, această situație putând conduce la scăderea performanțelor școlare.

Parte dintre locuitorii zonei marginalizate sunt persoane care provin din familii sărace, fără o cultură a educației și tocmai de aceea, zona are un număr mare de persoane care se confruntă cu stigmatul abandonului școlar la vârste fragede sau al neabsolvirii niciunei școli. În unele cazuri acest aspect apare nu datorită dezinteresului pentru educație, ci din cauza constrângerilor naturale și de infrastructură.

Condiția femeii în comunitățile analizate nu este unitară, fiind puternic influențată de caracteristicile specifice fiecăreia. În unele comunități femeia este activă, ocupată sau în căutarea unui loc de muncă, pe când în alte comunități femeia este pasivă și casnică.

Persoanele cu dizabilități sau cele cu boli cronice nu își cunosc drepturile și prin urmare nu beneficiază de facilitățile care li se cuvin. În cazul persoanelor de etnie romă, incidența bolilor cronice și a numărului de persoane cu dizabilități este mai mare, aceasta și datorită modului de viață dezorganizat.

Persoanele în vârstă se confruntă cu aceleași probleme în toate cele trei comunități non-rome analizate. Este vorba de problemele de natură medicală și lipsa fondurilor pentru tratarea acestora. Sunt multe cazuri de persoane vârstnice care trăiesc singure, fără ajutor din partea familiei, având mare nevoie de asistență medicală specializată la domiciliu.

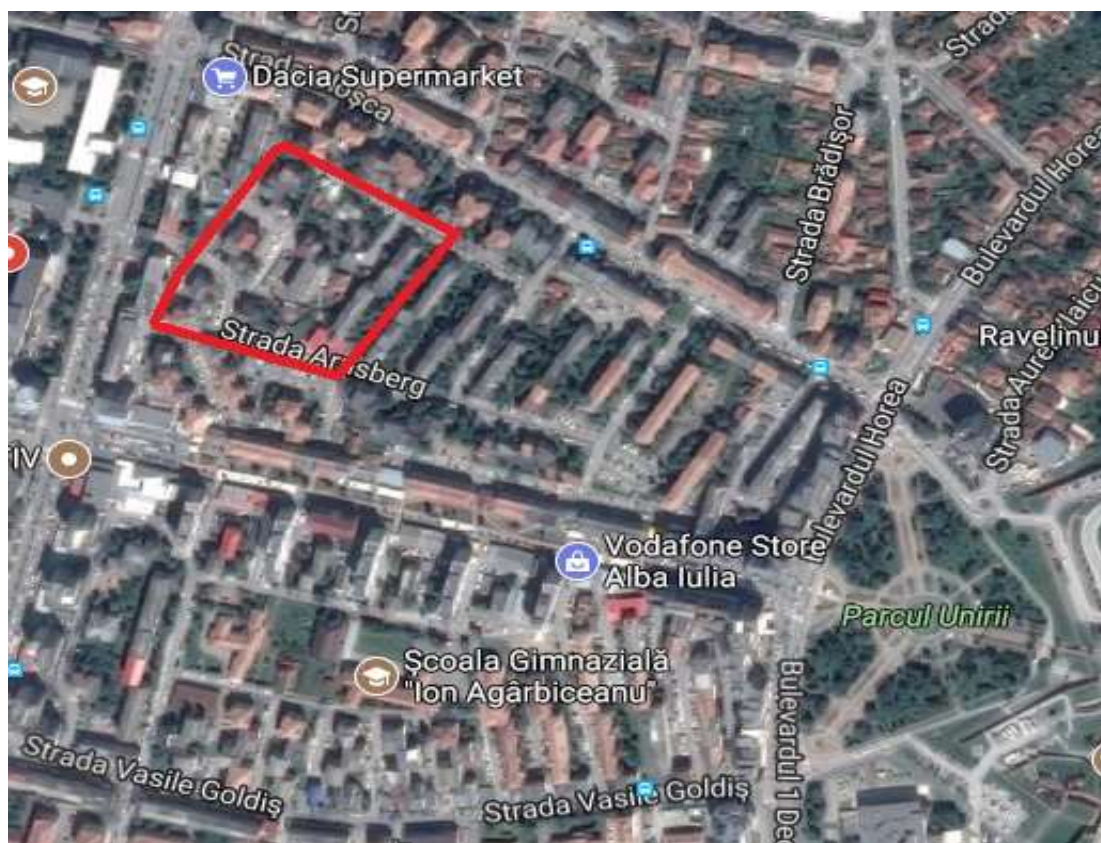

Membrii comunităților au probleme în ceea ce privește ocuparea. Peste 30% din locuitorii comunităților Pâclișa și Chicago (cu vârste între 16-64 ani) nu sunt încadrați pe piața formală a muncii. În comunitatea Goldiș, 23.05% dintre locuitori nu sunt ocupați.

Condițiile de locuit sunt precare în toate comunitățile analizate. Veniturile reduse ale locuitorilor din cele trei comunități nu le asigură nici accesul la credite și rate și nici posibilitatea de a investi în dotarea gospodăriei. În unele cazuri este nevoie de reglementarea actelor de proprietate.

În comunitățile marginalizate din Chicago, Vasile Goldiș și Pâclișa din orașul Alba Iulia nu există o tradiție antreprenorială, întrucât locuitorii acestor zone nu renunță la ideea confortabilă de a avea un loc de muncă stabil, care să le asigure un venit lunar fix și refuză să își asume riscuri și să se adapteze la cerințele economiei circulare. Tendința oamenilor din aceste comunități este să scoată în evidență problemele și lipsurile cu care se confruntă, abordare care îi împiedică să profite de oportunitățile locale și să beneficieze de avantaje economice.

A treia zonă marginalizată este așa numita zonă „G2”, situată în cartierul Cetate. Caracteristica de marginalizare a zonei a fost determinată prin intermediul diferitelor cercetări realizate de către Primăria Municipiului Alba Iulia de-a lungul anilor și de către *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*.

Figură 71 - Hartă comunitate marginalizată nr. 3

- Zona G2-Turturica are câteva caracteristici care o disting față de alte zone ale orașului Alba Iulia:
  - Comunitatea din zona G2-Turturica este o comunitate formată dintr-un număr mare de romi, marea majoritate a acestora asumându-și apartenența etnică;

- Zona are o poziție accesibilă, situată în apropiere de magazine, supermarket, piață, spital, școala, farmacie, mijloace de transport în comun, gară, etc;
- Apartamentele din blocul G2-Turturica au o suprafață totală de 11.5 m², din care o cameră de aproximativ 9.5 m² cu funcție de dormitor, cameră de zi, birou și bucatărie pentru familii numeroase de până la 11 persoane. Blocul G 2 are o singură scară;
- Condițiile din blocul G2-Turturica sunt precare, apartamentele sunt fără cămară sau debara și fără balcon, cu o baie minusculă de aproximativ 2 m², care nu este dotată nici cu cadă, nici cu duș și, în cele mai multe cazuri, nici cu chiuvetă;
- Blocul G2-Turturica are o curte mică, betonată, iar spațiul din jurul blocului este plin de mizerii;
- Apa pentru gătit, baie, spălatul rufelor și vaselor este luată într-un lighean direct de la țevă;
- Electricitatea este singura utilitate disponibilă, toate activitățile vitale bazându-se pe curentul electric. Încălzirea locuinței se face pe bază de reșou sau aerotermă, locatarii neavând la dispoziție nicio altă opțiune;
- Munca preferată de cei din G2 este munca cu ziua sau „la negru”, o parte din rezidenții blocului G2-Turturica trăiesc din ceea ce găsesc prin gunoaie;
- Locatarii din G 2 au un nivel redus de școlarizare și calificare, ceea ce îngreunează foarte mult posibilitatea de a găsi un loc de muncă;
- Comunitatea din blocul G2-Turturica are multe persoane și mulți copii. Copiii din acest bloc reprezintă 10% din totalul copiilor din cartierul Cetate.

O caracteristică a zonei marginalizate G2-Turturica este supra-aglomerarea masivă a apartamentelor. Locuitorii blocului G2 dau dovadă de talent și creativitate prin amenajarea apartamentelor aranjând mobilierul, astfel încât noaptea să poată forma un pat încăpător pentru mai multe persoane.

Pentru blocul G2-Turturica problemele de la nivelul apartamentului se adaugă la cele legate de bloc, respectiv de zonă, creionând o situație deosebit de critică: camere umede, infiltrații de apă de la terasa blocului, igrasie și camere supraîncălzite vara.

Pe lângă problemele legate de locuire, rezidenții din G2-Turturica se confruntă și cu probleme legate de ocupare, toate fiind încadrate în contextul sărăciei. Principalele surse de venit ale locatarilor din G2 sunt activități ocazionale, venitul minim garantat, alocațiile pentru copii, alocațiile complementare sau cele pentru familii monoparentale, pensiile de handicap sau de boală și ajutorul de șomaj. Salariile și pensiile, care reprezintă surse de venit obișnuite, sunt rar întâlnite în G2. Din cauza resurselor financiare insuficiente, multe dintre persoanele care locuiesc în această zonă suferă din cauza foamei.

Condițiile precare de locuire, sărăcia și foametea influențează semnificativ starea de sănătate. Astfel, în blocul G2-Turturica, un număr semnificativ de locatari suferă de boli grave: hepatită, diabet, boli respiratorii, boli cardiace, malformații congenitale, handicapuri fizice, boli mintale etc.

Un factor care contribuie la menținerea în stare de sărăcie a populației din blocul G2-Turturica este nivelul redus de școlarizare și de calificare, asociat cu o stare de nepăsare și ignoranță.

În jurul blocului G2-Turturica nu există spații verzi sau locuri de joacă, iar liniștea și ordinea publică sunt foarte des perturbate de locatarii din G2. De asemenea, curățenia și îngrijirea blocului sunt aspecte care lasă mult de dorit.

Relațiile interetnice nu par a fi o problemă, deși atitudinile discriminatorii față de persoanele de etnie romă se resimt sub forma unor nemulțumiri legate de modul de viață al

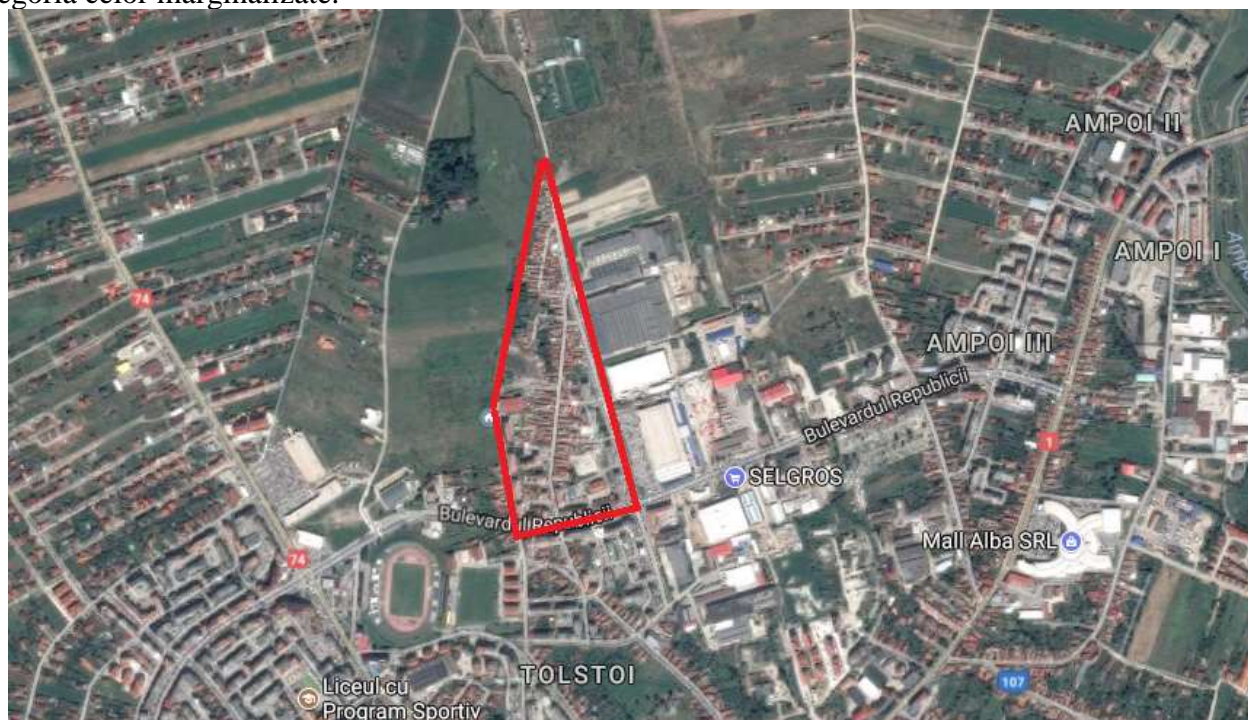

acestora. Zgomotul făcut de comunitatea numeroasă de romi din G2 deranjează vecinii și creează tensiuni între locuitorii zonei.

Alte probleme identificate în comunitatea din G 2 sunt: violența domestică, poluarea prin gunoiul depozitat necorespunzător, actele de vandalism (distrugere a bunurilor publice) și graffiti, calitatea redusă a apei potabile.

Cu toate că sunt nemulțumiți de modul de viață locatarii din G2-Turturica formează o comunitate dezbinată, care nu face nimic pentru a schimba modul de viață și trăiește într-o stare latentă de nepăsare, în care viitorul nu mai are importanță.

A patra zonă marginalizată din Alba Iulia descrisă în prezenta strategie este cartierul Lumea Nouă. *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România* și cercetările efectuate de către o echipă de specialiști pentru Primăria Municipiciului Alba Iulia includ această zonă în categoria celor marginalizate.

Figură 72 - Hartă comunitate marginalizată nr. 4

Cartierul este situat în zona nord-est a orașului și este format în majoritate din romi, alături de un procent foarte mic de români și maghiari. Caracteristicile acestei zone sunt următoarele:

- Comunitatea de romi din Lumea Nouă este numeroasă, concentrând cel mai mare procent de romi din Alba Iulia;
- Majoritatea locuitorilor din Lumea Nouă trăiesc în case sau barăci, în condiții precare și în supra-aglomerare;
- Comunitatea din Lumea Nouă se caracterizează prin prezența multor familii monoparentale, în care predomină dezorganizarea;
- Locuitorii din Lumea Nouă trăiesc la limita de subzistență. Neavând școală și calificările necesare persoanele care trăiesc în Lumea Nouă se ocupă de menaj, reciclarea fierului vechi, colectarea deșeurilor sau diferite alte munci necalificate. Cei mai săraci trăiesc din cerșit, furt și căutat în gunoaie;
- Condițiile improprii de trai și lipsa resurselor financiare afectează starea de sănătate a locuitorilor comunității;

- Copiii nu sunt trimiși la școală pentru că nu există resurse financiare și pentru că au grijă de frații mai mici, cazurile de abandon școlar sunt frecvente;
- Poziția zonei este relativ bună, cu acces către magazine, cabinete medicale, farmacii, mijloace de transport, etc;
- Zona este percepută ca fiind gălăgioasă datorită numărului mare de copii, și a numărului mare de persoane care locuiesc într-o gospodărie, relațiile între vecini sunt tensionate.

Cu o istorie lungă, cartierul Lumea Nouă s-a extins de-a lungul timpului, devenind tot mai aglomerat și mai mizer. O dată cu evoluția cartierului s-au acutizat și problematicile socio-economice ale zonei: locuințe improvizate, condiții insalubre, familii dezorganizate și numeroase.

Sărăcia este cea care guvernează zona, conducând la efecte ca: mizerie, lipsa educației, boli, moduri de viață antisociale, etc. Toți acești factori au determinat ca marginalizarea să fie o altă caracteristică a comunității. Se poate considera că segregarea socială, precum și cea teritorială caracterizează cartierul Lumea Nouă, în ciuda poziționării geografice.

Locurile de muncă accesibile locuitorilor din zonă sunt cele necalificate, o parte dintre locuitorii din Lumea Nouă sunt plecați în străinătate. O mică parte dintre ei sunt implicați în comerțul cu mașini second-hand.

Persoanele fără un loc de muncă desfășoară activități comerciale neautorizate, în zona de barăci. Agenții economici sunt aproape inexistenți în zonă, acest fapt condiționând și găsirea unui loc de muncă pentru cei care își doresc.

Cercetările realizate pe această zonă au relevat și percepția acută a discriminării la angajare, fie direct prin refuzul de a fi angajați, fie indirect prin faptul că nu au calificare.

Educația este un vector important pentru orice comunitate. În familiile romi educația nu este considerată o prioritate. În Lumea Nouă se simte acut lipsa educației, în foarte multe familii predomină abuzul și violența, copiii nu au de unde să preia exemple de urmat. Lipsa banilor influențează parcursul școlar al elevilor romi.

Locuitorii cartierului Lumea Nouă își cunosc drepturile, dar nu sunt susținuți și îndrumați pentru a putea beneficia de ele.

Modul de viață al romilor din cartierul Lumea Nouă este ereditat de la părinți și bunici, astfel traiul la limita subsistenței este o constantă a vieții pentru multe generații.

Cele patru zone marginalizate descrise mai sus au fost atent analizate în vederea identificării acțiunilor necesare prin care Primăria Municipiului Alba Iulia să poate interveni pentru a putea schimba caracteristica de marginalizare a zonelor, și să ridice nivelul de calitate al vieții pentru persoanele care trăiesc în aceste comunități.

Caracteristicile celor patru zone marginalizate sunt similare, în toate fiind prezente problematici pe cele trei dimensiuni: locuire, ocupare și capital uman. Cu toate acestea, intervențiile care s-au realizat până în acest moment și cele care vor fi realizate în viitor se vor face în mod personalizat pentru fiecare zonă în parte, luând în considerare specificul fiecărei zone.

Putem concluziona că o caracteristică dominantă a zonelor analizate este lipsa unui venit lunar stabil, acest fapt fiind „biletul de intrare pe ușa sărăciei”, care devine o constantă a vieții. Dincolo de intrare se află sărăcia care se extinde și, cu timpul, pune stăpânire pe toate sferele vieții. Nevoile de bază (locuința și hrana) sunt asigurate, dar ambele sunt departe de a fi satisfăcătoare pentru un trai decent, incertitudinea zilei de mâine este majoră, iar planificarea și imaginarea de proiecte de dezvoltare este inexistentă.

c) Structura populației active

Potrivit datelor centralizate ale recensământului din octombrie 2011, populația activă formează mai bine de jumătate numărul locuitorilor municipiului Alba Iulia. Rata de activitate calculată pentru populația în vârstă de 20-64 ani era de 71,7%. Un număr de aproximativ 2400 locuitori ai orașului erau în șomaj, majoritatea dintre aceștia având o experiență anterioară de muncă. Populația inactivă reprezintă 49,3% din numărul populației stabile a municipiului. Din totalul de 31,3 mii persoane inactiv economic, aproximativ 18,8 mii sunt persoane aflate în grupele de vârstă 0-19 ani și 65 ani și peste, iar 12,5 mii persoane fac parte din grupa de vârstă 20-64 ani. Categoriile cele mai numeroase de persoane inactiv sunt pensionarii (43% din populația inactivă), elevii și studenții (29,4%) și persoanele întreținute de alte persoane (16,5% din persoanele inactiv, incluzând aici în primul rând copiii de vârstă preșcolară și persoanele care sunt întreținute în totalitate de familie).

Conform datelor furnizate de A.J.O.F.M. Alba și INS, analizând grupa de vârstă care include mediana de vârstă a populației generale (i.e. grupa 35-39 ani), se constată în cazul acesteia o rată de activitate de 90,2%. Șomajul afecta la data recensământului cca 270 persoane cu vârsta între 35 și 39 ani, adică 5,2% din numărul total al populației din această grupă de vârstă. Din cele 515 persoane inactiv având vârsta de 35-39 ani, jumătate au statutul de casnice.

Vârsta	Pop. Stabilă	Populația activă						Populația inactivă						
		Total	Populația ocupată	Șomeri			Total				din care			
				Total	în căutarea unui alt loc de munca	în căutarea primului loc de munca	Total	Elevi/ Studenți	Pensionari	Casnice	Întreținuți de alte persoane	Întreținuți de stat sau de organizații private	Întreținuți din alte surse	Alte situații
Total	63536	32242	29840	2402	1448	954	31294	9087	13457	2204	5167	485	215	679
>15	9246	0	0	0	0	0	9246	4476	0	0	4686	66	5	13
15 – 19	2983	169	68	101	3	98	2814	2713	3	23	25	6	9	35
20 – 24	4429	2498	1971	527	123	404	1931	1588	19	82	77	45	19	101
25 – 29	4712	3913	3541	372	225	147	799	197	16	272	83	89	35	107
30 – 34	5492	4833	4498	335	258	77	659	71	30	305	42	98	37	76
35 – 39	5258	4743	4471	272	211	61	515	19	46	266	42	65	22	55
40 – 44	5376	4733	4460	273	216	57	643	17	141	281	59	40	32	73
45 – 49	4084	3496	3345	151	106	45	588	*	201	278	24	15	10	58
50 – 54	5288	4082	3873	209	173	36	1206	*	741	313	42	11	24	73
55 – 59	5491	2650	2518	132	105	27	2841	0	2521	191	48	28	11	42
60 – 64	4049	730	701	29	27	*	3319	0	3219	49	15	9	5	22
65 – 69	2263	153	152	*	*	0	2110	0	2046	45	4	5	*	9
70 – 74	1875	115	115	0	0	0	1760	*	1708	38	9	*	*	*
peste 75 ani	2990	127	127	0	0	0	2863	*	2766	61	11	7	4	13

Tabel 31 - Populația stabilă a municipiului Alba Iulia după vârstă și participarea la viața economică

Luând drept criteriu nivelul studiilor absolvite, se poate observa că o pondere însemnată o ocupă populația care a absolvit studii superioare de lungă durată.

	Total	Superior de lunga durata	Superior de scurta durata	Postlicea I, maiștri	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar	Fără școală absolvită, analfabeți
Alba Iulia	32242	10560	2613	1422	10547	4867	1859	305	69

Tabel 32 – Populația activă după nivelul studiilor absolvite

d) *Populația ocupată*

Privitor la distribuția populației ocupate în funcție de gen, se poate remarca o distribuție relativ echilibrată, ușor mai mare în favoarea persoanelor de sex masculin.

ALBA IULIA		Persoane
Gen	Bărbați	15625
	Femei	14215
Grupa de vârstă	15-19 ani	68
	20-24 ani	1971
	25-29 ani	3541
	30-34 ani	4498
	35-39 ani	4471
	40-44 ani	4460
	45-49 ani	3345
	50-54 ani	3873
	55-59 ani	2518
	60-64 ani	701
	65-69 ani	152
	70-74 ani	115
	75 ani și peste	127

Tabel 33 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 pe grupe sexe și grupe de vârstă

Majoritatea populației ocupate lucrează în sectoarele economice (76,2% la nivelul Alba Iuliei). Aproape 6000 persoane recensate în Alba Iulia lucrează în instituții bugetare, ponderea persoanelor ocupate în aceste sectoare bugetare fiind de 19,6% pentru Alba Iulia. Cele mai multe dintre aceste persoane sunt locuitori din mediul rural care practică auto-ocuparea în gospodăriile proprii. Aproximativ 1% din populația ocupată lucrează pentru instituții non-profit în serviciul populației (asociații, fundații etc.)

-persoane-

	Total populație ocupată	Sectorul în care lucrează			
		Societăți nefinanciare și financiare	Administrație publică	Instituții non-profit	Gospodăriile populației
Alba Iulia	29840	22725	5842	376	897

Tabel 34 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după sectorul în care lucrează

	Alba Iulia
Total	29840
Agricultură, silvicultură	1083
Industria extractivă	53
Industria prelucrătoare	7278

Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	536
Distribuția apei; salubritate,	435
Construcții	2366
Comerț	4584
Transport și depozitare	1574
Hoteluri și restaurant	556
Informații și comunicații	517
Intermedieri financiare și asigurări	750
Tranzacții imobiliare	85
Activ. profesionale	873
Activ. de servicii admin. și activ. de servicii support	632
Admin. publică și apărare;	3286
Învățământ	1849
Sănătate și asistență socială	1901
Activități culturale și recreative	358
Alte activități de servicii	1089
Activități ale gospod. Private	26
Activități ale org. extrateritoriale	9

Tabel 35 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după activitatea economică în care își desfășoară activitatea

Repartiția populației ocupate pe activități ale economiei naționale reflectă specificul economic al municipiului Alba Iulia, puternic orientat spre servicii și industrie. Sectorul economic terțiar atrage 60,6% din forța de muncă a municipiului Alba Iulia, în timp ce ponderea sectorului secundar ajunge la 35,6%. Sectorul primar întreprinde doar 3,8% din populația ocupată a municipiului Alba Iulia.

Activitățile economiei naționale cu cele mai mari efective de personal sunt industria prelucrătoare (15 mii persoane, din care jumătate sunt în Alba Iulia), comerțul (4,5 mii sunt în Alba Iulia), agricultura și silvicultura (1,1 mii în Alba Iulia), construcțiile (2,4 mii în Alba Iulia), transportul și depozitarea (1,6 mii în Alba Iulia). Sectoarele bugetare sunt bine reprezentate la nivelul municipiului. Administrația publică și apărarea utilizează 3,3 mii în Alba Iulia, sănătatea și asistența socială 1,9 mii în Alba Iulia, învățământul 1,8 mii în Alba Iulia.

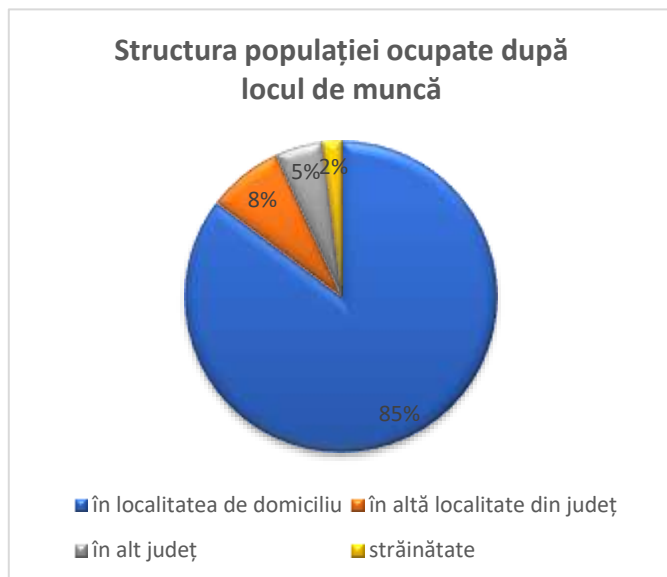
Domenii precum cel al comunicațiilor și informaticii sau cel al hotelurilor și restaurantelor utilizează un număr relativ mic de forță de muncă (circa 500 persoane pentru fiecare domeniu la nivelul municipiului Alba Iulia).

Un aspect important al pieței muncii este mobilitatea teritorială a forței de muncă, iar unul din factorii care determină mobilitatea forței de muncă este dispersia teritorială a locurilor de muncă. Acest aspect este în strânsă conexiune și cu fenomenul „navetismului”. În Alba Iulia rata populației ocupate având locul de muncă într-o localitate diferită de cea de domiciliu este de aproximativ 13%. Peste 9000 de persoane navetează spre localități din județul Alba, iar 1750 persoane au locul de muncă în localități din alte județe, conform datelor furnizate la Recensământul Populației din anul 2011.

	Total populație ocupată (persoane)	din care cu locul de muncă				Ponderea populației ocupate având locul de muncă în altă localitate (%)
		în localitatea de domiciliu	în altă localitate din județ	în alt județ	străinătate	
Alba Iulia	29840	25945	2538	1163	194	13,1

Tabel 36 - Distribuția populației ocupate după locul de muncă

Figură 73 - Structura populației ocupate după locul de muncă

Analizând grupa de vârstă care include mediana de vârstă a populației generale (i.e. grupa 35-39 ani), se constată în cazul acesteia o rată de activitate de 90,2%. Șomajul afecta la data Recensământului din 2011 cca. 270 persoane cu vârsta între 35 și 39 ani, adică 5,2% din numărul total al populației din această grupă de vârstă. Din cele 515 persoane inactivate având vârsta de 35-39 ani, jumătate au statutul de casnice.

e) Forța de muncă salariată

Cea mai mare parte din totalul populației ocupate o reprezintă persoanele având statutul de salariat¹¹³. Celelalte categorii ale populației ocupate sunt patronii, lucrătorii pe cont propriu, lucrătorii familiari neremunerați și membrii societăților agricole. 28304 persoane rezidente în Alba Iulia, reprezentând 95% din populația ocupată a municipiului, aveau la data recensământului din 2011 calitatea de salariat.

	Nr. populației cu statut de salariat	% în totalul populației ocupate
Alba Iulia	28304	94,9

Tabel 37 - Populația stabilă cu statut de salariat la recensământul din 2011

Majoritatea salariaților din Alba Iulia lucrează în sectorul terțiar al economiei¹¹⁴. Activitățile de comerț și activitățile hoteliere atrag circa 18% din totalul persoanelor salariate din municipiul Alba Iulia. În administrația publică lucrează 13,1% din forța de muncă salariată din Alba Iulia, iar în sectorul transporturilor și telecomunicațiilor 7,3% din totalul salariaților.

¹¹³ **Salariatul** este persoana care își exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, comision, etc.

¹¹⁴ Sectorul terțiar denumit și sectorul serviciilor cuprinde toate activitățile de producție a bunurilor intangibile.

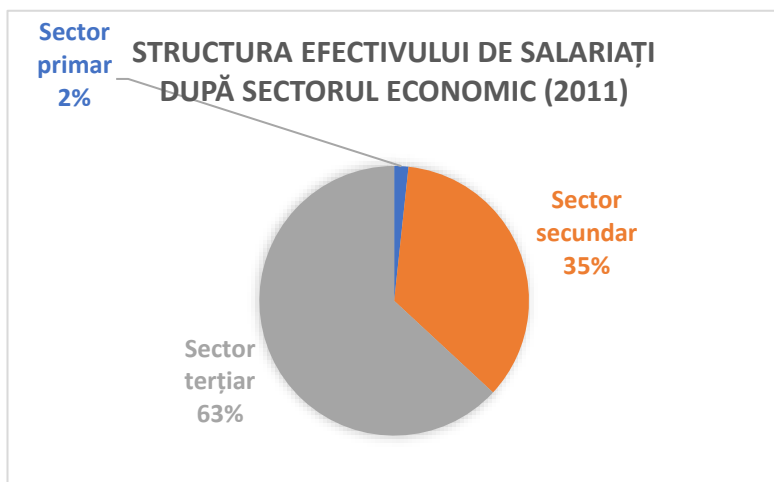

	Agricultură Silvicultură	Industrie	Construcții	Comerț, hoteluri, restaurante	Transport telecomunicații	Activități financiare, tranzacții imobiliare	Admin. publică	Învățământ	Sănătate	Alte activ de servicii
Alba Iulia	1,5%	27,3%	7,9%	17,9%	7,3%	2,8%	13,1%	6,8%	6,4%	9,0%

Tabel 38 - Structura salariaților pe activități ale economiei naționale

Sectorul secundar al economiei¹¹⁵ deține o pondere consistentă în totalul populației salariate din Alba Iulia (35,2%). Industria atrage 27,3% din totalul salariaților din Alba Iulia. Domeniul construcțiilor, parte a sectorul secundar al economiei, întrebuințează aproximativ 8% din forța de muncă salariată în Alba Iulia.

Sectorul primar ale economiei¹¹⁶ are o pondere redusă în structura salariaților din Alba Iulia (doar 1,7%), cea mai mare parte din această pondere fiind deținută de agricultură. Trebuie amintit că domeniul agriculturii, alături de forța de muncă salariată, întrebuințează cu precădere lucrători pe cont propriu ce nu au statut de salariat.

Figură 74 - Structura efectivului de salariați pe sectoare economice

Analiza evoluției numerice a numărului de persoane care lucrează ca salariați în Alba Iulia, conform datelor furnizate de INS, arată că anul de vârf al perioadei 2000-2012, în care s-a înregistrat cel mai mare număr mediu de salariați, a fost anul 2008 (34343 persoane). În 2012, numărul mediu de salariați din Alba Iulia a fost de 29195 persoane, cu 15% mai scăzut comparativ cu anul 2008.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alba Iulia	31361	32247	34343	31673	30089	29363	29195	28952	29879	30529

Tabel 39 - Evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2006-2015

f) Aspecte ale șomajului în Alba Iulia

Fenomen cu rădăcini predominant economice și efecte puternice în plan social, șomajul afectează un număr semnificativ de persoane în vârstă de muncă. Cu toate că nu există o definiție unanim acceptată, șomajul este definit de către cei mai mulți economiști și sociologi

¹¹⁵ Sectorul secundar al economiei este sectorul ce creează produse finite tangibile și cuprinde toate ramurile industriei prelucrătoare, energetice și domeniul construcțiilor.

¹¹⁶ Sectorul primar al economiei este sectorul ce utilizează în mod direct resursele naturale și cuprinde domenii precum agricultura, silvicultura, pescuitul și industria extractivă.

ca inactivitatea unei persoane care are dorința de a lucra. Termenul de șomer a început să fie utilizat la sfârșitul secolului XIX, odată cu dezvoltarea societății industriale, fiind strâns legat de noțiunea de salariat și implicând existența unui contract, formal sau neformal, între angajat, pe de o parte și angajator pe de altă parte. Șomerul este, deci, persoana care, în schimbul unei remunerații, dorește să-și ofere forța de muncă dar nu găsește un angajator dispus să o angajeze.

Conform definiției adoptate de Biroul Internațional al Muncii (BIM), **șomerul** este persoana de peste 15 ani care îndeplinește simultan următoarele 3 condiții:

- Nu are un loc de muncă
- Caută un loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni diferite metode de a-l găsi
- Este disponibilă să înceapă lucrul în următoarele 2 săptămâni, dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă operează cu sintagma **șomer înregistrat**, reprezentând persoana care, potrivit **Legii nr. 76/ 2002** cu modificările și completările ulterioare, este înregistrată la Agenția pentru ocuparea forței de muncă și îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) are vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta legală de pensionare
- b) este în căutarea unui loc de muncă
- c) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice îl face apt pentru prestarea unei munci
- d) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează venituri mai mici decât salariul minim brut pe țară în vigoare
- e) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă

Șomerii înregistrați definiți anterior sunt persoanele aflate în evidențele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și care beneficiază de prevederile legii privind protecția socială a șomerilor.

În analiza de față, în funcție de disponibilitate, au fost utilizate atât statistici referitoare la șomerii înregistrați pentru seriile cronologice cât și statistici referitoare la șomerii B.I.M. (rezultatele recensămintelor). Între cei 2 indicatori există o diferență semnificativă, definiția șomerului în sensul B.I.M fiind mai cuprinzătoare decât definiția dată de Legea 76/2002.

Cele mai recente date statistice ale instituției arată că numărul șomerilor cu domiciliul în Alba Iulia înregistrați la AJOFM Alba era la sfârșitul anului 2012 de 1652, în 2013 de 1919 persoane, la finalul anului 2014 de 1041 de persoane, la finalul anului 2015 de 801 persoane, iar la în luna decembrie 2016 erau 772 de persoane. Se poate observa că la nivelul municipiului Alba Iulia, spre deosebire de alte zone din județ numărul șomerilor este în plină scădere.

- persoane-

	2012	2013	2014	2015	2016
Alba Iulia	1652	1919	1041	801	772

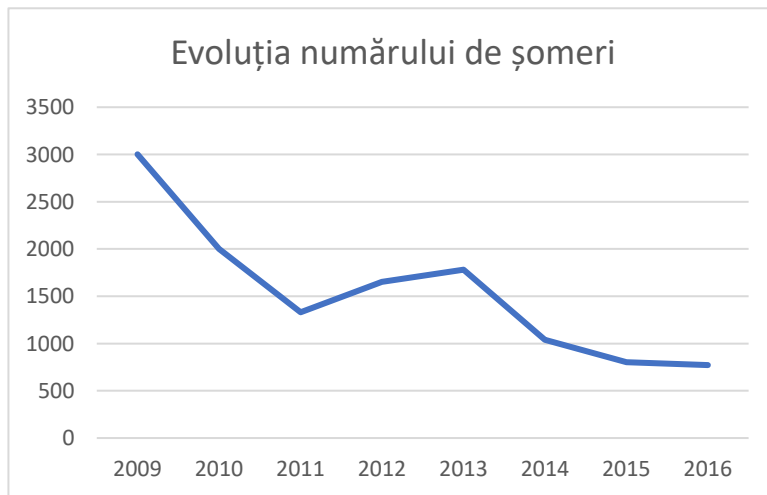
Figură 75 - Numărul de șomeri înregistrați la A.J.O.F.M. Alba la sfârșitul fiecărui an

Evoluția economiei a influențat în mod semnificativ situația șomajului. Criza economică ce a debutat la finele anului 2008 a avut drept consecințe disponibilizarea unui

număr mare de lucrători și închideri parțiale sau totale ale unor întreprinderi, iar cererea totală de forță de muncă s-a redus semnificativ. După vârful înregistrat în 2009, numărul de șomeri înregistrați în evidențele A.N.O.F.M. a început să scadă, ajungându-se la finele anului 2011 la 1331 șomeri în Alba Iulia. În anii 2012-2013, șomajul se afla într-o ușoară creștere atât în municipiul Alba Iulia cât și la nivel zonal, statisticile din acești ani indicând un număr de 1919 șomeri care domiciliază în municipiul Alba aflați în evidențele AJOFM Alba la finalul anului 2013.

Începând cu anul 2014, numărul șomerilor aflați în evidențele locale a scăzut vertiginos, cu mai mult de jumătate, ajungându-se de la 1919 de șomeri în 2013 la 772 de șomeri la finalul

Figură 76 - Evoluția numărului de șomeri la nivelul municipiului Alba Iulia

lui decembrie 2016, acesta fiind un puternic semnal că economia locală a cunoscut o revigorare și că s-au creat locuri de muncă noi, dar și o dovadă a impactului pe care l-au avut proiectele europene de recalificare și calificare a șomerilor și a altor persoane defavorizate (cf INS –Baza Tempo – Online - SOM101E - Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități).

STRUCTURA ȘOMAJULUI

Datele recensământului din 2011 arată că șomajul afectează în primul rând tinerii, în grupele de vârstă 20-24 ani, 25-29 ani și 30-34 ani înregistrându-se cei mai mulți șomeri (22%, 15,5%, respectiv 14% din numărul total al șomerilor din Alba Iulia). Rata ridicată a șomajului în rândul tinerilor este considerată o problemă stringentă la nivel european și constituie o preocupare majoră a Uniunii Europene ce se regăsește în cadrul politicilor actuale ale Comisiei Europene¹¹⁷. La nivel național, rata șomajului în rândul tinerilor era de 16,8% în anul 2012, sub media europeană, ajungând la finalul anului 2016 la 4,77% (cf. Statisticile din tabelele referitoare la șomeri de pe site-ul ANOFM¹¹⁸).

La nivelul Regiunii Centru se înregistrează una din cele mai ridicate rate ale șomajului în rândul tineretului, ceea ce face ca această regiune să beneficieze de alocări financiare specifice ce vizează creșterea ocupării în rândul tinerilor. La finalul lui 2016 ratele șomajului pe județe, pentru toate categoriile de vârstă apte de muncă, la nivelul Regiunii Centru erau următoarele: Alba – 5,08% (în scădere față de anul 2015, când era 5,46%), Brașov – 3,67%, Covasna- 5,09%,

¹¹⁷ Pachetul de Politici grupat în Inițiativa majoră Tineretul în mișcare

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=950&langId=en>,

Inițiativa Ocupării Tineretului

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1829&furtherNews=yes>

¹¹⁸ http://www.anofm.ro/files/Tabele%20somaj_dec%202016.pdf/

Harghita – 5,76%, Mureș – 4,61%, Sibiu – 3,41% (cf Statisticii din tabelele referitoare la șomerii de pe siteul ANOFM - http://www.anofm.ro/files/Tabele%20somaj_dec%202016.pdf).

A.J.O.F.M. Alba oferă informații privind situația șomajului la nivel județean: la finalul lunii decembrie 2016 erau înregistrați **8620 de șomeri**, dintre care 3778 erau persoane de sex feminin. Dintre aceștia 2084 de șomeri erau indemnizați, iar 6536 neindemnizați. Rata șomajului în rândul femeilor era de 4,69%, iar în rândul bărbaților de 5,41%.

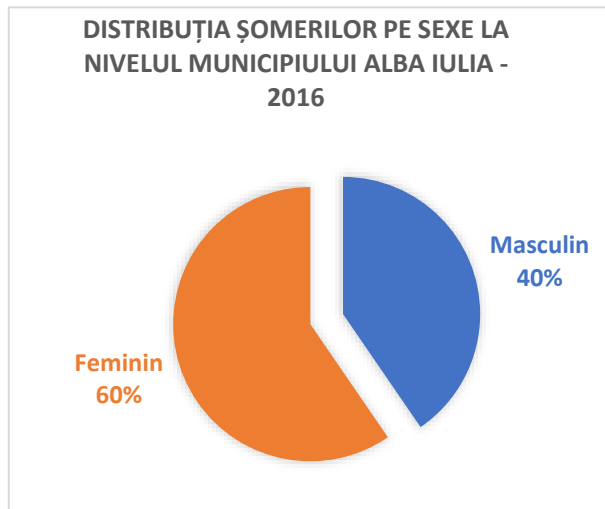
		<25 ani	25-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-55 ani	>55 ani	TOTAL	
Șomer 50%		12	4	1	1	-	-	18	
Studii medii	F	4	1	-	-	-	-	5	13
	M	6	-	1	1	-	-	8	
Studii superioare	F	1	2	-	-	-	-	3	5
	M	1	1	-	-	-	-	2	
Șomer 75%		43	118	449	753	415	288	2066	
Studii primare	F	4	18	98	175	108	55	458	990
	M	5	20	78	211	102	116	532	
Studii medii	F	14	27	94	157	106	34	432	663
	M	10	9	40	75	52	45	231	
Studii superioare	F	4	34	96	89	27	12	262	413
	M	6	10	43	46	20	26	151	
Neindemnizat		615	593	1516	1751	922	1139	6536	
Studii primare	F	158	177	585	714	379	369	2382	5991
	M	360	345	839	925	455	685	3609	
Studii medii	F	36	24	36	48	34	13	191	449
	M	47	36	29	47	43	56	258	
Studii superioare	F	6	6	17	6	5	5	45	96
	M	8	5	10	11	6	11	51	
TOTAL		670	715	1966	2505	1337	1427		8620

Tabel 40 - Situația șomerilor la nivelul județului Alba – 2016

SITUAȚIA ȘOMAJULUI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA - 2016

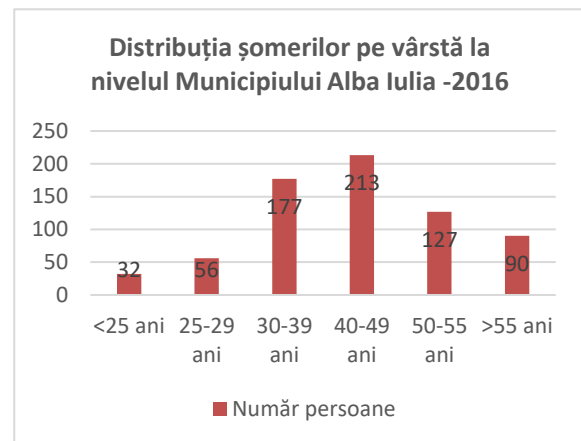

Figură 78 - Distribuția șomerilor pe sexe la nivelul municipiului Alba Iulia

În decursul anului 2016, la nivelul municipiului Alba Iulia au fost înregistrați un număr de **695** de șomeri, conform datelor furnizate de A.J.O.F.M Alba. În continuare vom prezenta distribuția acestora pe categorii de sex, vârstă, studii, tipul de indemnizație și perioada șomajului.

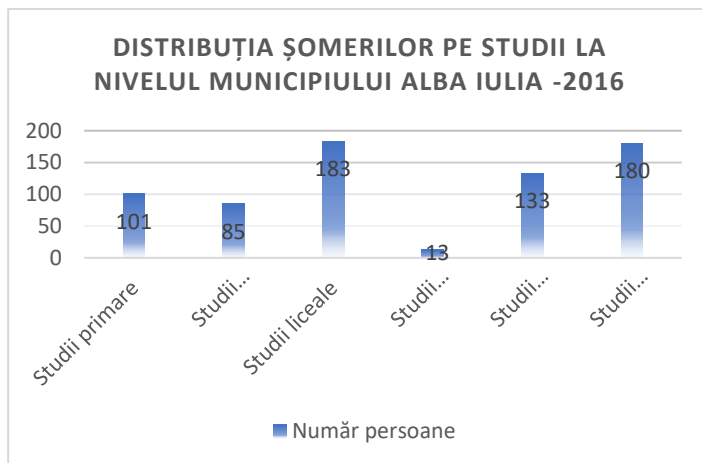
La nivelul municipiului Alba Iulia, în anul 2016, din totalul de 695 de șomeri, 414 dintre aceștia sunt bărbați și 281 femei.

În ceea ce privește distribuția pe categorii de vârstă a șomerilor, aceleași date de la A.J.O.F.M Alba ne permit să observăm că valoarea cea mai ridicată se înregistrează la categoria de vârstă 40-49 ani (213 șomeri), fiind urmată de

Figură 77 - Distribuția șomerilor pe vârstă la nivelul municipiului Alba Iulia

categoria 30-39 ani (177 șomeri) și 50-55 de ani (127 persoane). Un aspect îmbucurător este înregistrarea unor valori scăzute la categoria de vârstă 25-29 ani, respectiv mai mic de 25 ani (56 de persoane și respectiv 32 persoane).

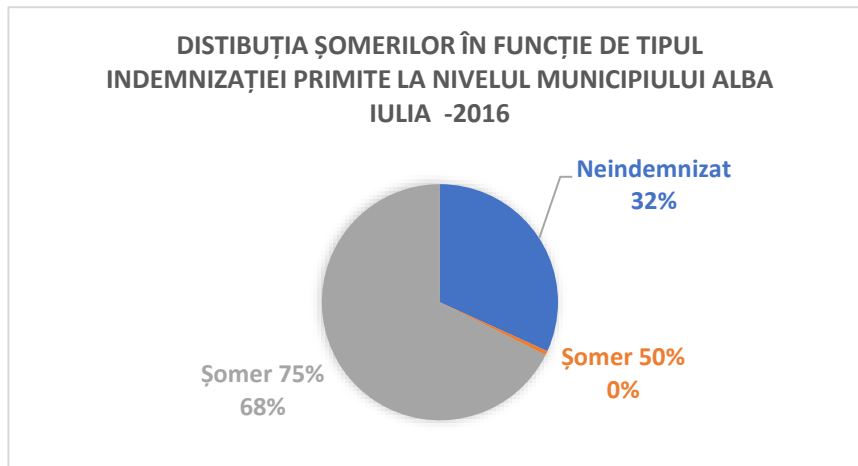

Figură 79 - Distribuția șomerilor pe studii la nivelul municipiului Alba Iulia

Cei mai mulți dintre șomeri au studii liceale (183 de persoane), fiind urmați îndeaproape de cei cu studii universitare (180 de persoane) și cei cu studii profesionale (133 de persoane). Cea mai scăzută valoare se înregistrează în numărul șomerilor cu studii postliceale, 13 persoane.

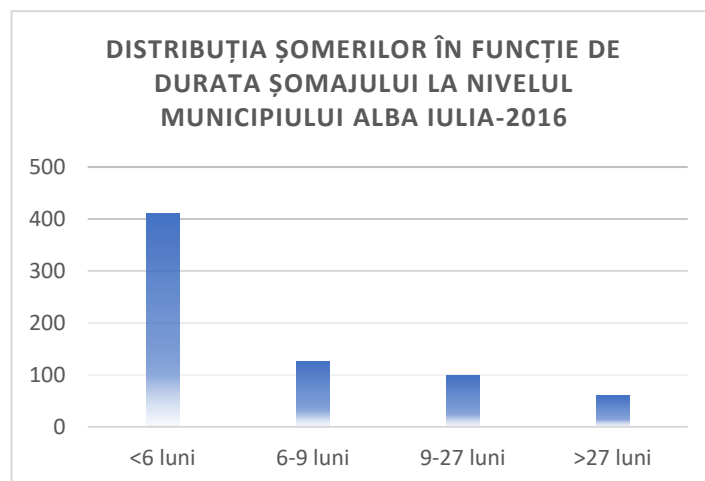
Din totalul de 695 de șomeri, 4 persoane primesc șomaj 50%, 470 primesc șomaj 75%, iar un număr de 221 de persoane sunt neindemnizate.

Din totalul de 695 de șomeri, 4 persoane primesc șomaj 50%, 470 primesc șomaj 75%, iar un număr de 221 de persoane sunt neindemnizate.

Figură 80 - Distribuția șomerilor în funcție de tipul indemnizației la nivelul municipiului Alba Iulia

Având în vedere durata șomajului, se poate observa că valoarea cea mai ridicată este atinsă la categoria șomajului cu o durată mai mică de 6 luni (411 persoane), fiind urmată de categoriile 6-9 luni și 9-27 luni (126 persoane, respectiv 98 persoane), pe ultimul loc situându-se categoria șomajului pe o perioadă mai mare de 27 de luni (60 persoane).

Figură 81 - Distribuția șomerilor în funcție de durata șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia

g) *Formare profesională și învățare pe parcursul întregii vieți*

Reconversia profesională și creșterea mobilității teritoriale a forței de muncă sunt două condiții necesare pentru reducerea șomajului cauzat de inadecvarea calitativă între cerere și ofertă pe piața forței de muncă. Sistemul de învățământ trebuie să aibă capacitatea de a oferi o pregătire profesională inițială și educație pe parcursul întregii vieți (life long learning) de calitate, în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii. Programele de dezvoltare a resurselor umane trebuie, în același timp, să fie particularizate în funcție de specificul economic al fiecărei zone. Implicarea mediului de afaceri în elaborarea ofertei educaționale și în desfășurarea procesului de pregătire profesională asigură o creștere a

gradului de adecvare a formării profesionale la necesitățile reale ale unei economii într-o continuă schimbare.

Conform datelor INS, România are o experiență relativ recentă în ce privește învățarea pe parcursul întregii vieți. Datele statistice disponibile la nivel național arată că în anul 2010 în doar un sfert din întreprinderile din România (11165 din 46279 de întreprinderi) salariații au participat la cursuri de formare profesională, pondere semnificativ mai mică decât se înregistra în anul 2005. Firmele mijlocii (50-249 salariați) erau pe primul loc în ce privește participarea la cursuri de formare profesională continuă, în timp ce întreprinderile mari aveau cea mai scăzută participare la formarea profesională continuă.

-%-

	2005	2010
Total	40,3	24,1
10-49 salariați	36,1	19,7
50-249 salariați	49,9	36,0
peste 250 salariați	16,5	13,2

Tabel 41 - Gradul de participare al firmelor la programe de formare profesională continuă (date la nivel național)

Rata de participare a angajaților din întreprinderile care oferă formare profesională continuă era, în anul 2005, de 30,8%. Cea mai ridicată rată de participare se înregistra în rândul angajaților foarte tineri, cu vârsta sub 25 ani (rata de participare a acestora este 34,4% dacă se iau în considerare toate întreprinderile, iar în cazul micilor întreprinderi rata de participare a tinerilor la programe de formare urcă la 42,8%). La polul opus, cea mai slabă participare la cursuri de formare se înregistrează în rândul salariaților vârstnici, rata de participare a acestora fiind de 20,5% (raportată doar la salariații din categoria de vârstă peste 55 ani din întreprinderile care oferă cursuri de formare profesională).

-%-

	Total întreprinderi	10-49 salariați	50-249 salariați	peste 250 salariați
Total	30,8	37,4	26,1	31,2
Sub 25 ani	34,4	42,8	25,6	36,3
25 - 54 ani	31,3	37,2	27,7	31,5
55 ani si peste	20,5	29,2	12,9	22,1

Tabel 42 - Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care oferă formare profesională (date la nivel național, 2005)

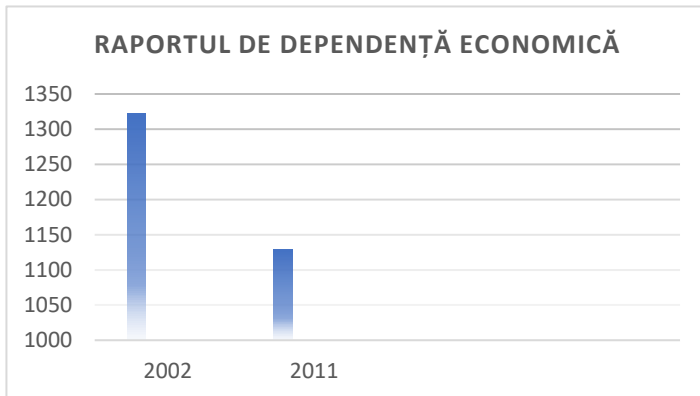
h) Raportul de dependență economică

Un indicator important ce cuantifică relația între partea activă și partea inactivă a unei comunități este **raportul de dependență economică**, exprimând numărul de persoane inactice sau aflate în șomaj ce revine la 1000 persoane ocupate. Acest indicator arată practic „sarcina socială” ce revine, în medie, pe umerii persoanelor aflate în activitate.

Datele comparative ale recensămintelor populației din 2002 și 2011 arată că raportul de dependență economică s-a redus în perioada 2002-2011 la nivelul municipiului Alba Iulia, acesta

ajungând la 1129%, valoarea fiind mai scăzută decât mărimea indicatorului calculată la nivelul județului Alba pentru anul 2011 (1322‰).

Figură 82 - Raportul de dependență economică

Raportul de dependență economică arată că la nivelul Alba Iuliei **fiecare persoană în activitate susține în medie 1,1 persoane inactive sau în șomaj**. Există un grad ridicat de corelație între evoluția raportului de dependență demografică și evoluția raportului de dependență economică, cel din urmă indicator fiind influențat de primul. Astfel, creșterea anticipată după anul

2025 a raportului de dependență demografică este de așteptat să aibă ca efect creșterea raportului de dependență economică.

i) Analiza SWOT

Puncte tari

- Rate de activitate și de ocupare în creștere la nivelul orașului Alba Iuliei;
- Pondere ridicată a populației active cu studii superioare;
- Sectorul terțiar al economiei concentrează majoritatea populației ocupate;
- Raport de dependență economică în municipiul Alba Iulia mai redus decât la nivel județean;
- Raport de dependență economică în diminuare față de anul 2002.

Puncte slabe

- Rata globală de activitate și rata de activitate a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute;
- Rata globală de ocupare și rata de ocupare a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute;
- Rate scăzute ale ocupării ale tinerilor (sub 25 ani) și ale populației de peste 55 ani;
- Rata șomajului este încă superioară mediei naționale la nivelul Alba Iuliei, dar în scădere față de ceilalți ani anteriori;
- Pondere mare a șomerilor tineri;
- Pondere ridicată a șomerilor cu studii superioare.

Oportunități

- Ponderea în creștere a populației cu un nivel ridicat de pregătire profesională constituie unul din atuurile dezvoltării economice-sociale a municipiului Alba Iulia;
- Creșterea ponderii populației ocupate în sectoarele economice cu o valoare adăugată ridicată;

- Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a persoanelor de peste 55 ani poate duce la o utilizare mai bună a capitalului uman din Alba Iulia;
- Dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional dual și extinderea programelor de învățare pe tot parcursul vieții pot duce la creșterea pregătirii forței de muncă.

Amenințări

- Continuarea evoluțiilor demografice negative pot conduce pe termen mediu la scăderea numărului populației în vârstă de muncă;
- Apropierea geografică a unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o putere superioară de atracție a forței de muncă (în primul rând a forței de muncă specializate);
- Agravarea deficiențelor educaționale la grupurile sociale dezavantajate (comunități de romi, persoane cu venituri reduse) ar putea acutiza fenomenul de excludere economică și de pe piața muncii;
- Necorelarea între oferta educațională și cerințele pieței muncii;
- Participare scăzută a forței de muncă la programe de formare profesională continuă.

1.1.4 Provocări climatice la nivelul municipiului Alba Iulia

a) Problematika și legislația la nivel european

Cu cât orașele se dezvoltă mai mult, cu atât au tendința de a polua mai mult. Din moment ce reprezintă o parte importantă a problemei, orașele ar trebui să fie și o parte importantă a soluției. Structurile de guvernare locale dețin un rol crucial în atenuarea efectelor schimbărilor climatice, cu atât mai mult cu cât aproximativ 80% din consumul de energie și respectiv emisiile de CO₂ aferente sunt asociate activităților urbane. Inițiative precum Convenția Primarilor (lansată de Comisia Europeană după adoptarea în 2008 a pachetului legislativ al Uniunii Europene privind clima și energia) sau ICLEI (Guverne Locale pentru Durabilitate) au început să reunească lideri ai orașelor din întreaga lume, pentru a demara un efort comun de rezolvare a problemei schimbărilor climatice globale.

În cadrul Convenției Primarilor, unde Municipiul Alba Iulia este membru, au fost adăugate acțiuni în sectorul de implicare a publicului și a factorilor interesați; cea mai importantă dintre acestea este aceea de a fi inițiat un „Parteneriat pentru Climă” – o platformă locală de dialog și acțiune în domeniul schimbărilor climatice. Un astfel de parteneriat poate fi cu atât mai util, în condițiile în care acțiunile semnatarilor Convenției Primarilor vor deveni cu atât mai complexe cu cât țintele de reducere a emisiilor și de adaptare la schimbările climatice vor fi mai ambițioase și mai dificil de îndeplinit fără sprijinul populației și al altor factori interesați (a se observa faptul că noua formă a Convenției Primarilor impune ca țintă reducerea emisiilor cu minim 40% până în 2030).

Prin urmare, unul dintre aspectele orizontale/transversale pe care autoritățile locale ar trebui să le utilizeze ca filtru pentru toate proiectele pe care le propun este reprezentat de schimbările climatice - pentru a estima dacă aceste proiecte contribuie la rezolvarea problemelor legate de schimbările climatice sau dacă le agravează.

Activitatea economică reprezintă și ea un aspect semnificativ al problematicii schimbărilor climatice: atragerea oricărei afaceri, doar pentru faptul că creează locuri de muncă la nivel local, poate să nu fie cea mai bună strategie pe termen lung. Deoarece majoritatea companiilor au sediul în orașe, acestea din urmă reprezintă și locurile în care sunt generate cele mai mari cantități de gaze cu efect de seră. Ca atare, autoritățile locale au obligația morală de a aborda provocările legate de schimbările climatice. Printre altele, acest lucru ar putea presupune solicitarea respectării de către întreprinderi a unor standarde mai ridicate de mediu și de administrare.

Hotărârile privind dezvoltarea turismului și furnizarea serviciilor turistice vor trebui în viitor să ia în considerare și constrângerile legate de modificările climatice, de limitarea surselor de apă, de presiunea exercitată de extinderea activității economice asupra biodiversității și de riscul includerii patrimoniului cultural în turismul de masă. De exemplu, autoritățile locale pot dezvolta o rețea de transport public și intermodal, care permite turiștilor să circule nestingheriți de la un obiectiv turistic la altul, fără a recurge la autoturisme personale pentru a răspunde acestei nevoi.

Politica de Coeziune, principala politică de investiții a UE, constituie instrumentul cheie pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020. În cadrul politicii de coeziune 2014-2020, schimbările climatice și energia curată reprezintă una dintre principalele direcții de investiție. Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE prevede ca obiectiv prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului. Pentru orizontul de timp 2023, obiectivul corespondent din Strategia de Dezvoltare Durabilă a României îl reprezintă asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediului actual al UE; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice; respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Pentru stabilirea unei viziuni și strategii eficiente, principiile conceptului de dezvoltare sunt puse în relație și cu cele 11 obiective tematice (OT) pe care este fundamentată finanțarea europeană pentru perioada de programare 2014-2020. Dintre acestea, OT 5 este conceput exclusiv pentru promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor aferente.

b) Contextul local

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Alba Iulia 2014-2023 a luat în considerare contextul mai larg al zonei periurbane. Viziunea de dezvoltare este definită la acest nivel, luând în considerare sinergiile și dinamica regională. Strategia are în vedere viziunea de dezvoltare definită la nivel județean și regional, care acordă importanța cuvenită schimbărilor climatice: dintre cele 4 obiective strategice de dezvoltare a orașului, al treilea obiectiv (dedicat

unui oraș „verde”) prevede și crearea unui mediu urban durabil, care să ia în calcul schimbările climatice.

DIAGNOZA CLIMATICĂ LA NIVELUL DE ALBA IULIA

Clima municipiului Alba Iulia și a teritoriului adiacent se încadrează în climatul temperat continental dominat de influențe exterioare vestice. Topoclimatele determină veri călduroase, toamne lungi și ierni blânde. De asemenea, există perioade de timp în care se înregistrează un fenomen de **calm atmosferic** cum ar fi de pildă luna august (frecvența foarte scăzută a vânturilor și vitezele medii ale acestora extrem de mici). Frecvența medie anuală a calmului atmosferic înregistrează valori destul de ridicate la Alba Iulia, aceasta fiind de 37,2%. Acest fenomen are și un efect negativ, având în vedere faptul că fenomenul de calm atmosferic este determinat de persistența maselor de aer stabil, ceea ce permite concentrarea și stagnarea poluanților deasupra orașului și implicit accentuarea poluării aerului. Din punct de vedere termic, municipiul Alba Iulia și zona de contiguitate este traversată de izoterma de 9⁰C, denumită și **izoterma viței de vie**. Datorită topoclimatului, precipitațiile sunt ușor deficitare, ajungând la valori sub 550 mm, însă acestea sunt mai abundente la sfârșitul primăverii și începutul verii.

Adăpostit de culoarul Mureșului, la confluența acestuia cu Ampoiul și Sebeșul, orașul Alba Iulia are un climat deosebit. Prin poziția sa geografică Culoarul Mureșului permite pătrunderea maselor de aer cu diferite origini:

- Mase de aer cu origine mediteraneană dinspre regiunile de S și SV, care favorizează toamnele lungi și iernile blânde;
- Mase de aer polare dinspre N, barate într-o oarecare măsură de dealul Bilag, favorizând temperaturile scăzute din timpul iernii și care se manifestă mai pregnant la nord de Alba Iulia, în interiorul culoarului;
- Mase de aer de origine vestică care traversează Munții Apuseni și își pierd umezeala, astfel că în descendența lor pe versanții estici se încălzesc și se usucă, determinând un timp senin cu o durată prelungită a strălucirii soarelui (2000-2100 ore/an) și o cantitate de precipitații mai reduse, toate acestea fiind datorate unui proces intens de foehnizare.

Vânturile dominante sunt de culoar și de direcție sud-vest, cu puternice influențe locale de tip foehn sau brize. Intensitatea lor este deosebită cele mai mari viteze, înregistrându-se în luna iulie 1996, când s-au realizat peste 120 km/oră cu consecințe din cele mai păgubitoare. Radiația totală ajunge la 120kcal/cm².

TEMPERATURA AERULUI

Datele existente arată că Alba Iulia este dominată de izoterma de 9⁰ C. Cele mai ridicate temperaturi sunt în luna august, media multianuală fiind de 21⁰C, față de luna ianuarie cu cele mai scăzute valori -3⁰C. Extremele ajung la + 39,7⁰C vara (în 9 iulie 1968) și - 31,0⁰ C (în 31 ianuarie 1947). Umezeala relativă este de 80%, excelentă pentru desfășurarea vieții.

Primele zile cu îngheț sunt în jurul datei de 16 octombrie, iar ultimele la 16 aprilie. Numărul zilelor tropicale este de 20 (media), al zilelor de vară 82.

Precipitațiile medii multianuale sunt de 600 mm/mp, suma celor mai importante valori realizându-se în sezonul de primăvară, iar cele mai ridicate valori în 24 de ore se produc la ploile torențiale de vară. Stratul de zăpadă ajunge la 5 cm în zona Mureșului și 25-30 cm în partea montană înaltă Dealul Mamut, Bilag sau Podișul Secașelor de peste Mureș.

1.1.5 Provocări demografice la nivelul municipiului Alba Iulia

Dintotdeauna a existat o strânsă interdependență între demografie și dezvoltarea economico-socială. Factorii demografici contribuie semnificativ sau dimpotrivă restricționează dezvoltarea unui oraș, unei zone sau a unei regiuni. La nivelul unui oraș sau zone metropolitane există o puternică legătură de cauzalitate între populația sa și:

- Fondul locativ, infrastructura edilitară
- Infrastructura socială, de educație, de sănătate, recreativă
- Serviciile sociale, de sănătate, de formare profesională
- Serviciile administrației publice
- Economie, piața muncii
- Infrastructura de transport
- Mediul înconjurător

De asemenea, populația este una din cele mai dinamice componente ale unui oraș, iar în perioada contemporană procesele demografice s-au accelerat. Prin urmare, analiza demografică este obligatorie în cazul oricărei strategii de dezvoltare economico-socială, iar factorii de ordin demografic trebuie avuți în vedere la elaborarea documentelor programatice. Analiza demografică a municipiului Alba Iulia vizează următoarele obiective:

- ❖ Obținerea unui profil demografic cuprinzător al municipiului Alba Iulia, o imagine clară, detaliată a situației demografice actuale
- ❖ O analiză profesionistă și o interpretare corectă a datelor statistice utilizate și a indicatorilor demografici rezultați
- ❖ Conturarea tendințelor demografice majore înregistrate în ultimii 25 de ani la nivelul municipiului Alba Iulia
- ❖ Evidențierea atuurilor și a constrângerilor de ordin demografic, a potențialului uman local precum și a vulnerabilităților și pericolelor ce trebuie evitate
- ❖ Evidențierea consecințelor în plan demografic, economic și social ale evoluțiilor demografice recente și ale celor ce se preconizează

În cadrul analizei demografice au fost utilizate informații statistice oficiale, furnizate de către Institutul Național de Statistică sau de către Direcția Regională de Statistică Alba, obținute cu ocazia recensămintelor populației și locuințelor, a cercetărilor de tip micrecensământ sau altor tipuri de cercetări statistice. Au fost utilizate și alte resurse informaționale cum ar fi: rezultatele unor cercetări și studii relevante în domeniile demografiei, sociologiei, economiei.

S-a optat pentru utilizarea cu precădere a datelor obținute la recensămintele populației, având în vedere faptul că aceste date statistice au o marjă foarte redusă comparativ cu cea a

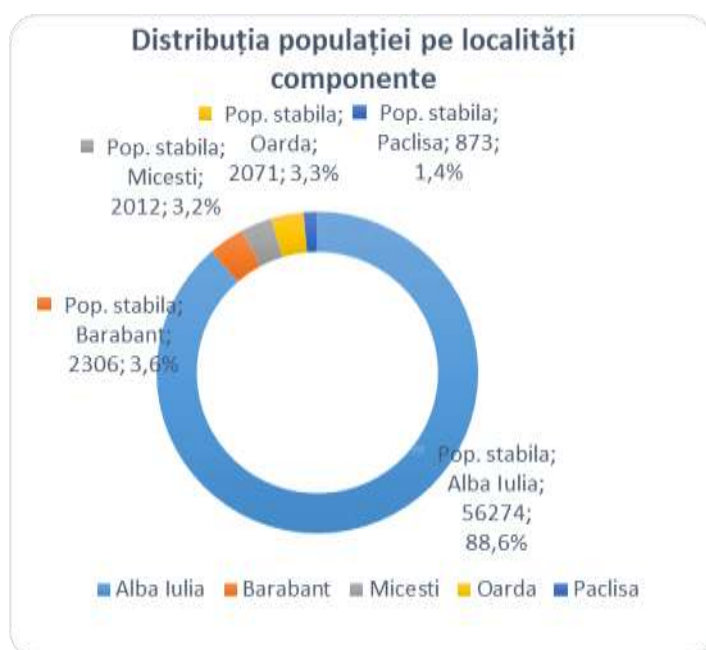

datelor calculate pe baza surselor administrative. În ce privește datele referitoare la volumul populației pentru perioada dintre ultimele două recensăminte, reluăm precizarea I.N.S. conform căreia „populația a fost calculată prin metoda componentelor, folosind surse de date administrative pentru migrația externă. Aceste surse nu acoperă întregul fenomen migratoriu, mai ales la nivelul emigrației. Ca atare, există o subevaluare severă a acestui fenomen, care duce la o supraevaluare a populației României. Datele prezentate au caracter provizoriu, urmând ca numărul populației stabile să fie recalculat după stabilirea rezultatelor definitive ale Recensământului Populației și Locuințelor 2011, pentru seriile de timp până la precedentul recensământ.”

a) *Populația curentă a municipiului Alba Iulia; distribuția și densitatea populației pe localitățile componente*

Conform rezultatelor finale ale Recensământului populației din octombrie 2011, publicate de către Institutul Național de Statistică în luna iulie 2013, populația stabilă¹¹⁹ a municipiului Alba Iulia era de 63536 persoane, 88,6% dintre acestea având reședința în orașul Alba Iulia, iar diferența de 11,4% în cele 4 localități aparținătoare: Bărăbant, Oarda, Micești, Pâclișa. La finalul anului 2016, potrivit informațiilor preluate de la INS, erau un număr total de 74283 locuitori, iar la începutul anului 2017 erau 74425 de locuitori, înregistrându-se o creștere față de anul 2011 cu peste 10000 de persoane.

Figură 83 - Distribuția populației pe localități componente

Alba Iulia se situează astfel în categoria orașelor medii din România, clasându-se pe **poziția 33** la nivel național, imediat după municipiul Călărași, dar înaintea unor orașe precum Giurgiu, Deva, Hunedoara, Zalău sau Sfântu Gheorghe. Față de recensămintele anterioare, Alba Iulia a urcat câteva locuri în ierarhia națională (la recensământul din 1977 ocupa locul 42, iar la recensămintele din 1992 și 2002 locul 39) Municipiul Alba Iulia concentrează aproape o cincime din populația județului Alba. Densitatea populației la nivelul municipiului Alba Iulia, de

¹¹⁹ Populația stabilă reprezintă populația alcătuită din persoanele care locuiesc în localitatea respectivă, cu domiciliul sau reședința în localitate la momentul respectiv. Se calculează pe baza datelor de la ultimul recensământ, corectate cu sporul natural al populației, soldul migrației externe, soldul mișcării migratorii cu schimbarea domiciliului, precum și cu soldul mișcării migratorii cu schimbarea reședinței, fenomene înregistrate între recensământ și momentul dat.

721 locuitori/kmp, este ridicată comparativ cu cea a altor orașe din județul Alba (ex. Sebeș 234 loc./kmp, Teiuș 150 loc./kmp).

	Numărul populației stabile	Densitatea populației (loc/kmp)
Alba Iulia	74283	721

Tabel 43 - Numărul și densitatea populației în anul 2016

b) *Analiza evoluției numerice a populației municipiului Alba Iulia pe baza datelor ultimelor 5 recensăminte*

Populația stabilă a municipiului Alba Iulia, înregistrată la recensământul din 2011, **era cu 4,3% mai redusă** față de cea înregistrată în 2002 și cu 10,7% mai scăzută față de populația înregistrată în 1992. Pornind de la datele ultimelor două recensăminte și utilizând metode de calcul statistic¹²⁰, rezultă un ritm mediu anual de scădere a populației municipiului în perioada 2002-2011 de 0,5%.

În același interval, 2002-2011, populația județului a scăzut cu 10,5%, iar populației României s-a redus cu 7,2% (ritmul mediu anual de scădere demografică a fost de 0,8%). După recensământul din 1992 și îndeosebi în ultimii 10-15 ani apar primele semne ale unui declin demografic, fără a putea vorbi încă de un fenomen de „urban shrinkage”.

	1966	1977	1992	2002	2011	2016	Creștere/ scădere (%)			
							2011/ 1966	2011/ 1977	2011/ 1992	2011/ 2002
Alba Iulia	24388	41199	71168	66406	63536	74283	160,5	54,2	-10,7	-4,3

Tabel 44 - Evoluția numerică a populației în perioada 1966 - 2011

În doar 26 ani, în intervalul 1966-1992, populația municipiului Alba Iulia s-a triplat, această evoluție spectaculoasă datorându-se în primul rând sporului migratoriu puternic pozitiv generat în contextul politico-economic al perioadei comuniste. Politica de industrializare și urbanizare accelerată aplicată în deceniile 6 și 7 ale secolului trecut a determinat transferuri masive de populație dinspre mediul rural spre mediul urban într-un interval de timp relativ scurt. Populația Alba Iuliei a crescut și ca urmare a ridicării rangului administrativ al orașului prin stabilirea aici, în anul 1968, a reședinței județului Alba.

În cele două decenii ce au urmat anului 1989, trendul evoluției demografice s-a schimbat, populația municipiului Alba Iulia scăzând cu 6,7% între 1992 și 2002 și cu alte 4,3% în perioada 2002-2011. Semnale pozitive îmbucurătoare aduc datele statistice din anul 2016, potrivit cărora populația a crescut la 74283 de persoane (potrivit domiciliului), față de maximum înregistrat în 1992, de 71168 de persoane.

¹²⁰ S-a utilizat metoda de calcul al mediei indicilor de dinamică cu baza în lanț (media geometrică), reductibilă la formula de calcul al indicelui cu bază fixă al perioadei analizate

O nouă creștere ușoară este semnalată la începutul anului 2017, când populația era de 74425 de persoane. (potrivit INS – baza de date Tempo – Online POP107A - POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe. În anul 2014, populația stabilă era de 69060 de persoane, iar totalul populației după domiciliu era de 73717 de persoane, potrivit datelor furnizate de Direcția de Statistică Alba și înregistrate în fișa localității Alba Iulia.

c) *Structura etnică, lingvistică și religioasă*

Populația municipiului Alba Iulia este formată în marea sa majoritate din persoane de etnie română (87,6%). Alături de etnicii români, celelalte două etnii cu o pondere de peste 1% sunt romii (1,76% din populație la nivelul municipiului) și maghiarii (1,59%). Pentru 8,64% din populația municipiului Alba Iulia nu s-a putut stabili etnia, fie ca urmare a absenței persoanelor de la locul recensării, fie ca urmare a refuzului persoanelor recensate de a-și declara apartenența etnică.

	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alte etnii	Nedeclarată
Alba Iulia	87,62	1,59	1,76	0,18	0,21	8,64

Tabel 45 - Structura populației după etnia declarată la recensământul din 2011

Numărul populației de etnie romă, atât la nivel local cât și la nivel național, este, în opinia multor sociologi și a organizațiilor reprezentative ale romilor, puternic subevaluat, ca urmare a reticenței multor persoane romi de a-și declara, cu ocazia recensămintelor, identitatea etnică romă, din cauza unei conotații negative pe care o are termenul de „rom” sau din cauza nivelului scăzut de educație al respondenților.

Aria de locuire a romilor cuprinde întreg teritoriul municipiului Alba Iulia, romii fiind dispersați în aproape toate cartierele orașului, cu excepția cartierului „Lumea Nouă”, unde aceștia formează un grup compact. Populație de etnie romă se regăsește de asemenea în cartierele Orașului de Jos (Centru, Lipoveni), în cartierul Cetate (zona blocului „Turturica”), în cartierul Bărăbanț și în zona limitrofă cartierului Partoș, strada Rogozului.

Conform datelor recensământului din 2011, limba română este limba maternă pentru 89,4% din populația municipiului. Pentru 8,6% din populația municipiului nu s-a putut stabili limba maternă. Maghiara este limba maternă pentru 1,5% din populația orașului Alba Iulia, iar limba romani (țigănească) este vorbită de doar 0,2% din populația municipiului, majoritatea etnicilor romi declarându-și româna ca limbă maternă.

Confesiunea predominantă la nivelul municipiului Alba Iulia este cea creștin – ortodoxă (81,3%). Celelalte culte religioase, cu ponderi semnificative în municipiul Alba Iulia, sunt penticostalii (2,2%), greco-catolicii (1,9%), romano-catolicii (1,9%), bapțiștii (1,5%) și reformații (0,9%). Pentru aproape 9% din populația orașului Alba Iulia nu s-a putut stabili apartenența confesională la recensământul din 2011.

Alba Iulia este de secole reședința Episcopiei Romano-Catolice a Transilvaniei (în prezent Arhidieceza Romano – Catholică de Alba Iulia, cuprinzând ca arie de jurisdicție toată Transilvania) și unul din cele mai de seamă centre ale românilor ortodocși din Ardeal (aici a rezidat Mitropolia Ardealului pentru românii ortodocși), orașul găzduind în prezent sediul

Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia, ce include ca zonă de jurisdicție județele Alba și Mureș. Ambele instituții bisericești coordonează pe lângă activitatea lor pastorală activități și instituții de învățământ religios și de asistență socială.

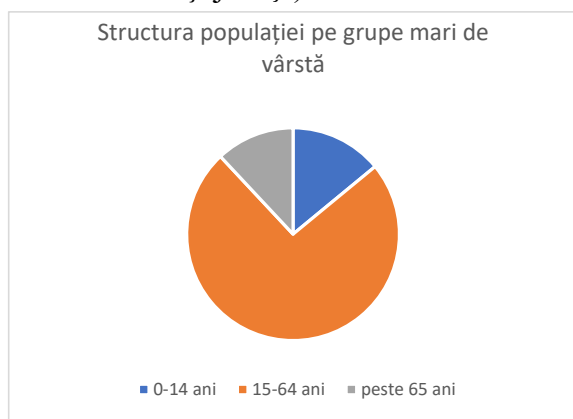
d) *Structura populației pe sexe și grupe de vârstă. Indicatori demografici derivați*

Distribuția pe sexe a populației la nivelul municipiului Alba Iulia este inegală (35312 de persoane de sex masculin și 38971 de persoane de sex feminin, rezultând un indice de masculinitate de aproximativ 0,9 (906 bărbați la 1000 femei). Acest „dezechilibru” este consecința diferenței de aproape 7 ani între durata medie a vieții în rândul femeilor și nivelul acestui indicator în rândul bărbaților.

Deși este reședința unui județ aflat într-un proces rapid de îmbătrânire demografică, municipiul Alba Iulia are o situație relativ bună din punctul de vedere al structurii pe vârste a populației. Populația de peste 65 ani avea, conform recensământului din 2011, o pondere de circa 11% la nivelul municipiului. În anul 2016, situația era similară și anume un procent de 11,96% (8881 de persoane peste 65 de ani), pe fondul creșterii populației orașului. Alba Iulia are, raportat la totalul populației, cei mai puțini vârstnici.

Populația din Alba Iulia cu vârsta între 0-14 ani era în anul 2016 la 10421 de persoane (14,03%). (cf. INS – Baza Tempo-Online -POP107D - POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de varstă, sexe, județe și localități). Rata sporului natural la 1000 de locuitori a cunoscut în anul 2015 o evoluție negativă, față de anul 2011 și anume de la -1 la -1,6 pentru mediul urban al județului Alba (cf INS – Tempo-Online - POP215A - Rata sporului natural al populației pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe).

Durata medie a vieții, la nivelul județului Alba, a crescut cu aproximativ 4 ani în ultimele două decenii, de la 70,36 ani în 1990 la 74,23 ani în 2011 (70,67 ani pentru bărbații și 78,01 ani pentru femei), iar în anul 2016 durata medie a vieții a ajuns la 76,08 ani la nivelul întregului județ (76,79 ani la nivelul urban, 73,66 ani pentru bărbați, 79,9 pentru femei – cf. INS – Baza Tempo-Online - <http://statistici.INSSE.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=11/> vezi: POP217A - Durata medie a vieții pe medii de rezidență, sexe, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe).

Figură 84 - Structura populației pe grupe mari de vârstă

Segmentul de vârstă între 15-64 de ani număra anul trecut în Alba Iulia 54981 de persoane, adică un procent de 74,02%, în ușoară scădere față de anul 2011, ca efect al îmbătrânirii populației.

Populația foarte tânără, de 0-14 ani, constituie 14,03% din populația municipiului Alba Iulia.

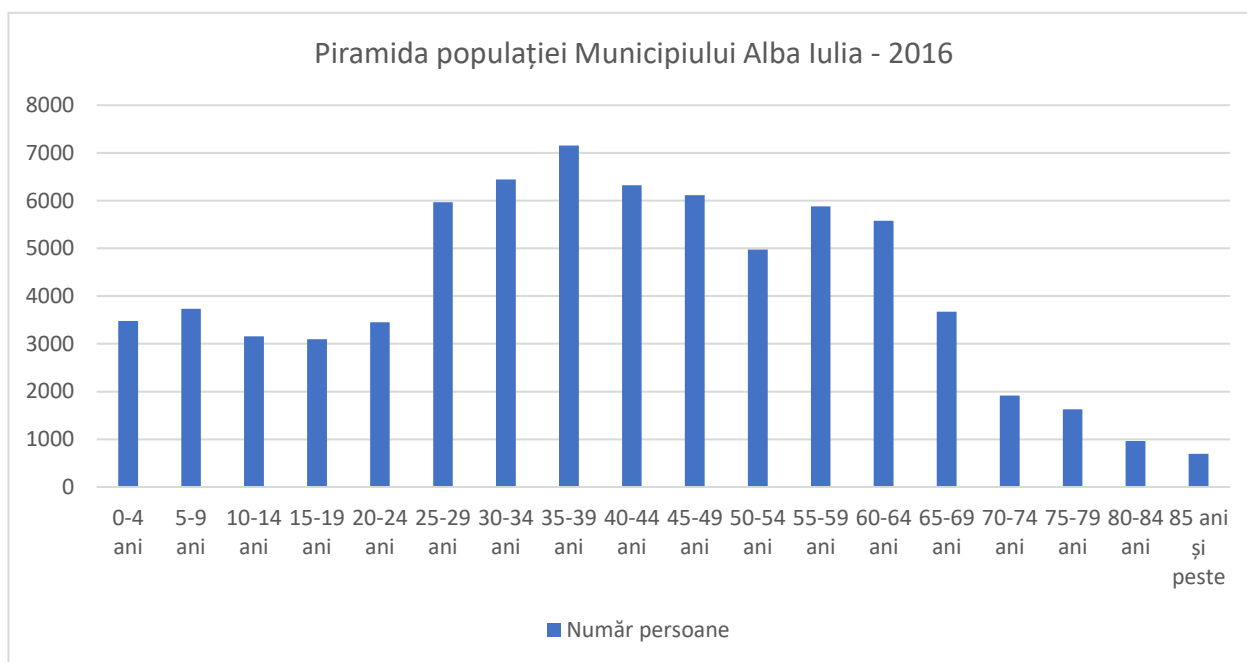
Piramida populației (cunoscută și sub denumirea de piramida vârstelor) ilustrează atât situația actuală, cât și

momentele-cheie din punct de vedere demografic din ultimii 100 ani. Baza îngustată a

piramidei – formată din populația de 0-19 ani - este rezultatul liberalizării avorturilor survenite la începutul anului 1990.

De asemenea, „gâtuirea” mijlocului acesteia, este o consecință a politicii permisive a regimului comunist vis-a-vis de avort din perioada 1957-1965. Pe termen mediu și lung, continuarea evoluției actuale a fenomenelor demografice (i.e. fertilitatea, natalitatea, mortalitatea, speranța de viață, migrația) va determina îngustarea bazei și lărgirea vârfului piramidei, pe măsură ce generația tânără va fi tot mai puțin numeroasă. Există un grad mare de probabilitate ca în decurs de câteva decenii piramida vârstelor să evolueze spre o formă de „minge de rugby” sau chiar spre o formă de „ciupercă”, dacă fenomenul îmbătrânirii demografice se va accentua.

Figură 85 - Piramida populației municipiului Alba Iulia la nivelul anului 2016

Pe baza structurii pe vârste s-au calculat câțiva indicatori demografici cu relevanță atât socială cât și economică precum raportul de dependență demografică sau rata îmbătrânirii demografice. Astfel, raportul global de dependență demografică¹²¹ înregistrează niveluri reduse la nivelul municipiului Alba Iulia (35,11% în 2016, în ușoară creștere față de anul 2011, când procentul era de 35%).

Raportul de dependență demografică al vârstnicilor¹²² este mai redus comparativ cu raportul de dependență al tinerilor¹²³, ceea ce denotă, în prezent, o situație favorabilă din punct de vedere al structurii pe vârste. Trebuie menționat că această situație este în mișcare, demografii prognozând pentru următorii ani o creștere considerabilă a raportului de dependență demografică pe seama creșterii raportului de dependență al vârstnicilor. Previziunile în acest sens indică pentru județul Alba o rată de dependență demografică de 78% în anul 2050.

¹²¹ Numărul de persoane tinere (0-14 ani) și vârstnice (65 ani și peste) ce revine la 100 persoane din grupa de vârstă de 15-64 ani

¹²² Numărul de persoane vârstnice (65 ani și peste) ce revine la 100 persoane din grupa de vârstă de 15-64 ani

¹²³ Numărul de persoane tinere (0-14 ani) ce revine la 100 persoane din grupa de vârstă de 15-64 ani

(conform prognozei realizate de Institutul Național de Statistică). Rata îmbătrânirii demografice¹²⁴ este încă redusă, în special la nivelul municipiului Alba Iulia (771 ‰ în 2011 și 888,1‰ în 2016).

Municipiul Alba Iulia		
Structura pe grupe de vârstă (%)	0-14 ani	14,03
	15-64 ani	74,02
	65 ani și peste	11,96
Raportul de dependență demografică %		35,11
Raportul de dependență demografică a tinerilor %		18,95
Raportul de dependență demografică a vârstnicilor %		16,15
Rata îmbătrânirii demografice ‰0		881

Tabel 46 - Structura pe grupe mari de vârstă și raportul de dependență demografică

e) *Structura populației după nivelul studiilor absolvite*

Educația este un domeniu crucial pentru societatea contemporană. O persoană educată este o persoană ce activează de regulă în domenii mai productive, cu o valoare adăugată mare, având șanse sensibil mai mari pentru exercitarea unei profesii ce îi poate asigura venituri mai mari. Uniunea Europeană și-a stabilit ca obiectiv pentru anul 2020 creșterea ponderii absolvenților educației terțiare la 40% din populația în vârstă de 30-34 ani.

Potrivit recensământului din octombrie 2011, 27,8% din persoanele de peste 18 ani din municipiul Alba Iulia sunt absolvente ale învățământului superior. În anul 2016 au fost 1143 de absolvenți de învățământ superior, incluzând aici și studiile doctorale și cursurile postuniversitare. Această situație este mai bună decât la nivel național, unde ponderea persoanelor cu studii superioare este de 14,4% pentru cele două medii rezidențiale întrunite și de 22,4% pentru mediul urban.

Absolvenții învățământului liceal au o pondere de 30,2% din populația de peste 18 ani a municipiului Alba Iulia, iar cei ai învățământului postliceal sau de maiștri au ponderi de 4,8%. Doar în anul 2014, au fost la nivelul orașului un număr de 1070 de absolvenți la nivel liceal, un număr de 79 de absolvenți ai învățământului profesional și 202 absolvenți ai învățământului postliceal (cf. ultimelor informații statistice oferite de INS – Tempo-Online - SCL109D - Absolvenți pe niveluri de educație, județe și localități). Persoanele care au absolvit școala profesională dețineau, la recensământul din 2011, ponderi de 14,2% din populația municipiului. La nivel național aceste ponderi sunt ușor mai reduse (ponderea populației cu studii liceale era de 24,4% (30,3% în mediul urban), iar cea a populației absolvente a învățământului profesional era de 13,9% (13,2% în mediul urban).

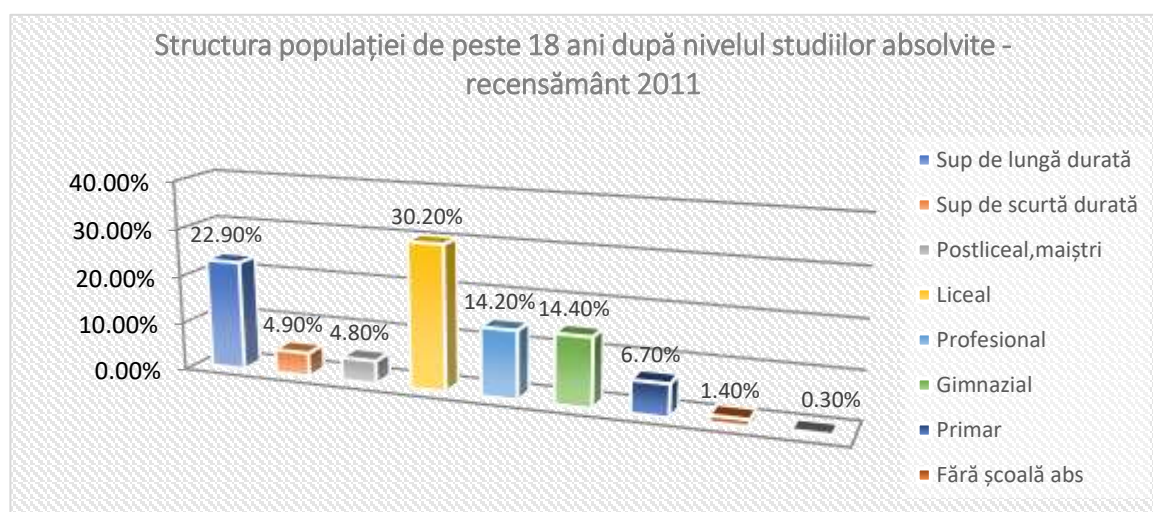
Absolvenții învățământului gimnazial și primar reprezentau, potrivit recensământului din 2011, 14,4% respectiv 6,7% din populația de peste 18 ani a municipiului. Aceste cifre trebuie privite și prin prisma **obiectivelor Uniunii Europene**, care și-a stabilit ca țintă pentru anul 2020 reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii de la 14% în prezent, la cel mult 10% din totalul populației de 18-24 ani.

¹²⁴ Numărul de persoane vârstnice (65 ani și peste) ce revine la 1000 persoane tinere (0-14 ani)

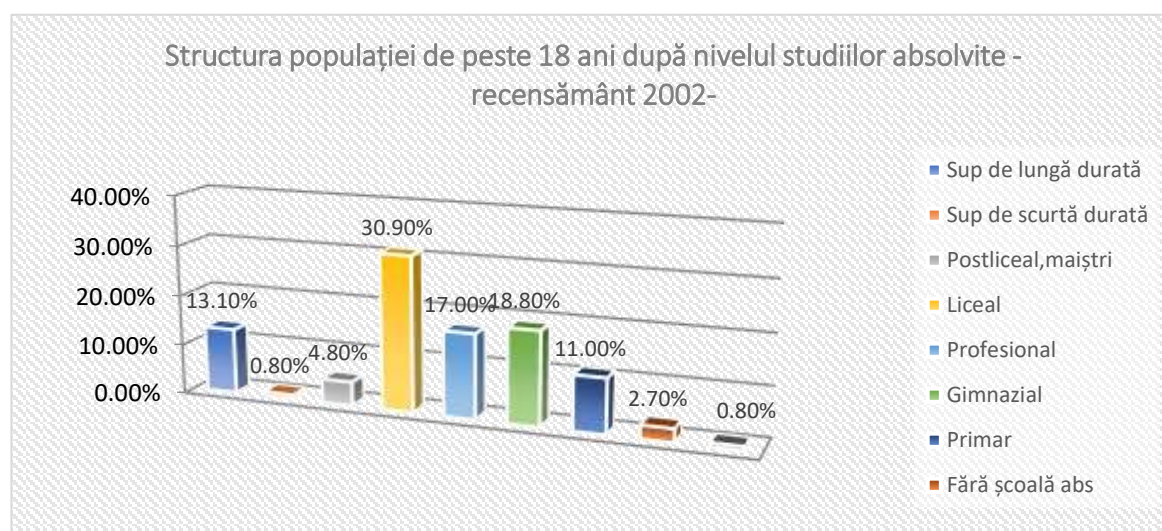
826 persoane, reprezentând 1,4% din populația de peste 18 ani a municipiului Alba Iulia, nu au absolvit ciclul primar, iar 194 persoane (0,3% din totalul populației) sunt analfabete, potrivit datelor recensământului din 2011. Aceste ponderi sunt vizibil mai mici decât cele înregistrate la nivel național (3% este ponderea persoanelor fără școală absolvită respectiv 1,36% ponderea analfabeților).

Datele centralizate la nivel național arată situația precară, din punctul de vedere al educației, a populației de etnie romă, în rândul căreia se înregistrează cele mai ridicate rate ale analfabetismului (14,1% din totalul populației de peste 18 ani) și ale ponderii persoanelor fără studii absolvite (20,2% din total, inclusiv persoanele analfabete), conform ultimului recensământ.

Figură 86 - Structura populației peste 18 ani în funcție de nivelul studiilor absolvite, 2011

Structura populației municipiului după nivelul educațional s-a modificat sensibil în ultimii 15 ani. Ponderea absolvenților de învățământ superior s-a dublat. S-a redus proporția populației

Figură 87 - Structura populației peste 18 ani în funcție de nivelul studiilor absolvite, 2002

cu studii gimnaziale și cea a populației cu studii primare. De asemenea, ponderea în total a persoanelor fără școală absolvită și a analfabeților¹²⁵ s-a redus la jumătate, față de proporția calculată la recensământul din 2002 și față de anul 2011 este în scădere, prin cursurile de tip „a doua șansă”, destinate alfabetizării și școlarizării populației analfabete.

f) Evoluția principalilor indicatori ai mișcării naturale a populației în perioada 2000-2015 la nivelul municipiului Alba Iulia

Valoarea absolută a sporului natural¹²⁶ al populației înregistrat în perioada 2000-2012 la nivelul municipiului Alba Iulia a fost de 1725 persoane, media anuală ridicându-se la 133 persoane, iar valoarea relativă medie a acestui indicator a fost de 2‰. De-a lungul întregii perioade 2000-2012, în municipiul Alba Iulia, numărul nașterilor a depășit numărul deceselor. Rata natalității a oscilat între 7,6‰ și 11‰ (media fiind de 9,5‰), în timp ce rata mortalității a variat între 7‰ și 8,4‰ (media perioadei 2000-2012 fiind de 7,6‰). Aceste cifre contrastează puternic cu cele înregistrate la nivelul județului Alba, unde sporul natural a fost negativ de-a lungul întregii perioade 2000-2012 (media anuală fiind de -1091 persoane, iar rata medie anuală a fost de -2,8‰). Anul 2015 a adus următoarele cifre, preluate din baza de date a INS: născuți vii în Alba Iulia au fost 701 persoane, decedați au fost 607 persoane, înregistrându-se o diferență de 94 de persoane, ceea ce indică în continuare la nivelul municipiului un spor natural pozitiv, în ușoară scădere față de anii precedenți. Constatând aceste cifre, rata natalității se situa în 2015 la 9,47‰. În anul 2016 s-au înregistrat următoarele date: născuți vii în Alba Iulia au fost 604 persoane, decedați au fost 577 de persoane, rezultând o diferență de 27 de persoane, deci o scădere a sporului natural, care se menține la valori pozitive. Analizând aceste cifre, reiese că rata natalității se situa la valoarea de 8,13 ‰, în scădere față de anul 2015. (cf. INS –baza Tempo-Online - POP201D - Născuți vii pe județe și localități; POP206D - Decedați pe județe și localități;).

Un indicator demografic relevant care este în același timp un indicator important și pentru starea sistemului sanitar și un indiciu pentru standardul general de viață este mortalitatea infantilă. Deși se constată oscilații ale acestui indicator la nivelul municipiului Alba Iulia, tendința a fost în scădere (11,6‰ în anul 2000 și doar 1,4 ‰ în 2012), crescând semnificativ pentru anul 2015, 8,55‰ (6 copii decedați sub 1 an și 701 născuți vii). O schimbare semnificativă a avut loc în anul 2016, când se înregistrează 1 decedat sub 1 an și 604 născuți vii, înregistrându-se o rată a mortalității infantile de 1,65 ‰ (cf. INS au fost - baza Tempo-Online- POP201D - Născuți vii pe județe și localități; POP208C – Decedați sub 1 an pe județe și localități; POP206D - Decedați pe județe și localități).

PRINCIPALII INDICATORI AI MIȘCĂRII MIGRATORII A POPULAȚIEI

Fenomenele migraționiste au căpătat o amploare tot mai mare în ultimii ani. Sfera migrației cuprinde atât migrația internă - plecările și stabilirile de domiciliu, plecările și stabilirile de reședință - cât și migrația externă (emigrările și imigrările). Din cauza lipsei unui sistem eficient

¹²⁵ Persoană incapabilă să scrie și să citească

¹²⁶ Sporul natural al populației - indicator care măsoară diferența algebrică între numărul născuților vii și cel al morților din rândul unei populații determinate, într-o perioadă de timp anumită.

de înregistrare și monitorizare, datele disponibile privind migrația externă nu reflectă realitatea, în consecință vom utiliza în analiză doar datele statistice privind migrația internă.

Soldul stabiliri / plecări de reședință la nivelul municipiului Alba Iulia a fost pozitiv de-a lungul întregii perioade 2002-2012 și negativ în anii 2000 și 2001. În anul 2013 au fost 1685 de persoane care și-au stabilit reședința în Alba Iulia, în 2014 au fost 1629 de persoane, în 2015 au fost 1575 de persoane, iar în 2016 au fost 1433 de persoane (POP304B - Stabiliri de reședință pe județe și localități). Media anuală a stabilirilor de reședință în perioada analizată a fost de 1604 de persoane. În ceea ce privește plecările se constată în anul 2013 o ușoară creștere a numărului de persoane (776), în anul 2014 are loc o scădere mai mare a numărului de persoane față de anii anteriori (661 de persoane). În anul 2015 se înregistrează un minim al numărului de persoane care părăsesc orașul (595 de persoane), situație care nu s-a mai întâlnit din anul 2004 (POP305B - Plecări cu reședința pe județe și localități). Din calcule reiese o medie a plecărilor cu reședința de 969 de persoane. Acest „flux migrațional” important se datorează și faptului că Alba Iulia, în calitate de oraș universitar atrage an de an un număr semnificativ de studenți din alte localități care își stabilesc pe perioada studiilor reședința în oraș.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stabiliri cu reședință	1402	1796	2031	2070	1851	1718	1685	1629	1575
Plecări cu reședință	1066	1722	959	884	730	672	776	661	595

Tabel 47 - Evoluția numărului de schimbări de reședință în perioada 2007-2015

În ce privește schimbările de domiciliu, se înregistrează un sold pozitiv în majoritatea anilor din perioada analizată la nivelul municipiului Alba Iulia (excepție anii 2000, 2001, 2005 și 2008, 2012). În anul 2013 au fost 1187 de persoane care și-au stabilit domiciliul în Alba Iulia, în anul 2014 – 1201 persoane, iar în anul 2015 – 1201 persoane, ceea ce înseamnă o creștere a celor care s-au stabilit cu domiciliul în Alba Iulia (cf. INS – Tempo-Online - POP307A - Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă) pe județe și localități). Situația în ceea ce privește plecările cu domiciliul lucrurile se prezintă astfel: în anul 2013 – 997 persoane, în 2014 – 1024 de persoane; în 2015 – 1027 de persoane (cf. INS – Baza Tempo –Online - POP308A - Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă) pe județe și localități). Raportul între stabiliri cu domiciliul și plecările cu domiciliul este în favoarea primei categorii.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stabiliri cu domiciliul	1311	1262	1143	1704	1101	1130	1187	1201	1201
Plecări cu domiciliul	1311	1262	1143	1704	1101	1130	997	1024	1027

Tabel 48 - Evoluția numărului de schimbări de domiciliu în perioada 2007-2015

g) Analiza SWOT

Puncte tari

- Structura relativ echilibrată pe grupe de vârstă, raport redus de dependență demografică;
- Proces de îmbătrânire mai lent comparativ cu evoluția la nivel județean, regional și național;
- Raport de dependență demografic redus;
- Spor natural pozitiv pe tot parcursul perioadei 2000-2016 la nivelul municipiului Alba Iulia;
- Rata mortalității infantile în diminuare;
- Pondere a populației cu studii superioare față de media județeană și națională;
- Creșterea populației orașului în ultimii 2 ani.

Puncte slabe

- Numărul populației municipiului Alba Iulia este mic comparativ cu principalele centre urbane din România. Polii actuali de dezvoltare urbană au peste 100 000 locuitori.

Oportunități

- Întărirea legăturilor funcționale și creșterea integrării în microregiunea Alba Iulia ar permite crearea unei arii metropolitane cu o populație suficient de mare pentru ca Alba Iulia și arealul său metropolitan să se constituie într-un pol urban atractiv
- Ponderea în creștere a populației cu un nivel ridicat de pregătire profesională constituie unul din atuurile dezvoltării economice-sociale a municipiului Alba Iulia.
- Prolungirea duratei medii de viață activă („îmbătrânirea activă”).

Amenințări

- Continuarea evoluției negative în ce privește migrația, în special a cadrelor și a populației tinere cu un nivel ridicat de pregătire profesională, poate periclita dezvoltarea rapidă a municipiului
- Aproximarea geografică a unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o forță de atracție demografică net superioară
- Pe termen mediu, îmbătrânirea demografică va începe să fie resimțită la nivelul municipiului impunând creșterea adaptabilității la schimbare și politici eficiente de contracarare a consecințelor îmbătrânirii demografice
- Raportul populația activă – populația inactivă va crește în favoarea celei de a doua categorii.

h) Consecințe ale evoluțiilor demografice

Pe baza tendințelor din ultimii 20 ani, s-a putut observa că populația municipiului Alba Iulia s-a redus. Totuși, ultimii 2 ani au arătat semnale puternice de creștere a populației cu aproximativ 10000 de persoane, pe fundalul revigorării turismului, a investițiilor în

infrastructură, în Cetatea Alba Iulia, în atragerea de investitori, care au creat locuri de muncă în fabrici, în atragerea de noi lanțuri de magazine comerciale, în îmbunătățirea considerabilă a posibilităților de petrecere a timpului liber și de recreere (deschiderea de zone de promenadă, de terase, restaurante și pizzerii în zonele cu potențial istoric și turistic, deschiderea parcului dendrologic, a traseelor din interiorul Cetății, crearea pistelor de biciclete, atragerea de investitori și comercianți în sectorul serviciilor pentru recreere, promenadă). Migrația (în fapt, este vorba de soldul puternic negativ al migrației externe) va continua să reprezinte în continuare un potențial pericol la scăderea numărului populației, deși în ultimii 3 ani fenomenul a cunoscut o diminuare masivă, cauzată și de situația internațională, mai ales europeană, de manifestările fenomenului migrației din țări precum Siria, de controversele europene cauzate de brexit și de diversele modificări în legislațiile mai multor state referitor la imigranți. Cel mai mare pericol pentru următoarele decenii va fi îmbătrânirea populației orașului, deși acest proces este încă unul lent, în raport cu restul județului și a țării. În timp, ponderea populației tinere va scădea în paralel cu creșterea ponderii populației vârstnice.

Consecințele cele mai importante ce decurg din îmbătrânirea populației și modificarea raportului între populația activă și cea inactivă sunt creșterea rapidă a costurilor sociale și scăderea ofertei de forță de muncă. Printre efectele îmbătrânirii demografice de interes pentru administrația locală se numără scăderea numărului populației școlare și preșcolare, dar și o creștere a nevoii de învățare pe parcursul întregii vieți. Învățarea pe parcursul întregii vieți (life long learning) se va impune ca o necesitate pentru a răspunde modificărilor rapide pe piața muncii.

O altă consecință cu un impact semnificativ va fi creșterea cererii pentru servicii sociale și medicale sau de alte tipuri de servicii (ex. transport urban) pentru vârstnici. De asemenea, condițiile de locuire ale persoanelor vârstnice, singure, nu corespund, în general, nevoilor și posibilităților financiare ale acestor persoane. De altfel, va crește nevoia de sprijin financiar pentru vârstnici, dat fiind faptul că aceștia au, în general, venituri scăzute.

Contracurarea declinului demografic presupune și o politică proactivă. Se impune ca necesitate sprijinirea tinerelor familii, în special a celor cu copii, prin facilitarea accesului la locuințe sociale și dezvoltarea infrastructurii de îngrijire, educație și recreere pentru copii în concordanță cu nevoile previzionate (modernizarea creșelor, a grădinițelor, a școlilor, crearea de noi spații, dotarea acestora și a spațiilor educaționale deja existente, crearea unor centre pentru copii unde aceștia să poată participa la workshopuri, la diferite activități extra-școlare, sprijinirea copiilor defavorizați, crearea de proiecte pentru acești copii). De asemenea este nevoie de motivarea tinerilor de a se stabili și mai mult în municipiu, prin facilitarea accesului la piața muncii și formare profesională de calitate, adecvată nevoilor pieței muncii și creșterea calității vieții sociale prin diversificarea și mai mare a posibilităților de petrecere a timpului liber (facilitarea închirierii de spații pentru investitori pe perioade mult mai mari de timp, de la 20 de ani în sus, cu plata unor chirii decente, în schimbul unor investiții importante pentru a crea din acele spații adevărate „oaze” de petrecere a timpului liber, recreere și distracție). De asemenea este oportună și crearea unor proiecte pe durate lungi de timp, care să implice tinerii, să-i sprijine să poată să își lanseze o afacere sau să poată lucra în domeniile dorite – crearea de incubatoare de afaceri, sprijinite și monitorizate permanent de specialiști în marketing, pe durate mai mari de timp, atragerea de investitori și oferirea unor facilități, precum prețuri scăzute, scutiri de taxe, parteneriate, oferirea unei piețe de desfacere pentru produsele realizate

de investitori etc. Cu alte cuvinte, aceste facilități trebuie oferite pe perioade mai mari de timp 20-30 de ani, pentru a încuraja investitorul să aducă bani, să construiască, să se extindă, să rămână.

1.1.6 Provoacări legate de mediu la nivelul municipiului Alba Iulia

a) Starea principalilor indicatori de mediu

CALITATEA AERULUI

În prezent Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA), prin Agenția pentru Protecția Mediului Alba, efectuează măsurători continue la 3 stații situate astfel: AB1 în Municipiul Alba Iulia, AB2 în Municipiul Sebeș și AB3 în Orașul Zlatna. Principalii indicatori analizați sunt: **dioxid de azot NO₂**: este un gaz ce se transportă la distanțe lungi și are un rol important în chimia atmosferei, inclusiv în formarea ozonului troposferic. Valorile măsurate ajung la 125 μg/ m³ la stațiile AB1 și AB3, valoarea maximă admisă este 200 μg/m³. Expunerea la dioxid de azot în concentrații mari determină inflamații ale căilor respiratorii și reducerea funcțiilor pulmonare, crescând riscul de afecțiuni respiratorii, agravând astmul bronșic; **dioxid de sulf SO₂**: în datele prezentate se constată faptul că nivelul de SO₂, cu limita orară de 350 μg/m³ iar la captura de date a fost de maxim 125 μg/ m³; **Ozon(O₃)**: valoarea maximă admisă 120 μg/ m³ nu a fost atinsă în 2016. Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore a fost de 118,7 μg/mc la stația AB1 Alba Iulia, în data de 02 septembrie 2016, 119,7 μg/mc la stația AB2 Sebeș în data de 29.08.2016 și 116,3 μg/mc la stația AB3 Zlatna, în data de 21.05.2016; **pulberi în suspensie**: valoarea limită 50 μg/ m³ a fost depășită de 4 ori la stația Alba Iulia, iar pentru determinările efectuate prin metoda nefelometrică (automată) s-au înregistrat 5 depășiri la stațiile AB1 și AB2 (Zlatna) și 2 depășiri a stația AB2 Sebeș, pe parcursul anului 2016.

Valoriile medii anuale pentru determinările gravimetrice de PM₁₀ au fost de 19,92 μg/mc la AB1 și 17,78 μg/mc la AB3, în scădere față de anul 2015; **monoxid de carbon**: valoarea critică este de 10 mg/ m³, valorile sunt mai mari iarna, dar ea nu a fost atinsă; **benzen (C₆H₆)**: valoarea critică este de 5 μg/ m³, ea nu a fost atinsă la stația Alba Iulia și Sebeș, unde s-au efectuat măsurători, iar rezultatele s-au situat în 2016 sub valoarea limită; **metale grele**: plumb (Pb) valoarea limită este de 0,5 μg/ m³, Cadmiu (Cd) valoarea limită este de 5 ng/m³, Nichel (NI) valoarea limită este de 20 ng/m³, Arsen(AS) valoarea limită este de 6 ng/m³. Aceste concentrații nu au fost atinse în 2016.

POLUAREA APELOR

Calitatea apelor este un element foarte important în asigurarea calității locuirii unui areal geografic, dar și pentru susținerea unor sectoare industriale, cum este de exemplu industria alimentară. În anul 2008, din 996 probe de apă potabilă analizate de către Autoritatea de Sănătate Publică Alba, 188 (18,87%) probe nu s-au încadrat în limitele normativelor în vigoare. În mediul urban, din 904 probe analizate 111 (12,2%) au fost necorespunzătoare, iar în mediul rural din 92 probe analizate 77 au fost necorespunzătoare (83%). În anul 2015, DSP Alba a efectuat auditul a nouă zone mari de aprovizionare cu apă de rețea a sistemului public (o zonă

mare deservește mai mult de 5.000 de locuitori), cu o populație rezidentă de 297.743 din care 213.882 aprovizionați, precum și pentru 12 zone de aprovizionare mici (sub 5.000 de locuitori aprovizionați) acestea având o populație rezidentă de 39.105 locuitori și o populație aprovizionată de 15.312 locuitori. Laboratorul acreditat și înregistrat al DSP a efectuat în 2015 analiza unui număr de 1968 probe de apă, iar în anul 2016 s-au analizat 1236 probe. Pentru apa furnizată de operatorul acreditat SC APA CTTA au fost găsite neconformități minore cu caracter sezonier (perioada de vară secetă 2015), pentru parametrul fier, fapt care a dus la probleme de acceptabilitate prin modificări de culoare a apei și nu la probleme pe starea de sănătate. Pentru a preveni apariția acestor probleme în anul curent operatorul de apă a efectuat în cursul lunii mai o spălare generală a tuturor rețelei magistrale etapizat, pe toată lungimea acesteia. Pentru apa din fântâni și izvoarele publice s-au găsit atât indicatori microbiologici, în proporție de circa 35% din probele analizate, precum și nitrați, în proporție de circa 15% din probele analizate. Izvorul din cartierul Bărăbanț este singurul cu apă potabilă, în timp ce izvorul din cartierul Tolstoi, izvorul de la marginea Drumului Național 1, între Alba Iulia și Sebeș, cunoscut sub numele izvorul lui Homoșteanu și izvorul Sibîșeni, din Comuna Vințu de Jos sunt nepotabile. **Zonele critice** sub aspectul poluării apelor de suprafață sunt:

- **Râul Mureș:** în aval de confluența cu Târnavele pe 63 km prezintă o stare chimică proastă;
- **Râul Ampoi:** prezintă un grad de poluare remanentă cu metale provenite de la fostele uzine de cupru din Zlatna.

Zonele critice sub aspectul poluării apelor subterane sunt:

- **Poluare cu metale grele** (plumb, cadmiu dizolvat) se regăsește la forajele din zona transversală a Râului Mureș (Rădești, Lunca Mureș);
- Râul Târnavă (Mihalt) și Râul Ampoi (Șard).

La majoritatea forajelor s-a constatat un conținut foarte mare de ioni dizolvați cu duritate și conductivitate mare.

POLUAREA CAUZATĂ DE TRAFICUL RUTIER

Activitatea omului, orientată spre valorificarea resurselor naturale, a afectat întotdeauna starea factorilor de mediu. În trecut, intervenția omului în modificarea condițiilor de mediu era redusă și nu lăsa urme datorită capacității de regenerare a naturii. În ultimii ani, dezvoltarea explozivă a tuturor activităților umane, intervenția omului a depășit pragurile limită de regenerare a naturii, ducând la poluarea, chiar degradarea ireversibilă, a factorilor de mediu și punând în pericol însăși viața și umanitatea. Depășirea limitelor admisibile ale poluării a generat îngrijorări și a condus la determinarea impactului pe care diferitele activități umane le are asupra mediului.

O sursă importantă de poluare a aerului o constituie mijloacele de transport. În această categorie intră: autovehiculele rutiere, transportul în comun etc. Cea mai mare pondere de gaze ce poluează aerul provine însă de la autovehicule, datorită în primul rând, numărului foarte mare al acestora. Cum majoritatea autovehiculelor sunt concentrate în zona urbană se poate înțelege rolul lor deosebit de important în poluarea orașului.

Indiferent de tipul motorului autovehiculele poluează aerul cu oxizi de carbon și de azot, hidrocarburi nearse, oxizi de sulf, aldehide, plumb, azbest, funingine etc.

În ultimii 30 de ani s-au intensificat preocupările privind îmbunătățirea calității aerului prin diminuarea poluării produse de motoarele autovehiculelor. În prezent vehiculele poluează de 8-10 ori mai puțin decât cele care au existat în circulație acum 30 de ani. Acest lucru s-a realizat prin optimizarea procedurii de ardere și prin utilizarea dispozitivelor antipoluante.

Poluarea aerului realizată de autovehicule prezintă două mari particularități:

- în primul rând eliminarea se face foarte aproape de sol, fapt care duce la realizarea unor concentrații ridicate la înălțimi foarte mici, chiar pentru gazele cu densitate mică și mare capacitate de difuziune în atmosferă;

- în al doilea rând emisiile se fac pe întreaga suprafață a localității, diferențele de concentrații depinzând de intensitatea traficului și posibilitățile de ventilație a străzilor (compoziția spațial-volumetrică urbană) ca substanțe care realizează poluarea aerului, formate dintr-un număr foarte mare (sute) de substanțe, pe primul rând se situează gazele de eșapament. Volumul, natura, și concentrația poluanților emiși depind de tipul de autovehicul, de natura combustibilului și de condițiile tehnice de funcționare. Dintre aceste substanțe poluante sunt demne de amintit particulele în suspensie, dioxidul de sulf, plumbul, hidrocarburile poliaromatice, compușii organici volatili (benzenul), azbestul, metanul și altele.

Cea mai importantă sursă de CO₂, din poluarea generală a atmosferei (60%), este produsă de gazele de eșapament. S-a estimat ca 80% din cantitatea de CO₂ este produsă în primele 2 minute de funcționare a motorului și reprezintă 11% din totalul gazelor de eșapament.

Evoluția concentrațiilor pulberilor în suspensie (PM₁₀), în perioada 2009–2013 arată o îmbunătățire a calității aerului în anul 2013 față de anii anteriori. Conform datelor prezentate în raportul privind starea mediului în județul Alba, în anul 2013, calitatea aerului s-a îmbunătățit înregistrându-se doar o singură depășire a valorii limită pentru poluantul PM₁₀ la stațiile automate de monitorizare a calității aerului în județul Alba¹²⁷.

Poluarea cu dioxid de carbon produsă de aceste mijloace de transport este îngrijorătoare la care se adaugă poluarea fonică ce afectează, în mod direct, zonele rezidențiale din imediata vecinătate.

POLUAREA SOLULUI

Specificul bio-pedo-geografic. Solurile și capacitatea agroproductivă a terenului

Teritoriul studiat cuprinde o gamă variată de tipuri, subtipuri și varietăți de soluri, datorate diversității spațio-temporale a factorilor pedogenetici naturali din culoarul Mureșului, la care se adaugă în perioada istorică și factorul antropic. Degradarea solurilor, din zona municipiului Alba Iulia nu este foarte accentuată, dar pot să apară astfel de fenomene, în cazul unor utilizări neraționale a suprafețelor înclinate în zonele Oarda, Pâclișa și Micești.

Principalele **activități poluante** sunt:

---

¹²⁷ Pagina nr. 80 din Raportul de mediu

- Eroziunea torențială a versanților despăduriți;
- Depozitarea nămolurilor rezultate de stațiile de epurare orășenești, care în prezent se depozitează fie pe paturile de uscare, fie la haldele de deșeuri menajere, ele conțin de obicei și metale grele și nu pot fi utilizate în agricultură;
  - Poluarea cu nitrați (compuși ai azotului) afectează ecosistemele terestre și acvatice și periclitează sănătatea umană și degradează ambianța naturală. Zona din județ declarată ca poluată cu nitrați este comuna Sântimbru, pe raza căreia sunt amplasate complexe industriale de creștere a păsărilor iar mai nou comuna Galda de Jos;
  - Depozitele de deșeuri menajere care sunt neconforme, fără impermeabilizarea bazei depozitului
    - Situri contaminate sau potențial contaminate.

Agenții economici poluatori sunt:

- S.C. PETROM S.A. Sebeș – depozit activități comerciale (hidrocarburi);
- S.C. KRONOSPAN SEBEȘ S.A. Sebeș – industria lemnului;
- Depozit deșeuri (metale grele, Cu și Pb) la Zlatna;
- Siturile: Refractara, UTEPS și Saturn din Alba Iulia.

STAREA ELEMENTELOR BIOGEOGRAFICE

Condițiile biogeografie din preistorie au oferit posibilitatea stabilirii în aceste zone a unor grupuri umane sedentare. Pentru zona studiată, M. Gligor consideră că dacă privim pădurea drept cea mai complexă comunitate de viață vegetală și animală, ca pe un ecosistem terestru peren, atunci menționarea sa ca un uriaș rezervor de resurse naturale se impune în mod obligatoriu. Cu siguranță că în preistorie, zona geografică Alba Iulia supusă atenției noastre era mult mai bine împădurită. În continuare, condițiile biogeografice au susținut dezvoltarea armonioasă a așezării. Flora din jurul orașului se caracterizează prin prezența unei varietăți specifice zonelor de luncă, podiș și munte de joasă altitudine.

În zona studiată distingem următoarele trupuri de păduri:

- la est de localitatea Oarda, pădurea Ordenilor;
- la vest de teritoriul intravilan al municipiului Alba Iulia, pădurea Zighele, pădurea Micești.

Flora din jurul orașului se caracterizează prin prezența unei varietăți specifice zonelor de luncă, podiș și munte de joasă altitudine.

De o mare valoare biogeografică sunt păsările care trăiesc pe Râul Mureș, fapt care a dus la ocrotirea lor prin crearea unei rezervații Natura 2000 – Piemontul Munților Metaliferi.

AMPRENTA DE CARBON

Conform Studiului realizat de Agenția Locală a Energiei Alba, se constată următoarele valori ale parametrilor urmăriți:

Emisii de CO₂ pe domenii în Alba Iulia:

• Clădiri, echipamente/instalații municipale	4.292 tone
• Clădiri, echipamente/instalații terțiare	61.560 tone
• Clădiri rezidențiale	97.685 tone
• Iluminatul public municipal	1.935 tone
• Transportul municipal	85 tone
• Transportul public	1.783 tone
• Transportul privat și comercial	42.348 tone
• Total emisii	290.688 tone

Conform aceluiași studiu care prezintă emisiile de CO₂ corespunzătoare consumurilor de energie, sunt răspunzătoare următoarele surse:

- consumul **de electricitate** cu o pondere de **29%** a emisiilor;
- gazul natural pentru **peste 50%** din emisii;
- carburanții consumați în transportul urban au o pondere **de 21%**.

CLĂDIRI VERZI, CLĂDIRI CERTIFICATE LEED

Conceptul de clădiri certificate LEED (Leadership in Energy & Environmental Design) este recunoscut la nivel internațional ca o emblemă a excelenței în domeniul construcțiilor verzi. Alba Iulia nu are încă implementate aceste standarde.

Structurile cu certificate LEED sunt, în principiu, superioare din mai multe motive: eficiență sporită a consumului de resurse, un mediu de trai/muncă mai sănătos, contribuție activă la îmbunătățirea calității aerului și apei etc., comparativ cu cele existente fără acces la transport în comun, cu izolație termică deficitară, HVAC, lumină naturală insuficientă, și utilizând în exces instalații și utilaje pe bază de curent electric, iar condițiile „îmbunătățite” de muncă și trai se rezumă adesea la luxul unei ferestre operabile, la lipsa emisiilor toxice din vopseluri și adezivi și, eventual, o mai bună izolare fonică. De asemenea, LEED nu cere monitorizarea performanței clădirilor după certificare, ceea ce creează ambiguități în privința contribuției reale la reducerea amprentei de carbon. În cadrul aceste clasificări sunt acordate următoarele **grade** – Platinum, Gold, Silver și Certified – pe următoarele categorii: (1) construcții noi și renovări majore; (2) construcții existente: operare și întreținere; (3) interioare comerciale; (4) nucleu și anvelopantă; (5) școli; (6) comerț cu amănuntul; (7) instituții medicale; (8) locuințe; (9) cartiere.

b) Oferta de produse și servicii care fac stilul de viață verde (produse ecologice)

Valorificând produsele agricole care pot fi furnizate de Municipiul Alba Iulia, principalele **alimente ecologice** care sunt promovate în cadrul Târgurilor Apulum Agraria și Gustos de Alba sunt:

- Pâine de casă și pâine tradițională Sântimbru;

- Produse culinare locale: balmoș, virșli, plăcintă pe lespede, înturnată;
- Carne de porc rasa Mangalița, iepuri, păsări crescute tradițional;
- Legume și fructe ecologice;
- Vinuri tradiționale mărci locale: Bucerdea, Ighiu;
- Sucuri de fructe netratate Petrești;
- Peste: păstravi de Apuseni și crap de Daia Română;
- Lapte neprocesat la dozator, brânzeturi și caș tradiționale;

Promovarea produselor tradiționale este susținută de Asociația Producătorilor de Produse Tradiționale și Ecologice Alba Transilvania.

c) Spații verzi

În total, în municipiul Alba Iulia există 154 ha spații verzi. O dată cu deschiderea Parcului Dendrologic, amenajat pentru public, această suprafață a crescut cu 22 ha. La nivelul municipiului Alba Iulia existau la nivelul anului 2011 circa 13 m² spații verzi/locuitor, ajungând în prezent la 20 m², iar media europeană impusă la nivelul anului 2020 este de 26 m² spații verzi/locuitor.

INVESTITII REALIZATE DESTINATE SPAȚILOR VERZI ȘI MIȘCĂRII OUTDOOR:

Zona de agrement Mamut cuprinde 3 obiective:

❖ **Parcul dendrologic “Dr. Ioan Vlad”:** are o suprafață de 21 ha și 1100 specii de plante. Valoarea totală a proiectului este de circa 11 milioane de lei, fiind finanțat din fondurile Primăriei Municipiului Alba Iulia și din fonduri europene. Ideea amenajării parcului aparține inginerului silvic Nicolaie Pătrânjan. Parcul deține multe specii exotice, între acestea se regăsesc: Sequoia, Ginkgo biloba, Liriodendron (arborele de lalele), mangolii (8 specii) sau arbuști – Strugurii ursului, Rhododendron, Tulichina. De asemenea, colecții de pini (18 specii), de brazi (8 specii), de molizi (6 specii) sau de larice (6 specii). Cea mai bogată colecție este cea de stejari (aproximativ 27 de specii) sau Berberisul (28 de specii). Un alt grup important care poate fi găsit în parc este cel de Cupressaceae (tuia) în asortizări de peste 30 de unități sistematice. De remarcat este faptul că parcul are propria bază de producție (peste 90%), iar semințele în principal sunt recoltate sau primite de la grădinile botanice și parcurile dendrologice din țară, în timp ce unele sunt aduse din străinătate. În interiorul parcului au fost amenajate alei pe o lungime de 1.890 de metri.

❖ **Zona de agrement și piste pentru bicicliști și pietoni:** Zona de agrement are o suprafață de 0,9 ha. Este o locație ce cuprinde 56 de locuri de parcare, terasă, restaurant, toalete, pergole și copertine pentru picnic. Zona mai dispune de trei terase, locuri de joacă pentru copii și o fântână arteziană.

Figură 88 - Pavilion în Parcul Dendrologic

Pistele au o lungime de 5440 m având două benzi de circulație: una cu o lățime de 3 metri asfaltată pentru bicicliști și alta pietonală cu o lățime de 2 metri.

❖ **Parcul de aventură Mamut în suprafață de 3 ha:** Acesta este realizat în parteneriat pe terenul primăriei Alba Iulia de către Asociația Filantropia Ortodoxă împreună cu Rotary Club Alba Iulia. Beneficiarii acestui proiect sunt copiii de la centrele sociale și nu numai, care vor avea ocazia să-și dezvolte personalitatea în atelierele motivaționale care au fost construite la marginea orașului, într-un loc plin de verdeață de pe dealul Mamut din Alba Iulia. Practicarea acestor activități ludice au ca și scop rezultate pozitive în procesul educațional. Proiectul Filantropiei Ortodoxe Alba Iulia este foarte bun pentru întreaga comunitate, amenajarea parcului fiind într-o pădure de pe dealul Mamut, unde doritorii se pot relaxa și odihni într-un spațiu oxigenat.

d) *Infrastructura de mediu*

RETEAUA STRADALĂ

Disfuncțiile existente la nivelul rețelei stradale a Municipiului Alba Iulia conduc la o diminuare a capacității de circulație a străzilor, ce compun rețeaua majoră de circulație, determinând-o a fi nefuncțională pe multe artere de circulație și implicit cu disfuncții în zonele de deservire, reducând astfel capacitatea acestora de a prelua fluxurile de trafic.

În cadrul studiului de trafic pentru Alba Iulia realizat de Universitatea Tehnică Cluj-Napoca¹²⁸ au fost emise propuneri de reorganizare a liniilor de transport public, în funcție de particularitățile fiecărui traseu. De asemenea se recomandă editarea/afișarea de hărți ale traseelor de transport public, precum și a unor panouri de informare amplasate atât în zonele mai aglomerate cât și în zonele de interes (proiect implementat). O altă recomandare rezultată din acest studiu se referă la realizarea de alveole pentru ca vehiculele de transport în comun să nu îngreuneze restul traficului rutier, dar și pentru siguranța călătorilor (proiect implementat parțial). În anexa la Raportul „Programul de prioritizare a lucrărilor de reabilitare a rețelei stradale” din studiul de trafic, sunt prezentate fișe sintetice pentru străzile care necesită lucrări de modernizare și ale căror calitative ale capacității portante sunt ”rea și medie”.

RETEAUA DE APĂ ȘI CANALIZARE

Alimentarea cu apă este asigurată de operatorul regional S.C Apa C.T.T.A. S.A. Evoluția lungimii totale a rețelei simple de distribuție a apei potabile, a cunoscut extinderi semnificative în perioada 1950-2010. În 1992 exista la nivelul municipiului Alba Iulia o rețea de distribuție a apei potabile cu o lungime de 125,7 km, pentru ca în 2010 să avem 232 km ceea ce reprezintă o creștere cu 38% a lungimii rețelei, iar în 2017 avem 263,33 km de distribuție a apei potabile. Sursa principală de apă potabilă din zonă este Râul Sebeș – Lacul Obreja de Căpâlna. Preluarea are loc din conducta de aducțiune a Hidrocentralei Săsciori cu un debit de 3 m³/s. Uzina de apă

¹²⁸ Studiul de trafic și circulație aferente planului de urbanism general al municipiului Alba Iulia – reactualizat conform HCL nr. 158/30.05.2014, elaborat de către UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, LABORATORUL: TRAFIC ȘI SECURITATE RUTIERĂ

se află în localitatea Sebeșel, situată la o altitudine de 580 m, ceea ce permite alimentarea prin cădere a tuturor localităților până la Ocna Mureș și Blaj, fără pompare. *Calitatea apei potabile a permis dezvoltarea industriei alimentare în regiunea Alba Iulia, ea fiind utilizată și pentru procesarea industrială a alimentelor.*

Canalizarea și epurarea apelor uzate din oraș se face în sistem unitar. Rețeaua de canale este formată din trei colectoare majore:

- colectorul A (secțiune ovoidă 1950x1400mm);
- colectorul B (secțiune trapezoidală 0,9x1,2m);
- colectorul C (secțiune clopot 240x152mm).

Apa uzată colectată este evacuată în două bazine de retenție, cu capacități de 9.000m³ și 12.000m³. Stația de epurare are o capacitate de 650 l/s, dar prelucrează doar 170 l/s, restul fiind deversat netratat în râul Mureș. Evoluția lungimii rețelei de canalizare a apelor uzate, a cunoscut o creștere de la 79,8 km în 1990 la 181,9 km în 2010, aceasta reprezentând o creștere spectaculoasă de 129% față de situația din 1990. În prezent, pe raza municipiului, nu se realizează tratarea apei uzate în mod adecvat. Funcționează o singură stație de epurare, care nu este echipată pentru înlăturarea nitrogenului și a fosforului (tratament terțiar), dotare care este obligatorie pentru toate stațiile de epurare care deservesc o populație mai mare de 10.000 locuitori. O problemă sunt canalele de gardă de sub Mamut pentru ape pluviale, care sunt colmatate și au o capacitate insuficientă de preluare a debitului torenților de pe versanți.

Proiect: Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Alba. Proiect finanțat din Fondul de Coeziune. Din punct de vedere tehnic, proiectul urmărește extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare din orașele Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș, Cugir, Ocna Mureș și Cîmpeni și unele zone/cartiere aferente, constând în principal din următoarele activități:

- Reabilitarea stațiilor de tratare a apei;
- Extinderea stațiilor de pompare și a rețelelor de alimentare cu apă potabilă;
- Reabilitarea și extinderea sistemelor de colectare și transport ape uzate, respectiv a stațiilor de epurare;

Importante pentru Alba Iulia sunt:

- Stațiile de tratare apă: Sebeșel, Petrești;
- Stație de epurare Alba Iulia (AB-CL-2);
- Modernizarea și reabilitarea sistemului de canalizare în aglomerarea Alba Iulia (AB-CL-6);
- Stație de epurare Sebeș.

Proiectul este finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu în valoare de 341.649.951 lei reprezentând 78,41% din totalul bugetului proiectului. Contribuția Guvernului României fiind de 52.252.347 lei reprezentând 11,99 % din totalul bugetului proiectului. Contribuția autorităților locale (Consiliul Județean Alba) este de 8.082.110 lei reprezentând 1,85% din totalul bugetului proiectului. Contribuția beneficiarului SC APA CTTA SA ALBA este de 33.774.891 lei reprezentând 7,75% din totalul bugetului proiectului.

Proiectul a fost finalizat.

DEPOZITAREA ȘI RECICLAREA DEȘEURILOR

Operatorul de colectare a gunoiului și deșeurilor din Alba Iulia este firma Polaris din Constanța, începând din octombrie 2013. Primele impresii ne arată o scădere a calității colectării deșeurilor datorită faptului că fostul operator colecta deșeurile în mod diferențiat conform Hotărârii Consiliului Local Alba Iulia. Colectarea deșeurilor electrice și electrocasnice se face de către, Asociația RoRec gratuit de la domiciliu/sediu de firmă din Alba Iulia, pe bază de comandă telefonică. Există probleme în gestionarea deșeurilor menajere și a celor spitalicești. Depozitarea acestora se face pe un amplasament care nu beneficiază de amenajările minimale pentru protecția mediului. Depozitul municipal Alba Iulia a fost sistat, capacitatea acestuia fiind de 36000 m³ și având o suprafață de 6,0 ha.

O altă problemă serioasă este și depozitarea nămolului rezultat de la stația de epurare Alba Iulia unde se produc pe an circa 1.900 tone de nămol.

REZERVAȚII DE MEDIU: NATURA 2000

❖ **Rezervația Natura 2000: Podișul Secașelor RO SCI 0211:** Cuprinde din municipiul Alba Iulia o parte din extravilanul localității Oarda de Sus și parțial extravilanul municipiului Sebeș, comunele Ciugud, Berghin și Sântimbru (localitățile Totoi și Dumitra).

Figură 89 - Pădurea și lacul de la Oarda de Sus

Figură 90 - Pădurea și fânașul Pâclișa (Cartier Recea, Alba Iulia)

❖ **Rezervația Natura 2000: Piemontul Munților Metaliferi RO SPA 0139:** cuprinde din municipiul Alba Iulia o parte din extravilanul localității Pâclișa.

❖ **Alte spații și specii protejate: Parcul Dendrologic Mamut**

Aceste rezervații recent declarate, respectiv Podișul Secașelor și Piemontul Munților Metaliferi, nu sunt administrate, neavând încă un custode desemnat. O soluție viabilă ar fi ca Primăria Alba Iulia să se implice în administrarea lor.

e) *Riscuri ecologice*

INUNDAȚII, EROZIUNE TORENȚIALĂ, EROZIUNE DE MALURI, ALUNECĂRI DE TEREN, PRĂBUȘIRI DE STÂNCI

Inundații: Mureșul este principalul pericol pentru Alba Iulia. Cele mai importante inundații istorice ale Mureșului s-au produs în anii 1857, 1875, 1887, 1893, 1933, iar mai recent au fost inundațiile din 1970, 1975 și 1998. Digul de apărare al municipiului Alba Iulia la râul Mureș cu înălțime cota 8,95 metri față de etiaj are o asigurare de 0,5%, și necesită măsuri de evaluare a degradării și o consolidare după circa 40 de ani de la construire. Digul de apărare al râului Ampoi are în general același grad de asigurare, dar este slăbit în cartierul Ampoi 1, în aval de podul din Ampoi 2, necesitând reparații. Pe râul Ampoi, la confluența cu râul Mureș, există o porțiune de dig cu asigurare mai mică de 2%. Digul de apărare al râului Sebeș în zona Oarda este dimensionat pentru a primi remuu-ul Mureșului și creșterile de nivel ale Sebeșului.

Zone inundabile sunt pe cca. 300 ha, localizate pe râul Mureș în sudul orașului: zona amonte de confluența dintre Mureș și Ampoi. Dezvoltarea zonei economice Alba Iulia-Drâmbâr se face într-o zona unde Mureșul inundă la cote de circa 5 metri, cu o asigurare de 5%, fiind necesar de urgență un dig de apărare care să fie construit corelat cu traseul viitoarei autostrăzi. Inundații pe văi torențiale, cca. 26 ha, în: Pâclișa – Pârâul cel Mare, Valea Seacă, Valea Pâclișii și Oarda de Sus – Valea Vinței, Valea Negru; Alba Iulia pe Valea Popii.

Alunecări de teren: Zonele afectate au cca 10 ha și sunt situate pe Dealul Bilag – pârâul Iovului.

Situri poluate: La nivelul municipiului Alba Iulia siturile poluate sunt: Refractara, Avicola Pâclișa și Saturn Alba Iulia.

Rampă neconformă de deșeuri urbane: Rampă deșeuri urbane (Pârâul Iovului).

Eroziuni de maluri: au fost înregistrate pe cca 0,5 km din malurile râului Sebeș și Dealul Feșilor din Oarda de Jos.

Eroziune torențială: văile torențiale de cca 26 ha: Pâclișa, pârâul Cel Mare, Valea Seacă, Valea Pâclișii (amonte), Oarda de Sus: Valea Vinței.

Zone mlăștinoase: cca 10 ha-zona de frunte a terasei Râului Mureș (pe partea dreaptă a DJ Alba Iulia – Pâclișa – Vurpăr).

Pericole deosebite reprezintă pentru Alba Iulia barajele și lacurile de pe Valea Sebeșului și cele din amonte de pe afluenții Mureșului:

- Lacul Oașa: 135 mil. m³, Lacul Tău-Bistra 21 mil. m³, Lacul Nedeu 3,5 mil. m³;
- Barajul de pe Târnavă Mare de la Zetea – 43 mil. m³;
- Barajul de la Bezid – 31 mil. m³ pe Târnavă Mică (râul Cusmed).

Cutremurele: Alba Iulia nu se situează în zone cu pericol deosebit de cutremure. Maxim se pot atinge 6 grade pe scara Richter. Zone seismice sunt: Vrancea, Făgăraș, Hațeg, Banat și falia Bihor – Olt cu cutremure în zona Târnavelor.

Agenți economici cu risc crescut de poluare: În județul Alba există 7 agenți economici care intră sub incidența Directivei nr. 199/13/CE, unul fiind încadrat pe IPPC – SC Saturn SA.

Incendiile de pădure: sunt un fenomen care scapă de sub control omului, atât ca durată, cât și ca întindere. Municipiul Alba Iulia dispune de o suprafață împădurită de 2 152 ha. Datorită apropierii tot mai mult a zonelor de locuințe de liziera pădurii și a frecvenței pădurilor de un număr tot mai mare de turiști, este posibil ca în viitor, municipiul Alba Iulia să se confrunte cu incendii de pădure de mari proporții. Astfel PUG prevede o distanță a construcțiilor față de lizieră de 40 metri.

Furtuni violente și tornade: ca fenomene meteorologice extreme, în ultima perioadă s-au înregistrat intensificări ale vântului, care au luat aspect de vijelie, provocând pagube materiale prin desprinderea unor acoperișuri de pe blocurile de locuințe și prăvălirea acestora peste autoturisme. De asemenea au fost copaci ruși sau smulși din rădăcină, care au avariat autoturisme sau rețele de utilități. Cel mai mult au avut de suferit serele și solariile din zona Micești.

Seceta: este caracterizată prin scăderea precipitațiilor sub nivelul mediu, prin micșorarea debitului râurilor și a rezervelor subterane de apă, care determină un deficit mare de umezeală în aer și în sol, cu efecte directe asupra mediului și în primul rând asupra culturilor agricole. În condițiile lipsei precipitațiilor, pentru un anumit interval de timp, se instalează seceta atmosferică. Lipsa îndelungată a precipitațiilor determină uscarea profundă a solului și instalarea secetei pedologice.

Asocierea celor două tipuri de secetă și diminuarea resurselor subterane de apă determină apariția secetei agricole care duce la reducerea sau pierderea totală a culturilor agricole. În contextul actual, când clima se află într-o continuă schimbare, datorată în mare parte încălzirii globale, nu este exclus ca pe viitor și municipiul Alba Iulia să se confrunte cu perioade de secetă extremă.

Incendiile intraurbane: reprezintă un risc major pentru populație și bunurile materiale. Ele se pot produce atât din cauze naturale, cât și din eroare umană. Pe raza municipiului principalele surse de risc de producere a unor incendii o reprezintă stațiile de distribuție a carburanților. Cele mai periculoase din acest punct de vedere sunt cele așezate în apropierea locuințelor familiale. De asemenea, o sursă de risc o reprezintă și conductele magistrale de transport a gazului metan, precum și liniile de înaltă tensiune, care traversează municipiul prin zone intens populate.

f) Conceptul de oraș verde

La nivel european există ca tendință în desfășurare, aplicarea următoarelor criterii pentru a fi oraș verde:

- calitatea aerului și a apei;
- reciclarea și gestionarea eficientă a deșeurilor;
- procentul de clădiri certificate LEED;
- suprafața în hectare de teren destinate spațiilor verzi;
- utilizarea surselor regenerabile de energie;
- precum și acces ușor la produse și servicii care fac stilul de viață verde (produse ecologice, transport curat).

Programul și criteriile au fost elaborate de Asociația Programul ENO Torikatu 12 B 14 80100 Joensuu FINLANDA și promovate la nivelul Uniunii Europene. Municipiul Alba Iulia face eforturi pentru a se încadra la nivel competitiv în aceste criterii.

g) Consumul energetic și utilizarea surselor regenerabile de energie

Municipiul Alba Iulia a semnat în ianuarie 2015 un acord de colaborare cu primul observator energetic din România, ANERGO, înființat în 2015 la Alba Iulia în cadrul Agenției Locale a Energiei Alba (ALEA – suporter al integrării măsurilor de eficiență energetică și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie la nivel local și regional din 2008). Municipiul Alba Iulia are acces, prin intermediul serviciilor furnizate de ANERGO, la baza de date cu consumuri energetice proprii (clădiri municipale) precum și o imagine a consumurilor din sectorul clădirilor terțiare, sectorul rezidențial, serviciile de utilități publice, flota municipală și alți indicatori energetici relevați în procesul de analiză a consumurilor energetice din sectoarele anterior menționate. Nu sunt colectate date individuale privind consumurile energetice din sectorul rezidențial și industrial.

Baza de date pusă la dispoziție Primăriei Municipiului Alba Iulia de către observatorul energetic furnizează datele energetice necesare întocmirii inventarelor de consumuri și emisii de CO₂ necesare pentru Convenția Primarilor. Datele energetice necesare pentru întocmirea rapoartelor de monitorizare integrale, întocmite la fiecare 4 ani de către Primăria Municipiului Alba Iulia pentru Convenția Primarilor, sunt de asemenea furnizate de către ANERGO.

Observatorul energetic colectează date atât de la autoritățile locale, cât și de la furnizorii de date energetice cu care au fost semnate acorduri în acest sens, dintre care cei mai importanți sunt:

- Furnizorii de energie electrică;
- Furnizorii de gaze naturale;
- Furnizorii de servicii de transport public.

ANERGO prelucrează datele energetice primare, iar în urma prelucrării acestora și adaptării lor la un format comun, utilizat pentru toate localitățile din județul Alba și din regiunea de dezvoltare Centru, elaborează date energetice compatibile cu:

- Inventarele de consumuri energetice și emisii de CO₂ asociate, destinate Convenției Primarilor;
- Inventarele de consumuri energetice destinate Programelor de Îmbunătățire a Eficienței Energetice pentru localități cu o populație mai mare de 5000 de locuitori;
- Strategii de eficiență energetică la nivel local, județean și regional;
- alte planuri pentru dezvoltare energetică durabilă și utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Observatorul energetic ANERGO face parte și din rețeaua europeană de observatoare regionale pentru energie și climă ENERGeE Watch.

Pentru analiza inițială a situației consumurilor energetice la nivelul municipiului Alba Iulia au fost analizate, pentru anul de referință 2014, următoarele domenii de consum: clădirile rezidențiale, clădirile publice cu accent pe clădirile administrate de primărie, iluminatul public și alte servicii de utilități publice (servicii de apa-canal și cele de salubritate), transportul atât

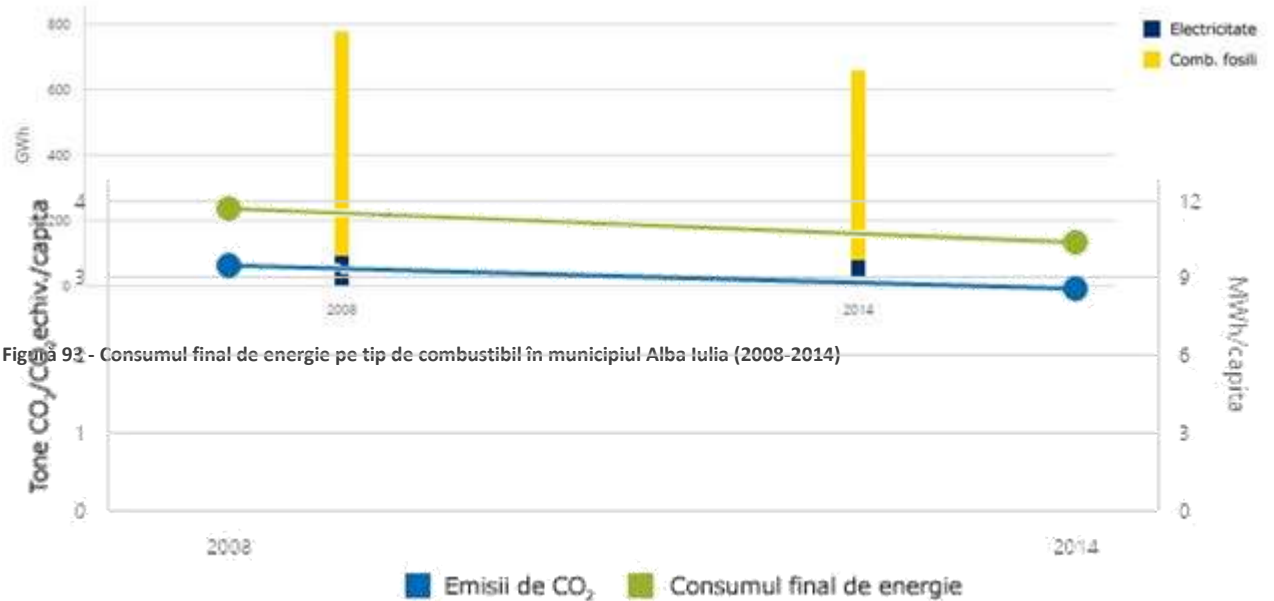
la nivelul flotei municipale, dar și al transportului public și al transportului privat. De asemenea, a fost analizată și situația producerii de energie din surse regenerabile, având în vedere cele câteva proiecte implementate deja de primărie.

Această analiză a fost o continuare a analizei efectuate deja în cadrul realizării Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED), când au fost analizate consumurile de energie și emisiile de CO₂ aferente pentru anul de referință 2008. Planul de acțiune PAED a fost realizat de Primăria Municipiului Alba Iulia ca semnatară a Convenției Primarilor, cea mai largă inițiativă europeană a autorităților locale (peste 6000 de semnatare, din care 64 din România) pentru lupta împotriva schimbărilor climatice. PAED Alba Iulia a fost aprobat de Consiliul Local în anul 2011 și a fost avizat de Biroul Convenției Primarilor de la Bruxelles. De subliniat ca în anul 2015 a fost realizat primul raport de monitorizare a implementării PAED, prin care sunt evaluate efectele implementării în primii 4 ani. Toate aceste acțiuni au fost coordonate de către Agenția Locală a Energiei Alba.

Prezentăm câteva rezultate din raportul de monitorizare PAED, prezentate ca grafice ale evoluției în perioada 2008/2014:

Figură 91 - Consumul final de energie pe sectoare în municipiul Alba Iulia (2008-2014)

Figură 92 - Consumul final de energie și emisii de CO₂ în Alba Iulia pe cap de locuitor (2008-2014)

Rezultatele analizei prezente de consumuri energetice pentru fundamentarea PİEE, sunt redate în Anexa 2. De remarcat, problemele deosebite puse de colectarea unor date de consumuri energetice în domeniul clădirilor din sectorul terțiar, precum și în domeniul transportului privat și comercial.

Câteva considerații desprinse din analiza consumurilor energetice:

- principalul consum energetic se înregistrează în sectorul rezidențial - 66.2% din consumul energetic total;
- gazul natural este principala sursă de energie, reprezentând 63% din consumul energetic total, fiind utilizat în principal pentru încălzirea spațiilor de locuit, iar 0,5% din consumul energetic total reprezentând consumul energetic asociat cu arderea lemnului de foc;
- consumul de electricitate reprezintă aproximativ 11,5% din consumul energetic total și este de așteptat ca această pondere să crească în special în sectorul producerii de aer condiționat, în sectorul clădirilor;
- consumul de energie în domeniul transporturilor (motorină și benzină) reprezintă 25% din consumul energetic total

Se remarcă consumuri specifice destul de mari în clădirile publice, dar și în locuințe, acesta fiind principalul domeniu în care trebuie să se identifice acțiuni de îmbunătățire a eficienței energetice. De asemenea, inițiativele de proiecte de producere a energiei (termice și electrice) din surse locale de energie regenerabilă, trebuie mult sporite, aceasta ducând la reducerea dependenței de sursele clasice de energie, care au un impact atât de negativ asupra mediului înconjurător.

MODALITATEA DE ASIGURARE A ALIMENTĂRII CU ENERGIE (ELECTRICĂ, TERMICĂ, GAZE NATURALE)

Municipiul Alba Iulia este conectat la sistemul național de energie electrică, rețeaua de distribuție la nivel urban fiind deținută „FDEE – Electrica Distribuție Transilvania Sud”. Furnizarea de energie electrică este mai diversificată, pentru sectorul rezidențial fiind asigurată de furnizorul de ultimă instanță - AFEE Alba, aparținând de SC ELECTRICA SA, iar pentru consumatorii eligibili, de diverși furnizori, care au preluat o parte din clienții AFEE Alba .

Sistemul de distribuție de pe teritoriul municipiului este compus din: rețele de medie și joasă tensiune, 2 stații electrice it/mt, un punct de alimentare, multe posturi de transformare și linii de alimentare sau racorduri individuale ale consumatorilor. Sistemul de contorizare este diferit după mărimea/importanța consumatorilor. Pentru consumatorii casnici predomină contoarele simple, monofazate, clasice sau electronice; se preconizează de către distribuitorul de energie trecerea eșalonată la contoare inteligente pentru consumatorii casnici, cu avantaje evidente asupra transmiterii la distanță a datelor de consum energetic, dar și a unor parametrii instantanei ai energiei livrate consumatorilor.

Consumatorii mai importanți de energie au contoare speciale, electronice, cu contorizare separată de energie activă și reactivă și pe intervale orare.

Pentru alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public, municipalitatea are

ca furnizor în ultimii 2 ani pe S.C. RCS&RDS S.R.L.; identificarea furnizorului a fost făcută pe piața online de energie, cu avantajul obținerii unui preț mai bun pentru energia necesară.

Pentru încălzirea locuințelor și pentru obținerea apei calde, în municipiul Alba Iulia cea mai des întâlnită instalație de încălzire în toate tipurile de clădiri este centrala pe gaz metan, acesta din urmă reprezentând principalul combustibil utilizat pentru încălzirea locuințelor și a sediilor instituțiilor din municipalitate.

Urmând tendința generală din România, dar cu precădere în Transilvania și mai ales în orașele mici și mijlocii, sistemul public de distribuție a agentului termic din orașul Alba Iulia s-a prăbușit cu peste 10 ani în urmă, în prezent existând numai sisteme de încălzire individuale pe locuințe, chiar și în cazul celor mai multe blocuri de apartamente.

După 1990, în noile condiții economice, tot mai mulți cetățeni s-au orientat spre surse de încălzire individuală, prim montarea centralelor termice de apartament, utilizând gaze naturale sau prin revenirea la încălzirea cu combustibil solid – lemne de foc.

Distribuitorul unic de gaze naturale în județ este „DELGAZ Grid (fostul E.ON Distribuție România)”, având o rețea ce acoperă toate subcomponentele teritoriale ale municipiului. În prezent distribuitorul de gaze naturale nu își propune dezvoltarea rețelelor de distribuție, având în vedere numai lucrări de înlocuire a sistemelor cu perioada de viață depășită și lucrări de mentenanță. Ar fi de dorit ca distribuitorul de gaz să promoveze introducerea sistemelor de contorizare inteligentă, aceasta putând sprijini și consumatorii finali în înțelegerea profilului lor de consum, în acest fel modificându-și în mod activ obiceiurile de consum de gaz și reducând astfel consumul specific de energie.

În municipiul Alba Iulia există mai multe locuințe care utilizează surse regenerabile de energie, în special biomasa pentru sistemele de încălzire, dar și sisteme solar-termice pentru încălzirea apei calde menajere, sau solar-fotovoltaice pentru producerea de electricitate. La nivelul administrației municipale pot fi menționate un număr de 4 locații de producție fotovoltaice a energiei electrice, construite utilizând fonduri europene. Capacitățile de producție operează din anul 2011 pe mai multe clădiri publice și au o putere instalată cumulată de 258KW cu o producție medie anuală de 300 MWh. Din păcate, inexistența unui sistem ”feed-in tarif” în România, privează beneficiarul - Municipality Alba Iulia - de valorificarea întregii energii electrice produse prin sistemele fotovoltaice.

UTILIZAREA ȘI NIVELUL DE DEZVOLTARE AL DIVERSELOR MODURI DE TRANSPORT ÎN LOCALITATE

Transportul rutier

În ceea ce privește **accesibilitatea între municipiul Alba Iulia și reședințele de județ din România**, se poate afirma faptul că, în ciuda poziției sale geografice centrale, Alba Iulia este accesibil doar într-o oră de parcurgere a distanței cu mașina față de o singură reședință de județ: Sibiu. Mai puțin de două ore sunt necesare pentru a ajunge din Alba Iulia la Deva, Cluj-Napoca și Târgu Mureș, mai puțin de trei ore pentru a ajunge la Râmnicu Vâlcea, Zalău și Târgu Jiu, iar cele mai multe ore (peste 8 ore) sunt necesare pentru a ajunge la Alba Iulia și Constanța. Pentru cele mai multe reședințe de județ, în număr de 13, sunt necesare între 3 și maxim 4 ore pentru a ajunge de la Alba Iulia (Târgu Jiu, Reșița, Brașov, Miercurea Ciuc, Bistrița, Pitești,

Arad, Timișoara, Sfântu Gheorghe, Oradea, Baia Mare, Slatina și Satu Mare). Timpul mediu necesar de parcurgere a distanței dintre Alba Iulia și capitala României, București, este de 5 ore. Referitor la accesibilitatea față de capitalele europene, cel mai mic timp necesar este pentru parcurgerea distanței între Alba Iulia și Budapesta (6,5 ore). Mai puțin de 10 ore sunt necesare de a ajunge de la Alba Iulia la Bratislava, Viena, Sofia, Skopje și Chișinău.

Capacitatea de circulație a străzilor este mult redusă de existența autovehiculelor parcate în lungul străzilor. Parcajele amenajate se dovedesc a fi insuficiente, staționarea autovehiculelor în lungul străzilor fiind prezentă atât în zonele rezidențiale, cât și în cele comerciale.

Transportul urban la municipiul Alba Iulia

Unul dintre modurile de evaluare a eficienței transportului urban este gradul/nivelul de acces fizic al populației: la locuri de muncă, instituții de învățământ, servicii de sănătate, oportunități etc.

Politicile publice susținute de investițiile în sistemul de transport urban au avut ca rezultat de impact pozitiv plasarea municipiului Alba Iulia pe primul loc în România privind cel mai modern și eficient sistem de transport urban. Societatea de Transport Public din Alba Iulia (STP Alba Iulia) a fost premiată pentru ”*Cel mai bun transport public de călători din România 2013*”.

Principalele avantaje ale sistemului de transport public din Alba Iulia sunt: servicii publice integrate de transport călători în zona AIDA, utilizarea biocarburanților, panouri de afișaj în sistem de anunț vocal (în stații de autobuz), acces la carduri de mobilitate urbană ușor de utilizat pentru toți călătorii, accesibilitate ridicată pentru persoanele cu dizabilități, 6 tipuri de abonamente, respectarea graficelor de circulație (datorită în special sistemului integrat de monitorizare a traficului pe toate traseele), posibilități diverse de plată a biletului (bilet clasic, ticketing electronic, bilet plătit prin SMS¹²⁹), valabilitatea biletului timp de o oră, vehicule pentru transportul pasagerilor moderne și cu un grad ridicat de confort etc.

La nivelul unității administrativ-teritoriale Alba Iulia există 98 de stații de autobuz, dintre care 63,3% sunt în municipiul Alba Iulia (62 stații de autobuz), urmat de Oarda (10,2%), Bărbant (9,2%) și Pâclișa (7,1%), la polul opus fiind Partoș (4,1%) și Micești (6,1%). Pentru municipiul Alba Iulia, autoritățile locale au identificat 9 locații în care sunt necesare stații de autobuz (cartier Recea, Str. Izvorului, Str. Nicolae Grigorescu, Str. Mărășești, Str. București).

În plus, există un sistem de transport public intercomunitar modern și eficient la nivelul zonei AIDA. Menționăm faptul că în momentul de față acest sistem integrat și modern de transport public are capacitatea de a deservi doar o parte din localitățile din zona AIDA, fiind necesar în viitor extinderea acestuia la nivelul tuturor localităților.

---

¹²⁹ Alba Iulia este primul oraș din țară în care s-a introdus posibilitatea plății prin SMS a biletului, precum și valabilitatea timp de o oră a acestuia

- **Inelul concentric 1:** - are în centru Cetatea Alba Carolina;
  - *Traseul rutier* ce definește primul cerc concentric este: Primăria Municipiului Alba Iulia - Calea Moșilor - Bulevardul Horea - Hotel Cetate - Bulevardul 1 Decembrie 1918 - Casa de Cultură a Sindicatelor - Bulevardul Încoronării - Strada Octavian Goga - Strada Decebal - Calea Moșilor;
  - Toate aceste artere rutiere prezintă o stare tehnică a drumurilor foarte bună.
- **Inelul concentric 2:**
  - *Traseul rutier:* Alba Mall - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Bulevardul Republicii - Supermarket DEDEMAN - Stadion - Bulevardul Revoluției 1989 - Piața Cetate - Liceul Militar - Spitalul Județean de Urgență Alba - Supermarket LIDL (la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor) - legătura între Strada Lalelelor și Strada Brândușei - Strada Recea (cartierul rezidențial Recea) - Strada Izvorului - legătura între Strada Izvorului și Strada Viilor (Fabrica de porțelan APULUM) - Strada Viilor - Bulevardul Ferdinand I - Piața I.C. Brătianu - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Alba Mall;

Se recomandă extinderea și dezvoltarea unei artere rutiere principale care face legătura de la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor până la intersecția Străzii Viilor cu Bulevardul Ferdinand I. În această zonă există două cartiere rezidențiale (cartierul Recea și cartierul din Zona Dinamita) și Fabrica de porțelan APULUM. Se consideră foarte necesară asigurarea și creșterea accesibilității pe sectorul amintit anterior, acesta întregind arterele rutiere majore ce definesc a doua zonă concentrică a municipiului. Cu excepția aspectelor privind necesitatea unor intervenții în zona amintită anterior, toate celelalte artere rutiere principale (bulevarde) prezintă o stare tehnică foarte bună.
- **Inelul concentric 3:**
  - *Traseul rutier:* Șoseaua de Centură Alba Iulia - legătura între Șoseaua de Centură Alba Iulia și cartierul Bărăbaș - legătura dintre cartierul Bărăbaș și cartierul Orizont - intersecția cu Strada Zlatnei - legătura care traversează partea de vest a municipiului Alba Iulia - intersecția cu Strada Brândușei și legătura cu Șoseaua de Centură Alba Iulia.

În afară de Șoseaua de Centură Alba Iulia care asigură o continuitate, dar care în schimb prezintă o stare tehnică ce necesită pe anumite porțiuni lucrări de modernizare, celelalte legături rutiere majore ce definesc al 3-lea inel concentric ar trebui create. O prioritate trebuie să o reprezinte arterele rutiere majore care asigură accesibilitate în și spre cartierele Bărăbaș și Orizont.

Deși particularitățile reliefului nu permit o extindere spațială ridicată a municipiului Alba Iulia spre vest, se consideră necesară existența unui drum de legătură, în direcție longitudinală. În vederea creșterii mobilității și accesibilității **este nevoie de o extindere și o organizare mai eficientă a rețelei stradale, în special în noile cartiere rezidențiale.** De pildă, la nivelul

României, în ultimul deceniu suprafața intravilanului aproape s-a dublat (cu +80%), în schimb rețeaua stradală nu a crescut cu nici jumătate.

Pentru creșterea accesibilității și mobilității în interiorul municipiului este nevoie de piste pentru bicicliști și o încurajare a populației în ceea ce privește mersul pe bicicletă. Pe lângă rolul bine știut în protejarea mediului înconjurător, construcția de piste pentru bicicliști și încurajarea populației în utilizarea acesteia contribuie la creșterea economiei locale (ex. comerțul cu amănuntul), îmbunătățește starea de sănătate și productivitate a forței de muncă etc¹³⁰.

Transportul feroviar

În urma unei analize se evidențiază faptul că accesibilitatea pe căile ferate prezintă o imagine puternic distorsionată în contrast cu repartiția geografică a localităților. Comparativ cu accesibilitatea pe rutieră, în care timpul maxim necesar de la Alba Iulia până la cea mai îndepărtată reședință de județ este de 8,5 ore, accesibilitatea pe căi feroviare este redusă, dacă avem în vedere faptul că pentru jumătate din reședințele de județ din România este nevoie între 8 și 16 ore de a ajunge de la Alba Iulia¹³¹. Utilizarea transportului feroviar de pasageri este favorabil pe zone limitate. Acest fapt se datorează atât conexiunilor slabe la rețeaua națională de cale ferată, cât și a unor probleme de natură tehnică. Un exemplu în acest sens este accesibilitatea redusă între Alba Iulia și reședințe de județ situate pe distanțe relativ scurte și cu accesibilitate rutieră bună (de pildă: Râmnicu Vâlcea, Pitești, Satu Mare).

Dacă luăm în considerare o durată de călătorie de maxim 5 ore cu trenul, doar 10 reședințe de județ sunt accesibile din Alba Iulia. Este nevoie de aproximativ o oră de a ajunge de la Alba Iulia la Deva, de aproximativ două ore pentru a ajunge la Sibiu, Cluj-Napoca și Târgu Mureș, de 3 ore pentru a ajunge la Arad și Brașov, de aproximativ 4 ore pentru a ajunge la Ploiești și Târgu Jiu și puțin sub 5 ore pentru a ajunge la Timișoara și Sfântu Gheorghe.

Transportul aerian

Având în vedere faptul că Alba Iulia nu are aeroport, cel mai apropiat aeroport este cel din Sibiu (o oră), urmat de cele din Cluj-Napoca și Târgu Mureș (maxim două ore) și apoi de cele din Arad și Timișoara (aproximativ 3,5 ore). Zborurile interne care pot facilita accesibilitatea între municipiul Alba Iulia și alte centre urbane din România sunt puține, având în vedere că cele mai multe au punct de plecare/destinație București.

Analiza accesibilității aeriene a municipiului Alba Iulia indică o conexiune favorabilă prin vestul țării cu unele dintre cele mai importante centre urbane din Europa Centrală (Frankfurt, Munchen, Viena etc.), la o distanță parcursă în 3-4 ore. În schimb, pentru accesibilitatea spre marile capitale din vestul și nordul Europei este nevoie de un timp dublu¹³².

¹³⁰ Articolul „Four reasons US business leaders want to import Danish-style cycling”,

<http://www.theguardian.com/sustainable-business/reasons-business-leaders-danish-style-cycling>

¹³¹ Pentru estimarea timpului necesar pentru parcurgerea distanțelor pe căi ferate de la Alba Iulia la reședințele de județ din România s-a folosit aplicația online a Companiei Naționale de Căi Ferate (CFR SA), www.cfr.ro/

¹³² Estimările de timp se referă doar la timpul efectiv de călătorie

Favorizat de poziția geografică față de aeroportul din Cluj-Napoca (al doilea din țară, după Henri Coandă, la numărul de conexiuni aeriene asigurate) și cel din Sibiu (care a înregistrat o dezvoltare considerabilă în ultimii ani), se poate afirma faptul că accesibilitatea aeriană pentru municipiul Alba Iulia este una bună, având în vedere lipsa unui aeroport în oraș și dimensiunile acestuia.

Transportul auto

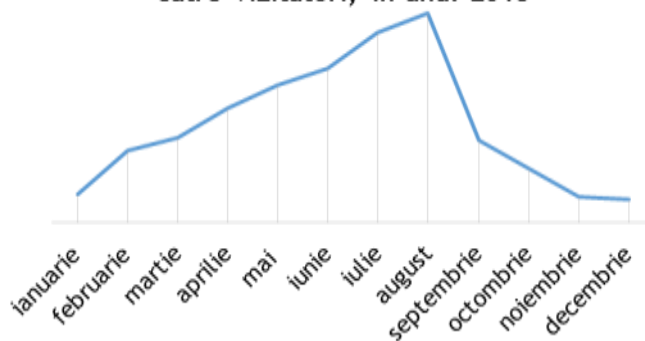
În municipiul Alba Iulia traficul rutier se desfășoară greoi din cauze multiple, printre care cele mai importante fiind subdimensionarea arterelor de circulație în raport cu numărul crescut de vehicule și numărul insuficient de locuri de parcare amenajate. În urma observațiilor efectuate, s-a constatat că între dinamica traficului în municipiu și gradul de ocupare a parcărilor existente, există o corelare în perioada octombrie-aprilie.

Frecvența utilizării autoturismelor din municipiul Alba Iulia, în anul 2015

Figură 94 - Frecvența utilizării autoturismelor din municipiul Alba Iulia, în anul 2015

Frecvența utilizării autoturismelor de către vizitatori, în anul 2015

Figură 95 - Frecvența utilizării autoturismelor de către vizitatori, în anul 2015

În perioada estivală (mai-septembrie) numărul utilizatorilor, în trafic, crește datorat, în special, vizitatorilor.

Transportul de mărfuri

Traficul de mărfuri, în prezent se realizează prin intermediul:

- Transportului rutier;
- Transportului pe cale ferată.

Aceste două componente folosesc resurse subdimensionate generatoare de disfuncții în domenii ca: economie, administrație, transport, turism și mobilitate. Principalii actori care

desfășoară activități generatoare de trafic (la nivelul județului Alba)¹³³, asupra arterelor principale din oraș dar și care tranzitează municipiul Alba Iulia, sunt:

- Industria de prelucrare a lemnului și producere a mobilei: **Holzindustrie, Kronospan, Stratusmob, Montana, Savini Due, Ciatti Sebeș** (primele două firme realizând și cele mai mari investiții în industrie în ultimii ani);
- Industria confecțiilor textile și încălțămintei: **Rekord, Arieșul Conf, Ciserom, Galway, Lenjerie Werk 83;**
- Industria construcțiilor de mașini: **Uzina Mecanică Cugir, Star Transmission, Bosch Rexroth, IAMU;**
- Industria betonului și a produselor din beton pentru construcții: **Prebet, Elis Pavaje, Florea Grup;**
- Industria metalurgică: **Saturn, Metalurgica Transilvana;**
- Industria chimică: **GHCL UPSOM Romania;**
- Industria porțelanului: **Apulum, IPEC;**
- Industria hârtiei și cartonului: **Pehart TEC;**
- Extracția minereurilor neferoase, a sării și a materialelor și rocilor de construcție: **Cuprumin;**
- Industria alimentară și a băuturilor: **Transavia, Elit, Albalact, Jidvei, Alpin Lux, Prefera Foods, Transeuro.**

Principalii actori care desfășoară activități generatoare de trafic (la nivelul municipiului Alba Iulia), asupra arterelor principale din oraș, sunt: Alba Mall; Antel; Apulum Porțelan; Dedeman; LIDL; Pema Electrotehnic; Penny Market; Profi; Satrotec; Tobimar; VCST Automovite Production ALBA; Spitalul Județean.

Municipiul Alba Iulia este conectat la transportul feroviar de călători și mărfuri printr-o cale ferată electrificată; de asemenea, municipiul se situează la o distanță de 12 km de autostrada A1. Flota municipală (autovehiculele aparținând primăriei) a orașului Alba Iulia este compusă din 20 autovehicule (incluzând 3 autoutilitare), dintre care 7 utilizează benzina drept combustibil, iar 13 utilizează motorina. În anul 2014 flota municipală de autovehicule a înregistrat un consum de 12.249 litri de benzină și 29.183 litri de motorină.

În prezent flota de autovehicule destinate transportului public de călători este constituită din 90 de autobuze. Majoritatea acestora sunt achiziționate în ultimii 5-6 ani, având un nivel de emisii corespunzător normelor Euro 3 sau 4 și cu un consum de carburant relativ eficient energetic.

Nume indicator	Valoare	Mod de calcul	
1	2	3	4
Consumul specific de energie la transportul de pasageri (kep/pas)	0,17	Consumul de energie anual la transportul de pasageri	Număr de pasageri transportați într-un an
Eficiența călătoriei			
Consumul specific de energie (kep/pas-km)	0,018	Consumul de energie anual la transportul de pasageri	Pasageri-km
Eficiența vehiculului			

¹³³ Profilul Județului ALBA - Oportunități de dezvoltare și afaceri (Twinning Follow Up EP017 Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru I Ministerul Federal pentru Economie și Tehnologie)

Consumul specific mediu de energie tip vehicul (kWh/km) -Motorină/benzină -Energie electrică (tracțiune)	0,320 -	Consumul total de energie al tipului de vehicul -autobuze, microbuze, etc. -tramvaie, troleibuze	Kilometri parcurși
---	-------------------	--	--------------------

Tabel 49 - Indicatori specifici transportului public de călători

Transportul privat și cel comercial este dezvoltat conform mediilor naționale pentru această categorie de localități, predominând autoturismele cu capacitate cilindrică mică și medie, dar având o mare pondere a autovehiculelor vechi și cu grad mare de uzură. Situația parcului de autovehicule private din Alba Iulia este redată în tabelele de mai jos:

NUMĂRUL DE AUTOVEHICULE	CAPACITATEA CILINDRICĂ [cm ³]
1536	1000 - 1200
6814	1200 - 1400
5524	1400 - 1600
1697	1600 - 1800
5840	1800 - 2000
4679	>2000
NUMĂRUL DE AUTOVEHICULE	TIPUL
26090	TRANSPORT PRIVAT ȘI COMERCIAL
257	TAXIMETRE
2724	AUTOUTILITARE – TRANSPORT MARFĂ
887	ALTE AUTOVEHICULE TRANSPORT MARFĂ
230	UTILAJE

Tabel 50 - Transport privat și comercial: vehicule înregistrate în municipiul Alba Iulia

SITUAȚIA MODULUI DE GESTIONARE A SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE DIN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Iluminatul public de pe teritoriul orașului se execută prin contractul de prestări servicii pentru mentenanța rețelilor de iluminat public încheiat între Primăria Alba Iulia și S.C. FLASH LIGHTING SERVICES S.A. Durata contractului de servicii este de 10 ani. Transportul public în Municipiul Alba Iulia este asigurat de SC STP Alba printr-un contract pe o perioadă de 8 ani.

Alimentarea cu apă potabilă și serviciile de canalizare din Alba Iulia, precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare necesare, sunt asigurate printr-un contract de delegare a serviciului încheiat cu operatorul SC APA CTTA SA. Serviciul public de salubritate este realizat prin contract de delegare a gestiunii serviciului de utilitate publică cu SC POLARIS SA, încheiat pe o perioadă de 5 ani. Așa cum s-a amintit anterior, Municipiul Alba Iulia nu mai are în prezent un sistem centralizat de producere și distribuție a agentului termic.

Gestiunea serviciilor de utilități publice la nivelul municipiului Alba Iulia este realizată

conform tabelului de mai jos, toate serviciile de utilități publice, cu excepția gestiunii clădirilor publice și a celor individuale, sunt administrate prin contracte de delegare a gestiunii serviciului public. Este de dorit ca pe viitor toate aceste contracte de delegare a gestiunii furnizării unor utilități publice să prevadă și indicatori de creștere sau asigurare ale unui anumit nivel de eficiență energetică; în acest fel s-ar putea limita și impactul asupra mediului ambiant datorat furnizării acestor utilități, dar și nivelul prețurilor serviciilor de utilități publice livrate populației orașului, ar putea fi limitat.

SERVICII DE UTILITĂȚI PUBLICE	MODUL DE GESTIONARE A SERVICIULUI		INDICATORI DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ STIPULAȚI PRIN CONTRACT	
	Contract de delegare a gestiunii Serviciului public	Gestiune directă prin departamentele primăriei	DA	NU
Iluminat Public	X			X
Alimentare cu apă și canalizare	X			X
Alimentare cu energie termică	-	-		-
Transport public	X	-		X
Clădiri publice	-	X		X
Clădiri individuale	-	X		X
Serviciul public de salubritate	X			X

Tabel 51 - Situația serviciilor de utilități publice

DATE TEHNICE DESPRE SISTEMELE DE ILUMINAT URBANE

Date tehnice pentru sistemele de iluminat public - În anul 2012 s-a încheiat contractul de delegare prin concesiune a serviciului de iluminat public din Municipiul Alba Iulia cu S.C. FLASH LIGHTING SERVICES S.A, pe o perioadă de 10 ani.

Obiectivul delegării este realizarea unui sistem de iluminat unitar și eficient, care să corespundă cerințelor de trafic, reglementate prin CE 115/95(SR 13433/99–Standard RO), în paralel cu optimizarea consumului energetic pentru întreaga unitate administrativ-teritorială a Municipiului Alba Iulia.

Prin această delegare se urmărește

- a) optimizarea consumului de energie în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din Municipiul Alba Iulia;
- b) garantarea permanenței în funcționare a sistemului de iluminat public;
- c) programarea și finanțarea lucrărilor de modernizare a sistemului de iluminat public și a instalațiilor componente ale acestuia;
- d) protecția mediului înconjurător, relativ la activitățile serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În Alba Iulia bunurile ce compun sistemul de iluminat public sunt deținute de către SC Electrica SA FDFEE Transilvania Sud-SDFEE Alba și Municipiul Alba Iulia, după cum

urmează:

- ❖ Posturi de transformare ce alimentează rețelele de iluminat public - 85 buc., dintre care 3 în construcție, proprietatea SC Electrica SA ;
- ❖ Puncte de aprindere a iluminatului public - 85 buc., din care 3 în construcție și 5 buc alimentate din firide de derivație;
- ❖ Rețele electrice de joasă tensiune supraterane și subterane - 202,54 km dintre care 126,8 km deținute de SC Electrica SA și 75,74 km deținute de Municipiul Alba Iulia;
- ❖ Stâlpi susținere a rețelei de iluminat public - 5.441 buc. dintre care 3.265 buc. deținute de SC Electrica SA și 2.167 buc. de Municipiul Alba Iulia;
- ❖ Corpuri de iluminat deținute integral de Municipiu Alba Iulia - 5.877 buc.

Municipiul Alba Iulia are 610 străzi existente, în lungime de 301 km, rețeaua de iluminat public având o lungime de 203 km.

TIPUL DE CORP	PUTERE/ CORP [W]	NUMAR CORPURI	PUTERE TOTALĂ [MW]
VAPORI DE SODIU	24	90	2
VAPORI DE SODIU	70	2.532	177
VAPORI DE SODIU	100	83	8,3
VAPORI DE SODIU	150	1.570	235
VAPORI DE SODIU	250	811	202
VAPORI DE SODIU	400	81	32,4

Tabel 52 - Structura sistemului de iluminat public în municipiul Alba Iulia în anul 2014

Furnizorul de energie electrică a fost S.C. Electrica S.A., iar din anul 2011, Municipiul Alba Iulia participă la Bursa Română de Mărfuri, ca membru afiliat pentru tranzacționarea energiei electrice, încheindu-se un contract de furnizare cu S.C. FIDELIS ENERGY S.R.L., iar apoi din 2015 cu S.C. RCS&RDS S.R.L.

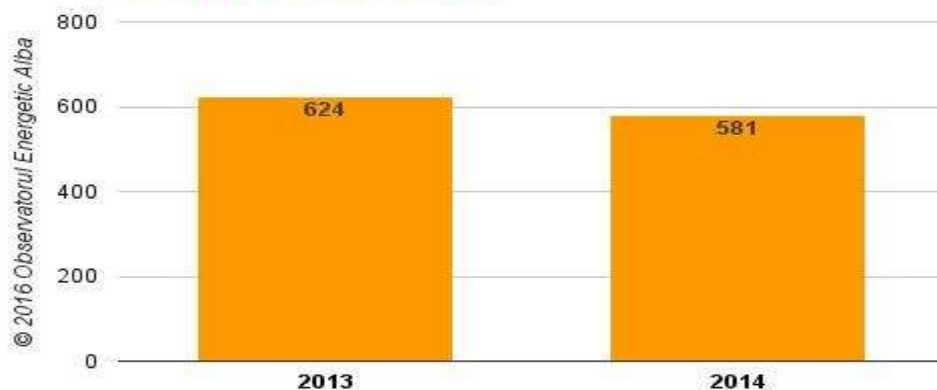
AN INDICATOR	n-2 (2012)	n-1 (2013)	ANUL PRECEDENT ANULUI CURENT n(2014)
Consum energie electrică (MWh/an)	2.984,3	3.226,39	3.443,36
Factură energie electrică (lei/an)	1.353.840	2.232.050	2.024.610

Tabel 53 - Evoluția consumului de energie electrică a sistemului de iluminat și costuri

Creșterea consumului de energie în 2013 fata de 2012 se explică prin extinderea rețelei de iluminat public, iar scăderea facturii de energie în 2014 față de 2013, prin achiziția la un preț mai bun a energiei electrice necesare.

Evoluția consumului specific de energie aferent sistemului de iluminat public din Alba Iulia pentru anii 2013-2014 [kWh/corp,an]

Figură 96 - Evoluția consumului specific de energie aferent sistemului de iluminat public din Alba Iulia- 2013-2014

Sistemul de iluminat public are nevoie în continuare de modernizare, mai ales în sensul creșterii performanței de eficiență energetică a lui. După realizarea unui audit energetic, se vor putea stabili măsurile de creștere a eficienței energetice a iluminatului public cu asigurarea nivelului de performanță calitativă impusă de indicatorii lumino tehnici pe care acest serviciu de utilitate publică trebuie să-l atingă.

DATE TEHNICE DESPRE SECTORUL REZIDENȚIAL

În anul 2014, sectorul de clădiri rezidențiale în Alba Iulia era compus din 9000 locuințe individuale și din 19600 apartamente incluse în blocuri de locuințe. De remarcat că vechimea fondului de locuințe este destul de mare, acestea având un grad redus de asigurare a măsurilor de izolare termică necesare, precum și o producere și consum de energie (în special pentru încălzire) care sunt ineficiente energetic.

În ultima perioadă, asupra apartamentelor din trei blocuri s-a implementat un proiect de reabilitare tehnică prin programul național.

Un anumit număr din locuințele individuale au fost izolate termic, dar aceste lucrări făcute de proprietari nu au fost precedate de un audit energetic și nu au avut la bază un proiect tehnic; în consecință calitatea lucrărilor este uneori scăzută.

Indicatorii specifici de consumuri de energie pe domenii de consum într-o locuință, erau în anul 2014 următorii :

Analiza are la bază următoarea situație a clădirilor din sectorul rezidențial:

- Număr locuitori în 2014 = **63.536**
- Număr case individuale în 2014 = **9.000** cu suprafața medie totală de **810.000 m²**
- Număr apartamente în blocuri în 2014 = **19.600** cu suprafața medie totală de **882.000 m²**
- Număr total de locuințe = **28.600**

- Suprafețe medii: **90 m²/casa individuală** și **45 m²/apartament**

INDICATORI	VALOARE INDICATOR	MOD DE CALCUL (COLOANA 3 / COLOANA 4)	
		CONSUM DE ENERGIE	MĂRIME DE RAPORTARE
1	2	3	4
Consumul total de energie termică pentru încălzire în locuințe [kWh/an, m ²]	92 125	Consumul total de energie termică în locuințe: -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafața utilă totală pe tip de locuință
Consumul mediu de energie termică pentru încălzire pe tip de locuință [Gcal/an, m ²] (1 MWh = 0,86 Gcal)	0,079 0,107	Consumul mediu de energie termică pe tip de locuințe: -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafața utilă totală pe tip de locuință
Consumul de energie de răcire pe tip de locuință cu aer condiționat [kWh/an]	0	Consum mediu de energie de răcire pe tip locuință -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafață utilă medie răcită pe tip de locuință cu aer condiționat
Consumul total de energie pentru încălzire apă pe locuitor [kWh/loc, an]	600 600	Consumul total de energie pentru încălzirea apei -Apartamente în bloc -Case individuale	Număr total de locuitori
Consumul total de energie electrică, pe tip de clădiri [kWh/an, m ²]	22 18	Consumul total de energie electrică: -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafața utilă totală

Tabel 54 - Indicatori consum energetic

De asemenea, s-a considerat o repartizare medie a energiei consumate într-o locuință pe domenii de consum după următoarea statistică de consum energetic rezidențial la nivelul Regiunii Centru.

- Încălzire	67%	- Gătire	6%
- Răcire	0%	- Apă caldă	14%
- Alte aplicații	13 % (energie electrică)		

Anul de referință	Electricitate [kwh]	Gaz natural [kwh]	Total [kwh]
2008	48.435	315.504	363.939
2014	38.570	233.678	272.248
Reducerea consumurilor de energie în sectorul rezidențial			-25%

Tabel 55 - Consumul de energie în sectorul rezidențial: 2008 – 2014

De remarcat scăderea destul de accentuată a consumurilor energetice în locuințe, datorată unor măsuri de izolare termică a locuințelor (făcute de cele mai multe ori de către proprietari, fără un proiect al lucrărilor), dar mai ales datorită reducerii voluntare a consumului de energie de către locuitori pentru scăderea costurilor cu energia – efect al crizei economice din România, în paralel cu creșterea accentuată a prețului energiei electrice și al gazului natural pentru populație.

DATE TEHNICE PENTRU CLĂDIRI PUBLICE

Clădirile publice analizate în cadrul PİEE aparțin următoarelor categorii de utilizare: clădiri din sectorul de sănătate, din sectorul de educație, clădiri social – culturale, clădiri administrative și alte clădiri. O parte din aceste clădiri au fost reabilitate termic, iar unele din ele au fost dotate cu sisteme locale de producere a energiei (termice dar și electrice) din surse regenerabile.

Consumurile lor energetice principale pentru anul 2014 sunt prezentate în tabel:

TIP CLĂDIRE	NR. CLĂDIRI ÎN GRUP	TOTAL ARIE UTILĂ m ²	INDICATORI			
			CONSUM ENERGIE ELECTRICĂ [MWh/an]	CONSUM ENERGIE TERMICĂ [MWh/an]	FACTURĂ ENERGIE [LEI/AN]	
					ELECTRICĂ	TERMICĂ
Spitale, dispensare, policlinici	9	31939	558	4311	301320	806157
Școli, licee, creșe, grădinițe	43	86070	705	5591	380700	1045517
Clădiri social – culturale	7	16223	275	1053	148500	196911
Clădiri administrative	10	14383	417	2114	225180	395318
Transport	4	2244	38	305	20520	57035
Centre comerciale	8	42016	735	5504	396900	1029248
Alte clădiri	24	58479	906	6959	489240	1301333

Din înregistrările efectuate deja de către observatorul ANERGO pentru clădirile municipale în anul 2014 se poate observa curba de variație lunară a consumurilor de energie electrică și gaz natural.

Figură 98 - Evoluția consumurilor lunare de energie electrică la nivelul municipiului Alba Iulia - 2014

Figură 97 - Evoluția consumurilor lunare de gaz metan la nivelul municipiului Alba Iulia – 2014

Prezentăm de asemenea și evoluția consumurilor principalelor surse de energie în clădiri municipale și clădiri terțiare între anii 2008 și 2014¹³⁴, așa cum a rezultat din analiza efectuată în Raportul de monitorizare al implementării PAED Alba Iulia:

Anul de referință	Electricitate [MWh]	Gaz natural [MWh]	Total [MWh]
2008	1.704	15.334	17.038
2014	2.165	13.413	15.578
Reducerea consumurilor de energie în sectorul municipal			-8,56%
Consumul de energie în sectorul terțiar: 2008 – 2014			
Anul de referință	Electricitate [MWh]	Gaz natural [MWh]	Total [MWh]
2008	34.423	185.296	219.719
2014	32.000	172.325	204.325
Reducerea consumurilor de energie în sectorul terțiar			-7%

Tabel 56 - Consumul de energie în sectorul municipal: 2008 – 2014

Se observă reducerea consumurilor totale de energie cu 8,56 % la clădiri municipale și cu 7% la clădirile terțiare; aceasta se datorează atât unor lucrări de reabilitare termică, dar și a unor măsuri de gestionare mai eficientă a consumurilor energetice impuse de prețurile tot mai mari ale energiei și efectelor crizei economice în România.

DATE TEHNICE PENTRU SECTORUL TRANSPORTURI

Transportul public din Alba Iulia oferă fiecărui cetățean posibilitatea de a avea o viață socială activă, acces la serviciu, educație, autorități și servicii publice chiar dacă nu deține mașină personală, indiferent de rasă, religie sau venituri. Persoanele cu dizabilități pot circula de asemenea pe traseele din Alba Iulia cu ajutorul unor autobuze cu podea coborâtă, cu rampă și sistem de îngenunchiere la bordură. Traseele rețelei de transport în comun acoperă orașul în

¹³⁴ Sursa table 51- anexa PAED

întregime.

Al doilea sector ca potențial de obținere a economiilor de energie/reducere de emisii, transportul urban în Alba Iulia are nevoie de o acțiune hotărâtă din partea municipalității pentru a-l transforma într-un sistem modern, puțin poluant și care să asigure funcția de mobilitate în accepția europeană; acest sector este de fapt subiectul unui pachet integrat de măsuri lansate prin „Planul Integrat de Dezvoltare Urbană” pentru anii 2009-2015.

Compania de transport public este preocupată de inovarea și cercetarea în relația cu mediul. „STP Alba Iulia” este primul operator român de transport public care a utilizat biocombustibili în transportul urban de călători. Proiectul a fost dezvoltat în 2007, cu sprijinul Uniunii Europene, având ca partener Universitatea Tehnică din Cluj Napoca.

Sistemul GPRS asigură comunicarea fiecărui autovehicul din flota destinată transportului public, cu cele două dispecerate, ceea ce permite optimizarea în timp real în funcție de aglomerările din trafic, avarii sau accidente. Datorită acestui sistem pot fi garantate siguranța călătorilor prin posibilitatea apelării de urgență (112) a autorităților: salvare, pompieri, poliție sau jandarmerie. Autobuzele sunt de asemenea dotate cu camere de luat vederi pentru supravegherea ușilor și a siguranței călătorilor.

În prezent flota de autovehicule destinate transportului public de călători în Alba Iulia este constituită din circa 90 de autobuze. Majoritatea acestora sunt achiziționate în ultimii 5-6 ani, având un nivel de emisii corespunzător normelor Euro 3 sau 4 și cu un consum de carburant relativ eficient energetic. Se intenționează în viitor achiziția unui număr important de autobuze Euro 6 (foarte puțin poluante și eficiente energetic) dar și a unui mic lot de autobuze electrice.

Indicator	U.M.	Cantitatea
Densitatea urbană	pers/km ²	711,21
Nr. pasageri transportați	pasageri	4.147.858
Distanța totală parcursă	km	2.195.560
Consumul total de combustibil	tone motorină	706
Consum mediu de combustibil	litri/100km	30
Capacitate cilindrică medie	cm ³	6.206

Tabel 57 - Sectorul transport public în municipiul Alba Iulia. Anul: 2014

Norma EURO	Număr de autobuze
EURO 2	6
EURO 3	16
EURO 4	20
EURO 5	13
TOTAL FLOTĂ	55

Tabel 58 - Structura flotei de transport public conform standardelor de poluare EURO în anul 2014

Flota municipală (autovehiculele aparținând primăriei) a Municipiului Alba Iulia este

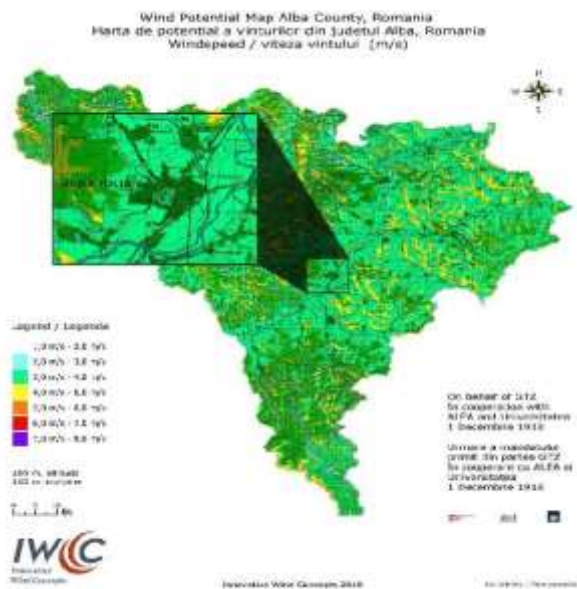
compusă din 20 autovehicule incluzând 3 autoutilitare, dintre care 7 utilizează benzina drept combustibil, iar 13 utilizează motorina. În anul 2014 flota municipală de autovehicule a înregistrat un consum de 12.249 litri de benzină și 29.183 litri de motorină.

DATE TEHNICE PRIVIND POTENȚIALUL DE PRODUCERE ȘI UTILIZARE PROPRIE EFICIENTĂ A ENERGIEI REGENERABILE LA NIVEL LOCAL

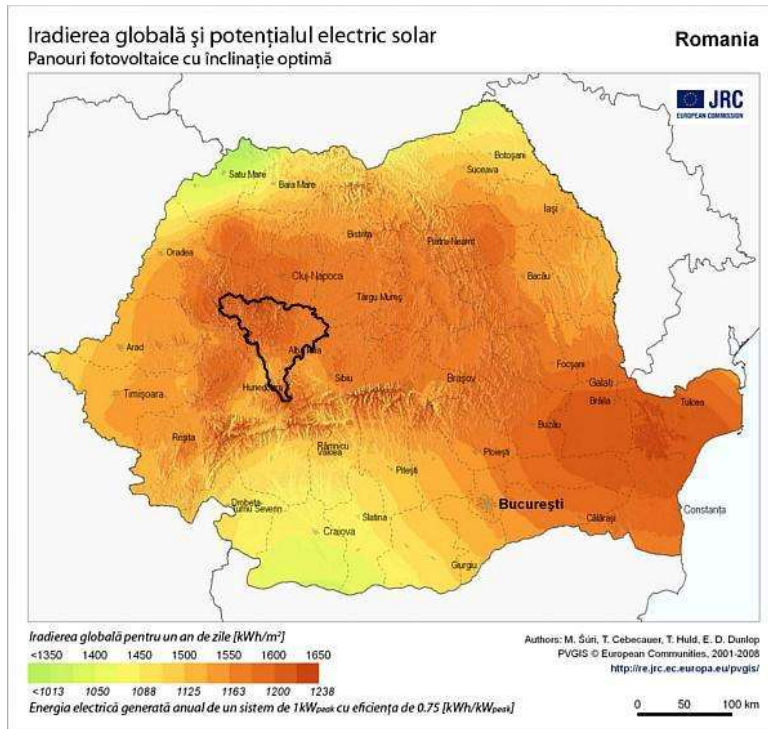
Analiza potențialului surselor regenerabile de energie al județului Alba a fost realizată prin Masterplanul Energetic, acesta înglobând și o hartă a potențialului de energie eoliană a județului, creată în baza unui proiect european. Alba Iulia se situează în zona de podiș a județului, în vecinătatea râului Mureș și a Munților Trascăului, așa încât sunt estimate ca potențial următoarele surse regenerabile de energie:

Biomasa: este poate resursa cu cel mai mare potențial, insuficient utilizat în domeniul energetic. Ținând cont de exploatarea intensă a lemnului în județ, dar și de industria de prelucrare a lemnului bine dezvoltată, nivelul resurselor de biomasă lemnoasă este ridicat, putând fi utilizat în diferite aplicații de producere a energiei termice pentru încălzire sau chiar combinat de energie termică și electricitate (cogenerare).

Potențial eolian: conform hărții de potențial eolian al județului Alba, zona Municipiului Alba Iulia are un nivel al intensității medii anuale a vântului de 3-4 m/s, insuficient pentru exploatarea în condiții de eficiență economică a acestui potențial.

Potențial solar: În urma analizei hărții de potențial solar a României, în zona Municipiului Alba Iulia iradierea solară globală este de circa 1.500 kWh/m², adică un potențial însemnat, care poate duce la o producție anuală de energie electrică de circa 1.150 kWh de către un sistem de panouri fotovoltaice de 1 kW putere instalată.

Acest potențial a fost deja valorificat într- o anumită măsură, prin implementarea unui sistem de producere energie electrică cu panouri fotovoltaice montate pe 4 clădiri ale municipalității, sistem care însumează o putere instalată de 258 kW. Proiectul a fost finanțat din fonduri europene – axa POS CCE 4.2, este în operare din anul 2011 și produce anual circa 300MWh. Din păcate, inexistența unui sistem ”feed-in tarif” în România, privează beneficiarul - Municipality Alba Iulia - de valorificarea întregii energii electrice produse prin sistemele fotovoltaice instalate.

PROIECTE IMPLEMENTATE ȘI REALIZATE PENTRU ENERGIE REGENERABILĂ

Proiectul european Ren Erg, Eu Reg: Specialiști în domeniu, români și germani, au susținut o serie de discuții și lucrări referitoare la resursele regenerabile pentru dezvoltarea regiunilor. Profesorul Rolf Kuhn, reprezentant al Biroului Regional de Planificare Lusatia (Landul Brandenburg) a prezentat un atlas ce conține o cartografiere a resurselor de energie regenerabilă din Regiunea Lusatia, precum și identificarea locurilor recomandate pentru obținerea unui maxim de eficiență, ca tip și zonă, de resurse regenerabile. Asigurarea sustenabilității energetice din surse alternative, a următoarelor instituții publice din municipiul ALBA Iulia: Colegiul Tehnic „Dorin Pavel”, Căminul pentru Persoane Vârstnice, Centrul de Zi pentru Vârstnici, Direcția Programe din subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia prin producția de energie electrică utilizând potențialul solar local captiv ca urmare a montării, operaționalizării și interconectării cu Sistemul Energetic Național (SEN) a 1714 panouri fotovoltaice, cu o putere instalată cumulată de 257 kW, astfel:

- Colegiul Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia - 920 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); $P_{inst} = 138$ kW; $P_{max} = 112$ kW; $E = 155\,500$ kWh/an; $U = 230/400$ V; $\cos \varphi = 0,90$;
- Căminul pentru Persoane Vârstnice – 524 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); $P_{inst} = 78.6$ kW; $P_{max} = 65.4$ kW; $E = 97\,700$ kWh/an; $U = 0,23/0,4$ kV; $\cos \varphi = 0,90$;
- Centrul de Zi pentru Vârstnici - 54 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); $P_{inst} = 8.1$ kW; $P_{max} = 6,7$ kW; $E = 10\,000$ kWh/an; $U = 0,23/0,4$ kV; $\cos \varphi = 0,90$;
- Direcția Programe - 216 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); $P_{inst} = 32.4$ kW; $P_{max} = 26,4$ kW; $E = 39\,960$ kWh/an; $U = 0,23/0,4$ kV; $\cos \varphi = 0,90$.(conform PIDU 2009)

Planuri locale de Acțiune privind Energia Durabilă au fost elaborate de ALEA pentru comunele Ighiu, Sântimbru, Berghin și Ciugud, pornind de la experiența dobândită a municipiului Alba Iulia în „Convenția Primarilor”, care stă la baza acțiunilor de utilizare eficientă a energiei. Proiect CONURBANT, PAED al municipiului Alba Iulia împreună cu ALEA Alba.

MIJLOACE ALTERNATIVE DE MOBILITATE

Mobilitatea nu înseamnă doar dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de transport, ci se referă în special la depășirea barierelor de mișcare în plan social, economic, politic și fizic. În urmă cu două decenii, conceptul de mobilitate era înțeles ca ”*volumul de persoane și de mărfuri din societate care se deplasează dintr-o locație în alta*” (Hart și, Nijkamp, 1994)¹³⁵.

La scurt timp, acesta a fost redefinit, prin **conceptul de mobilitate sustenabilă** înțelegându-se ”mobilitatea în concordanță cu principiile și cerințele dezvoltării sustenabile” (Høyer¹³⁶, 1999). **Obiectivele unei mobilități sustenabile** 77 sunt: calitate înaltă a serviciilor, mediu urban și rural cât mai atractiv, accesibilitate pentru toți, siguranță și securitate, reducerea poluării aerului și a noxelor, reducerea efectelor de seră și a consumurilor energetice, costuri mai eficiente și mai reduse pentru călători și mărfuri.

În ceea ce privește conceptul de **accesibilitate** este important să precizăm faptul că ”diferite modalități de măsurare a accesibilității oferă adesea abordări diferite ale accesibilității” (Makri & Folkesson, 1999)¹³⁷. În accepțiunea cea mai largă, accesibilitatea (în special a transportului) este definită și de un ”potențial de oportunități de interacțiune”¹³⁸ 79 (Hansen, 1999). **Îmbunătățirea accesibilității aduce numeroase beneficii atât persoanelor cât și societății.** Printre cele mai importante beneficii ale accesibilității amintim: o mai mare independență, o

¹³⁵KG Høyer, 1999, *Sustainable mobility*, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf

¹³⁶KG Høyer, 1999, *Sustainable mobility*, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf

¹³⁷Makri, M. and Folkesson, C., 1999, ”*Accessibility Measures for Analyses of Land Use and Traveling with Geographical Information Systems*”, Proceedings of 2nd KFB-Research Conference, Lund Institute of Technology, Suedia, www.tft.lth.se/kfbkonf/4Makrifolkesson.pdf

¹³⁸Bruce E. Hansen, 1999, ”*Threshold effects in non-dynamic panels: Estimation, testing, and inference*”, Journal of Econometrics, volumul 93, http://www.ssc.wisc.edu/~bhansen/papers/joe_99.pdf

mai bună calitate a vieții, reducerea poluării, o mai mare economie la cheltuieli, economie de energie, o mai bună sănătate, o mai bună **incluziune socială**, un ”capital social” sporit.

Piste pentru bicicliști - Municipiul Alba Iulia nu dispune de un sistem integrat de piste pentru biciclete, fiind utilizată partea carosabilă sau trotuarul pe post de cale de rulare pe anumite tronsoane. Sistemul de închiriere de biciclete este reprezentat la nivel local prin centrul pentru închiriere *I’Velo*¹³⁹.

MOBILITATEA POPULAȚIEI ÎN CADRUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

O direcție importantă în îmbunătățirea accesibilității și mobilității locuitorilor municipiului Alba Iulia este identificarea și implementarea de proiecte integrate ce au la bază dezvoltarea unei infrastructuri conective.

Un aspect important al pieței muncii este mobilitatea teritorială a forței de muncă, iar unul din factorii care determină mobilitatea forței de muncă este dispersia teritorială a locurilor de muncă. Acest aspect este în strânsă conexiune și cu fenomenul ”navetismului”. În prezent, o pondere ridicată la nivelul arealului AIDA o deține populația ocupată cu locul de muncă în altă localitate decât cea de domiciliu (21%). În cadrul municipiilor Alba Iulia și Sebeș rata populației ocupate având locul de muncă într-o localitate diferită de cea de domiciliu este de aproximativ 13%. Peste 9 000 de persoane navetează spre localități din județul Alba, iar 1 750 persoane au locul de muncă în localități din alte județe. În total, circa 11 mii persoane la nivelul arealului AIDA se deplasează zilnic spre și dinspre localitățile în care își au locul de muncă, ceea ce implică o intensificare suplimentară a traficului rutier, în special în zona localităților urbane.

Majoritatea salariaților din Alba Iulia lucrează în sectorul terțiar al economiei¹⁴⁰. Activitățile de comerț și activitățile hoteliere atrag circa 18% din totalul persoanelor salariate din municipiul Alba Iulia. În administrația publică lucrează 13,1% din forța de muncă salariată din Alba Iulia, iar în sectorul transporturilor și telecomunicațiilor 7,3% din totalul salariaților. Învățământul și sănătatea oferă locuri de muncă, fiecare, pentru câte 6-7% din totalul populației salariate la nivelul orașului Alba Iulia.

În aprilie 2015 la solicitarea proiectantului¹⁴¹ s-au pus la dispoziția acestuia, de la instituțiile locale, date statistice pe baza cărora s-au emis concluzii privind mobilitatea populației. În analiza situației existente s-au luat în considerare:

A. forța de muncă, cu domiciliul în municipiul Alba Iulia, respectiv cu domiciliu în alte localități, a marilor angajatori din municipiul Alba Iulia.

Conform datelor statistice primite de la ITM județul Alba rezultă că densitatea populației este mare în zona Cetate. De altfel în Planul Urbanistic General al municipiului Alba Iulia,

¹³⁹ “I’Velo”, un proiect al Asociației Green Revolution, în parteneriat cu Raiffeisen Bank, anunță finalizarea sezonului 2014. Mulțumirile merg către cele aproape 180.000 de mii de utilizatori, care au ales bicicletele I’Velo ca mijloc de transport sau de recreere pe parcursul întregului an 2014, dar și către autoritățile, partenerii și sponsorii care au sprijinit proiectul. Numărul mare de utilizatori și implicarea acestora în acțiunile organizate în cadrul proiectului demonstrează interesul lor de a se reuni într-o adevărată comunitate a bicicliștilor.

¹⁴⁰ Sectorul terțiar denumit și sectorul serviciilor cuprinde toate activitățile de producție a bunurilor intangibile

¹⁴¹ Elaboratorul Planului de Mobilitate Urbană

această zonă este cuprinsă în unitățile teritoriale de referință **L1, L2 și L3** specifice zonelor cu funcțiunea de locuințe colective și individuale.

În cadrul diagnozei privind mobilitatea populației, ce reprezintă forța de muncă în cadrul municipiului Alba Iulia, s-a identificat, ca informație statistică comparată, că anumite străzi datorită prospectului stradal subdimensionat nu pot asigura în condiții normale/timp și siguranță în trafic accesibilitate la unitățile de producție din oraș. Majoritatea populației, în proporție de 7,68% din numărul total de locuitori (ce sunt angajați la unități înregistrate în cadrul municipiului Alba Iulia), locuiesc pe străzile: strada Tulnicului, Vânătorilor, bulevardul Revoluției din 1989, strada Luceafărului, strada George Barițiu, strada Iancu de Hunedoara, strada Energiei, strada Toporașilor, strada Ștefan cel Mare, Strada Cloșca, strada Arnsberg, bulevardul Transilvaniei, strada Vasile Goldiș, strada Gladiolelor, strada Bucovinei, strada Tudor Vladimirescu, strada Henri Coandă și strada Nicolae Titulescu.

B. Numărul de elevi care locuiesc în municipiul Alba Iulia, respectiv numărul de elevi care locuiesc în alte localități și învață în instituțiile de învățământ din municipiul Alba Iulia. Conform Inspectoratul Școlar Județean Alba¹⁴², la nivelul municipiului Alba Iulia, în anul 2015, situația se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Tipul unității de învățământ	Nr. unităților de învățământ
1	GRĂDINIȚE	11
2	ȘCOLI PRIMARE ȘI GIMNAZIALE	7
3	ȘCOLI SPECIALE	1
4	COLEGI ȘI LICEE	8
5	ȘCOLI POSTLICEALE	2
6	UNIVERSITĂȚI	2
TOTAL		28

Aceste date statistice sunt determinate în mod special de evoluțiile demografice, în mod particular evoluția ratei natalității la nivelul municipiului.

În baza adresei emisă de către Inspectoratul Județean Alba, cu numărul de înregistrare 2745 din 09.05.2016, s-au precizat și exprimat în cifre numărul de elevi care locuiesc în Alba Iulia (7 965 de elevi înscriși **în anul** școlar 2015-2016), respectiv numărul de elevi care locuiesc în alte localități (2 421 de elevi înscriși **în anul** școlar 2015-2016) și învață la unul din cele 281 unități de învățământ.

Diagnoza, în cazul utilizării infrastructurii rutiere ce se transpune la nivelul mobilității în cadrul orașului, prezintă o disfuncție privind capacitatea redusă pe care rețeaua stradală o poate asigura ca suport privind accesul la serviciile de învățământ.

¹⁴² Adresă emisă de către Inspectoratul Județean Alba, cu nr. de înregistrare 2745 din 09.05.2016

Prin suprapunerea datelor statistice privind forța de muncă și numărul de elevi (considerați principalii indicatori de măsură a mobilității la nivelul orașului) au rezultat următoarele:

- străzile de importanță zonală (cele care permit accesul în oraș, în contextul menționat mai sus) sunt: Bulevardul Ferdinand I, Șoseaua de Centură și Calea Moșilor;
- străzile de importanță locală (cele ce permit conectivitatea spațială la nivelul orașului) sunt (în ordinea procentului aferent densității populației): Bulevardul Încoronării, Bulevardul 1 Decembrie 1918, Bulevardul Revoluției 1989, strada Cloșca, strada Vasile Goldiș și Bulevardul Republicii;
- Numărul cel mai mare de populație, care nu locuiește în oraș vin din direcția localității Zlatna-Șard-Ighiu (dinspre nord-vest) și utilizează preponderent zona de sud-vest a localității, urmată de populația care vine dinspre localitatea Sebeș și care utilizează de asemenea zona de sud-vest;
- densitatea cea mai mare de locuitori este identificată în zona de vest și nord-vest ceea ce subliniază faptul ca orașul are tendință de dezvoltare spațială către această zonă;
- 9% (adică 15 223 persoane apte de muncă) din numărul total al forței de muncă (la nivelul județului Alba)¹⁴³ locuiesc în alte localități, din județ și lucrează în municipiul Alba Iulia. Aproximativ 50% (adică 7451 de persoane apte de muncă) din cei 9% reprezintă populația ce locuiește în alte localități (din județul Alba) și lucrează în municipiul Alba Iulia (figura reprezentată mai jos).

Figură 99 -- UAT-urile Zlatna, Metes, Ighiu, Galda de Jos, Sintimbru și Ciugud contribuie prin forța de muncă la creșterea numărului de utilizatori la nivelul municipiului Alba Iulia, în zilele lucrătoare (de luni până vineri)

¹⁴³ Documentul - Prioritizarea Proiectelor pentru perioada 2014-2020, la nivelul municipiului Alba Iulia

MANAGEMENTUL TRAFICULUI

Sistemul de parcuri auto - În prezent municipiul Alba Iulia nu dispune de un sistem integrat de parcuri. Acestea sunt asigurate, la nivel local prin Administrația Domeniului Public, pentru rezidenți și în lungul arterelor de circulații pentru restul populației și implicit vizitatorilor. În acest sens, mai ales în perioada estivală (când valorile de trafic cresc) apar blocări datorate opririlor, staționarilor vehiculelor în zone neamenjate și interzise. În zona centrală a orașului, această disfuncție este mai puțin vizibilă datorită parcarilor amenajate în zona Cetatea Bastionară Alba Carolina. În acest context, în prezent¹⁴⁴, prin coroborarea datelor privind transportul urban, feroviar și cel auto s-a constatat că „aglomerarea” urbană este dată de fenomenul de „tranzit”, dar și al vizitatorilor.

Spații publice, spații verzi și spații de agrement - Conform OUG 114/2007 (pentru modificarea și completarea OUG 195/2005 privind protecția mediului), autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura, din terenul intravilan, o suprafață plantată de minimum 26 mp/locuitor. Situația existentă indică o suprafață de spațiu verde de 303,46 ha, ceea ce reprezintă un procent de aproximativ 7,68% din suprafața totală aflată în intravilan, iar această cifră dacă este raportată la numărul 63 536 de locuitori, rezultă că suprafața de spațiu verde este de cca. 48 mp/locuitor.

Parcul auto în cadrul municipiului Alba Iulia - La nivelul municipiului Alba Iulia sunt înregistrate un număr de 30 425 de vehicule, din care 26 642 sunt vehicule ce utilizează trasa stradală a municipiului Alba Iulia și emit gaze CO₂, astfel:

NR. CRT.	TIP	NR.
1	Autoturisme	19 367
2	Autobuze, autocare, microbuze	13
3	Motociclete, motorete și scutere	739
4	Biciclete și tricicluri cu motor	124
5	Tractoare	114
6	Autovehicule de până la 12 tone inclusiv	908
7	Atașuri	12
8	Motorete cu cap. cil. sub 100 cmc	32
9	Vehicule înregistrate - cu capacitate cilindrică	59
10	Vehicule înregistrate - fără capacitate cilindrică	12
11	Motociclete, tricicluri, cvadricicluri cu cap. cil. peste 1600 cm	3
12	Autovehicule cu 2 axe	32
13	Autovehicule cu 3 axe	11
14	Autovehicule cu 4 axe	2

¹⁴⁴ La data elaborării prezentului document, Autostrada Sebeș-Turda, nu este dată în folosință. După darea în folosință a acestei artere de circulație, valorile de trafic cu caracter de ”tranzit”, la nivelul tramei stradale din municipiul Alba Iulia, se vor diminua.

15	Remorci, semiremorci si rulote	1 020
16	Bărci cu motor	6
17	Nave de sport și agrement – șalupe	3
18	Autostivuitor	1
TOTAL VEHICULE PERSOANE FIZICE		22 458

NR. CRT.	TIP	NR.
1	Autoturisme	3 728
2	Autobuze, autocare, microbuze	249
3	Motociclete, motorete și scutere	110
4	Biciclete și tricicluri cu motor	2
5	Tractoare	72
6	Autovehicule de până la 12 tone inclusiv	2 013
7	Vehicule înregistrate - cu capacitate cilindrică	127
8	Vehicule înregistrate - fără capacitate cilindrică	25
9	Motociclete, tricicluri, cvadricicluri cu cap. cil. peste 1600 cm	1
10	Autovehicule cu 2 axe	540
11	Autovehicule cu 3 axe	198
12	Autovehicule cu 4 axe	120
13	Autovehicule cu 2+2 axe	1
14	Remorci, semiremorci și rulote	744
15	Bărci cu motor	2
16	Nave de sport și agrement – șalupe	1
17	Autoexcavator	3
18	Autostivuitor	4
19	Buldozer pe pneuri	3
20	Combină agricolă pentru recoltat cereale sau furaje	1
21	Compactator autopropulsat	2
22	Excavator cu rotor pentru săpat șanțuri	2
23	Excavator pe pneuri	6
24	Încărcător cu o cupă pe pneuri	8
25	Mașină autopropulsată pentru construcția și întreținerea drumurilor	2
26	Tractor pe pneuri	2
27	Utilaj multifuncțional pentru întreținerea drumurilor	1
TOTAL VEHICULE PERSOANE JURIDICE		7 967

TOTAL VEHICULE ÎNMATRICULATE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA	30 425
TOTAL VEHICULE ÎNMATRICULATE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA CE UTILIZEAZĂ TRAMA STRADALĂ ȘI EMIT GAZE CO2	26 642

Total vehicule, la nivelul municipiului Alba Iulia, cu masa mai mică de 3,5 tone	23 980
Total vehicule, la nivelul municipiului Alba Iulia, cu masa mai mare de 3,5 tone	2 662

Conform datelor statistice primite de la Societatea de Transport Public S.A. Alba Iulia (conform adresei nr. 912 din 05.05.2016) rezultă că numărul vehiculelor din parcul auto răspunde cerințelor solicitate de către utilizatori dar valorile de emisii CO₂ g/km cresc exponențial în raport cu durata de utilizare a vehiculelor (în special la orele de vârf privind numărul de utilizatori), contribuind astfel la creșterea emisiilor de dioxid de carbon și a gazelor cu efect de seră:

Nr. Crt.	Tip autobuz / microbuz	Nr. buc.	Capacitatea cilindrică [cmc]	Emisii de CO ₂ g/km (estimare realizată pentru consum în litri/100 km) x 26,5 = Emisii CO ₂ g/km	TOTAL emisii de CO ₂ g/km
1	AUTOBUZ M3	33	6871	1161	38313
2	AUTOBUZ M3	6	4580	763	4578
3	AUTOBUZ M3	3	7685	1060	3180
4	AUTOBUZ M3	3	11116	1204	3612
5	AUTOBUZ M3	6	2800	394	2364
6	AUTOBUZ M3	4	2998	398	1592
TOTAL		55			53639

La aceste date se adaugă transportul în comun privat, care în intervalul 6-10 și 16-18, de luni până vineri, asigură pentru marii angajatori din cadrul orașului Alba Iulia transportul angajaților.

Un alt transport în comun îl reprezintă taximetrele, conform Regulamentului privind organizarea și executarea serviciului public de transport persoane în regim de taxi, la nivelul municipiului Alba Iulia, în noiembrie 2015 s-au emis 256 de autorizații. Acest regulament stabilește, printre altele, modul de utilizare a tramei stradale și stațiile taxi sub formă organizată, la nivelul orașului, astfel stațiile taxi sunt amplasate pe:

- Strada Mihai Viteazul, în dreptul imobilului nr. 4 și 6, pentru 3+2 locuri;
- Strada Calea Moșilor, în dreptul magazinului Unirea, pentru 7 locuri;
- Strada Tudor Vladimirescu, pentru 12 locuri;
- Ampoi I, pentru 101 locuri;
- Bd. Republicii – Ampoi III, în dreptul blocului 116, pentru 5 locuri;
- Bd. Republicii, în dreptul cantinei Ardealul și vis a vis, pentru 6+4 locuri;
- Stadion Cetate, pentru 6+3 locuri;
- Bd. Revoluției 1989, în dreptul Spitalului Județean, pentru 7 locuri;
- Bd. Transilvaniei, în dreptul cinematografului Dacia, pentru 6 locuri;
- Bd. 1 Decembrie 1918, pentru 12 locuri;
- Strada Nicolae Iorga (Unirii), în apropierea hotelului Cetate, pentru 12 locuri;
- Gară, pentru 22 locuri;
- Piața Iuliu Maniu, pentru 28 locuri;

- Bd. Revoluției din 1989 (piața Cetate), pentru 9 locuri.

În baza celor menționate mai sus, pentru activitatea de taximetrie, în cadrul orașului sunt prevăzute 14 stații taxi și un total de 140 de locuri pentru 256 de autoturisme ce funcționează în regim de taxi. Pentru un etalon de 50 de autoturisme care circulă simultan raportat la numărul mediu de utilizatori, rezultă un deficit de locuri de staționare pentru această activitate de 75 de locuri.

O centralizare a numărului de vehicule, la nivelul orașului, coroborat cu cantitatea de emisii de CO₂, un scenariu pesimist, arată că la ore de vârf când sunt înregistrate valori maxime de trafic auto cantitatea de gaze CO₂ (doar pentru vehiculele din parcul auto al STP) este de 53 639 g/km.

ZONE CU NIVEL RIDICAT DE COMPLEXITATE

Configurația rețelei de management al traficului nu poate prelua mulțumitor valorile de trafic de la orele de vârf, motiv pentru care în anumite intersecții se formează temporar blocaje. Capacitățile reduse ale străzilor devin astfel premiza accentuării fenomenelor de congestie. În acest context, se impun măsuri pentru creșterea capacității prin:

- interzicerea staționării în lungul arterelor principale din oraș;
- lărgirea sau introducerea de străzi cu sens unic.

Sunt de asemenea încă numeroase străzi nemodernizate, cu infrastructură învechită (străzi pietruite sau chiar de pământ). În aceste condiții traficul se distribuie natural pe străzile adiacente, amplasate la periferia orașului, acestea din urmă preluând de asemenea traficul greu și pe cel de tranzit local.

Capacitatea de circulație a acestor străzi este mult redusă de existența autovehiculelor parcate în lungul străzii. Parcajele amenajate se dovedesc a fi insuficiente, staționarea autovehiculelor în lungul străzilor fiind prezentă atât în zonele rezidențiale, cât și în cele comerciale. Străzi în această situație sunt: Bd. Revoluției din 1989, strada Cloșca, Bd. Ferdinand I, strada Vasile Goldiș, Calea Moșilor.

Intersecțiile semaforizate funcționează cu program fix, în majoritatea cazurilor cu o structură a fazelor și o alocare a timpilor de verde care conduce la timpi de așteptare foarte mari.

Volumele de trafic cele mai importante s-au observat pe Calea Moșilor și pe Bd. Ferdinand I. Alte valori semnificative s-au remarcat pe celelalte artere principale din oraș, mai ales în zona de intersecție dintre Calea Moșilor și Bd. Republicii, Bd. Revoluției din 1989 și Bd. Transilvaniei (în dreptul Spitalului Județean). Valori ale densității, foarte ridicate în comparație cu celelalte străzi din rețea, sunt detectate pe tronsoane ale străzilor: strada Cloșca, strada Vasile Goldiș, strada Gheorghe Șincai și strada Tudor Vladimirescu.

Considerând numai potențialul **turistic** pe care municipiul Alba Iulia îl are datorită zonei istorice și este de așteptat ca zonele de dezvoltare propuse să se concretizeze în următorii ani, de aceea este nevoie de modernizarea infrastructurii de transport rutiere, de creșterea capacității arterelor existente, atât prin interzicerea parcărilor în lungul străzilor principale, cât și prin lărgirea unor străzi de la 2 la 4 benzi. Vor trebui identificate noi spații pentru amenajarea de

parking-uri, dar în același timp ar trebui descurajat transportul cu vehiculele individuale, accesul transportului periurban în zona centrală a orașului și încurajat transportul alternativ. În perspectiva creșterii valorilor de trafic în zona centrală se recomandă semaforizarea unor intersecții și sincronizarea instalațiilor pe axe de circulație. Zonele cu o mare complexitate privind mobilitatea au fost identificate în mai multe zone ale orașului în funcție de:

- Funcțiunea predominantă;
- Forma zonei (configurația spațial-volumetrică);
- Caracterul și caracteristica zonei;
- Funcția zonei și potențialul socio-economic al acesteia;
- Amplasare în cadrul orașului.

Cele 4 zone sunt:

- zona gării și autogării;
- zona centrală (secțiunea Bd. Unirii și Bd. Revoluției 1989, secțiunea Cetatea Bastionară Alba Carolina, respectiv secțiunea inferioară Piața Alessandria-Calea Moșilor);
- zona Spitalului Județean;
- zona cartierelor Micești și Orizont.

Pentru fiecare zonă s-a propus un scenariu cu o singură particularitate comună, la nivel micro – încurajarea mersului pe jos, prin parcurgerea de distanțe mici până la funcțiunile primare de proximitate (învățământ, sănătate, servicii, comerț, recreere, agrement, sport etc.) prevăzute și în cadrul documentației de urbanism P.U.G. municipiul Alba Iulia.

❖ Pentru zona gării s-a propus un proiect integrat de transfer modal de la nivel macro (național, regional, județean și periurban) la nivelul orașului în cadrul căruia această zonă se va reconfigura spațial, se va propune realizarea unei noi autogări cu zonă de stocare (parcaje), închiriat biciclete sau alte mopede electrice, punct de informare a cetățenilor, servicii, comerț respectiv transferul navetiștilor care vin cu trenul, autoturismul personal, microbuze sau autocare să acceseze serviciile STP sau a transportul alternativ.

❖ Zona centrală - secțiunea Bd. Unirii și Bd. Revoluției 1989 în cadrul căreia se propune relocarea parcajelor, amplasate la capetele opuse ale pietonalului de pe Bd. Transilvaniei, conectarea acestei zone la sistemul integrat de piste pentru bicicliști, prelungirea acestui pietonal până la Catedrala Unității Naționale și amenajarea unei parcări subterane în locul Bd. Transilvaniei.

❖ Zona centrală – secțiunea inferioară, amplasată pe cel mai tranzitat bulevard din oraș, va fi supusă unor intervenții de remodelare urbană prin prelungirea pieței Alessandria către Calea Moșilor, la nivel pietonal, fără afectarea funcției Bd. Ferdinand I (stradă principală în oraș), realizarea unei parcări subterane între strada Nicolae Titulescu – piața Alessandria – Bd. Ferdinand I, zonă de închiriat biciclete, spațiu public amenajat.

❖ Zona Spitalului Județean este o zonă aglomerată ce nu suportă prea multe intervenții astfel în cadrul acestui scenariu se propun proiecte de reamenajare a spațiilor verzi, realizarea de mici squar-uri și parcaje.

❖ În zona cartierelor Micești și Orizont (amplasate la nord-vest) față de zona centrală a orașului, sunt propuse proiecte de modernizare a tramei stradale în paralel cu implementarea

sistemelor integrate de piste pentru bicicliști, extinderea liniilor de transport în comun, extinderea spațiilor verzi de aliniament pentru alimentarea, în condiții optime a acestor zone cu serviciile STP etc.

h) Analiza stării actuale a mediului și aspectele teritoriale ale acestuia

Analiza SWOT

Puncte tari

- varietate mare de relief, ape, vegetație și faună;
- existența unui număr de 3 rezervații naturale de interes european Natura 2000;
- starea generală bună a pădurilor;
- calitatea aerului este bună la nivelul municipiului Alba Iulia;
- niveluri de zgomot în general sub valoarea limită, cu excepția bulevardelor principale din municipiul Alba Iulia;
- instalarea a unei stații de monitorizare a calității aerului în Alba Iulia care o să permită o mai bună cunoaștere a nivelului de poluare atmosferică și o mai promptă reacție de răspuns;
- achiziționarea de tehnologii „curate” de către agenții economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- aplicarea principiului „poluatorul plătește”;
- servicii de salubritate;
- introducerea sistemului de colectare selectivă a hârtiei și maselor plastice;
- creșterea gradului de conștientizare în rândul agenților economici cu privire la răspunderea lor în circuitul de gestionare a deșeurilor;
- preocuparea pentru implementarea sistemului integrat de management al deșeurilor;
- implicarea organizațiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu.

Puncte slabe

- concentrarea problemelor de calitate a aerului în zonele industriale (Alba-Iulia);
- poluare continuă a unor cursuri de apă prin activități permise: râurile Galda, Ampoi, Mureș, Sebeș;
- ape uzate, insuficient epurate deversate în receptorii naturali;
- lipsa unei stații de epurare complete în municipiul Alba Iulia;
- poluarea unor ape subterane din activități agricole;
- colectarea redusă a deșeurilor electronice;
- depozitare necontrolată a unor deșeuri industriale și menajere;
- dezvoltarea relativ redusă a sistemului de reciclare a deșeurilor;
- numărul mic de unități de valorificare a deșeurilor la nivel local și regional;
- lipsa instalațiilor de producere a compostului;
- lipsa unei instalații de incinerare a deșeurilor;
- lipsa depozitelor de deșeuri ecologice;
- exploatarea irațională a pădurilor private;

- prezența solurilor poluate de activitățile industriale sau agro-zootehnice;
- depășiri ale nivelului de zgomot și vibrații în zonele cu trafic rutier și feroviar intens și mediu;
- neutilizarea mijloacelor de transport alternativ, din lipsă de spații amenajate și politici locale de trafic;
- existența unor zone/localități (Alba Iulia) afectate de alte presiuni antropice prin extinderea necontrolată a intravilanului.

Oportunități

- transpunerea și implementarea Directivelor Uniunii Europene în legislația națională;
- suport legislativ și financiar asigurat de Uniunea Europeană;
- posibilitatea solicitării de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de gestionare a calității aerului, a deșeurilor etc.;
- posibilitatea de asocierea a consiliilor locale în asociații cu statut juridic, în vederea realizării proiectelor de investiții în infrastructura de mediu;
- impactul pozitiv al campaniilor naționale, locale de informare cu privire la mediu;
- implicarea organizațiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu;
- achiziționarea de tehnologii „curate” de către agenții economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- aplicarea principiului „poluatorul plătește”;
- implicarea civică a locuitorilor municipiului Alba Iulia în proiecte ca Roșia Montană Gold Corporation.

Riscuri

- fonduri bugetare locale reduse, care ar putea periclita capacitățile de cofinanțare ale autorităților locale în privința unor proiecte de mediu;
- insuficienta capacitate de absorbție a fondurilor europene;
- personal insuficient pentru a rezolva și gestiona problemele de mediu;
- presiune crescută asupra factorilor de mediu, în directă corelare cu creșterea economică;
- grad scăzut de conștientizare în rândul populației cu privire la impactul activităților umane asupra mediului;
- posibilitatea ca agenții poluatori sursă să nu implementeze programe de gestionare a calității factorilor de mediu riscuri datorate fenomenelor meteorologice extreme (inundații, secetă, îngheț).

1.1.7 Infrastructura și serviciile aferente în municipiul Alba Iulia

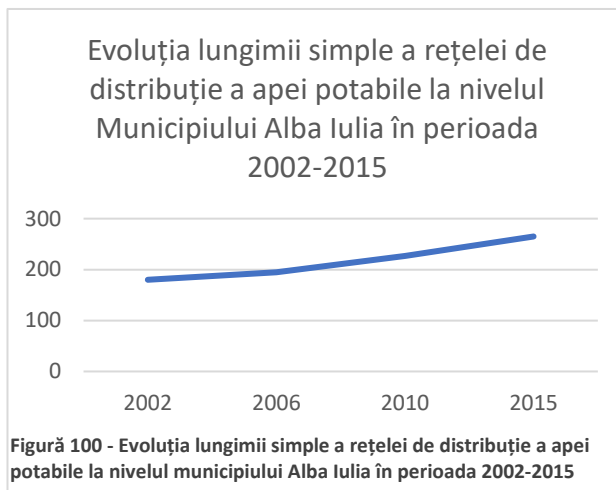
a) Infrastructura tehnico-edilitară

Activitățile privind utilitatea publică de interes local au o importantă dimensiune socială și un rol esențial în consolidarea dezvoltării durabile a localităților și îmbunătățire a condițiilor de viață. Principalele obiective ale dezvoltării serviciilor publice de gospodărire comunală, în conformitate cu prevederile directivelor europene sunt: alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu energie termică, alimentarea cu gaze naturale, administrarea domeniului public.

În analiza infrastructurii tehnico-edilitare a municipiului Alba Iulia pe perioada unui deceniu (2002-2011) s-au folosit în prelucrările matematico-statistice datele oficiale ale Institutului Național de Statistică.

Timp de 14 ani, la nivelul municipiului Alba Iulia **rețeaua de distribuție a apei potabile** s-a extins cu +32% (84,9 km), de la 180,4 km în 2002 la 265,3 km în 2015. Cea mai mare extindere a acesteia a fost în 2007, cu +13,1% mai mult față de anul anterior (de la 195,5 km în 2006 la 221,1 km în 2007). (cf INS - Baza

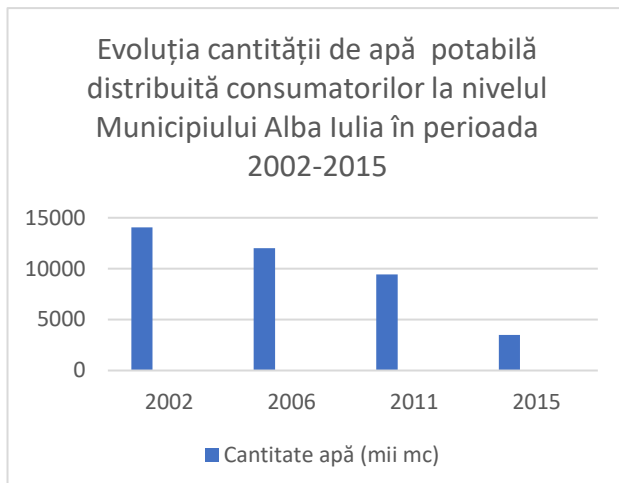
Tempo- Online - GOS106B - Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, pe județe și localități)

Figură 100 - Evoluția lungimii simple a rețelei de distribuție a apei potabile la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015

Deși lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile a crescut considerabil, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a scăzut între 2002 -2011 cu peste o treime, -32,8% (de la 14049 mii m³ în 2002 la 9442 mii m³ în 2011), iar între 2011 – 2015 cu -62,89% (de la 9442 mii m³ în 2011 la 3504 mii m³ în

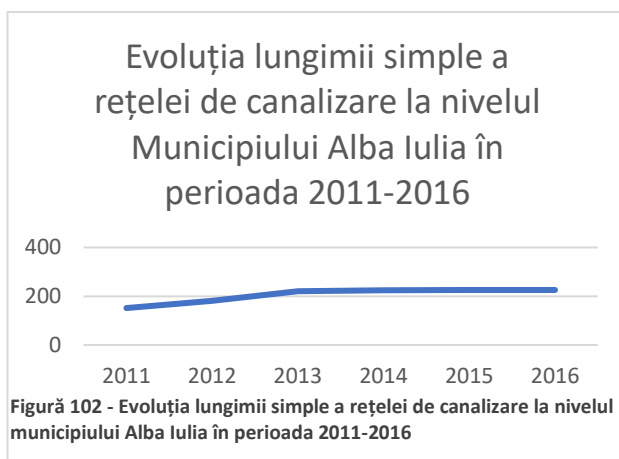
2015) (cf INS – Baza Tempo- Online - GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități). Din **cantitatea totală de apă potabilă distribuită consumatorilor** în perioada 2002-2011, aproximativ o treime a fost distribuită pentru uz casnic (31,3%). Cea mai mare pondere a cantității de apă distribuită **pentru uz casnic** din total pentru consumatori a fost în 2004 (81,0%, 10154 mii m³), urmat la mare distanță de 2010 (30,4%, 2703 mii m³), la polul opus fiind 2005 (23,7%, 2879 mii m³) și 2003 (23,9%, 3177 mii m³). Apa distribuită pentru uz casnic: în 2012 – 2703 mii m³; în 2013 – 2644 mii m³; în 2014 – 2546 mii m³; în 2015 – 2601 mii m³. Se observă din datele statistice fluctuații mici ale cantității de apă distribuită pentru uzul casnic. (cf INS – Baza Tempo- Online - GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități).

Figură 101 - Evoluția cantității de apă potabilă distribuită consumatorilor la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015

În prezent (2017), rețeaua de distribuție a apei realizată pe teritoriul administrativ-teritorial al municipiului Alba Iulia asigură o acoperire de 85,58% din lungimea totală a străzilor, inclusiv a celor nou formate. În vederea unei acoperiri totale, este prevăzută în perioada imediat următoare realizarea unui nou sistem de acumulare, format din rezervoare cu apă, care să permită asigurarea presiunii necesare și în alte zone de dezvoltare. (Moldovan, Silvia, 2017)

canalizare, între 2002-2016, la nivelul municipiului Alba Iulia lungimea simplă a acesteia s-a extins cu aproape 54,2 km (+26,35%), (de la 151,5 km în 2002 la 225,7 km în 2015 (la fel în 2016); în 2011 – 181,1 km, în 2012 – 219,1 km, în 2013 – 220,4 km, în 2014 erau 224,5 km). În 2011 față de anul 2006, lungimea simplă a rețelei de canalizare a crescut cu peste o zecime, +11,5%. Cea mai mare extindere a rețelei de canalizare față de anul anterior a fost în 2012, cu

Figură 102 - Evoluția lungimii simple a rețelei de canalizare la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2011-2016

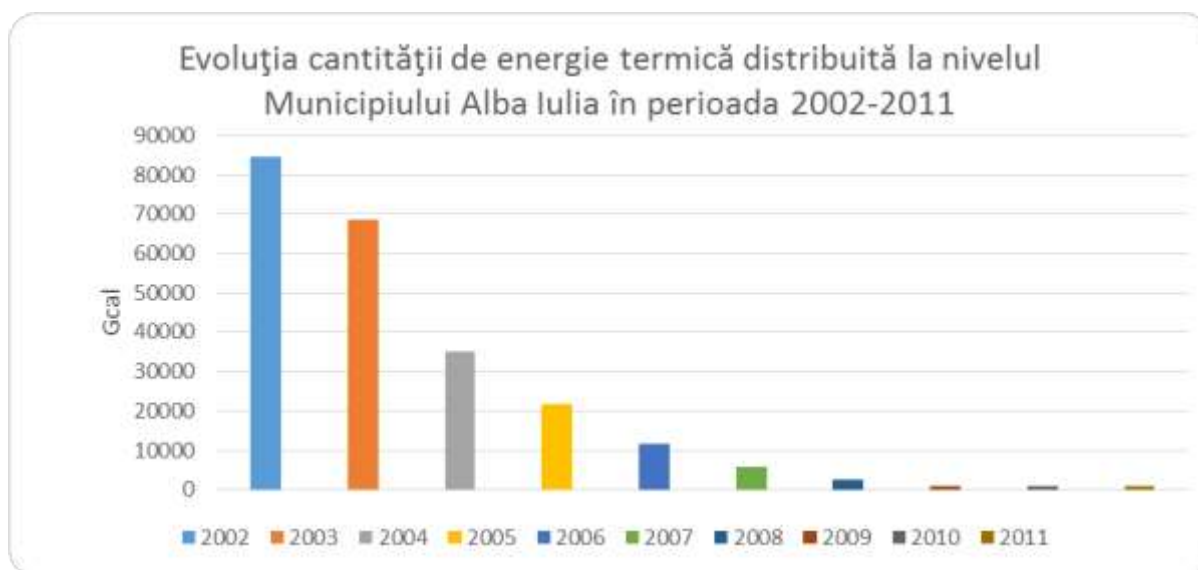
În ceea ce privește rețeaua de 38 km mai mult față de anul anterior (de la 181,1 km în 2011 la 219,1 km în 2012). (cf INS – Baza Tempo- Online -GOS110A - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, pe județe și localități).

Este important de menționat faptul că o capacitate însemnată din rețeaua de canalizare a fost realizată în cadrul POS Mediu în perioada 2012-2013. Concret, aceasta a constat în extinderi de rețele de canalizare în lungime de 38,2 km în localitățile aparținătoare municipiului Alba Iulia precum și în 11 stații de pompare, reabilitare bazine de retenție și reconstruirea stației de epurare cu capacitate de 18.193 m³/zi, creându-se premisele pentru modernizarea tramei stradale principale din aceste zone. (Moldovan, Silvia, 2014).

Având în vedere faptul că atât persoane fizice cât și juridice au optat în mare majoritate pentru centrale termice proprii, cantitatea de energie termică în sistem centralizat la nivelul municipiului Alba Iulia a scăzut în ultimul deceniu de peste 100 de ori, de la 84750 Gcal în 2002 la 776 Gcal în 2011. În intervalul anilor 2007-2011, cantitatea de energie termică distribuită a scăzut de peste 7 ori, de la 5631 Gcal în 2007 la 776 Gcal în 2011. Cele mai mari scăderi ale cantității de energie termică comparativ cu anul anterior a fost în 2007, cu peste jumătate (-51,3%) și în 2004, cu -48,9%. În anul 2012, cantitatea de energie termică distribuită a scăzut aproximativ la jumătate, de la 776 Gcal în 2011 la 424 Gcal în 2012. Pentru următorii

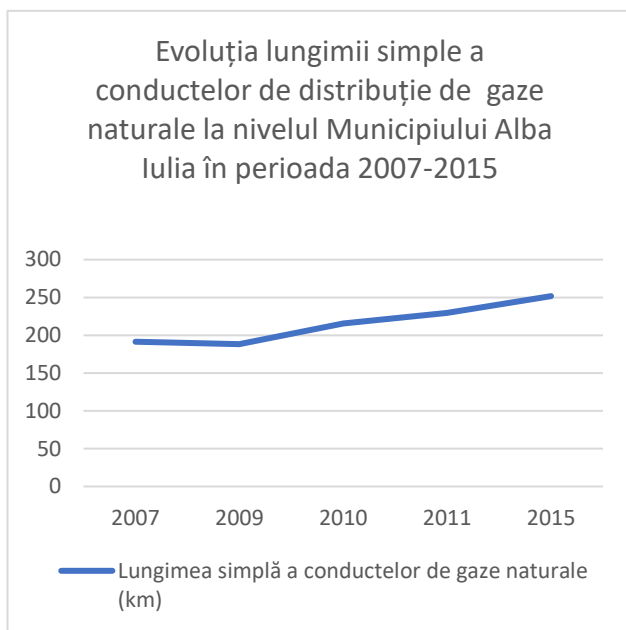
3 ani, în statistica INS nu mai există energie termică în sistem centralizat, deoarece au dispărut centralele de cartier. (cf INS- Tempo-Online - GOS109A - Energia termică distribuită pe județe și localități).

Figură 103 - Evoluția cantității de energie termică distribuită la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2011

Începând cu anul 2013, deci și în prezent (anul 2017), pe teritoriul administrativ al municipiului Alba Iulia nu mai există un sistem centralizat pentru producerea energiei termice, atât pentru persoane fizice cât și juridice, acestea optând pentru centrale termice proprii. (Moldovan, Silvia, 2017)

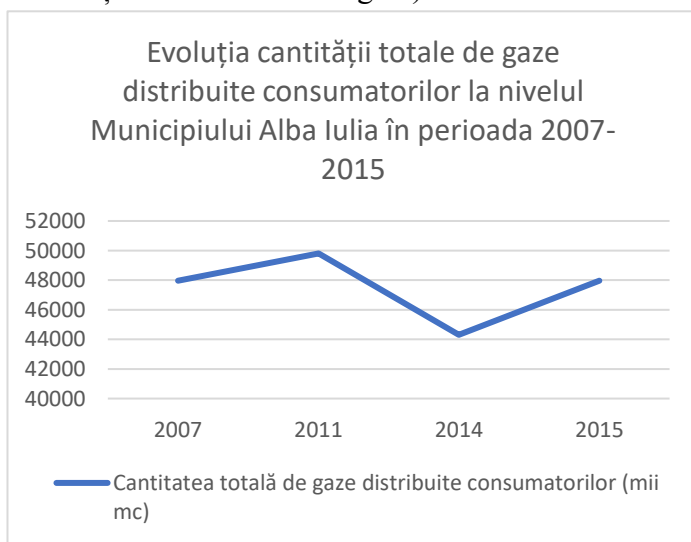
Referitor la **lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor naturale**, aceasta s-a extins în între anii 2002-2011 cu aproape jumătate, +42,6% (de la 160,9 km în 2002 la 229,5 km în 2011) și cu aproape o cincime între 2007-2011, +19,8% (191,6% în 2007). În intervalul 2011-2015, rețeaua de conducte de distribuție a gazelor naturale s-a extins de la 229,5 km la 251,7 km în 2015, deci a crescut cu 8, 82%. Cea mai mare extindere a rețelei de conducte de distribuție a gazelor naturale față de anul anterior a fost în 2010, cu +14,5%, mai concret cu 27,4 km mai mult (de la 188,2 km în 2009 la 215,6 km în 2010). (cf. INS – Baza Tempo-Online - GOS116A - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor, pe județe și localități)

Figură 104 - Evoluția lungimii simple a conductelor de distribuție de gaze naturale la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015

față de 2014, când se consumaseră 44309 mii m³.

Din cantitatea totală a gazelor naturale distribuite consumatorilor puțin peste jumătate este distribuită **pentru uz casnic**. În perioada 2002-2011, cea mai mare pondere din cantitatea totală de gaze naturale distribuită pentru uz casnic a fost în 2011 (57,0%, adică 28386 mii m³) și 2010 (53,7%), la polul opus fiind 2004 (35,8%). Precizăm faptul că din 2004 ponderea cantității de gaze naturale distribuite pentru uz casnic a crescut continuu până în 2011. Între 2011 – 2015 s-a constatat o scădere treptată, ajungând ca în anul 2015 ponderea de consum de gaze naturale pentru uz casnic să scadă la 49,21% (23597 mii m³), de la 57% (2011). (cf. INS – Baza Tempo – Online –matricea GOS118A - Gaze naturale distribuite, după destinație, pe județe și localități: Selectați criteriile de interogare)

Figură 105 - Evoluția cantității totale de gaze distribuite consumatorilor la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015

doar 97,9% dintre acestea dispuneau de instalație electrică. Acest fapt este explicat în general

La nivelul municipiului Alba Iulia, **cantitatea totală de gaze naturale distribuite consumatorilor** s-a diminuat în 2011 față de anul 2002 cu peste o treime, - 37,3% (de la 79497 mii m³ în 2002 la 49806 mii m³ în 2011) și cu peste o zecime din 2007, -12,2% (56748 mii m³ în 2007). În anul 2015, datele indică o nouă scădere, mai puțin accentuată, la 47954 mii m³, de la 49806 mii m³ (în 2011). Deși, tendința generală a fost o scădere anuală treptată, există trei excepții în care cantitatea de gaze naturale distribuite consumatorilor a crescut față de anul anterior: 2003 cu +5,3%, 2008 cu +4,5% , 2011 cu o creștere insignifiantă de +0,9%, în 2015 cu o creștere de +7,6%

În ceea ce privește **infrastructura de distribuție a energiei electrice nu există date oficiale disponibile la nivel de unitate administrativ – teritorială**. Există însă, doar niște date obținute în urma recensămintelor cu privire la numărul locuințelor care dispun de instalație electrică. De pildă, **în 2002 din numărul total de locuințe la nivelul unității-administrativ teritoriale a municipiului Alba Iulia 99,6% dispuneau de instalație electrică**. Timp de un deceniu (2002-2011) **numărul locuințelor au crescut cu +10% (+2466 locuințe), iar în 2011**

de numărul mare de noi locuințe aflate în construcție și care încă nu beneficiază de acces la infrastructura de utilități publice.

Sistemul de iluminat public este o infrastructură tehnico-edilitară specifică, compusă din

- Rețele electrice de joasă tensiune supraterane sau subterane, destinate iluminatului public;

- Stâlpi de susținere a rețelei, respectiv a corpurilor destinate iluminatului public;
- Posturi de transformare, puncte de aprindere și cutii de distribuție aeriene, terane sau supraterane, destinate exclusiv iluminatului public;
- Echipamentele de comandă, automatizare, măsurare și control;
- Corpuri de iluminat, console, accesorii.

În Alba Iulia bunurile ce compun sistemul de iluminat public sunt deținute de către SC Electrica SA FDFEE Transilvania Sud-SDFEE Alba și Municipiul Alba Iulia

- Posturi de transformare ce alimentează rețelele de iluminat public, proprietate SC Electrica, 85 buc. dintre care 3 în construcție;
- Puncte de aprindere a iluminatului public 85 dintre care 4 în construcție și 5 buc alimentate din firide de derivație;
- 10 puncte de aprindere pentru iluminatul public sunt amplasate în interiorul posturilor de transformare a SC Electrica SA ;
- Rețele electrice de joasă tensiune supraterane și subterane 202,54 km dintre care 126,8 deținute de SC Electrica SA și 75,74 km deținute de Municipiul Alba Iulia;
- Stâlpi susținere a rețelei de iluminat public 5.441 buc. dintre care 3265 buc. deținute de SC Electrica SA și 2167 buc. de Municipiul Alba Iulia;
- Corpuri de iluminat deținute integral de Municipiul Alba Iulia respectiv 5.877 buc. (Gabriel Armean).

b) *Infrastructura de sănătate*

Potrivit datelor statistice oficiale, la finele anului 2015, **infrastructura de sănătate a municipiului Alba Iulia, atât cea din sectorul public cât și privat**, era formată din: 1 spital, 2 ambulatorii de specialitate (unul fiind integrat spitalului), 1 dispensar, 3 centre medicale integrate (particulare), 1 centru de transfuzie sanguină, 57 cabinete medicale de familie, 76 de cabinete medicale de specialitate, 7 cabinete de medicină generală, 70 de cabinete stomatologice, 21 cabinete medicale școlare, 1 cabinet medical studentesc, 4 alte tipuri de cabinete medicale, 2 centre de sănătate mintală, 21 de laboratoare de analize medicale, 16 laboratoare de tehnică dentară, precum și 38 farmacii sau puncte farmaceutice.

La nivelul județului Alba, cea mai mare unitate medicală din sectorul public este în municipiul Alba Iulia, **Spitalul Județean de Urgență Alba**. Această unitate medicală județeană are 15 secții: S¹⁴⁵.Medicină internă, S. Gastroenterologie, S. Cardiologie, S. Oncologie

---

¹⁴⁵ S – inițiala de la "Secția"

medicală, S. Chirurgie generală, S. Urologie, S. Obstetrică și ginecologie, S. Neonatologie, S. Pediatrie, S. Ortopedie și traumatologie, S. ATI, S. Neurologie, S. Boli infecțioase, S. Psihiatrie, S. Recuperare medicală fizică și balneo. Pe lângă aceste secții există și o serie de compartimente (ex. C¹⁴⁶.Oftalmologie, C. ORL, C. Hematologie etc.), iar unele dintre acestea sunt în cadrul secțiilor, precum S. Chirurgie generală care are 3 compartimente: C. Chirurgie maxilo-facială, C. Neurochirurgie, C. Chirurgie plastică microchirurgie reconstrucție. Pe lângă aceste secții și compartimente există și importante unități precum: Unitatea de primire urgențe și cea de spitalizare sau stația de dializă. *Ambulatoriul integrat al spitalului* este format din 22 cabinete medicale specializate în domeniile medicale în care operează și secțiile și compartimentele spitalului județean. În cadrul *altor structuri funcționale ale spitalului*, există un bloc operator, mai multe laboratoare (bacteriologic, radiologie și imagistică medicală, explorări funcționale, Laboratorul de Endoscopie digestivă diagnostic și terapeutică, Laboratorul de endoscopie bronșică), încă 6 cabinete medicale de specialitate, o farmacie, dispensar TBC.

Din 2012, Spitalul Județean de Urgență Alba și-a extins paleta de servicii medicale acordate pacienților, fiind dotate cu aparatură nouă și performantă mai multe secții și compartimente. Astfel, au fost complet reabilitate secții precum: ATI, Oftalmologie, Oncologie, Dermatologie și Ginecologie. O atenție deosebită a fost acordată îmbunătățirii condițiilor de spitalizare a pacienților. "Aceste schimbări s-au reflectat în creșterea gradului de adresabilitate și satisfacție a pacienților" (Nicoleta Coșarcă¹⁴⁷, 2013). În anul 2014, au avut loc recepțiile pentru lucrările de reparații capitale și modernizările de la Radiologie, Laboratorul de analize medicale, Secția de Boli Infecțioase, Spălătoria spitalului și spațiul de preparare hidrod. De asemenea a fost înlocuită și modernizată aparatura în secțiile spitalului. Au fost înființate Compartimentul de Hematologie și cabinetul de hematologie din cadrul Ambulatoriului integrat al spitalului, cabinetul de pneumologie în cadrul aceluiași ambulatoriu, laboratorul de edoscopie digestivă diagnostic și terapeutică, laboratorul de endoscopie bronșică, iar spitalul a fost ridicat la rangul de UPU (Unitate Primiri Urgențe), aceste spații fiind modernizate la cele mai înalte standarde (saloane de consultație cu aparatură modernă, spațiul de primire ambulanțe termoizolat, sală de triere a cazurilor de urgență, saloane pentru tratamentul cazurilor de urgență care nu necesită internarea). (<http://www.spitalalba.ro/wp/spitalul-judetean-de-urgenta-alba-iulia/>, 2017).

Figură 107 - Ambulanță și echipaj medical din cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Alba

Figură 106 - Secția de ATI a Spitalului Județean de Urgență Alba, modernizată la standarde europene în urma unei investiții de peste 1 milion de lei

Figură 108 - Clădirea Spitalului Județean de Urgență Alba

¹⁴⁶ C – inițiala de la "Compartiment"

¹⁴⁷ Nicoleta Coșarcă, Manager al Spitalului Județean de urgență Alba

Figură 109 - Unitatea de primiri urgențe modernizată

În ceea ce privește **gradul de asigurare a populației cu paturi de spital**, la nivelul municipiului Alba Iulia **numărul de paturi la mia de locuitori a scăzut cu aproape o treime** (-28,3%) **față de în urmă cu un deceniu** (de la 15,5 paturi/1000 locuitori în 2002 la 11,1 paturi/1000 locuitori în 2011) și cu o zecime (-10,9%) față de anul 2007 (12,4 paturi/1000 locuitori în 2007). Deși numărul de paturi la mia de locuitori a scăzut continuu în ultimii ani la nivelul municipiului, totuși valorile sunt duble față de cele la nivel național (de la 7,5 paturi/1000 locuitori în 2002 la 6,4 paturi/1000 locuitori în 2007 și la 6,0 paturi/1000 locuitori în 2011). În anul 2015, potrivit raportului de activitate, disponibil pe site-ul spitalului de urgență Alba, erau un număr total de 763 de paturi, dintre care 5 închise temporar, rezultând în final 758 de paturi disponibile (10,2 paturi /1000 de locuitori în 2015).

Organizate după principiile unui **centru medical integrat**, Centrul Medical **Terra Aster** (înființat în 1996, fiind o societate mixtă româno-germană) și Centrul Medical **Clinimed** (înființat în 1997) au sediul în municipiul Alba Iulia și sunt recunoscute ca cele mai mari centre medicale private din județul Alba și care oferă servicii medicale la standarde înalte de calitate. Prin cele două centre medicale private se poate beneficia de consultații medicale de specialitate în domeniile: cardiologie, reumatologie, ORL, oftalmologie, pediatrie, geriatrie, dermatovenerologie, alergologie-imunologie, endocrinologie, medicină internă, neurologie, psihiatrie, obstetrică-ginecologie, oncologie, ortopedie și traumatologie, pneumologie, radiologie-imagistică și explorări funcționale, reumatologie, urologie. Pe lângă acestea, centrele medicale sunt recunoscute pentru medicina de laborator (analize medicale de calitate) și diferite investigații ce necesită aparatură medicală modernă (în special investigații medicale paraclinice). De pildă, Centrul Medical Clinimed cu sediul în municipiul Alba Iulia și două puncte de lucru în Aiud și zona Cetate din Alba Iulia dispune de o rețea de medici parteneri în localitățile importante din județul Alba (pentru serviciile de medicina muncii, medicină generală și diverse investigații paraclinice). Un alt centru înființat, de această dată cu profil chirurgical, este **Centrul Medical Chirurgical Praxis** (Dr. Cibu), care asigură consultații și intervenții chirurgicale în specialitățile O.R.L., Urologie, Ginecologie, Chirurgie, Chirurgie maxilofacială, Neurochirurgie, Flebologie, și consultații de specialitate Neurologie,

Pneumologie, Endocrinologie, Pediatrie, Dermatologie și Ecografie generală. Centrul a fost înființat în anul 2013 și asigură ocrotirea sănătății populației prin acordarea asistenței medicale de specialitate, preventivă, curativă și de recuperare a bolnavilor internați în unitatea cu paturi, a celor care se prezintă în ambulatoriu. Pe lângă aceste centre, s-au mai deschis tot în mediul privat o *Clinică de urologie și asistență spitalicească pe termen scurt*, o clinică specializată în domeniul oftalmologic, care asigură și operații de nivel mediu spre ușor și alte intervenții oftalmologice, *Opticline*. **Din anul 2014 și-a deschis porțile și centrul BALNEOMED.**

Centrul medical este creat și conceput pentru rezolvarea problemelor de recuperare medicală și vă oferă servicii de electroterapie, ultrasonoterapie, magnetoterapie, hidroterapie, termoterapie, crioterapie, shockwave (pinteni calcaneeni), kinetoterapie, biostimulare laser, masaj terapeutic și de relaxare, împachetări cu nămol de la Techirghiol și parafină, aqua-gym, reflexoterapie, recuperare medicină sportivă, lymphastin, gimnastică medicină pentru gravide și nu în ultimul rând consultații medicale. Pe lângă centrele private de medicină alopată există în municipiul Alba Iulia și un centru privat, *Elisa Med* (înființat în 2007), care oferă servicii și în domeniul medicinei alternative, holistice (homeopatie, acupunctură, ozonoterapie, apifitoterapie, reflexoterapie, etc.).

Analizând datele statistice din ultimii ani s-a observat o *evoluție interesantă privind numărul de cabinete medicale atât în sectorul public cât și privat*, acest aspect reflectându-se cel mai bine în ratele de creștere/descrștere ale acestora. Astfel, *între 2017-2011, rata de creștere a cabinetelor medicale de familie din sectorul privat a fost de +137,5%* (de la 16 cabinete în 2007 la 38 de cabinete în 2011), iar *între 2011 – 2015 a fost de + 33,33%*, ajungându-se în anul 2015 (an pentru care există date statistice) la un număr de **57 de cabinete medicale de familie private**. **În acest interval de timp numărul cabinetelor medicale de familie din sectorul public a scăzut între 2007-2011 cu aproape jumătate, -41,9%** (de la 31 cabinete în 2007 la 18 cabinete în 2011), iar între **2011-2015** acest număr a scăzut drastic, **nemaifiind nici un cabinet medical de familie public în anul 2015**. La finalul anului 2015 s-a înregistrat o paritate în ceea ce privește numărul de *cabinete medicale de medicină generală*, **2 astfel de cabinete fiind publice, iar altele 2 fiind private**. Între anii 2011-2015 *s-a putut constata o creștere a numărului de cabinete medicale de specialitate din sectorul privat*, numărul acestora rămânând mai ridicat față de al cabinetelor medicale de familie (de la 64 cabinete în 2011 la 76 de cabinete în 2014 și 2015). În privința *cabinetelor stomatologice*, s-a observat că numărul celor *din sectorul privat au crescut cu +24,29 %* (de la 53 cabinete în 2011 la 70 de cabinete în 2015), în timp ce în anul 2015 nu mai exista nici un astfel de cabinet în sectorul public (de la 10 cabinete în 2007 la 7 cabinete în 2011 și 2014, 0 cabinete în 2015). O creștere semnificativă se remarcă și în ceea ce privește cabinetele școlare, numărul acestora situându-se în anul 2015 la un număr de 21 de cabinete.

Printre *cele mai recunoscute cabinete și centre medicale private din municipiul Alba Iulia datorită serviciilor medicale de înaltă calitate* oferite amintim: SC DENTA BRAN SRL (stomatologie), SC AVICENA SRL (recuperare medicală și fizioterapie) și Centrul Balneomed, Cabinet ORL Dr. Mihaela Bera, Audionova Alba Iulia (soluții moderne de reabilitare auditivă), Cabinet Imagistică Medicală Dr. Loiş, Optic Line, Centrul Medical Chirurgical Praxis etc.

Pe lângă unitățile medicale acreditate amintite, atât din sectorul public cât și privat, infrastructura de sănătate a municipiului Alba Iulia este completată și de centre ale unor organizații non-guvernamentale care militează pentru promovarea și ocrotirea sănătății, oferind servicii suport de consiliere, întregind astfel paleta de servicii în domeniu. O organizație non-profit este Asociația "Centrul Iochebed" din Alba Iulia care pledează pentru sanctitatea și valoarea vieții umane, oferind sprijin în special în domeniul neonatologiei.

EVOLUȚIA PERSONALULUI MEDICAL ÎN ULTIMUL DECENIU LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Potrivit datelor oficiale¹⁴⁸, **numărul total al personalului medical care activează atât în sectorul public cât și privat** (medici, stomatologi, farmaciști și personal sanitar mediu) din municipiul Alba Iulia era în 2015 de 1353 de persoane în scădere cu 87 (-6,04%) de persoane față de **2011**, când erau 1440 persoane.

Timp de 5 ani (în 2011 față de 2007), **cele mai mari rate de creștere s-a înregistrat în rândul stomatologilor cu +16,1%**, urmat de personalul sanitar mediu cu +7,1%, cea mai mică creștere, aproape insesizabilă fiind în rândul medicilor, cu +0,7%. **La polul opus, o rată de descreștere de aproape o cincime s-a înregistrat în rândul farmaciștilor, -18,5%** (de la 108 farmaciști în 2007 la 88 farmaciști în 2011).

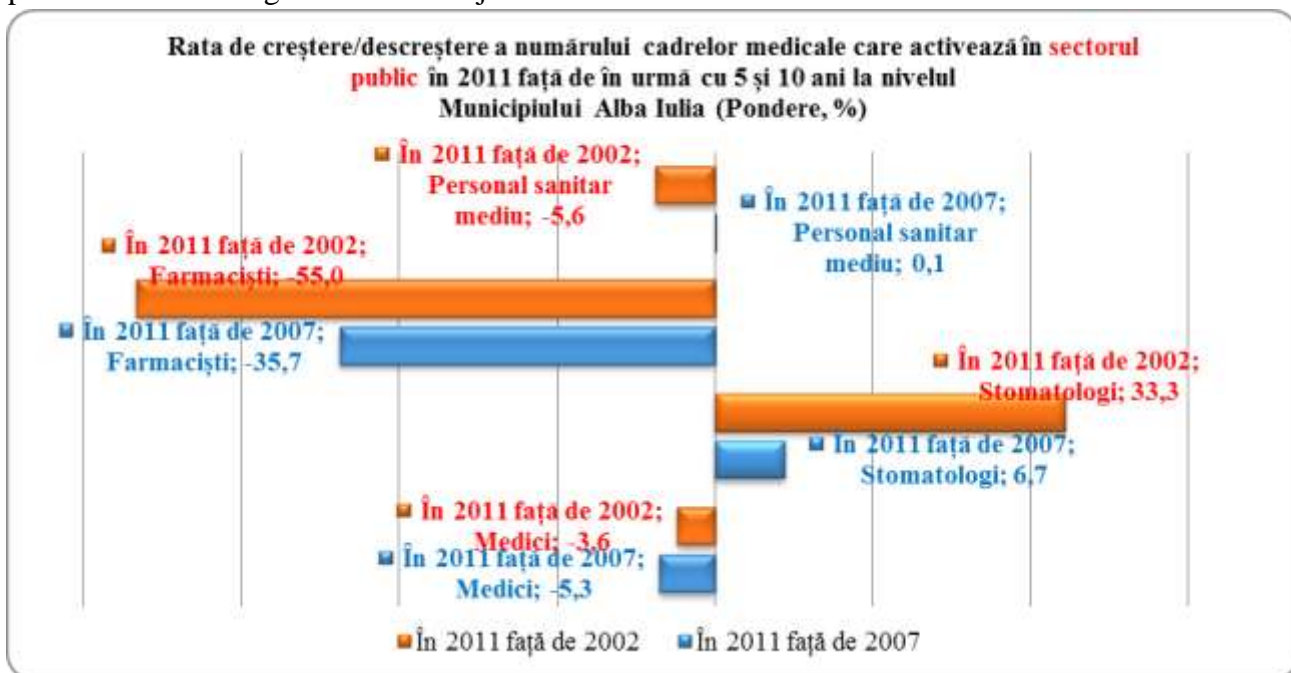
Analizând evoluția numărului personalului medical **timp de un deceniu** (în 2011 față de 2002), **cea mai mare rată de creștere s-a înregistrat, în rândul farmaciștilor, cu aproape o treime, +27,5%** (de la 69 farmaciști în 2002 la 88 farmaciști în 2011), urmată de cea în rândul **stomatologilor cu +18,0%** (de la 61 stomatologi în 2002 la 72 stomatologi în 2011) și cea în rândul **medicilor cu 15,3%** (de la 236 medici în 2002 la 272 medici în 2011). Din numărul total de medici înregistrați în 2011, **aproape un sfert (23,9%) sunt medici de familie** (65 medici). **Cea mai mică rată de creștere s-a înregistrat în rândul personalului sanitar mediu cu +11,9%** (de la 901 persoane în 2002 la 1008 persoane în 2011).

O evoluție interesantă în ultimii 5 și 10 ani a avut-o numărul personalului medical în funcție de sectorul în care activează: public sau privat. Analizând separat acest aspect, s-a observat **evoluții surprinzătoare**. De pildă, timp de un deceniu, **numărul farmaciștilor** care activează în **sectorul public s-a redus cu peste jumătate (-55.0%)**. **Numărul medicilor** din sectorul public s-a redus **cu -3,6 %**, iar a **personalului sanitar mediu cu -5,6%**. În schimb, **numărul medicilor** care activează în **sectorul privat a crescut timp de 10 ani de 3,5 ori (+366,7%**, de la 12 medici în 2002 la 56 medici în 2011), iar cel a **personalului sanitar mediu de peste 2 ori (+226,5%**, de la 68 persoane în 2002 la 222 persoane în 2011). De asemenea, și **numărul farmaciștilor din sectorul privat a crescut cu +61,2%** (de la 49 farmaciști în 2002 la 79 farmaciști în 2011). Mai multe detalii cu privire la evoluția numărului personalului medical

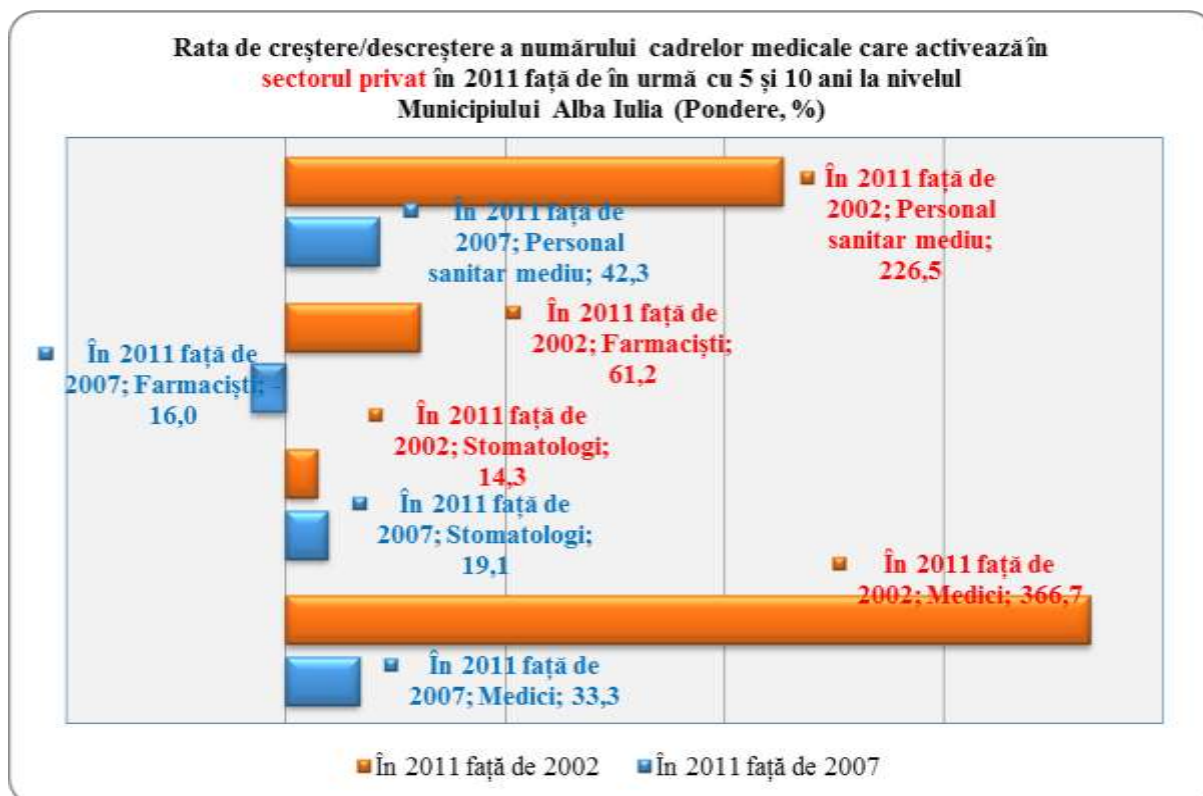
¹⁴⁸ Datele statistice au fost centralizate și prelucrate matematic având la bază evidențele statistice oficiale de la Institutul Național de Statistică, Baza de date a localității (BDL) din 2002, 2007 și 2011, 2015, UAT Alba Iulia, site INS baza Tempo – Online - SAN101B - Unitati sanitare pe categorii de unitati, forme de proprietate, județe și localități

în 2011, față de în urmă cu 5 și 10 ani și care activează fie în sectorul public, fie în cel privat, pot fi observate din graficele de mai jos.

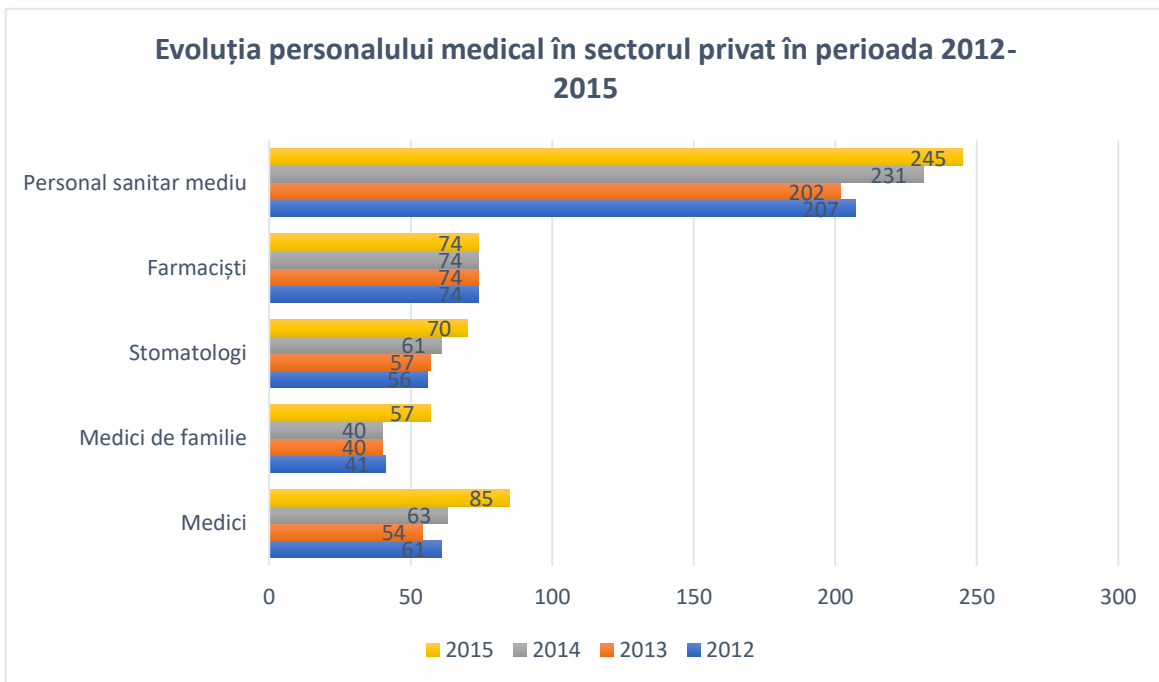
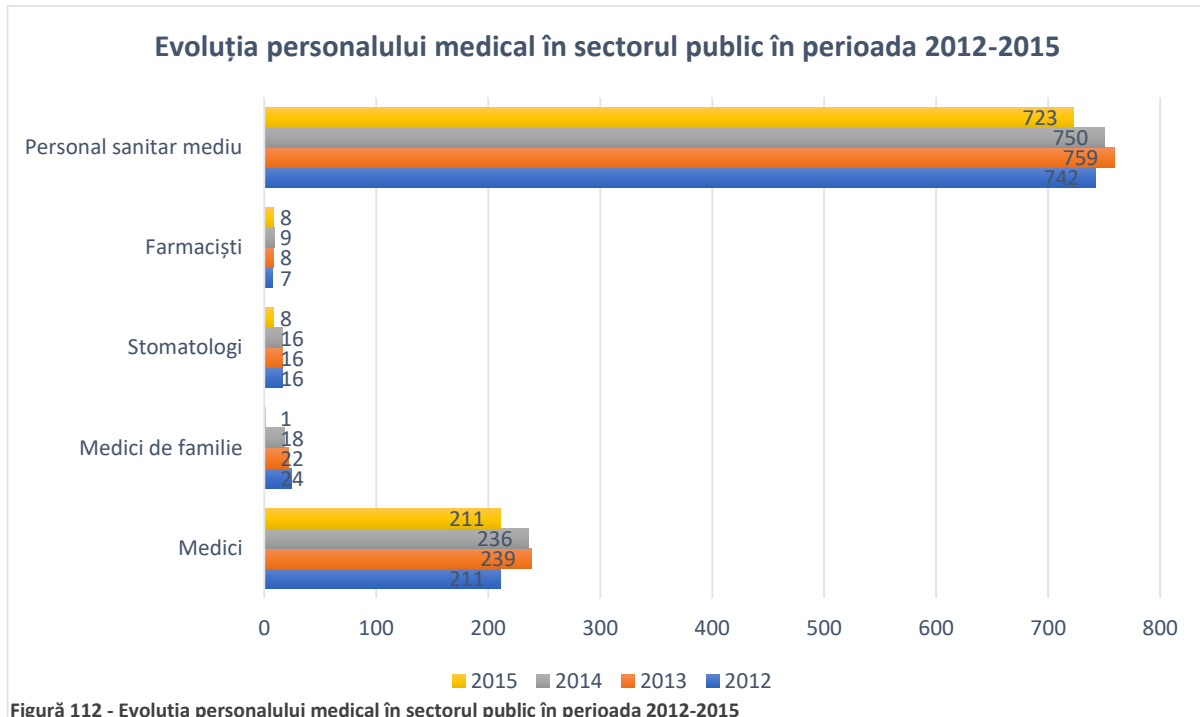
Figură 111- Rata de creștere/descreștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul public (2002,2007,2011)

Figură 110 - Rata de creștere/descreștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul privat (2002,2007,2011)

Evoluția personalului medical în perioada 2012-2015, conform datelor furnizate de INS, este evidențiată în graficele de mai jos:

c) Infrastructura socială

În urma cercetărilor elaborate în cadrul unui studiu la nivel național referitor la stadiul de dezvoltare a serviciilor sociale în 2011¹⁴⁹, **județul Alba a ocupat poziția a 16-a privind gradul de dezvoltare a serviciilor sociale**, pe primele 3 locuri fiind municipiul București și județele Harghita și Cluj, iar la polul opus județele Ilfov, Suceava și Neamț.

În **județul Alba** au fost identificați **127 de furnizori acreditați de servicii sociale**, dintre care **32 furnizori acreditați de servicii sociale în municipiul Alba Iulia (2017)**.

În Alba Iulia există 32 de furnizori care au primit din partea Ministerului Muncii și Justiției Sociale acreditarea ca furnizor de servicii sociale (situație existentă în ianuarie 2017), care au sediul și sunt active în municipiul nostru¹⁵⁰. Această infrastructură socială din municipiul Alba Iulia este destinată următoarelor **categorii de beneficiari: copii 0-6 ani, copii 7-16 ani, copii 17-18 ani, tineri 18-26 ani, adulți, familie și persoane vârstnice**.

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ PE CATEGORII DE BENEFICIARI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Este important să amintim faptul că **în cele mai multe situații un furnizor asigură infrastructură și servicii pentru mai multe categorii de beneficiari**. În Municipiul Alba Iulia, conform datelor publicate de Ministerul Muncii și Justiției Sociale¹⁵¹, au fost identificați următorii furnizori:

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
1	Asociația „As 2001” Alba Iulia	Centru de formare și consiliere	Servicii de formare, consiliere profesională, calificare și recalificare
2	Asociația „Centrul Iochebed”	Centrul de consiliere și informare pre și post avort	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil
3	Asociația „Filantropia Ortodoxă Alba Iulia”	Centru de servicii acordate în comunitate "Sf. Meletie" Alba Iulia- centru de zi pt persoane cu handicap	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități
		Așezământul social „Sfântul Vasile cel Mare” -centrul rezidențial pentru protecția copilului	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială
		Centrul educațional de zi „Sfântul Nicolae” Alba Iulia	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți

¹⁴⁹ ”Stadiul dezvoltării serviciilor sociale în 2011. Evaluarea stadiului dezvoltării Sistemului Național de Servicii Sociale din România”, studiu elaborat în cadrul Proiectului ”Creșterea gradului de implementare a legislației privind serviciile sociale la nivel local în contextul procesului de descentralizare”, Cod SMIS 10845, finanțat din Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative (POS DCA), beneficiar Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale,

¹⁵⁰ Datele statistice și informațiile au fost prelucrate pe baza platformei informatice ”Registrului electronic unic al serviciilor sociale”, ”Furnizori de Servicii”, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - Politici familiale, incluziune și asistență socială, <http://www.mmuncii.ro/sas/index>

¹⁵¹ ”Registrul electronic unic al serviciilor sociale”, ”Furnizori de Servicii”, Ministerul Muncii și Justiției Sociale - Politici familiale, incluziune și asistență socială, <http://www.mmuncii.ro/sas/index>

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
		Serviciul socio medical de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice Alba Iulia	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență
		Adăpost de noapte	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost
4	Asociația „Izvorul Tămăduirii” Alba	Casa de tip familial „Izvorul Tămăduirii” Casa de tip familial „Adolescența”	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special
5	Asociația Non Guvernamentală Maria Beatrice	Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți
6	Asociația pentru Consiliere și Asistență Specializată A.C.A.S.	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități multiple	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți
7	Asociația „Rița Tița”	Casa de tip familial „Rița Gărgărița”	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special
8	Asociația „SM Speromax” Alba	Serviciul social acordat în comunitate destinat persoanelor adulte	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități
9	Asociația „Steaua Speranței”	Casa de tip familial pentru copii	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special
10	Direcția de Asistență Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Cantina de ajutor social	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de saracie
		Centrul pentru adăpostirea victimelor violenței în Familie	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane victime ale traficului de persoane
		Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii „Sfânta Maria”	Centre de zi pentru familie cu copii
		Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Centre de zi pentru persoane vârstnice
11	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba	Cămin pentru persoane vârstnice Alba Iulia	Centre de zi pentru persoane vârstnice
		Casa de tip familial nr. 9 Alba Iulia	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special
		Locuință protejată pentru persoane cu handicap adulte nr. 16 Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane cu dizabilități

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
		Centrul maternal pentru 6 cupluri - mamă copil „Speranța” Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil
		Centrul de primire în regim de urgență Pinocchio Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)
		Centrul de tranzit Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)
		Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Arnsberg	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți
12	Fundația Paem Alba	Organizația pentru Dezvoltare Durabilă Locală în Folosul Comunității și al Locuitorilor ei	Medierea muncii și consiliere în carieră; cercetare, dezvoltare în științe sociale și umaniste; plasarea forței de muncă
13	Soicetatea de Ajutorare Diakonia	Cămin pentru persoane vârstnice „Casa „Filadelfia Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice
		Cămin pentru persoane vârstnice „casa Iope” Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice
		Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Betesda casa Ararat	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități
		Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Betesda casa Elim	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități
		Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Betesda casa Betania	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități
14	Asociația „Casa Sfântul Nicolae”	Cămin pentru persoane vârstnice	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice
15	Asociația „Montana Moșilor Alba Iulia”	Centru de consiliere și sprijin pentru persoanele din Țara Moșilor	Centre de protecție socială, consultanță, informare, servicii umanitare pentru persoane dezavantajate
16	Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Alba	Filiala Alba lucrează pentru persoanele cu deficiență de auz, tineri și bătrâni, pentru rezolvarea problemelor pe care aceștia le întâmpină și nu le pot rezolva singuri.	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane cu dizabilități de auz

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
		Ajutăm în diferite probleme sociale și oferim servicii de interpretare în limbaj mimico-gestual oriunde este nevoie în județele Alba și Hunedoara	
17	Asociația Nevăzătorilor din România Filiala Județeană Alba	Filiala Alba lucrează pentru persoanele cu deficiențe de vedere, tineri și bătrâni, pentru rezolvarea problemelor pe care aceștia le întâmpină și nu le pot rezolva singuri	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane cu dizabilități de vedere
18	Asociația „Pakiv România”	Centru de consiliere, sprijin, formare pentru persoanele de etnie romă	Centre rezidențiale de sprijin și consiliere pentru persoanele de etnie romă
19	Asociația „Proiectul Viziunea Nevăzătorilor”	Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități de vedere	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială
20	Asociația „Romanian Soul Entity”	Centru de formare, consiliere și recalificare	Servicii de consiliere profesională
21	Asociația „Sfântul Andrei” Bărbant	Așezământul pentru persoane vârstnice Sfântul Andrei 1 Bărbant	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice
		Așezământul social pentru persoane vârstnice Sfântul Andrei 2 Bărbant	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice
22	Asociația Sicado pentru Dezvoltare Durabilă Alba Iulia	Centru de formare și consiliere	Servicii de formare profesională
23	Asociația Sofia - Curățenie și Îngrijire la Domiciliu	Îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență
24	Asociația „Sprijiniți Copiii” Alba Iulia	Furnizor autorizat de formare profesională continuă a adulților pentru programe de inițiere, calificare și perfecționare a resurselor umane proprii, ale partenerilor, precum și a celor din comunitățile în care activează.	Servicii de afterschool pentru copii și formare continuă pentru adulți
25	Centrul de Formare și Incluziune Socială (CEFIS România)	Centru pentru formare, calificare, recalificare și incluziune socio-profesională	Formare și consiliere profesională pentru grupurile vulnerabile
26	Societatea Națională de Cruce Roșie din România	Filiala de Cruce Roșie a județului Alba	Sistem de întrajutorare a persoanelor vulnerabile, nevoiaș și cu o situație materială precară din Alba Iulia; îngrijire și servicii medicale la domiciliu
27	S.C. Casa Noastră Bărbant S.R.L.	Cămin pentru persoane vârstnice	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice

Tabel 59 - Furnizorii acreditați de servicii sociale: infrastructura asigurată și categoriile de beneficiari

Este important de subliniat **implicarea activă a Primăriei Municipiului Alba Iulia în sprijinirea organizațiilor non-guvernamentale ce activează în domeniul incluziunii sociale.**

În anul 2017 erau încheiate contracte de parteneriat/acordare servicii sociale între Primăria Municipiului Alba Iulia/Consiliul Local Alba Iulia prin Direcția de Asistență Socială și 6 Organizații Non-guvernamentale (Cristescu, Adela, T.¹⁵², 2017):

❖ **Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Adăpost de noapte** (capacitate de 25 de locuri pentru persoane fără adăpost din Județul Alba, tipul serviciului oferit fiind: asigurarea serviciilor de cazare pe timpul nopții, informare și consiliere, asigurarea unei mese pe zi).

❖ **Asociația „Sfântul Andrei” Bărbant - Căminul pentru persoane vârstnice „Așezământul Sfântul Andrei” din Bărbant** (5 beneficiari; tipul serviciilor - asigurarea serviciilor de găzduire și de hrană, îngrijiri medicale, recuperare și readaptare, activități de ergoterapie și de petrecere a timpului liber, asistență socială și psihologică)

❖ **Asociația pentru Consiliere și Asistență Specializată (A.C.A.S) - Centrul pentru copii cu dizabilități multiple Alba** (12 beneficiari lunar, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului și a instituționalizării copiilor cu autism, down etc prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de recuperare, educație, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii)

❖ **Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia - Centrul de servicii acordate în comunitate „Sfântul Meletie” Alba Iulia** (40 beneficiari lunar, persoane adulte cu handicap; tipul de servicii: Participarea activă a persoanelor cu dizabilități la viața socială, prevenirea instituționalizării, desfășurarea pe timpul zilei a unor activități de abilitare/reabilitare, recreere, socializare, consiliere, dezvoltare a abilităților de viață independentă, orientare profesională).

❖ **Asociația Non-guvernamentală „Maria-Beatrice”** prin Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități „Prietenii Mariei Beatrice” (30 beneficiari lunar, copii cu afecțiuni neuromotorii, osteoarticulare și musculare din municipiul Alba Iulia, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului și a instituționalizării copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de recuperare, educație, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii).

❖ **Asociația SM Speromax Alba** (după datele din 2017 sunt 25 beneficiari lunar, persoane afectate de scleroză multiplă; tipul serviciului fiind informarea și consilierea persoanelor afectate de scleroză multiplă și a aparținătorilor acestora).

❖ **Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Centrul educațional de zi „Sfântul Nicolae”** (19 copii beneficiari, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului școlar/familial și prevenirea instituționalizării copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de îngrijire, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii).

¹⁵² Informații oferite prin bunăvoința Doamnei Adela Tania Cristescu – Director Executiv, Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia și a întregului colectiv din cadrul Direcției de Asistență Socială Alba.

❖ **Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Centrul de zi „Cuvioasa Parascheva”** (20 de beneficiari, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului școlar/familial și prevenirea instituționalizării copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de îngrijire, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii)

❖ **Societatea Națională de Cruce Roșie – Alba** (2750 beneficiari; tipul serviciului fiind asigurarea, prin intermediul echipajelor mobile, a serviciilor medicale și de sprijin de specialitate pentru anumite categorii sociale)

Infrastructura socială și serviciile aferente din municipiul Alba Iulia se adresează celor 7 **categorii de beneficiari (copii** (cu vârste între 0-6 ani, 7-16 ani sau 17-18 ani), **tineri** (18-26 ani), **adultți, familie, persoane vârstnice**) aflați în cel puțin una din **următoarele situații:**

- Handicap (psihic, senzorial, vizual, auditiv, alte tipuri de dizabilități)
- Sărăcie (în special sărăcie extremă)
- Boală cronică sau incurabilă
- Persoane care trăiesc în stradă
- Izolare sau marginalizare socială
- Neglijare, abandon
- Lipsa unei locuințe
- Situație de dificultate în familie, separare de părinți (în cazul copiilor)
- Abuz, violență în familie, situație conflictuală în familie
- Șomaj (în special șomaj de lungă durată)
- Lipsă de acces la drepturi sociale
- Vârstă (în cazul persoanelor vârstnice)
- Alte situații de dificultate

Pentru persoanele vulnerabile aflate în cel puțin una din situațiile amintite anterior există următoarele **tipuri de servicii** de care acestea pot beneficia:

- **Consiliere:** psihologică, socială, juridică, informare, identificare probleme și evaluare. De asemenea există și servicii de *evaluare* (psihosocială, medicală) sau de *mediere* (socială sau de familie);
- **Educație:** specială, socială;
- **Servicii de recuperare și reabilitare:** kinetoterapie, logopedie, ergoterapie, masaj, hidroterapie, fizioterapie, terapie ocupațională, alte servicii de recuperare;
- **Găzduire** pe perioadă nedeterminată, determinată sau doar pe timp de zi;
- **Reintegrare** în: familie, comunitate, pe piața muncii (reintegrare profesională). De asemenea, pentru facilitarea reintegrării există și servicii de *orientare* socială, sau profesională;
- **Servicii de asigurare a hranei** și suplimentelor nutritive (prepararea, servirea și distribuirea hranei);
- **Servicii de îngrijire social-medicală de natură medicală;**
- **Sprijin de urgență** în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză;

- Reprezentare interese;
- Servicii de reabilitare a mediului de viață (ambientului), servicii de bază și suport pentru activități zilnice, în special pentru persoane vârstnice;
- *Socializare*, activități socio-culturale, suport și acompaniament.

În ceea ce privește *numărul copiilor* ¹⁵³ *aflați în plasament cu măsură de protecție în sistem rezidențial*¹⁵⁴, potrivit datelor oficiale din cadrul *Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba*, la nivelul municipiului Alba Iulia în anul 2013 erau 57 de copii, cu peste o treime mai mult (+35,7%) față de 2008 (42 de copii), iar potrivit ultimelor date primite, erau la 28 februarie 2017 un număr de 67 de copii după cum urmează:

- în serviciile de protecție de tip rezidențial, din structura D.G.A.S.P.C. Alba – 9 copii;
- în centrele rezidențiale contractate cu furnizori privați de servicii – 50 de copii;
- în centrele rezidențiale aparținând organizațiilor private autorizate – 8 copii.

Referitor la persoanele cu dizabilități care beneficiază de protecție socială, la nivelul municipiului Alba Iulia erau înregistrate în evidența Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba un număr de 2714 de persoane adulte, la data de 31.12.2016, cu aproape o cincime mai multe față de 2008 (+19%, 2292 adulți în 2008) și 319 copii, cu peste jumătate mai puțin față de 2008 (aproximativ -64 %, 892 copii în 2008).

Analizând în funcție de **gradul de handicap**, cei mai mulți **adulți** aveau în februarie 2017 deficiență funcțională accentuată (1685 de adulți în februarie 2017, față de 1903 adulți în 2008, numărul lor fiind în scădere cu – 11,61%), urmați de cei cu deficiență gravă (750 adulți în februarie 2017, față de 651 adulți în 2013, cu +13,8% mai mulți față de 2013). În februarie 2017, față de 2008, cea mai mare rată de creștere s-a înregistrat în rândul adulților cu deficiență funcțională medie, de aproximativ +51%. Numărul adulților cu deficiențe medii era în februarie 2017 de 237 persoane, iar cu deficiențe ușoare 31 de adulți.

În funcție de gradul de handicap, cei mai mulți **copii** înregistrați până la 28.02.2017 au fost în rândul celor cu deficiență funcțională medie (151 de copii în 2017, față de 195 copii în 2013, cu -22,56% față de 2013). Numărul copiilor cu deficiențe accentuate este în scădere considerabilă față de anul 2013, cu -31,4%, iar cel copiilor cu deficiențe grave este în creștere cu 9%. O schimbare considerabilă este și în ceea ce privește situația copiilor cu deficiențe ușoare al căror număr a scăzut cu aproximativ – 98%, față de valorile din anul 2013.

Municipiul Alba Iulia		Adulți			Copii	
Grad handicap	2013 (nr.)	2017 (nr.)	Rata de creștere/descreștere în 2017 față de 2013 (%)	2013 (nr.)	2017 (nr.)	Rata de creștere/descreștere în 2013 față de 2008 (%)
Deficiență funcțională accentuată	1803	1685	-6,5	35	24	-31,4
Deficiență funcțională gravă	651	750	+13,2	119	131	+9,1

¹⁵³ Al căror părinți sau rude au domiciliul în municipiul Alba Iulia

¹⁵⁴ Beneficiază de servicii de cazare, masă, igienă personală, acces la educație, consiliere, etc.

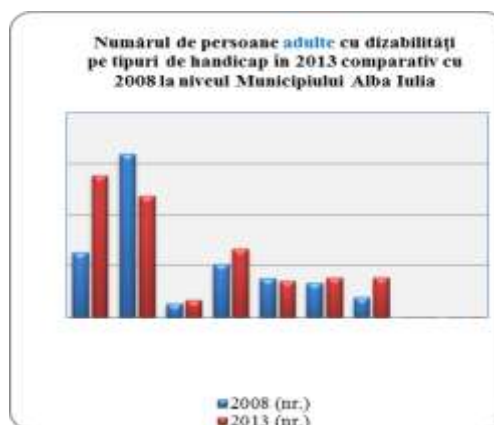
Deficiență funcțională medie	255	237	-7,0	195	151	-22,5
Deficiență funcțională ușoară	33	31	-6	49	1	-97,9

În privința **tipurilor de handicap**, la nivelul municipiului Alba Iulia, în 2017 au fost înregistrați cei mai mulți **adulți** cu handicap fizic (1011 adulți, cu 631 mai mulți adulți față de 2008, + 62,41), urmați de cei cu handicap somatic (al căror număr a scăzut cu 384 adulți, față de 2008, -39,96%) și nevăzători (al căror număr a scăzut în 2013 cu peste un sfert față de 2008, +27,7%, iar apoi a ajuns în prezent la nivelul anului 2008), la polul opus fiind cei cu boli rare sau HIV/SIDA (2 adulți). În rândul **copiilor**, cel mai mare număr înregistrat în 2013 a fost al celor cu afecțiuni somatice (86 de copii, cu 79 mai mulți (+91,86%) decât în 2008), psihice (99 de copii în 2017, cu 50 mai puțini față de 2008, -33,56%) și mentale (45 copii, cu 68 mai puțini, față de 2008, 60,18%), la polul opus fiind cei cu afecțiuni auditive (3 copii). Menționăm faptul că atât în 2017, 2013, cât și 2008 nu a fost nici un copil înregistrat cu boli grave sau HIV/SIDA.

Tipuri de handicap	Fizic	Somatic	Auditiv	Nevăzător	Mental	Psihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Total general
Municipiul Alba Iulia	ADULȚI									
2008 (nr.)	380	961	81	314	230	200	120	3	3	2292
2013 (nr.)	834	713	103	401	215	232	236	4	4	2742
2017 (nr.)	1011	577	106	318	267	211	203	8	2	2703
Rata de creștere/descreștere în 2017 față de 2008 (%)	62,41	-39,96	+28	+1,26	+13,86	+5,21	+40,89	+62,5	-33,3	+15,21
Municipiul Alba Iulia	COPII									
2008 (nr.)	75	7	5	13	113	149	84	0	0	446
2013 (nr.)	16	129	4	12	82	121	34	0	0	398
2017 (nr.)	13	86	3	5	45	99	56	0	0	307
Rata de creștere/descreștere în 2013 față de 2008 (%)	-82,67	+91,86	-40,0	-61,54	-60,18	-33,56	-33,33	0,0	0,0	-31,7

Figură 115 - Numărul de copii cu dizabilități pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008

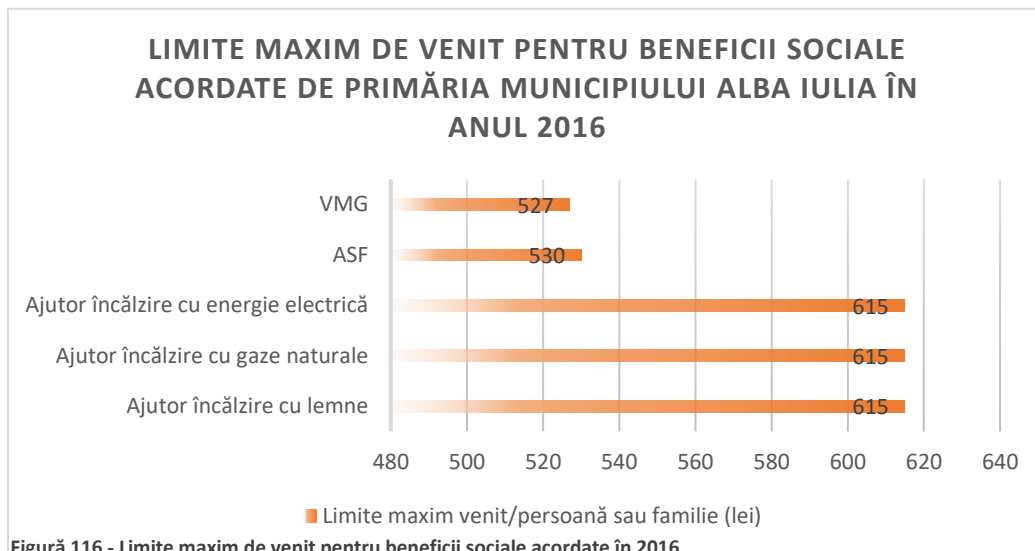
Figură 114 - Numărul de persoane adulte cu dizabilități pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008

Prin Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia sunt oferite diferite tipuri de beneficii sociale pentru

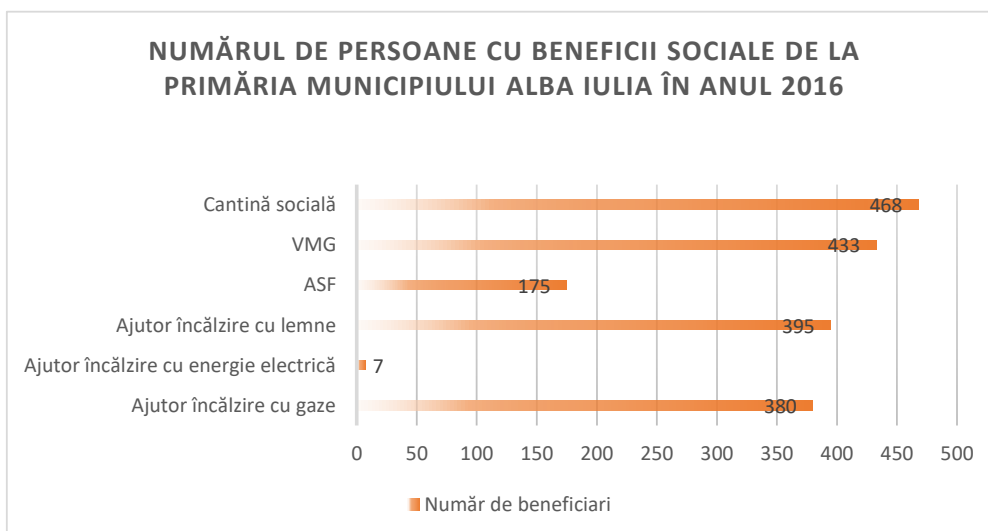
beneficiarii care îndeplinesc anumite condiții: *Venit Minim Garantat (VMG)*, *ajutoare pentru întreținere* (de exemplu: încălzire cu lemne, încălzire cu energie electrică, încălzirea locuinței cu gaz, etc.), *alocații de stat pentru copii, indemnizații și alocații pentru familii cu copii* (de exemplu: pentru creșterea copilului, susținerea familiei), *indemnizații pentru handicap grav, hrană, lapte praf pentru copii, Ajutoare Financiare Speciale* (de exemplu: ajutoare de urgență, pentru reabilitarea termică a locuințelor), *legitimații pentru transport urban pentru persoane vârstnice*, etc. (Cristescu, Adela, T., 2017)

Potrivit datelor oficiale, **limitele maxime de venit/persoană sau familie pentru beneficii sociale** sunt:

Figură 116 - Limite maxim de venit pentru beneficii sociale acordate în 2016

În anul 2016, din numărul total de persoane eligibile pentru beneficii sociale, cele mai multe au beneficiat de ajutor la încălzirea locuinței cu lemne (395), iar cele mai puține de ajutor la încălzirea locuinței cu energie electrică (7 beneficiari).

Figură 117 - Numărul de persoane cu beneficii sociale în anul 2016

Analizând datele oficiale privind **situația persoanelor care au beneficiat de servicii sociale oferite de Primăria Municipiului Alba Iulia prin compartimentele Direcției de Asistență Socială, în ultimii 3 ani** (perioada 2011-2013), **cele mai vizibile dinamici** sunt: (în colab.: Cristescu, Adela, T., 2017)

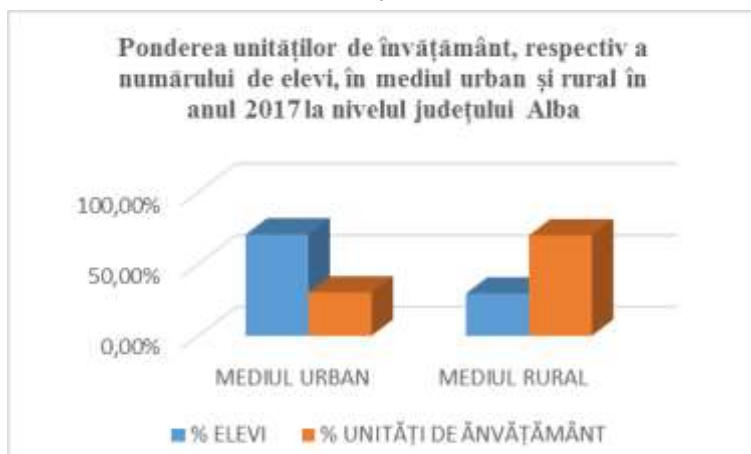
- Creșterea de 4 ori a numărului (+75,69%) de *persoane vârstnice*, care au beneficiat de serviciile Centrului de Zi pentru Persoane Vârstnice Alba în 2016, față de 2011 (de la 350 la 1440 persoane);
- Rata de creștere a numărului de *familii beneficiare de VMG* cu +54,04% în 2016, față de 2011 (de la 199 la 433);
- Dublarea numărului de persoane/familii care au beneficiat de *ajutor pentru încălzirea cu lemne*, +55,7% în 2016, față de 2011 (de la 175 la 395);
- Scăderea numărului de persoane/familii care au beneficiat de *ajutor pentru încălzirea cu lemne fără VMG* în 2016, față de 2013, de la 35 la 24;
- Rata de creștere a numărului de *alocații de stat pentru copii* cu +4,82% în 2016, față de 2013 (de la 790 la 830);
- Rata de creștere a numărului de *indemnizații creștere copil* cu + 25,33 în 2016, față de 2013 (de la 507 la 679);
- Rata de creștere a numărului de *stimulente inserție creștere copil* cu +75,96 % în 2016, față de 2013 (de la 50 la 208);
- Rata de scădere a numărului de *alocații pentru susținerea familiei* cu -14,29% în 2016, față de 2013 (de la 200 la 175);
- Rata de creștere a numărului de *asistenți personali* cu + 10,53% în 2016, față de 2013 (de la 153 la 171);
- Rata de creștere a numărului de *indemnizații pentru handicap grav* cu peste o treime, +33,81% în 2016, față de 2013 (de la 233 la 352);
- Creșterea numărului de *ajutoare de urgență* în 2016, față de 2013, de la 38 la 56 beneficiari;
- Rata de scădere a numărului de *ajutoare financiare speciale pentru încălzirea locuinței cu gaz* cu – 61,46% în 2016, față de 2013 (de la 986 la 380);
- Rata de scădere a numărului de *porții de hrană oferite prin Cantina de Ajutor Social* cu -54,43% în 2016, față de 2013 (de la 869 la 396);
- Numărul mediu de beneficiari, care au primit *porții de lapte praf pentru copii cu vârste cuprinse între 0-12 luni* a fost în medie de 46 de beneficiari pe lună în anul 2016. Au fost distribuite 3746 cutii de lapte praf în anul 2016, care au ajuns la beneficiari (informații oferite de angajații DAS Alba). Important de menționat este **transformarea de către Consiliul Local a unor nevoi identificate la nivelul municipiului în hotărâri de consiliu local** (HCL), unice în felul lor, două exemple în acest sens fiind situațiile de mai jos: (Cristescu, Adela, T., 2017)
  - Pentru a veni în preîntâmpinarea unor discordanțe între beneficiari de servicii oferite de doi furnizori amplasați în aceeași zonă (Cantina de ajutor social și Centrul de zi pentru persoane vârstnice), dar și pentru diversificarea serviciilor, s-a hotărât să se acorde masă la Cantina de ajutor social pensionarilor, care au împlinit vârsta de 60 de ani și care aveau venit mai mic de 450 lei în 2016, , fără contribuție personală, urmând a crește nivelul de venit în funcție de pensia minimă (adică 520 de lei începând de la 01.03.2017).

- **Începând cu anul 2003, Primăria Municipiului Alba Iulia a sprijinit și susținut financiar organizarea de evenimente speciale pentru integrare și solidaritate socială**, cum este de pildă evenimentul cu participare internațională "Cupa ACAS" în care sunt premiați copiii și tinerii cu dizabilități pentru diferite rezultate obținute. La această competiție participă aproximativ 100 de copii și tineri cu diferite dizabilități, evenimentul ajungând în 2016 la a XIV ediție consecutivă (Cristescu, Adela, T., 2017).

d) Infrastructura de învățământ

Potrivit datelor statistice oficiale ale Inspectoratului Școlar Județean Alba, în 2017, **la nivelul întregului județ Alba erau înregistrate 505 unități de învățământ**, dintre care 152 în mediul urban (30,09%), iar 353 în mediul rural (69,91%). Analizând numărul total de elevi, raportul se inversează, astfel 70,5% dintre copiii și elevii sunt în mediul urban (38512), iar 29,5% în mediul rural (16115 copii și elevi).

Figură 118 - Pondere unităților de învățământ, respectiv a numărului de elevi, în mediul urban și rural în anul 2017

Calitatea actului educațional depinde, printre alți factori și de calitatea personalului didactic definită în funcție de formarea continuă a acestuia, de gradele didactice obținute în urma examenelor specifice.

La nivelul județului Alba, în învățământul preuniversitar, în anul școlar 2016/2017, dintr-un total de 4225 de cadre didactice, mai bine de jumătate dețineau gradul didactic I (54,43%), aproape o cincime aveau definitivatul (17,77%), aproximativ tot atâția gradul didactic II (19,55%), iar 8,25% nu dețineau niciun grad didactic - în această categorie fiind incluși, în mare majoritate, tinerii profesori debutanți.

Din punct de vedere igienico-sanitar, în județul Alba în anul 2017, unitățile de învățământ dețineau autorizație sanitară de funcționare în proporție de 97,7%(132 din 135). Vorbim despre o creștere semnificativă, în condițiile în care în anul 2011 doar 64% dintre unitățile de învățământ la nivelul județului aveau autorizație sanitară.

Figură 119 - Calificarea personalului didactic în anul 2017

Privitor la *infrastructura de învățământ a municipiului Alba Iulia*, anul 2017 aduce o redresare a numărului de grădinițe din oraș, comparativ cu anul 2011, numărul celorlalte tipuri de unități de învățământ rămânând relativ constant față de acum șase ani. Aceste date statistice

Figură 120 - Evoluția numărului de unități de învățământ pe niveluri de învățământ la nivelul municipiului Alba Iulia

sunt determinate în mod special de evoluțiile demografice, în mod particular evoluția ratei natalității la nivelul municipiului.

creștere/descrștere ale *numărului de copii, elevi sau studenți înscriși în unitățile de învățământ din municipiul Alba Iulia*, în ultimele două decenii.

Evoluțiile în plan demografic, dar și o serie de restructurări în sistemul de învățământ au influențat în mod direct ratele de

Între 2002 – 2011, în rândul elevilor înscriși în *învățământul de arte și meserii s-au înregistrat cele mai mari rate de descrescere în rândul elevilor*, cu -95,5% (de la 1689 elevi în 2002 la 74 elevi în 2011). Cauza directă au fost restructurările la nivel național în domeniul învățământului tehnic și profesional. Anii 2014-2015 înregistrează creșteri substanțiale ale numărului de elevi înscriși în învățământul profesional, pe măsura revigorării acestei categorii de școli și a schimbărilor în legislație, astfel: în anul 2014, numărul a crescut de la 74 de elevi în 2011, la 293 de elevi în anul 2014 și la 388 de elevi în 2015 (creșteri cu 80,93%, față de 2011). Valori negative accentuate ale ratei de descrescere s-au înregistrat între 2002 – 2015 în rândul elevilor înscriși în *învățământul gimnazial, cu aproape jumătate, - 42,36%* (de la 4176 elevi în 2002, la 2587 elevi în 2011 și la 2407 elevi în 2015). Dacă între anii 2002 - 2011, numărul elevilor înscriși în *învățământul primar* scăzuse cu o zecime, *-10,9%* (de la 2622 elevi în 2002, la 2335 elevi în 2011), între 2011 și 2015 se înregistrează creșterea substanțială a efectivului de elevi cu 998 de persoane, adică aproximativ + 30%. Timp de un deceniu a scăzut cu aproape jumătate, *-44% și numărul studenților*, datorită în special desființării unei universități particulare și a emigrării tinerilor (fie în alte centre universitare, fie în căutarea unui loc de muncă în străinătate), de la 7366 studenți în 2002, la 4122 studenți în 2011. Descrșterea numărului de studenți care învață în Alba Iulia se menține și în perioada 2011-2015, ajungând la 3694 de studenți în anul 2015 (o scădere cu 428 de studenți, deci – 10,38% în doar 5 ani).

Dacă între anii 2007 – 2011, creșterea natalității a determinat *rate de creștere în rândul copiilor înscriși în grădinițele albaiuliene, cu +15,7% mai mult față de anul 2007* (de la 2227 copii în 2007, la 2576 copii în 2011), numărul acestor copii este *în scădere în anul 2015, față de anul 2011*, ajungând la 2278 de copii, cu – 11,57%. Spre deosebire de perioada 2007-2011, când s-au înregistrat rate de creștere în rândul *elevilor înscriși în învățământul liceal, cu +1,4% mai mult față 2007*, (de la 5197 la 5268 elevi în 2011), între anii 2011 – 2015 se poate observa o scădere mare a numărului elevilor, cu – 25,19% (3941 elevi în 2015). Preocuparea

continuă în rândul tinerilor cu privire la obținerea unei calificări, aspect important în facilitarea obținerii unui loc de muncă, a determinat rate de creștere foarte mari ale **elevilor înscriși în învățământul postliceal, cu +140,6% mai mult față de anul 2002** (de la 340 elevi în 2002, la 818 elevi în 2011), dar a scăzut mai apoi considerabil, între 2011 – 2015, (de la 818 elevi în 2011, la 507 elevi în 2015) cu aproximativ – 38 %. (cf. INS – Baza de date Tempo – Online – matricea SCL103D - Populația școlară pe niveluri de educație, județe și localități).

Evoluțiile în plan demografic, restructurările în sistemul de învățământ și condițiile de salarizare ale cadrelor didactice au determinat pentru cele mai multe tipuri de învățământ rate semnificative de descreștere ale **personalului didactic, iar mai apoi pentru anumite tipuri de învățământ creșteri față de anul 2011**. Astfel, **între 2007-2011, cele mai mari rate de descreștere s-au înregistrat în rândul personalului didactic din învățământul liceal cu aproape jumătate, -45,5%** (de la 519 cadre didactice în 2007, la 283 cadre didactice în 2011). Situația s-a îmbunătățit între 2011-2015, personalul didactic din învățământul liceal crescând cu 98 de persoane în 2015 (aproximativ + 25,72%). **Între 2002-2015, numărul personalului didactic din învățământul gimnazial a scăzut cu -33,16%** (de la 377 cadre didactice în 2002, la 252 cadre didactice în 2011), **iar cel din învățământul universitar cu -27,75%** (de la 209 cadre didactice în 2002, la 151 cadre didactice în 2015).

Rate de creștere a personalului didactic care activează în învățământul preșcolar era în anul 2015 cu 16,17% mai mult față de anul 2002 și cu +5,39% mai mult față de anul 2011 (de la 140 cadre didactice în 2002, la 158 cadre didactice în 2011 și la 167 cadre în 2015). Cele mai nesemnificative evoluții s-au înregistrat în rândul **personalului didactic din învățământul primar**, acesta **înregistrând timp de 10 ani o ușoară creștere de +1%**. **Cele mai mari fluctuații ale personalului didactic în ultimii 15 ani s-au înregistrat în învățământul postliceal, crescând de 7 ori** (+700%, de la 4 persoane în 2002, la 24 persoane în 2011) și apoi scăzând drastic, la 9 persoane, în 2015 (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea SCL104D - Personalul didactic pe niveluri de educație, județe și localități).

Un aspect foarte important de menționat, care se reflectă atât în calitatea personalului didactic, cât și a elevilor, este acela că, în urma observației unui orizont de timp destul de lung, s-a constatat faptul că **municipiul Alba Iulia este bine reprezentat la olimpiadele școlare naționale și internaționale**, cu rezultate deosebite. Cele mai valoroase rezultate au fost obținute de elevii participanți în domeniile: științe exacte (matematică, informatică, astronomie, fizică, chimie, etc.) , științe socio-umane (geografie), tehnologic, vocațional (în special discipline teologice), muzică și arte plastice, etc.

Un indicator important în oferirea unei imagini cu privire la infrastructura de învățământ din municipiul Alba Iulia este **nivelul de dotare care facilitează elevilor accesul la o educație și un învățământ de calitate**. Pentru acest aspect s-au analizat câțiva indicatori precum: numărul de biblioteci, numărul de computere (PC), numărul de săli de clasă și cabinete școlare, numărul de ateliere școlare, numărul de săli de gimnastică, unii raportați la numărul de elevi.

În ceea ce privește numărul de **biblioteci și centre de informare documentare** aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic, există un număr de 16 unități distribuite astfel:

Nr.	Unitatea de învățământ
1	Colegiul Militar "Mihai Viteazul" Alba Iulia
2	Colegiul Național "HCC" Alba Iulia
3	Colegiul Tehnic "Al. Domșa" Alba Iulia
4	Colegiul Tehnic "Dorin Pavel" Alba Iulia
5	Colegiul Tehnic "Apulum" Alba Iulia
6	Liceul de Arte "Regina Maria" Alba Iulia
7	Liceul Sportiv Alba Iulia
8	Seminarul Teologic Ortodox „Mitropolit Simion Ștefan”Alba Iulia
9	Liceul Teologic Romano Catolic Alba Iulia
10	Grup Școlar de Cooperație Alba Iulia
11	Școala "Vasile Goldiș" Alba Iulia
12	Școala "Ion Agârbiceanu" Alba Iulia
13	Școala "Mihai Eminescu" Alba Iulia
14	Colegiul Economic "Dionisie Pop Marțian" Alba
15	Școala Gimnazială "Avram Iancu" Alba Iulia
16	Biblioteca Casei Corpului Didactic Alba

Tabel 60 - Situația bibliotecilor și centrelor de informare documentare aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic

Dacă în urmă cu 15 ani, în evidențele statistice oficiale nu exista niciun **computer** în unitățile de învățământ din municipiul Alba Iulia, în 2015 numărul acestora a ajuns la 2012 de PC-uri, o creștere cu +32,11% față de anul 2007 (1366 PC-uri în 2007). În 2015, raportat la numărul total de elevi și studenți din municipiu, media a fost de aproximativ 8 persoane/computer, față de 16,3% persoane/computer în 2007. (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea SCL112B - Numărul PC-urilor pe niveluri de educație, județe și localități).

Timp de 10 ani, numărul **sălilor de clasă și a cabinetelor școlare** a scăzut de la 575 în 2002, la 555 în 2011 și la 540 în anul 2015. În 2015 erau 28,59 elevi și studenți/sala de clasă sau cabinet școlar, comparativ cu 38,8 elevi sau studenți/ sală de clasă sau cabinet școlar în urmă anul 2007. (SCL105B - Săli de clasă (cabinete școlare/amfiteatre) pe niveluri de educație, județe și localități)

Numărul **laboratoarelor școlare** a crescut de la 84 laboratoare școlare în 2002, la 136 de laboratoare în 2015. În ultimii 10 ani, numărul mediu de elevi și studenți/laborator școlar a scăzut cu aproape jumătate de la 200,5 în 2007 la 113,55 în 2015. (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea SCL106C - Laboratoare școlare pe niveluri de educație, județe și localități).

Dacă în urmă cu 15 ani nu exista în evidențele statistice oficiale nicio **sală de gimnastică** în cadrul unităților de învățământ, în 2015 s-au înregistrat 20 de săli. Numărul de elevi și studenți/sală de gimnastică se situa la nivelul anului 2015 la un număr de aproximativ 772 de persoane /sală de gimnastică. (cf INS – Baza Tempo-Online – SCL107C - Săli de gimnastică pe niveluri de educație, județe și localități).

Nivelul de învățământ	Tipuri de instituții de învățământ	Numărul de unități de învățământ	Denumirile unităților de învățământ
Preșcolar	Grădiniță cu program normal (GPN)	12	GPN Nr. 1, GPN Nr. 6, GPN Nr. 10, GPN Nr. 16, GPN "Dumbrava Minunată", GPN Micești, GPN Bărbant, GPN Pâclișa, GPN Partoș, GPN Oarda de Jos, GPN Oarda de Sus, GPN Romano Catolică
	Grădiniță cu program prelungit (GPP)	8	GPP Nr.2, GPP Nr. 8, GPP Nr. 9, GPP Nr. 11, GPP Nr. 12, GPP Nr. 13, GPP Nr. 14, GPP "Scufița Roșie",
Primar și gimnazial	Școala Primară cu clasele I-IV (ȘP)	2	ȘP Pâclișa, ȘP "Sf. Iosif"
	Școala Generală cu clasele I-VIII (ȘG)	8	ȘG "Vasile Goldiș", ȘG "Avram Iancu", ȘG "Ion Agârbiceanu", ȘG "Mihai Eminescu", ȘG "Liviu Rebreanu", ȘG Bărbant, ȘG Micești, ȘG Oarda
Special (primar și gimnazial)	Școală Specială	1	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Alba Iulia
Liceal (de zi, seral sau cu frecvență redusă)	Colegiu Național (CN)	1	Colegiul Național "Horea, Cloșca și Crișan"
	Colegiu Militar (CM)	1	Colegiul Militar "Mihai Viteazul"
	Colegiu Economic (CE)	1	Colegiul Economic "D.P. Marțian"
	Liceu Vocațional (LV) - Seminar Teologic (ST)	4	Liceul de Muzică și Arte Plastice, Liceul Sportiv Alba Iulia, Seminarul Teologic Ortodox "Mitropolit Simion Ștefan", Seminarul Teologic Romano Catolic "Grof Majlath Gusztav Karoly"
	Colegiu Tehnic (CT)	3	Colegiul Tehnic "Apulum", Colegiul Tehnic "Dorin Pavel", Colegiul Tehnic "Al. Domșa"
Profesional	Colegiu Tehnic (CT) Colegiu Economic (CE), Colegiu de Afaceri (CA)	5	Colegiul de Afaceri Alba Iulia (fost Grupul Școlar de Cooperatie), Colegiul Economic "D.P. Marțian", Colegiul Tehnic "Apulum", Colegiul Tehnic "Dorin Pavel", Colegiul Tehnic "Al. Domșa"
Postliceal (bugetat, cu taxă)	Școală Postliceală (ȘP), Colegiu Tehnic (CT), Afaceri (CA)	3	Școala Postliceală Sanitară, Colegiul de Afaceri al Camerei de Comerț și Industrie Alba Iulia, Colegiul Tehnic "Dorin Pavel"
Universitar (bugetat, cu taxă)	Universitate	2	Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Extensie a Universității Tehnice din Cluj Napoca

Tabel 61 - Rețeaua de unități de învățământ din municipiul Alba Iulia

Pentru **activități extrașcolare** există în municipiu atât unități de învățământ bugetate (de exemplu Platul Copiilor Alba Iulia), cât și particulare (de exemplu Școala Populară de Arte Alba Iulia).

O atenție deosebită ar trebui acordată unităților de învățământ preuniversitar care oferă elevilor posibilitatea obținerii unei calificări. În anul școlar 2012-2013, **rețeaua unităților de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)** din municipiul Alba Iulia era formată din: 4 licee cu profil tehnologic zi buget (Colegiul Tehnic "Al. Domșa", Colegiul Tehnic "Dorin Pavel", Colegiul Tehnic "Apulum", Colegiul Economic "D.P. Marțian"), 2 licee cu profil tehnologic seral (Colegiul Tehnic "Dorin Pavel", Colegiul Tehnic "Apulum"), 2 licee cu profil tehnologic

privat (Colegiul de Afaceri, Școala "Sf. Iosif"), 2 licee care oferă stagii de practică (Colegiul Tehnic "Al. Domșa" și Colegiul Tehnic "Dorin Pavel"), 2 licee care oferă învățământ profesional (clasa a X-a) (Colegiul Tehnic "Al. Domșa", Colegiul Tehnic "Dorin Pavel"), 1 liceu care oferă învățământ postliceal bugetat (Colegiul Tehnic "Dorin Pavel"), o unitate de învățământ postliceală cu taxă (S.C. Postliceală Sanitară) și o unitate de învățământ postliceală particulară (Colegiul de Afaceri Alba Iulia). Începând cu anul școlar 2014/2015 învățământul profesional a fost extins la două unități de învățământ de stat (Colegiul Economic "D.P. Marțian" și Colegiul Tehnic "Apulum") și la o unitate de învățământ particulară (Colegiul de Afaceri Alba Iulia).

Oferta învățământului tehnic și profesional la nivelul municipiului Alba Iulia pe domeniul de calificare este următoarea: *mecanic, construcții, instalații și lucrări publice, electromecanic, electronică și automatizări, industrie textilă și pielărie, materiale de construcții, turism și alimentație, comerț, economic, electric, chimie industrială, estetică și igiena corpului omenesc.*

De dată relativ recentă, revenirea la mecanismele școlii profesionale ridică provocarea unei noi paradigme de manifestare a acestei forme de instruire. **Școala Profesională Germană Alba Iulia (SPGA)**¹⁵⁵ se dorește a fi o astfel de schimbare în ceea ce privește învățământul profesional. La inițiativa Consiliului Județean Alba, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Alba, Colegiul Tehnic Alexandru Domșa și Primăria Municipiului Alba Iulia, dar și cu aportul unor companii locale, s-a înființat Școala Profesională Germană Alba Iulia, după modelul Școlii Profesionale Germane Kronstadt din Brașov. Această alegere a fost întărită de existența unui experiment de succes în municipiul Brașov. În Alba Iulia, această școală oferă: 84 burse de studiu, 2 clase de electromecanic utilaje și instalații industriale, 1 clasă turnător-modelier, practică în prestigioase companii partenere, prioritate la angajare.

e) Infrastructura de cercetare

Dezvoltarea sectorului Cercetare - Dezvoltare - Inovare este unul dintre factorii care pot stimula competitivitatea la nivelul municipiului Alba Iulia. În următoarea perioadă de programare 2014-2020, Comisia Europeană va aloca un buget semnificativ pentru creștere inteligentă, una dintre prioritățile la nivelul Uniunii Europene, în special pentru cercetare și inovare (creare de produse noi și servicii, care să genereze creștere economică și noi locuri de muncă).

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII "1 DECEMBRIE 1918" DIN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Infrastructura de cercetare din cadrul Universității "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia este reprezentată de 18 centre sau institute de cercetare, care acoperă peste 15 domenii științifice.

¹⁵⁵ <http://www.cjalba.ro/scoala-profesionala-germana-la-alba-iulia/>

În general, activitatea acestora se axează pe cercetare științifică în domeniile respective și dezvoltare și implementare de proiecte de finanțare, în special a celor cu finanțare nerambursabilă. În același timp, aceste centre de cercetare oferă și servicii, în special mediului de afaceri. Aceste **servicii** constau în **consultanță** (în domenii precum: economie, contabilitate, sociologie, dezvoltare durabilă, informatică, matematică, ingineria mediului, etc.), **elaborare de documente tehnice** (ex. topografie, cadastru, arheologie, etc.), **elaborare de studii și analize** (ex. studii geologie, economice, sociologice, de mediu, etc.).

Centrele de cercetare din cadrul Universității "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia sunt următoarele:

- **Științe Exacte:** Centrul de Cercetări **Economice**, Centrul de Cercetări **Matematice** și **Informatică**, The International Research Centre in Geometric Function Theory and Applications, Centrul de Pregătire și Perfecționare Continuă în domeniul **Financiar-Contabil**, Centrul de Cercetări **Topografie – Cadastru**

- **Științele Pământului:** Centrul de Cercetări **Geologice** și **Speologice** "Polaris", Institutul de **Arheologie** Sistemică "Iuliu Paul", Centrul de Cercetare BENA (Balkan **Environmental** Association), Centrul de Cercetări pentru **Dezvoltare Teritorială**

- **Științe Socio-umaniste:** Centrului de Studii **Istorice** și **Politologice** „Iuliu Maniu”, Centrul de Cercetare și Inovare în **Educația Lingvistică** (CIEL), Centrul de Cercetare Științifică în domeniul Dreptului Public și Dreptului Privat, Centrul de Cercetări **Sociologice**, Centrul de Cercetări în **Științele Educației**, Centrul de Analiză și Dezvoltare Pedagogică, Centrul de Cercetări **Filologice** și Dialog **Multicultural**, Centrul de Studii și Cercetări Mezoamericane, Centrul de Cercetări Interreligioase și de Psihopedagogie Creștină (**Teologie**), Centrul de Cercetare a Imaginarului "**Speculum**" (Facultatea de Istorie și Filologie) (vezi site UAB - <http://cercetare.uab.ro/index.php?pagina=pg&id=4&l=ro>)

Figură 122 - Centrul de Cercetare, Proiectare și Producție Refractare

Figură 121 - Clădirea Palatului Apor din cadrul universității

Figură 123 - Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia

Pe lângă centrele de cercetare din cadrul Universității "1 Decembrie 1918" mai există în municipiul Alba Iulia și **Centrul de Cercetare, Proiectare și Producție Refractare (CCPPR)**¹⁵⁶. Acest centru de cercetare și proiectare în industria produselor refractare a luat ființă la Brașov în 1973, iar în 1974 s-a înființat o filială în Alba Iulia. Misiunea acestui centru este contribuția la modernizarea industriei de produse refractare și dezvoltarea de produse necesare industriei siderurgice. În anul 1999, Filiala Alba Iulia devine, prin divizare, societate

¹⁵⁶ Website-ul oficial: <http://www.ccppr.ro/>

de sine stătătoare, sub denumirea de Centrul de Cercetare, Proiectare și Producție Refractare (SC CCPPR SA), având în componere și activități de microproducție diversificată în două ateliere (un atelier de producție refractare și un atelier mecanic). Principalele activități desfășurate în cadrul societății sunt: cercetare, proiectare tehnologică, proiectare de construcții, proiectare de instalații, proiectare electrice, producție materiale refractare și înrudite, producție atelier mecanic. În aprilie 2016, Institutul Revoluției Române din decembrie 1989 a deschis două centre de cercetare, unul la Arad și altul la Alba Iulia. Scopul *Centrului de Cercetare și Comunicare '89* –Alba Iulia este de organizare a lansărilor de carte și sesiunilor de comunicări pe tema Revoluției din 1989 de la Alba Iulia și din țară, de a găsi și înregistra mărturiile ale participanților la Revoluție și de a colabora îndeaproape cu cercetătorii IRRD, în vederea preluării cât mai corecte și eficiente a informațiilor puse la dispoziție prin intermediul istoriei orale. În cadrul acestui centru poate fi consultat și fondul de carte al IRRD.

f) Infrastructura culturală

În anul 2016, în municipiul Alba Iulia funcționau următoarele instituții de cultură: două case de cultură, un centru cultural, o instituție de spectacole și concerte, 28 biblioteci din care o bibliotecă publică și 3 muzee de istorie (Muzeul Național al Unirii, Muzeul Principia și Muzeul Arhiepiscopiei Ortodoxe – colecțiile de icoane ale acestuia din urmă au fost mutate în *Museikon*. La acestea se adaugă televiziunea locală (ALBA CAROLINA TV, REALITATEA TV, PRO TV, KTV), ziare locale (UNIREA, Monitorul de Alba, ziarul Apulum, Informația de Alba, Credința Străbună).

Tip instituție de cultură	Numele instituției de cultură	Capacitate (număr)	Alte informații
Casă de Cultură	Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sala de spectacole</i>: 548 locuri plus o lojă de 30 locuri • <i>Sala de conferințe</i>: 165 locuri	<ul style="list-style-type: none"> • Din 1995 instituția face parte din Asociația Națională a Caselor de Cultură a Sindicatelor din România • Pe lângă cele două săli amintite, Casa de Cultură dispune și de sală de sport, sală pentru bibliotecă, sală pentru protocol, etc.
	Casa de Cultură a Studenților	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sală de spectacole</i>: 378 locuri	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția a fost înființată în 1992, prin preluarea integrală a patrimoniului fostei Case Municipale de Cultură • Sala de spectacole este renovată
Instituție de spectacole și concerte	Teatrul de Păpuși Prichindel	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sală de spectacole și concerte</i>: 160 locuri	<ul style="list-style-type: none"> • În anul 2012 s-au serbat 60 de ani de existența a instituției • De aproape un deceniu are loc Festivalul internațional de teatru Alba Iulia
Bibliotecă publică	Biblioteca Județeană "Lucian Blaga" Alba Iulia	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fond de carte disponibil</i>: 793.393 de volume de carte în 2012 • <i>Sală de lectură</i>: 20 locuri	<ul style="list-style-type: none"> • Biblioteca a fost înființată în 1942 • Potrivit datelor statistice din 2011, un număr de 23.000 de persoane din Alba Iulia sunt cititori activi (peste o treime)

Tabel 62 - Informații referitoare la infrastructura culturală principală și capacitatea acesteia la nivelul municipiului Alba Iulia în anul 2016

O instituție de mare valoare culturală este **Biblioteca Batthyaneum**, construită în anul 1719 și înființată în 1798, a cărei clădire a fost declarată monument istoric. Biblioteca păstrează peste 72000 de cărți (din care 24.000 de volume de cartea provenind din cele mai mari centre tipografice europene, secolele XVI-XVIII), peste 43000 de documente, 1.778 de manuscrise și 571 de incunabule. Între cele mai valoroase cărți din colecție se numără și *De sacramentis*, de Nicolaus Olahus (Viena, 1561), *Palia de la Orăștie* (Orăștie, 1582), primul atlas geografic modern, *Theatrum orbis terrarum*, al lui Abraham Ortelius (Antwerpen, Christophe Plantin, 1595), *Noul Testament* în limba română (Bălgrad, 1648), *Sicriul de Aur* (Sebeș, 1683), *Evangheliile* (Blaj, 1765), *Îndreptarea legii* (Târgoviște, 1652), *Evangheliile învățătoare* (Mănăstirea Dealu, 1644), *Psaltirea* (Râmnic, 1743). Din cele 1778 de manuscrise, aproximativ trei sute sunt manuscrise codice medievale occidentale, aproape toate în latină, la acestea referindu-se statistica vehiculată, de 80 % din totalul manuscriselor păstrate în România.

Aproximativ 100 sunt manuscrise pe pergament și peste 66 sunt decorate cu desene și anluminuri. Dintre acestea amintim fragmentul din Codex Aureus, cu evangheliile lui Matei și Marcu, realizat în jurul anului 800. Biblioteca păstrează și valoroase colecții muzeale care conțin monede (piese grecești, romane și dacice), sigilii; medalii; decorații; medalioane decorative; bancnote; minereuri (pietre, roci, cristale); moluște; instrumente astronomice; orologii; obiecte de artă religioasă; țeșături liturgice; tablouri; piese preistorice din epoca bronzului sau fierului și romane, ex-libris-uri etc. (<https://batthyaneumblog.wordpress.com/> - informații de Dr. Doina Biro Hendre)

În municipiul Alba Iulia există **trei**

Figură 125 - Biblioteca Batthyaneum

Figură 124 - Detaliu din cadrul Bibliotecii "Lucian Blaga" (Secția pentru Copii)

Figură 126 - Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia

cinematografe, unul este nefuncțional de câțiva ani (cinematograful "Columna", a cărei clădire este în paragină), **altul funcționează la "cotă de avarie", devenind mai puțin atractiv pentru localnici** (cinematograful "Dacia", situat pe Bd. Victoriei nr. 25A și cu o capacitate de 344 de locuri, necesită intervenții majore de reabilitare, dotare și modernizare), iar **al treilea – Cinema Colours 3D**, modern și nou, funcționează în incinta Alba Mall (cineplex modern cu 3 săli, capacitate de 310 de locuri (două săli au capacitatea de 111 locuri, iar una are capacitatea de 88 locuri) și cele mai noi filme, rulaj zilnic de filme, dolby surround de ultimă generație), imagini vii, vibrante, 2D, 3D sau digitale. Investiția a fost realizată în regim privat de către Alba Mall¹⁵⁷.

¹⁵⁷ <http://ziarulunirea.ro/cinematograful-din-alba-mall-va-avea-o-noua-sala-3d-din-noiembrie-310-locuri-vor-sta-la-dispozitia-cinefililor-347048/> ; <http://www.colourscinema.ro/program/alba-iulia/>

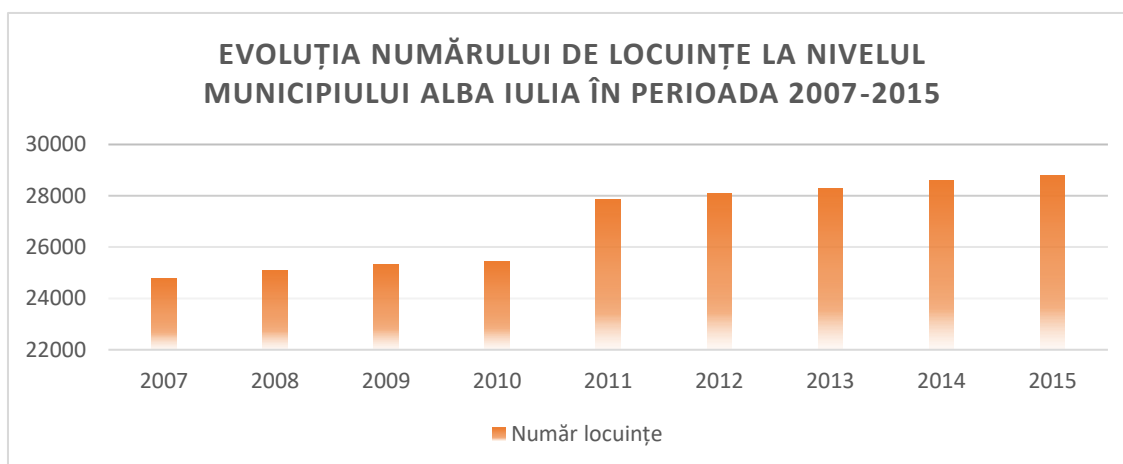

Figură 127 - Inaugurarea oficială a cinematografului din Alba Mall (Foto: ALBA24.ro)

g) Fondul de locuințe

Conform datelor preliminare de la **Recensământul din 2011** în Municipiul Alba Iulia au fost **26.804 locuințe**, mai multe cu **+10.1%** față de Recensământul din **2002** (24.338 locuințe) și cu **+12.8%** față de Recensământul din **1992** (23.756 locuințe). În anul 2011, în proporție de 98.7% din locuințe au fost în proprietate majoritar privată. **La sfârșitul anului 2015**, în Alba Iulia existau un număr total de **28804 locuințe**, ceea ce înseamnă o creștere de + 6,94% față de anul 2011.

Dacă analizăm evoluția numărului de locuințe la nivelul municipiului Alba Iulia în ultimii 15 ani se pot observa două fenomene interesante: o creștere foarte lentă în perioada 2002-2006 și o creștere mai accentuată în perioada 2007-2015. Cea mai mare creștere a numărului de locuințe a fost în anul 2008 (an de plină creștere economică) cu +1,23% mai mult față de anul anterior, urmat apoi de anul 2009, cu +0,95% mai mult față de 2008, de anul 2011, cu + 8,7% (de la 25440 locuințe în 2010 la 27865 în 2011) față de anul precedent, de anul 2015, cu +0,68 față de anul 2014. Cele mai mici creșteri ale numărului de locuințe a fost în 2003, cu +0,17% față de anul anterior și în anul 2006, cu +0,18% față de anul anterior. (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea LOC101B - Locuințe existente la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județe și localități).

Figură 128 - Evoluția numărului de locuințe la nivelul municipiului Alba Iulia 2007-2015

Indicatori importanți care pot oferi la rândul lor informații cu privire la nivelul de trai al populației unei localități sunt: suprafața locuibilă (atât per locuitor, cât și per locuință), numărul mediu de persoane/locuință și gradul de dotare al locuințelor.

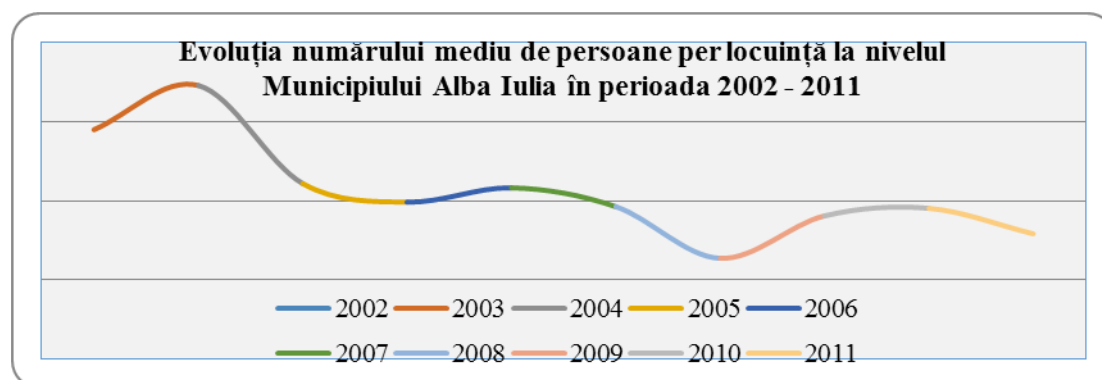
În ultimii 15 ani, **suprafața locuibilă/locuitor** a crescut continuu la nivelul municipiului Alba Iulia, de la 14.7 m²/pers în 2002, la 15.3 m²/pers în 2007, ajungând în anul 2011 la 15.9 m²/pers și la 21,97 m²/pers în anul 2015 (cf INS – Baza Tempo-Online – LOC103B - Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județe și localități).

O creștere similară s-a înregistrat și în ceea ce privește **suprafața locuibilă/locuință**, de la 40.3 m²/loc în 2002, la 41.3 m²/loc în 2007, în 2011 la 42.6 m²/loc, ajungând în 2015 la 56,45 m²/loc.

Indicator	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2015
Suprafața locuibilă/locuitor (m²)	14.7	14.6	15.0	15.1	15.2	15.3	15.7	15.7	15.7	15.9	21.9
Suprafața locuibilă/locuință (m²)	40.3	40.4	40.6	40.8	41.0	41.3	41.8	42.2	42.4	42.6	56.4

Tabel 63 - Suprafața locuibilă în municipiul Alba Iulia în perioada 2002-2015

În ceea ce privește **numărul mediu de persoane per locuință** acesta a fost în 2011 de 2,68, cu -2,4% mai mic față anul 2002 (2,75 persoane/locuință în 2002). Analizând pe întreaga

Figură 129 - Evoluția numărului mediu de persoane per locuință la nivelul municipiului Alba Iulia

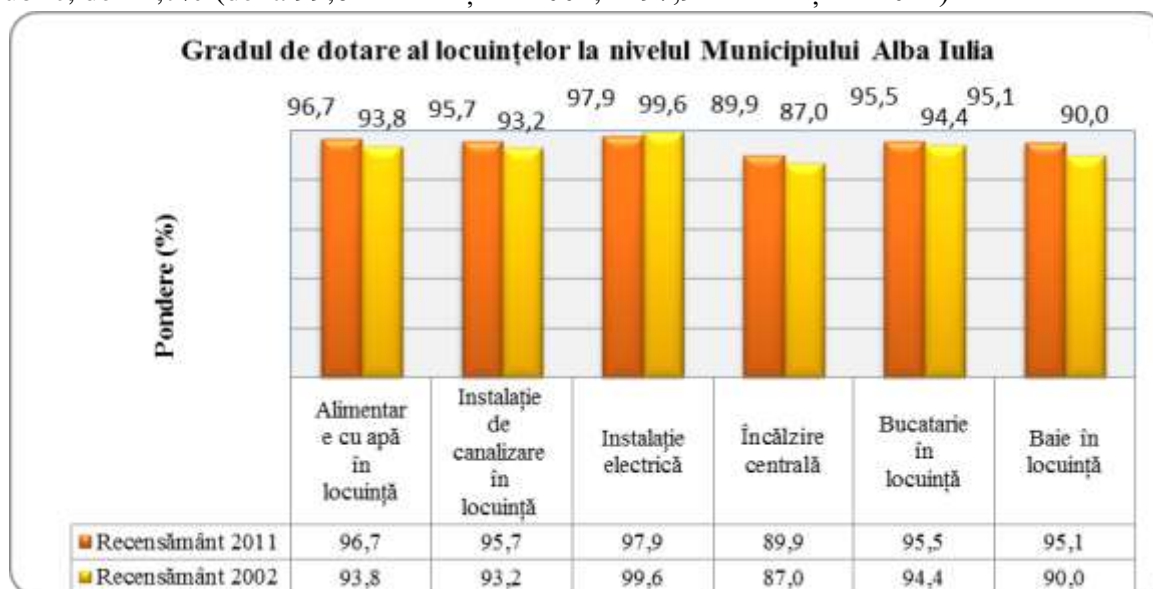
perioadă 2002-2011, numărul mediu de persoane/locuințe a fost de 2,71. Conform graficului de mai jos, se observă o evoluție fluctuantă a numărului de persoane per locuință la nivelul municipiului.

În ceea ce privește **gradul de dotare al locuințelor** la nivelul municipiului Alba Iulia, există câteva diferențe destul de evidente, dacă analizăm perioada dintre ultimele două recensăminte. Cea mai mare diferență s-a observat în cazul locuințelor cu baie în locuință, numărul acestora a crescut cu +5,7% în 2011, față de 2002 (de la 90,0% de locuințe cu baie în 2002 la 95,1% de locuințe cu baie în 2011), urmată de ponderea locuințelor cu încălzire centrală, care a crescut cu +3,3% timp de un deceniu (de la 87,0% locuințe în 2002, la 89,9% locuințe în 2011), iar apoi de ponderea locuințelor care dețin instalații de alimentare cu apă în locuință, aceasta fiind de +3,1% (de la 93,8% locuințe în 2002, la 96,7% locuințe în 2011). Cea mai mică creștere s-a înregistrat în cazul locuințelor cu bucătărie în locuință, de +1,1% (de la 94,4% locuințe în 2002, la 95,5% locuințe în 2011).

Menționăm faptul că în urmă cu un deceniu, la recensământul din 2002, jumătate din locuințe au beneficiat de încălzire centrală din sistemul de termoficare (50,0%, 12163 locuințe), 37,1% din locuințe aveau centrală termică proprie (9018 locuințe), 9,9% din locuințe încălzirea era asigurată prin intermediul sobei (2410 locuințe), iar 3,1% din locuințe au fost încălzite din alte surse.

O singură descreștere s-a înregistrat în cazul locuințelor cu instalație electrică din sistemul public, de -1,7% (de la 99,6% locuințe în 2002, la 97,9% locuințe în 2011).

Figură 130 - Gradul de dotare al locuințelor la nivelul municipiului Alba Iulia

Considerăm relevant menționarea câtorva date statistice la nivelul Uniunii Europene și identificarea locului pe care România îl ocupă în ceea ce privește calitatea și accesibilitate locuințelor.

În anul 2015, la nivelul Uniunii Europene, mai mult de 4 din 10 persoane locuia în locuințe de tip apartament (42%), aproape un sfert (24,1%), în case semi-decomandate și o treime (33,3%), în case. La nivel de țări, cele mai mari ponderi ale populației, care locuia în apartamente, au fost în Spania (65,9 %), Letonia (65 %) și Estonia (62,6%), iar cel mai mare procentaje ale populației care locuia în case individuale au fost în Croația (73,4%), Slovenia (65,1%), Ungaria (62,1%), România (60,1%) Norvegia (61,2%).

Unul dintre aspectele fundamentale luate în considerare în evaluarea **calității locuințelor** este disponibilitatea unui spațiu suficient, acesta fiind cel mai bine pus în evidență de un indicator complex numit **rata de supraaglomerare**¹⁵⁸. În 2015, la nivelul Uniunii Europene, 17,1% din populație locuia în locuințe supraaglomerate, cea mai mare pondere fiind în România (49,7 %), Bulgaria (47,4%) și Polonia (43,4 %), urmate de Ungaria (47,1%), Croația (45,1%), Letonia (44,3%) și Slovacia (39,5%). La polul opus se situează Olanda (3,3%), Belgia

¹⁵⁸ **Rata de supraaglomerare** descrie ponderea populației care locuiește în locuințe supraaglomerate, definite prin numărul de camere de care dispune, prin mărimea locuinței, precum și prin vârstele și situația familială a membrilor acesteia.

(1,6%), Irlanda (3,4%) și Cipru (1,4%).¹⁵⁹ Un alt indicator relevant care oferă informații cu privire la calitatea locuințelor este *rata de deprivare severă a condițiilor de locuire*¹⁶⁰. În anul 2015, media la nivelul Uniunii Europene privind rata de deprivare severă a condițiilor de locuire, evidențiată prin ponderea populației afectată de condiții neadecvate de locuire, a fost de 4,9%, iar la nivel de țară, cea mai mare pondere, a fost în România (19,8%), urmată de Letonia și Ungaria (15,5%), la polul opus, cu rate de sub 1%, situându-se Finlanda, Belgia, Cipru și Olanda.¹⁶¹

Un alt indicator important, care oferă informații cu privire la **accesibilitatea locuințelor** este cel definit de *ponderea populației care plătește mai mult de 40% din venitul lunar pe locuință*. La nivelul Uniunii Europene, în anul 2015, cele mai mari ponderi ale populației care plăteau peste 40% din venitul lunar pe locuință a fost cel din rândul chiriașilor (27%), iar cele mai mici ponderi în rândul persoanelor care dețin o locuință în proprietate privată, fără niciun credit ipotecar, (6,7%). La nivel de țări, un sfert din populație plăteau peste 40% din venitul lunar pe locuință în Grecia (24,2%) și aproximativ o cincime din populație în Danemarca (15,1%), Germania (15,6%) și Olanda (14,5%). La polul opus se situează Cipru (3,9%), Malta (1,1%), Irlanda (4,6%), Finlanda (4,9%), Slovenia (4,7%). În România ponderea populației care plătesc peste 40% din venitul lunar pe locuință a fost în anul 2015 de 15,9%.¹⁶²

h) Societatea civilă

Societatea civilă este ansamblul formelor de organizare care asigură "o solidaritate și o capacitate de reacție spontană a indivizilor și a grupurilor de indivizi față de deciziile statului și, mai în general, față de tot ce se petrece în viața de zi cu zi a țării."¹⁶³

Prin urmare, se poate afirma că din societatea civilă fac parte: mass-media, sindicatele, bisericile, organizațiile neguvernamentale și familia.

MEDIA LOCALĂ

Mass-media reprezintă o componentă importantă a societății civile. Rolul său primordial este de a informa oportunități și corect cetățenii cu privire la activitățile pe care le desfășoară statul, respectiv instituțiile sale politice, juridice și administrative, în scopul promovării și prezervării intereselor tuturor cetățenilor săi.

La nivelul municipiului Alba Iulia, mass media este reprezentată astfel:

¹⁵⁹ EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Housing_statistics

¹⁶⁰ *Rata de deprivare severă a condițiilor de locuire* este definită de ponderea populației unei locuințe care este considerată ca fiind supraaglomerată și care prezintă în același timp cel puțin unul din criteriile de deprivare a locuinței. Deprivarea la nivel de locuință are la bază criteriul privind facilități sărace de locuire și se calculează având în vedere acele locuințe care fie: au un acoperiș care permite infiltrații, nu au nicio baie sau duș, nu au toaletă în interior sau este o locuință considerată prea întunecată. Sursa: EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Glossary:Severe_housing_deprivation_rate

¹⁶¹ EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Housing_statistics

¹⁶² EUROSTAT,

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php?title=File:Housing_cost_overburden_rate_by_tenure_status_2011_%28%25_of_population%29_YB14.png&filetimestamp=20131210161912

¹⁶³ România literară numărul 39 din 2002 "Societatea Civilă de Nicolae Manolescu" accesat 10 Aprilie 2012

- *Ziare tipărite* - Unirea, Nr de ex. 26000 ex. zilnic:
- *Ziare/reviste on-line*: Unirea, Alba24, UrbeaMea, Informația de Alba, Revista de Alba, Plaiu Luminatu
- *Posturi de televiziune*: Alba Carolina TV, Kapital TV – local, Pro TV Alba Iulia, Antena 1 Alba Iulia, Realitatea TV Alba, Digi TV.
- *Posturi de radio locale*: Reîntregirea, Radio Unirea FM.
- *Posturi de radio regionale*: Radio Atlas: 99.7 FM
- *Posturi de radio naționale*: Europa FM - Alba Iulia: 97.10 Mhz, <http://www.europafm.ro>, Info Pro – Alba Iulia: 92.4 FM, <http://www.infopro.ro>, Pro FM - Alba Iulia: 88.1 FM, , <http://www.profm.ro>, Radio Virgin - Alba Iulia: 97.7 FM <http://virginradio.ro>

BISERICILE

Bisericile existente în România sunt o altă componentă esențială a societății civile românești. În acest sens, se cuvine făcută mențiunea că majoritatea românilor (87%) sunt creștini ortodocși (greco-catolicii și romano-catolicii reprezintă doar 5% din populația țării, ceilalți cetățeni aparțin altor culte și secte)¹⁶⁴. La nivelul municipiului Alba Iulia și proximitate, structurile bisericești sunt reprezentate astfel:

- *Biserica ortodoxă*: Organizații: Arhiepiscopia Ortodoxă de Alba Iulia, Protopopiatul Ortodox de Alba Iulia, Lăcașuri de cult: Catedrala Arhiepiscopală Ortodoxă (Încoronării) și bisericile ortodoxe de raza municipiului, Educație: Facultatea de Teologie, Seminar teologic, ONG: Asociația Filantropia Ortodoxă, Centrul de cercetare în pedagogie pastorală și psihoterapie ortodoxă, Editura și tipografia, Așezăminte sociale: 2 așezăminte pentru bătrâni în cartierul Bărăbanț.
- *Biserica romano – catolică*: Instituții: Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia, Lăcașuri de cult: Catedrala Romano-Catolică, 2 biserici, Educație: Institut Teologic de rang universitar, Seminar teologic romano-catolic, Așezăminte sociale, Organizații: Caritas Alba Iulia.
- *Biserica greco-catolică*: Instituții: Protopopiatul greco-catolic de Alba Iulia, 2 parohii, Lăcașuri de cult; 2 biserici noi, Educație-Institutul greco-catolic Blaj, Așezăminte sociale, Organizații: Caritas Blaj.
- *Bisericile protestante*: Biserica Luterană Parohia Alba Iulia, Lăcașuri de cult: Biserica Luterană lângă Romtelecom, Educație, Așezăminte sociale: 7 locuințe de tip familial pentru copii abandonți; Biserica Reformată Calvină Parohia Alba Iulia, Lăcașuri de cult: Biserica Reformată de pe str. Regina Maria
- *Culte neoprotestante*: Biserica Penticostală, Biserica Baptistă, Martorii lui Iehova.

---

¹⁶⁴ Dobrescu, M. Emilian, *op.cit.*, pp.56-58

PARTIDELE POLITICE

Specifică unei societăți democratice este existența pluripartidismului în stat. Partidele politice sunt organizații voluntare, care fac legătura între popor și guvern. La nivelul municipiului Alba Iulia, situația se prezintă astfel:

1. Partidul Național Liberal

Organizații politice:

- Organizația județeană Alba: Președinte Mircea Hava
- Organizația municipală Alba Iulia: Președinte Paul Voicu

Personalități:

- Senator de Alba: Alexandru Pereș
- Deputat de Alba: Florin Roman
- Deputat de Alba: Corneliu Olar
- Deputat de Alba: Claudiu Răcuci
- Deputat de Alba: Sorin Bumb
- Primarul Municipiului Alba Iulia: Mircea Hava
- Viceprimarul Municipiului Alba Iulia: Paul Voicu
- Viceprimarul Municipiului Alba Iulia: Gabriel Pleșa

- Președintele Consiliului Județean Alba: Ion Dumitrel
- Vicepreședintele Consiliului Județean Alba: Alin Cucui
- Vicepreședinte Consiliului Județean Alba: Dumitru Fulea

2. Partidul Social Democrat

Organizații politice:

- Organizația județeană Alba: Președinte Ioan Dârzu
- Organizația municipală Alba Iulia: Președinte Bogdan Medrea

Personalități:

- Senator de Alba: Daniel Breaz
- Deputat de Alba: Ioan Dârzu

3. Partidul Mișcarea Populară

- Președinte: Clement Negruț

4. Partidul Alianța Democraților și Liberalilor

- Președinte: Ioan Lazăr

5. Uniunea Națională pentru Progresul României

- Președinte: Ionel Nicolae

6. Partidul România Mare

- Președinte: Monica Sima

7. Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat

- Președinte: Popa Ioan Alin

8. Partidul Social Românesc

9. Partidul Verde

10. Partida Romilor „Pro-Europa”

SINDICATELE (CENTRALE ȘI FEDERAȚII) ȘI PATRONATELE CU REPREZENTARE ÎN ALBA IULIA

Sindicatul, o altă componentă de seamă a societății civile, au rolul de a apăra și promova, înainte de toate, interesele permanente ale membrilor săi. Ele fac acest lucru printr-o paletă largă de metode legale, atât la nivelul local, cât și al întregii țări. La nivelul municipiului Alba Iulia își desfășoară activitatea: C.N.S. Cartel-Alfa, Blocul Național Sindical, C.S.D.R., C.N.S.L.R. Frăția, C.S.N. Meridian, Cele mai active sunt Cartel Alfa și Federația Sanitas. De asemenea se regăsesc și următoarele patronate: U.G.I.R 1903, U.N.P.R. și Patronatul Român.

FUNDAȚII ȘI ORGANIZAȚII NONGUVERNAMENTALE (ONG)

Asociațiile voluntare sunt formate din persoane care pot, vor și se angajează conștient la o activitate neremunerată, care prezintă interes pentru ei sau comunitatea din care fac parte. La nivelul municipiului Alba Iulia, acestea sunt structurate astfel:

- *Organizații profesionale:* Ordinul Arhitecților filiala Alba, Asociația Restauratorilor filiala Alba etc.
- *Cluburi civice:* Rotary Alba Iulia, Rotary Civitas Solis
- *Organizații de binefacere:* Asociația Filantropia Ortodoxă
- *Organizații ecologiste:* Albamont, ș.a.
- Asociația Producătorilor de Produse Tradiționale și Ecologice Alba Transilvania
- *Clustere:* PrelMet Transilvania, Energ;
- *Cluburi de turism și mișcare în aer liber:* Albamont, AGVPS Alba, Scobarul, Clubul Pescarilor Sportivi, Federația Pescarilor Sportivi din România
- *Organizații comunitare:* PAEM Alba, AIDA, Fundația pentru Dezv. I.M.M. Alba, Pro-Arieșeni;
- *Organizații culturale:* Dacoromania, UAIFMR (Uniunea Artiștilor Interpreți de Folclor Muzical din România), „Asociația Culturală Obârșia” etc.
- *Cluburi sportive:* C.S. Unirea Alba Iulia, C.S.Universitatea 1 Decembrie 1918, C.S. Apulum Arena Alba Iulia fotbal, Performanța Alba Iulia, Cluburile școlare

1.1.7.i Dezvoltarea și extinderea infrastructurii municipiului Alba Iulia, în urma proiectelor de investiții ale Primăriei

În cadrul acestui subcapitol sunt prezentate sintetic **principalele rezultate privind dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor aferente din municipiul Alba Iulia, în urma proiectelor derulate sau aflate în implementare în cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia în ultimii ani.** Pentru a facilita conturarea unei imagini de ansamblu, informațiile sintetizate au fost prezentate structurat, în funcție de tipul de infrastructură.

INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

În perioada 2007-2013 Primăria Municipiului Alba Iulia a acordat o atenție deosebită dezvoltării și implementării de proiecte de investiții în infrastructura de transport având ca

principal scop îmbunătățirea accesibilității centrului urban Alba Iulia și a legăturilor sale cu zonele limitrofe.

Prin **Programul Operațional Regional 2007-2013** Primăria Municipiului Alba Iulia a accesat și implementat **4 proiecte** în valoare totală de 105,3 milioane de lei. Tot în această perioadă, Primăria Municipiului Alba Iulia a implementat peste **13 proiecte** de investiții în infrastructura de transport, finanțate din **surse proprii**, în valoare totală de peste 72 milioane de lei. Menționăm faptul că în foarte multe situații, proiectele care au vizat reabilitarea și modernizarea străzilor (carosabil, acces pietonal, parcaje) au inclus și lucrări de amenajare de spații verzi sau zone de agrement. În plus, s-au realizat și niște investiții în infrastructura de transport (străzi) a căror beneficiari principali sunt persoane de etnie romă, lucrările fiind finanțate din Fondul Român de Dezvoltare Socială (Programul de Intervenții Prioritare pentru Comunități Rome).

În momentul de față infrastructura de transport a municipiului și a localităților aparținătoare prezintă un grad ridicat de dezvoltare, datorat în special importanțelor lucrări de reabilitare, modernizare și dezvoltare realizate, printre care amintim:

- **Reabilitarea și modernizare a 2 pasaje peste calea ferată:** pasajul superior peste calea ferată din Alba Iulia – Vințu de Jos (DN1/E81, km 378+020) - importantă arteră de circulație din municipiu care relaționează accesul general al orașului cu localitățile limitrofe și pasajul peste calea ferată situat pe DN1/E81 la ieșirea din Alba Iulia către Cluj Napoca
- **Reabilitarea a 2 poduri peste râu:** podul peste râul Ampoi ce traversează municipiul Alba Iulia și podul peste râul Sebeș la Oarda de Jos (pe DJ107C km 12+753)
- **Modernizare de străzi pentru artere de circulație importante din municipiul Alba Iulia care relaționează:** cartierul rezidențial Bărăbanț, zona de dezvoltare economică cu centrul orașului (Str. Alexandru Ioan Cuza); cartierul rezidențial Cetate cu centrul orașului (Str. Calea Moșilor); cartierul rezidențial Micești cu centrul orașului (Str. Zlatnei)
- **Dezvoltarea și reabilitarea rețelei stradale prin lucrări de reparații capitale:** 24 de străzi situate în cartierul vechi al municipiului Alba Iulia (străzi urbane de categoria III, în lungime totală de 12696,5 ml), străzi zona Schit, străzi din cartierul Ampoi III, Bulevardul Transilvaniei, străzi din cartierul Cloșca III și Cloșca IV, străzi din cartierul Lumea Nouă a căror beneficiari sunt persoane de etnie romă (Str. Almașului, Str. Heleșteului), alte străzi precum: Octavian Goga, Marcus Aurelius, Olteniei, Ceferiștilor, Regina Maria, Moldovei, Cabanei, Nazareth Illit, Lalelelor. De asemenea, s-au **modernizat străzile din localitățile aparținătoare municipiului Alba Iulia:** Micești, Bărăbanț, Oarda de Jos, Oarda de Sus și Partoș, în lungime totală de 26910 ml.

Suprafața totală a **carosabilului** drumurilor (străzilor) reabilitate, modernizate în ultimii 5 ani este de aproximativ 323.090 m². Pe lângă aceste lucrări de reabilitare a străzilor, s-a modernizat și o suprafață totală de aproximativ 135.300 m² destinată **accesului pietonal**

(trotuare). De asemenea, s-a reabilitat, modernizat sau destinat o suprafață totală de aproximativ 130.000 m² pentru *parcaje*. În prezent, există **12943 de locuri de parcare, din care 7061 parcări sunt marcate, numerotate și închiriate**.

Este important de menționat faptul că lucrările de modernizare de străzi sau artere principale de circulație au vizat atât circulația rutieră, cât și cea pietonală sau pentru bicicliști. Astfel, s-au realizat **peste 1000 ml de piste pentru biciclete**.

O atenție deosebită s-a acordat și transportului urban, achiziționându-se **stații de autobuz cu scopul protejării călătorilor**: 125 module de stații cu bancă, copertine, panouri publicitare și afișaj electronic.

În afară de lucrările realizate până în prezent, menționăm faptul că în anul 2017, mai este în execuție strada Barbu Catargiu pentru modernizare. Lucrările de pe străzile Aurel Vlaicu, Cetății, Crișan, Aron Pumnul Pentru au fost recepționate și redată spre folosință.

INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

În ultimul deceniu, în perioada 2003-2013, Primăria Municipiului Alba Iulia a inițiat și implementat **19 proiecte de investiții în infrastructura tehnico-edilitară**, în valoare totală de 43 milioane de lei, echivalentul a aproximativ 10 milioane de euro. Peste jumătate din banii investiți în infrastructură au fost din surse proprii ale Primăriei Municipiului Alba Iulia, iar restul din Programul PHARE 2001, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CEE) și Programul SAMTID (Schema multianuală de finanțare a proiectelor de reabilitare a infrastructurii de apă din orașele mici și mijlocii).

În urma acestor investiții **s-a realizat**:

- **Reabilitarea, modernizarea sau extinderea rețelei de alimentare cu apă în:** zona istorică - Cetatea Alba Iulia, zona Orașul de jos (Centru), zona centrală Iuliu Maniu, zona Craivei, zona Dealul Furcilor - Izvorului, zona Lalelelor - Carpenului, zona Schit, cartier Bărăbanț, zona Platoul Romanilor, zona Sub vii, zona În vii, Oarda de Sus, precum și pe o serie de străzi dintre care amintim: Gheorghe Doja, Andrei Mureșanu, Plevnei, etc. din Alba Iulia sau străzi din localitatea Oarda: Merișor, Gloriei, Lăcrămioarei, Câmpului, Bucegi, Castanilor, Trifoiului, Cocorilor, Cărăbușilor, Duzilor
- **Reabilitarea, modernizarea sau extinderea rețelei de canalizare (colectare de ape uzate) în:** zona istorică - Cetatea Alba Iulia, zona Craivei, zona Dealul Furcilor - Izvorului, zona Platoul Romanilor, zona Sub vii, zona În vii, zona Orașul de jos (Centru), precum pe o serie de străzi din municipiu printre care amintim: Lalelelor, Pinului, Nicolae Grigorescu, Turnătoriei, Gheorghe Doja, Andrei Mureșanu, Regina Maria, Vasile Alecsandri, etc.
- **Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public în vederea funcționării corespunzătoare a acestuia în:** Bulevardele: Transilvaniei, 1 Decembrie 1918 și

Revoluției și străzile: Alunului (Pâclișa), Septimius Severus (cartier Tolstoi) sau cele din zona Alba Iulia - Micești.

- **Asigurarea sustenabilității energetice din surse regenerabile de energie pentru 4 instituții publice din municipiu:** Colegiul Tehnic "Dorin Pavel", Căminul pentru Persoane Vârstnice (de pe strada Lalelelor), Centrul de Zi pentru Vârstnici, Direcția Programe din subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia. În urma investițiilor realizate a fost posibil energie electrică necesară să fie asigurată prin valorificarea potențialului solar.

Proiectul care a avut ca principal scop organizarea și funcționarea corespunzătoare a serviciului de iluminat public în zonele amintite anterior a constat în reabilitarea și modernizarea **rețelei de iluminat public** în lungime totală de **6 km**, investindu-se în special în cabluri, stâlpi și corpuri de iluminat.

În vederea asigurării energiei electrice din surse alternative pentru cele 4 instituții publice s-au achiziționat și instalat **1714 de panouri fotovoltaice** cu o **putere instalată cumulată de 257 kW**. Peste jumătate din aceste panouri 53,7% au fost instalate la Colegiul Tehnic "Dorin Pavel" (920 panouri), iar o treime, 30,5% la Căminul pentru Persoane Vârstnice (524 panouri). Investiția totală pentru cele 4 instituții publice s-a ridicat la aproximativ 8,87 milioane de lei. **Energia produsă ca urmare a implementării proiectului este de 307 MW/oră ce este utilizată în întregime în scop public.**

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Principalele investiții în infrastructura socială și serviciile aferente s-au realizat în cadrul a **11 proiecte în valoare de aproximativ 18 milioane de lei**, echivalentul a peste 5 milioane de euro. Principalele surse de finanțare au fost: Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR 2007-2013), Agenția Națională pentru Locuințe (ANL), Bugetul local, Bugetul de Stat prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) și Ministerul Muncii, Familie și Protecției Sociale (MMFPS), Guvernul României prin MMFPS, PHARE 2004-2006 și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei.

În urma implementării celor 11 proiecte s-a realizat:

- **Construcția a 65 de locuințe sociale** (apartamente): 40 de apartamente pentru tineri cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și care nu își permit să cumpere sau să închirieze o locuință pe piața liberă; iar 25 de apartamente pentru chiriașii evacuați sau care urmează să fie evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari din Bloc A3 din municipiu
- **Înființare, construcție, reabilitare, extindere sau dotare de centre sociale care oferă sprijin și servicii de specialitate pentru 4 categorii de grupuri vulnerabile:**

- **Persoane vârstnice:**
  - *2 centre rezidențiale* (pentru 124 de persoane): Căminul pentru persoane vârstnice Alba Iulia pentru care s-au investit aproximativ 4,7 milioane de lei în infrastructura necesară asigurării celor mai bune condiții de locuire și servicii de specialitate (100 de persoane vârstnice beneficiază de servicii sociale calitativ superioare și în corelație cu nevoile identificate) și Așezământul pentru persoane vârstnice în situații de vulnerabilitate socială ”Sfântul Andrei” (24 beneficiari)
  - *1 centru de informare și consiliere* (Centrul de Informare și Consiliere pentru Drepturile de Protecție Socială ale Persoanelor Vârstnice din Alba Iulia – dispune de o capacitate de a furniza servicii unui număr de 500 de persoane vârstnice din municipiu)
- **Persoane cu dizabilități:**
  - *1 centru rezidențial* (Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități multiple Alba – pentru 30 de copii cu dizabilități multiple și 100 de familii aparținătoare din județul Alba)
  - *1 centru de servicii specializate* (Centrul Pilot pentru Persoane cu Dizabilități Alba dispune de o capacitate de a oferi servicii specializate de formare profesională, consiliere și mediere pentru 80 de adulți cu deficiențe locomotorii, auditive și vizuale și 160 de familii aparținătoare din județul Alba)
  - **Persoane fără adăpost:** *1 centru sub formă de adăpost pentru o perioadă determinată*, de tip pensiune cu o capacitate de 50 de locuri și care se adresează unui număr cel puțin de 150 de beneficiari unici/an (Centrul Social de Urgență Alba - oferă servicii de găzduire temporară și hrană, consiliere și suport în vederea integrării sociale și ocupaționale)
  - **Familii cu copii aflate în vulnerabilitate socială:** *1 centru de consiliere și sprijin* (Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii ”Sfânta Maria” din Alba Iulia – oferă servicii de consiliere atât pentru părinți cât și copii pentru a face mai ușor față dificultăților psiho-sociale, pentru dezvoltarea competențelor paternale, prevenirea separării copilului de familie, sprijin pentru copii, etc.)

INFRASTRUCTURA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Importante investiții în infrastructura de învățământ s-au realizat în cadrul a **7 proiecte** în valoare de aproximativ 13 milioane de lei, echivalentul a peste 3 milioane de euro. Principalele surse de finanțare au fost: Bugetul de Stat prin Ministerul Educației și Cercetării (MEC), PHARE 2003 CES, Bugetul local, bugetul Consiliului Județean Alba, Compania Națională de Investiții din București și alte surse proprii Primăriei Municipiului Alba Iulia.

În urma implementării celor 7 proiecte s-a realizat:

- **Amenajarea unei crește pentru copii:** o creșă amenajată la nivel P+E (la parter: 2 săli de clasă, cabinet medical, bucătărie + depozit de alimente, vestiare, grupuri sanitare, iar la etaj:

2 săli de clasă, o sală multifuncțională, birouri, spălătorie, călcatorie, oficiu, grupuri sanitare). Investiția s-a realizat în urma schimbării destinației unui centru de dializă;

- **Construcție, reconstrucție sau extindere a 3 grădinițe pentru copii:**
  - o grădiniță nouă în urma demolării unei centrale termice și eliberare a amplasamentului (Grădinița cu Program Normal Nr. 15 din Alba Iulia),
  - o grădiniță reconstruită (Grădinița din Bărăbanț),
  - o grădiniță extinsă de la nivelul P la P+E cu 5 săli de clasă la etaj, sală multifuncțională la parter, cabinet medical, grupuri sanitare, vestiare și birouri. (Grădinița cu Program Normal Nr. 10 din Alba Iulia);
- **Mansardare liceu** în vederea asigurării spațiului corespunzător pentru organizarea activităților educaționale: 1 liceu (Liceul de Muzică și Arte Plastice din Alba Iulia);
- **Construcție și dotare a 2 săli de sport:** o sală de sport cu o capacitate de 150 de locuri în cartierul Ampoi III și o sală de sport în incinta Școlii Generale Nr. 7 "Mihai Eminescu", investiția celei din urmă realizându-se în urma schimbării destinației centralei termice din vecinătatea școlii. Dotarea sălilor de sport a constat în: vestiare pentru fete și băieți, spațiu de depozitare material sportiv, birouri (în special pentru profesori), terasă, etc.

Potrivit informațiilor din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Alba, **situația unităților de învățământ din municipiul Alba Iulia** la data de 5 noiembrie 2013 pentru care s-au elaborat documentații de specialitate (studiu de fezabilitate (SF), proiect tehnic (PT) în vederea unor **lucrări de reabilitare, modernizare, dotare sau de noi construcții**¹⁶⁵:

- **Reabilitare clădire:** Liceul de Arte din Alba Iulia, Școala Generală "Ion Agârbiceanu" din Alba Iulia,
- **Reabilitare termică și utilități:** Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Alba Iulia
- **Clădire nouă (și dotări aferente), construcție cantină și construcție biserică:** Seminarul Teologic Ortodox "Mitropolit Simion Ștefan"
- **Reparații capitale:** Grădinița cu Program Normal Nr. 6 din Alba Iulia

INFRASTRUCTURA DE SITUAȚII DE URGENTĂ

Primăria Municipiului Alba Iulia a dezvoltat și implementat două proiecte în domeniul infrastructurii de situații de urgență și a serviciilor aferente în valoare totală de 1,16 milioane de lei. Un proiect a fost finanțat de Guvernul României prin Programul PHARE 2005-2006 și a vizat modernizarea și funcționarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență (în special dotarea cu echipamente de specialitate și formarea și perfecționarea profesională a resurselor umane din administrația publică a municipiului Alba Iulia). Al doilea proiect, finanțat din bugetul local al Primăriei Municipiului Alba Iulia a avut ca principal scop proiectarea, executarea, dotarea și echiparea unui punct de comandă de apărare civilă la subsolul blocului 32D.

¹⁶⁵ Conform datelor statistice obținute de la Inspectoratul Școlar Județean Alba, situație întocmită de ing. Mircea Duca, Departamentul Tehnic Investiții

Imagini reprezentative privind infrastructura Municipiului Alba Iulia în urma unor proiecte investiții¹⁶⁶

Figură 135 - Infrastructură rutieră (drum, acces pietonal și pentru biciclete) în zona Mamut

Figură 136 - Spațiu de recreere în zona Mamut

Figură 131 - Sector de drum modernizat la intrarea în Alba Iulia dinspre Cluj Napoca (DN1-E81)

Figură 134 - Centrul pentru Persoane Vârstnice din Alba Iulia ("Casa celor 100 de suflete")

Figură 133 - Pasaj rutier peste calea ferată (sector de drum la ieșirea din Alba Iulia spre Sebeș - Sibiu)

Figură 132 - Stație de epurare în municipiul Alba Iulia

1.1.7. ii. Necesități de extindere, dezvoltare sau modernizare a infrastructurii și serviciilor aferente la nivelul municipiului Alba Iulia. Probleme, disfuncționalități și condiții restrictive în dezvoltare

În urma documentărilor în cadrul acestei diagnoze, a cercetărilor în teren și a rezultatelor în urma unor discuții cu reprezentanți ai unor instituții din municipiul Alba Iulia, s-a identificat un set de necesități la nivelul infrastructurii și serviciilor aferente.

¹⁶⁶ Foto: Primăria Municipiului Alba Iulia

Acestea sunt considerate o prioritate pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020, fiind necesară identificarea de soluții potrivite sau implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă.

Figură 138 - Centrul Social de Urgență Alba

Figură 137 - Grădinița Nr.15 din municipiul Alba Iulia

Menționăm faptul că aspectele identificate și prezentate mai jos reprezintă doar o selecție, o bază de pornire, această secțiune fiind considerată foarte utilă în elaborarea strategiei municipiului Alba Iulia pentru următoarea perioadă de programare.

INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

Principalele investiții și soluții necesare în infrastructura de transport și creșterea accesibilității și mobilității identificate sunt (conform Geoblog Alba Iulia¹⁶⁷, Proiect STATUS, 2013):

- Construirea pasajului subteran pentru autoturism, sub calea ferată și șoseaua de centură, pe strada Mărășești, pe drumul spre Drâmbar (permite o mai bună fluidizare a traficului și o diminuare a riscului de accidente)
- Îmbunătățirea accesului de pe centura ocolitoare a municipiului
- Fluidizarea traficului și creșterea siguranței rutiere în zona Detunata – Calea Moșilor (în special la ieșirea din parcare Kaufland)
- Sens giratoriu pe Calea Moșilor, după stația de autobuz din Micești
- Soluții de fluidizare a traficului auto pe strada Vasile Goldiș și străzile adiacente
- Trecere de pietoni în apropierea sensului giratoriu de pe Calea Moșilor cu intersecția Străzii Doinei
- Fluidizarea traficului pe Bulevardul Revoluției (ambuteiajele frecvente determină ca o distanță de aproximativ 400 de metri să fie parcursă în timpul zilei în aproximativ 15-20 de minute cu mijloace auto)
- Creșterea accesibilității în jurul Cetății Alba Carolina
- Mai multe străzi în cartierele noi care înregistrează o dezvoltare spațială accentuată
- Reabilitarea și modernizarea de străzi (ex. cartier Bărbant)

¹⁶⁷ Platformă informatică online dezvoltată în cadrul Proiectului Strategic Territorial Agendas for "Small and Middle-Sized Towns" Urban Systems – STATUS (<http://www.seecityplatform.net/>) și completată de actori locali în cadrul unui workshop dedicat identificării problemelor urbane din cadrul Municipiului Alba Iulia, 2013, <http://www.seecityplatform.net/albaiuliamap>

De asemenea, **esențial pentru descongestionarea traficului din municipiu este realizarea inelului de centură pe latura de nord-vest** a municipiului care să preia parte din traficul de tranzit și asigurarea legăturii mai directe între cele două drumuri de interes național DN1 și DN74, obiectiv cuprins în Planul General de Urbanism al Municipiului Alba Iulia, document finalizat în 2012. (Moldovan, Silvia, 2014).

O altă necesitate identificată este găsirea unor soluții de scoaterea în afara zonei rezidențiale a traficului de tranzit și **interzicerea traficului greu în oraș**, cum este de pildă cel pe Bulevardul 1 Decembrie 1918, prin fața blocurilor M-uri spre Sebeș. (Duca, M., 2014).

De asemenea, **este nevoie de o mai bună interconectare a municipiului Alba Iulia cu coridorul Pan European IV și variantele ocolitoare.**

În altă ordine de idei, problemele legate de insuficiența locurilor de parcare ar putea fi soluționate prin **construirea de parcări etajate.**

La nivelul localităților aparținătoare municipiului, o problemă comună și foarte accentuată este legată de accesibilitate privită prin prisma corelației între străzi și teritoriu. **Extinderea suprafeței rezidențiale este invers proporțională cu extinderea tramei stradale.** Pentru a echilibra această disproporție, este necesară identificarea și implementarea de soluții imediate și fezabile, având în vedere accentuarea acestei dinamici de mai bine de un deceniu.

De asemenea, este necesară **reabilitarea și modernizarea gării din Bărbant, destinată mărfurilor.**

INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

În afară de o serie de aspecte existente și la nivel național privind infrastructura de utilități publice, s-au identificat la nivelul municipiului Alba Iulia câteva necesități considerate o prioritate pentru următoarea perioadă de programare.

Menționăm **cele mai importante probleme și necesități identificate** (Moldovan, Silvia, 2014):

- **Zonele nou dezvoltate în ultimii 10 ani** la nivelul unității administrativ – teritoriale a municipiului Alba Iulia **se confruntă cu o lipsă de coerență în ceea ce privește asigurarea utilităților tehnico-edilitare principale.** Acest aspect este resimțit în mod special în privința distribuției și alimentării cu **energie electrică.** Acest lucru este cauzat în special de faptul că **operatorii nu au planuri strategice și interes strategic pentru crearea de noi capacități în aceste zone,** iar cadrul legislativ actual nu îi obligă.
- **Principalele tipuri de infrastructuri tehnico-edilitare pentru care se întâmpină cele mai mari probleme** (de cost, de acces, de dezvoltare, etc.) sunt cele pentru energie electrică și gaze naturale. Din acest punct de vedere, **cele mai afectate zone** sunt:

- Zona dintre Alba Iulia și Micești
  - Zona din Bărăbaș dintre străzile Emil Racoviță – Alexandru Odobescu
  - Cartierul Dealul Furcilor
  - Zona șoselei de centură
  - Zonele prevăzute prin PUG
  - Viitoare noi zone de dezvoltare economică și zone rezidențiale (în special cele dintre Alba Iulia și Drâmbăr)
- Este nevoie de un cadru legislativ mai favorabil către investitori și mai direcționat către furnizori

De asemenea, din raționamente atât de estetică urbană cât și de funcționalitate optimă, este necesară identificarea de soluții pentru modernizarea și mascarea țevelor.

INFRASTRUCTURA DE SĂNĂTATE

În general, problemele legate de infrastructura de sănătate și serviciile aferente la nivelul unității administrativ – teritoriale a municipiului Alba Iulia ***sunt cele specifice și la nivel național.***

În plus, este nevoie de crearea unui ambulatoriu nou cu o capacitate suficientă, care să permită funcționarea în condiții optime, atât a policlinicii (Str. Mușețelului), cât și a Spitalului de Neurologie - Psihiatrie și a Ambulatorului Psihiatrie (Str. Unirii) și a Secției de Boli Infecțioase (Str. Decebal).

Deși s-au modernizat și dotat câteva secții din cadrul Spitalului Județean de Urgență Alba, este nevoie ca toate secțiile să dispună de cele mai optime condiții și să ofere cele mai bune servicii medicale posibil.

O necesitate o reprezintă extinderea, amenajarea, modernizarea și dotarea unităților medicale din localitățile aparținătoare municipiului Alba Iulia (localități cu specific rural).

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Având în vedere complexitatea problemelor și a necesităților din domeniul social (în special domeniul incluziunii sociale), se vor trece în revistă cele mai importante aspecte. Pentru acestea este nevoie de sprijin pentru identificarea și dezvoltarea de soluții potrivite. Înainte de a prezenta succint aceste necesități, menționăm faptul că, în ultimii ani, autoritățile publice locale au făcut un efort considerabil și susținut în dezvoltarea și implementarea unui număr relativ mare de acțiuni și proiecte de incluziune socială (prezentate pe larg în subcapitolul 5.2).

Pentru următoarea perioadă de programare este ***necesară extinderea infrastructurii sociale și a serviciilor aferente, câteva priorități în acest sens fiind:***

- ***Centre de zi sau "After School"*** pentru ***copii și elevi cu potențial mental și creativ ridicat*** (în special pentru copii și elevi supradotați sau talentați), dar pentru care părinții

sau aparținătorii legali nu dispun de fonduri financiare necesare ca aceștia să-și dezvolte și valorifice abilitățile

- **Cantine sociale** amplasate în apropierea unităților de învățământ pentru **elevi și studenți** ai căror părinți sau aparținători legali dispun de venituri foarte mici, fiind la limita sau sub pragul sărăciei
- **Centru de zi și servicii integrate de consiliere și dezvoltare** pentru **copii și elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate**
- **Centru de zi și servicii integrate de incluziune socială** pentru **persoane de etnie romă**
- **Centre de respiro pentru persoane vârstnice și persoane cu handicap**
- **Centru de prevenție**

Un proiect integrat de o deosebită necesitate la nivelul municipiului Alba Iulia (conturat pe baza unui cumul de necesități, factori și efecte), propus (Chirilă, V.S¹⁶⁸., 2013) este **construirea și dezvoltarea unui campus/centru social multifuncțional destinat persoanelor defavorizate. Rolul principal al acestuia este atât îmbunătățirea calității vieții și incluziunii sociale, cât și asigurarea de servicii suport (materiale, financiare, emoționale, educaționale, de dezvoltare) persoanelor dezavantajate.** În linii mari, această infrastructură socială integrată cuprinde: un centru de zi pentru persoane cu handicap psihic și mintal (aproximativ 20-30 de locuri); un centru de respiro pentru persoanele aparținătoare (se poate negocia un cost/persoană); locuințe sociale pe categorii de beneficiari (infrastructură adaptată educațional¹⁶⁹); o creșă pentru copii; o cantină pentru adulți pe bază de voucher; un centru pentru persoanele victime ale violenței; un cabinet de consiliere și orientare: educațională, socială, profesională și integrare.

Succint, serviciile oferite în cadrul acestui centru multifuncțional au la bază următoarele principii și obiective:

- **Conștientizarea că munca în folosul comunității nu este gratuită**, ci pot primi vouchere prin intermediul cărora își pot acoperi diferite necesități (de pildă, hrana zilnică)
- **Persoanele vulnerabile sunt ajutate, sprijinite și motivate pentru a-și redefini sau completa aria de valori și nu doar supravegheate de cadrele de specialitate.** În general aceste persoane nu-și pot organiza timpul (pentru că acesta nu a fost o resursă pentru ei), banii (pentru că a fost mereu o privațiune), etc. Astfel, facilitarea și monitorizarea activităților de muncă a acestor persoane de către cadrele specializate reprezintă o necesitate.
- **Formarea valorilor morale pe care individul ar trebui să le aibă, precum și atingerea echilibrului** de viață și familie. Serviciile advocacy de calitate pot fi un real suport în acest sens.

¹⁶⁸ Prof. Sorin Valerian Chirilă, Director General în cadrul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba

¹⁶⁹ De pildă, pentru romi sunt necesare case cu dependințe care sunt în concordanță cu stilul de viață al acestora (ex. suprafața locuită: 6 m²/membru de familie)

- **Facilitarea accesului persoanelor defavorizate la condiții de viață decente din punct de vedere material**

De asemenea, menționăm câteva aspecte identificate la nivel național, dar care se resimt destul de acut și la nivelul municipiului Alba Iulia, pentru acestea fiind nevoie de soluții (Chirilă, V.S¹⁷⁰, 2013),:

- Disfuncționalitățile sistemului de protecție socială sunt accentuate de depersonificarea/devalorizarea solidarității sociale. O propunere în acest sens este găsirea unei soluții prin care toate ajutoarele sociale să fie asigurate dintr-o singură sursă pentru ca beneficiarul să conștientizeze că este ajutat de comunitate;
- Dificultăți în asigurarea cofinanțării în inițierea și dezvoltarea de proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă;

INFRASTRUCTURA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Pe lângă o serie de aspecte cunoscute la nivel național privind sistemul și infrastructura de învățământ pentru care este nevoie de sprijin, în special financiar, s-au identificat la nivelul municipiului Alba Iulia câteva necesități considerate o prioritate pentru îmbunătățirea calității actului educațional.

Menționăm cele mai importante necesități identificate (Popa, Alexandra¹⁷¹, 2014):

- **Dezvoltarea de infrastructură cu bază materială** pentru instruirea practică și laborator tehnologic;
- **Formarea cadrelor didactice la angajatori** în vederea perfecționării competențelor și facilitării adaptării activităților didactice la noile tehnologii. Este necesară formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile;
- **Pentru diminuarea efectelor abandonului școlar** este necesară organizarea de **programe “a doua șansă”**, cu stagii de pregătire practică în vederea obținerii nivelului II de calificare. Aceste programe sunt utile pentru cei care au abandonat școala și au depășit vârsta clasei respective;
- Dezvoltarea de **programe de recuperare a materiei dedicate elevilor cu risc de abandon școlar**;
- **Extinderea de infrastructură de învățământ pentru nivelul preșcolar și primar în cartierele noi de locuințe și zonele defavorizate** ale municipiului;
- **Investiții în infrastructura informatică în toate unitățile de învățământ** din municipiu pentru a răspunde cerințelor curriculumului național și a asigura acces egal la informație;
- Pentru **facilitarea integrării persoanelor cu cerințe educative speciale** (CES) în învățământul de masă este necesară infrastructură adaptată în cadrul tuturor unităților de învățământ. În urma situațiilor transmise la Inspectoratul Școlar Județean Alba de către unitățile de învățământ, pentru anul școlar 2013/2014 la nivelul municipiului

---

¹⁷⁰ Prof. Sorin Valerian Chirilă, Director General în cadrul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba

¹⁷¹ D-na Alexandra Popa, Inspector școlar de specialitate - Învățământ tehnic în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Alba

Alba Iulia sunt înregistrați 77 de copii cu cerințe educative speciale integrați în învățământul de masă;

Există la nivelul municipiului Alba Iulia **grădinițe și școli insuficiente comparativ cu numărul în creștere de copii și elevi din zonă**. Un exemplu în acest sens este suprasolicitarea Școlii Generale Nr. 7 „Mihai Eminescu” de pe strada Toporașilor, unde în perioada 2011 – 2013 numărul de elevi a crescut cu aproximativ 35%. Este nevoie de identificarea de soluții potrivite în acest sens.

Este necesară **introducerea transportului școlar acolo unde este cerere**.

Una dintre problemele la nivel național, dar care se resimte accentuat și la nivelul municipiului Alba Iulia este aceea ca **unitățile de învățământ tehnologice și profesionale nu sunt competitive pe piața muncii**. Este nevoie de restructurarea și adaptarea programelor școlare pentru profilurile tehnologic și profesional pentru a facilita dobândirea competențelor adecvate în rândul elevilor. În plus, nevoie ca **oferta curriculară a acestor unități de învățământ să se regăsească în nomenclatorul calificărilor profesionale pentru care există cerere pe piața forței de muncă, atât la nivelul municipiului Alba Iulia, cât și în zona de influență a acestuia**. Un aspect important de menționat este acela că Inspectoratul Școlar Județean Alba ține strâns legătura cu agenții economici și încearcă permanent identificarea celor mai potrivite soluții, însă este nevoie de mai mult sprijin pentru acesta. În urma unor discuții, în special cu Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social în Formare Profesională, s-a ajuns la concluzia că principalele calificări care sunt necesare sunt în primul rând: ospătari, bucătari, instalatori, mecatroniști de industrie, electromecanici, turnători, modelieri, operatori pe mașini de comandă numerică, etc.

O altă prioritate ar trebui să o reprezinte încurajarea și sprijinirea dezvoltării unei infrastructuri dedicate elevilor cu rezultate școlare și extrașcolare deosebite, acelor cu un potențial mental și creativ foarte ridicat. Existența unor posibilități și oportunități de încurajare, valorificare și dezvoltare a potențialului mental și creativ al elevilor reprezintă pe termen lung un pas important în creșterea autentică a calității capitalului uman.

Este de asemenea necesară **încurajarea și sprijinirea cadrelor didactice în proiecte de mobilitate teritorială la nivelul Uniunii Europene**, facilitând transferul de know-how și flexibilitatea în desfășurarea activităților didactice centrate pe dobândirea de competențe în rândul elevilor. **Menționăm faptul că în contextul schimbărilor economice actuale și a cerințelor de competitivitate, importanța creșterii calității competențelor în rândul elevilor este resimțită într-o arie mult mai mare, dincolo de învățământul tehnic și profesional care este centrat pe dobândirea de abilități practice**. Este nevoie de o susținere și o mai mare implicare în acest sens, în special în cadrul liceelor teoretice (în special pentru secțiile axate pe științe exacte (informatică, matematică, fizică, chimie, fizică, etc.). În acest sens, este **nevoie de sprijinirea proiectelor care vizează creșterea creativității și dobândirea de abilități practice în rândul elevilor în urma unor tabere, stagii de practică, etc. în școli din țări de pe teritoriul Uniunii Europene**. Trebuie **încurajată participarea la astfel de activități a unui număr cât**

mai mare de tipuri de elevi, nu numai a celor cu rezultate școlare deosebite, ci acordată o șansă și elevilor cu performanțe școlare mai modeste sau dificultăți de adaptare și integrare. Precizăm faptul că, în acest context, cea din urmă categorie de elevi amintită nu se referă la cea cu cerințe educative speciale, dizabilități, care a fost abordată într-o altă secțiune. Studii și cercetări științifice în domeniul psihologiei au arătat faptul că un context favorabil pentru un elev îi poate schimba semnificativ, contribuind la o creștere a performanței școlare a acestuia.

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE

Unele dintre cele mai mari necesități este o mai bună colaborare între mediul de cercetare și mediul economic din municipiul Alba Iulia. În prezent aceasta reprezintă o provocare și ar trebui privită cu mai mult interes prin prisma a cel puțin două aspecte foarte importante:

- ***transferul de know-how***, care ar trebui să ***impulsioneze mediul de afaceri local în dezvoltarea și inovarea de servicii și produse***, care la rândul lor vor avea o contribuție în creșterea competitivității economice. În același timp, încurajarea și sprijinirea transferului de know-how ***ar putea facilita o flexibilitate și o mai mare relevanță în concentrarea universității pe cercetare aplicată și valorificarea oportună a acesteia***. În acest sens, este nevoie de sprijin pentru inițierea și dezvoltarea de către mediul de cercetare a unor proiecte strategice fezabile și oportune axate pe cercetare aplicată și valorificarea inteligentă a acesteia, care la rândul lor să fie ”piesa de puzzle” potrivită în procesul de dezvoltare durabilă a municipiului Alba Iulia și zona de influență. Este nevoie ca aceste proiecte strategice să poată contribui autentic în special la dezvoltarea socială și economică locală, termenii care ar trebui să definească aceste proiecte fiind: rezultate de impact, calitate și inovare.
- ***accesul studenților atât la stagii de practică de calitate la angajatori din municipiul Alba Iulia și zona de influență, cât și la internship-uri la instituții și corporații naționale și internaționale***. Este nevoie de sprijinirea accesului studenților la stagii de practică orientate pe dobândirea și dezvoltarea de competențe adecvate cererii de pe piața forței de muncă . În ceea ce privește facilitarea accesului studenților la stagii de practică în străinătate, având ca scop principal dobândirea de înalte calificări, direcțiile de acțiune în acest sens ar trebui corelate cu dezvoltarea de oferte și soluții de aplicabilitate pe plan local a tipurilor de competențe dobândite, astfel încât să fie suficient de atrăgătoare și motivante ca studenții să se reîntoarcă în țară .

O altă provocare a mediului de cercetare din municipiul Alba Iulia este creșterea vizibilității la nivel național și internațional. În acest sens, este nevoie de sprijin financiar pentru dezvoltarea de proiecte care să asigure atât infrastructura materială necesară cadrelor universitare, cât și perfecționării competențelor acestora. Astfel, accesul la o infrastructură de cercetare la standarde europene este un pas important în creșterea vizibilității universității pe plan național și internațional, în special prin publicarea unui număr cât mai mare ale rezultatelor cercetărilor în publicații științifice cu factor de impact cât mai mare.

De asemenea, *este necesară înființarea și dezvoltarea unei structuri integrate care să permită o mai bună conectivitate a mediului de afaceri și a mediului de cercetare pe niște domenii specifice*. În prezent oferta universității pentru mediul de afaceri se bazează în special pe servicii (studii și cercetări de specialitate). Este nevoie ca acestea să fie extinse și pe partea de dezvoltare de servicii sau produse. Este necesară identificarea a maxim 3-4 domenii cu aplicabilitate practică în mediul economic la nivel local și județean și identificate câteva direcții strategice de creștere a calității transferului de know-how (inclusiv dezvoltarea și valorificarea de parteneriate internaționale).

Un exemplu de succes în acest sens poate fi considerat Parcul Științific din Lahti (Finlanda). Foarte pe scurt, municipiul Lahti este capitala Regiunii Pääijänne Tavastia din Finlanda. Cu o populație puțin peste 100.000 de locuitori, municipiul este situat în partea de sud a țării, la aproximativ 100 km de capitala Helsinki. Municipiul are un profil economic industrial cu tradiție. Este recunoscut prin ascensiunea rapidă pe care a cunoscut-o în domeniul cercetării aplicate:

- *Lahti University of Applied Sciences*. De exemplu, *Institute of Design* a câștigat recunoașterea internațională, în special pentru bijuterii și design industrial. Alte domenii de expertiză includ prelucrările metalului, prelucrarea lemnului și a mobilei.
- *Faculty of Biosciences (Department of Environmental and Ecological Sciences)*, extensie Helsinki University

Direcțiile strategice îndreptate spre transferul de know-how, în vederea unei mai bune și oportune valorificări a cercetării aplicate în mediul de afaceri, au avut ca rezultat înființarea și dezvoltarea *Lahti Science & Business Park*¹⁷². În prezent acesta este cel mai important centru de cercetare, educație, clustere și firme în sectorul de mediului înconjurător din Finlanda. A fost inaugurat în 2006, având în prezent o suprafață de 36.000 m², parcul științific fiind finalizat în 3 etape: 2006, 2008, 2012. Este foarte important de precizat faptul că *în cadrul Lahti Science & Business Park aproximativ 50 de firme și clustere își desfășoară activitatea, iar creșterea anuală a cifrei de afaceri este de 18%*.¹⁷³

¹⁷² Website-ul oficial: <http://www.ladec.fi/en>

¹⁷³ <http://www.fyc.uma.es/repository/fileDownloader?rfname=280a6f70-63a0-4ff4-8bc5-95589490f9a0.pdf>
pagina 7

Figură 140 - Clădirea Parcului științific și de afaceri din Lahti

Figură 139 - Detaliu din interiorul clădirii Parcului științific din Lahti

Spre exemplu, la parter sunt firmele care activează în cadrul instituției, iar la etaje este infrastructura dedicată mediului academic și de cercetare în domeniile specifice. În plus mai există și alte tipuri de infrastructuri dedicate activităților legate de networking pentru business, activități socio-culturale, recreative și creative, etc.).

O oportunitate de pentru dezvoltarea a municipiului Alba Iulia este identificarea și implementarea unui proiect integrat axat o infrastructură conectivă, în special prin creșterea accesibilității prin integrare de sisteme TIC și valorificarea de volume mari de date pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și muncă în oraș. O astfel de inițiativă este încurajată și sprijinită financiar de Comisia Europeană în cadrul Programului de cercetare „ORIZONT 2020”, prin Parteneriatul european pentru inovare (PEI) din cadrul inițiativei „*Orașe și comunități inteligente*”.¹⁷⁴

FONDUL DE LOCUINTE

O atenție deosebită ar trebui acordată esteticii urbane pentru că imaginea urbană creează prima impresie.

Programul de reabilitare termică a locuințelor a avut, pe lângă rezultate pozitive (diminuarea pierderilor de căldură din locuințe) și consecințe negative cum este, de pildă, *alterarea imaginii urbane de ansamblu*. În toate cartierele municipiului Alba Iulia există blocuri care au fost, la finalul lucrărilor de finisaje exterioare sau a lucrărilor de reabilitare termică, zugrăvite în diverse culori, o paletă de culori mai mult decât generoasă, în multe situații combinația acestora nefiind cea mai potrivită. Pe lângă faptul că la nivelul unui singur cartier au fost folosite destul de multe nuanțe de culori, multe blocuri au fost reabilitate parțial, contrastul inestetic fiind și mai evident. Menționăm că există și zone din municipiu în care aceste aspecte au fost evitate și prin urmare imaginea estetică este una foarte plăcută. Un exemplu în acest sens este zona blocurilor ”M-uri” din fața parcului din cartierul Cetate.

¹⁷⁴ Comunicatul de presă al Comisiei Europene „Proiecte urbane mai inteligente în Europa”, noiembrie 2013, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1159_ro.htm

Figură 143 - Exemplu de estetică urbană pusă în evidență de fațada blocurilor de locuit (puține culori și atent alese): municipiul Lahti din Finlanda

Figură 142 - Exemplu de estetică urbană privind fațada blocurilor de locuit (cartierul Cetate, Bulevardul 1 Decembrie 1918, zona blocurilor "M-uri")

Figură 141 - Bloc de locuințe cu fațadă multicoloră și inestetică în urma reabilitării termice a unor locuințe (cartier Ampoi 1)

La nivelul Consiliului Local și a Comisiei de Urbanism din municipiul Alba

Iulia s-au luat deja măsuri în acest sens, prin proiectul de hotărâre aprobat în ședința din 30 mai 2013, însă se consideră potrivită o actualizare a măsurilor legislative cu privire la numărul și nuanțele de culori ce pot fi folosite pentru estetica locuințelor, dar și a unor elemente de arhitectură a locuințelor care să se integreze mai bine în specificul orașului și imaginii de ansamblu care se dorește.

Propunerea este ca beneficiarii să poată opta pentru maxim 1-2 culori dintr-o paletă cromatică formată din maxim 4 culori disponibile pentru întregul fond de locuințe din municipiul Alba Iulia (maxim 3 culori disponibile pentru fațada blocurilor și maxim 4 culori disponibile pentru fațada caselor particulare), iar nuanțele acestora ar trebui să fie în acord cu nuanțele cromatice ale celui mai reprezentativ element al orașului, care pe lângă faptul că reușește să păstreze identitatea istorică, este și un brand turistic cu un imens potențial în prezent și viitor: Cetatea Alba Carolina. În prezent proiectul administrației locale asupra regulilor ce trebuie respectate în cazul unor intervenții la fațadele blocurilor de locuit, prevede alegerea a "maxim două culori pe care le vor putea alege dintr-un paletar agreat de oameni de specialitate"¹⁷⁵ la nivelul unui singur bloc de locuințe. În schimb, imposibilitatea eliberării avizului tehnic favorabil pentru zugrăvelile exterioare pe care se vor "aplica desene pe fațadă

¹⁷⁵ http://www.realitatea.net/orasul-care-renunta-la-kitsch-blocurile-vor-fi-vopsite-in-maxim-doua-culori_1120781.html

de tipul: șah, romburi, coloana infinitului, benzi orizontale sa verticale și/sau alte modele similare¹⁷⁶ este o decizie foarte bună a Consiliului Local și a Comisiei de Urbanism a municipiului. În prezent, asemenea desene pe fațadele exterioare ale locuințelor sunt mult prea multe și stridente. De asemenea, și celelalte măsuri prevăzute de administrația publică locale sunt unele foarte potrivite și ilustrează intenția protejării și stopării lucrărilor ce pot afecta imaginea estetică urbană de ansamblu.

Însă, se consideră foarte important, nu doar evitarea în prezent și viitor a lucrărilor neadecvate de finisaje a fațadelor exterioare a locuințelor, ci și repararea pe cât este posibilă a imaginii urbane alterate de asemenea lucrări în trecut. Prin urmare, un *al doilea pas* ar putea fi o campanie de conștientizare și educare a cetățenilor cu privire la importanța esteticii urbane care, de fapt, reflectă și imaginea populației. *Un al treilea pas* ar putea fi identificarea unor soluții și proiecte de încurajare și susținere a cetățenilor în renovarea, refacerea finisajelor exterioare ale locuințelor, contribuind astfel la repararea, îmbunătățirea imaginii urbane de ansamblu a municipiului.

De asemenea, se consideră oportună oferirea de consiliere din partea Comisiei de Urbanism pentru locuitorii care doresc să inițieze și dezvolte proiecte personale de construcție sau renovare a locuințelor individuale pentru a se integra mai bine în specificul urban. Dacă acest aspect este, poate, mai dificil de pus în practică datorită numărului mare de potențiali beneficiari, o soluție ar putea fi *dezvoltarea unei aplicații informatice ușor de accesat* (de exemplu, în cadrul website-ului oficial al primăriei) prin intermediul căreia aceștia se pot informa cu privire la recomandările administrației, se pot clarifica prin aflarea de răspunsuri potrivite la întrebări precum ”De ce?”, ”Cum?”, ”Ce?”, etc., pentru inspirație pot avea acces la niște imagini sau povești de bune practici, adică modele din România sau din străinătate de arhitectură urbană în acord cu specificul municipiului Alba Iulia, acces la o secțiune de tip ”Forum” prin intermediul căreia cetățenii pot interacționa, inspira, clarifica, etc. pe această temă.

În măsura în care vor exista pe viitor niște oportunități, poate nu ar fi de neglijat nici ideea unui proiect în domeniul inovației în arhitectura urbană. Mai concret, ideea unui astfel de proiect ar putea fi reflectată în designul unui concept inovator de arhitectură urbană, design dezvoltat în urma unui set de obiective precum: o mai bună și rafinată integrare a Cetății Alba Carolina în estetica urbană de ansamblu a municipiului, o diversificare privind aspectele care contribuie la creșterea atracției municipiului (de exemplu, o investiție în calitatea și imaginea estetică a orașului ar putea avea o contribuție în creșterea turismului de afaceri care la rândul său se reflectă în creșterea economiei locale), întărirea spiritului comunitar (care se va reflecta în viitor într-o mai bună și activă participare a populației la rezolvarea problemelor comunității), etc. *Dar, poate cel mai important este faptul că un asemenea proiect va face diferit municipiul Alba Iulia de restul orașelor din România, fiind în același timp și un*

¹⁷⁶<http://www.ziarulunirea.ro/fara-blocuri-in-culori-stridente-in-alba-iulia-vezi-reglementarile-aprobate-de-consiliul-local-188973.html>

pionier în redefinirea, în mod practic, a ceea ce înseamnă specificul orașelor din România reflectat într-o imagine urbană atent creată, inșpiată și unică.

La nivel internațional există o serie de inovații în domeniul arhitecturii urbane. Pentru exemplificare, s-a optat pentru două idei puse în practică în acest domeniu. Menționăm faptul că ***alegerea pentru exemplificare a unor idei transformate în realitate nu au nicio legătură cu specificul municipiului Alba Iulia, motivul principal fiind acela de a nu influența gândirea și creativitatea arhitecților și a altor specialiști*** din zona municipiului Alba Iulia (ei cunoscând cel mai bine realitatea, nevoile, restricțiile dar și potențialul și oportunitățile orașului) în colaboare cu a altor experți naționali sau internaționali, în eventualitate că ideea unui proiect inovator la nivelul municipiului în domeniul arhitecturii urbane va fi pusă în practică.

Cele două exemple alese în domeniul inovației în arhitectura urbană sunt:

- *Complexul rezidențial "Iceberg",* un proiect ambițios și inovator a oferit o mare oportunitate pentru Aarhus, al doilea cel mai mare oraș din Danemarca. Obiectivul proiectului a fost dezvoltarea portului prin reamenajarea și transformarea vechiului terminal abandonat, într-un nou cartier cu o vocație socială și culturală.¹⁷⁷
- *Localități spectaculoase într-o singură culoare,* care au avut o importantă contribuție în creșterea atractivității orașelor la nivel internațional. Amintim în acest sens orașe precum: Santorini (Grecia), Juzcar (Spania), Ubrique (Spania), Arganil prin parohia Piodao (Portugalia), Jodhpur (India), Jaipur (India), Izamal (Mexic), Chefchaoen (Maroc), etc. Deși nu este o localitate urbană, ci una rurală, merită amintit și satul Collonges-la-Rouge din Franța care se remarcă prin casele construite în același stil și aceeași culoare, folosind ca material de construcție o gresie locală de culoare roșie, contribuind și susținând astfel la dezvoltarea economiei locale.

Inovații privind estetica și construcția de locuințe

Figură 145 - Complexul rezidențial "Iceberg" din orașul Aarhus (Danemarca)

Figură 144 - Case din localitatea rurală Collonges-la-Rouge (Franța)

În altă ordine de idei, la nivelul municipiului Alba Iulia, ca de altfel și la nivelul României, s-au înregistrat câteva tendințe negative în ceea ce privește fondul de locuințe, afectând

¹⁷⁷ Website-ul oficial al JDS ARCHITECTS (Julien De Smedt Architects) un birou multidisciplinar orientat pe arhitectură și design, de la planificare pe scară largă până la mobilier. Compania își desfășoară activitatea în Danemarca, Belgia și China, <http://jdsa.eu/tad/>

mediul urban. “Criza fondului de locuit și accentuarea dependențelor generațiilor în nevoie de o locuință se manifestată prin: degradarea fondului public de locuințe, inexistența unor alternative accesibile finanțate public, creșterea riscului debransării de la diferite sisteme de utilități publice, pierderea locuinței de către populația cu venituri mici, apariția unei piețe imobiliare generatoare de excluziune.¹⁷⁸ ***Pentru aspectele amintite anterior sunt necesare proiecte de identificare și implementare de soluții potrivite în vederea diminuării acestor efecte negative*** .

1.1.8 Imaginea municipiului Alba Iulia

a) Percepția locuitorilor privind municipiul Alba Iulia

Barometrul comunității locale (BCL) este un program de analiză și suport pentru dezvoltarea locală în vederea analizării percepției locuitorilor privind Municipiul Alba Iulia. Acesta reprezintă un complex de activități de cercetare, de diseminare a rezultatelor lor și forme de stimulare a participării civice în Alba Iulia care se desfășoară conform unui protocol între Universitatea „1 Decembrie 1918” și Municipiul Alba Iulia. În momentul de față, protocolul prevede ca Barometrul să se realizeze din 2014 până în 2017.

Atunci când li s-a propus să ia în considerare opt aspecte unde ar putea apărea **probleme pe strada lor (și care ar necesita schimbare)**, cei mai mulți dintre respondenți au indicat renovarea fațadelor blocurilor / izolarea termică a acestora și aspectul străzii. Pe locul doi, ca frecvență a problemelor identificate, se situează starea trotuarelor și a canalizării, iar pe a treia poziție, iluminatul stradal împreună cu rețeaua de electricitate. Cele mai puține probleme sunt semnalate pentru alimentarea cu apă și rețeaua de gaz, deși la întrebările deschise s-au formulat destul de multe propuneri vizând, în special, calitatea și prețul apei curente. Este de notat faptul că, exceptând renovarea/izolarea termică a blocurilor, cei ce locuiesc în zona de regenerare urbană identifică mai puține probleme pe strada lor decât restul populației. În momentul în care locuitorii din Alba Iulia au răspuns liber la întrebarea vizând chestiunile cele mai stringente cu care se confruntă pe strada unde locuiesc, ei s-au referit, în primul rând, la pavarea/asfaltarea drumurilor și trotuarelor și apoi la reabilitarea termică a clădirilor (cu specificarea făcută de câțiva respondenți că procedura trebuie aplicată întregii clădiri, nu doar unor părți ale acesteia).

Dintre cele opt aspecte puse în discuție **la nivel de cartier**, nevoia de schimbare pare să fie maximă privitor la locurile de joacă și spațiile verzi după care urmează, la distanța destul de mare, problema aleilor. Îmbunătățirea situației școlilor/grădinițelor, a colectării gunoiului și a magazinelor e considerată necesară cam de același număr de subiecți (ceva mai mic decât al celor care s-au referit la amenajarea aleilor). Transportul public (linii și stații de autobuz/microbuz) e perceput ca necesitând în cea mai mică măsură schimbare, cel puțin la nivelul cartierelor în care locuiesc subiecții. Atunci când respondenții și-au exprimat liber

---

¹⁷⁸ Aceste concluzii au fost preluate în urma unei cercetări științifice în cadrul tezei de doctorat ” ”Diferențieri geografice în nivelul de dezvoltare a orașelor României”, elaborată de Amalia Vârdol, coordonator științific prof.univ.dr. Ioan Ianoș, 2008

opinia sau au făcut propuneri în cazul primului aspect menționat (din cele patru analizate de noi), chestiunea care a apărut în prim plan a fost amenajarea spațiilor verzi (26% dintre opțiuni) respectiv întreținerea și curățenia acestora (4%) urmată de amenajarea spațiilor de joacă (15%) și reabilitarea / curățenia lor (5,3%).

Percepția locuitorilor față de orașul în care trăiesc.

Problema semnalată cel mai frecvent de către respondenți o constituie lipsa aleilor pentru bicicliști, fapt care ar ilustra și deschiderea locuitorilor orașului Alba Iulia către un stil de viață centrat pe sănătatea individului și a mediului înconjurător. Parcările sunt vizate atât pe locul al doilea (cele fără plată), cât și pe al patrulea (cele cu plată) urmate de parcuri, sensurile giratorii și semafoarele. Cele mai puține probleme (și, implicit, nevoia de schimbare cea mai scăzută) a fost înregistrată privitor la supermarketuri, restaurante și proiectele Cetății istorice Alba Carolina.

Comparația (per ansamblul populației) dintre răspunsurile subiecților la întrebările închise vizând problemele de la nivelul străzii / cartierului / orașului și cele formulate liber (răspunsurile la întrebările deschise) au condus, de obicei, la nuanțări / explicitări și nu la identificarea unor chestiuni complet noi.

Pentru a analiza gradul de mulțumire referitor la aspectul general al Municipiului Alba Iulia, a fost utilizată întrebarea:

1. Cât de mulțumiți sunteți de felul cum arată municipiul Alba Iulia? După centralizarea răspunsurilor, 48% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți, 23% dintre respondenți s-au declarat puțin mulțumiți, 12,4% sunt nemulțumiți și 16,5% foarte mulțumiți. Apreciem că entuziasmul legat de imaginea municipiului este legat de recente investiții în reabilitarea și punerea în valoare a cetății medievale, dar și de politica de promovare a orașului în mass-media. În general, răspunsurile la astfel de sondaje sunt influențate de păreri subiective, bazate pe experiența personală a locuitorilor.

Percepția generală asupra municipiului, a fost cuantificată cu ajutorul răspunsurilor la întrebarea:

2. Cât de mulțumiți sunteți de aspectul zonelor rezidențiale? Cu referire la arhitectura urbană, 49,4% din locuitori s-au declarat mulțumiți, 46,6% s-au declarat nemulțumiți și 4,2% nu au răspuns la întrebare. Aceste răspunsuri trebuie corelate și cu distribuția respondenților în teritoriul municipiului Alba Iulia.

Percepția privind calitatea serviciilor publice: în spațiul analizat, calitatea serviciilor publice este considerată de nivel bun, datorită dotărilor caracteristice mediului urban și bunele legături dintre comunele suburbane cu orașul.

3. Apreciați calitatea serviciilor publice din municipiul Alba Iulia,

a) serviciul de alimentare cu apă potabilă? 86,4% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți de acesta, în timp ce 11% dintre aceștia s-au declarat nemulțumiți, 2,8% dintre respondenți au decis să nu răspundă la această întrebare.

b) Calitatea serviciului de canalizare este este mulțumitoare pentru majoritatea rezidenților interogați în timp ce un procent de 12,4% se declară nemulțumiți de aceasta, probabil acei respondenți domiciliați în comunele componente unde se semnalează probleme legate de sistemul de canalizare public care este insuficient sau inexistent punctual pe anumite străzi.

Percepția privind calitatea sectorului de drumuri și străzi:

4. Păreră cetățenilor participanți la studiu, față de calitatea drumurilor de pe raza municipiului, arată că 48% sunt mulțumiți de calitatea acestora și 49,4% sunt nemulțumiți, diferența fiind mică (doar 1,4% mai mult). Din observațiile efectuate pe teren, putem adăuga că rețeaua de drumuri principale se află într-o stare relativ bună, în schimb rețeaua de drumuri de nivel III, se află într-o stare precară, majoritatea drumurilor care asigură accesul către obiectivele economice în special cele din zonele industriale sunt într-o stare avansată de degradare. De asemenea, mai putem adăuga că în zonele rezidențiale care în majoritatea lor s-au extins haotic, majoritatea drumurilor de acces sunt în stare precară, multe dintre ele nebeneficiind de îmbrăcăminte asfaltică adecvată sau fiind la stadiul de drum de pământ.

5. Percepția privind calitatea și protecția mediului: în analiza percepției locuitorilor municipiului Alba Iulia, cu privire la calitatea și protecția mediului, în ansamblu, am ținut cont de tipurile de poluare cele mai deranjante în accepțiunea locuitorilor, numărul și calitatea spațiilor verzi. La întrebarea „**Care este tipul de poluare care vă deranjează cel mai tare în municipiul Alba Iulia?**”, 28,4% indică principalul tip de poluare deranjantă, ca fiind poluarea cu deșeuri menajere, 25,8% dintre respondenți au indicat poluarea aerului, 23,9% au indicat poluarea fonică, 8,9% au indicat poluarea solului, 8,2 poluarea apelor de suprafață și 5,1% au indicat radiațiile.

6. Locurile de muncă, nivelul salariilor și percepția privind nivelul prețurilor: La întrebarea „**Cât de mulțumiți sunteți de numărul locurilor de muncă disponibile în municipiu?**”, 80% dintre respondenți se declară nemulțumiți, 9,65 sunt mulțumiți, iar 9,6% aleg să nu răspundă sau nu sunt interesați sau informați în legătură cu subiectul. Majoritatea nemulțumită, de 80% arată starea economică modestă a municipiului, efectele crizei economice din ultimi ani, dar mai ales închiderea unor întreprinderi care absorbeau o parte însemnată a forței de muncă calificate în domeniile respective. Închiderea acestor întreprinderi nu a adus în peisajul economic albaulian alte unități care să atragă forța de muncă specializată, generând astfel nemulțumirile continue ale populației. Aceste răspunsuri pot fi puse și pe seama lipsei diversificării în ceea ce privește locurile de muncă din municipiu.

7. Întrebarea legată de calitatea locurilor de muncă din municipiu, sondajul arată aceeași nemulțumire, ca și cea legată de numărul locurilor de muncă. 71,35 sunt nemulțumiti de calitatea acestora în timp ce doar 15,1% sunt mulțumiți, iar 13,7% nu sunt interesați de subiect. Comparăția dintre nivelul salariilor și nivelul prețurilor arată un procent de 80,9% din totalul participanților la sondaj, care sunt nemulțumiți în timp ce 16,5% sunt mulțumiți. **Aceste**

informații sunt în corelație cu nivelul salariilor respondenților unde doar 12,4% declară venituri lunare peste 2000 de lei.

8. Percepția privind calitatea sistemului educațional Sistemul educațional calitatea și oferta acestuia sunt considerate în ansamblu mulțumitoare de către cetățenii municipiului. Calitatea sistemului educațional preșcolar arată că 54,8% sunt mulțumiți, iar 22% dintre cei intervievați sunt nemulțumiți. Calitatea sistemului educațional preuniversitar este considerată bună de către 54,8% dintre cei care au răspuns la chestionar, doar 22% considerând că sunt nemulțumiți de acesta, iar 23,3% nu sunt interesați de subiect, 59% se declară mulțumiți de calitate și condițiile oferite în cadrul învățământului universitar în timp ce 30,2% sunt nemulțumiți.

9. Percepția privind evenimentele culturale, sportive și petrecerea timpului liber:

Domeniul cultural și sportiv se reflectă în această cercetare prin întrebările legate de calitate evenimentelor culturale desfășurate în municipiu, numărul și calitatea acestora, posibilitățile de petrecere a timpului liber, numărul și calitatea terenurilor sportive. În ansamblu, respondenții au considerat nemulțumitoare toate aceste activități. În cazul **calității evenimentelor culturale**, 50,75% se declară nemulțumiți, iar 39,8% sunt mulțumiți. În ceea ce privește **numărul acestora** 56,2% se declară nemulțumiți în timp ce doar 38,4% sunt mulțumiți. **Posibilitățile de petrecerea timpului liber** sunt considerate nesatisfăcătoare de către 67,1%, în timp ce doar 31,65 se declară mulțumiți.

Sondajul reflectă imaginea municipiului Alba Iulia așa cum este ea percepută de către locuitorii acestuia, subliniind punctual problemele cu care se confruntă. Reiese din aprecierile locuitorilor, că principalele disfuncționalități identificate sunt cele legate de imaginea arhitecturală, dezvoltarea haotică, problemele din domeniul protecției mediului, în special cele legate de poluarea fonică, poluarea aerului și cea cu deșeuri. Alte disfuncționalități resimțite din plin de locuitori sunt cele ce privesc sectorul economic, diversitatea locurilor de muncă și calitatea acestora, problemele legate de nivelul salariilor, comparativ cu al prețurilor și efectele crizei economice. Dimensiunea culturală este reflectată în nemulțumirile legate de numărul și calitatea evenimentelor culturale publice, iar petrecerea timpului liber și posibilitatea de a face sport sunt prezente în opțiunile locuitorilor.

b) Performanțele Municipiului Alba Iulia

Alba Iulia este prima municipalitate din România care a primit rating de la Moody's, devenind astfel orașul cu cea mai transparentă administrație din România, un factor cheie în perspectiva atragerii fondurilor europene în perioada 2014-2020. „Nota“ obținută de Ba1 plasează orașul pe aceeași treaptă cu Budapesta, capitala Ungariei, și va ajuta autoritățile locale să se finanțeze mai ieftin de pe bursă și de la bănci pentru a-și confinanța investițiile din fonduri europene. Nota Ba1 plasează orașul în categoria de investiții speculative, cu o treaptă sub cea recomandată investițiilor. Pentru ca Alba Iulia să primească „investment grade“ ar trebui să fie îmbunătățit rating-ul de țară și orașul să își scadă nivelul datoriilor. Cel mai bine cotate

municipalitate de către Moody's din Europa Centrală și de Est este Praga (A1), urmată de Varșovia (A2), iar cel mai slab cotate este Kiev (Caa1). Primăria Bucureștiului nu are rating.

Alba Iulia a atras fonduri europene de peste 150 de milioane de euro în ultimii cinci ani, având una dintre cele mai mari rate de absorbție din rândul municipalităților locale. Acești bani europeni au fost atrași participând cu rată de cofinanțare de circa 10%, iar primăria Alba Iulia a folosit piața de capital prin emisiunea de obligațiuni și creditul bancar, pentru a obține banii de cofinanțare, dar și pentru investiții.

Bugetul local al municipiului Alba Iulia în 2016 a fost de 188,750,950 lei. Din 2002 până în 2016 veniturile proprii au crescut. Fondurile europene atrase au asigurat resursele necesare construirii sau modernizării a peste 23 km drumuri, a peste 55.000 metri pătrați zone pietonale, peste 20.000 metri pătrați de parcuri și a peste 15 hectare de spații verzi noi.

Municipiul a reușit să contracteze și să implementeze în ultimii ani proiecte finanțate cu fonduri nerambursabile în valoare de peste 150 milioane de euro. Aceasta înseamnă 2.500 de euro/cap de locuitor, 1500 de locuri de muncă create și o rată a șomajului mai mică de 4%. Primăria a fost cel mai mare investitor din Alba Iulia în perioada crizei economice care a gestionat investiții în dezvoltarea comunitară a orașului însemnând regenerarea celei mai mari cetăți din România și Europa Centrală și de Sud Est care a fost și cea mai mare investiție făcută de primărie din bani europeni, proces care a durat circa 10 ani și care a necesitat investiții de 70 de milioane de euro. Repunerea în circuitul turistic a cetății medievale, una dintre cele mai frumoase din țară, va crește veniturile proprii ale primăriei, însă nu cu un nivel semnificativ.

Investițiile au presupus, printre altele, modernizarea centrului civic al orașului, reabilitarea, modernizarea și extinderea a peste 23 de km de străzi urbane, 15 km de piste de biciclete, 15 ha de zone verzi și 1.700 de panouri solare și fotovoltaice, prin care 4 instituții publice subordonate și-au redus cu 60% facturile la energie.

1.2 Strategii și politici sectoriale existente ce stau la baza elaborării SIDU

a) La nivel european

Strategia Europa 2020: subliniază necesitatea transformării UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt: creștere inteligentă; creștere durabilă; creștere favorabilă incluziunii sociale.

Cadrul Financiar Multianual 2014-2020: definește prioritățile în materie de cheltuieli care sunt orientate către creștere economică durabilă, locuri de muncă și competitivitate, în conformitate cu strategia UE de creștere economică „Europa 2020”.

Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2020: sprijină toate eforturile care contribuie la transformarea orașelor în motoare de dezvoltare inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și în locuri atractive pentru locuit, muncă, turism și investiții.

Cartea Verde a Coeziunii Teritoriale: insistă pe nevoia unei abordări teritoriale puternice în noile exerciții de programare pentru maximizarea rezultatelor investițiilor UE din fonduri structurale.

Carta Alba a Transporturilor: stabilește următoarele obiective de atins până în anul 2050: eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe; reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim; trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval; reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE: scopul general al strategiei este de a identifica și dezvolta acțiunile care permit UE să obțină o îmbunătățire continuă a calității vieții atât pentru generațiile prezente, cât și pentru cele viitoare, prin crearea de comunități durabile capabile să-și administreze și să-și folosească eficient resursele, precum și să valorifice potențialul inovator social și ecologic al economiei, asigurarea prosperității, a protecției mediului și coeziunii sociale.

Strategia Europeană privind Ocuparea Forței de Muncă: are ca principal scop să creeze locuri de muncă mai multe și mai bune pentru toți cetățenii Uniunii.

b) La nivel național

Acordul de Parteneriat 2014-2020: are ca și obiectiv global reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE. Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică și pentru a avea o economie modernă și competitivă, România trebuie să răspundă următoarelor provocări: competitivitatea și dezvoltarea locală, oamenii și societatea, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

Programul Național de Reformă: reprezintă platforma-cadru pentru definirea reformelor structurale și a priorităților de dezvoltare care ghidează evoluția României până în anul 2020, în concordanță cu traiectoria de atingere a obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Planul de Amenajare a Teritoriului Național: urmărește optimizarea resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartiție a populației în scopul asigurării unui echilibru permanent între modul de valorificare a acestora și condițiile de protecție a mediului natural, în concepția dezvoltării durabile a teritoriului și localităților.

Strategia pentru Transport Durabil pentru perioada 2007-2013 și 2020, 2030: obiectivele acestei strategii vizează modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes

europăan și național; creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor; liberalizarea pieței interne de transport; stimularea dezvoltării economiei și a competitivității; întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național; compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă 2020: obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

c) La nivel regional

Strategia de Dezvoltare Regională Centru 2014-2020: urmărește dezvoltarea echilibrată a Regiunii Centru prin stimularea creșterii economice bazate pe cunoaștere, protecția mediului înconjurător și valorificarea durabilă a resurselor naturale, precum și întărirea coeziunii sociale.

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020: reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru prin care se stabilesc viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor.

d) La nivel județean

Strategia de Dezvoltare a județului Alba 2014-2020: în cadrul acestui document strategic sunt propuse o serie de proiecte care pot fi implementate din bugete proprii ale administrației publice locale și din cele ale UE prin fondurile europene.

Masterplanul Energetic, Județul Alba: reprezintă pasul esențial în stabilirea unei strategii la nivel local și regional de creștere a eficienței utilizării energiei.

Planul de analiză și acoperire a riscurilor, Județul Alba: scopul planului este de a asigura cunoașterea de către toți factorii implicați a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin premergător, pe timpul și după apariția unei situații de urgență, de a crea un cadru unitar și coerent de acțiune pentru prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență și de a asigura un răspuns optim în caz de urgență, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Alba: va servi la reglementarea activităților de amenajare a teritoriului și de urbanism în zona Văii Mureșului, contribuind la dezvoltarea durabilă a zonei.

Strategia Județeană de Sănătate 2017-2020: este integrată direcțiilor strategice având ca obiectiv primordial reducerea decalajului sau a inegalităților în sănătate, formulate în „Strategia

Europa 2020”, a Organizației Mondiale a Sănătății Regiunea Europa și în Strategia Națională de Sănătate 2014-2020.

e) **La nivel local**

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba (versiunea 2014): este un instrument de planificare în vederea dezvoltării urbane durabile a municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2020.

Prioritizarea Proiectelor pentru perioada 2014-2020: realizată prin acordul de asistență cu Banca Mondială. Parteneriatul strategic dintre municipalitate și Banca Mondială s-a concretizat în evaluarea planurilor de dezvoltare pe termen lung, strategiilor și proiectelor orașului.

Alba Iulia 2030 „Repertoriu de Investiții”: prezintă în ansamblu dezvoltarea recentă a orașului Alba Iulia și a zonei limitrofe în paralel cu expunerea obiectivelor ambițioase privitoare la viitorul acestuia.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă: întocmit la nivelul UAT Municipiul Alba Iulia are aplicare pentru perioada 2016-2030 și urmărește asigurarea accesibilității și furnizarea de servicii de mobilitate și transport durabile către, prin și în zona urbană a municipiului Alba Iulia.

Planul Urbanistic General al Municipiului Alba Iulia: prefigurează dezvoltarea orașului Alba Iulia pe termen lung, scopul prioritar fiind asigurarea infrastructurii specifice structurii afaceri – evenimente – turism.

Actualizare Plan Urbanistic Zonal – Zona Protejată Cetatea Alba Iulia: este gândit să fie o documentație tehnică ce reunește toate documentațiile care s-au făcut până în acest moment, să creeze o unitate de abordare în Cetate, astfel încât să nu mai existe dubii și suspiciuni asupra calității spațiilor abordate, funcțiunilor sau modului cum acestea sunt autorizate.

Plan urbanistic zonal: va detalia modul de dezvoltare zonal, în corelare cu necesitățile actuale ale localității, stabilind obiectivele, prioritățile și reglementările de urbanism ce vor fi aplicate în utilizarea terenului.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă: reprezintă documentul de angajament al administrației publice locale Alba Iulia pentru următorii 4 ani, cu scopul reducerii emisiilor de CO2 pe întreg teritoriul municipiului, conform țințelor voluntar asumate.

Raport Gehl Architects Alba Iulia – Un oraș pentru oameni și cultură: reprezintă un instrument de lucru relevant care va contribui la performanța orașului în ceea ce privește dinamica urbană, fiind primul pas făcut de către Municipiul Alba Iulia pentru regenerarea și

revitalizarea spațiilor publice urbane din municipiul Alba Iulia, în colaborare cu experți de talie mondială. Scopul analizei a fost de a exploata relațiile dintre spațiile publice și spațiile private și modalitatea în care acestea pot influența și dezvolta comportamentul de lungă durată al societății umane. Soluțiile de îmbunătățire a calității vieții în orașe, în domeniul proiectării și regenerării urbane, rezultate în urma procesului de analiză, vor deveni documentul cadru de referință pentru proiectele viitoare de dezvoltare urbană durabilă ale autorității publice locale. Acest aspect este relevant pentru municipalitate în contextul surselor de finanțare nerambursabilă existente și viitoare, cu focus pe proiectele care vizează dezvoltarea și regenerarea urbană și derularea procesului de umanizare a orașului.

Ghid de Mobilitate Urbană Durabilă (livrabil proiect SEE RO18): este axat pe dezvoltarea echilibrată și integrată a formelor de transport de la nivel urban, inclusiv transportul public și privat, de pasageri și de marfă, motorizat și nemotorizat, deplasare și parcare și poate deveni parte integrantă a politicilor climatice și de mobilitate pe care municipalitatea le promovează și de care ține cont în dezvoltarea comunității locale. Pe termen mediu și lung, municipalitatea va dezvolta parteneriate cu actori locali și va identifica potențiale surse de finanțare nerambursabile în vederea punerii în practică la nivelul comunității locale a soluțiilor propuse în cadrul ghidului.

Diagnoza urbană privind cartierele municipiului Alba Iulia: cuprinde analiza informațiilor relevante cu privire la provocările economice, sociale, climatice, demografice și de mediu din municipiul Alba Iulia.

Barometrul Comunitar 2015: Analizând rezultatele barometrului, cetățenii consideră esențială prioritizarea investițiilor municipalității în domeniul mobilității urbane. În acest sens, persoanele chestionate au evidențiat importanța amenajării mai multor parcări, construirea de piste pentru bicicliști și au pus accent pe necesitatea fluidizării traficului motorizat și nemotorizat din interiorul orașului.

Barometrul Comunitar 2014 – cuprinde fundamentări pentru investiții din municipiul Alba Iulia propuse pentru a fi finanțate prin programele operaționale 2014-2020

Pregătindu-se pentru perioada de programare 2014-2020, municipiul Alba Iulia a elaborat documentele de planificare strategică: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD). Conform prevederilor Comisiei Europene municipiile sunt încurajate să elaboreze aceste planuri într-o manieră complementară și integrată.

Aceste documente strategice au fost gândite și elaborate de municipalitatea Alba Iulia sub forma unor instrumente de lucru pentru administrația orașului de a acoperi toate necesitățile comunității locale, pentru ca Alba Iulia să devină un oraș INTELIGENT; un oraș VERDE; un oraș COMPETITIV și CREATIV; un OBIECTIV CULTURAL și TURISTIC european.

În cadrul celor două documente sunt planificate și fundamentate în mod coerent și fezabil intervenții ce vor viza dezvoltarea sistemului de transport local; dezvoltarea economică,

dezvoltarea energetică, dezvoltarea infrastructurii sociale, creșterea ocupării și îmbunătățirea calității resurselor umane, calitatea locuirii și a vieții, schimbări climatice și protecția mediului.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) întocmit la nivelul UAT Municipiul Alba Iulia are aplicare pentru perioada 2016-2030 și urmărește asigurarea accesibilității și furnizarea de servicii de mobilitate și transport durabile către, prin și în zona urbană a municipiului Alba Iulia. Acest plan este gândit pentru oameni nu pentru mașini și contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport urban integrat, interconectat, durabil și sigur, accesibil pentru toți locuitorii.

Planul de mobilitate urbană durabilă pentru municipiul Alba Iulia transpune în plan local prevederile documentelor de planificare europeană, națională, regională și județeană, având ca principal obiectiv identificarea nevoilor de investiții / măsuri pe termen scurt, mediu și lung până în 2030, care să ducă la realizarea unui sistem de transport durabil prin:

- ❖ Asigurarea accesibilității și satisfacerea nevoilor de mobilitate ale tuturor cetățenilor;
- ❖ Creșterea gradului de siguranță și securitate în trafic;
- ❖ Îmbunătățirea calității vieții populației prin limitarea emisiilor de poluanți în atmosferă, a zgomotului și consumului energetic;
- ❖ Creșterea eficienței și a eficacității serviciilor de transport;
- ❖ Îmbunătățirea atractivității și a calității mediului urban.
- ❖ Planul de mobilitate urbană durabilă al Municipiului Alba Iulia se axează pe 6 obiective strategice¹⁷⁹:
  - ❖ OS.1 Asigurarea accesibilității tuturor categoriilor de persoane, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități;
  - ❖ OS.2 Asigurarea unui mediu sigur pentru populație;
  - ❖ OS.3 Asigurarea unui nivel optim de accesibilitate în cadrul localității și în cadrul zonei de deservire a municipiului Alba Iulia;
  - ❖ OS.4 Îmbunătățirea eficienței serviciilor și infrastructurii de transport;
  - ❖ OS.5 Implementarea de sisteme integrate de utilizare teritorială la nivelul zonei de influență a municipiului Alba Iulia;
  - ❖ OS.6 Reducerea necesităților de transport motorizat, reducerea impactului asupra mediului și reducerea consumului de energie pentru activitățile de transport.

Pe baza celor 6 obiective strategice generale ale Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, s-au emis direcții de acțiune, măsuri, programe și proiecte care să conducă la o dezvoltare teritorială armonioasă și la o îmbunătățire a modalității și accesibilității în teritoriu. Astfel s-au propus pe baza obiectivelor strategice 6 proiecte principale și 40 de proiecte secundare. Aceste proiecte se încadrează în bugetul operațional alocat de 69 de milioane EUR, municipiului Alba Iulia. În acest moment, este important de menționat faptul că 69 de milioane EUR nu reprezintă un prag superior pentru investiții de capital pentru Primăria Municipiului Alba Iulia, ci mai degrabă un reper și un instrument de ordonare și prioritizare. Această listă de proiecte nu cuprinde neapărat toate prioritățile municipalității. Așa cum se indică în Strategia de dezvoltare a municipiului Alba Iulia, orașul are multe nevoi, iar în anii următori pot apărea altele noi, în acest context.

---

¹⁷⁹ Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Alba Iulia, SC Alter Ego Concept SRL

Toate proiectele și măsurile incluse în cadrul PMUD municipiul Alba Iulia sunt în concordanță cu prioritățile-cheie ale exercițiului financiar la nivel european (perioada de programare 2014-2020), ceea ce înseamnă că toate pot fi raportate la oportunități concrete de finanțare din partea UE.

Proiectele rezultate din PMUD au fost transpuse și în portofoliul SIDU, asigurând premisele implementării strategiei.

1.3 Analiza nevoilor și a soluțiilor aferente

1.3.1. Economie

EVOLUTIA PIB-ULUI ȘI ÎNCADRAREA ÎN EVOLUTIA PE PLAN NAȚIONAL

Conform Eurostat, Regiunea Centru a ajuns în 2014 la un PIB pe cap de locuitor de 52% din media UE, pe locul 3 între regiunile din România. PIB-ul pe cap de locuitor, corelat cu valoarea câștigului salarial net lunar, poziționează județul Alba pe locul 4 în cadrul regiunii Centru, la nivelul anului 2015, cu o valoare a salariului de 85,42% din media la nivel național.

Județul Alba, așadar, se încadrează în media națională și regională, neocupând însă un loc de top nici la PIB-ul pe cap de locuitor, nici la câștigul salarial mediu net.

Printre soluțiile propuse pentru a îmbunătăți acești parametri menționăm încurajarea unor ramuri economice cu valoare adăugată mare și a specializărilor inteligente. La ora actuală, cea mai mare contribuție la formarea Valorii Adăugate Brute în regiunea Centru o au industriile extractive, prelucrătoare și domeniile conexe (34,22%), urmată la distanță considerabilă de activitățile comerciale (17,02%). Se recomandă încurajarea industriilor și a serviciilor, care au un potențial de creștere sustenabilă mai ridicat decât sectorul comerțului.

MEDIUL DE AFACERI ȘI IMM-URILE ÎN ALBA IULIA

Sprrijinirea IMM-urilor din Alba Iulia se impune ca o necesitate, ca peste tot în România, deoarece capacitatea de adaptare a acestor actori economici este mult mai mare, decât cea a întreprinderilor mari.

Pe de o parte, printre dificultățile cu care se confruntă întreprinzătorii mici și mijlocii se numără: birocrăția, fiscalitatea excesivă, corupția, controalele excesive, concurența neloială, scăderea cererii interne, angajarea, menținerea și pregătirea personalului, creșterea cheltuielilor salariale, inflația, concurența produselor din import, întârzieri la încasarea contravalorii facturilor sau neplata acestora de către instituțiile statului, infrastructura de slabă calitate, creditele scumpe și accesul dificil la ele, instabilitatea relativă a monedei naționale, diminuarea cererii la export, obținerea de consultanță și training, integrarea aquis-ului comunitar, gradul redus de absorbție a fondurilor europene care ar putea susține investițiile.

În această multitudine de probleme, una dintre cele mai stringente identificate în Alba Iulia este legată de specializarea angajaților. Micii întreprinzători nu investesc în perfecționarea resursei umane. Dat fiind faptul că aproximativ două treimi din locurile de muncă la nivel național sunt create de această categorie de firme, sprijinirea lor devine o nevoie imperativă.

Un alt aspect problematic este legat de faptul că majoritatea firmelor mici și mijlocii din regiunea Centru (implicit din Alba Iulia) se adresează doar piețelor locale, cel mult naționale, nefiind astfel pregătite să facă față concurenței de pe piața comună sau ofertelor concurente ale unor firme străine, care au penetrat piața locală.

Mai mult, faptul că numărul agenților economici este în scădere la nivelul municipiului Alba Iulia (4015 în anul 2015, față de 4223 în anul 2013) nu este de natură să fie benefic în acest context. Scăderea numărului de agenți economici echivalează în general cu o piață instabilă, cu un mecanism cerere-ofertă imprezvizibil și denotă un nivel scăzut al educației antreprenoriale în rândul agenților economici.

Un aspect îmbucurător vine însă din faptul că, la nivelul municipiului Alba Iulia, ponderea persoanelor cu vârsta până în 29 de ani, care dețin o afacere este relativ ridicată (16,74%), ceea ce arată dorința de antreprenariat în rândul tinerilor.

Nu este mai puțin adevărat, însă, că se resimte nevoia de a încuraja implicarea femeilor la mediul de afaceri local, întrucât ponderea acestora printre titularii de firme la nivel local este de 39%, comparativ cu 61% în rândul bărbaților.

Pe de altă parte, elementele cu potențial de dezvoltare, așa cum sunt ele identificate chiar de către firme, sub forma oportunităților de afaceri, cuprind: asimilarea de noi produse, creșterea cererii pe piața internă, intrarea pe noi piețe, realizarea de parteneriate, utilizarea de noi tehnologii, obținerea unui grant sau sporirea exporturilor. În vederea creării unui mediu de afaceri competitiv, adaptabil și inovator, se recomandă ca – dintre aceste oportunități identificate de firme – să fie încurajate realizarea de parteneriate, utilizarea de noi tehnologii și accesarea granturilor nerambursabile din cadrul programelor care oferă fonduri structurale.

Între aceste oportunități potențiale, cele care se manifestă cel mai des sunt, în ordine descrescătoare: creșterea cererii pe piața internă, creșterea exporturilor, asimilarea de noi produse, realizarea de parteneriate, utilizarea de noi tehnologii, obținerea unui grant și intrarea pe piețe noi.

În afara oportunităților de afaceri existente și potențiale pentru firme, se remarcă necesitatea unor politici care să ajute la diminuarea efectelor negative ale contextului identificat mai sus. Vom menționa aici câteva exemple de politici, care sunt la îndemâna unei administrații publice locale. De pildă, specializarea deficitară a angajaților poate fi îmbunătățită prin facilitarea accesului acestora la cursuri de formare și prin stimularea angajatorilor care oferă asemenea programe de pregătire. Facilitarea accesului la servicii de consultanță este și ea o măsură care poate ajuta firmele pe mai multe paliere: depunerea de cereri de finanțare pentru granturi nerambursabile, înțelegerea și integrarea acquis-ului comunitar, dezvoltarea spiritului antreprenorial, însușirea unor concepte și bune practici privind egalitatea de șanse și de gen etc. Asemenea măsuri relativ simple și care nu depășesc capacitatea operațională a Primăriei Municipiului Alba Iulia pot fi susținute financiar prin accesarea de fonduri prin programe operaționale (Start-Up, Programul Operațional Competitivitate, Programul Operațional Capital Uman) sau prin programe transnaționale (Cosme, Horizon 2020). Investițiile în infrastructură de calitate sunt, într-o oarecare măsură, accesibile și ele pentru Primăria Municipiului Alba Iulia, tot prin fonduri nerambursabile (de pildă, prin Programul Operațional Regional 2014-2020 va fi posibilă reabilitarea unei proporții importante a infrastructurii de transport de la nivelul orașului). Alte soluții, de la cele mai simple – eficientizarea procesului de plată a

facturilor către furnizorii Primăriei – până la cele mai complexe – combaterea corupției – sunt de asemenea, într-o mai mare sau mai mică măsură, la îndemâna administrației publice locale.

Soluțiile necesare pentru alte provocări semnalate mai sus (fiscalitate excesivă, inflația, concurența nelocală și a produselor din import, scăderea cererii interne și a cererii la export, costurile ridicate la credite sau instabilitatea relativă a monedei naționale, gradul redus de absorbție a fondurilor europene) depășesc, din păcate, capacitatea de acțiune și de decizie a administrației publice locale, ele fiind de competența administrației centrale și depinzând de politici macroeconomice la nivel național.

CIFRA DE AFACERI A FIRMELOR DIN ALBA IULIA

Conform datelor publicate de revista Capital în 2017, se consideră că cifra de afaceri la nivelul județului Alba a crescut cu 123% în ultimii șapte ani.

Cifra de afaceri în Alba Iulia a crescut în perioada 2013-2015 pentru toate ramurile economiei. Contribuția cea mai însemnată la formarea cifrei de afaceri este dată de industrie (38,84%), urmată de comerț (17,9%). Acesta din urmă are o pondere relativ însemnată, însă ar fi preferabil ca o altă ramură, cu potențial de creștere sustenabilă (de pildă, agricultura, pe lângă industrie), să fie încurajată, în așa fel încât să contribuie mai mult decât comerțul la formarea cifrei de afaceri.

În acest context, o soluție ar fi acordarea unei atenții sporite micilor producători din cartierele municipiului Alba Iulia, unde se practică agricultura pe scară mică (Oarda de Jos, Oarda de Sus, Bărăbanț, Pâclișa, Micești). Introducerea unor soluții inteligente pentru eficientizarea practicilor agricole în aceste zone ar constitui atât un factor de creștere a productivității, cât și o încurajare a micilor producători, pentru ca aceștia să nu se re-orienteze spre alte ramuri ale economiei.

PIAȚA MUNCII ȘI CEREREA DE MUNCĂ ÎN ALBA IULIA

La nivelul anului 2015, în Regiunea Centru media persoanelor nou angajate (1,26/întreprindere) a fost similară cu cea înregistrată în alte trei regiuni. Din perspectiva angajatorilor, calitatea salariaților se traduce în primul rând prin experiență, cunoștințe și abilități de specialitate sau fidelitatea față de firmă.

Privitor la cererea de muncă în municipiul Alba Iulia, la finalul anului 2016 cea mai mare cerere de muncă era pentru persoane calificate cu studii superioare (economisti, contabili) urmați de personal din unități medico-sociale, apoi personal din comerț și, în ultimă instanță, lucrători necalificați în industria ușoară.

TIPURILE DE PROPRIETATE ÎN ECONOMIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

La acest capitol, situația locală este similară cu cea de la nivel național: 97% din totalul agenților economici în Alba Iulia sunt agenți privați. De aici pot fi deduse mai multe concluzii, cum ar fi: importanța dezvoltării spiritului antreprenorial, în special în rândul tinerilor, dar nu numai; importanța creării unui mediu competitiv, care să permită o creștere durabilă și care să

ajute micii întreprinzători în intrarea și menținerea pe piață (dat fiind că aceștia au cea mai mare pondere în economia municipiului Alba Iulia).

PROCESUL DE INVESTITII ÎN ALBA IULIA

La nivel național, capitalul românesc este insuficient dezvoltat pentru a susține o creștere sustenabilă pe termen lung. În anul 2015, companiile românești au investit peste hotare mai puțin de 0,5% din PIB, în raport cu Ungaria, de pildă, care a ajuns la 30% din PIB. În concluzie, firmele românești nu sunt interesate să investească în afara granițelor țării și evită competiția la nivel european, ceea ce denotă o economie încă imatură și nepregătită pentru piața comună. Pe de altă parte, companiile străine care investesc în România scot peste granițe, sub formă de profit care nu este reinvestit, o valoare sensibil mai mare decât valoarea investită în țara noastră.

La nivel local, se remarcă prezența unor investitori care sunt lideri naționali în domeniul lor economic – industrie alimentară, industrie usoară, prelucrarea lemnului etc: Transavia, Albalact, Agra's; Apulum, IPEC, iar în imediata vecinătate – Holzindustrie și Kronospan.

Un aspect problematic la capitolul investiții îl reprezintă investițiile în cercetare – dezvoltare – inovare. Cu toate că ar fi nevoie de investiții în dezvoltarea de noi produse, în abordări manageriale și de marketing modernizate, în dezvoltarea de noi tehnologii, modernizarea sistemului informatic și în pregătirea resurselor umane, analiza – diagnoză a orașului Alba Iulia arată că un număr relativ însemnat de companii consideră că investiția în inovare nu este rentabilă. Chiar și atunci când are loc, inovarea se realizează prin cercetare și dezvoltare individuală, prin adoptarea de soluții ale altor organizații, în timp ce puține firme recurg la cooperare și dezvoltare de parteneriate cu alte firme. Teoriile economice au demonstrat însă că interacțiunea și schimbul între agenți economici din aceeași ramură de activitate este departe de a fi dăunătoare, ci din contră: ea facilitează transferul tehnologic și de know-how, ceea ce pe termen lung este benefic firmelor implicate, deoarece competitivitatea și potențialul lor de dezvoltare inteligentă vor crește.

În acest sens, înființarea la Alba Iulia a unui centru care să joace rolul unui hub de IT&C, al unui centru de transfer tehnologic și al unui incubator de afaceri este văzută ca o soluție pentru creșterea competitivității, dar și pentru încurajarea investițiilor la nivel local.

Se remarcă de asemenea nevoia de creștere a ponderii investițiilor în CDI prin intermediul fondurilor europene. Această sursă de finanțare se situează doar pe locul trei, în urma surselor proprii și a creditelor bancare. Pentru a se ajunge la o utilizare eficientă a fondurilor europene, este nevoie – din nou – de educarea mediului antreprenorial sau măcar de facilitarea accesului companiilor la serviciile firmelor de consultanță, care se ocupă de toate aspectele obținerii de fonduri structurale – de la scrierea cererii de finanțare, până la implementarea proiectului și raportarea către finanțator.

Nu în ultimul rând, este necesar ca sursele de informare folosite cu precădere pentru identificarea soluțiilor inovatoare să nu fie doar clienții, propria organizație sau furnizorii, ci și competitori (in)directi, publicații de specialitate, expoziții și târguri, consultanți sau organizații private de cercetare. În acest mod, se va încuraja mult necesarul dialog între diferiții actori sociali/ stakeholderi responsabili, între sectorul public și cel privat și între toți cei interesați de un mediu de afaceri competitiv și performant.

O abordare precum cea de mai sus poate fi de natură să atenueze anumite dificultăți sau riscuri asociate, din perspectiva întreprinzătorilor, cu procesul de inovare, și anume: costul ridicat al activităților de CDI, incertitudinea privind cererea de produse inovatoare sau insuficiența fondurilor proprii.

INDUSTRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Principala provocare identificată la acest capitol este scăderea ponderii pe care o ocupă industria în formarea cifrei de afaceri, în detrimentul comerțului. De aici rezultă nevoia de a sprijini industria, pentru a consolida structura economică a județului pe baze solide, cu potențial de creștere durabilă și inteligentă.

Mai apoi, se remarcă nevoia adaptării ofertei educaționale la cererea pieței de muncă, dar și consolidarea legăturilor dintre mediul economic și mediul universitar local (Universitatea „1 Decembrie 1918”, extensia Alba Iulia a Universității Tehnice din Cluj-Napoca sau centrul de cercetare științifică Apulum de pe lângă compania omonimă). Acest parteneriat este unul vital, contribuind la un mediu economic creativ, relațional și competitiv pe plan regional, național și chiar european.

O altă nevoie, care de fapt cuprinde în esența ei și soluția aferentă, este valorificarea resurselor și a forței de muncă locale în toate zonele economice semnificative pentru economia și industria municipiului Alba Iulia: industria alimentară, industria producătoare de îmbrăcăminte și încălțăminte, industria pielăriei etc. O asemenea abordare va reduce costurile de producție, va permite crearea de locuri de muncă și va facilita, în ansamblu, intrarea în circuitul economic al unei zone, care altfel riscă să intre în declin – zona micilor producători locali de alimente și crescătorii locali de animale.

AGRICULTURA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Diversificarea economiei rurale, prin oferirea de servicii turistice, de cazare pentru turiști sau prin prelucrarea produselor agricole, pe lângă producția propriu-zisă, reprezintă cel mai nou și mai benefic proces din agricultura europeană la acest moment.

Adoptarea unor asemenea practici la nivelul municipiului Alba Iulia ar aduce avantaje precum: creșterea dinamismului exploatațiilor agricole familiale, motivarea tinerilor pentru a nu părăsi sectorul agricol, creșterea durabilă a agriculturii, dar și dezvoltarea integrată a sectorului turistic în localitate și în zona învecinată.

COMERTUL ȘI SERVICIILE

Economia națională și locală sunt inevitabil influențate de contextul global: criza euro, tensiunile geopolitice și alte asemenea evoluții îngrijorătoare.

În ceea ce privește nivelul municipiului Alba Iulia, se remarcă în ultimii ani tendința de creștere a cifrei de afaceri generate de sectorul serviciilor și cel al comerțului: sectorul HORECA (are o evoluție ascendentă), informațiile și comunicațiile, serviciile administrative, activități de spectacole și activități profesionale.

TURISMUL ÎN ALBA IULIA

Turismul cultural și antropic a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultimii ani, odată cu atragerea mai multor zeci de milioane de euro investiți în reabilitarea și reconversia funcțională a Cetății Alba Carolina, dar și datorită semnificației istorice și culturale deosebite pe care o prezintă orașul. Alba Iulia oferă posibilități de petrecere a timpului liber pe tot parcursul anului.

O nevoie semnificativă este reprezentată, la nivel micro, de crearea unei oferte gastronomice, care în prezent este destul de limitată în zona Cetății. Tot la nivel de oraș, ar fi binevenit un sistem care să poată contoriza numărul de turiști ce vin în oraș fără să înnopteze, și care în prezent nu pot fi cuantificați, precum și un sistem de inventariere a diferitelor categorii de turiști. În acest sens, dezvoltarea unei soluții inteligente, care să poată fi cuprinsă, de pildă, în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”, poate fi luată în calcul.

La nivel mai general, pentru promovarea eficientă a turismului albaiulian este de asemenea nevoie de coordonarea strategiei de promovare cu alte localități din regiune și a atracțiilor turistice aferente, pentru o promovare reciprocă și care va deveni reciproc avantajoasă (Sighișoara, Sibiu, Oradea, Cluj Napoca, Târgu Mureș etc.)

Tot aici trebuie luat în calcul și patrimoniul natural din regiunea învecinată municipiului, care este unul deosebit de pitoresc și care oferă posibilități însemnate de agroturism. Pentru valorificarea acestui patrimoniu natural la adevărata sa valoare, una dintre nevoile cele mai importante în acest moment este realizarea unei infrastructuri de transport și de cazare cu dotări minime, precum și realizarea de circuite turistice. Este binevenită de asemenea crearea unei oferte turistice agregate, includerea municipiului Alba Iulia și a atracțiilor din jur în circuite turistice consacrate și oferite de agențiile de turism regionale și naționale.

1.3.2 Societate

Capitalul uman contribuie decisiv la dezvoltarea unei comunități, iar elementele care trebuie luate în considerare la analiza acestui domeniu sunt: mărimea forței de muncă, structura acesteia, distribuția teritorială, precum și tendințele în curs.

De aceea, analiza forței de muncă și utilizarea ei la nivelul municipiului Alba Iulia vizează în principal următoarele aspecte: structura și caracteristicile forței de muncă, aspecte referitoare la oferta de muncă, șomajul, interacțiunea pieței muncii din municipiul Alba Iulia cu mediul de afaceri, formarea profesională și procesul de învățare pe parcursul întregii vieți, calitatea forței de muncă și potențialul de creștere a acesteia, evidențierea punctelor slabe sub aspectul forței de muncă.

STRUCTURA POPULAȚIEI DUPĂ PARTICIPAREA LA ACTIVITATEA ECONOMICĂ, RESURSELE DE MUNCĂ

Structura socio-economică a populației municipiului Alba Iulia, potrivit datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, arată că populația activă economic înregistrează o rată de 50,7%. Comparativ cu rata globală de activitate de la nivel național (45,6%), cea înregistrată la nivel județean (45,2%), sau ponderea populației active din mediul

urban național (46,9%), cifra înregistrată la nivelul municipiului este sensibil superioară, iar raportată la recensământul anterior, a crescut cu 2 puncte procentuale.

Datele INS relevă și faptul că rata de ocupare la nivelul municipiului Alba Iulia este de 47%, fiind superioară ratei județene și celei naționale, de asemenea crescând cu aproximativ 4 procente față de rata înregistrată în cadrul recensământului anterior (de la 43,4% la 47%).

Cu privire la ponderea populației inactive, aceasta totalizează 49,3%, în cadrul căreia valorile cele mai mari sunt deținute de pensionari (21,2%), elevi și studenți (14,3%), precum și de populația aflată în întreținerea familiei (8,1%).

Considerând categoria de populație cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, Alba Iulia înregistrează o rată de activitate de 68,4% și o rată de ocupare de 63,3%, rate apropiate ratelor de activitate și de ocupare înregistrate la nivel național (67,1% rata de activitate, 62,2% rata de ocupare) sau la nivel județean (66,9% rata de activitate, 61,1% rata de ocupare).

Rata șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia, conform recensământului din 2011, înregistrează 7,4%, cu o valoare apropiată nivelului național (7,3%). Rata șomajului înregistrată la nivelul județului Alba este sensibil mai mare (8,7%).

Soluții: dat fiind procentul destul de ridicat al pensionarilor în rândul populației inactive din municipiul Alba Iulia, se impune implementarea unor măsuri de recuperare/reabilitare funcțională (psihică și/sau fizică) de integrare/reintegrare socială în vederea încurajării vieții active și independente a acestora.

STRUCTURA POPULAȚIEI ACTIVE

Potrivit datelor Recensământului Populației din 2011, privind municipiul Alba Iulia, și raportată la numărul locuitorilor, populația activă reprezintă peste jumătate din total, în cadrul acesteia, populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani reprezentând 71,7%.

Privind populația inactivă, în proporție de 49,3%, din totalul de 31,3 mii persoane, aproximativ 18,8 mii reprezintă categoriile de vârstă sub 19 ani și peste 65 ani, iar 12,5 mii de persoane au vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani. În cadrul populației inactive, ponderea cea mai mare este deținută de pensionari (43%), elevi și studenți (29,4%) și persoanele întreținute de alte persoane (16,5%).

Privind populația din grupa de vârstă 35-39 ani, se constată o rată de activitate de 90,2%, șomajul afectând la data recensământului aproximativ 270 persoane, adică 5,2% din numărul total al populației din această grupă de vârstă.

Din punctul de vedere al studiilor absolvite în rândul populației active, datele INS arată că ponderea cea mai ridicată este reprezentată de categoria persoanelor care au absolvit studii superioare de lungă durată, urmată de categoria de persoane cu studii profesionale, respectiv persoane care au absolvit studii superioare de scurtă durată.

Soluții: dată fiind situația ratei majoritare în rândul populației inactive deținută de categoria persoanelor sub 19 ani și peste 65 ani, se recomandă implementarea unor soluții de încurajare a vieții profesionale active, după cum urmează: activitate de voluntariat și stagii de practică în rândul tinerilor, respectiv promovarea și implementarea soluțiilor de îmbătrânire activă în rândul persoanelor vârstnice, care vor fi astfel încurajate să rămână în câmpul muncii și să se

implice voluntar în diverse activități ale comunității (economice, culturale etc.), beneficiind de o viață sănătoasă și independentă.

POPULATIA OCUPATĂ

a) Situația populației ocupate

Privind distribuția populației ocupate pe sectoare de lucru, din datele INS de la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011, reiese faptul că din totalul populației ocupate, majoritatea persoanelor lucrează în sectorul economic (76,2%), urmând categoria persoanelor care lucrează în instituții bugetare (19,6%) din municipiu. Restul persoanelor din rândul populației ocupate lucrează în cadrul instituțiilor non-profit în serviciul populației (asociații, fundații etc.). Aproximativ 3% dintre persoanele ocupate practică auto-ocuparea în gospodăria proprie.

Privind repartitia populației ocupate pe activități economice, profilul ocupațional al municipiului Alba Iulia reiese a fi puternic orientat spre domeniile industriei și serviciilor. Astfel, 60,6% din forța de muncă a municipiului Alba Iulia este atrasă de sectorul economic terțiar, 35,6% de sectorul secundar și doar 3,8% de sectorul primar, persoanele ocupate fiind implicate după cum urmează: 15 mii persoane în industria prelucrătoare, 4,5 mii în comerț, 2,4 mii în construcții, 1,6 mii în transport și depozitare, iar 1,1 mii în agricultură și silvicultură. Cât privește sectorul bugetar, acesta este bine reprezentat în municipiu: 3,3 mii în administrația publică și apărare, 1,9 mii în sănătate și asistență socială, 1,8 mii în învățământ. O pondere relativ mică a forței de muncă este specifică domeniilor comunicațiilor și informaticii sau cel al hotelurilor și restaurantelor (un număr aproximativ de 500 persoane).

Privind situația mobilității în vederea locului de muncă (navetism), aproximativ 13% din populația ocupată deține loc de muncă în afara localității de domiciliu.

b) Nevoi și soluții privind ocuparea

Nevoile centrale privind ocuparea sunt legate de sustenabilitatea și calitatea locurilor de muncă, precum și sprijinirea mobilității forței de muncă. De asemenea, este necesară dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional dual și extinderea programelor de învățare pe tot parcursul vieții, în scopul creșterii pregătirii forței de muncă, cu accent pe sporirea procentului populației cu un nivel ridicat de pregătire profesională și pe creșterea ocupării în rândul tinerilor și a persoanelor cu vârsta peste 55 de ani.

Soluții:

- *Realizarea ocupării într-un mod integrat*, în relație cu educația, formarea profesională și necesarul de pe piața muncii. Trebuie acordată atenție tinerilor fără loc de muncă și neintegrați într-un program educațional, vârstnicilor, femeilor, persoanelor de etnie romă și a persoanelor cu dizabilități sau dezavantajate, în concordanță cu oportunitățile de angajare;

- *Încurajarea productivității*. În contextul interdependenței economiei municipiului Alba Iulia de rata de ocupare (numărul de persoane ocupate) și nivelul productivității (valoarea generată de fiecare oră de muncă), sunt necesare intervenții care vizează următorii factori cheie:

calificare (pregătirea persoanelor fără calificare și ameliorarea abilităților persoanelor ocupate), inovare (încurajarea investițiilor în cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul întreprinderilor, în special a celor mici și mijlocii), dezvoltare (încurajarea înființării de firme și întreprinderi noi și creșterea ratei de supraviețuire a acestora), investiții (încurajarea investițiilor autohtone, dar și atragerea de investiții străine). De asemenea, având în vedere că municipiul Alba Iulia beneficiază de potențial de dezvoltare turistică, se vor implementa măsuri de încurajare a domeniului hotelurilor și restaurantelor pentru crearea locurilor de muncă.

FORTA DE MUNCĂ SALARIATĂ

Conform datelor INS de la recensământul din 2011, ponderea majoritară în rândul populației ocupate este reprezentată de persoanele salariate (28304 persoane, respectiv 95% din populația ocupată a municipiului Alba Iulia), urmând categoriile de patroni, lucrători pe cont propriu, lucrători familiali neremunerați și membrii societăților agricole.

Majoritatea salariaților din Alba Iulia activează în cadrul sectorului serviciilor, iar 18% dintre salariați lucrează în comerț, 13,1% activează în industria hotelieră, iar 7,3% în domeniul telecomunicațiilor.

Sectorul industriei prelucrătoare și domeniul construcțiilor deține o pondere de 35,2% în totalul populației salariate, dintre care 27,3% în industrie, respectiv 8% din forța de muncă salariată din Alba Iulia.

O pondere redusă activează în cadrul sectorului primar al economiei municipiului Alba Iulia (agricultură, silvicultură, pescuit și industria extractivă) și anume 1,7%, mai ales în agricultură, cu mențiunea că domeniile agricultură și forța de muncă salariată, întrebunțează cu precădere lucrători pe cont propriu, fără statut de salariat.

Cât privește evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2006-2015, datele INS arată că anul 2008 a fost anul cu cel mai mare număr mediu de salariați (34343 persoane salariate), iar cel mai mic număr mediu a fost înregistrat în anul 2013 (28952 persoane salariate), adică cu aproximativ 16% mai puțin în comparație cu anul 2008.

Soluții: municipiul Alba Iulia beneficiază de potențial turistic și prin urmare se vor implementa soluții de încurajare a sectorului privat din domeniul serviciilor de turism, hotelier și restaurante, pentru creșterea numărului locurilor de muncă.

ASPECTE ALE ȘOMAJULUI ÎN ALBA IULIA

Conform celor mai recente date INS, numărul șomerilor cu domiciliul în Alba Iulia, înregistrați la AJOFM Alba, este în scădere. Astfel, dacă în anul 2012 au fost înregistrate 1652 persoane, în anul 2014 erau 1041 persoane, respectiv 772 persoane în anul 2016. Situația șomajului a fost influențată de evoluția economiei, astfel că anul 2008 a cunoscut efectele crizei economice, un număr mare de lucrători fiind disponibilizat ca urmare a închiderii mai multor întreprinderi, vârful de scădere fiind înregistrat în anul 2009. De atunci, rata șomajului s-a aflat în scădere, în anul 2011 ajungându-se la un număr de 1331 persoane șomere, urmând din nou o ușoară creștere în perioada 2012-2013, cu un număr de 1919 șomeri.

Începând cu anul 2014, rata șomajului a înregistrat din nou o scădere semnificativă, cu mai mult de o jumătate, atingându-se numărul de 772 persoane șomere la finele anului 2016,

conform evidențelor AJOFM Alba. Scăderea șomajului a reflectat astfel o revigorare a economiei locale, creându-se locuri de muncă, precum și un rezultat al eforturilor depuse prin intermediul proiectelor europene de calificare și recalificare a persoanelor apte de muncă, cu accent pe persoanele defavorizate.

a) Structura șomajului

Conform datelor INS de la recensământul din 2011, reiese faptul că șomajul afectează în primul rând tinerii cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, prin raportare la numărul total al șomerilor din Alba Iulia, înregistrându-se 22% șomeri din grupa de vârstă 20-24 ani, 15,5% șomeri din grupa de vârstă 25-29 ani, respectiv 14% șomeri din grupa de vârstă 30-34 ani.

b) Situația șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia – 2016

Privind situația șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia în anul 2016, se constată înregistrarea unui număr de 695 șomeri, distribuția acestora pe categorii de gen, vârstă, studii, tip de indemnizație și perioada șomajului fiind următoarea:

- la categoria de gen, preponderent este numărul persoanelor de gen masculin, înregistrându-se 414 bărbați și 281 femei;
- la categoria de vârstă au fost înregistrate 32 persoane (sub 25 ani), 56 persoane (25-29 ani), 177 persoane (30-39 ani), 213 (40-49 ani), 127 persoane (50-55 ani), respectiv 90 persoane (peste 55 ani); se remarcă preponderența ratei șomajului în categoriile de vârstă 40-49 ani și respectiv 30-39 ani. Cei mai puțini șomeri provin din categoriile de vârstă sub 29 ani, fapt îmbucurător;
- privind categoria de studii, este preponderentă categoria persoanelor cu studii liceale (183 persoane), urmată de categoria persoanelor cu studii universitare (180 persoane), categoria celor cu studii profesionale (133 persoane) și categoria celor cu studii primare (101). Cele mai puține persoane șomere provin din categoria studiilor gimnaziale (85 persoane), respectiv postliceale (13 persoane);
- privind distribuția șomerilor în funcție de tipul de indemnizație primită: 470 cu șomaj 75%, 221 persoane neindemnizate și 4 persoane cu șomaj 50%;
- în funcție de durata șomajului, datele INS arată o preponderență a categoriei șomajului cu o durată mai mică de 6 luni (411 persoane), fiind urmată de categoriile 6-9 luni și 9-27 luni (126 persoane, respectiv 98 persoane), iar categoria șomajului pe o perioadă mai mare de 27 de luni se clasează pe ultimul loc (60 persoane).

Soluții: menținerea trendului descendent al ratei șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia, cu accent pe identificarea unor soluții eficiente de scădere a șomajului în special în rândul tinerilor, precum:

- cursuri de calificare și recalificare profesională;
- activități de informare și consiliere profesională acordate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;

- oferirea de consultanță în vederea încurajării dezvoltării unor proiecte-pilot și a înființării de IMM-uri;
- stimularea mobilității forței de muncă.

FORMARE PROFESIONALĂ ȘI ÎNVĂȚARE PE PARCURSUL ÎNTREGII VIETI

Reconversia profesională și încurajarea mobilității teritoriale a forței de muncă sunt premise necesare pentru diminuarea ratei șomajului care se datorează inadecvării dintre cererea și oferta pe piața forței de muncă. Prin urmare, sistemul de învățământ trebuie să asigure pregătirea profesională de calitate, în concordanță cu cererea de pe piața muncii, dar și oportunitatea unor programe de educație pe parcursul întregii vieți (life long learning), care să vină în întâmpinarea evoluției specificului economic al comunității. Mai mult, este necesară cointeresarea și implicarea mediului de afaceri local în elaborarea ofertei educaționale și de pregătire profesională, pentru sprijinirea gradului de adecvare a formării profesionale la cerințele manifestate reale ale mediului socio-economic al comunității.

Pentru conturarea unui profil al situației pregătirii profesionale și învățării pe parcursul întregii vieți, ne vom raporta la datele statistice disponibile la nivel național, acestea fiind specifice și municipiului Alba Iulia. Astfel, în anul 2010, salariații din doar un sfert din întreprinderile din România au participat la cursuri de formare profesională, o pondere semnificativ mai mică, raportându-ne la anul 2005.

Se remarcă faptul că cea mai mare participare la cursurile de formare profesională continuă s-a înregistrat în cadrul firmelor mijlocii (50-249 salariați), iar cea mai scăzută participare a fost din rândul angajaților întreprinderilor mari. Cea mai ridicată rată de participare la cursuri de formare este reprezentată de tineri, cu vârsta sub 25 ani, iar la polul opus, este înregistrată o rată scăzută de participare în rândul salariaților vârstnici.

Soluții: încurajarea adaptării ofertei sistemului educațional la cerințele pieței muncii și cointeresarea mediului de afaceri local în sistemul de pregătire profesională; încurajarea stagiilor practice și programelor de formare profesională de înaltă calitate.

RAPORTUL DE DEPENDENȚĂ ECONOMICĂ

Prin compararea datelor recensămintelor populației din 2002 și 2011, rezultă faptul că raportul de dependență economică s-a redus în perioada 2002-2011, ajungând la 1129%, o valoare mai scăzută decât mărimea indicatorului calculată la nivelul județului Alba pentru anul 2011 (1322%). Din raportul de dependență economică de la nivelul Albei Iulia, fiecare persoană activă susține în medie 1,1 persoane inactive sau în șomaj.

Soluții: încurajarea voluntariatului în rândul tinerilor și persoanelor vârstnice, îmbătrânirea activă, crearea de facilități pentru integrarea în câmpul muncii a persoanelor de etnie romă și a persoanelor cu dizabilități, în scopul continuării scăderii dependenței economice până la un raport de 1 persoană activă care susține 1 persoană inactivă sau aflată în șomaj.

Pe lângă prezentarea aspectelor de mai sus, am considerat relevant să efectuăm și o analiză – din aceeași perspectivă a nevoilor, problemelor și soluțiilor – a unor aspecte din secțiunea 1.1.7 a prezentului document – partea de diagnoză dedicată diferitelor tipuri de infrastructuri și servicii care deservesc populația municipiului Alba Iulia – întrucât le considerăm relevante din punct de vedere social.

ZONE URBANE MARGINALIZATE

Conform criteriilor de definire a zonelor urbane marginalizate și dezavantajate în cadrul unei comunități, la nivelul municipiului Alba Iulia, se constată faptul că din totalul populației, un procent de 13,49% trăiește în zone marginalizate sau defavorizate.

Privind acest procent, precum reiese din Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, o pondere de 2,74% din totalul populației locuiește în zone dezavantajate din punctul de vedere al locuirii, 5,88% locuiește în zone dezavantajate la nivelul capitalului uman, 1,06% locuiește în zone dezavantajate pe ocupare. De asemenea, un procent de 1,28% din populație locuiește în zone marginalizate.

În cadrul municipiului Alba Iulia, se pot delimita patru zone marginalizate, unele dintre acestea cuprinzând la rândul lor mai multe comunități care solicită intervenții pe programe operaționale precum POCU 2014-2020 sau POR 2014-2020.

Nevoile comunităților marginalizate din Municipiul Alba Iulia

Pentru constatarea nevoilor reale de la nivelul comunităților marginalizate și pentru a se răspunde în mod concret și punctual la acestea în cadrul unor viitoare proiecte, s-au efectuat o serie de cercetări, ce au constat în aplicarea de chestionare la nivel de gospodărie și în realizarea de focus-grupuri cu membri și actori importanți din comunitățile investigate și cu reprezentanți ai autorităților locale. S-au efectuat vizite de teren, pentru a fi purtate discuții cu membrii comunităților și pentru observarea directă a situației locative a acestora, în vederea identificării gospodăriilor care se încadrează în profilul de risc de sărăcie și excluziune socială. Pentru colectarea datelor pe teren, s-au folosit metode participative, membrii comunităților studiate fiind implicați în mod activ în determinarea nevoilor specifice locuitorilor și a soluțiilor posibile.

Conform datelor colectate, analizate și centralizate în urma cercetării efectuate, situația nevoilor și soluțiilor specifice fiecărei comunități este următoarea:

❖ **Zona 1** - Aceasta cuprinde cinci comunități rome, localizate în puncte diferite ale orașului, dar care prezintă particularități similare: Comunitatea Trandafirilor, Comunitatea Barbu Lăutaru, Comunitatea Ciocârliei-Pompieri, Comunitatea Zgură și Comunitatea Partoș. Comunitățile sunt formate din populație preponderent romă și sunt caracterizate de atitudine în general tolerantă, fără incidența unor conflicte etnice majore. Totuși, între grupurile de români și romi nu există inițiative de colaborare. Aceștia nu interacționează în vederea dezvoltării unor proiecte comune, iar atitudinea membrilor comunităților rome rămâne una pasivă, de

indiferență și neimplicare în ameliorarea condițiilor de trai, atât la nivel personal, cât și la nivelul întregii comunități.

Nevoile identificate la nivelul acestei zone sunt diverse, dar cele mai importante vizează lipsa încadrării persoanelor apte de muncă pe piața formală a muncii și educația deficitară, majoritatea membrilor comunității având absolvite cel mult 8 clase și nici nu urmează o formă de învățământ în prezent. Adulți și copii se confruntă cu abandonul școlar la vârste fragede, iar o parte dintre aceștia nu urmează nicio formă de școlarizare. Acest fapt atrage după sine dificultatea calificării într-o meserie prin forțe proprii, fiind priviți cu neîncredere și scepticism de către societate. Prin urmare, o nevoie presantă a persoanelor din comunitate este sprijinirea în obținerea unei calificări pentru găsirea unui loc de muncă, din discuțiile purtate cu membrii comunității, aceștia exprimându-și interesul în dobândirea unor calificări în domenii precum: construcții, industrie textilă, alimentație publică și comerț, îngrijire la domiciliu, organizarea unei afaceri pe cont propriu etc.

Femeile, în general casnice, îngrijesc mulți copii, însă nu se preocupă de supravegherea atentă sau educația acestora. De asemenea, mulți locuitori au nevoie de suport în înscrierea la medicul de familie și dezvoltarea obiceiului de a apela la acesta în cazul unei probleme medicale și nu la Serviciul Urgențe, așa cum procedează în prezent. În vederea schimbării mentalității tradiționale în ceea ce privește importanța educației acordate propriilor copii, părinții au nevoie de acordarea unor servicii de informare, consiliere și mentorat pentru a se asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în raport cu oportunitățile de angajare, dar și de acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine.

Comunității de romi îi este specifică o incidență mai mare a bolilor cronice și a numărului de persoane cu dizabilități, fiind necesar sprijinul acestora pentru integrarea în programe de tratamente medicale, fiind necesară și acordarea de sprijin persoanelor care nu dețin acte medicale în vederea încasării unor drepturi care li se cuvin. În cazul persoanelor vârstnice, este necesar suportul în obținerea drepturilor de asistență socială și de asistență medicală specializată la domiciliu.

Privind situația locuințelor, aproape toate locuințele analizate sunt supraaglomerate și este necesar suport pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit prin consolidări structurale, izolație termică și încălzire. De asemenea, se observă, în unele cazuri, nevoia reglementării actelor de proprietate.

❖ **Zona 2** - Zona cuprinde trei comunități non-rome de pe teritoriul orașului, situate în puncte diferite geografic: Comunitatea Goldiș, Comunitatea Chicago (aflate în aria centrală, în partea de sus a orașului, denumită Cetate) și Comunitatea Pâclișa (în aria periferică). Populația majoritară a zonei nu este de etnie romă, populația de etnie romă reprezentând sub 10%.

În urma analizei, s-a constatat că aceste comunități prezintă caracteristici similare, problemele dominante specifice acestora fiind legate de lipsa unui venit lunar stabil și condițiile de locuit, care sunt departe de a fi satisfăcătoare pentru un trai decent. Prin urmare, o nevoie presantă a persoanelor din fiecare comunitate este de a primi suport în obținerea unei calificări/reconversie profesională și în găsirea unui loc de muncă, ceea ce le va permite ulterior o ridicare a nivelului general de trai. Mai ales în comunitatea Pâclișa, marcată de constrângeri

naturale și de infrastructură, s-a constatat faptul că oamenii sunt întreprinzători și inovativi, existând potențial pentru înființarea de mici afaceri sau ocuparea pe cont propriu.

În comunitatea Goldiș, locuiesc multe familii formate din adulți și copii, uneori împreună cu vârstnici, iar problema legată de pierderea locului de muncă stabil și implicit a venitului regulat reprezintă un factor declanșator de probleme în familii: certuri între soți, neînțelegeri, alcoolism, transformarea locuinței într-o povară din pricina cheltuielilor aferente și, în unele cazuri, ajungându-se la destrămarea familiei sau plecarea unuia dintre/ambilor părinți la muncă în străinătate. Există în comunitate multe familii monoparentale și oameni divorțați, această situație putând conduce la scăderea performanțelor școlare ale copiilor.

Comunitatea Chicago se remarcă prin existența unor blocuri cu un număr mare de garsoniere aglomerate, unde locuiesc persoane care provin din familii sărace, fără o cultură a educației și tocmai de aceea, comunitatea are un număr mare de persoane care se confruntă cu problema abandonului școlar la vârste fragede sau a neabsolvirii niciunei forme de educație.

Comunitatea Pâclișa se întinde pe o suprafață mare din punct de vedere geografic, cu gospodării răsfirate, care nu sunt racordate la rețeaua de apă și fără drumuri adecvate. Și în această zonă există problema abandonului școlar la vârste fragede sau neabsolvirea niciunei școli, datorită constrângerilor legate de infrastructură.

Privind situația femeilor, s-a constatat că în toate comunitățile analizate, acestea au nevoie de informare și consiliere în legătură cu sănătatea familiei și planificarea familială. Cercetările au arătat faptul că lipsa resurselor financiare determină amânarea efectuării investigațiilor necesare prevenirii unor boli grave cu incidență ridicată (ex: teste Papanicolau, ecografii mamare), fiind necesar suport în acest sens.

În toate comunitățile se observă o nevoie de suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală. Comunitățile se confruntă cu probleme de natură medicală și tratarea acestora este anevoioasă datorită lipsei resurselor financiare.

Condițiile de locuit sunt precare în toate comunitățile analizate, veniturile reduse ale locuitorilor din cele trei comunități limitând posibilitatea de a investi în dotarea gospodăriei.

❖ **Zona 3** - Zona este reprezentată de blocul G2 - Turturica, situat în cartierul Cetate, care cuprinde apartamente cu un profil cu totul diferit față de restul apartamentelor din zonă. Acestea sunt garsoniere cu o suprafață totală de 11,5 m², formate dintr-o cameră și o baie (fără cadă, duș și, în cele mai multe cazuri, nici chiuvetă). Deși condițiile de locuit sunt improprii, atât din punctul de vedere al spațiului, cât și al igienei, în garsoniere locuiesc familii numeroase de până la 11 persoane. În general, bucătăria este improvizată în spațiul pentru baie, iar apa curentă se ia direct de la țeava de alimentare, lipsind instalațiile sanitare. Infrastructura de alimentare cu apă și cea de canalizare sunt deficitare, iar apa rece și electricitatea sunt singurele utilități disponibile. Toate activitățile vitale au la bază curentul electric, dar există situații în care bransarea la energia electrică lipsește. Majoritatea camerelor sunt umede, prezentând infiltrații de apă și igrasie, iar vara se supraîncălzesc. De asemenea, situația spațiilor verzi din jurul blocului este „foarte proastă”. În ciuda familiilor numeroase și a numărului mare de copii, blocul dispune doar de o curte mică, betonată, iar spațiul din jur este plin de mizerie.

Prin urmare, acest bloc de apartamente se află într-o stare critică, fiind necesare intervenții majore pentru facilitarea unor condiții proprii de locuit. Spațiile locative trebuie curățate,

reabilitate, brânșate la utilități și dotate cu instalații sanitare, iar la exterior sunt necesare intervenții de izolare termică.

În cazul locatarilor din blocul G2-Turturica, problemele de locuire sunt acompaniate de sărăcie, principalele surse de venit ale gospodăriilor provenind din munca informală cu ziua sau ocazională, venitul minim garantat, alocații și ajutorul de șomaj. Locatarii blocului G2-Turturica întâmpină dificultăți în găsirea locurilor de muncă din cauza nivelului redus de școlarizare și calificare. Situația financiară este gravă, gospodăriile cu copii fiind expuse la foamete.

Datorită condițiilor mizere, sărăciei și foametei, un număr semnificativ de locatari ai blocului G2 suferă de boli grave: hepatită, diabet, boli respiratorii, boli cardiace, malformații congenitale, handicapuri fizice, boli mintale etc.

Deși aflată în mijlocul unui cartier de locuințe, zona este segregată, locatarii acestui bloc fiind marginalizați. Sunt necesare implementarea unor acțiuni și aflarea soluțiilor pentru combaterea segregării și reintegrarea locatarilor în viața comunității.

❖ **Zona 4** - Zona este reprezentată de cartierul Lumea Nouă, situat în N-E orașului, în vecinătatea unei zone industriale. Este constituit în majoritate din romi, care locuiesc în general în case sau barăci.

Cartierul Lumea Nouă, descris ca un cartier cu oameni săraci și marginalizați și cu un nivel de dezvoltare economică foarte redus, neexistând decât un număr mic de magazine în interiorul propriu-zis al zonei. Interveniile au relevat problema dominantă a lipsei locurilor de muncă și percepția acută a discriminării la angajare, fie direct prin refuzul de a fi angajați, fie indirect prin faptul că pregătirea educațională și calificarea profesională sunt deficitare.

Sunt necesare programe de calificare profesională pentru adulți, iar pentru facilitarea accesului la educație în cazul copiilor, este necesară construcția unei școli și a unei grădinițe în zonă.

Lumea Nouă este o zonă foarte murdară, plină cu gunoaie și cu provocări legate de existența locuințelor insalubre (cocioabe, barăci), fiind necesare intervenții de salubritate și de îmbunătățire a condițiilor de locuire, atât la nivel de locuințe individuale, cât și la nivel de cartier.

Lipsa locurilor de muncă, degradarea stării de sănătate, acumularea de frustrare și deprivare și deversarea ei în agresiune și delincvență sunt probleme urgente care necesită intervenții integrate într-o viziune unitară pe termen mediu și chiar lung.

Soluții la nevoile identificate

Privind sprijinul acordat persoanelor care locuiesc în zonele marginalizate din municipiul Alba Iulia, cu accent pe populația aparținând minorității romă, se impune implementarea unor proiecte destinate comunităților marginalizate urbane, printr-o abordare integrată, în completarea investițiilor în infrastructură și a investițiilor în educație și formare/reformare profesională, ocupare, servicii sociale și socio-medicale etc.; se vor viza soluții integrate și personalizate care să contribuie la ameliorarea situațiilor de vulnerabilitate.

Privind soluții distincte pentru fiecare din cele patru zone:

❖ Zona 1

- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim *școală după școală*, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- programe de calificare și recalificare profesională în domenii precum: construcții, industrie textilă, alimentație publică și comerț, îngrijire la domiciliu, organizarea unei afaceri pe cont propriu etc.;
- activități integrate de informare, consiliere și mentorat, pentru schimbarea tiparului de gândire privind rolul educației în raport cu oportunitățile de angajare;
- acțiuni de educație în ceea ce privește sănătatea reproducerii, planificarea familială, prevenirea sarcinii la minore;
- programe de educație privind regulile de igienă;
- suport în obținerea documentelor medicale în vederea încasării drepturilor medicale și pentru înscrierea la medicul de familie și acțiuni de încurajare a obiceiului de a apela la medicul de familie în cazul unei probleme de sănătate;
- servicii de monitorizare și de îngrijire medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine în rândul persoanelor marginalizate;
- suport pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit prin consolidări structurale, izolație termică și încălzire;
- suport pentru reglementarea actelor de proprietate;
- campanii de combatere a discriminării și promovarea multiculturalismului.

❖ Zona 2

- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim *școală după școală*, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- servicii de informare, consiliere și mentorat pentru a se asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în raport cu oportunitățile de angajare;
- programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar;
- suport în vederea creșterii accesului și participării la educația școlară, inclusiv prin asigurarea/ dezvoltarea de servicii locale (mai ales în cazul comunității Pâclișa);
- suport pentru femei, privind efectuarea investigațiilor necesare prevenirii unor boli grave cu incidență ridicată (ex: teste Papanicolau, ecografii mamare);
- suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală, în vederea efectuării unor controale medicale de rutină, pe care, datorită problemelor familiale, financiare, nu le efectuează, ceea ce poate conduce ulterior la probleme grave (ex: control oftalmologic, control tensiune arterială etc.);
- suport în tratarea problemelor medicale;
- asistență medicală specializată la domiciliu în situația persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;

- programe de calificare/reconversie profesională în domenii precum: construcții, alimentație publică și comerț, îngrijire la domiciliu, organizarea unei afaceri pe cont propriu etc.;
- măsuri de susținere a întreprinderilor sociale și promovare a economiei sociale;
- acțiuni de încurajare a inițiativelor și inovațiilor antreprenoriale și suport pentru înființarea de mici afaceri (mai ales în comunitatea Pâclișa); încurajarea activităților economice prin dezvoltarea produselor și servicii turistice (agrement și recreere), prin valorificarea imaginii de brand pe care o are Cetatea Alba Carolina, mai ales în cazul comunităților Goldiș și Chicago;
- suport pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit prin consolidări structurale, izolație termică și încălzire;
- suport în vederea reglementării actelor de proprietate;
- modernizarea infrastructurii, în special în zona Pâclișa.

❖ Zona 3

- acțiuni de reabilitare a locuințelor, pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit;
- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim școală după școală, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- activități integrate de informare, consiliere și mentorat, pentru schimbarea tiparului de gândire privind rolul educației în raport cu oportunitățile de angajare;
- programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar;
- programe de calificare și recalificare profesională și consiliere în aflare locurilor de muncă;
- acțiuni de educație în ceea ce privește sănătatea reproducerii, planificarea familială, prevenirea sarcinii la minore;
- programe de educație privind regulile de igienă;
- suport în obținerea documentelor medicale în vederea încasării drepturilor medicale și pentru înscrierea la medicul de familie și acțiuni de încurajare a obiceiului de a apela la medicul de familie în cazul unei probleme de sănătate;
- suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală, în vederea efectuării unor controale medicale de rutină, pe care, datorită problemelor familiale, financiare, nu le efectuează, ceea ce poate conduce ulterior la probleme grave (ex: control oftalmologic, control tensiune arterială etc.) și facilitarea accesului la serviciile medicale și tratament în cazul problemelor de sănătate;
- servicii de monitorizare și de îngrijire medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- curățarea zonei din jurul blocului și amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii;
- măsuri integrate de creștere a calității vieții persoanelor defavorizate (șomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excludere socială, persoane de etnie romă etc.);
- campanii de acțiuni pentru combaterea segregării și reintegrarea locatarilor blocului G2-Turturica în viața comunității;

- campanii de acțiuni care să contribuie la creșterea stimei de sine în rândul persoanelor marginalizate;
- campanii de combatere a discriminării.

❖ Zona 4

- investiții în infrastructura de învățământ (construcția unei școli și a unei grădinițe în zonă);
- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim *școală după școală*, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- activități integrate de informare, consiliere și mentorat, pentru schimbarea tiparului de gândire privind rolul educației în raport cu oportunitățile de angajare;
- programe de calificare și recalificare profesională și consiliere în aflarea locurilor de muncă;
- acțiuni de salubritate a cartierului și de reabilitare a locuințelor;
- amplasarea mai multor containere și pubele în zonă;
- programe de educație privind regulile de igienă;
- construirea unui complex multifuncțional de servicii sociale în zonă;
- reabilitarea căilor de circulație și pietonale care sunt degradate;
- măsuri integrate de creștere a calității vieții persoanelor defavorizate (șomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excludere socială, persoane de etnie romă etc.);
- stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activități economice în zonă și noi locuri de muncă (în special în domenii: comerț, servicii, petrecerea timpului liber etc.);
- încurajarea și stimularea agenților economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor defavorizate sau vulnerabile prin facilități fiscale acordate;
- dezvoltarea de politici și acțiuni în vederea promovării incluziunii și întăririi coeziunii sociale (ex. dezvoltare de proiecte în domeniul creșterii ocupării și formării profesionale continue pentru grupuri vulnerabile, în special pentru persoanele de etnie romă);
- suport în obținerea documentelor medicale în vederea încasării drepturilor medicale și pentru înscrierea la medicul de familie și acțiuni de încurajare a obiceiului de a apela la medicul de familie în cazul unei probleme de sănătate;
- suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală, în vederea efectuării unor controale medicale de rutină, pe care, datorită problemelor familiale, financiare, nu le efectuează, ceea ce poate conduce ulterior la probleme grave (ex: control oftalmologic, control tensiune arterială etc.) și facilitarea accesului la serviciile medicale și tratament în cazul problemelor de sănătate;
- servicii de monitorizare și de îngrijire medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- măsuri integrate de creștere a calității vieții persoanelor defavorizate (șomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excludere socială, persoane de etnie romă etc.);
- campanii de acțiuni care să contribuie la creșterea stimei de sine în rândul persoanelor marginalizate;

- campanii de combatere a discriminării.

SERVICII SOCIALE ȘI INCLUZIUNE

Nevoile de dezvoltare identificate în cadrul analizei corespund inclusiv obiectivelor specificate în trei documente strategice destinate reducerii sărăciei și promovării incluziunii sociale: *Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020*, *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2014-2020* și *Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020*.

Principalele nevoi de dezvoltare în domeniul incluziunii sociale și al sărăciei sunt următoarele:

- dezvoltarea economiei sociale;
- sprijinirea incluziunii sociale;
- reducerea sărăciei în cadrul grupurilor vulnerabile, în special în zonele mai puțin dezvoltate;
- încurajarea implicării serviciilor comunitare și asigurarea infrastructurii pentru centre integrate de îngrijire comunitară;
- implicarea autorității locale ca principal actor în combaterea sărăciei și efectelor acesteia la nivel local, prin sprijinirea procesului de educație, formare continuă și integrare pe piața muncii;
- susținerea întreprinderilor sociale la nivel local;
- ameliorarea calității serviciilor de asistență medicală acordate populației locale, cu accent pe grupurile vulnerabile;
- dezvoltarea la nivel local a infrastructurii destinate serviciilor de asistență medicală moderne și sustenabile;
- facilitarea accesului la servicii de asistență medicală și sociale, în special în zonele mai puțin dezvoltate;
- încurajarea dezvoltării TIC în domeniile educației, sănătății și asistenței sociale.

Soluții:

- optimizarea calității și capacității infrastructurii sociale prin investiții în infrastructura socială și în programe de prevenție (prin informare, consiliere și mediere), precum și prin promovarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile;
- asigurarea de investiții în centrele rezidențiale care asigură servicii de găzduire și îngrijire pentru persoanele aflate în dificultate; sunt necesare intervenții de modernizare, reabilitare și dotare a centrelor pentru oferirea unor standarde adecvate calitativ a serviciilor sociale și implicit a creșterii calității serviciilor oferite persoanelor asistate social; identificarea și implementarea de proiecte de modernizare a infrastructurii sociale (rezidențiale și nerezidențiale) în concordanță cu prioritățile locale, județene și cele stabilite prin *Strategia națională de dezvoltare a serviciilor sociale*;

- dezvoltarea de centre sociale cu destinație multifuncțională, care să ofere o gamă variată de servicii persoanelor aflate în dificultate, care se confruntă cu probleme specifice, temporar sau permanent, de natură financiară, materială, medicală, ocupațională, juridică etc.;
- încurajarea sistemului educativ de formare profesională și de învățare pe parcursul întregii vieți, prin asigurarea de programe de calificare și recalificare ocupațională;
- promovarea incluziunii sociale a comunităților marginalizate (inclusiv a comunității rome) prin facilitarea accesului acestora la servicii esențiale necesare traiului (reabilitarea/modernizarea condițiilor de locuire; modernizarea infrastructurii de educație, sănătate, servicii sociale și de ocupare a forței de muncă; stimularea ocupării, cu accent pe activități de economie socială; activități de informare, consiliere și mediere);
- promovarea unor planuri integrate de măsuri în scopul non-discriminării etnice a populației rome, precum: rezolvarea problemelor juridice cu care se confruntă o parte a membrilor acesteia, integrarea acestora în sistemul de educație național, soluționarea problemei locurilor de muncă, stabilirea locurilor pentru amplasarea locuințelor acestora în așa fel încât să existe proximitate față de unități sanitare, de educație etc.

SERVICII URBANE

Dezvoltarea urbană presupune un management modern și integrat al rețelelor de apă potabilă și de canalizare, al rețelei stradale și al spațiilor de recreere, pentru asigurarea unor condiții de locuire adecvate, în conformitate cu cerințele normelor europene în vigoare.

Prin urmare, sunt necesare investiții în rețelele de alimentare cu apă potabilă, inclusiv extinderea sau reabilitarea acestora la nivel local. De asemenea, este necesară îmbunătățirea sistemului de canalizare și de tratare a apei, conform standardelor calitative și în condiții tarifare acceptabile.

Managementul eficient al resurselor de apă necesită și soluții de eficientizare și utilizare durabilă a acestora și va respecta strategia și politica națională în domeniul gospodăririi apelor.

Soluții: acțiuni de modernizare și extindere a infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare. Operațiunile vizate vor fi bine coordonate și sustenabile financiar, în scopul maximizării eficienței costurilor, și sunt următoarele:

- reabilitarea/extinderea rețelei de apă potabilă;
- reabilitarea/extinderea rețelei de canalizare la nivel local;
- extinderea alimentării cu apă și a rețelei de canalizare pe Măgura Mamut în vederea alimentării noilor cartiere rezidențiale;
- extinderea rețelei stradale în noile cartiere;
- continuarea decontaminării și reconstruirii siturilor industriale Centru și Refractara cu funcții specifice;
- atingerea nivelului mediei europene de 26 mp/locuitor în domeniul spațiilor verzi;
- continuarea amenajării pentru sport și recreere a zonei Măgura Mamut;
- dotarea cu echipamente pentru situații de urgență a ISU Alba;

- măsuri de prevenire a situațiilor de urgență prin construirea de diguri, împăduriri ale terenurilor degradate în zona vecinătatea municipiului Alba Iulia.

LOCUIRE

Nevoia centrală vizează asigurarea unor condiții de locuire de calitate și durabile, iar la nivelul municipiului Alba Iulia, se constată necesitatea creșterii eficienței energetice, atât la nivelul clădirilor publice, cât și al celor rezidențiale. Este necesară îmbunătățirea confortului termic, concomitent cu reducerea costurilor cu energia, cu accent pe ameliorarea situației clădirilor instituțiilor publice (primărie, instituții de învățământ, spitale etc.). Eficientizarea energetică va ține cont de țintele stabilite conform *Strategiei Europa 2020* pentru România: creștere cu 19% a eficienței energetice și scăderea cu 19% a nivelului de emisii de CO₂.

Pentru creșterea eficienței energetice, este necesară implementarea sistemelor inteligente de monitorizare a consumului, spațiile devenind totodată atractive pentru locuit.

Soluții:

- elaborarea de planuri de regenerare urbană bazată pe eficientizare energetică;
- accesarea de programe de finanțare pentru proiecte de reabilitare și eficientizare energetică;
- implementarea de sisteme de evaluare a eficienței energetice/sustenabilitate a clădirilor;
- reabilitarea-eficientizarea termică a clădirilor și a sistemelor de alimentare cu căldură și apă caldă menajeră prin acțiuni de: anvelopare-reabilitare, izolații, sisteme de ventilație;
- aplicarea de sisteme inteligente în domeniul locuirii, pentru monitorizarea consumului energetic;
- construirea de acoperișuri cu verdeață și acoperirea cu vegetație a celor existente;
- revitalizarea spațiilor publice la nivelul cartierelor;
- testarea unor soluții de eficiență energetică pe clădiri din municipiu;
- educarea și promovarea eficienței energetice în rândul consumatorilor;
- încurajarea implementării și recompensarea tehnologiilor inovative elaborate la nivel local;
- revitalizarea locuirii în zonele cu valoare istorică, culturală;
- ameliorarea densității locuințelor din cartierele noi ale municipiului, în scopul sporirii coeziunii urbane.

La acestea se adaugă soluțiile de eficientizare energetică:

- ameliorarea aspectului și confortului clădirilor;
- reabilitarea termică a clădirilor (publice, private), respectiv eficientizarea energetică a acestora;
- scăderea amprentei de CO₂ a clădirilor;
- scăderea procentuală a temperaturii în orașe;
- creșterea suprafeței totale a acoperișurilor verzi;
- încurajarea soluțiilor tehnice inovative de reabilitare și eficientizare energetică a clădirilor;
- reducerea procentuală a costului cu încălzirea-răcirea clădirilor;
- creșterea numărului specialiștilor în implementarea sistemelor de eficiență energetică;

- încurajarea și implementarea de tehnologii și soluții verzi la nivel local;
- educarea și promovarea soluțiilor verzi în rândul consumatorilor locali.

SĂNĂTATE

Pespectiva noului deceniu trebuie să aducă pentru Alba Iulia investiții de modernizare a serviciilor de asistență medicală, în vederea creșterii accesului rezidenților la acestea, pentru menținerea unei stări de sănătate corespunzătoare. Sănătatea este un factor important și un stimulent al creșterii economice, starea bună de sănătate a populației contribuind la potențialul economic local, în raport cu productivitatea și competitivitatea.

Dezvoltarea urbană a ultimilor ani și aglomerarea urbană impun necesitatea tot mai acută pentru construirea unui spital de urgență modern în Alba Iulia. Mai mult, presiunea pe serviciile de sănătate se va accentua în situația creșterii populației municipiului. Prin urmare, este necesară dezvoltarea și a unor noi modalități de asistență primară bazată pe un personal medical multidisciplinar bine pregătit: medici de familie, asistenți medicali, asistenți sociali și fizioterapeuți.

De asemenea, este necesară atragerea unei forțe de muncă înalt calificată în domeniul medical, dar și oferirea de programe de formare profesională specializată, în vederea creșterii calității serviciilor de sănătate.

Soluții:

- continuarea modernizării spitalului județean actual (dotarea cu tehnologie medicală de ultimă generație);
- asigurarea investițiilor pentru anii 2014-2035, necesare construirii noului spital de urgență județean;
- reabilitarea, modernizarea, extinderea și construcția de ambulatorii și centre preventorii și dotarea acestora cu echipamente medicale de ultimă generație;
- asigurarea unor programe de formare profesională specializată în scopul ameliorării calității serviciilor medicale.

EDUCAȚIE

La nivelul municipiului Alba Iulia se constată următoarele nevoi:

- măsuri de îmbunătățire a accesului și participării la sistemul de educație național pentru copiii preșcolari, prin flexibilizarea programei, pregătirea cadrelor didactice, îmbunătățirea calității serviciilor și promovarea accesului comunităților defavorizate și al grupurilor cu risc de abandon timpuriu al școlii;
- sporirea calității și rezultatelor educaționale ale învățământului obligatoriu, precum și consolidarea accesului la acesta prin măsuri de prevenție și intervenție timpurie în cazul absenteismului la ore, lipsei performanței școlare și neînscrierii în sistemul de învățământ obligatoriu;

- consolidarea învățământului primar și secundar și sporirea atractivității acestuia în rândul elevilor prin măsuri de furnizare a unui învățământ obligatoriu mai relevant, privind o integrare mai bună pe piața muncii, inclusiv prin încurajarea creării de noi oportunități de formare profesională pentru adulți, învățământ profesional și tehnic;
- oferirea unor programe educaționale menite să ofere oportunități egale și măsuri de incluziune;
- adecvarea calitativă între cererea și oferta pe piața forței de muncă, respectiv reconversia profesională a populației prin programe de calificare și recalificare profesională;
- asigurarea pregătirii profesionale de calitate și a accesului la programe de educație pe parcursul întregii vieți, în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii;
- identificarea nevoilor de integrare a TIC în sistemul educativ și facilitarea dezvoltării unui învățământ atractiv și motivant prin utilizarea resurselor digitale puse la dispoziție în școli, universități și centre de formare profesională
- implicarea mediului de afaceri în elaborarea ofertei educaționale și în desfășurarea procesului de pregătire profesională, pentru o formare profesională adaptată la necesitățile reale ale economiei locale;
- implicarea unor actori din afara sistemului școlar, din rândul serviciilor sociale și pentru tineret a comunității locale, precum și a altor furnizori de educație și formare;
- facilitarea accesului și participării comunităților defavorizate, în special a celei de etnie romă, la programele învățământului terțiar, respectiv promovarea derulării unor programe de formare profesională flexibile și adaptate la cerințele actuale ale pieței muncii;
- crearea unui cadru eficient pentru facilitarea accesului adulților la programe educaționale care pun accent pe dezvoltarea competențelor de bază prin activități formale și non-formale;
- dezvoltarea infrastructurii din educație și formare, în vederea atingerii obiectivelor propuse pentru scăderea nivelului de părăsire timpurie a școlii, dar și pentru încurajarea învățământului terțiar și a IPV;
- investirea în infrastructura educațională în rândul comunităților defavorizate, în special a celei de etnie romă, cu acordarea unei atenții deosebite tendințelor demografice și prognozei în ceea ce privește numărul elevilor.

Soluții:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale;
- reabilitarea și modernizarea centrelor de formare profesională continuă;
- asigurarea unor programe de formare profesională specializată;
- dezvoltarea Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia privind oferta educațională adaptată la cerințele pieței muncii la nivel local și regional, îndeosebi în domeniile tehnic și agricol;
- dezvoltarea unui Centru de Excelență al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

CULTURĂ

Conservarea și valorificarea patrimoniului cultural înseamnă deopotrivă respect pentru valorile culturale și istorice, dar și angrenarea unor beneficii de ordin educativ și economic. În urma demersurilor de reabilitare a patrimoniului cultural material local, îndeosebi a Cetății Alba Carolina, municipiul Alba Iulia poate juca un rol marcant pe scena cultural-artistică națională, dar și internațională.

Percepția predominantă asupra orașului nostru – capitala simbolică a Unirii, unde s-a desăvârșit formarea statului român modern – ne onorează și este extrem de importantă. Dar Alba Iulia este mai mult decât atât. Este un oraș multicultural, în care se intersectează istorii și culturi diferite.

Centru al tradiției și al istoriei, Alba Iulia poate oferi un model de reinterpretare și valorificare a culturilor europene în cheie contemporană. Zona adiacentă cuprinde un tezaur antropologic, etnologic și arheologic de mare valoare, iar tradițiile sînt încă vii. O direcție este orientată spre aducerea în atenția publicului a acestor tradiții, în contextul unei Europe care participă la procesul globalizării și în care identitățile locale, regionale și naționale se redescoperă în spirit contemporan.

Astăzi, redescoperirea tradițiilor culturale – de la îmbrăcăminte la gastronomie, de la vechile materiale de construcție și modele arhitectonice (eco) la muzică – face parte din viața cotidiană. Noile tehnologii permit comunicare și difuzarea lor mai bună și mai eficientă. Alba Iulia are experiența organizării unor festivaluri dedicate artelor și meseriilor tradiționale. Dar tradiția culturală este doar baza pe care s-au construit valorile europene de azi. *Revisiting Cultures* înseamnă și explorarea semnificațiilor pe care le-a construit cultura europeană de-a lungul timpului. De la Renaștere și Baroc pînă la artele contemporane, toate marile curente culturale sunt reprezentate în Alba Iulia.

În conformitate și urmând și obiectivele din Strategia Națională de Dezvoltare Teritorială, Alba Iulia a ajuns în topul primelor 5 orașe din România ca indice de vitalitate culturală și între primele 6 municipii unde populația a crescut începând cu 2008. Luând în calcul toate informațiile deja reliefate se poate observa că Alba Iulia se dezvoltă prin filonul serviciilor universitare, prin cultură și patrimoniu, prin comerț și prin creșterea numărului locurilor de muncă, și a primit în 2015, din partea Trip Advisor, certificatul de excelență, ca urmare a recenziilor exprimate de către turiștii care au vizitat Cetatea Alba Carolina în ultimul an.

Lista monumentelor istorice din Alba Iulia

1. Ansamblul fortificației "Cetatea Alba municipiul Alba Iulia cartier Cetate Carolina", cu toate componentele: ziduri, bastioane, porți, cortine, raveline, contrașărzi, terase bastionare, șanțuri interioare și exterioare, contraescarpe
2. Poarta I a Cetății Vauban, Poarta Carol de Jos
3. Poarta a II-a
4. Poarta a III-a a Cetății Vauban "Poarta Carol"
5. Poarta a IV-a a Cetății Vauban "Poarta Episcopului"
6. Poarta a V-a
7. Poarta a VI-a
8. Poarta a VII-a

9. Fosta pulberărie nr. 1 – actualul PUB 13, Bastionul Sf. Capistrano (ulterior bastionul Transilvaniei)

10. Fostul Colegiu Bethlen

11. Biserica de Lemn Mihai Viteazul

12. Casa Velican

13. Piața Cetății

14. Piața Toboșarului (traseul Nordic al Cetății)

15. Poarta Monetăriei de la Alba Iulia

16. Fostul Hotel Ungaria

17. Locul de execuție a condamnaților din perioada Imperiului Habsburgic – Monumentul de pe Dealul Furcilor

18. Traseul celor 3 Fortificații: Sala Armelor, Sala Cavalerilor, Închisoarea condamnaților, Poarta de sud a castrului Legiunii a XIII-a Gemina

19. Fosta mănăstire a trinitarienilor, azi Biblioteca documentară Batthyaneum

20. Casa "Nicolae Bethlen" – azi Facultatea Teologică Romano-Catolică

21. Palatul Apor, azi Universitatea 1 Decembrie 1918 - rectorat

22. Fosta Prefectură, azi Inspectoratul Școlar Județean Alba

23. Sediul actual al Prefecturii/Palatul Justiției

24. Biserica franciscană

25. Biserica "Buna Vestire"

26. Cimitirul Maieri

27. Biserica "Sf. Treime" Maieri I

28. Fostul palat "Gisella"

29. Biserica "Adormirea Maicii Domnului"- Lipoveni

30. Biserica de Lemn "Învierea Domnului"

31. Muzeul Național al Unirii, fosta clădire "Babilon"

32. Sala Unirii, fosta Cazină Militară

33. Ansamblul Reîntregirii Neamului - Catedrala Încoronării

34. Fosta Cazarmă a Pionierilor

35. Catedrala "Platoul Romanilor"

36. Catedrala Romano-Catolică Sf. Mihail

37. Palatul Episcopiei Romano-Catolice, azi sediul Arhiepiscopiei romano-catolice

38. Ruinele bisericii de secol X

39. Manutanța (Hotelul Medieval)

40. Comisariat

41. Palatul Principilor

42. Biblioteca Universității "1 Decembrie 1918"

43. Fostul Spital militar, azi Spitalul de Neurologie și Psihiatrie, viitorul „Museikon“

44. Fostul colegiu iezuit (corpul B al Universității)

45. Biserica de lemn "Sf. Nicolae"

46. Obeliscul închinat eroilor din Regimentul 50 Infanterie căzuți în lupta de la Custozza

47. Monumentul lui Ludovic Losy von Lossenau căzut la 9 noiembrie 1849 la Simeria

48. Obeliscul închinat memoriei lui "Horea, Cloșca și Crișan"

49. Statuia Ecvestră a lui Mihai Viteazul

Clădiri și imobile definite ca obiective de interes național

1. Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia
2. Casa de Cultură a Studenților
3. Statuia Lupoaiței” (“Lupa Capitolina”)
4. Sinagoga evreiască
5. Cimitirul evreiesc
6. Biserica Lutherană
7. Biserica Reformată (de pe str. Regina Maria)
8. Colegiul “Horea, Cloșca și Crișan”
9. Biserica Maieri II
10. Școala Generală nr. 3 “Avram Iancu”
11. Liceul de Muzică “Regina Maria”
12. Corpul C al Universității “1 Decembrie”
13. Muzeul Principia

NEVOI CENTRALE:

❖ dezvoltarea culturii înalte

Datorită publicului din ce în ce mai numeros (localnici, dar și turiști) la reprezentațiile artistice din ultimii ani și cererii tot mai mari pentru evenimente culturale, municipiul Alba Iulia resimte necesitatea instituțiilor de cultură înaltă care să le găzduiască (teatru, filarmonică, operă).

❖ dezvoltarea industriilor creative și artistice

Trebuie identificate soluții pentru atragerea investitorilor în domeniul cultural și de încurajare a industriilor creative, a căror activitate poate contribui la animarea vieții urbane și implicit la creșterea performanțelor economice locale.

Soluții:

- încurajarea industriilor creative și culturale locale;
- atragerea de investitori și implicarea de capital uman valoros în domeniul industriilor creative și culturale locale;
- continuarea demersurilor de conservare și reabilitare a clădirilor istorice, prin intermediul politicilor publice și diverselor programe de finanțare;
- valorificarea patrimoniului local material și imaterial al orașului;
- promovarea imaginii orașului prin valorile culturale locale și un program cultural bogat, permanent conectat la tendințele culturale naționale și internaționale;
- asigurarea unei game diverse de activități socio – culturale de interes local, regional și național;

- elaborarea unui regulament de organizare a evenimentelor culturale;
- elaborarea și promovarea unei agende de activități culturale la începutul fiecărui an calendaristic;
- necesitatea constituirii, în actualul exercițiu bugetar, a unui teatru municipal;
- înființarea unei filarmonici în perioada 2021-2028;
- înființarea unui teatru de operă în perioada 2028-2035.

1.3.3. Schimbări climatice

Impactul schimbărilor climatice este foarte puternic în agricultură, natură și biodiversitate, sănătate și bunăstare umană. Schimbările climatice au și vor avea consecințe diferite asupra noastră, asupra locuitorilor din orașul Alba Iulia, asupra locuitorilor din România și din întreaga lume.

La nivelul UE ținta relevantă stabilită este limitarea creșterii temperaturii la sub 1,2°C raportat la nivelul actual. Și România și-a asumat aceeași țintă, și la fel și Alba Iulia: limitarea creșterii temperaturii la sub 1,2°C raportat la nivelul actual. De subliniat în acest sens este faptul că noua formă a *Convenției Primarilor* impune ca țintă reducerea emisiilor cu minim 40% până în 2030. *Acordul de la Paris*, din anul 2015, privind schimbările climatice și-a propus limitarea încălzirii globale „mult sub” 2 °C. În acest sens 195 de țări din întreaga lume și-au luat angajamentul de a acționa în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Alba Iulia este un oraș de talie mijlocie, care este într-o continuă dezvoltare și așa cum s-a specificat în cadrul diagnozei la partea *Date statistice și analize*, orașele sunt un factor poluant, care contribuie la schimbările climatice.

Autoritățile locale, cunoscând specificul fiecărei zone, au datoria de a interveni asupra schimbărilor climatice, deoarece dețin puterea (prin diferite competențe și capacități) de a schimba, de a acționa. Plecând de la acest context se conturează nevoile din acest sector și necesitatea de a găsi soluțiile adecvate.

Ca **nevoie centrală în ceea ce privește intervenția asupra schimbărilor climatice** putem identifica: gestionarea riscurilor și creșterea capacității de intervenție în situații de urgență.

a) Gestionarea riscurilor

Alba Iulia, ca de altfel orice localitate din România sau din lume, este vulnerabilă în fața pericolelor climatice, cum ar fi inundații, secetă, temperaturi extreme, ploi torențiale și vijelii, etc. Astfel de riscuri sunt greu de gestionat. Tocmai din acest motiv este necesar un management al riscurilor și măsuri de prevenire și protecție pentru diminuarea riscurilor.

Soluții: pentru a veni în întâmpinarea acestei nevoi de gestionare a riscurilor, nevoie identificată și prin diagnoza realizată pentru prezenta strategie, se pot contura câteva soluții sub forma unor acțiuni:

- Evaluarea ricurilor climatice la nivelul municipiului Alba Iulia și realizarea unui plan de management al riscurilor climatice;

- Realizarea de studii și cercetări a riscurilor climatice la nivelul municipiului Alba Iulia și împrejurimi;
- Crearea unor sisteme de comunicare eficiente pentru a preîntâmpina posibile riscuri;
- Analiza activităților economice care au impact asupra mediului și limitarea celor care presupun riscuri majore;
- Formarea personalului cu atribuții în gestionarea situațiilor de risc de mediu în vederea intervenției;
- Informarea persoanelor/comunităților care sunt vulnerabile la riscuri de mediu pentru a adopta un comportament adecvat în situații de urgență;
- Contracurarea riscurilor prin măsuri adecvate și eficiente: crearea unui sistem de transport intermodal, realizarea de spații verzi și stoparea/limitarea tăierii pădurilor, etc.

b) Creșterea capacității de intervenție în situații de urgență

Pentru a răspunde în mod eficient și tempestiv unor nevoi în situații de urgență este necesară o colaborare inter-instituțională. Un context ideal prin care se poate atenua efectul schimbărilor climatice este efortul comun al instituțiilor publice, al societății civile și al comunităților aflate la risc. Astfel pot fi limitate pierderile materiale și se pot salva vieți omenești.

Capacitatea de intervenție în situații de urgență și gestionarea riscurilor în cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia se realizează prin prognoză/prevenție și intervenție. La aceste desiderate răspunde **Serviciul voluntar pentru situații de urgență al Municipiului Alba Iulia împreună cu alte departamente din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia.**

Demersuri în ceea ce privește atenuarea efectelor schimbărilor climatice se fac fie la nivel internațional, fie la nivel național, regional sau local.

Un sprijin pentru România în vederea atingerii obiectivelor „Strategiei Europa 2020” este Programul privind schimbările climatice și o creștere economică verde, cu emisii reduse de carbon¹⁸⁰, un program realizat în anul 2014 de către Banca Mondială în colaborare cu Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.

Soluții: câteva operațiuni orientative prin care să se întărească capacitatea de intervenție în situații de urgență vizează:

- Dotarea cu echipamente pentru situații de urgență;
- Identificarea zonelor în situații de risc și realizarea unor planuri de intervenție;
- Parteneriate, dialog și acțiune în domeniul schimbărilor climatice;
- Crearea unui sistem eficient de alertare precoce a comunităților expuse riscurilor și a organelor abilitate să intervină;
- Realizarea unor acțiuni de prevenire a situațiilor de urgență (realizarea de diguri pentru cele trei râuri Mureș, Ampoi, Sebeș, crearea de spații verzi, etc.);
- Politici și proiecte orientate către prevenție și către atenuarea efectelor schimbărilor climatice.

¹⁸⁰<http://www.worldbank.org/en/country/romania/brief/romania-climate-change-and-low-carbon-green-growth-program>

1.3.4. Demografie

În România, la fel ca în foarte multe țări europene se remarcă un proces de îmbătrânire a populației. Pe măsură ce trece timpul și crește vârsta medie, crește și procentul populației cu vârstă de pensionare. Această tendință are consecințe semnificative pentru societate, pentru familie și indivizi.

Dezvoltarea economico-socială a oricărei localități este influențată în mod decisiv de modificările demografice. O evoluție demografică echilibrată favorizează dezvoltarea orașelor și a localităților din zona lor de influență, în timp ce un proces demografic negativ pune serioase probleme în calea dezvoltării. După anul 1989, țara noastră s-a confruntat cu un declin demografic accentuat și doar puține localități din România au putut evita intrarea în această situație.

În acest context se conturează **nevoia centrală de încurajare a natalității și sprijinirea tinerilor și a familiilor tinere, precum și sprijinirea persoanelor vârstnice.**

Pentru contracararea evoluțiilor demografice negative se impune o politică proactivă care să aibă ca obiectiv sprijinirea tinerilor și a familiei. Avându-se în vedere realitățile specifice României, dificultățile cu care se confruntă tinerii și reticenta acestora de a-și întemeia familii, se impune ca necesitate sprijinirea eficientă a tinerelor familii, în special a celor cu copii. Măsuri în favoarea tinerilor precum: facilitarea accesului la locuințe sociale, dezvoltarea infrastructurii de îngrijire, educație și recreere pentru copii, diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber etc. sunt foarte importante pentru motivarea tinerilor de a rămâne sau a se stabili în Alba Iulia.

Oferta de locuri de muncă bine plătite și formarea profesională de calitate, adecvată nevoilor pieței muncii sunt probabil motivele cele mai puternice care sunt luate în calcul într-o decizie privind stabilirea într-o anumită localitate. Vom aminti aici doar faptul că municipiul Alba Iulia este situat în vecinătatea unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o putere de atracție economică și demografică superioară, iar tendințele centrifuge spre aceste orașe sunt greu de contracarat.

Deși este nu se confruntă încă cu situația îmbătrânirii demografice, municipiul Alba Iulia este reședința administrativă a unui județ aflat într-un proces accelerat de îmbătrânire. Datele statistice arată că populația de peste 65 ani avea, conform recensământului din 2011, o pondere de circa 11% la nivelul municipiului. Alba Iulia are, raportat la totalul populației județului, cei mai puțini vârstnici. Situația este net diferită în comune precum Berghin (27,5% populație vârstnică) sau Meteș (24,8%). Toate previziunile demografice arată că structura pe grupe de vârste se va modifica, ponderea populației vârstnice crescând în paralel cu reducerea ponderii populației tinere.

Ca urmare a acestui proces se anticipează o serie de consecințe deloc de neglijat, dintre care menționăm creșterea cererii pentru servicii sociale și medicale pentru vârstnici, solicitarea altor tipuri de servicii (ex. transport urban), amplificarea unor probleme legate de condițiile de locuire ale persoanelor vârstnice etc. Toate aceste evoluții prognozate au nevoie de un răspuns adecvat din partea comunității.

Persoanele vârstnice au adesea nevoi specifice ce țin de asigurarea unei stări corespunzătoare de sănătate, siguranța veniturilor, condițiile de locuire, asigurarea unei bune mobilități a vârstnicilor. Instituțiile publice trebuie să ia în considerare aceste cerințe și să își adapteze în consecință serviciile. Serviciile medicale trebuie dimensionate pentru a fi în concordanță cu nevoile unei populații îmbătrânite, transportul urban trebuie dezvoltat pentru a asigura o mobilitate mai mare pentru toți locuitorii, comerțul trebuie să se adapteze pentru a deveni mai accesibil, trebuie create alternative de locuire pentru vârstnici, pe care aceștia să și le poată permite.

Retragerea completă din viața activă odată cu atingerea vârstei de pensionare nu mai este privită ca singurul mod de viață, mulți vârstnici dorind să rămână activi pentru o perioadă mai lungă de timp, în condiții adaptate vârstei acestora și a stării de sănătate. Persoanele vârstnice au o experiență foarte valoroasă în diferite domenii, experiență care se cere să fie împărtășită generației tinere. Este de dorit, de asemenea, o participare mai mare a tuturor categoriilor de vârstă la activități culturale de calitate.

Soluții: în ceea ce privește evoluția demografică, se propun soluții care vizează următoarele aspecte:

- Programe, politici și proiecte de încurajare a natalității și de susținere a familiei
- Extinderea programului de construire a locuințelor sociale pentru tineri și familiile tinere
- Extinderea și modernizarea infrastructurii de îngrijire a copiilor de vârstă preșcolară (inclusiv construirea de creșe și grădinițe în cartierele în care nu este acoperită cererea)
- Extinderea programelor after – school
- Dezvoltarea transportului școlar și îmbunătățirea transportului public în vederea creșterii mobilității persoanelor vârstnice
- Sprijinirea programelor flexibile de muncă pentru angajații cu copii preșcolari și școlari
- Extinderea și modernizarea spațiilor de agrement și joacă pentru copii
- Extinderea și diversificarea programelor de medicină preventivă pentru tineri
- Extinderea și diversificarea programelor sociale și culturale și sportive pentru tineri
- Susținerea programelor de voluntariat
- Modernizarea și extinderea centrelor rezidențiale și nerezidențiale pentru vârstnici
- Diversificarea programelor cultural- recreative pentru vârstnici, inclusiv în mediul rural
- Promovarea legăturilor inter-generații și sprijinirea schimburilor de experiență inter-generații
- Extinderea și diversificarea serviciilor socio-medice având ca beneficiari vârstnicii (îngrijirea la domiciliu, asistență medicală de specialitate, etc)
- Îmbunătățirea serviciilor administrației publice în vederea creșterii accesibilității acestora inclusiv pentru vârstnici
- Dezvoltarea de parteneriate cu ONG-urile active în domeniul social în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale vârstnicilor.

1.3.5. Mediu

În contextul urban al municipiului Alba Iulia analiza nevoilor ne conduce către o altă dimensiune importantă a vieții urbane și anume cea a mediului. Protecția mediului a devenit o problema tot mai dezbătută în zilele de azi, activitățile omului amenințând echilibrul natural al mediului înconjurător.

Indicatorii de mediu ne comunică informații legate de starea mediului, evaluarea eficienței politicilor de mediu, precum și partea de informare către publicul larg¹⁸¹. Astfel indicatori precum aerul, apa, solul, etc. influențează calitatea și existența vieții. Plecând de la diagnoza realizată la subcapitolul *Date statistice și analize* vom identifica nevoile legate de energie și eficiența resurselor, educație ecologică și dezvoltare durabilă, la nivelul municipiului Alba Iulia.

Implicarea municipiului Alba Iulia în sectorul energiei și eficienței resurselor se reflectă în două documente strategice care stau la baza dezvoltării pe termen lung a orașului: PAED (Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă) și PİEE (Planul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice).

Întrucât administrația publică reprezentată de primărie are un rol complex, de consumator, și de producător de energie, de reglementator, dar și de promotor al unor acțiuni de eficiență energetică, se impune ca domeniul public să devină o zonă exemplară, atât în privința consumului eficient energetic, cât și a producerii de energie "verde".

ENERGIE ȘI EFICIENȚA RESURSELOR

În trecut resursele regenerabile acopereau nevoile întregii lumi. Astăzi, din păcate, cu progresul și explozia demografică, necesarul de energie este tot mai mare, iar resursele sunt exploatate tot mai mult, totul conducând către un dezechilibru tot mai evident. Resursele regenerabile: aerul, apa, solul, flora și fauna sunt tot mai afectate de procesul de industrializare, de poluare, de folosirea irațională a resurselor.

Utilizarea mai eficientă a resurselor este o componentă esențială a Strategiei Europa 2020. Pentru a limita folosirea irațională a resurselor sunt necesare câteva reguli: economisire, reciclare, înlocuirea resurselor primare cu resurse alternative, valorificare. Utilizarea eficientă a resurselor și monitorizarea poluării pot contribui la dezvoltarea economiei.

Nevoia centrală identificată în ceea ce privește energia și eficiența resurselor înseamnă: valorificarea resurselor pentru producerea și utilizare energiei regenerabile, precum și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele.

Soluții: câteva măsuri necesare pentru sectorul energiei și al eficienței resurselor sunt următoarele:

- Analiza aprofundată a mediului și a legăturii dintre sistemul economic și sistemele naturale

---

¹⁸¹ Jaeger, J. A., R. Bertiller, C. Schwick & F. Kienast (2010) *Suitability criteria for measures of urban sprawl. Ecological Indicators*, 10, 397-406.

- Utilizarea rațională a resurselor
- Formarea și implicarea experților în implementarea sistemelor de valorificare a energiilor regenerabile
- Educarea și motivarea consumatorilor în ceea ce privește eficiența energetică
- Tehnologii și soluții verzi la nivel regional și local
- Regenerare punctuală a unor zone prin transformarea acestora în zone cu eficiență energetică
- Elaborarea unor politici și programe de protecție a mediului.

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ

Nevoia centrală care se conturează în ceea ce privește educația ecologică și dezvoltarea durabilă ne conduce spre regândirea societății, economiei și stilului de viață cu impact major asupra ecosistemului și a calității vieții. Aceste acțiuni presupun educație ecologică pentru o dezvoltare durabilă.

Atenția și protecția mediului înconjurător nu înseamnă doar folosirea rațională a resurselor, ci un proces mult mai complex, care presupune corelarea activităților economice cu protejarea mediului, limitarea consecințelor activității omului asupra mediului, reducerea poluării, etc. În acest proces de protejare a mediului înconjurător educația ecologică are un rol foarte important.

Educația ecologică este un instrument ideal de sensibilizare a locuitorilor unei comunități pentru a proteja mediul înconjurător și pentru a desfășura acțiuni responsabile în acest sens. Educația ecologică pentru o dezvoltare durabilă nu înseamnă numai protejarea mediului înconjurător, ci un proces care susține economia și societatea. Astfel vorbim de reducerea consumului, de sănătate, drepturi, respect pentru generațiile viitoare, etc.

Dezvoltarea durabilă înseamnă păstrarea calității vieții la nivel actual pentru generațiile viitoare, prin găsirea unui echilibru între dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător. În alte cuvinte dezvoltarea durabilă este capacitatea speciei umane de a trăi în mod demn și în respect față de mediul înconjurător, fără a-l distruge pentru a prelua resursele necesare traiului.

Soluții: se pot creiona câteva soluții pentru nevoile identificate în ceea ce privește educația ecologică și dezvoltarea durabilă:

- Informarea și educarea comunităților pentru a determina schimbări în concepții și comportament, realizarea de acțiuni educative de tipul *life long learning*;
- Schimbarea mentalității dinspre prezentul egocentric spre viitorul colectiv;
- Încurajarea participării active la viața comunitară și implicare în acțiuni destinate protejării mediului la nivel de comunitate;
- Limitarea producerii de deșeuri și amenajarea de depozite de deșeuri industriale, în condiții ecologice;
- Tutelarea și conservarea biodiversității;
- Atenție sporită în ceea ce privește utilizarea resurselor neregenerabile;
- Limitarea intervenției umane asupra sistemelor naturale pentru a conserva vitalitatea și reziliența acestora.

REGENERAREA URBANĂ

Regenerarea urbană înseamnă revitalizarea spațiilor urbane prin implicarea actorilor relevanți în vederea îmbunătățirii calității mediului, a climatului social și economic al unui oraș. Scopul procesului de regenerare urbană este îmbunătățirea condițiilor de locuire, urbanistice, socio-economice, de mediu și culturale prin intervenții specifice.

Nevoia centrală care se creionează în ceea ce privește regenerarea urbană a orașului Alba Iulia este reabilitarea spațiului fizic. Satisfacerea acestei nevoi are consecințe pozitive asupra mediului social și a dezvoltării economice la nivelul orașului.

Schimbările sociale și economice din ultimii ani cer ca orașele să modifice și să reorganizeze spațiile în funcție de noi direcții de dezvoltare. Astfel spațiile “goale” sau deteriorate din orașe, prin intermediul procesului de regenerare urbană, primesc o nouă destinație. Orașul primește un aspect nou și competitiv.

Carta de la Leipzig pentru Orașe Europene Durabile susține că Europa are nevoie de orașe și regiuni puternice și bune de locuit. Și în acest sens recomandă următoarele:

- Utilizarea unor abordări integrate în dezvoltarea urbană
- Amenajarea unor spații publice de calitate
- Modernizarea infrastructurii și creșterea eficienței energetice
- Inovație și politici educaționale
- Atenție sporită spre zonele devaforizate încadrate în contextul orașului
- Strategii de dezvoltare a spațiului fizic
- Consolidarea economiei locale și politici locale legate de piața forței de muncă
- Politici de educație orientate spre copii și tineri
- Promovarea unui transport urban eficient

Procesul de regenerare urbană trebuie să respecte câteva principii: să păstreze/consERVE caracterul și identitatea locului; să realizeze o revitalizare durabilă; să implice realizarea unui parteneriat între diferiți actori implicați; să includă o planificare integrată a operațiunilor procesului.

Procesul de regenerare urbană este influențat de actorii implicați: primăria, locuitorii, comunitate, agenți economici, etc. Fiecare dintre acești actori are rolul său, și doar printr-un efort colectiv și un management integrat se poate realiza procesul de regenerare urbană.

Obiectivele publice trebuie să se alinieze obiectivelor private și să țină cont de resursele sociale, de piața locală și de oportunitățile teritoriale.

Regenerarea urbană nu este un instrument, ci o metodă, nu înseamnă reguli preconfeționate și analize aprofundate, nu oferă soluții imediate, ci este nevoie de timp, ca să fie vizibile rezultatele.

Regenerarea urbană nu înseamnă doar intervenție asupra spațiilor într-un oraș, ci îmbunătățirea calității vieții, dezvoltare sustenabilă, reducerea emisiilor de CO₂, implicarea/participarea fiecărui cetățean, forme active de parteneriat public-privat.

Regenerarea urbană a orașului Alba Iulia este în atenția municipalității de mai mulți ani prin diferite proiecte și prin expertiza unor specialiști naționali și internaționali din domeniul

arhitectural, urbanistic, social și financiar. În acest sens, arhitectul danez Jan Gehl, specializat în domeniul proiectării și regenerării urbane, a fost oaspetele municipiului Alba Iulia în anul 2016. În cadrul vizitei de lucru, Jan Gehl a făcut câteva recomandări pentru a transforma Alba Iulia într-un oraș pentru oameni și cultură.

Soluții: în ceea ce privește regenerarea orașului Alba Iulia, se impun următoarele măsuri:

- Cunoașterea realității locale în vederea identificării nevoii de regenerare urbană;
- Crearea și aplicarea unor politici, programe și proiecte specifice și realiste de regenerare urbană;
- Reducerea și fluidizarea traficului auto prin amenajarea de trasee pietonale și îmbunătățirea sistemului de transport public;
- Înfrumusețarea și amenajarea spațiilor publice din diferite locații ale orașului;
- Campanii de sensibilizare a opiniei publice în vederea implicării în amenajarea spațiilor publice;
- Crearea de spații verzi în diferite locații din oraș, în vederea înfrumusețării spațiului și a protejării mediului;
- Reabilitarea unor imobile și spații din orașul Alba Iulia.

1.4 Analiza SWOT integrată

1.4.1. Analiza mediu intern

Analiza SWOT a mediului intern ia în considerare factorii endogeni ce determină fie atuurile Municipiului Alba Iulia, ce pot sprijini obiectivele strategiei (punctele tari), fie disfuncții, ce trebuie adresate prin obiective și direcții de acțiune, pentru a nu deveni bariere în calea dezvoltării zonei metropolitane.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rate de activitate și de ocupare în creștere la nivelul orașului Alba Iulia; ❖ Pondere ridicată a populației active cu studii superioare; ❖ Sectorul terțiar al economiei concentrează majoritatea populației ocupate; ❖ Raport de dependență economică în municipiul Alba Iulia, mai redus decât la nivel județean; ❖ Raport de dependență economică în diminuare față de anii anteriori; ❖ Forță de muncă calificată în creștere în ultimii 3 ani.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Insuficienta utilizare a oportunităților de dezvoltare economică și consolidare a competitivității la scara adecvată; ❖ Lipsa informației transparente și actualizate privind actorii economici și performanțele lor; ❖ Piață de desfacere neorganizată pentru produsele agricole, care creează dificultăți în valorificarea produselor agricole; ❖ Prețuri necompetitive la produsele agricole; ❖ Utilizarea de utilaje agricole slab performante; ❖ Lipsa unui plan de acțiune continuu și cu ținte corelate în domeniul agricol.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Structură demografică relativ echilibrată pe grupe de vârstă; ❖ Proces de îmbătrânire mai lent, comparativ cu evoluția la nivel județean, regional și național; ❖ Raport de dependență demografic redus;	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rata globală de activitate și rata de activitate a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute; ❖ Rata globală de ocupare și rata de ocupare a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute; ❖ Rate scăzute ale ocupării tinerilor sub 25 ani și ale populației de peste 55 ani;

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Spor natural pozitiv pe tot parcursul perioadei 2000-2016 la nivelul municipiului Alba Iulia; ❖ Pondere a populației cu studii superioare față de media județeană și națională;	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rata șomajului este încă superioară mediei naționale la nivelul Alba Iuliei, dar în scădere față de ceilalți ani anteriori; ❖ Pondere ridicată a șomerilor tineri; ❖ Pondere ridicată a șomerilor cu studii superioare; ❖ Oferta limitată de locuri de muncă (pentru tineri dezinstituționalizați, șomeri de lungă durată, persoane cu vârsta mai mare de 45 ani, lucrători sezonieri, angajați cu normă fracționată); ❖ Număr redus de angajați romi pe piața muncii; ❖ Calificări profesionale inadecvate pe piața muncii; ❖ Discrepanța între oferta educațională și necesitățile pieței muncii; ❖ Colaborarea deficientă între firme și AJOFM; ❖ Populația municipiului Alba Iulia este mică în raport cu principalele centre urbane din România, dar este în creștere. Polii actuali de dezvoltare urbană au peste 100 000 locuitori; ❖ Tendința de segregare a comunităților rome din oraș.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii care oferă oportunități de petrecere a timpului liber și activități sportive (SkatePark, complexul Dynamis, Parcul Dendrologic, terenuri de sport, puncte de închiriere biciclete, patinoar în timpul iernii, Cinema Colours); ❖ Evoluție pozitivă a infrastructurii de servicii sociale, prin înființarea de noi centre sociale și comunitare în ultimii ani; ❖ Modernizarea infrastructurii de sănătate (secții din Spitalul Județean și UPU); ❖ Modernizarea infrastructurii de transport public; ❖ Creșterea lungimii totale a pistelor pentru biciclete; ❖ Stații de monitorizare a calității aerului; ❖ Existența de hot-spoturi pentru acces la internet în diferite puncte din oraș; ❖ Existența a două unități de învățământ superior în infrastructura de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Gestionarea defectuoasă a spațiilor pentru locurile de parcare și numărul insuficient al acestora; ❖ Neutilizarea parcarilor plătite din oraș; ❖ Rețeaua de piste de biciclete insuficient dezvoltată; ❖ Folosirea autoturismelor personale în detrimentul mijloacelor de transport în comun și a bicicletelor; ❖ Lipsa transportului intermodal (park & ride, stații de biciclete integrate coerent în rețeaua stațiilor de transport public etc.); ❖ Neutilizarea mijloacelor de transport alternativ și a bicicletelor din lipsă de spații amenajate și politici locale de trafic, din lipsă de piste pentru biciclete; ❖ Existența unor secții ale Spitalului Județean care nu sunt încă modernizate; ❖ Amplasarea secției de psihiatrie a Spitalului Județean în perimetrul Cetății, într-o clădire aflată în stare avansată de degradare; ❖ Concentrarea problemelor de calitate a aerului în zonele industriale (Alba-Iulia); ❖ Poluare continuă a unor cursuri de apă prin activități permise pe râurile Ampoi, Mureș, Sebeș; ❖ Ape uzate insuficient epurate deversate în receptorii naturali; ❖ Lipsa unei stații de epurare complete în municipiul Alba Iulia; ❖ Poluarea unor ape subterane din activități agricole; ❖ Colectarea redusă a deșeurilor electronice, a fierului, a plasticului, a pet-urilor, a sticlei; ❖ Depozitare necontrolată a unor deșeuri industriale și menajere;

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea relativ redusă a sistemului de reciclare a deșeurilor; ❖ Numărul mic de unități de valorificare a deșeurilor la nivel local și regional; ❖ Lipsa instalațiilor de producere a compostului; ❖ Lipsa unei instalații de incinerare a deșeurilor; ❖ Lipsa depozitelor de deșeuri ecologice; ❖ Exploatarea irațională a pădurilor private; ❖ Depășiri ale nivelului de zgomot și vibrații în zonele cu trafic rutier și feroviar intens și mediu; ❖ Eficiență energetică scăzută pentru blocurile vechi din anumite zone ale orașului; ❖ Extinderea necontrolată a intravilanului; ❖ Existența unor zone foste industriale dezafectate, insalubre și nevalorificate, cu toate că poziționarea lor în apropierea unor artere de circulație prezintă potențial.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Turism cultural și antropoc facilitat de patrimoniul cultural și istoric al orașului; ❖ Diversificarea spațiilor muzeale prin înființarea Muzeului Icoanei, Muzeul Principia, Drumul Roman; ❖ Evoluția ascendentă a sectorului HORECA; ❖ Ofertă variată de evenimente culturale.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lipsa unui mecanism durabil de finanțare pe termen lung a turismului din zonă; ❖ Numărul relativ mic și lipsa de diversitate a unităților de alimentație publică existente în perimetrul Cetății sau în imediata vecinătate a acestuia; ❖ Lipsa de interes a agenților economici pentru cele 8 spații disponibile în zona șanțurilor Cetății Alba Carolina și care pot fi luate în concesiune; ❖ Lipsa unor galerii de artă și a unor spații constante unde artiștii locali să-și poată expune lucrările; ❖ Lipsa infrastructurii de cultură (teatru, sală polivalentă, galerii de artă permanentă pentru artiștii locali etc.); ❖ Existența în Cetate a unor spații care nu sunt încă redade circuitului turistic (Palatul Principilor și Unitatea Militară 136 Geniu „Apulum”).

1.4.2. Analiza mediului extern

Riscuri	Oportunități
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Apropierea geografică a unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o putere superioară de atracție a forței de muncă (în primul rând a forței de muncă specializate); ❖ În ceea ce privește piața internațională, o amenințare o poate reprezenta imaginea nefavorabilă a României peste hotare; ❖ Dificultatea demarării unui proces masiv de ridicare a standardelor de cazare, necesar pentru a putea concura cu succes pe piața internațională; ❖ Dificultatea implicării întregului sector turistic în sprijinul unui program de marketing turistic care vizează întreaga comunitate;	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Transpunerea și implementarea Directivelor Uniunii Europene în legislația națională; ❖ Interesul Uniunii Europene de a susține competitivitatea între regiuni și orașe; ❖ Existența unor programe de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii; ❖ Accesarea programelor specifice care să conducă la valorificarea spiritului antreprenorial; ❖ Posibilitatea solicitării de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de gestionare a calității aerului, a deșeurilor etc.; ❖ Dezvoltarea de relații de parteneriat economic și administrativ cu unități teritoriale (similare sau asemănătoare) din țară și străinătate;

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lipsa de receptivitate și flexibilitate la cerințele pieței determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ❖ Fluctuații ale prețurilor la materii prime, materiale, energie electrică, gaze naturale, generate de procese inflaționiste sau rate de schimb Leu/Euro nefavorabile; ❖ Modificări frecvente ale Codului Fiscal și ale legislației în domeniu; ❖ Lipsa eforturilor conjugate și intersectoriale din partea tuturor stakeholderilor ar putea conduce la performanțe slabe în domeniul dezvoltării economice; ❖ Lipsa unei abordări intersectoriale a dezvoltării de tipul privat – academic (cercetare-dezvoltare-inovare) – public în favoarea dezvoltării economice și a consolidării competitivității; ❖ Incapacitatea producătorilor agricoli de a-și valorifica producția; ❖ Îmbătrânirea populației și manifestarea tot mai accentuată a fenomenului de brain-drain.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Posibilitatea de asocierea a consiliilor locale ale orașului Alba Iulia, Sebeș și a mai multor comune învecinate în asociații cu statut juridic, în vederea realizării proiectelor de investiții în infrastructura de mediu, agricultură, industrie; ❖ Administrație publică locală performantă, care a condus Alba Iulia în topul orașelor din țară la capitolul absorbției fondurilor europene.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lipsa unor măsuri sociale mai accentuate pentru sprijinirea populației romă și a persoanelor defavorizate; ❖ Scăderea implicării în sprijinirea învățământului de tip a doua șansă pentru persoanele cu mai puțin de 8 clase și excluderea lor din viața socială și de pe piața muncii prin lipsa unor stimulente pentru continuarea școlii; ❖ Lipsa educației privitoare la normele de igienă și planning familial în rândul persoanelor defavorizate; ❖ Izolarea unor comunități restrânse de persoane de etnie romă în condițiile lipsei unor măsuri accentuate de incluziune în viața socială și pe piața muncii; ❖ Agravarea deficiențelor educaționale la grupurile sociale dezavantajate (comunități de romi, persoane cu venituri reduse) ar putea acutiza fenomenul de excludere economică și de pe piața muncii; ❖ Sistem informatic nefuncțional la nivelul AJOFM.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ponderea în creștere a populației cu un nivel ridicat de pregătire profesională; ❖ Creșterea ponderii populației ocupate în sectoarele economice cu o valoare adăugată ridicată; ❖ Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a persoanelor de peste 55 ani poate duce la o utilizare mai bună a capitalului uman din Alba Iulia; ❖ Prolungirea duratei medii de viață activă („îmbătrânirea activă”); ❖ Tendința de creștere continuă a populației în următorii ani.
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Continuarea evoluției negative în ce privește migrația, în special a cadrelor și a populației tinere cu un nivel ridicat de pregătire profesională, poate periclita dezvoltarea rapidă a municipiului ❖ Pe termen mediu, îmbătrânirea demografică va începe să fie resimțită la nivelul municipiului, impunând creșterea adaptabilității la schimbare și politici eficiente de contracarare a consecințelor îmbătrânirii demografice ❖ Raportul populație activă – populație inactivă va crește în favoarea celei de a doua categorii.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tradiția în industria ușoară poate fi dezvoltată în contextul atractivității turistice cu produse specifice cu valoare adăugată mare; ❖ Dezvoltarea producției handmade și produselor locale și particularizarea acestora cu logo-ul orașului sau imagini cu obiective istorice din oraș; ❖ Cererea la export pentru produse tradiționale, agricole ecologice și naturiste; ❖ Atragerea de investitori străini și existența de terenuri adecvate pentru dezvoltarea de noi investiții;

- ❖ Participare scăzută a forței de muncă la programe de formare profesională continuă
- ❖ Fonduri bugetare locale reduse, care ar putea periclita capacitățile de cofinanțare ale autorităților locale a unor proiecte de mediu;
- ❖ Schimbările repetate a guvernelor de la București și întârzierea punerii în aplicare a unor legi, măsuri, întârzierea absorbției de fonduri europene, schimbări legislative dese;
- ❖ Personal insuficient pentru a rezolva și gestiona problemele de mediu;
- ❖ Presiune crescută asupra factorilor de mediu în directă corelare cu creșterea economică;
- ❖ Grad scăzut de conștientizare în rândul populației cu privire la impactul activităților umane asupra mediului;
- ❖ Posibilitatea ca agenții poluatori sursă să nu implementeze programe de gestionare a calității factorilor de mediu
- ❖ Riscuri datorate fenomenelor meteorologice extreme (inundații, secetă, îngheț).

- ❖ În ceea ce privește piața internațională o amenințare o poate reprezenta imaginea nefavorabilă a României peste hotare;
- ❖ Utilizarea inefficientă a unor fonduri destinate dezvoltării turismului local;
- ❖ Dificultatea demarării unui proces masiv de ridicare a standardelor de cazare, necesar pentru a putea concura cu succes pe piața internațională;
- ❖ Dificultatea implicării întregului sector turistic în sprijinul unui program de marketing turistic care vizează întreaga comunitate.

- ❖ Învățământul tehnic și cel continuu pot sprijini adecvarea forței de muncă la cererea pieței;
- ❖ Dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional dual și extinderea programelor de învățare pe tot parcursul vieții pot duce la creșterea pregătirii forței de muncă;
- ❖ Cooperarea între sectorul privat și instituții de învățământ din oraș;
- ❖ Creșterea nivelului de pregătire a personalului din sectorul HORECA;
- ❖ Evoluție ascendentă a numărului de locuri de cazare și a sectorului HORECA;
- ❖ Impactul pozitiv al campaniilor naționale, locale de informare cu privire la mediu;
- ❖ Implicarea organizațiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu;
- ❖ Achiziționarea de tehnologii „curate” de către agenții economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- ❖ Aplicarea principiului „poluatorul plătește”.

- ❖ Existența unui patrimoniu cultural, istoric și artistic semnificativ;
- ❖ Valorificarea superioară a potențialului turistic al Cetății Alba Iulia;
- ❖ Dezvoltarea incipientă a industriilor creative (Cartierul Creativ Carolina);
- ❖ Debutul implementării de soluții urbane inteligente prin intermediul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”.

II. Viziunea de dezvoltare și obiectivele SIDU

2.1 Viziunea de dezvoltare a Municipiului Alba Iulia

Viziunea de dezvoltare pentru Alba Iulia 2023 conturează un oraș incluziv, deschis și inteligent. Un teritoriu unde managementul urban strategic facilitează creșterea, îmbunătățirea standardelor de viață și a competitivității. Un spațiu în care calitatea urbană, sub diferitele sale fațete, atrage și menține companiile, precum și o forță de lucru talentată și pregătită să concureze la diferite scări teritoriale. Un spațiu în care locurile de muncă sunt create prin intermediul unor forme de dezvoltare durabilă, coerentă și rezilientă, promovate chiar de politicile teritoriale și urbane ale Uniunii Europene. Un spațiu unde buna guvernare, colaborarea și angajamentul comunitar constituie pilonii dezvoltării, unde dialogul este asigurat prin intermediul unor spații creative destinate convergenței sociale, economice, ecologice și culturale.

Sintetic, viziunea poate fi exprimată astfel: **Alba Iulia 2023 - un oraș mai atractiv pentru locuit, muncit și investiții.**

În creionarea acestei viziuni de dezvoltare, **un prim aspect** de care s-a ținut seama este reprezentat de nevoile orașului Alba Iulia (identificate ca atare în diagnoza de la capitolul 1.1 al prezentului document și structurate în jurul celor 5 domenii de referință din art. 7 al Regulamentului FEDR în domeniul dezvoltării urbane durabile: economie, societate, schimbări climatice, demografie și mediu) dar și de avantajele structurale evidențiate în diagnoză. Menționăm în acest sens: avantajul dat de diversitatea sectoarelor economice, dar și necesitatea de a consolida capacitatea de inovare a acestora; avantajul pozițional al orașului, de a fi situat într-una dintre zonele cu cel mai ridicat potențial turistic din România, între două orașe cu performanțe mari din punct de vedere economic în regiune (Cluj-Napoca și Sibiu) și înconjurat de patru aeroporturi (Timișoara, Cluj-Napoca, Sibiu, Tg.Mureș), dar și necesitatea aferentă de a-și consolida poziția în acest context dominat de centre urbane mai mari; avantajul competitiv dat de prezența Citadelei de tip Vauban, cea mai mare și cea mai importantă din Europa de Est, în domeniul turismului; moștenirea culturală relevantă și variată, care cuprinde două milenii de istorie și evenimente; calitatea și accesibilitatea spațiului public; valoarea culturii, a know-how-ului și a diversității în promovarea unor forme noi de economii inovatoare bazate pe evenimente, manufactură, industrii creative; existența unor infrastructuri de servicii (de educație, sănătate, cultură, servicii sociale, infrastructură tehnico-edilitară etc.) în care au fost deja realizate investiții și care încă urmează să fie îmbunătățite în perspectiva unei medii coerente, incluzive și performante; continuarea investițiilor în direcția regenerării urbane și a protejării mediului înconjurător.

Un al doilea aspect de care s-a ținut seama sunt obiectivele definite de Uniunea Europeană pentru perioada de programare 2014-2020 în diferite documente programatice: Strategia Europa 2020 (o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii), Agenda Teritorială 2020, Carta Verde a Coeziunii Teritoriale, Cadrul Strategic Comun 2014-2020, în Cadrul

Financiar Multianual 2014-2020. Alte documente relevante (la nivel național, regional și județean) care fundamentează viziunea de dezvoltare a SIDU se regăsesc în secțiunea dedicată din prezentul document.

Un al treilea aspect, pe care îl vom prezenta în cele ce urmează, este modul în care viziunea de dezvoltare pentru perioada 2014-2023 a fost inspirată, la nivel local, de parteneriate încheiate de Primăria Municipiului Alba Iulia (cu instituții internaționale, cu experți de peste hotare din diferite domenii, cu companii private de talie națională, europeană și mondială), de rapoarte și concluzii rezultate în urma acestor parteneriate, de experiențele acumulate și produsele realizate în cadrul unor proiecte transnaționale cu finanțare nerambursabilă în care Primăria Municipiului Alba Iulia a fost sau este partener ș.a.

Astfel, unul dintre elementele care a inspirat viziunea de dezvoltare este un parteneriat pentru asistență tehnică încheiat între Primăria Municipiului Alba Iulia și Banca Mondială în anul 2015. În cadrul parteneriatului a fost realizată o metodologie de prioritizare a proiectelor de dezvoltare pe termen lung, iar în urma prioritizării au rezultat o listă lungă, o listă intermediară și o listă scurtă de proiecte. Raportul, care conține metodologia și listele de proiecte, oferă de asemenea repere privind analiza nevoilor unui oraș, sub trei aspecte fundamentale: nevoile cetățenilor, nevoile turiștilor și nevoile companiilor, care constituie mediul de afaceri.

Un alt element care a inspirat viziunea de dezvoltare pentru 2014-2023 este modul în care Primăria Municipiului Alba Iulia a fructificat și fructifică evoluția fulminantă a orașului ca destinație turistică națională și europeană, la un nivel care depășește cu mult simpla promovare turistică.

La un nivel primar, în acest sens, Alba Iulia are toate avantajele competitive necesare pentru a deveni până în 2023 o destinație turistică și culturală de top, din țară și străinătate, pe fondul eforturilor depuse pentru valorificarea patrimoniului și a istoriei locale. Orașul și-a început călătoria ca destinație turistică imediat după intrarea României în Uniunea Europeană. Întregul centru istoric al orașului a fost refăcut, cetatea Alba Carolina – cea mai mare de tip Vauban din sud-estul Europei – fiind supusă unui amplu proces de reabilitare, renovare și reconversie funcțională cu ajutorul fondurilor nerambursabile provenind de la Uniunea Europeană, Banca Mondială, Guvernul Japoniei, Regatul Norvegiei, Organizația Națiunilor Unite și Guvernul României. Restaurarea și repunerea în circuitul turistic a Cetății Alba Carolina este considerată o poveste de succes în ceea ce privește absorbția fondurilor UE în România. DG Regio promovează Alba Iulia ca un exemplu de succes în atragerea de fonduri destinate regenerării vieții orașului prin valorificarea moștenirii sale culturale și istorice.¹⁸² Efectul acestor investiții s-a văzut aproape instantaneu și în numărul turiștilor care au vizitat Alba Iulia. Dacă în 2009 Alba Iulia atrăgea puțin peste 18.000 de turiști și 40.000 de înnoptări, în 2013 orașul s-a apropiat de pragul de 40.000 de turiști și aproape 82.000 de înnoptări. Durata medie de ședere este de 2 zile, orașul fiind o destinație de city break din ce în ce mai căutată în România. Un număr foarte mare de turiști vizitează orașul pentru o zi sau pentru câteva ore, nefiind așadar contabilizabili după criteriul înnoptărilor în unitățile de cazare. Conform estimărilor

¹⁸² http://www.capitalaculturala2021.ro/Files/dosare/alba%20iulia/Alba_Iulia_CCE_RO_scan.pdf

municipalității, în anul 2013 numărul turiștilor care au vizitat Alba Iulia, inclusiv cei care au participat la diferite evenimente, s-a ridicat la 400.000 de persoane.

Pe acest fundal, dar la un nivel care deja depășește direcțiile tradiționale ale promovării turistice, Primăria Municipiului Alba Iulia deschide un nou capitol în dezvoltarea orașului, și anume strategiile de city-branding. Astfel, a fost fructificat contextul proiectului transnațional *CityLogo* din cadrul programului european URBACT II 2007-2013, finanțat prin FEDR, unde municipiul Alba Iulia a fost partener alături de metropole, precum Zaragoza, Utrecht, Genova și Oslo, pentru a realiza – în premieră în România – un manual de brand al orașului. Manualul de brand conține informații, reguli tipografice și cromatice legate de folosirea blazonului în formă de stea al Cetății Alba Carolina, dar nu numai. Documentul merge mai departe: brandul are ca punct central promovarea turistică a orașului, dar acesta va fi adaptat în funcție de nevoi pentru a promova Alba Iulia ca brand economic, brand cultural sau brand politic, în funcție de nevoile orașului.¹⁸³ În anul 2015 Alba Iulia a dus acest concept mai departe, fiind de asemenea primul oraș din România care a lansat un pachet complet de instrumente de promovare turistică, format din broșuri turistice, un blog de informare turistică și aplicația mobilă *Visit Alba Iulia*.

Aceste soluții de promovare a orașului, care fundamentează și inspiră viziunea de dezvoltare, au fost validate – prin apreciere pozitivă – și de către Julian Stubbs, brand manager al orașului Stockholm și specialist de talie internațională în strategii de branding. Julian Stubbs a fost invitat la Alba Iulia pentru a cunoaște realitățile locale și pentru a emite recomandări. În septembrie 2016, el a conferențiat la Alba Iulia și a susținut faptul că Alba Iulia poate deveni un brand de talie europeană. Expertul a susținut prezentarea “Targeting audience in city and place branding, inbound and Content Marketing – through social media platforms”, în cadrul căreia a fost dezbătut modul în care mijloacele de mass-media sociale pot susține promovarea cetății istorice.

O altă validare, foarte recentă, a direcției de dezvoltare a orașului vine din faptul că Alba Iulia a fost premiată în cadrul apelului competitiv de bune practici organizat de Secretariatul Programului European URBACT, cu titlul “URBACT Good Practice”. Aplicația depusă de municipalitatea Alba Iulia, “O inițiativă de branding focusată pe turismul cultural – de la concept la implementare și impact”, a convins juriul și a fost apreciată ca un exemplu de impact și de urmat. Tematica aplicației câștigătoare s-a axat pe modelul de city branding al Municipiului Alba Iulia și impactul acestuia, ca argumente de creștere a vizibilității și atractivității orașului pentru cetățeni, turiști și investitori.

Direcția regenerării urbane a municipiului Alba Iulia, sub toate formele ei, a fost de asemenea inspirată de un parteneriat cu un expert de talie internațională. Jan Gehl, arhitect danez inventator al conceptului de *orașe pentru oameni*, a conferențiat la Alba Iulia în anul 2016. A urmat apoi o colaborare cu firma de consultanță fondată de el – Gehl Architects, o companie specializată în elaborarea și implementarea de strategii de proiectare urbană, axată pe același concept central de „orașe pentru oameni”. Gehl Architects a elaborat raportul *Alba Iulia - către un oraș pentru oameni și cultură*. În acest document, efortul municipalității de a transforma Cetatea Alba Carolina într-o atracție turistică este validat și confirmat. Pentru

---

¹⁸³ Alba Iulia Rebranding Project, Adrian Docea, <https://www.slideshare.net/adriandocea/alba-iulia-rebranding-project>

aspectul redefinirii culturale și turistice a orașului, în cadrul raportului sunt prevăzute direcții de dezvoltare ce pot fi adoptate pentru ca Cetatea Alba Carolina să devină, de asemenea, un Hub de Creație. Industriile creative vor folosi potențialul întregului oraș și al diverselor sale cartiere, nu doar zona Cetății. Raportul creat de Gehl Architects contribuie la performanța orașului în ceea ce privește dinamica urbană, regenerarea și revitalizarea spațiilor publice urbane din municipiul Alba Iulia, confirmând în același timp că direcțiile de acțiune pe aceste paliere sunt cele corecte.

În domeniul deschiderii către soluții inteligente și către tehnologiile viitorului, municipiul Alba Iulia are de asemenea potențialul de a deveni până în 2018, cu ocazia Centenarului României Mari, primul oraș din țară care găzduiește o expoziție vie de soluții smart. Pentru a întâmpina adecvat centenarul Marii Uniri petrecute în 1918 la Alba Iulia, municipalitatea își propune ca prin digitalizare și prin puterea exemplului să plaseze Alba Iulia pe harta orașelor turistice digitalizate din lume. În acest sens, prin HCL nr. 195/26.07.2016 s-a aprobat protocolul de colaborare între Municipiul Alba Iulia și Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, în vederea cooperării în cadrul proiectului pilot ”Alba Iulia Smart City 2018”. Acest proiect presupune implementarea, la nivel local, de soluții inovative, pliabile pe nevoile orașului, dezvoltate de către sectorul privat, fără vreun cost pentru municipalitate și puse la dispoziția orașului, gratuit, ca platformă de testare a operabilității. Primăria Municipiului Alba Iulia a încheiat o serie de protocoale de colaborare cu companii mici și mari din zona de IT&C care și-au arătat interesul de a veni pentru a cunoaște realitățile din orașul Alba Iulia și modalitatea prin care pot să răspundă nevoilor municipiului – de la produse până la servicii. Printre aceste companii se numără Orange România, Microsoft, Siemens, Philips, Telekom România, Cloud Soft, Solar Eco, Fast Order, Schreder, Flash Lighting, ZTE, APERO (Asociația Procesatorilor de Plăți Electronice), Hypermedia, Arxia, Parking Plus, Asociația IT Center for Community Solutions, WhiteCity Code SRL, Asociația Cluj IT, Compania Euro Job, etc. Primăria Municipiului Alba Iulia se află în dialog cu alte peste 50 de companii, cu care intenționează să încheie de protocoale de colaborare. Obiectivul acestor cooperări este de a transforma orașul Alba Iulia într-un oraș inteligent, o expoziție a soluțiilor smart care să poată fi vizitată de turiști și de cel puțin o mie de primari pe tot parcursul anului 2018, când municipiul va fi în centrul tuturor evenimentelor dedicate sărbătoririi a 100 de ani de la Marea Unire. Beneficiile pe termen lung ale acestor proiecte se vor traduce în creșterea calității serviciilor publice dedicate cetățenilor, creșterea eficienței gestionării resurselor existente (de la resurse energetice, materiale, financiare, logistice la resurse umane și altele), utilizarea de instrumente și facilități care să atragă noi investitori, creșterea vizibilității orașului și a numărului de turiști, plasarea destinației turistice Alba Iulia pe harta orașelor turistice din lume, creșterea gradului de satisfacție a utilizatorilor finali cărora li se adresează soluția. Dezvoltarea orașului Alba Iulia ca oraș inteligent ar putea genera beneficii totale de 532 de milioane de euro pe parcursul a 35 de ani, potrivit studiului realizat de compania Siemens.¹⁸⁴ ”The Business Case for Smart Cities: Alba Iulia” a fost inițiat cu scopul de a analiza modelele financiare și beneficiile, care pot fi obținute pe mai multe axe de infrastructură inteligentă, în funcție de prioritățile și nevoile orașului Alba Iulia. Axele de infrastructură analizate în acest studiu sunt: energie, clădiri, management al traficului, transport public și siguranță publică. Proiectul pilot

¹⁸⁴ *The Business Case for Smart City Infrastructure: Alba Iulia* - studiu Siemens

„Alba Iulia Smart City 2018” a fost premiat în cadrul Competiției European Public Sector Award 2017 la Maastricht alături de orașe precum Viena, Toulouse, Dortmund, Barcelona sau Londra.

Un al patrulea aspect luat în considerare pentru definirea viziunii de dezvoltare 2014-2023, de importanță cel puțin egală cu cele trei aspecte prezentate mai sus, se bazează pe rezultatele și concluziile perioadei de programare 2007-2013¹⁸⁵. Alba Iulia, oraș de mărime medie cu aproximativ 60.000 de locuitori în perioada respectivă, a reușit să atragă 150 de milioane de euro din fondurile europene și naționale, aproximativ 2500 de euro / locuitor, 500 de euro / cap de locuitor / an. Suma reprezintă de 5 ori bugetul anual al veniturilor totale din surse guvernamentale (preponderent cheltuieli de funcționare) și de 25 de ori venitul din surse locale (taxe și impozite locale, etc.). Proiectele de dezvoltare urbană din Alba Iulia au menținut sau au creat 1500 de locuri de muncă temporare și permanente pe parcursul perioadei respective. Primăria Municipiului Alba Iulia a fost de asemenea cel mai mare investitor în dezvoltarea orașului pe durata crizei economice și financiare. O capacitate instituțională solidă, axată pe planificarea dezvoltării urbane și atragerea resurselor de finanțare pentru politici urbane și proiecte (Banca Mondială, Moody's, 2013) a dat posibilitatea Alba Iuliei de a se situa pe locul al cincilea în topul orașelor din România în ceea ce privește atragerea și absorbția de fonduri europene (Institutul de Politici Publice, 2011), având implementate 35 de proiecte de investiții în oraș și orașele și comunele vecine.

Conform strategiei sale precedente, orașul Alba Iulia s-a axat pe 3 direcții principale de dezvoltare:

I. Îmbunătățirea calității locuirii durabile în oraș

II. Alba Iulia – destinație turistică atractivă de excelență

III. Dezvoltarea unui mediu de afaceri de înaltă calitate, sprijinirea antreprenoriatului inovator și competitiv

DIRECȚII DE DEZVOLTARE

I. Îmbunătățirea calității locuirii în oraș

Prima prioritate de investiție se referă la proiectarea, construirea, renovarea și modernizarea infrastructurii locale. Aceasta cuprinde 3 subteme:

A. Transport și mobilitate - În cadrul subtemei de mobilitate și transport durabil în oraș, autoritățile locale au vizat îmbunătățirea accesibilității și siguranței pentru transportul de persoane și mărfuri prin abordarea următoarelor aspecte:

- Conectivitate optimă a orașului la rețelele de transport regionale, naționale și europene;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri locale;
- Managementul traficului (optimizare și siguranță);
- Principalele realizări din exercițiul financiar precedent, au fost:

¹⁸⁵ Sabina Dimitriu et al., *Alba Iulia 2030 – Repertoriu de investiții*, Editura Universitară Ion Mincu, București, 2015.

- 25 km de drumuri modernizate și extinse și rețelele de utilități aferente;
- 3 poduri și 2 pasaje construite sau modernizate;
- 3,9 km de sisteme de drumuri modernizate;
- 3 poduri și 1 pasaj rutier peste calea ferată.

B. Mediul - Pentru a asigura un mediu durabil și mai sănătos pentru locuitorii din Alba Iulia, administrația publică locală și-a propus să dezvolte și să îmbunătățească serviciile de utilități din oraș, în special din zonele recent dezvoltate și să înființeze infrastructuri moderne de management al deșeurilor. Mai mult, problema educării locuitorilor în privința reciclării și a colectării diferențiate a deșeurilor a fost încă de pe atunci considerată o prioritate.

Principalele realizări din perioada 2007-2013 în cadrul acestei priorități sunt:

- Asigurarea în proporție de 100% a accesului la rețeaua de distribuție a apei potabile;
- Asigurarea în proporție de 87% a conectării gospodăriilor la sistemul de canalizare și o nouă instalație de epurare funcțională începând din 2014;
- 3 km de rețele de colectare, canalizare și distribuție a apei potabile.

C. Sustenabilitate energetică - Un oraș sustenabil trebuie să fie durabil și din punct de vedere energetic. Pentru a scădea amprenta de carbon a orașului, asigurând în același timp un mediu urban de bună calitate, autoritatea locală a realizat:

- 1700 de panouri solare și fotovoltaice în vederea asigurării durabilității energetice pentru 4 clădiri publice;
- Un sistem public de iluminat modernizat.

D. Regenerare urbană și îmbunătățirea calității serviciilor publice - Primul obiectiv al abordării strategice pentru Alba Iulia s-a axat pe crearea unei comunități și a unui mediu rezidențial liniștit și sustenabil precum și pe creșterea atractivității domeniului public prin implementarea unor proiecte transversale pentru infrastructuri urbane, sănătate, educație și servicii publice, siguranță publică și resurse umane.

O serie de proiecte-cheie au fost implementate cu succes în perioada 2009-2015:

- 55.000 m² de zone pietonale și piețe publice;
- 20.000 m² de parcări noi;
- 15 km de piste ciclabile noi;
- 4.7 km de alei pietonale;
- 179 de piese de mobilier urban și amenajări;
- 3410,51 m² de pavaje, piețe publice și zone verzi;
- Zona de agrement - parcul dendrologic de pe dealul Mamut;
- 1 centru modernizat pentru persoanele în vârstă;
- implementare SIG, un centru de apeluri, aplicații noi și infrastructură TIC pentru primărie.

II. Sporirea atractivității pentru Alba Iulia ca destinație turistică de excelență

Turismul este un sector-cheie din punct de vedere economic pentru Alba Iulia; prin urmare, au fost depuse eforturi considerabile în vederea dezvoltării cadrului și a instrumentelor necesare pentru a beneficia la maximum de valoarea patrimoniului și a istoriei locale prin:

- Crearea unei mărci și a unui logo pentru oraș;
- Reabilitarea și renovarea completă a Cetății Alba Carolina;
- Punerea în valoare a patrimoniului istoric și a siturilor arheologice;
- Modernizarea completă a 24 de străzi din centrul civic din Alba Iulia;
- Amenajarea a 15 hectare de spații verzi noi (cel mai mare sistem de spații verzi urbane din interiorul unei cetăți medievale din România).

III. Sprijinirea antreprenoriatului local și a dezvoltării afacerilor

În cadrul celui de-al treilea pilon de dezvoltare, autoritățile locale din Alba Iulia au inițiat un proces pentru crearea cadrului adecvat pentru deținătorii de afaceri și dezvoltatori prin: conversia siturilor industriale în situri amenajate corespunzător pentru dezvoltarea afacerilor; crearea de stimulente financiare și pentru politici de sprijinire a antreprenorilor; dezvoltarea incubatoarelor și programelor de afaceri pentru crearea unor noi locuri de muncă.

De asemenea, Primăria Municipiului Alba Iulia este prima autoritate locală română care a semnat contracte de finanțare în cadrul Axei Prioritare (AP 1) a Programului Operațional Regional REGIO 2007-2013. Datorită abordării proactive în privința utilizării fondurilor europene, Alba Iulia a reușit să fie un municipiu fruntaș în implementarea de proiecte finanțate prin AP 1 a POR REGIO 2007-2013. În cadrul acestui program, Municipality Alba Iulia a reușit să implementeze un portofoliu impresionat de lucrări compus din următoarele 7 proiecte integrate majore:

- PROIECTUL 1. Reabilitarea centrului istoric din Alba Iulia – Fortificația Vauban – acces, iluminat public și mobilier urban;
- PROIECTUL 2. DN 1 Sebeș – Alba Iulia, Km 378+020, pasaj superior peste calea ferată din Alba Iulia;
- PROIECTUL 3. DN1-E81 de la Km 382+400 la Km 385+160 – modernizare, strada Al.I.Cuza, pod peste râul Ampoi și pasaj superior peste calea ferată;
- PROIECTUL 4. Modernizare DN74 între Km 99+870 și Km 103+175, strada Zlatnei și Calea Moșilor;
- PROIECTUL 5. Reparații capitale ale străzilor, realizarea unei infrastructuri tehnice în Alba Iulia;
- PROIECTUL 6. Reabilitarea și modernizarea accesului dinspre vest al Cetății Alba Carolina, Fortificația Vauban;
- PROIECTUL 7. Reabilitarea și modernizarea căminelor de bătrâni din Alba Iulia – serviciu social de interes regional.

În concluzie, viziunea de dezvoltare 2014-2023 se fundamentează pe nevoile și oportunitățile identificate în diagnoză, pe documente relevante la nivel european/ național/

regional/ județean, este inspirată de cele mai recente evoluții și preocupări de la nivelul Primăriei Municipiului Alba Iulia și vine să consolideze rezultatele perioadei de programare 2007-2013, fructificându-le și clădind pe acestea pentru mai departe.

2.2 Obiectivele generale și domeniile de intervenție pentru dezvoltarea municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023

Dezvoltarea orașului este gândită în jurul a **cinci obiective generale de dezvoltare**, aliniată celor 5 provocări specificate în art. 7 din Regulamentul (UE) nr 1301/2013:

- 1. Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică;**
- 2. Dezvoltare socială performantă și incluzivă;**
- 3. Adaptare la schimbările climatice;**
- 4. Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime;**
- 5. Un mediu urban durabil, curat și nepoluant.**

Aceste obiective sunt dezvoltate, la rândul lor, în **15 domenii de intervenție** care sunt, și ele, aliniată celor 5 provocări din art. 7 al Regulamentului (UE) nr. 1301/2013. Aceste direcții de acțiune sunt detaliate mai jos și se regăsesc sub o denumire sintetică în tabelul de la secțiunea 3.1.1:

1. Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică

- *Domeniul de intervenție 1:* Dezvoltare economică inteligentă prin activități de cercetare - dezvoltare – inovare;
- *Domeniul de intervenție 2:* Consolidarea și dezvoltarea infrastructurii TIC pentru populația din Alba Iulia și pentru turiștii care vizitează orașul;
- *Domeniul de intervenție 3:* Dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural, de afaceri și de conferințe, în paralel cu utilizarea eficientă a strategiilor de city branding, în vederea consolidării poziției municipiului Alba Iulia ca destinație turistică de excelență;

2. Dezvoltare socială performantă și incluzivă

- *Domeniul de intervenție 4:* Dezvoltare socială prin investiții în infrastructura de educație, creșterea calității actului educațional, facilitarea accesului la educație timpurie și la a doua șansă, precum și prevenirea abandonului școlar;
- *Domeniul de intervenție 5:* Investiții în infrastructura de sănătate, inclusiv infrastructura TIC și e-Sănătate, sprijinirea creșterii calității actului medical și creșterea gradului de informare a populației despre un stil de viață sănătos;
- *Domeniul de intervenție 6:* Infrastructură de servicii sociale performante și incluzive, care să asigure eliminarea discriminării și egalitate pentru toți locuitorii din Alba Iulia și pentru cei care folosesc serviciile sociale din Alba Iulia;
- *Domeniul de intervenție 7:* Dezvoltarea unei infrastructuri culturale și sportive care să ofere oportunități de petrecere a unui timp liber de calitate în spațiul public din Alba Iulia;
- *Domeniul de intervenție 8:* Asigurarea unei administrații publice eficiente și transparente, care să asigure guvernare eficientă, capacitate de răspuns în situații de urgență,

o rată a criminalității scăzută și o gestionare inteligentă a spațiului public, prin soluții de tip smart;

➤ *Domeniul de intervenție 9:* Locuințe de calitate pentru toți și asigurarea unor condiții decente de locuire, în vederea creșterii calității vieții și a combaterii excluziunii sociale;

3. Adaptare la schimbările climatice

➤ *Domeniul de intervenție 10:* Adoptarea de măsuri și realizarea de acțiuni în vederea combaterii schimbărilor climatice și a impactului acestora;

4. Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime

➤ *Domeniul de intervenție 11:* Crearea de politici demografice care să încurajeze natalitatea, să sprijine tinerii și să susțină persoanele vârstnice;

5. Un mediu urban durabil, curat și nepoluant

➤ *Domeniul de intervenție 12:* Dezvoltarea mobilității urbane ca serviciu, prin asigurarea unei infrastructuri moderne, a unui sistem de transport eficient, accesibil și integrat;

➤ *Domeniul de intervenție 13:* Regenerare urbană prin reconversia/refuncționalizarea unor zone urbane degradate, prin gestionarea eficientă a deșeurilor, prin investiții de modernizare a spațiului public și prin gestionarea acestuia datorită unor soluții smart;

➤ *Domeniul de intervenție 14:* Protejarea mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice și dezvoltarea de soluții pentru energie „verde”, inclusiv prin investiții în infrastructura aferentă;

➤ *Domeniul de intervenție 15:* Asigurarea unui mediu urban durabil prin regenerarea fostelor zone industriale, prin managementul ariilor protejate, reciclare și investiții în rețeaua de apă.

III. Calendar de activități și portofoliu de proiecte

CAPITOLUL III. CALENDAR DE ACTIVITĂȚI PENTRU IMPLEMENTAREA SIDU ȘI PORTOFOLIUL DE PROIECTE

3.1 Activități și domenii de intervenție

3.1.1 Planificarea domeniilor de intervenție vizate în vederea atingerii obiectivelor strategice

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Obiectivul general nr. 1: Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică										
Domeniul de intervenție 1: Cercetare - dezvoltare - inovare (2017-2023)										
Programul 1.1: Crearea de clustere în sectoarele economice majore										
Programul 1.2: Utilizarea instrumentelor TIC în consolidarea sectorului comercial local										
Programul 1.3: Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor										
Domeniul de intervenție 2: Infrastructura TIC (2017-2019)										
Programul 2.1: Infrastructură Internet de mare viteză										
Programul 2.2: Telecomunicații										
Domeniul de intervenție 3: Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014-2023)										
Programul 3.1: Promovare turistică intersectorială în parteneriat cu operatori economici										
Programul 3.2: Oferta culturală de evenimente anuale										
Programul 3.3: Integritatea în rețele de orașe din Europa și din România										
Programul 3.4: Sprijinirea și promovarea meșteșugurilor tradiționale										
Programul 3.5: Crearea de trasee culturale										
Obiectivul general nr. 2: Dezvoltare socială, performantă și incluzivă										
Domeniul de intervenție 4: Educație (2017-2021)										

2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

Programul 4.1: Infrastructura educațională preșcolară
Programul 4.2: Infrastructura educațională primară și gimnazială
Programul 4.3: Infrastructura pentru educație non-formală
Programul 4.4: Infrastructura pentru educație teoretică în învățământul liceal
Programul 4.5: Infrastructura pentru educație vocațională și profesională
Programul 4.6: Infrastructura terțiară și de cercetare
Programul 4.7: Adaptarea la cerințele pieței
Programul 4.8: e - Educație

Domeniul de intervenție 5: Sănătate (2016-2022)

Programul 5.1: Infrastructura de sănătate
Programul 5.2: Servicii medicale eficiente, sigure și de bună calitate
Programul 5.3: Asistență pentru cabinetele de medicină de familie
Programul 5.4: e-Sănătate și telemedicină

Domeniul de intervenție 6: Infrastructura de servicii sociale (2015-2021)

Programul 6.1: Centre sociale
Programul 6.2: Cantina socială
Programul 6.3: Metode PPP pentru furnizarea serviciilor sociale
Programul 6.4: Măsuri integrate în beneficiul persoanelor defavorizate

Domeniul de intervenție 7: Cultură, sport și recreere (2016-2023)

Programul 7.1: Infrastructura culturală
Programul 7.2: Infrastructura sportivă
Programul 7.3: Infrastructura de recreere și petrecere a timpului liber

Domeniul de intervenție 8: Administrația Publică (2016-2023)

2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

Programul 8.1: Orașul digital Alba Iulia
Programul 8.2: Resursele umane
Programul 8.3: Servicii publice eficiente
Programul 8.4: Guvernanță eficientă
Programul 8.5: Scăderea ratei infracționale și contravenționale
Programul 8.6: O mai bună supraveghere a spațiului public
Programul 8.7: Lupta împotriva criminalității
Programul 8.8: Infrastructura pentru situații de urgență
Programul 8.9: Dezvoltarea sistemelor urbane

Domeniul de intervenție 9: Locuințe de calitate pentru toți (2017-2020)
Programul 9.1: Mai multe locuințe
Programul 9.2: Locuințe de calitate mai bună
Programul 9.3: Locuințe verzi

Obiectivul general nr. 3: Adaptare la schimbările climatice

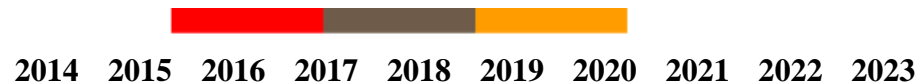
Domeniul de intervenție 10: Adaptare la schimbările climatice (2017-2023)
Programul 10.1: Protecția și extinderea suprafeței forestiere municipale
Programul 10.2: Diguri pentru protecția râurilor

Obiectivul general nr. 4: Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime

Domeniul de intervenție 11: Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017-2021)
Programul 11.1: Programe pentru persoanele cu dizabilități
Programul 11.2: Complex multifuncțional pentru tineri

Programul 11.3: Infrastructura pentru îngrijirea vârstnicilor

Domeniul de intervenție 12: Transport (2017-2023)

Programul 12.1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii naționale și regionale

Programul 12.2: Dezvoltarea unui sistem eficient și durabil de transport public

Programul 12.3: Implementarea unor sisteme de transport inteligente

Obiectivul general nr. 5: Un mediu urban durabil, curat și nepoluant

Domeniul de intervenție 13: Regenerarea urbană (2014-2023)

Programul 13.1: Urbanism

Programul 13.2: Patrimoniul Cultural

Programul 13.3: Situri arheologice

Programul 13.4: Monumente publice și sărbătorirea Centenarului Marii Uniri

Programul 13.5: Parcare urbană

Programul 13.6: Reabilitarea și modernizarea spațiului în cartierele de blocuri

Programul 13.7: Cimitire

Programul 13.8: Piețe de produse agricole

Programul 13.9: Spații verzi

Programul 13.10: Piste pentru biciclete

Programul 13.11: Accesul îmbunătățit pentru persoanele cu dizabilități

Programul 13.12: Infrastructura GIS

Programul 13.13: Orașul digital Alba Iulia

Programul 13.14: Zona recreativă Mamut

2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

Domeniul de intervenție 14: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)

Programul 14.1: Infrastructura de apă și apă uzată

Programul 14.2: Serviciul de alimentare cu apă sigur și continuu

Programul 14.3: Un sistem modernizat de iluminat public

Programul 14.4: Un sistem modernizat de iluminat artistic și decorativ

Programul 14.5: Infrastructura energetică eficientă

Programul 14.6: Producția de energie verde

Programul 14.7: Programul „Casa Verde”

Domeniul de intervenție 15: Un mediu urban durabil (2014-2023)

Programul 15.1: Redezvoltarea zonelor industriale dezafectate

Programul 15.2: Management integrat al deșeurilor

3.1.2 Măsuri de atenuare a riscurilor implementării SIDU

Nr. crt.	Risc identificat	Probabilitate (P)/ Impact (I)	Măsuri de atenuare a riscului
1	Planificare eronată a activităților -Nerespectarea graficului de activități prin neidentificarea etapelor de realizare și estimării greșite a încadrării în timp;	P = redusă I = semnificativ	Realizarea unor planificări continue, detaliate în timp și spațiu a fiecărei etape de realizare
2	Alocare ineficientă/ insuficientă de resurse umane- Estimarea greșită a necesarului de resurse umane, nealocarea corespunzătoare și insuficiența sarcinilor și responsabilităților pt fiecare membru al echipei de implementare	P = redusă I = semnificativ	Revizuirea fișelor de post în concordanță cu necesitățile strategiei și redistribuirea sarcinilor nou apărute către experții angajați
3	Întârzieri de finanțare - Întârzieri în procesarea și depunerea cererilor de prefinanțare, plata și rambursare, resurse insuficiente pentru cofinanțarea și susținerea financiară a proiectului	P = redusă I = semnificativ	Întocmirea și respectarea unui grafic al prefinanțărilor, cererilor de plată și rambursărilor, întocmirea și respectarea unui cashflow al proiectului.
5	Vid legislativ – procedurile de evaluare ale achizițiilor, listele de cheltuieli eligibile și alte documente/ proceduri strict necesare în implementarea proiectelor nu sunt comunicate sau sunt comunicate cu întârziere de către Autoritățile de Management ale programelor operaționale din perioada 2014-2020	P = ridicată I = foarte mare	Eficientizarea procedurilor de lucru ale AM-urilor, îmbunătățirea comunicării cu beneficiarii proiectelor
6	Managementul proiectului – insuficientă cunoaștere a planificării globale a tuturor activităților componente, în succesiunea lor firească, de către toți membrii echipei	P = ridicată I = foarte mare	Afișarea graficului de implementare a proiectului (diagrama Gantt în format A0) la sediile de implementare a strategiei, pentru urmărirea termenelor stabilite
7	Nerespectarea eligibilității cheltuielilor prin cunoașterea insuficientă a regulilor de eligibilitate (efectuarea de plăți neprevăzute, cheltuieli care nu se regăsesc în ordinul cheltuielilor eligibile, încadrarea greșită în buget, neîntocmirea documentelor care justifică plata, depășiri ale bugetului)	P = medie I = semnificativ	Realizarea unei proceduri privind eligibilitatea cheltuielilor; identificarea și asumarea prevederilor din Ghidul Solicitantului condiții generale și condiții specifice
8	Întârziere în rapoartele cu furnizorii - Materialele necesare sunt primite cu întârziere, nu corespund standardelor de	P = ridicată I = foarte mare	Adăugarea unor clauze clare în contractele cu furnizorii, demararea anticipată a achizițiilor

Nr. crt.	Risc identificat	Probabilitate (P)/ Impact (I)	Măsuri de atenuare a riscului
	calitate impuse, rezultând în costuri suplimentare		
10	Echipa suport ineficientă - Există riscul ca echipa suport să nu își îndeplinească la timp sarcinile și responsabilitățile, ceea ce poate conduce la realizarea deficitară sau nerealizarea activităților administrative	P = redusă I = mare	Punerea la dispoziție pentru implementarea strategiei de personal calificat, cu experiență vastă, care poate organiza cu succes activitățile, evaluarea periodică a performanței echipei, înlocuirea angajaților care nu-și realizează sarcinile
11	Corelarea inadecvată a activităților proiectului cu alte activități care vor fi derulate de către beneficiar sau partener și nu sunt identificate în acest moment	P = foarte mare I = semnificativ	Se vor stabili punți de comunicare cu structurile responsabile de respectivele activități, pentru a se realiza o interconectare optimă între activități și a facilita, prin construirea unui cadru comun, dezvoltarea unitară a activităților în strategie.
12	Previzionarea necorespunzătoare a rezultatelor - În efectuarea activității de monitorizare a rezultatelor, setul de rezultate și așteptări poate să nu fie în concordanță cu ceea ce se reușește să se realizeze.	P = redusă I = foarte mare	Suplinirea resurselor umane în momentele cheie ale proiectului din resurse proprii pentru realizarea activităților. O componentă importantă în identificarea acestui risc este monitorizarea
13	Proiectele din strategie nu respectă măsurile de informare și publicitate minime prevăzute în Manualul de identitate vizuală instrumente structurale 2014-2020 în România	P = redusă I = redus	În afara promovării activităților specifice prevăzute în strategie pentru a aduce la cunoștință publicului acțiunile derulate, va fi făcută câte o secțiune specifică pentru fiecare proiect finanțat prin POR pe site-ul Municipiului Alba Iulia și ale partenerilor de implementare.

3.2 Portofoliul proiectelor necesare pentru realizarea viziunii și atingerii obiectivelor SIDU

Calitatea vieții și dezvoltarea armonioasă a municipiului Alba Iulia este condiționată într-o măsură semnificativă de nivelul de dezvoltare a infrastructurii de transport, utilități publice, de educație, de cercetare, de sănătate sau a celei sociale. Coeziunea teritorială, concept complex, cu referire în special la dezvoltarea echilibrată a teritoriului, reducerea disparităților dintre diferite zone și valorificarea potențialului teritorial, reprezintă una dintre preocupările principale ale Uniunii Europene. Municipiul Alba Iulia va avea de asemenea rolul de centru de polarizare a activităților economico-sociale pentru localitățile din arealul învecinat.

Proiectele vor fi abordate pe termen scurt și mediu și vor contribui la realizarea viziunii orașului în 2023. Proiectele propuse sunt raportate la oportunități concrete de finanțare din partea Uniunii Europene și au fost evaluate în mod critic în termeni de durată, complexitate și investiție. Modul de clasificare și prioritizare a proiectelor au la bază obiective generale și specifice din cadrul documentelor strategice la nivel european, național, regional, județean, pentru a asigura un start bun în implementarea acestora și pentru a susține într-un mod integrat zonele afectate de provocări urbane specifice în materie de economie, schimbări climatice, incluziune socială, demografie și mediu.

Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)			
Programul 1.1: Crearea de clustere în sectoarele economice majore			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Cluster pentru valorificarea sectorului de prelucrări metale și automotive	Operatori economici, Extensia Alba Iulia a Universității Tehnice din Cluj-Napoca (UTCN), Universitatea „1 Decembrie 1918”, Asociația Polul de Competitivitate Prelucrări Metale Transilvania, Primăria Municipiului Alba Iulia, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, organizații non-guvernamentale, alte entități relevante	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 1 Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1 Subprogramul 2.1 (<i>Competitivitate prin cercetare, dezvoltare și inovare</i>) al Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UE FISCDI) Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați	2018 – 2023
Proiect 2. Cluster pentru industria alimentară – Aliment Transilvania			2018 – 2023
Proiect 3. Cluster pentru ceramică și materiale de construcții			2018 – 2023
Proiect 4. Cluster pentru turism			2018 – 2023
Proiect 5. Cluster în industria de prelucrare a lemnului			
Proiect 6. Centru de resurse pentru dezvoltarea clusterelor			2018 – 2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)			
Programul 1.2: Utilizarea instrumentelor TIC în consolidarea sectorului comercial local			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Alba Iulia Smart City Living Labs - Înființarea sediului Centrului de management al proiectului de oraș inteligent	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale	Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1 Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Programul România HUB Programul Acces al Ministerului Culturii Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Finanțări nerambursabile de la Administrația Fondului Cultural Național Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 3 (România Creativă)	2018-2020
Proiect 2. Hub de industrii creative și IT&C	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale		2017-2023

Proiect 3. Implementarea serviciilor specifice de <i>E-commerce</i> în firmele din Municipiul Alba Iulia	Operatori economici	Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.) Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020)	2018 – 2019
Proiect 4. Implementarea serviciilor specifice de <i>E-business</i> în firmele din Municipiul Alba Iulia	Operatori economici		2018 – 2019
Proiect 5. Refuncționalizarea zonei de lângă moară prin creșterea accesibilității și îmbunătățirea factorilor ecologici prin amplasarea unei piețe en gros.	Primăria Municipiului Alba Iulia în parteneriat cu Operatori economici		2018 – 2019
Proiect 6. Eficientizarea activităților de branding și marketing al produselor și serviciilor locale la nivel național și internațional	Operatori economici		2017 – 2023
Proiect 7. Portal de promovare al potențialului de business al Primăriei Municipiului Alba Iulia și al celorlalte UAT-uri din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Alba	Primăria Municipiului Alba Iulia, Operatori economici și reprezentanți ai societății civile		Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 – Administrație publică și sistem judiciar eficiente Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)			
Programul 1.3: Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Înființarea unei rețele suport pentru meșteșuguri tradiționale și artizanat local	Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba Operatori economici	Programul național multianual pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului Programul Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 7: Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	2017 – 2023

		Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenariat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	
Proiect 2. Dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager	Operatori economici	Programul național multianual pentru dezvoltarea antreprenoriatului în rândul femeilor din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (Femeia Manager 2017) Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenariat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 3. Dezvoltarea și modernizarea activității de comercializare a produselor și serviciilor de piață	Operatori economici	Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenariat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 4. Dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare	Operatori economici, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba	Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenariat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 5. Dezvoltarea și extinderea structurilor suport pentru sprijinirea afacerilor prin extinderea gamei de servicii furnizate	Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 1 Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2.1 B Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați	2018 – 2023

		Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	
Proiect 6. Stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către tineri	Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba Operatori economici	Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 7. Stimularea creării, dezvoltării și promovării brandurilor sectoriale, subsectoriale și de produs	Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba Operatori economici	Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017, Programul național multianual pentru stimularea creării, dezvoltării și promovării brandurilor sectoriale, sub-sectoriale și de produs)	2017 – 2023
Proiect 8. Implementarea unor măsuri de facilitare pentru marii investitori în Alba Iulia (terenuri, infrastructură, utilități etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale, alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 1 Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 2	2018 – 2023
Proiect 9. Implementarea unor măsuri de atragere a elitelor tehnice și din zona industriilor creative în municipiul Alba Iulia prin oferirea de facilități: locuri de muncă în colaborare cu agenții economici, locuințe	Primăria Municipiului Alba Iulia, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale, alte instituții publice și private relevante	Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Fonduri atrase din investiții private de la operatori economici relevanți/interesați Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.) Buget local, bugetul altor instituții relevante	2017 – 2023
Proiect 10. Dezvoltarea sectorului IMM-urilor prin	Instituții de învățământ superior		2017 – 2023

asigurarea serviciilor de inovare și cercetare	Operatori economici		
Proiect 11. Sprijinirea creării de startup-uri și spin-off-uri	Instituții de învățământ superior Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, Acțiunea 1.2.1 – Întreprinderi inovatoare de tip start-up și spin-off Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020)	2017 – 2023
Proiect 12. Sprijinirea dezvoltării industriilor cu valoare adăugată mare: IT, electronică, mecatronică, construcții de mașini, chimică	Instituții de învățământ superior Operatori economici		2017 – 2023
Proiect 13. Centrul de cercetare științifică, de excelență Alba Iulia	Instituții de învățământ superior Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 10 Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1 Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Ajutoare bilaterale: Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2014-2020	2018 – 2020
Proiect 14. Incubatorul de Afaceri și Tehnologie Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor Programul național multianual de înființare și dezvoltare a incubatoarelor tehnologice și de afaceri	2017 – 2021
Proiect 15. Parc Tehnologic, Industrial și Științific Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor	2018 – 2022
Proiect 16. Dezvoltarea de capacități de producție și logistice, inclusiv de noi locuri de muncă, în Zona de Dezvoltare Economică Alba Iulia	Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2 Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1 Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Ajutoare bilaterale: Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2014-2020 Surse private atrase de la agenți economici locali	2017 – 2023
Proiect 17. Implementarea unor politici locale de natură fiscală	Primăria Municipiul Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 – Administrație publică și sistem judiciar eficiente	2017 - 2023

pentru stimularea înființării de startup-uri în Alba Iulia			
Proiect 18. Implementarea de măsuri și politici locale care să atragă noi investiții în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba Consiliul Județean Operatori economici	Surse private atrase de la agenți economici locali Bugetele instituțiilor relevante Programul Operațional Capital Uman Programul Operațional Competitivitate Programul Operațional Regional	2017 – 2023
Proiect 19. Achiziționarea de capacități, instalații și tehnici moderne de producție, procesare și comercializare produse și servicii cu valoare adăugată mare, comercializabile în plan intern și internațional	Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programe de finanțare ale Ministerului pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.) Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Ajutoare bilaterale: Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2014-2020 Surse private atrase de la agenți economici locali	2017 – 2023
Proiect 20. Realizarea de studii periodice de evaluare a nevoilor de angajare și formare profesională a resurselor umane și operatorilor economici din Alba Iulia, cu posibilitatea extinderii ariei și la alte localități învecinate	Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba AJOFM Operatori economici Alte instituții publice și private relevante	Bugetele entităților implicate/ relevante	2017 – 2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr. 2. Infrastructura TIC (2017 – 2019)			
Programul 2.1: Infrastructură internet de mare viteză			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Alba Iulia Smart City 2018 – proiect pilot	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse private atrase de la operatorii economici relevanți și implicați	2017-2018

	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Operatori economici relevanți de talie internațională și națională		
Proiect 2. Dezvoltarea în Alba Iulia și în UAT-urile din zona de dezvoltare economică AIDA a infrastructurii broadband de generație nouă și respectiv penetrarea serviciilor de acces de mare viteză până la nivelul asumat prin Agenda Digitală pentru Europa pentru anul 2020	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile UAT-urilor din zona AIDA Consiliul Județean Operatori economici din domeniul telecomunicațiilor	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2 Bugete locale, bugetul Consiliului Județean Surse private atrase	2018– 2019
Proiect 3. Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless în Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia în parteneriat cu operatori economici din domeniul telecomunicațiilor	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2 Buget local Surse private atrase	2017 – 2019
Obiectiv strategic nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr. 2. Infrastructura TIC (2017 – 2019)			
Programul 2.2: Telecomunicații			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Dezvoltarea unei rețele integrate și camuflate (cabluri subterane) de telecomunicații în Alba Iulia: servicii de transfer date, internet, voce, date, televiziune	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile altor UAT-uri implicate Operatori economici Consiliul Județean	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2 Surse atrase de la operatori economici privați Bugete locale, bugetul Consiliului Județean	2018 – 2019
Proiect 2. Dezvoltarea infrastructurii de internet de mare viteză și a conectivității de tip 4G și 5G pe raza municipiului Alba Iulia și în zona de dezvoltare economică AIDA			2018 – 2019

Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.1: Promovare turistică intersectorială în parteneriat cu operatori economici			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Înființarea și susținerea unei structuri de management turistic integrat și promovare la nivelul municipiului Alba Iulia și al zonei învecinate	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile altor UAT-uri din regiune Operatori economici din sectorul HORECA Consiliul Județean	Programul Operațional Regional Programul Operațional Competitivitate Programul Operațional Capital Uman Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Programul Operațional Capacitate Administrativă Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014 Bugete locale Bugetul Consiliului Județean Surse atrase de la operatorii economici privați	2016-2019
Proiect 2. Consolidarea și susținerea activităților Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici din sectorul HORECA	Programul Operațional Regional Programul Operațional Competitivitate Programul Operațional Capital Uman Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Programul Operațional Capacitate Administrativă Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014 Bugete locale Bugetul Consiliului Județean Surse atrase de la operatorii economici privați	2016-2023
Proiect 3. Realizarea și actualizarea anuală a unui studiu privind piața turistică din Municipiul Alba Iulia, pentru un turism cultural, de afaceri și de conferințe	Primăria Municipiului Alba Iulia Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia	Programul Operațional Regional Programul Operațional Competitivitate Programul Operațional Capital Uman Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Programul Operațional Capacitate Administrativă Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014 Bugete locale Bugetul Consiliului Județean Surse atrase de la operatorii economici privați	2018 – 2023
Proiect 4. Asigurarea unei promovări continue a Cetății Alba Iulia, în parteneriat cu agenții economici din sectorul HORECA	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Bugete locale Bugetul Consiliului Județean Surse atrase de la operatorii economici privați	2014 – 2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.2: Ofertă culturală de evenimente anuale			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Dezvoltarea unui centru cultural care să	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Contribuții atrase de la agenți economici locali	2018 – 2020

administreze activitatea culturală a municipiului Alba Iulia	Consiliul Județean Alte instituții publice și private relevante	Bugetul altor instituții implicate în organizarea evenimentelor (de exemplu, Consiliul Județean)	
Proiect 2. Realizarea și implementarea agendei culturale anuale a municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte instituții publice și private relevante (de exemplu, Centrul menționat anterior la proiectul 1)	Buget local Contribuții atrase de la agenți economici locali Bugetul altor instituții implicate în organizarea evenimentelor (de exemplu, Consiliul Județean)	2014-2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.3: Integrarea în rețele de orașe din Europa și din România			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Dezvoltarea unor parteneriate cu orașe din Europa pentru a promova realizarea unor circuite turistice	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorii economici	Programul Europa pentru cetățeni: Componenta 1: Memorie istorică europeană sau Componenta 2: Rețele de orașe Fonduri nerambursabile de la Administrația Fondului Cultural Național Surse de finanțare specifice pentru anumite rute și trasee recunoscute la nivel european : Transromanica, European Destination of Excellence (EDEN), Itinerariile culturale ale Consiliului Europei, Itinerariul Cetăților Vauban	2014-2023
Proiect 2. Dezvoltarea unor parteneriate cu orașe - cetăți din România	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorii economici	Europa pentru cetățeni: Componenta 1: Memorie istorică europeană sau Componenta 2: Rețele de orașe Surse de finanțare specifice pentru anumite rute și trasee recunoscute la nivel european : Transromanica, European Destination of Excellence (EDEN), Itinerariile culturale ale Consiliului Europei	2018-2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.4: Sprijinirea și promovarea meșteșugurilor tradiționale			
Proiect 1. Integrarea pachetelor turistice locale în strategii integrate pentru turism rural/montan la nivel regional	Consiliul Județean UAT-uri din zonele rurale Primăria Municipiului Alba Iulia Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Operatorii economici	Programul Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 7: Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale (Submăsura 7.6) Bugete locale, credite	2018-2022

Proiect 2. Integrarea în rețele naționale de centre de informare turistică privind traseele posibile (inclusiv traseele montane și agroturismul în regiune)	Consiliul Județean Primăria Municipiului Alba Iulia UAT-uri din zonele rurale Operatori economici		2018 – 2021
Proiect 3. Înființarea unui centru pentru sprijinirea și promovarea meșteșugurilor tradiționale, prin corelare cu activitățile HUB-ului de industrii creative	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2.1 referitoare la finanțarea incubatoarelor de afaceri Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2014-2020	2018– 2020
Proiect 4. Crearea unei platforme de dezvoltare a activității turistice între Municipiul Alba Iulia și rețeaua de informare pentru turismul montan/ rural din județul Alba	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean UAT-uri din zonele rurale	Bugete locale Surse private atrase	2018-2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.5: Crearea de trasee culturale și de agrement			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Organizarea și promovarea traseelor și evenimentelor culturale: Expoziție în aer liber Mocănița Traseul Mocăniței (linie feroviară turistică și de agrement Alba Iulia – Zlatna) Itinerariul bisericilor românești de lemn din județul Alba Itinerariul morilor și mecanismelor tehnice din județul Alba	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte UAT-uri din județ	Programul de elaborare sau actualizare a documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele care cuprind monumente istorice înscrise pe lista patrimoniului mondial (pentru Câlnic, biserica fortificată aflată pe lista UNESCO) Programul Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 7: Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale (Submăsura 7.6)	2014 – 2023

<p>Traseul cetăților dacice Itinerariul „Patrimoniul Mondial UNESCO” din județul Alba Itinerariul monumentelor săsești din județul Alba Drumul Vinului Itinerariul troițelor și crucilor de hotar Itinerar eminescian în județul Alba Itinerariul personalităților culturale și istorice din județul Alba Expoziții itinerante de artă și meșteșuguri locale</p>			
<p>Proiect 2. Începerea construirii sistemului „Mureșul navigabil”</p>	<p>Consiliul Județean în parteneriat cu administrațiile locale din județ aflate pe cursul Mureșului; Administrația Națională „Apele Române”</p>	<p>Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime Granturi SEE și Fonduri Norvegiene 2014-2020</p>	<p>2019-2023</p>
<p>Proiect 3. Crearea unor spații de agrement și „campare” pentru nave turistice și pontoane cu destinații comercial – turistice pe râul Mureș în zona Alba Iulia (porțiunea dintre podul de cale ferată și podul rutier).</p>	<p>Primăria Municipiului Alba Iulia alături de primăriile altor 14 UAT-uri din bazinul Mureșului, reunite într-un FLAG Consiliul Județean Operatori economici</p>	<p>Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime Alte surse publice și private</p>	<p>2019-2023</p>
<p>Proiect 4. Muzeul hidrologic al râului Mureș</p>	<p>Consiliul Județean Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici</p>	<p>Programul Operațional Regional Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Alte surse publice și private</p>	<p>2021-2023</p>
<p>Proiect 5. Amenajarea unei instalații de transport turiști la înălțime</p>	<p>Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici</p>	<p>Buget local Surse private</p>	<p>2019-2020</p>
<p>Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă</p>			

Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.1: Infrastructura educațională preșcolară			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Construire și dotare creșă și grădiniță în zona Schit	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 2. Reabilitare Grădinița nr. 2 Alba Iulia			2018-2021
Proiect 3. Reabilitare Grădinița nr. 7	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 4. Reabilitare și mansardare Grădinița nr. 12 Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 5. Reabilitare și amenajare dispensar grădinița din cartierul Oarda	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 6. Construire și dotare grădiniță nr. 16 în cartierul Ampoi (prin schimbare destinație clădire cantină din incinta Colegiului Tehnic Alexandru Domșa)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 7. Reabilitare, extindere și modernizare Grădinița nr. 9 și Grădinița nr. 13	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 8. Reabilitare, refațadizare, lucrări la acoperișuri la Grădinița nr. 11	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.2: Infrastructura educațională primară și gimnazială			
Proiect 1. Lucrări de extindere (sală de sport), modernizare, echipare Școala Generală nr. 3	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018 - 2020

Proiect 2. Reabilitare, și refațadizare Școala nr. 5 (incinta Colegiului Tehnic Alexandru Domșa)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1	2018 – 2020
Proiect 3. Reabilitare școală clasele I–VIII, Bărăbanț	Primăria Municipiului Alba Iulia ISJ Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1	2018 – 2020
Proiect 4. Extindere clădire și amenajare curte Școala cu clasele I–VIII nr. 6 „Ion Agârbiceanu”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1	2018 - 2020
Proiect 5. Reabilitare incintă Școala cu clasele I–VIII Micești	Primăria Municipiului Alba Iulia ISJ Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1	2018 – 2020
Proiect 6. Reabilitare școală Cartier Oarda	Primăria Municipiului Alba Iulia ISJ Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1	2018 – 2020
Proiect 7. Reabilitare clădire Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018 – 2020
Proiect 8. Reabilitare corp clădire clasele V-VIII Școala Generală nr. 1	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10.1	2018 – 2020
Proiect 9. Construire teren de sport Școala generală nr. 7	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2016-2017
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.3: Infrastructura pentru educație non-formală			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Muzeul Copiilor	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Operatori economici	Buget local Buget Consiliul Județean Bugete private	2017-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			

Programul 4.4: Infrastructura pentru educație teoretică în învățământul liceal			
Proiect 1. Modernizarea Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” în două etape: instalații electrice și construcții	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2017-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.5: Infrastructura pentru educație vocațională și profesională			
Proiect 1. Amenajare incintă reabilitare Școală clasele I-IV - Colegiul Tehnic Alexandru Domșa.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 2. Amenajare incintă, Colegiul Tehnic Dorin Pavel	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2021
Proiect 3. Reabilitare, extindere, modernizare Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2020
Proiect 4. Modernizare și amenajare incintă Colegiul Tehnic Apulum	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2018-2019
Proiect 5. Lucrări de extindere spații învățământ Liceul de Arte „Regina Maria”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2020
Proiect 6. Dezvoltarea infrastructurii educaționale a Seminarului Teologic Ortodox „Sf. Simion Ștefan”	Primăria Municipiului Alba Iulia Arhiepiscopia Ortodoxă Română de Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2019
Proiect 7. Reabilitare termică Colegiul Tehnic Dorin Pavel	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 3.1 B	2017-2020
Proiect 8. Reabilitare termică Colegiul Tehnic Alexandru Domșa	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 3.1 B	2017-2020

Proiect 9. Reabilitare termică Liceul Sportiv	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 3.1 B	2017-2020
Proiect 10. Reabilitare și modernizare ateliere-școală pentru colegiile tehnice: Al. Domșa, Dorin Pavel, Apulum, Dionisie Pop Marțian	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.6: Infrastructura terțiară și de cercetare			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Extinderea laboratoarelor și sălilor de curs aferente Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Bugetul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	2017-2021
Proiect 2. Dotarea și extinderea laboratoarelor de cercetare ale Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 1 Bugetul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	2017-2021
Proiect 3. Amenajare și dotare sediu Universitatea Tehnică din Cluj Napoca – Filiala Alba Iulia	Extensia Alba Iulia a Universității Tehnice din Cluj Napoca	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 1 Bugetul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	2018-2019
Proiect 4. Dezvoltarea Campusului Universitar – Cetate al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia cu spații și funcțiuni dedicate studenților	Primăria Municipiului Alba Iulia și Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Bugetul local Bugetul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	2018-2021
Proiect 5. Reabilitarea și îmbunătățirea dotării căminelor Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Bugetul Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	2017-2021

Proiect 6. Reabilitarea și dotarea Institutului Romano-Catolic din Alba Iulia	Institutul Romano-Catolic din Alba Iulia Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia	Surse private ale instituțiilor relevante	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.7: Adaptarea la cerințele pieței muncii			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Elaborare studiu privind evoluția pieții muncii în Municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia AJOFM Alba Operatori economici și clustere locale și/ sau regionale Universitatea „1 Decembrie 1918” Extensia Alba Iulia a Universității Tehnice Cluj-Napoca	Buget local Bugetele instituțiilor relevante Surse private atrase de la operatorii economici interesați	2018-2019
Proiect 2. Constituirea unui comitet consultativ – furnizori de formare, angajatori, angajați	Primăria Municipiului Alba Iulia AJOFM Alba Operatori economici Furnizori de formare profesională	Surse private atrase de la operatorii economici interesați Bugetele instituțiilor relevante Buget local	2018-2019
Proiect 3. Elaborarea unor programe de formare adaptate cerințelor pieței muncii	Primăria Municipiului Alba Iulia AJOFM Alba Operatori economici Furnizori de formare profesională	Surse private atrase de la operatorii economici interesați Bugetele instituțiilor relevante Buget local	2018-2020
Proiect 4. Înființarea unui Centru de resurse pentru carieră pentru profesori	Inspectoratul Școlar Județean (ISJ) Alba în parteneriat cu alte instituții publice	Bugetul ISJ Alba Guvernul României – Ministerul Educației Naționale	2019-2020

Proiect 5. Implementarea sistemelor de management al calității în învățământ	ISJ Alba	Bugetul ISJ Alba	2018-2021
Proiect 6. Sistem local pentru stimularea și premierea excelenței în educație, inclusiv inovare	Primăria Municipiului Alba Iulia, ISJ Alba, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Consiliul Județean, alte instituții publice și private	Bugetele instituțiilor implicate Surse atrase din fonduri private	2017-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.8: e-Educație			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Sistem funcțional catalog digital în municipiul Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2018-2019
Proiect 2. Platformă e-learning funcțională, inclusiv bibliotecă școlară virtuală, în municipiul Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2018-2020
Proiect 3. Achiziționarea de echipamente TIC pentru instituțiile de învățământ din Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2018-2020
Proiect 4. Îmbunătățirea accesului la internet prin implementarea de wireless campus în unitățile de învățământ din Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2017-2020

	Comaniile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”		
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.1: Infrastructura de sănătate			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea construcțiilor ce asigură furnizarea de servicii de sănătate (clădire și echipamente)	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 8 Bugetul Consiliului Județean	2017-2022
Proiect 2. Modernizarea ambulatoriului Alba Iulia în vederea creșterii calității serviciilor medicale	Spitalul Județean de Urgență Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Bugetele instituțiilor implicate Surse private atrase	2018-2022
Proiect 3. Înființarea unui Centru de Permanență	Spitalul Județean de Urgență Alba Casa Națională de Asigurări de Sănătate Medici de familie Consiliul Județean Alba		2018-2021
Proiect 4. Construire secție de neuro-psihiatrie	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean		2018-2021
Proiect 5. Dezvoltare secție de fizioterapie	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean		2018-2021
Proiect 6. Dezvoltare centru de îngrijiri paleative	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean		2018-2021
Proiect 7. Îmbunătățirea rețelei medicale școlare	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba	Bugetele instituțiilor publice și private implicate	2018 - 2021

	Spitalul Județean de Urgență Alba Medici de familie		
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.2: Servicii medicale eficiente, sigure și de bună calitate			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Implementarea managementului calității în toate serviciile de sănătate publică ale Municipiului Alba Iulia	Direcția de Sănătate Publică Alba Consiliul Județean Alba Spitalul Județean de Urgență Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman	2016 – 2022
Proiect 2. Investiții în pregătirea personalului medical specializat și creșterea calității serviciilor oferite în sistemul de sănătate	Consiliul Județean Alba AJOFM Alba Furnizori de formare profesională Direcția de Sănătate Publică Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman	2016 – 2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.3: Asistență pentru cabinetele de medicină de familie			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Implementarea legislației naționale privitoare la sprijinirea cabinetelor medicilor de familie	Direcția de Sănătate Publică Alba, Colegiul Medicilor Alba, Asociația Medicilor de Familie Alba	Programul Operațional Capital Uman Bugetele instituțiilor relevante	2016 – 2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.4: e-Sănătate și telemedicină			
Proiect propus	Proiect propus	Proiect propus	Proiect propus
Proiect 1. Sistem funcțional E-sănătate în Municipiul Alba Iulia	Spitalul Județean de Urgență Alba	Programul Operațional Competitivitate Bugetul Consiliului Județean	2018-2020

Proiect 2. Achiziționare de hard și soft pentru a practica telemedicina	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean, operatori economici	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Competitivitate	2018-2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.1.: Centre sociale			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Construire, dotare și operaționalizare Complex multifuncțional de servicii sociale în Cartierul Lumea Nouă, (dispensar, centru cultural, poliție): activități educative, culturale, sportive, recreative, socio-culturale, cu scopul de a extinde serviciile publice de bază	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.3 Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6 Buget local	2018-2021
Proiect 2. Înființarea centrului „Agape” pentru copii cu sindrom Down prin refuncționalizare CT 10	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6 Buget local	2018-2020
Proiect 3. Înființare centru social prin refuncționalizare CT 18	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6 Buget local	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.2.: Cantina socială			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare

Proiect 1. Reabilitarea și modernizarea Cantinei Sociale a Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6 Buget local	2018-2019
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.3.: Metode PPP pentru furnizarea serviciilor sociale			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Plan de descentralizare, administrare, monitorizare și evaluare a parteneriatelor public-private pentru administrarea serviciilor sociale	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici și furnizori privați de servicii sociale din județul Alba	Buget local	2018-2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.4.: Măsuri integrate în beneficiul persoanelor defavorizate			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Intervenții integrate vizând : acces la educație timpurie și la învățământul obligatoriu (inclusiv servicii after school), formare profesională și continuă, sprijin pentru integrarea pe piața muncii, îmbunătățirea condițiilor de locuit, racordare la utilități, asistență juridică ș.a	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private	Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.1 și 4.2	2015-2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			

Domeniu de intervenție nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)

Programul 7.1.: Infrastructura culturală

Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Construire Centrul Cultural situat pe Bastionul Sfântul Mihail, care să cuprindă Teatrul, Filarmonica, Biblioteca Județeană, Complexul Muzeal Museikon	Consiliul Județean Alba Muzeul Național al Unirii Alba Iulia		2016-2023
Proiect 2. Dotarea zonei Cetatea Alba Carolina cu info chioșcuri, magazine de artizanat, posibilități de desfacere produse alimentare, răcoritoare, distracție și recreere.	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Bugetul Consiliului Județean Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Finanțări nerambursabile de la Administrația Fondului Cultural Național Alte fonduri private	2016-2023
Proiect 3. Reabilitarea, modernizare și dotarea Casei de Cultură a Studenților	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2021
Proiect 4. Lucrări de reabilitare pentru Casa de Cultură a Sindicatelor	Sindicatelor	Fonduri guvernamentale Fonduri private	2018-2023
Proiect 5. Transformarea cinematografului Dacia în centrul cultural multimedia.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2021

Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă

Domeniu de intervenție nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)

Programul 7.2.: Infrastructura sportivă

Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
-----------------------	------------------------------	--	---------------------------------

Proiect 1. Amenajare complex de agrement în zona Bazinului Olimpic (zone verzi de mici dimensiuni, scuaruri, locuri de joacă, facilități pentru activități sportive și recreaționale)	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici	Buget local	2018-2021
Proiect 2. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Unirea-Cetate	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici	Compania Națională de Investiții Programul Operațional Regional Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local Buget Consiliul Județean Surse private	2018-2022
Proiect 3. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Micești (baza sportivă Veza)	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici		2018-2020
Proiect 4. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Oarda	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici		2018-2020
Proiect 5. Construire Sală Polivalentă Alba Iulia	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Primăriile altor UAT-uri din județ Operatori economici		2018-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)			
Programul 7.3.: Infrastructura de recreere și petrecere a timpului liber			

Proiect 1. Intervenții pentru facilități de recreere (amenajare locuri de joacă, echipamente de fitness în aer liber, hotspot-uri wifi în spații publice ș.a.) pe terenurile neutilizate din : zona istorică, zona locuințelor colective și zone de dezvoltare	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2017-2023
Proiect 2. Intervenții de reconversie și refuncționalizare terenuri și spații, pentru crearea unor zone de agrement, sport și loisir (inclusiv racordare la utilități)	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2016-2023
Proiect 3. Achiziționare și montare elemente precum: alei, foisoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, spații pentru întreținere/vestiare	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2017-2023
Proiect 4. Asanarea terenurilor de pe domeniul public de construcții neautorizate	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2017-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.1.: Orașul digital Alba Iulia			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Digitalizarea serviciilor publice în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”, în conformitate cu 10 verticale	Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Operatori economici	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	

strategice: mobilitate urbană sustenabilă; mediu de locuit sustenabil; infrastructură și procese integrate între ICT, energie/ utilități și transport; energie verde și mediu; siguranța publică; e-Sănătate; educație inteligentă; turism; e-Administrație; Smart Local Business - Afaceri Inovatoare			2016-2018
Proiect 2. Servicii de e-administrație	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean, operatori economici	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2017-2019
Proiect 3. Servicii de e-Cetățean implementate în instituțiile publice din Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2017-2023
Proiect 4. Dezvoltarea portalului www.albaiulia.eu/ și a altor soluții inteligente de dispecerat și comunicare cu cetățenii (aplicația Civic Alert, eAlba Iulia)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2017-2023
Proiect 5. Implementare soft de planificare și monitorizare a investițiilor publice	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2018-2019
Proiect 6. Implementare soft de planificare și monitorizare a resurselor financiare ale municipiului și îmbunătățirea managementului financiar	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2018-2019

		Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.2.: Resursele umane			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. „Alba Iulia ISO Smart” – introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală pentru optimizarea proceselor orientate către beneficiar	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2017-2018
Proiect 2. Activități de formare profesională continuă, dezvoltare, perfecționare și specializare în carieră a aleșilor locali și personalului angajat în administrație	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2016-2023
Proiect 3. Elaborarea unui sistem de evaluare transparentă a performanțelor managementului public și executivului din municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2017-2019
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.3.: Servicii publice eficiente			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare

Proiect 1. Implementarea ghișeului unic	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2018-2019
Proiect 2. Barometru Comunitar anual (sistem de evaluare a satisfacției cetățenilor față de serviciile oferite de administrație)	Primăria Municipiului Alba Iulia Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Buget local Bugetul Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia	2016-2023
Proiect 3. Implicarea cetățenilor în guvernarea administrativă a administrației publice a municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2016-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.4.: Guvernanță eficientă			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Implementare sistem de gestionare și arhivare electronică a documentelor în Primăria Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.5.: Scăderea ratei infracționale și contravenționale			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Dezvoltarea capacității operaționale a Poliției Locale a Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2016-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			

Programul 8.6.: O mai bună supraveghere a spațiului public			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Achiziționarea, montarea și operaționalizarea unor sisteme video de supraveghere a spațiilor publice urbane (intersecții, Cetate, piețe, parcuri, etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1, 4.2	2016-2023
Proiect nr. 2. Achiziționare de mijloace de transport și patrulare dotate cu aparatură adecvată a serviciilor implicate în ordine și siguranță.	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.7.: Lupta împotriva criminalității			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Implementarea de măsuri pentru reducerea ratei de infraționalitate la nivelul municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Bugetele instituțiilor implicate	2016-2023
Proiect 2. Operaționalizarea și utilizarea pe scară extinsă a serviciilor platformei de telecomunicații speciale	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte instituții competente	Bugetele instituțiilor implicate	2018-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			

Programul 8.8.: Infrastructura pentru situații de urgență			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Reabilitare bază materială și logistică a Inspectoratului pentru Situații de Urgență Alba	Consiliul Județean Guvernul României Alte instituții publice competente	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 5 Guvernul României Bugetul Consiliului Județean Programele Comisiei Europene pentru situații de urgență	2018-2021
Proiect 2. Extindere bază materială și continuarea dotărilor Inspectoratului pentru Situații de Urgență Alba, demarate în perioada de programare 2007-2013	Consiliul Județean Guvernul României Alte instituții publice competente	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 5 Guvernul României Bugetul Consiliului Județean Programele Comisiei Europene pentru situații de urgență	2016-2023
Proiect 3. Extinderea bazei materiale, optimizarea capacității umane și profesionale de intervenție în caz de urgență a Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice competente	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 5 Programele Comisiei Europene pentru situații de urgență Buget local Alte surse atrase	2016-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.9.: Dezvoltarea sistemelor urbane			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Crearea unei rețele urbane a orașelor mici și mijlocii din Transilvania (Cluster inovativ urban)	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean, în parteneriat cu alte UAT-uri din Transilvania, operatori economici	Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 1	2018-2023

Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)			
Programul 9.1.: Mai multe locuințe			
Proiect 1. Realizarea unui cartier de locuințe între municipiul Alba Iulia și municipiul Sebeș	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăria Municipiului Sebeș Consiliul Județean Dezvoltatori imobiliari	Bugetul Consiliului Județean Bugetele UAT-urilor implicate Surse private atrase	2018-2020
Proiect 2. Construirea de locuințe în zona istorică	Primăria Municipiului Alba Iulia Dezvoltatori imobiliari	Surse private atrase Buget local Credite	2018-2020
Proiect 3. Reparații curente locuințe	Asociații de proprietari din municipiul Alba Iulia Proprietari individuali		2018-2020
Proiect 4. Construcții locuințe pentru tineri destinate închirierii	Primăria Municipiului Alba Iulia Agenția Națională pentru Locuințe	Fonduri guvernamentale Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3	2018-2020
Proiect 5. Construire locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4 Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa Prioritară 6 Buget local Credite	2018-2020
Proiect 6. Construire locuințe sociale	Primăria Municipiului Alba Iulia Agenția Națională pentru Locuințe		2018-2020
Proiect 7. Locuințe sociale în cartier Lumea Nouă	Primăria Municipiului Alba Iulia Agenția Națională pentru Locuințe	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4	2018-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			

Domeniu de intervenție nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)			
Programul 9.2.: Locuințe de calitate mai bună			
Proiect 1. Inventarierea blocurilor de locuințe și elaborarea Planului local de izolare termică	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2018-2019
Proiect 2. Elaborare audituri energetice, obținere certificate de performanță energetică, documentație de avizare a lucrărilor de intervenții, proiecte tehnice, detalii de execuție și caiete de sarcini	Primăria Municipiului Alba Iulia		2017-2020
Proiect 3. Lucrări de reparații clădiri, izolare termică a anvelopei și refacere fațade – etape de execuție dimensionate pe zone, ani bugetari, disponibilitate fonduri guvernamentale și locale	Primăria Municipiului Alba Iulia		2017-2020
Proiect 4. Reabilitarea termică a blocurilor construite înainte de anul 1990	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 A	2017-2020
Proiect 5. Reabilitare și reparații locuințe ale persoanelor defavorizate, inclusiv racordarea la utilități în condiții de legalitate	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capital Uman, Axa prioritară 4.1 și 4.2	2017-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)			
Programul 9.3.: Locuințe verzi			

Proiect 1. Accesarea de către cetățeni a programului „Casa Verde”	Ministerul Mediului prin Agenția Fondului pentru Mediu	Programul „Casa Verde Plus”	2017-2020
Obiectiv general nr.3. Alba Iulia – Adaptare la schimbările climatice			
Domeniu de intervenție nr. 10. Adaptare la schimbările climatice (2017 – 2021)			
Programul 10.1: Protecția și extinderea suprafeței forestiere municipale			
Proiect 1. Regenerare urbană prin plantare de arbori și arbuști în zonele reglementate în PUG și afectate de eroziune	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2017-2021
Proiect 2. Amenajarea de spații verzi prin plantarea de aliniamente stradale formate din arbori și arbuști, pentru reducerea poluării și a zgomotului	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2021
Obiectiv general nr.3. Alba Iulia – Adaptare la schimbările climatice			
Domeniu de intervenție nr. 10. Adaptare la schimbările climatice (2017 – 2021)			
Programul 10.2: Diguri pentru protecția râurilor			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Lucrări de protecția mediului și îndiguiri ale râurilor Mureș	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliu Județean Alba, Primăria Sebeș, alte UAT-uri din județ	Bugetele instituțiilor implicate Surse private atrase	2017-2021
Proiect 2. Lucrări de refacere a digurilor Râului Ampoi	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliu Județean Alba	Bugetele instituțiilor implicate Surse private atrase	2017-2021
Proiect 3. Lucrări de consolidare a malurilor Râului Sebeș	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliu Județean Alba	Bugetele instituțiilor implicate Surse private atrase	2017-2021
Obiectiv general nr.4. Alba Iulia – Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime			
Domeniu de intervenție nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)			

Programul 11.1: Programe pentru persoanele cu dizabilități			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Furnizare servicii de informare, consiliere specializată și asistență socio-medicală pentru persoanele cu dizabilități.	Asociații non-guvernamentale care lucrează cu persoane cu dizabilități DGASPC Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Muncii și Justiției Sociale	Programul Operațional Capital Uman Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) Alte surse atrase	2017-2021
Proiect 2. Înființarea și dezvoltarea unor ateliere de producție protejate pentru persoanele cu dizabilități (ateliere de economie socială), în conformitate cu analize de nevoi și planuri de afaceri.	Asociații non-guvernamentale care lucrează cu persoane cu dizabilități DGASPC Alba Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Muncii și Justiției Sociale	Programul Operațional Regional Programul Operațional Capital Uman Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) Alte surse atrase	2017-2021
Obiectiv general nr.4. Alba Iulia – Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime			
Domeniu de intervenție nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)			
Programul 11.2: Complex multifuncțional pentru tineri			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Operaționalizarea unui Complex multifuncțional de servicii sociale pentru tineri (cu activități de consiliere, școală după școală, educație alternativă și practică, petrecerea timpului liber, socializare, etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici Instituții de învățământ Organizații de tineret	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6 Alte surse atrase	2018-2020

Obiectiv general nr.4. Alba Iulia – Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime			
Domeniu de intervenție nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)			
Programul 11.3: Infrastructura pentru îngrijirea vârstnicilor			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Înființarea Centrului de Îngrijiri Paleative Alba Iulia	Spitalul Județean Alba Iulia Operatori privați Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 8 Fonduri guvernamentale Alte surse atrase	2018-2021
Proiect 2. Amenajarea unui Centru de zi pentru vârstnici în cartierul Cetate	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2021
Proiect 3. Extinderea activității și funcțiilor Centrului de Zi pentru Vârstnici prin înființarea Centrului Memoria (pentru combaterea demenței Alzheimer)	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2020
Proiect 4. Extindere, reabilitare și modernizare infrastructură serviciul social ”Centrul de zi pentru vârstnici” Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia		2017-2020
Obiectiv general nr.5 Alba Iulia - Un mediu urban durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)			
Programul 12.1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii naționale și regionale			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Lucrări de reabilitare și modernizare - clădire Gara CFR Alba Iulia	Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” S.A	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 2.7	2018 – 2020
Proiect 2. Informatizarea și modernizarea infrastructurii de comunicații (infrastructură	Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” S.A	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 2.7	2017 – 2023

wifi, multimedia, display-uri etc.) în gara CFR Alba Iulia			
Obiectiv general nr.5 Alba Iulia - Un mediu urban durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)			
Programul 12.2: Dezvoltarea unui sistem eficient și durabil de transport public			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban din municipiul Alba Iulia. Lot 1: Regiment 5 Vânători – bd. Ferdinand I – str. I.I.C Brătianu – str. Ardealului – bd. Tudor Vladimirescu de la intersecția cu str. Petru Dobra până la podul Ampoi – str. Turnătoriei de la intersecția cu str. Mureșului până la str. Cabanei – str. Cabanei de la intersecția cu str. Turnătoriei până la intersecția cu str. Saturn)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 2. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban din municipiul Alba Iulia. Lot 2: Traseul cuprins între b-dul Republicii - b-dul Revoluției - str. Lalelelor (de la intersecția cu b-dul Revoluției până la str. Nicolae Grigorescu) - str. Nicolae Grigorescu - str. Francesca (de la intersecția cu str. Nicolae Grigorescu până la mănăstirea Sf. Lazăr) - str.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017 – 2023

Pinului - str. Gheorghe Băsești - b-dul Încoronării (până la gară)			
Proiect 3. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban din municipiul Alba Iulia. Lot 3 : Traseul cuprins între Tache Ionescu - str. Octavian Goga - str. Decebal - str. Doinei - str. Henri Coandă - str. Calea Moșilor (de la intersecția cu str. Doinei până la b-dul Horea) - str. Cloșca - str. Vasile Goldiș - str. b-dul 1 Decembrie 1918 (de la str. Cloșca până la str. Gheorghe Pop de Băsești)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017 – 2023
Proiect 4. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban în municipiul Alba Iulia (amenajare circuite pietonale, piste de biciclete, reconfigurare zone verzi și reabilitare carosabil unde este nevoie - străzile cuprinse între str. V. Goldiș – str. Lalelelor: str. V. Goldiș, str. Macului, str. Dr. Aurel Vlad (Jderului), str. Dr. Ioan Pop (Fântânele), str. Iederei, str. Gladiolelor).	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 5. Modernizare străzi zone de dezvoltare: zona Alba	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023

Iulia – Micești, zona Bărăbant, zona Chip, zona Mihail Kogălniceanu, zona Lalelelor – Dealul Furcilor, zona Cartier Ana Ipătescu, zona Cartier Orizont, zona Pâclișa, zona Oarda de Sus.			
Proiect 6. Modernizare drumuri zona Dealul Furcilor din municipiul Alba Iulia, str. Izvorului, str. Nicolae Labiș, str. Barbu Catargiu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020
Proiect 7. Reabilitări str. Biruinței, str. Busuicului, str. Dumbrăviței (cartier Oarda)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020
Proiect 8. Reabilitare str. Brândușei	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020
Proiect 9. Construire Centură Nord – Vest pentru municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere UAT-urile vizate (ex: Primăria Ighiu)	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 10. Amenajare și reconstruire poduri rutiere peste Valea Orzii și Valea Satului (zona Pâclișa)	Primăria Municipiului Alba Iulia Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023

Proiect 11. Proiect de optimizare a rutelor și traseelor transportului public din municipiul Alba Iulia și din conurbația AIDA	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile celorlalte UAT-uri din conurbația AIDA Operatorul de transport în comun	Bugetele instituțiilor implicate	2017-2023
Proiect 12. Intervenții pentru fluidizarea traficului în oraș	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 13. Modernizarea stațiilor de transport public (mobiliul urban)	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 14. Proiect de realizare terminal intermodal de transport public și parcare subterană/supraterană	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici privați	Surse publice și private	2018-2022
Proiect 15. Realizarea a 7 (șapte) noduri de transfer a populației la intrarea în oraș	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții relevante Operatori economici privați	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 16. Realizarea graficului de timp privind livrarea mărfurilor în zona istorică și centrală	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici relevanți	Buget local Surse private ale operatorilor economici implicați	2018-2019
Proiect 17. Implementarea sistemului integrat de semaforizare	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2018
Proiect 18. Achiziția de mijloace ecologice de transport în comun (autovehicule	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport public	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023

hibride), inclusiv stații de încărcare			
Proiect 19. Achiziția de mijloace de transport ecologice pentru serviciile de interes general pentru populație (curierat, poștă, Poliția Locală, distribuție marfă etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Bugetele altor entități implicate	2018-2023
Proiect 20. Achiziția de autobuze mai puțin poluante adaptate pentru transportul persoanelor cu mobilitate redusă Low Floor și autobuze hibrid	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori privați	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Buget local și surse private	2018-2023
Proiect 21. Creare/ extindere benzi separate pe carosabil, destinate exclusive transportului public de călători	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Buget local și surse private	2018-2023
Obiectiv general nr.4. Alba Iulia - Un mediu urban durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)			
Programul 12.3: Implementarea unor sisteme de transport inteligente			
Proiect 1. Mentenanța, monitorizarea și gestionarea sistemului de transport	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Buget local Bugetul operatorului de transport	2017-2023
Proiect 2. Implementarea sistemului de afișaj electronic și a altor instrumente multimedia și de comunicații în stațiile de transport în comun	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023

<p>Proiect 3. Implementarea de către CJ Alba a sistemului de e-ticketing în transportul public județean pentru asigurarea intermodalității călătoriilor și acordarea de facilități tarifare prin ducerea la îndeplinire a obligațiilor prevăzute la punctul 2, Măsura 2, Obiectivul 2 din Strategia de Dezvoltare a Transportului Public Județean aprobată prin HCJ 76/2012</p>	<p>Consiliul Județean</p>	<p>Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Bugetul Consiliului Județean</p>	<p>2017-2019</p>
---	---------------------------	--	------------------

<p>Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant</p>			
<p>Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)</p>			
<p>Programul 13.1: Urbanism</p>			
<p>Proiect 1. Măsurile de reducere a traficului auto prin amenajare de trasee pietonale</p>	<p>Primăria Municipiului Alba Iulia</p>	<p>Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1</p>	<p>2018-2023</p>
<p>Proiect 2. Prelungirea pietonalului de la intersecția Bd. Transilvaniei cu Bd. Revoluției 1989 spre Catedrala Unității Naționale</p>	<p>Primăria Municipiului Alba Iulia</p>	<p>Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1</p>	<p>2018-2023</p>
<p>Proiect 3. Amenajare a pietonalului dintre Parcul Unirii și Stadionul municipal, amenajarea pietonalului de la centru comercial Alba Mall</p>	<p>Primăria Municipiului Alba Iulia</p>	<p>Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local</p>	<p>2018-2023</p>

până la intersecția cu strada Henri Coandă			
Proiect 4. Amenajare a pietonalului de la intersecția Calea Moșilor cu Bd. Ferdinand I, până la intersecția dintre strada Primăverii și Bd. Ferdinand I, inclusiv pe strada Mihai Viteazul	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2023
Proiect 5. Amenajare a pietonalului de la intersecția dintre strada Primăverii cu Bd. Ferdinand I până în zona stației CFR Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 6. Amenajare a pietonalului din Parcul Unirii până la Biserica Sf. Ecaterina	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local	2018-2023
Proiect 7. Amenajare de trasee pietonale de legătură între zona Mamut și oraș (str. Francesca, str. Carpenului etc)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 8. Amenajarea spațiului public din zona centrului civic al municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2018-2023

Proiect 9. Amenajarea spațiului public din zona stației CFR Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2018-2020
Proiect 10. Transformarea parcului Iuliu Maniu într-un parc lung și continuu prin eliminarea parcării	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Finanțări atrase	2018-2020
Proiect 11. Introducerea băncilor sau a locurilor pentru odihnă de-a lungul tuturor străzilor, parcurilor și spațiilor publice cheie	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4 Buget local	2014-2023
Proiect 12. Eliminarea semnelor comerciale mari și a aglomerării de-a lungul tuturor străzilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2014-2023
Proiect 13. Permitea, pentru comunitatea de creație, a organizării unor evenimente și activități de artă și cultură în spațiile publice	Primăria Municipiului Alba Iulia Entități private din zona industriilor creative	Buget local Surse private	2016-2023
Proiect 14. Îmbunătățirea orientării în interiorul și în jurul Cetății	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Surse private	2014-2023
Proiect 15. Crearea mai multor spații verzi în Cetate	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4 Buget local	2014-2023
Proiect 16. Lansarea programului pilot „o cursă gratuită cu autobuzul” pentru a reduce aglomerația la orele de vârf, în special în centrul orașului	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Buget local	2018-2019
Proiect 17. Activarea teraselor clădirilor prin adăugarea/deschiderea fațadelor de la parter de-a	Primăria Municipiului Alba Iulia Entități private	Surse private	2014-2023

lungul culoarelor pietonale principale			
Proiect 18. Iluminarea permanentă a pasajelor subterane	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2018-2023
Proiect 19. Optimizarea design-ului străzilor și piețelor prin luarea în considerare a scării umane și a materialelor : design nou pentru Piața Primăriei, intrarea Gării, Piața Iuliu Maniu, Piața Consiliul Europei etc.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2014-2023
Proiect 20. Constituirea sistemului de transport public ca o alternativă viabilă la autoturismul personal	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun Alte instituții publice și private	Surse publice și private	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.2: Patrimoniul cultural			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Modernizarea și renovarea tuturor clădirilor istorice și de reper din municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Național de Dezvoltare Locală Ministerul Culturii și Identității Naționale Buget local Credite Surse private	2014-2023
Proiect 2. Conservarea, restaurarea și valorificarea durabilă a ansamblului Palatului Principilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Buget local Credite	2017-2023
Proiect 3. Amenajarea unui Amfiteatru în zona șanțurilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private, credite	2018-2023

interioare ale Cetății (ravelinul Trinitarienilor)	Alte instituții publice și private relevante		
Proiect 4. Revitalizarea, conservarea și refuncționalizarea Caponierei situată între bastioanele Sfânta Elisabeta și Carol.	Primăria Municipiului Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private, credite	2018-2023
Proiect 5. Villa Romana: muzeu de epocă romană	Primăria Municipiului Alba Iulia Muzeul Național al Unirii Alba Iulia	Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private, credite	2018-2021
Proiect 6. Traseu de acces Palatul Apor – Ravelinul Sf. Elisabeta	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private, credite	2018-2020
Proiect 7. Reabilitare zidurile Estic și Sudic ale Cetății Alba Carolina	Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Culturii Alte instituții publice și private relevante	Ministerul Culturii Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private, credite	2018-2023
Proiect 8. Inventarierea și cartarea fiecărui imobil de patrimoniu din Alba Iulia și operaționalizarea Casei Patrimoniului.	Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Culturii Alte instituții publice și private relevante	Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private	2018-2023

Proiect 9. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a Institutului Batthyaneum și a Observatorului Astronomic	Ministerul Culturii Biblioteca Națională a României	Surse guvernamentale	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.3: Situri arheologice			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Protejarea, semnalizarea și punerea în valoare a tuturor siturilor arheologice	Primăria Municipiului Alba Iulia, Muzeul Național al Unirii, alte instituții relevante	Bugete locale și ale instituțiilor relevante Surse atrase	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.4: Monumente publice și sărbătorirea Centenarului Marii Uniri			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Monument Memorial al Unirii de la 1918	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Guvernul României	2018
Proiect 2. Curățare busturi personalități ale Marii Uniri, monumente de for public, mici reparații, intervenții de punere în valoare, iluminare ornamentală etc.	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Guvernul României	2017-2018
Proiect 3. Lucrări de conservare, restaurare și punere	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală Guvernul României Bugetul Consiliului Județean	2017-2020

în valoare pentru Muzeul Național al Unirii Alba Iulia	Muzeul Național al Unirii Alba Iulia Consiliul Județean Alba		
Proiect 4. Lucrări de conservare, restaurare și punere în valoare pentru Sala Unirii din Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Muzeul Național al Unirii Alba Iulia Consiliul Județean Alba	Programul Național de Dezvoltare Locală Guvernul României Bugetul Consiliului Județean	2017-2018
Proiect 5. Lucrări de consolidare pentru Catedrala Încoronării	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba	Guvernul României Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia	2017-2023
Proiect 6. Lucrări de reabilitare pentru imobil Casa Av. Camil Velican	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Buget local Fonduri guvernamentale	2017-2018
Proiect 7. Lucrări de reabilitare pentru Obeliscul lui Horea, Cloșca și Crișan	Guvernul României	Fonduri guvernamentale Buget local	2017-2018
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.5: Parcare urbană			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Refacerea, extinderea, modernizarea și dotarea cu mobilier urban a parcărilor publice din Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2017-2019
Proiect 2. Gestionarea integrată și unitară a spațiilor de parcare din cartierele municipiului (aplicarea regulamentului de închiriere prin licitație a parcărilor rezidențiale)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2014-2023

Proiect 3. Realizare a unei parcări subterane, prin reconfigurare Bd. Transilvaniei	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 4. Remodelare spațială a zonei din fața gării ce cuprinde și zona de autogară din str. Iașilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 5. Realizare a unei parcări subterane, în zona Piața I.C. Brătianu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 6. Realizare a unei parcări subterane/supraterane pe calea Ciugudului, între Șoseaua de Centură și râul Ampoi	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 7. Realizare a unei parcări subterane/supraterane, pe strada Alexandru Ioan Cuza (Bărăbanț)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 8. Realizare a unei parcări subterane/supraterane, pe Calea Moșilor la intersecție cu strada Varese	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 9. Realizare a unei parcări subterane/supraterane, la descărcare de pe autostrada Sebeș-Turda	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.6: Reabilitarea și modernizarea spațiului în cartierele de blocuri			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare

Proiect 1. Refacere și modernizare accese auto și pietonale în spațiile rezidențiale dintre blocuri	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Credite	2014-2023
Proiect 2. Echiparea cu mobilier și opere de artă urbană a zonelor rezidențiale din Municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Credite	2018-2023
Proiect 3. Extinderea locurilor de joacă, a echipamentelor de fitness în aer liber, a mobilierului și amenajărilor specifice în toate cartierele municipiului	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Surse atrase Credite	2018-2023
Proiect 4. Amenajare zone verzi, plantare arbori, amplasare jardiniere, amenajare zone floricole și corecții vegetale în cartiere (abordare etapizată)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Surse atrase Credite	2014-2023

Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant

Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)

Programul 13.7: Cimitire

Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Reabilitarea Cimitirului Eroilor	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean Alte instituții publice și private	Buget local Bugetul Consiliului Județean Bugetele altor instituții competente	2018-2020
Proiect 2. Amenajarea Cimitirului memoriei evreiești	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean Alba Comunitatea evreiască din Alba Iulia	Surse private	2015-2023

Proiect 3. Amenajarea unui cimitir nou în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Surse private	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.8: Piețe de produse agricole			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Amenajare piață agro-alimentară în zona Centru	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2016-2018
Proiect 2. Amenajare piață agro-alimentară în cartierul Cetate	Primăria Municipiului Alba Iulia Entități private	Buget local Surse private	2018-2020
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.9: Spații verzi			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Zona perimetrală Cetatea Vauban – zona de acces, promenadă și agrement, exterioară a șanțurilor Cetății Alba Carolina	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2018-2022
Proiect 2. Reconvertire și refuncționalizare spațiu public zona Schit	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2018-2022
Proiect 3. Zonă de agrement str. Vasile Alecsandri	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2018-2022
Proiect 4. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Unirii	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2022

Proiect 5. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.L.. Caragiale	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Guvernul României Credite	2018-2022
Proiect 6. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Iuliu Maniu	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2022
Proiect 7. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.C. Brătianu	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2022
Proiect 8. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Alessandria	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2022
Proiect 9. Finalizare Cadastru Verde: identificarea zonelor verzi din municipiu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Guvernul României Credite	2018-2021
Proiect 10. Regenerarea, extinderea suprafeței zonelor verzi și parcurilor, corecții vegetale, amenajare alei și echipare cu mobilier și opere de artă urbană a parcurilor în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia		2014-2023
Proiect 11. Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier aparținător Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Direcția Silvică Alba	Bugetele instituțiilor implicate	2017-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.10: Piste pentru biciclete			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare

<p>Proiect 1. Amenajare piste pentru biciclete în Municipiul Alba Iulia : strada Take Ionescu, Bd. Încoronării, Bd. 1 Decembrie 1918, Bd. Horea, Calea Moșilor (de la intersecția cu Bd. Revoluției 1989 spre centrul orașului), strada Marcus Aurelius, strada Nicolae Bălcescu, strada Decebal, strada Octavian Goga, strada Mihai Viteazul, Bd. Ferdinand I, strada București, strada Avram Iancu, strada Morii, strada Mărășești, Calea Ciugudului, strada Tudor Vladimirescu (de la râul Ampoi spre centru orașului), strada Alexandru Ioan Cuza, Bd. Republicii, Bd. Revoluției 1989, strada Colșca, strada Ion Agârbiceanu, strada Toporașilor, strada Constantin Noica, strada Nazareth Illit, strada Constantin Galeriu, strada Varese, strada Muncel, strada Bayonne, strada Mureșului și strada Turnătoriei (Bărăbant), strada Vasile Goldiș, strada Aurel Vlad, strada Lăcrănjă, Strada Izvorului, strada Brândușei și strada Carpenului (Pâclișa)</p>	<p>Primăria Municipiului Alba Iulia</p>	<p>Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local</p>	<p>2014-2021</p>
--	---	---	------------------

Proiect 2. Amenajare piste de biciclete și reglementare circulație pe str. Viilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	2018-2019
Proiect 3. Amenajare de facilități Rent a Bicycle și achiziționare biciclete, sistem ticketing, concesionare serviciu de administrare, monitorizare și întreținere	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2021
Proiect 4. Mentenanță, monitorizare și gestionare a sistemului integrat de piste pentru bicicliști implementate etapizat respectiv extinderea proiectelor, de amenajare piste pentru bicicliști, pe străzi de categoria a III-a	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2021
Proiect 5. Reamenajare a spațiilor verzi și trama pietonală pe traseele pistelor pentru bicicliști; până în zona râului Mureș (zonă situată la sud de municipiul Alba Iulia).	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	2018-2021

Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant

Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)

Programul 13.11: Accesul îmbunătățit pentru persoane cu dizabilități

Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Amenajare rampe de acces sau achiziționare rampe mobile pentru accesul în instituțiile publice	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.1	2014-2023

Proiect 2. Aplicarea de corecții la accesele trotuar/trepte/străzi/treceri de pietoni, pentru facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) Buget local	2014-2023
Proiect 3. Măsuri de protecție și semnalizare aplicate pe zonele pietonale pentru avertizarea/protejarea persoanelor cu dizabilități	Primăria Municipiului Alba Iulia		Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.1 Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) Buget local
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.12: Infrastructura GIS			
Proiect 1. Actualizarea și dezvoltarea sistemelor GIS din administrația publică locală	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții relevante	Bugetele instituțiilor implicate Surse private	2014-2023
Proiect 2. Dezvoltarea unei baze de date urbane GIS integrate în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții relevante	Bugetele instituțiilor implicate Surse private	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.13: Orașul digital Alba Iulia			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Rețele de informare stradale de tip info-chioșc	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional Buget local	2018-2020
Proiect 2. Panouri de informare digitale	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici		2018-2023

Proiect 3. Banca de date urbane	Primăria Municipiului Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918”		2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.14: Zona recreativă Mamut			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Zona de agrement Mamut – marketing și promovare turism de agrement	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici	Buget local Bugetele altor instituții implicate Surse private	2018-2023
Proiect 2. Inventarierea, captarea și amenajarea tuturor izvoarelor de pe dealul Mamut cu locuri de odihnă și refugiu (bănci și copertine)	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici		2018-2023
Proiect 3. Amenajarea unui traseu școală de orientare turistică și a unui traseu de competiție (ONG-uri)	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici, ONG-uri		2018-2023
Proiect 4. Amenajarea unor poteci turistice prevăzute cu marcaje circa 30 km pentru drumeție (hiking și trekking) și legarea acestora cu traseele turistice existente (ONG-uri și Salvamont)	Operatori economici, ONG-uri, Salvamont Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2023
Proiect 5. Continuarea și finalizarea proiectului Parcului Dendrologic Mamut, inclusiv a pistelor de biciclete din zona de agrement adiacentă	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2023

Proiect 6. Finalizarea Parcului de Aventură Mamut (Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia)	Primăria Municipiului Alba Iulia, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia		2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.1: Infrastructura de apă și apă uzată			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Reabilitarea, extinderea și modernizarea rețelei de apă a municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2014-2021
Proiect 2. Decolmatarea, reabilitarea, extinderea și amenajarea canalelor de gardă ale Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local Alte surse atrase	2014-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.2: Serviciu de alimentare cu apă sigur și continuu			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Reabilitarea, extinderea și dezvoltarea sistemului local de colectare și epurare a apelor uzate	Primăria Municipiului Alba Iulia SC APA CTTA SA Alba	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2018-2021
Proiect 2. Achiziție echipamente de protecție și siguranță a alimentării continue cu apă potabilă în municipiul Alba Iulia și localitățile rurale aparținătoare și componente	Primăria Municipiului Alba Iulia, SC APA CTTA SA Alba	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2018-2021

Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.3: Un sistem modernizat de iluminat public			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Lucrări de reabilitare, extindere și modernizare a iluminatului public urban (reducere putere instalată, achiziții aparate eficiente pentru reducere flux luminos în funcție de momentele zilei, telegestiune, sisteme de contorizare dublu tarif etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia, SC Electrica SA	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3.1 C Buget local	2014-2021
Proiect 2. Lucrări de extindere și modernizare a iluminatului public urban în municipiul Alba Iulia – abordare etapizată pe mai multe loturi	Primăria Municipiului Alba Iulia, SC Electrica SA	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3.1 C Buget local	2017-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.4: Un sistem modernizat de iluminat artistic și decorativ			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Modernizarea sistemului de iluminat de artă și decorativ în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3.1 C Buget local	2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.5: Infrastructura energetică eficientă			

Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice din Alba Iulia – unități de învățământ	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 B Buget local	2017-2021
Proiect 2. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice din Alba Iulia – sedii administrative	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 B Buget local	2014-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.6: Producția de energie verde			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Achiziționare de echipamente energetice performante pentru clădirile publice	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Alte instituții publice și private	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 B Buget local Bugetele instituțiilor implicate Surse private	2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.7: Programul “Casa Verde”			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Campanie anuală de educație pentru utilizarea rațională a resurselor de energie, achiziționarea de aparate eficiente și producție de energii verzi	Agenția Locală pentru Energie Alba Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba ISJ Alba Operatori economici	Buget local Surse private	2014-2021

Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 15. Un mediu urban durabil (2014 – 2023)			
Programul 15.1: Redezvoltarea zonelor industriale dezafectate			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Viabilizarea terenurilor din zona industrială a orașului	Operatori economici	Surse private	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 15. Un mediu urban durabil (2014 – 2023)			
Programul 15.2: Management integrat al deșeurilor			
Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potențiale pentru finanțare	Perioada de implementare
Proiect 1. Măsuri pentru un sistem de management integrat al deșeurilor	Consiliul Județean Alba Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Salubris Operatori economici Primăria Municipiului Alba Iulia	Continuarea finanțării din Programul Operațional Regional 2007-2013 Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa Prioritară 3.1 Buget local	2017-2023
Proiect 2. Amenajare platformă subterană de colectare selectivă a deșeurilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2018-2019
Proiect 3. Colectarea deșeurilor electrice și electronice de pe raza municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Buget local Surse private	2014-2023

3.3 Hărți implementare proiecte

Figură 147 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți

Proiect: Realizarea unui cartier de locuințe între municipiul Alba Iulia și municipiul Sebeș

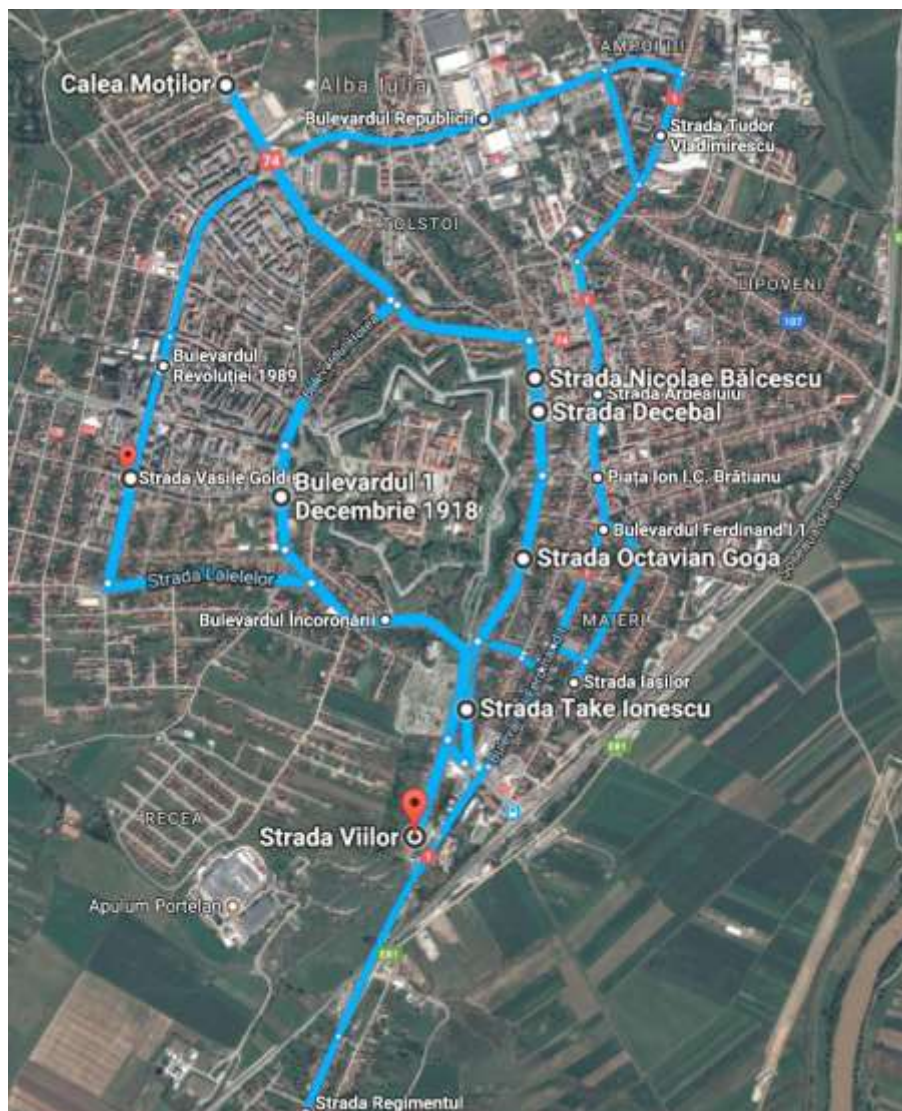

Figură 146 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere

Proiect: Amenajare piste de biciclete în Cetatea Alba Carolina și în zonele de agrement ale orașului

LEGENDA

- SPAȚII VERZI AMENAJATE
- CURSURI DE APĂ
- AUTOSTRADA SEBEȘ - TURDA
- LINIE DE CALE FERATĂ EXISTENTĂ TRANSPORT FEROVIAȚ, CFR
- ÎNVĂȚĂMÂNT (ȘCOALĂ, LICEU, COLEGIU, UNIVERSITATE)
- CULTE
- SĂNĂTATE
- SPORT, AGREMENT
- PARCARE SUPRATERANĂ (CONSTRUCȚIE SAU PLATFORMĂ AMENAJATĂ)
- REȚEA DE PISTE PENTRU BICICLIȘTI, PROPUNERE
- REȚEA DE PISTE PENTRU BICICLIȘTI, EXISTENT
- CENTRE DE ÎNCHIRIAT BICICLETE

Figură 148 - Domeniul de intervenție: Transport

Proiect: Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane

Proiect: Reparații capitale străzi în municipiul Alba Iulia: Regiment 5 Vânători, Ferdinand I, Încoronării – Gară, I.C. Brătianu, Ardealului, Tudor Vladimirescu, Bd. Republicii, Bd. Revoluției, Vasile Goldiș, Take Ionescu, Octavian Goga, Decebal, Bd. Nicolae Bălcescu, Calea Moșilor, Bd. Horea, Bd. 1 Decembrie 1918, Viilor

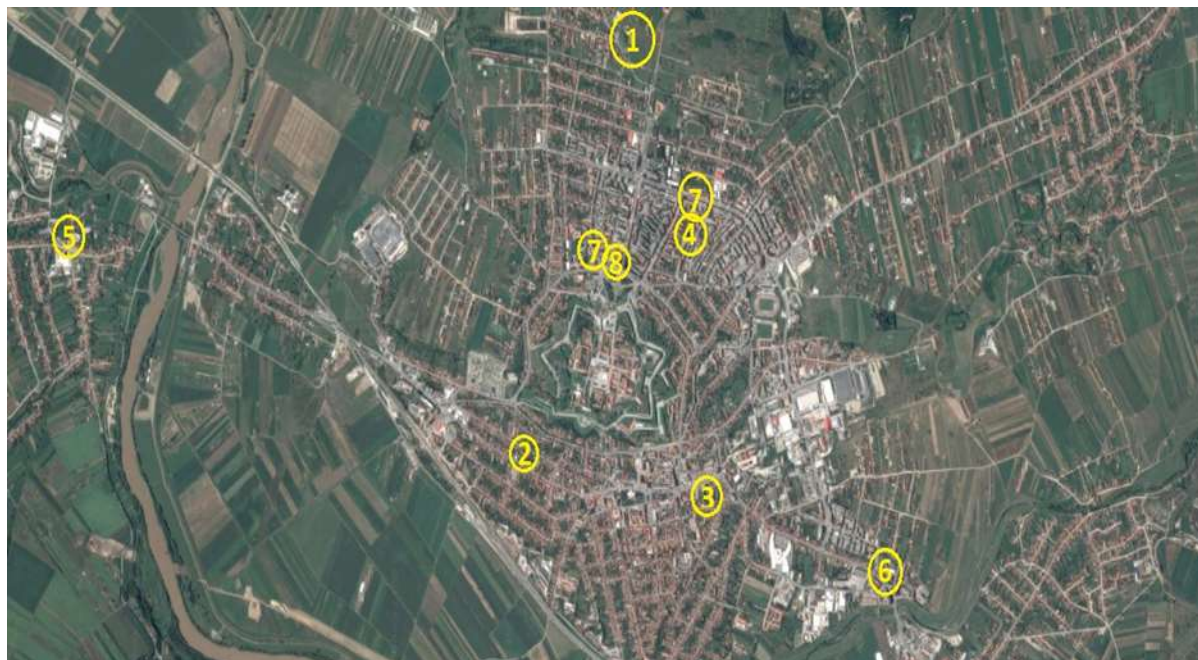

Figură 149 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere

Proiect: Continuarea și finalizarea proiectului parcului dendrologic mamut

Proiect: Finalizarea parcului de aventură Mamut

Figură 150 - Proiecte vizând infrastructura educațională preșcolară

Proiect 1. Construire și dotare creșă și grădiniță în zona Schit

Proiect 2. Reabilitare Grădinița nr. 2 Alba Iulia

Proiect 3. Reabilitare Grădinița nr. 7

Proiect 4. Reabilitare și mansardare Grădinița nr. 12 Alba Iulia

Proiect 5. Reabilitare și amenajare dispensar grădinița din cartierul Oarda

Proiect 6. Construire și dotare grădiniță nr. 16 în cartierul Ampoi (prin schimbare destinație clădire cantină din incinta Colegiului Tehnic Alexandru Domșa)

Proiect 7. Reabilitare, extindere și modernizare Grădinița nr. 9 și Grădinița nr. 13

Proiect 8. Reabilitare, refașadizare, lucrări la acoperișuri la Grădinița nr. 11

Figură 151 - Proiecte vizând infrastructura educațională primară și gimnazială

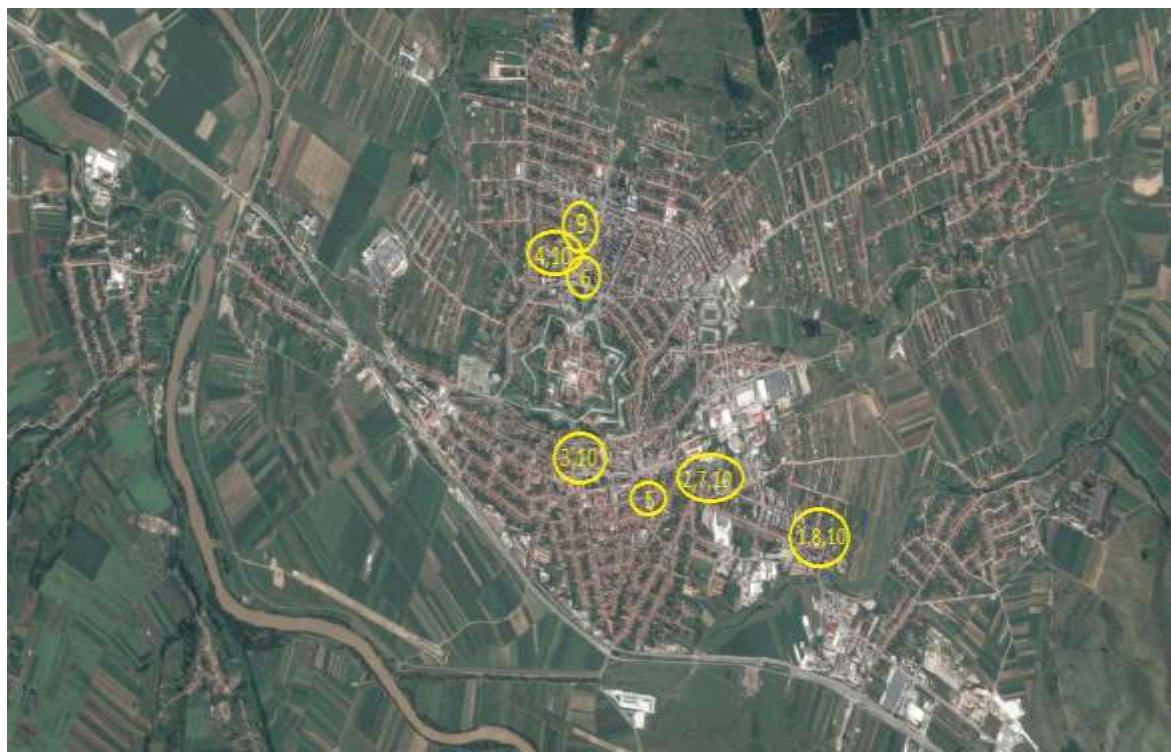
Proiect 1. Lucrări de extindere (sală de sport), modernizare, echipare Școala Generală nr. 3 / Proiect 2.

Reabilitare, și refașadizare Școala nr. 5 (incinta Colegiului Tehnic Alexandru Domșa) / Proiect 3.

Reabilitare școală clasele I–VIII, Bărăbaș / Proiect 4. Extindere clădire și amenajare curte Școala cu clasele I–VIII nr. 6 „Ion Agârbiceanu” / Proiect 5. Reabilitare incintă Școala cu clasele I–VIII Micești /

Proiect 6. Reabilitare școală Cartier Oarda / Proiect 7. Reabilitare clădire Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” / Proiect 8. Reabilitare corp clădire clasele V-VIII Școala Generală nr. 1 / Proiect 9.

Construire teren de sport Școala generală nr. 7

Figură 152 - Proiecte vizând infrastructura educațională liceală, profesională și vocațională

Proiect 1. Amenajare incintă reabilitare Școală clasele I–IV) - Colegiul Tehnic Alexandru Domșa.

Proiect 2. Amenajare incintă, Colegiul Tehnic Dorin Pavel

Proiect 3. Reabilitare, extindere, modernizare Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”

Proiect 4. Modernizare și amenajare incintă Colegiul Tehnic Apulum

Proiect 5. Lucrări de extindere spații învățământ Liceul de Muzică și Arte Plastice „Regina Maria”

Proiect 6. Dezvoltarea infrastructurii educaționale a Seminarului Teologic Ortodox

Proiect 7. Reabilitare termică Colegiul Tehnic Dorin Pavel

Proiect 8. Reabilitare termică Colegiul Tehnic Alexandru Domșa

Proiect 9. Reabilitare termică Liceul Sportiv

Proiect 10. Reabilitare și modernizare ateliere-școală pentru colegiile tehnice: Al. Domșa, Dorin Pavel, Apulum, Dionisie Pop Marțian

Figură 153 - Proiecte vizând infrastructura educațională universitară și de cercetare

Proiect 1. Extinderea laboratoarelor și sălilor de curs aferente Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Proiect 2. Dotarea și extinderea laboratoarelor de cercetare ale Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Proiect 3. Amenajare și dotare sediu Universitatea Tehnică din Cluj Napoca – Filiala Alba Iulia

Proiect 4. Dezvoltarea Campusului Universitar – Cetate al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia cu spații și funcțiuni dedicate studenților

Proiect 5. Reabilitarea și îmbunătățirea dotării căminelor Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Proiect 6. Reabilitarea și dotarea Institutului RomanoCatholic din Alba Iulia

Figură 154 - Proiecte vizând infrastructura de sănătate

Proiect 1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea construcțiilor ce asigură furnizarea de servicii de sănătate (clădire și echipamente)

Proiect 2. Modernizarea ambulatoriului Alba Iulia în vederea creșterii calității serviciilor medicale

Proiect 3. Înființarea unui Centru de Permanență

Proiect 4. Construire secție de neuro-psihiatrie

Proiect 5. Dezvoltare secție de fizioterapie

Proiect 6. Dezvoltare centru de îngrijiri paleative

Proiect 7. Îmbunătățirea rețelei medicale școlare

Proiect 8. Implementarea managementului calității în toate serviciile de sănătate publică ale Municipiului Alba Iulia

Proiect 9. Sistem funcțional E-sănătate în Municipiul Alba Iulia

Figură 155 - Proiecte vizând infrastructura de servicii sociale în zone defavorizate

Proiect 1. Construire, dotare și operaționalizare Complex multifuncțional de servicii sociale în Cartierul Lumea Nouă, (dispensar, centru cultural, poliție): activități educative, culturale, sportive, recreative, socio-culturale, cu scopul de a extinde serviciile publice de bază

Proiect 2. Reabilitarea și modernizarea Cantinei Sociale a Municipiului Alba Iulia

Figură 156 - Proiecte vizând infrastructura culturală

Proiect 1. Construire Centrul Cultural situat pe Bastionul Sfântul Mihail, care să cuprindă Teatrul, Filarmonica, Biblioteca Județeană, Museikon

Proiect 2. Dotarea zonei Cetatea Alba Carolina cu info chioșcuri, magazine de artizanat, posibilități de desfacere produse alimentare, răcoritoare, distracție și recreere.

Proiect 3. Reabilitarea, modernizare și dotarea Casei de Cultură a Studenților

Proiect 4. Lucrări de reabilitare pentru Casa de Cultură a Sindicatelor

Proiect 5. Transformarea cinematografului Dacia în centrul cultural multimedia.

Figură 157 - Proiecte vizând infrastructura sportivă

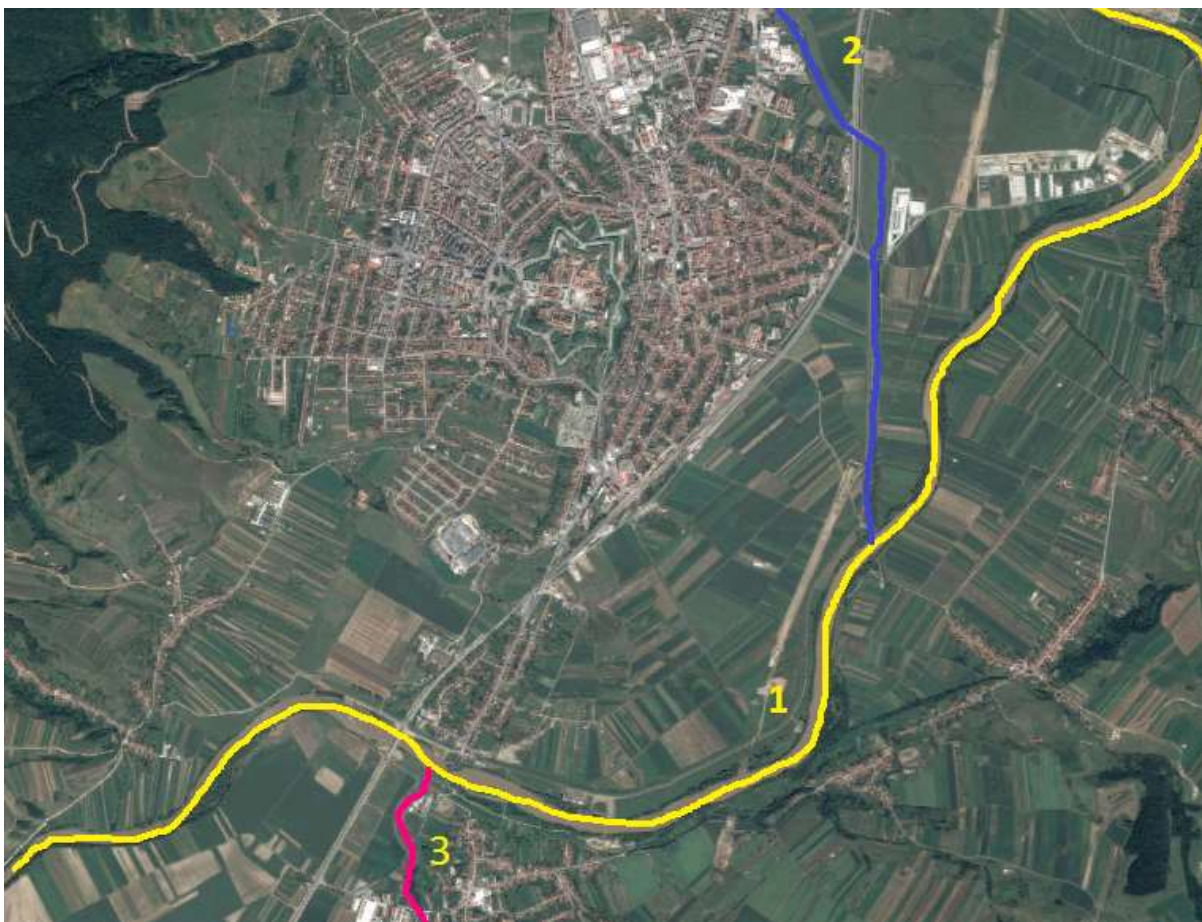
Proiect 1. Amenajare complex de agrement în zona Bazinului Olimpic (zone verzi de mici dimensiuni, scuaruri, locuri de joacă, facilități pentru activități sportive și recreative)

Proiect 2. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Unirea-Cetate

Proiect 3. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Micești (baza sportivă Veza)

Proiect 4. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Oarda

Proiect 1. Lucrări de protecția mediului și îndiguiri ale râurilor Mureș

Proiect 2. Lucrări de refacere a digurilor Râului Ampoi

Proiect 3. Lucrări de consolidare a malurilor Râului Sebeș

Figură 158 - Proiecte pentru protecția mediului și consolidarea digurilor pe râurile Mureș, Ampoi, Sebeș

Figură 159 - Proiecte privind infrastructura feroviară

Proiect 1. Lucrări de reabilitare și modernizare - clădire Gara CFR Alba Iulia

Proiect 2. Informatizarea și modernizarea infrastructurii de comunicații (infrastructură wifi, multimedia, display-uri etc.) în gara CFR Alba Iulia

Figură 160 - Proiecte vizând zonele de dezvoltare în municipiul Alba Iulia

Legenda: 1.Zona Oarda de Sus, 2. Zona Micești, 3.Zona Chip, 4.Zona Cartier Orizont, 5. Zona Bărăbaș, 6. Zona Ana Ipătescu, 7. Zona Pâclișa, 8.Zona Lalelelor – Dealul Furcilor, 9. Zona Mihail Kogălniceanu

Figură 161 - Proiecte de regenerare urbană

Proiect 1. Reconversie și refuncționalizare spațiu public zona Schit, **Proiect 2.** Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Unirii, **Proiect 3.** Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.L. Caragiale, **Proiect 4.** Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Iuliu Maniu, **Proiect 5.** Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.C. Brătianu, **Proiect 6.** Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Alessandria, **Proiect.7.** Amenajare de trasee pietonale de legătură între zona Mamut și oraș

Figură 162 - Proiecte vizând iluminatul public

Proiect 1. Lucrări de reabilitare, extindere și modernizare a iluminatului public urban (reducere putere instalată, achiziții aparate eficiente pentru reducerea fluxului luminos în funcție de momentele zilei)

Proiect 2. Lucrări de extindere și modernizare a iluminatului public urban în municipiul Alba Iulia – abordare etapizată pe mai multe loturi

Legendă:

Roșu: B-dul Horea

Galben: Str. Alexandru Ioan Cuza;

Roz deschis: Zona Ampoi II – Ampoi III;

Albastru: Str. Orizontului;

Roșu închis: Str. Arieșului;

Bleu Marin: Schit cu Negru;

Str. Lalelelor;

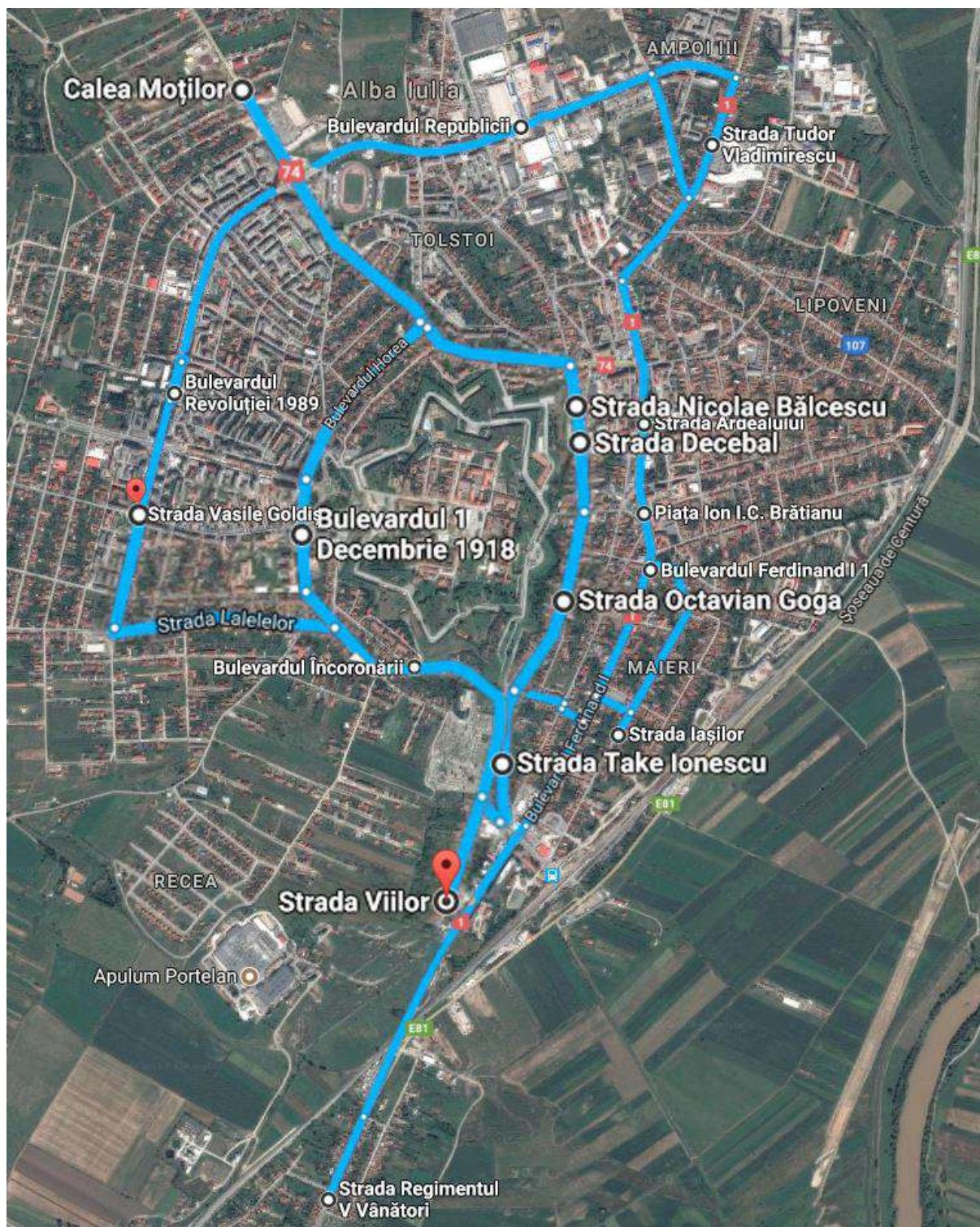
Crem: Str. Brândușei

Mov: Dealul Furcilor;

Magenta: Alba Iulia – Micești

Figură 163 - Proiecte privind mobilitatea urbană

IV. Implementare, monitorizare și evaluare

CAPITOLUL IV. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SIDU

4.1 Contextul instituțional

Structura de implementare a SIDU

Managementul și implementarea acțiunilor SIDU se vor realiza de către o structură extinsă de implementare, formată din:

- a) **angajați ai Primăriei Municipiului Alba Iulia** (structura internă) din cadrul unor compartimente/ birouri/ servicii/ direcții din aparatul de specialitate al Primarului, precum și angajați din cadrul serviciilor publice subordonate primăriei, cu atribuții conform fișelor de post;
- b) **reprezentanți externi** din partea diverselor instituții publice, companii, furnizori de utilități, instituții de învățământ de la nivel local, județean, regional, național și internațional;
- c) **Autoritatea Urbană**

- a) **Angajații Primăriei Municipiului Alba Iulia** implicați în implementarea SIDU (structura internă) vor fi recrutați din următoarele structuri organizatorice existente:

❖ *Aparatul de specialitate al Primarului Municipiului Alba Iulia*

- Conducerea Primăriei Municipiului Alba Iulia (primar, viceprimari, secretarul Municipiului și administrator public);
- Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului;
- Direcția Tehnică Dezvoltare;
- Direcția Cheltuieli;
- Direcția Venituri;
- Direcția Programe;
- Direcția Tehnică Dezvoltare;
- Serviciul Investiții și Lucrări Publice;
- Serviciul Verificare, Evaluare și Achiziții Publice;
- Serviciul Administrare Drumuri și Utilități Publice;
- Direcția Juridică Administrație Publică Locală.

❖ *Servicii publice subordonate Primăriei Municipiului Alba Iulia*

- Serviciul Public „Administrarea Patrimoniului Local”, compus din:
  - Serviciul Administrarea Activităților Domeniului Public;
  - Serviciul Întreținerea Domeniului Public;
  - Serviciul Administrarea Domeniului Public și Privat;
  - Serviciul Baze Sportive și Agreement;
  - Birou Deservire Generală;
- Serviciul Public Comunitar pentru Cadastru și Agricultură;
- Serviciul Poliția Locală;
- Serviciul Public Comunitar de Evidență a Persoanelor;
- Direcția de Asistență Socială;
- Direcția Creșe.

Responsabilitățile structurii de implementare a SIDU vor consta în:

- Organizarea, coordonarea și monitorizarea activităților derulate în cadrul proiectelor implementate, conform graficului de activități;
- Planificarea bugetului în vederea asigurării surselor financiare corespunzătoare proiectelor implementate;
- Efectuarea achizițiilor necesare implementării proiectelor, conform bugetelor aprobate;
- Asigurarea vizibilității proiectelor implementate în cadrul SIDU, în conformitate cu cerințele finanțatorilor;
- Cooperarea cu responsabilii de management al proiectelor implementate în cadrul SIDU, în scopul întocmirii în condiții optime a cererilor de finanțare, rapoartelor de progres, a rapoartelor finale și cererilor de rambursare.

Structura de implementare a SIDU Alba Iulia va fi numită prin dispoziția Primarului, după declararea documentului ca fiind admisibil de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru. În vederea managementului și monitorizării SIDU, se vor completa fișele de post ale persoanelor desemnate responsabile.

Structura internă de implementare a SIDU la nivelul Primăriei Municipiului Alba Iulia va avea următoarea componență:

MANAGER SIDU – Administrator Public

- Planifică și coordonează toate activitățile care privesc implementarea proiectelor incluse în strategie, pentru a asigura atingerea obiectivelor stabilite;
- Monitorizează implementarea activităților și îndeplinirea indicatorilor conform prevederilor fiecărui contract de finanțare;
- Întocmește rapoarte de progres și alte documente administrative, după caz;
- Verifică rapoartele de progres ale proiectelor aflate în implementare;
- Aprobă graficele de depunere ale cererilor de rambursare;
- Convoacă și conduce întâlnirile privind implementarea SIDU și luarea deciziilor privind implementarea portofoliului de proiecte;
- Îndrumă compartimentele din cadrul structurilor organizatorice ale Aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Alba Iulia în vederea atingerii obiectivelor proiectelor implementate;
- Informează superiorii ierarhici referitor la progresul / stadiul proiectelor aflate în implementare.

ASISTENT MANAGER SIDU

Direcția Programe - Director

- Asistă Managerul SIDU îndeplinind sarcinile administrative legate de coordonarea proiectelor SIDU;
- Monitorizează împreună cu Managerul SIDU implementarea activităților și îndeplinirea indicatorilor conform prevederilor fiecărui contract de finanțare;
- Întocmește rapoarte de progres și alte documente administrative, după caz;
- Convoacă și conduce întâlnirile privind implementarea SIDU și luarea deciziilor privind implementarea portofoliului de proiecte;
- Îndrumă compartimentele din cadrul structurilor organizatorice ale Aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Alba Iulia în vederea atingerii obiectivelor proiectelor implementate;
- Informează superiorii ierarhici referitor la progresul / stadiul proiectelor aflate în implementare;

- Sprijină organizarea activităților de comunicare și ședințelor / întâlnirilor de lucru sau ale altor evenimente.

RESPONSABILI DOMENIUL FINANCIAR

Direcția Cheltuieli - Director Executiv

- Organizează, îndrumă și coordonează activitatea de elaborare a bugetelor și de execuție a cheltuielilor din cadrul proiectelor aflate în implementare în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- Verifică și analizează legalitatea, necesitatea și oportunitatea cheltuielilor proiectelor implementate;
- Colaborează cu managerul SIDU și managerii proiectelor aflate în implementare privind întocmirea rapoartelor financiare / cererilor de rambursare;
- Asigură exercitarea controlului financiar preventiv pentru plățile efectuate din bugetele proiectelor aflate în curs de implementare;
- Întocmește și transmite documentele financiar-contabile privind execuția bugetară;
- Coordonează și verifică evidența contabilă distinctă a proiectelor implementate conform legislației în vigoare;
- Răspunde de gestiunea financiară a proiectelor și păstrarea documentelor contabile în conformitate cu regulamentele comunitare și naționale.

Direcția Venituri - Director executiv

- Organizează și conduce în conformitate cu legislația în vigoare activitățile de impozite și taxe locale în vederea respectării cerințelor din cadrul proiectelor în curs de implementare.

RESPONSABIL DOMENIUL JURIDIC

Direcția Juridică Administrație Publică Locală - Șef Serviciu

- coordonează juridic – verifică și avizează – activitățile de implementare a proiectelor și întocmirea documentației aferente acestora;
- urmărește respectarea legislației în vigoare privind implementarea activităților proiectelor și a contractelor de servicii și lucrări desfășurate în cadrul acestora;
- acordă consultanță de specialitate compartimentelor implicate în procesul de implementare și monitorizare a proiectelor;
- atribuții în procesul de gestionare juridică a asistenței financiare nerambursabile;
- asigură reprezentarea intereselor Consiliului local și ale Primăriei Municipiului Alba Iulia din punct de vedere juridic în contractele, parteneriatele, asocierile încheiate pentru implementarea proiectelor.

RESPONSABILI DOMENIUL TEHNIC

Direcția Tehnică Dezvoltare - Director Executiv

- conduce și coordonează activitățile de pregătire și urmărire a investițiilor publice;
- colaborează cu managerul și asistentul SIDU în activitatea de management al proiectelor privind întocmirea rapoartelor tehnice / rapoartelor de progres;
- monitorizează graficul de implementare a lucrărilor tehnice din cadrul proiectelor;
- stabilește prioritățile investițiilor referitoare la proiectele de urbanism, amenajarea teritoriului și cadastru;
- coordonează și verifică elaborarea proiectelor de urbanism, amenajarea teritoriului și cadastru necesare pentru realizarea investițiilor publice;
- urmărește respectarea legislației în vigoare privind implementarea contractelor de lucrări;

- verifică și coordonează evidența și gestionarea bunurilor publice (clădiri, rețele edilitare, dotări, etc.);
- coordonează și verifică activitatea de achiziții publice din cadrul proiectelor implementate;
- este responsabil de relația dintre beneficiari și instituțiile avizatoare (furnizori de utilități, etc.) în ceea ce privește avizele emise pentru lucrări.

Serviciul investiții și lucrări publice - Șef Serviciu

- organizează activitățile de investiții publice implementate prin proiecte;
- colaborează cu Managerul și Asistentul Manager SIDU, precum și cu Directorul Executiv al Direcției Tehnice Dezvoltare în activitatea de management al proiectelor privind întocmirea rapoartelor tehnice / rapoartelor de progres;
- monitorizează graficul de investiții publice din cadrul proiectelor;
- stabilește prioritățile investițiilor publice.

Serviciul administrare drumuri și utilități publice – Șef Serviciu

- colaborează la elaborarea și implementarea programelor de dezvoltare de interes local, regional sau național și a contractelor de achiziție publică pentru realizarea clădirilor și rețelelor tehnico-edilitare aferente, lucrărilor de drumuri, modernizări, reabilitări;
- urmărește realizarea lucrărilor de întreținere și reparații la drumuri, străzi, rețele de alimentare cu apă, canalizare, iluminat public și de gestionare a serviciilor publice din cadrul proiectelor implementate;
- conduce și coordonează activitatea de pregătire și urmărire în execuție a lucrărilor de întreținere și reparații curente din cadrul proiectelor la obiectivele pe care le are în administrare;
- verifică conformitatea lucrărilor efectuate în cadrul proiectelor cu prevederile legale în vigoare în domeniul administrării infrastructurii rutiere și edilitare;
- asigură elaborarea notelor de fundamentare privind necesitatea cuprinderii în programele de investiții anuale a lucrărilor de reparații capitale.

RESPONSABIL ACHIZIȚII PUBLICE

Serviciul verificare, evaluare și achiziții publice – Șef Serviciu

- coordonează/urmărește activitățile de achiziții publice de bunuri, servicii și lucrări din cadrul proiectelor;
- aplică și execută legile și reglementările legale în vigoare privind achizițiile publice de bunuri, servicii și lucrări din cadrul proiectelor.

RESPONSABIL DOMENIUL URBANISM

Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului - Arhitect Șef

- organizează, coordonează și conduce activitățile de avizare a documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism, a activităților de emitere a certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire, precum și activitățile privind nomenclatura stradală a Municipiului Alba Iulia;
- aplică și răspunde de respectarea legilor specifice activității de amenajare a teritoriului și urbanism.

RESPONSABILI COMUNICARE ȘI INFORMARE

Compartimentul Relații Internaționale, Relații cu Mediul de Afaceri și Societatea Civilă, Parteneriate (responsabil - Manager Public), alături de o structură de colaborare

administrativă înființată la nivelul Primăriei Municipiului Alba Iulia (**Secretariat** – al cărui componentă și regulament de organizare și funcționare vor fi aprobate prin hotărâre a Consiliului Local Alba Iulia), va avea atribuții de comunicare, informare și menținerea legăturii cu partenerii externi, actori implicați în implementarea proiectelor din cadrul SIDU.

Alte atribuții ale Secretariatului și ale Compartimentului Relații Internaționale, Relații cu Mediul de Afaceri și Societatea Civilă, Parteneriate :

- Asigură comunicarea, informarea și menținerea legăturii cu actorii implicații în implementarea proiectelor din cadrul SIDU;
- Întocmește documentația, în colaborare cu celelalte direcții de specialitate și compartimente din cadrul aparatului de specialitate al Primarului, necesară elaborării și implementării proiectelor naționale și internaționale;
- Oferă informații cetățenilor privind implementarea proiectelor, precum și asupra modalității de a obține diverse documente, avize, aprobări care potrivit legii intră în competența Primăriei sau Consiliului Local;
- Sprijină serviciile responsabile cu efectuarea de anchete sociale;
- Elaborează rapoarte de specialitate și proiecte de hotărâri privind cheltuirea unor sume de bani din bugetul local pentru organizarea de activități științifice, culturale, sportive și artistice, implementate în cadrul proiectelor SIDU;
- Informează membrii din structura de implementare SIDU referitor la organizarea întâlnirilor privind implementarea portofoliului de proiecte din SIDU;
- Participă la organizarea întâlnirilor privind implementarea portofoliului de proiecte din SIDU.

RESPONSABILI SERVICII PUBLICE SUBORDONATE PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Serviciul Public „Administrarea Patrimoniului Local”

(Coordonarea serviciilor, birourilor și compartimentelor se realizează de către șefii de servicii și birou, care organizează, controlează și răspund de activitatea funcționarilor publici și a personalului contractual aflați în subordinea lor, conform organigramei).

Serviciul Administrarea Activităților Domeniului Public - Șef Serviciu

- Coordonează și verifică implementarea proiectelor care vizează activități de: salubritate și dezapezire, servicii sanitar-veterinare pentru gestionarea câinilor fără stăpâni, depozitări materiale/reziduuri menajere, dezinsecție, deratizare, realizarea și întreținerea parcurilor de agrement și de joacă pentru copii și întreținerea curățeniei în aceste locații, amenajare și întreținere a zonelor verzi (întreținere, achiziționare material dendrologic, flori, jardiniere, toaletări, tăieri etc.) și achiziționarea de mobilier urban (bănci, coșuri stradale, jardiniere, etc.) în municipiul Alba Iulia.
- Asigură gestionarea bazelor materiale pe criterii de eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului;
- Propune cerințe și criterii de participare la licitațiile organizate în vederea achiziționării de bunuri, lucrări, servicii necesare serviciului;
- Monitorizează și exercită controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și informează structurile superioare pentru a se lua măsurile necesare în cazul în care furnizorul/prestatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;
- Urmărește, verifică și controlează activitatea serviciilor prestate în domeniile: salubritate, spații verzi, colaborează cu partenerii contractuali;
- Face propuneri conducerii autorităților locale pentru îmbunătățirea dotării, înfrumusețării și utilizării domeniului public;

- Urmărește reamenajările peisagistice, conform HCL-urilor în vigoare: studii peisagistice, stabilire amplasament, suprafață, avizare, control;
- urmărește, verifică și controlează activitatea serviciilor prestate în domeniile: mașini abandonate, parcări pe domeniul public și privat al statului, depozite necontrolate a diverselor tipuri de deșeuri pe domeniul public, colaborează cu partenerii contractuali;
- face propuneri conducerii autorităților locale pentru îmbunătățirea calității mediului ambiant;
- ține legătura cu societățile și instituțiile care au ca specific lucrări sau domenii ce aparțin de protecția mediului (Agenția pentru Protecția Mediului, Garda de Mediu, Direcția de Sănătate Publică, Administrația Națională „Apele Române” etc.);
- gestionează dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, demararea de activități de promovare în acest scop.

Serviciul Întreținerea Domeniului Public - Șef Serviciu

- Implementează proiectele care vizează activități de: salubritate și dezapezire, servicii sanitar-veterinare pentru gestionarea câinilor fără stăpâni, neutralizare deșeuri de origine animală, dezinsecție, deratizare, amenajare și întreținere a zonelor verzi în municipiul Alba Iulia.
- Întreține și repară: mobilierul urban, indicatoarele de circulație, echipamentele din locurile de joacă pentru copii și parcurile de agrement, instalații stadioane (Unirea și Oarda de Jos), instalații cantină socială, instalații de apă și electrice ștrand;
- dezafectează spațiilor degradate, preluate de Primarie.

Serviciul Administrarea Domeniului Public și Privat - Șef Serviciu

- organizează licitațiile publice și negocierile directe privind închirierea, concesiunea sau vânzarea unor bunuri din patrimoniul Municipiului Alba Iulia și care sunt de competența Serviciului “Administrarea Domeniului Public și Privat”;
- Întocmește contractele de închiriere, concesiune, asociere, comodat, etc. și actele adiționale la aceste contracte, care sunt de competența Serviciului “Administrarea Domeniului Public și Privat”;
- administrează Cimitirul Municipal și Cimitirul Eroilor din Alba Iulia; Hala Agroalimentară Centru, piețele și târgurile de pe raza Municipiului Alba Iulia; fondul locativ aflat în patrimoniul Municipiului Alba Iulia; pădurile și pășunile aflate în patrimoniul Municipiului Alba Iulia; căminele culturale și moara aflate în patrimoniul Municipiului Alba Iulia; terenurile aflate în patrimoniul Municipiului Alba Iulia pentru care s-au încheiat contracte de închiriere, concesiune, comodat, asociere;
- încasează taxele aferente folosinței temporare a domeniului public și privat al municipiului Alba Iulia.

Serviciul Baze Sportive și Agrement – Șef Serviciu (post vacant în august 2017)

- Coordonează și verifică implementarea proiectelor care vizează activități sportive și de agrement;
- Asigură gestionarea bazelor materiale din domeniul sportiv și de agrement pe criterii de eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului;
- Supune spre aprobare autorităților administrației publice locale, strategii proprii în vederea îmbunătățirii și dezvoltării serviciilor de sport și agrement în Municipiul Alba Iulia.

Serviciul Public Comunitar pentru Cadastru și Agricultură – Șef Serviciu (post vacant în august 2017)

- coordonează și participă la acțiunea de delimitare a teritoriului administrativ al Municipiului Alba Iulia;
- asigură verificarea și ținerea la zi a planurilor topografice și cadastrale, cu inventarierea, cadastrarea tehnico-imobiliară de pe teritoriul municipiului Alba Iulia;
- efectuează măsurători topografice pentru punerea în posesie pe amplasamentele stabilite de comisiile locale de aplicare a legii fondului funciar;
- face propuneri și avizează proiectele de organizare și funcționare a exploatațiilor agricole și aplică în teren elementele necesare pentru funcționarea acestora - proiectarea și amenajarea rețelei de drumuri și de alimentare cu apă, de irigații;
- acordă consultanță agricolă, urmărește aplicarea tehnologiilor adecvate și ia măsuri de protecție fitosanitară;
- întocmește documentațiile necesare pentru acordarea de sprijin producătorilor agricoli, în condițiile prevăzute de lege și urmărește realizarea acestor acțiuni.

Serviciul Poliția Locală - Șef Serviciu

- în vederea implementării în condiții optime a proiectelor, organizează, planifică și conduce activități în scopul exercitării atribuțiilor privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, în următoarele domenii:
  - a) ordinea și liniștea publică, precum și paza bunurilor;
  - b) circulația pe drumurile publice;
  - c) disciplina în construcții și afișajul stradal;
  - d) protecția mediului;
  - e) activitatea comercială;
  - f) evidența persoanelor;

Serviciul Public Comunitar de Evidență a Persoanelor - Șef Serviciu (post vacant în august 2017) - sprijină implementarea proiectelor prin activități legate de:

- întocmirea, completarea, rectificarea, anularea sau reconstituirea și înregistrarea actelor de stare civilă, cărților de identitate, precum și prin adăugarea/furnizarea oricărora menționi pe actele de stare civilă și pe actele de identitate, în condițiile legii, după caz;
- actualizarea, utilizarea și valorificarea Bazei de Date Centrală, care conține datele de identificare și adresele cetățenilor care au domiciliul în România;
- furnizarea, în cadrul Sistemului Național Informatic de Evidență a Populației, datelor necesare pentru actualizarea "Registrului Național de Evidență a Persoanelor" (R.N.E.P.);
- furnizarea, în condițiile legii, la solicitarea autoritatilor și instituțiilor locale, a datelor de identificare și de adresa ale populației.

Direcția de Asistență Socială - Director Executiv

În vederea elaborării și implementării în condiții optime a proiectelor naționale și internaționale în domeniu, planifică și coordonează următoarele activități:

- identifică nevoile sociale ale comunității și le soluționează în condițiile legii;
- răspunde de înființarea, organizarea și furnizarea serviciilor sociale primare;
- dezvoltă și gestionează servicii sociale specializate, după caz, în condițiile legii;
- elaborează planuri și strategii referitoare la activitățile sociale și încheie convenții de parteneriat și inițiază programe de colaborare cu alte autorități locale, instituții publice și private, structuri asociative, precum și cu instituții de cult recunoscute de lege, pentru

- furnizarea serviciilor sociale dezvoltate, în conformitate cu nevoile locale identificate;
- furnizează informațiile și datele solicitate de autoritățile publice locale cu responsabilități în domeniu;
  - elaborează și propune consiliului local al municipiului proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale și a altor măsuri de asistență socială, în conformitate cu planul de acțiune propriu;
  - efectuează anchete sociale și supraanchete prin sondaj;
  - organizează întruniri cu instituțiile și organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități cu caracter social, în vederea dezvoltării serviciilor sociale pentru populație;
  - participă la întâlnirile / ședințele privind elaborarea și implementarea proiectelor din domeniul serviciilor sociale.

Direcția Creșe - Director

- coordonează, îndrumă și monitorizează activitățile de educație timpurie, antepreșcolară, în conformitate cu legislația în vigoare.

b) Partenerii externi vor avea în implementare proiecte din portofoliul SIDU de care nu este răspunzătoare Primăria Municipiului Alba Iulia, sau proiecte implementate în parteneriat cu Primăria. Printre acești parteneri menționăm:

- o Consiliul Județean Alba;
- o Guvernul României;
- o Ministere de resort (Ministerul Culturii, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerul Mediului, Ministerul Muncii și Justiției Sociale);
- o alte UAT-uri din județul Alba;
- o Universitatea „1 Decembrie 1918”;
- o Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba;
- o Agenția Locală pentru Energie Alba;
- o Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba;
- o Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia;
- o Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia;
- o Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia;
- o Inspectoratul Școlar Județean Alba;
- o Direcția Județeană pentru Cultură Alba;
- o Instituții de cultură (Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Biblioteca Batthyaneum, Biblioteca Națională a României);
- o Spitalul Județean de Urgență Alba;
- o Casa Națională de Asigurări de Sănătate;
- o Medici de familie;
- o Colegiul Medicilor Alba;
- o Agenția de Furnizare a Energiei Electrice Alba;
- o Administrația Națională „Apele Române”;
- o E.ON. România – Sucursala Alba;
- o Agenția pentru Protecția Mediului Alba;
- o Garda de Mediu;
- o Direcția de Sănătate Publică Alba;
- o Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului;
- o Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” S.A;
- o Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere;
- o operatori economici de nivel local, regional, național sau internațional;

- operatori din domeniul HORECA;
- operatori din domeniul telecomunicațiilor;
- operatori de transport public;
- furnizori de formare profesională;
- furnizori privați de servicii sociale;
- sindicate;
- dezvoltatori imobiliari;
- organizații non-guvernamentale;
- reprezentanți ai societății civile;
- alte instituții publice și entități private a căror implicare se va dovedi necesară pe parcursul implementării proiectelor din portofoliu.

Relaționarea dintre structura internă de management a SIDU, de la nivelul Primăriei Alba Iulia, și partenerii externi va consta în:

- invitații oficiale transmise către acești parteneri în vederea stabilirii cooperării;
- protocoale de colaborare, unde va fi cazul;
- rapoarte anuale pe care Primăria le va solicita, cu privire la evoluția proiectelor de care aceștia partenerii externi sunt răspunzători.

c) Autoritatea Urbană - la nivelul municipiului Alba Iulia, s-a stabilit prin HCL 85/24.03.2017 înființarea structurii cu rol de Autoritate Urbană, având rol de Organism Intermediar de rang II, a responsabilitatea îndeplinirii atribuțiilor de selectare strategică a operațiunilor (proiectelor) aferente strategiei integrate de dezvoltare urbană, atribuții delegate acesteia de către AM POR. Autoritatea urbană funcționează în sediul Primăriei Municipiului Alba Iulia (str. Calea Moșilor nr. 5A) și își desfășoară activitatea pe baza Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin anexa la HCL 85/24.03.2017.

Autoritatea Urbană este alcătuită din personal al diferitelor compartimente/ birouri/ servicii/ direcții din aparatul de specialitate al Primarului, respectiv:

- a) Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului;
- b) Direcția Tehnică, Dezvoltare;
- c) Direcția Cheltuieli;
- d) Direcția Programe.

Autoritatea urbană reprezintă Municipiul Alba Iulia în relație cu :

- a) Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene;
- b) Autoritatea de Audit;
- c) Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional;
- d) Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional Regional;
- e) Agenția de Dezvoltare Regională Centru;
- f) Alte instituții nominalizate în Acordul de delegare;
- g) Alte instituții care dețin competențe și sunt implicate în derularea proiectelor prioritizate de Autoritatea Urbană.

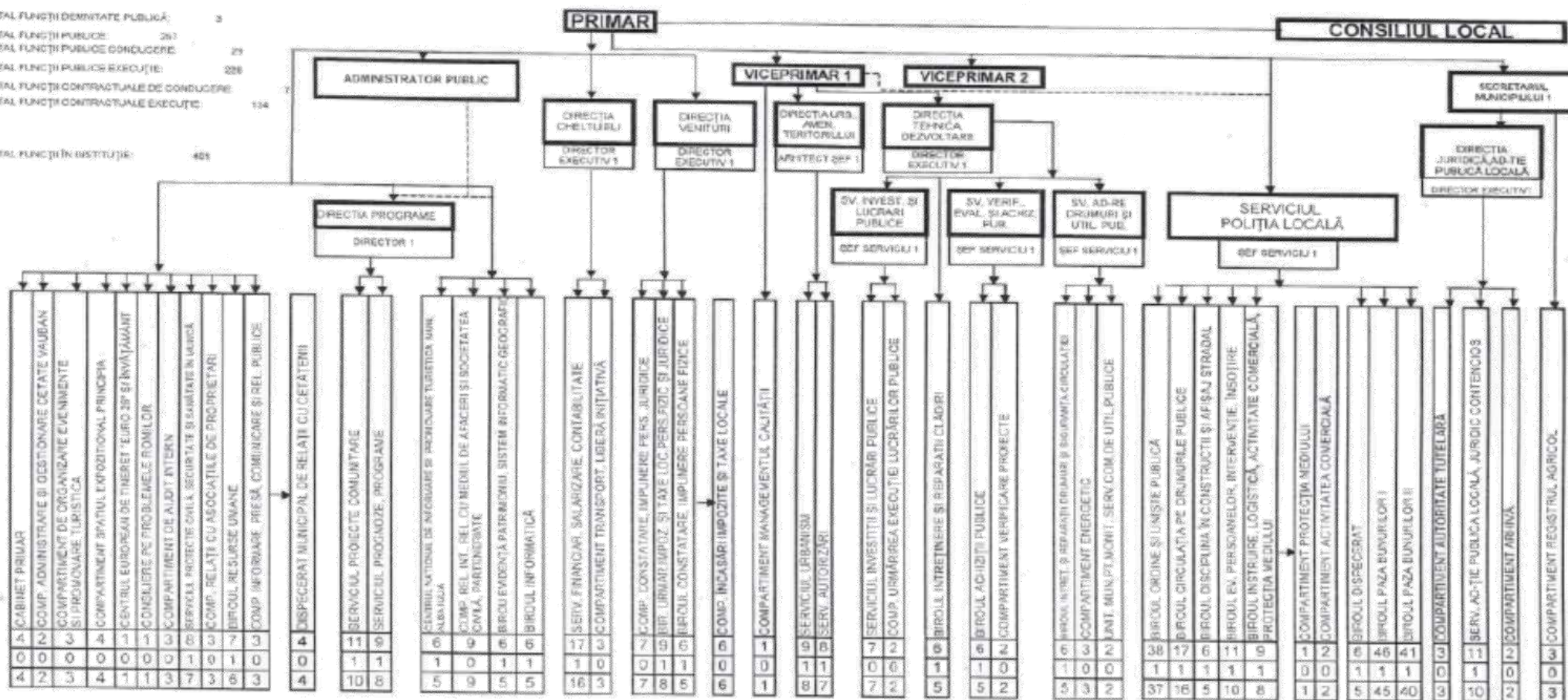

România
Județul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

TOTAL FUNCȚII DEMNITATE PUBLICĂ: 3
TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 267
TOTAL FUNCȚII PUBLICE CONDUCERE: 29
TOTAL FUNCȚII PUBLICE EXECUȚIE: 228
TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 134
TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE EXECUȚIE: 134
TOTAL FUNCȚII ÎNSTRUIE: 401

Anexa nr. 1 la HCL nr. 136/2017

ORGANIGRAMA
APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Figură 164 - Organigrama Primăriei Municipiului Alba Iulia

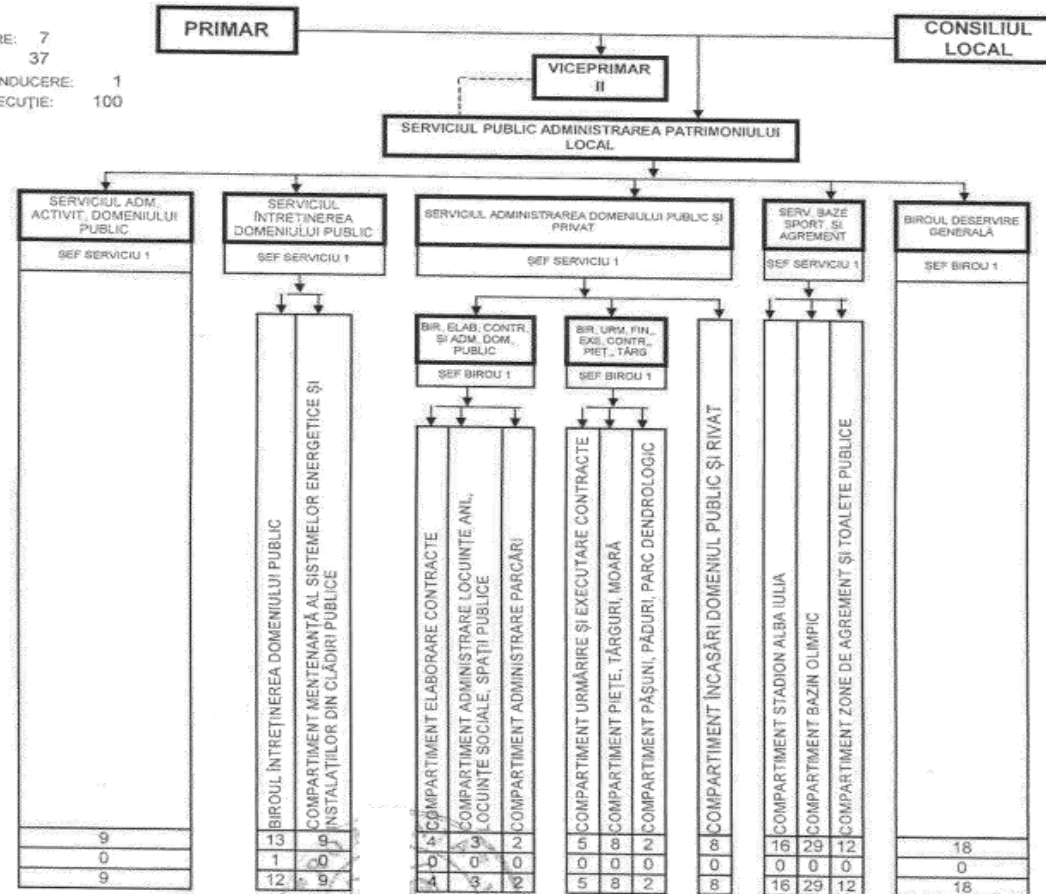

România
 Județul Alba
 Municipiul Alba Iulia
 Consiliul Local

Anexa nr. 1 la HCL nr. 91/2017

NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 44
 NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE: 7
 NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE: 37
 NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 1
 NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE: 100
 NR. TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 145

**ORGANIGRAMA
 SERVICIULUI PUBLIC "ADMINISTRAREA PATRIMONIULUI LOCAL"**

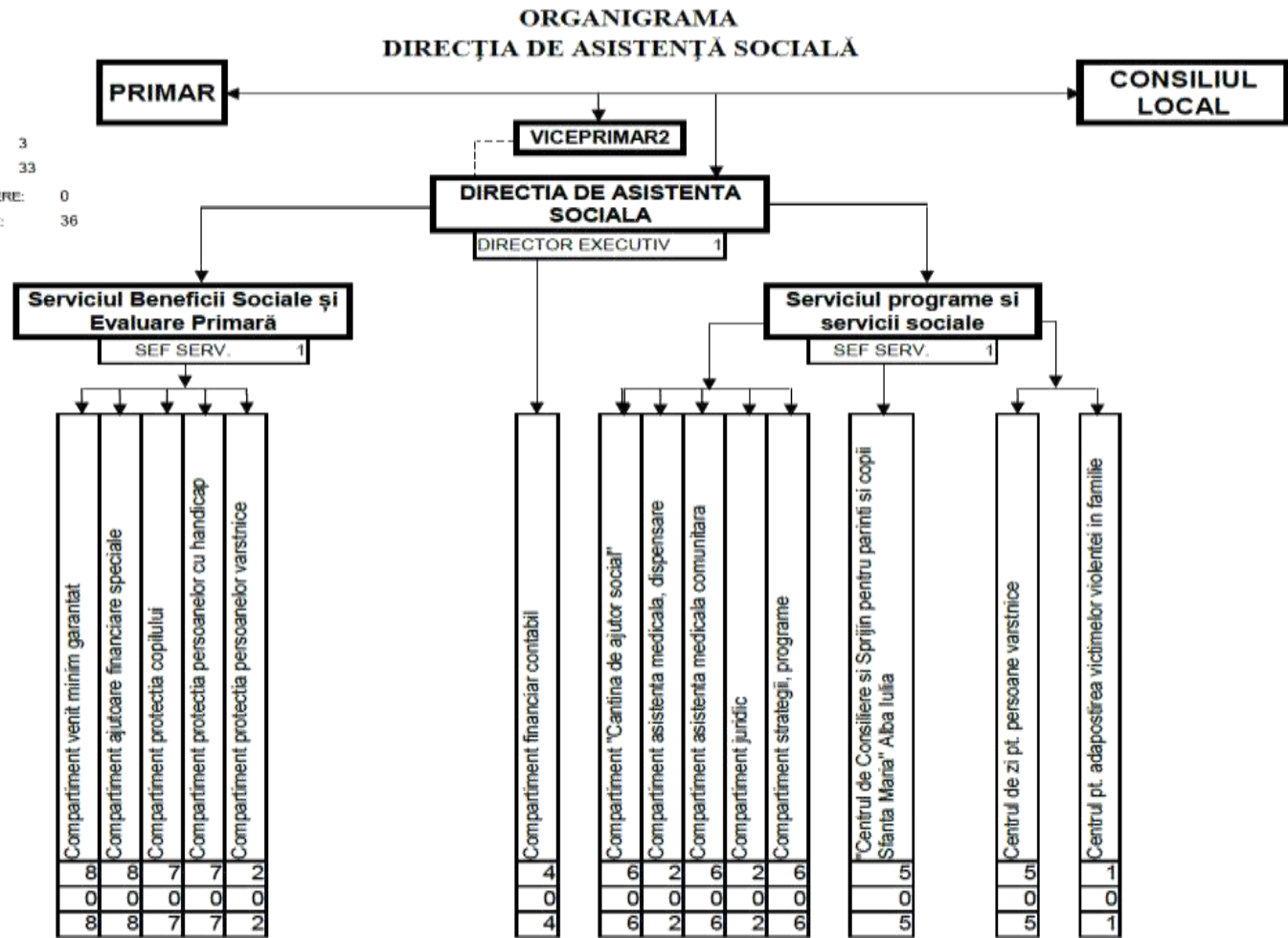
Figură 165 - Organigrama Serviciului Public Administrarea Patrimoniului Local

România
 Județul Alba
 Municipiul Alba Iulia
 Consiliul Local

Anexa nr. 7 la HCL nr. 118/2015

NR. TOTAL FUNCȚII DEMNITATE PUBLICA: 0
 NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 36
 NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE: 3
 NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE: 33
 NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 0
 NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE: 36
 NR. TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 72

Figură 166 - Organigrama Direcției de Asistență Socială

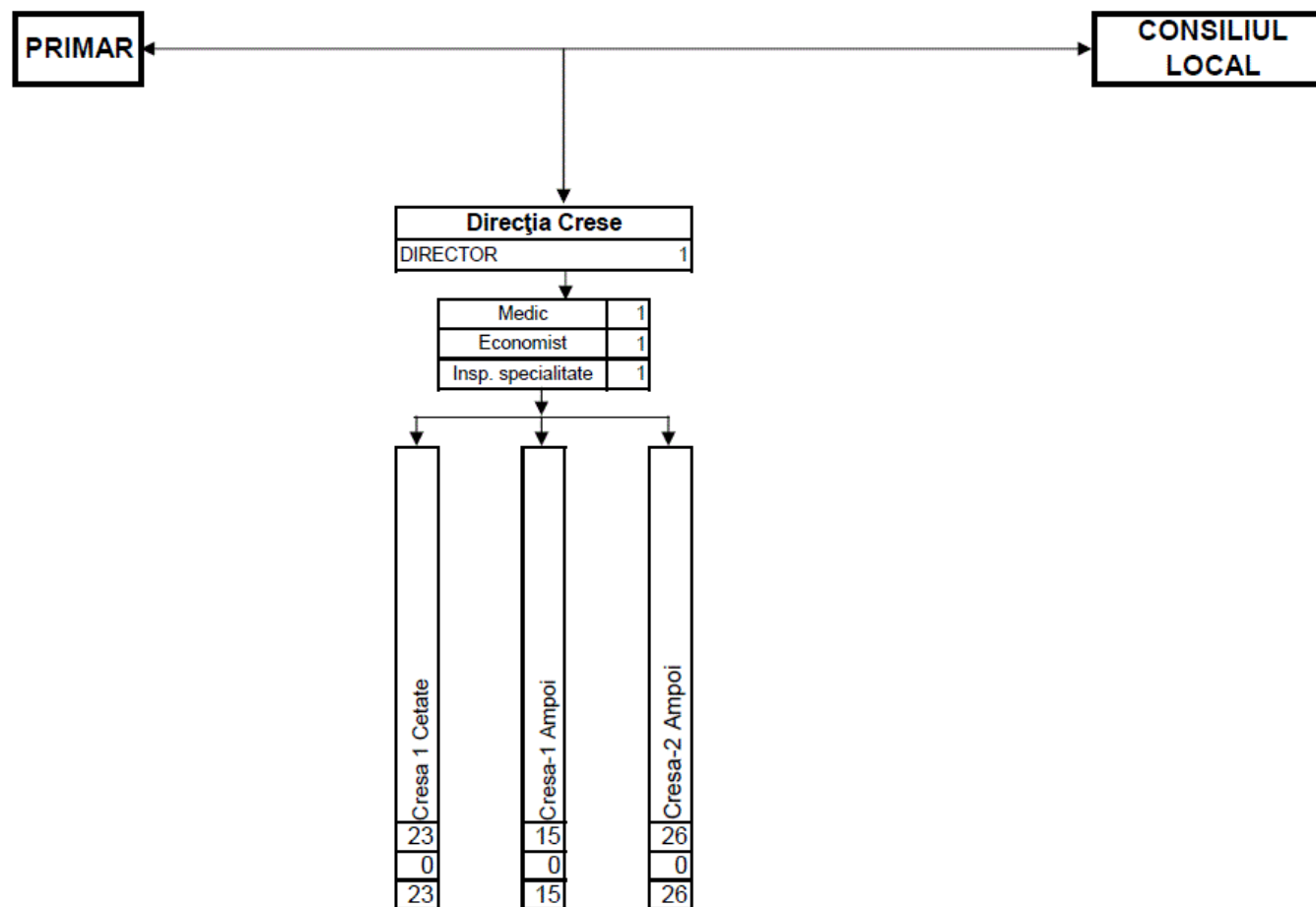

România
Județul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa nr. 2 la HCL nr. 219/2016

ORGANIGRAMA DIRECȚIA CREȘE

NR. TOTAL FUNCȚII DEMNITATE PUBLICA: 0
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 1
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE: 67

NR. TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 68

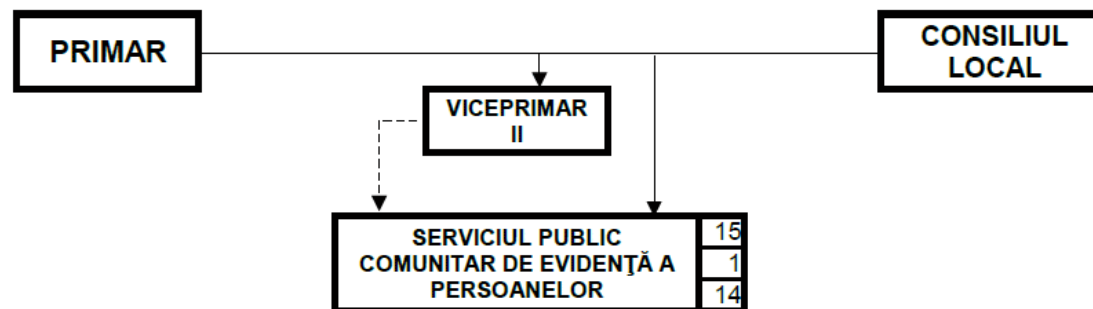

România
Județul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa 15 la HCL nr.118/2015

ORGANIGRAMA SERVICIULUI PUBLIC COMUNITAR LOCAL DE EVIDENȚĂ A PERSOANELOR

NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 14
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE: 1
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE: 13
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE: 1
NR. TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 15

Figură 167 - Organigrama Serviciului Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor

4.2 Plan de acțiune pentru implementarea SIDU

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană pentru municipiul Alba Iulia reprezintă un angajament pe termen lung al Primăriei Municipiului Alba Iulia cu privire la realizarea unor obiective de investiții de interes major pentru comunitate și care urmăresc modernizarea orașului prin intervenții specifice privind îmbunătățirea factorilor de mediu, reabilitarea și modernizarea sistemului de transport public, a rețelei de drumuri, modernizarea spațiilor publice, a infrastructurii sociale, educaționale, de sănătate, a serviciilor publice, crearea de noi spații verzi etc. care vor contribui la creșterea calității vieții și a atractivității economice a orașului Alba Iulia. Astfel, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană propune un portofoliu extins de proiecte, planificând eforturile municipalității pentru perioada 2014 – 2023, iar prin intermediul cadrului de evaluare și implementare sprijină autoritatea publică în activitățile ulterioare de selecție și prioritizare.

Implementarea SIDU presupune atingerea tuturor obiectivelor definite și a domeniilor de intervenție în vederea atingerii viziunii pe termen scurt 2020 și termen lung 2023, fiind necesară transformarea resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate cantitative și calitative.

Pe durata întregii perioade de implementare a SIDU sunt necesare măsuri de evaluare pentru remedierea eventualelor probleme de management. În acest sens abordarea metodologică se va baza pe patru etape:

- ✚ **evaluarea ex-ante** – realizată cu scopul de a asigura fundamentarea Strategiei de Dezvoltare Integrată de Dezvoltare Urbană, pe informații riguroase și alocarea corespunzătoare a resurselor conform obiectivelor strategice și domeniilor de intervenții propuse pentru problemele, nevoile și soluțiile identificate;
- ✚ **evaluarea pe parcursul implementării** – efectuată cu scopul de a urmări progresul implementării strategiei, îndeplinirea obiectivelor strategice sau evidențierea îndeplinirii de acestea, fiind propuse în acest caz acțiuni de remediere;
- ✚ **evaluarea intermediară** – întreprinsă cu scopul de a analiza relevanța, eficiența și eficacitatea implementării strategiei, fiind stabilite două evaluări intermediare, prima în anul 2019 și cea de a doua în anul 2021.
- ✚ **evaluarea ex-post** – realizată cu scopul de a analiza dacă strategia și-a atins obiectivele, au fost generate rezultatele propuse și care a fost impactul implementării strategiei asupra mediului de afaceri, economiei, infrastructurii, mediului social-cultural, și calității vieții populației din municipiul Alba Iulia și cum poate să fie strategia îmbunătățită pe viitor.

Pe parcursul procesului de evaluare al strategiei SIDU vor fi urmărite și următoarele aspecte:

- ✚ **Relevanța:** modul în care proiectele propuse răspund nevoilor identificate în cadrul diagnozei și obiectivelor SIDU;
- ✚ **Eficacitatea:** măsura în care rezultatele obținute în urma implementării proiectelor propuse răspund obiectivelor SIDU;
- ✚ **Eficiența:** raportul resurse investite – rezultate obținute este mulțumitor, în raport cu obiectivele SIDU;
- ✚ **Impactul:** care sunt beneficiile vizibile, utilitatea strategiei asupra dezvoltării urbane durabile ca urmare a aplicării proiectelor propuse și finanțate pe cele 5 domenii cheie: dezvoltare economică, demografie, societate, mediu și schimbări demografice

- ✚ Durabilitatea beneficiilor: cât de durabile în timp sunt beneficiile obținute în raport cu obiectivele strategiei;
- ✚ Probleme apărute în implementare: analiza problemelor întâmpinate sau majore apărute în implementarea SIDU; evaluarea gradului de conformitate cu prevederile legale și procedurile administrative.

Implementarea SIDU Alba Iulia va fi monitorizată și evaluată prin intermediul unui set de indicatori raportați anual. Structura de implementare SIDU va realiza periodic (trimestrial/anual) rapoarte de monitorizare și evaluare ale SIDU până la finalul perioadei de implementare. Indicatorii care vor fi urmăriți pe tot parcursul realizării strategiei de dezvoltare durabilă sunt de mai multe tipuri și sunt prevăzuți la articolul 27, alineatul (4) din Regulamentul UE 1303/2013:

- ✚ indicatori financiari referitori la cheltuielile alocate;
- ✚ indicatori de realizare referitori la operațiunile care primesc contribuții;
- ✚ indicatori de rezultat referitori la prioritatea în cauză.

În realizarea Rapoartelor de monitorizare și evaluare SIDU se vor lua în vedere normele specifice fondurilor ESI 2014-2020 care stabilesc indicatori comuni și formulează prevederi în legătură cu indicatori specifici fiecărui program. Se vor raporta indicatori cuantificabili ce fac referire la dezvoltarea urbană durabilă, schimbări climatice, schimbări demografice, dezvoltare economică, mediu și societate. În plus, se vor centraliza și indicatorii și rezultatele vizate de fiecare proiect din portofoliul de proiecte.

Scopul Raportului de monitorizare și evaluare este de a evidenția stadiul și impactul implementării SIDU 2014-2023 și de a propune recomandări pentru eficientizarea acesteia având următoarea structură:

- ✚ Introducere: secțiune introductivă în care se vor fi precizate informații cu privire la perioada de monitorizare, sursele de date utilizate pentru aprecierea evoluției implementării SIDU, probleme întâmpinate;
- ✚ Capitolul 1: secțiune descriptivă a activităților derulate în procesul de monitorizare;
- ✚ Capitolul 2: secțiune de prezentare a măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare în raport cu menționarea de recomandări de eficientizare a implementării fiecărei măsuri și acțiuni în parte;
- ✚ Concluzii finale: apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea SIDU și identificarea de recomandări pentru eficientizarea implementării acesteia.

Pe parcursul implementării SIDU pot surveni o serie de riscuri de natură tehnică sau financiară, fiind necesare proceduri concrete de minimizare și înlăturare a acestora. Identificarea și gestionarea riscurilor, elaborarea și urmărirea aplicării procedurilor de management al riscurilor va implica mecanisme de comunicare și consultare între structurile de implementare și monitorizare SIDU de la nivelul municipiului Alba Iulia cât și cu actori externi. Secțiunea 3.1.2 a prezentului document detaliază riscurile care au fost prevăzute în planificarea implementării SIDU, precum și măsurile de atenuare ale acestora.

Procesul de implementare a SIDU va cuprinde următoarele faze:

Faza 1 - finalizare, asumare și implementare SIDU: cuprinde activități privind formularea strategiei, înființarea autorității urbane, etapa de consultare publică SIDU, obținerea avizului privind Evaluarea Strategică de Mediu, etapa de aprobare și asumare SIDU prin Hotărâre de Consiliu Local, raportul de pre-verificare emis de către SSDU, aprobare SIDU de ADR Centru; stabilirea structurii de management care este responsabilă cu implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU; elaborarea Documentului Justificativ de către Autoritatea Urbană, elaborarea și finalizarea documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții selectate în cadrul portofoliului, obținerea de avize ce însoțesc aceste documentații de

la ministerele de resort/instituții relevante, însușirea indicatorilor prin Hotărâre de Consiliu Local.

Faza 2 - formularea și depunerea cererilor de finanțare pentru perioada 2017-2023 cuprinde activitățile necesare completării și depunerii cererilor de finanțare, în conformitate cu ghidul solicitantului al fiecărui program operațional.

Faza 3 - semnarea contractelor de finanțare cu autoritățile de management: presupune încheierea de contracte de finanțare nerambursabilă între AM/OI și beneficiari pentru proiectele propuse în portofoliu și declarate câștigătoare în urma participării la apeluri comune lansate în cadrul programelor operaționale și celor naționale.

Faza 4 - implementare proiecte contractate și derulare achiziții: cuprinde derularea propriu zisă a proiectelor aprobate și finanțate: managementul de proiect, coordonarea partenerilor, comunicarea cu autoritatea finanțatoare, precum și pregătirea proceselor de achiziții publice privind atribuirea contractelor de achiziții de produse, servicii sau lucrări aferente fiecărui proiect finanțat în parte.

Faza 5 - monitorizare și evaluare a proiectelor individuale: constă în analiza procesului de implementare a proiectelor individuale pe baza specificațiilor de proiect, a indicatorilor, precum și a modului în care acestea răspund cerințele Programelor Operaționale.

În raport cu cele 5 faze ale procesului de implementare SIDU sunt stabiliți indicatori de monitorizare, după cum urmează.

Indicatori pentru faza 1

- ✚ Depunerea SIDU la termenul solicitat de AM POR;
- ✚ Dovada constituirii Autorității Urbane la nivelul municipiului Alba Iulia prin Hotărâre de Consiliu Local;
- ✚ Dovada desemnării membrilor din cadrul Autorității Urbane de la nivelul municipiului Alba Iulia;
- ✚ Numărul de consultări publice;
- ✚ Numărul de problematice vizate în cadrul consultărilor publice;
- ✚ Dovada depunerii SIDU la Agenția pentru Protecția Mediului Alba;
- ✚ Numărul de clarificări de neaplicare sau aplicare incorectă a SIDU din partea Agenției pentru Protecția de Mediu Alba;
- ✚ Tip aviz emis de către Agenția pentru Protecția de Mediu Alba, favorabil / favorabil cu observații / nefavorabil;
- ✚ Dovada depunerii SIDU la Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru;
- ✚ Numărul de clarificări din partea Agenției de Dezvoltare Regională Centru; privind gradul de îndeplinire a specificațiilor cuprinse în Grila de verificare a conformității administrative și a admisibilității;
- ✚ Existența declarațiilor de admisibilitate SIDU de către ADR Centru;
- ✚ Dovada elaborării Documentului Justificativ de către Autoritatea Urbană și a prioritizării intervențiilor pentru perioada 2014-2023;
- ✚ Dovada realizării documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții selectate în cadrul portofoliului,
- ✚ Sinergia dintre proiectele abordate în SIDU;
- ✚ Dovada obținerii avizelor ce însoțesc aceste documentații de la ministerele de resort/instituții relevante și însușirea indicatorilor prin Hotărâre de Consiliu Local;
- ✚ Gradul de corelare între problemele/nevoile identificate și domeniile de intervenții propuse în SIDU;
- ✚ Gradul de corelare dintre obiectivele de dezvoltare formulate și portofoliul proiectelor SIDU;

- ✚ Adaptarea portofoliului de proiecte cu posibile surse de finanțare.

Indicatori pentru faza 2

- ✚ Numărul total de cereri de finanțare completate și depuse;
- ✚ Număr de cereri de finanțare depuse de către beneficiari unici, lideri de parteneri și parteneri;
- ✚ Numărul de cereri de finanțare depuse pe domenii de activitate;
- ✚ Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;
- ✚ Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse pe programe cu finanțare europeană și națională;
- ✚ Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse per PO, axă prioritară și priorități de investiții;
- ✚ Numărul de cereri de finanțare eligibile în urma procesului de verificare;
- ✚ Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare eligibile per PO, axă prioritară și priorități de investiții;
- ✚ Numărul cererilor de finanțare depuse și neeligibile în urma procesului de verificare.

Indicatori pentru faza 3

- ✚ Număr de contracte de finanțare semnate;
- ✚ Număr de contracte semnate per PO, axă prioritară și priorități de investiții;
- ✚ Valoare contracte semnate per PO, axă prioritară și priorități de investiții.

Indicatori pentru faza 4

- ✚ Numărul persoanelor care lucrează la implementarea proiectelor contractante;
- ✚ Numărul de organizații implicate în implementarea proiectelor contractante;
- ✚ Numărul de activități derulate la nivelul fiecărui proiect;
- ✚ Gradul de satisfacție al beneficiarilor;
- ✚ Numărul de achiziții a serviciilor/bunurilor/lucrărilor la nivelul fiecărui proiect contractat;
- ✚ Număr de probleme / tip de problemă înregistrate pe perioada procesului de achiziție publică (descriere/cauză);
- ✚ Asigurarea transparenței în implementarea cu succes a proiectelor finanțate și atingerea obiectivelor stabilite prin SIDU.

Indicatori pentru faza 5

- ✚ Gradul de corelare între planificarea aprobată, măsurile efectiv implementate și rezultatele obținute.
- ✚ Compararea rezultatelor planificate și a celor obținute;
- ✚ Procent de atingere a obiectivelor propuse la nivelul fiecărui proiect implementat;
- ✚ Rata de absorbție a resurselor;
- ✚ Impactul proiectelor implementate asupra comunității din orașul Alba Iulia;
- ✚ Numărul de rapoarte de monitorizare și evaluare periodice și finale anuale.

Sinteza planului de acțiune pentru implementarea SIDU și datele/ termenii cheie:

Acțiune	Termen
Actualizarea și formularea noii versiuni a SIDU în conformitate cu documentațiile emise de Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional 2014-2020	iulie – august 2017

Înființarea Autorității Urbane și semnarea Acordului cadru de delegare între AM POR și Municipiul Alba Iulia	martie 2017
Lansare versiune preliminară a SIDU în consultare publică	mai 2017
Depunerea SIDU la Agenția pentru Protecția Mediului Alba în vederea obținerii deciziei finale/ deciziei etapei de încadrare emisă privind Evaluarea Strategică de Mediu, conform HG nr. 1076/2004	iulie 2017
Aprobarea și asumarea SIDU prin Hotărâre de Consiliu Local	18 august 2017
Transmiterea SIDU către Structura pentru Sprijinirea Dezvoltării Urbane Durabile în vederea emiterii Raportului de verificare preliminară	iulie 2017
Depunerea SIDU la Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Centru	21 august 2017
Declararea SIDU drept conformă și admisibilă de către ADR Centru	20 septembrie 2017
Stabilirea structurii de management care este responsabilă cu implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU	iulie 2017
Prioritizarea intervențiilor pentru perioada 2014-2023 și elaborarea Documentului Justificativ de către Autoritatea Urbană	17 noiembrie 2017
Derularea achizițiilor și semnarea contractelor pentru serviciile de întocmire a documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții selectate din portofoliu	2015-2017
Obținerea avizelor necesare pentru lucrările de intervenție de la ministerele de resort și/ sau alte instituții relevante	2015-2017
Finalizarea documentațiilor tehnico-economice și însușirea indicatorilor prin Hotărâre de Consiliu Local	2017
Completarea și depunerea cererilor de finanțare pentru proiectele selectate	Conform calendarului anunțat ulterior
Semnarea contractelor de finanțare pentru proiectele aprobate	În funcție de termenul de la acțiunea anterioară
Implementarea propriu-zisă a proiectelor aprobate: managementul de proiect, derularea procesului de achiziții pentru serviciile necesare, coordonarea partenerilor, comunicarea cu autoritatea finanțatoare etc.	Anul 2023
Monitorizarea și evaluarea proiectelor individuale	Semestrial/ anual până în 2023
Asigurarea sustenabilității financiare și instituționale a proiectelor	Conform calendarului asumat în cererile de finanțare
Monitorizarea SIDU	2017-2023
Evaluarea gradului de implementare a SIDU de către Municipiul Alba Iulia și Structura pentru Sprijinirea Dezvoltării Urbane. Evaluarea îndeplinirii indicatorilor asumați pe parcursul orizontului de implementare.	Finalul perioadei de programare 2014-2020, respectiv după anul 2023

4.3 Indicatori cuantificabili relevanți

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENȚIE	INDICATORI
1. Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică	Domeniu de intervenție nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)	număr de clustere create în sectoarele economice majore
		1 hub de industrii creative și IT&C
		număr de firme în care s-au implementat soluții de e-commerce și e-business
		număr de întreprinderi create în domeniul meșteșugurilor și artizanatului
		număr de firme cu vechimea de peste 12 luni care au fost înființate și sunt în prezent conduse de manageri femei
		număr de firme cu vechimea de peste 12 luni care au fost înființate și sunt în prezent conduse de tineri
		număr de investitori atrași din rândul companiilor mari, ca urmare a oferirii de facilități
		număr de startup-uri și spinoff-uri create
		număr de întreprinderi create în sectoare economice cu valoare adăugată mare
		1 centru de cercetare științifică de excelență
		1 incubator de afaceri și tehnologie
		1 parc tehnologic, industrial și științific
		Domeniu de intervenție nr. 2. Infrastructura TIC (2017 – 2019)
suprafața zonelor publice cu semnal internet wireless		
numărul de km al cablurilor de televiziune, de telefonie fixă, broadband și transmisiuni date camuflate (sistem subteran)		
Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)	Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)	1 structură de management integrat al turismului și de promovare

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		număr de agenți economici implicați în promovarea turistică, prin diferite forme juridice de cooperare cu Primăria Alba Iulia (protocoale de colaborare ș.a.)
		1 centru de administrare și implementare a agendei culturale a municipiului
		număr de parteneriate cu orașe din Europa în vederea promovării circuitului turistic al cetăților Vauban
		număr de parteneriate stabilite cu orașe-cetăți din România
		crearea unei strategii integrate pentru turismul regional
		număr centre de informare turistică înființate
		1 centru pentru sprijinirea meșteșugurilor
		număr de trasee culturale și expoziții itinerante create
		număr de studii privind patrimoniul cultural rural, realizate de școlile din regiunile rurale respective
		număr de obiective de patrimoniu cultural restaurate
2. Dezvoltare socială performantă și incluzivă	Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)	număr de clădiri/ incinte care deservește infrastructura educațională preuniversitară construite/ amenajate/ reabilite/ extinse, din infrastructura educațională preșcolară, primară și gimnazială, liceală, universitară și de cercetare
		1 Muzeu al copiilor
		1 campus universitar creat
		1 Centru de resurse pentru carieră pentru profesori
		1 sistem de management al calității implementat în unitățile de învățământ
		1 sistem funcțional e-educație
	Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)	1 ambulatoriu modernizat
		1 secție nouă de neuro-psihiatrie
		1 secție dezvoltată de fizioterapie
		1 centru de permanență înființat
		1 centru de îngrijiri paleative dezvoltate
		număr de cabinete medicale de familie sprijinite conform legislației în vigoare

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENȚIE	INDICATORI
		1 sistem funcțional e-sănătate
		număr de echipamente hard și soft achiziționate care permit practicarea telemedicinii
		1 sistem funcțional de e-sănătate
		1 sistem de management al calității
	Domeniu de intervenție nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)	1 Complex multifuncțional de servicii sociale în Cartierul Lumea Nouă
		1 cantină socială reabilitată/ modernizată
		1 centru social pentru copii cu sindron Down
		număr de parteneriate public-privat pentru administrarea serviciilor sociale
		1 sistem de management al calității în domeniul serviciilor sociale
	Domeniu de intervenție nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)	1 Centru cultural
		1 muzeu arheologic în aer liber
		număr de chișcuri, magazine de artizanat și puncte de distribuție alimentară create în Cetatea Alba Carolina
		Casa de Cultură a Studenților reabilitată și modernizată
		Casa de Cultură a Sindicatelor reabilitată
		Cinematograful Dacia refuncționalizat
		1 Sală Polivalentă înființată
		număr de baze sportive și de agrement create/ reabilitate
		număr de locuri de joacă și fitness în aer liber create/ amenajate
	Domeniu de intervenție nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)	număr de servicii e-administrație și e-cetățean implementate
		număr de softuri de planificare a investițiilor și a resurselor financiare
		1 sistem de evaluare transparentă a performanțelor managementului public
		1 sistem de ghișeu unic implementat
		1 sistem de management al calității, incluzând standarde comune pentru optimizarea procedurilor de lucru

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENȚIE	INDICATORI
		număr de sisteme de supraveghere a spațiilor publice achiziționate și implementate
		1 platformă pentru sistemele de telecomunicații speciale
		ediție anuală a Barometrului Comunitar
		număr de măsuri implementate pentru extinderea/ modernizarea/ dotarea ISU și SVSU
	Domeniu de intervenție nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)	număr de locuințe închiriate care beneficiază de reparații curente
		număr de locuințe sociale construite
		număr de blocuri construite înainte de 1990 reabilite termic
		1 cartier de locuințe între municipiul Alba Iulia și municipiul Sebeș
3. Adaptare la schimbările climatice	Domeniu de intervenție nr. 10. Adaptare la schimbările climatice (2017 – 2021)	dimensiunea suprafeței pe care s-au realizat lucrări de îndiguire realizate pe râurile Mureș, Ampoi, Sebeș
		dimensiune suprafață regerată prin plantare de arbori și arbuști
		dimensiune suprafață spații verzi amenajate
4. Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime	Domeniu de intervenție nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)	număr de ateliere de producție create, care să fie corelate cu nevoile persoanelor cu dizabilități
		1 centru de îngrijiri paleative creat
		1 complex multifuncțional cu servicii sociale pentru tineri creat
		1 centru de zi pentru vârstnici creat în cartierul Cetate
		1 centru pentru combaterea bolii Alzheimer în cadrul centrului de zi pentru vârstnici
	Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)	clădirea Gării CFR - reabilitată
		număr de km străzi urbane reabilite și modernizate
		număr de stații de transport public modernizate cu mobilier urban
		1 terminal intermodal de transport public și parcare subterană/ supraterană creat
		7 noduri de transfer al populației realizate la intrarea în oraș
		1 sistem al graficului de timp privind livrarea mărfurilor în zona istorică și centrală creat
		1 sistem integrat de semaforizare creat

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENȚIE	INDICATORI
		1 sistem de mentenanță, monitorizare și gestionare a sistemului de transport
		1 sistem de afișaj electronic extins la toate stațiile de transport în comun
		1 sistem de e-ticketing în transportul public județean pentru asigurarea călătoriilor intermodale
		număr km de zone pietonale amenajate
		1 sistem de poduri peste râul Ampoi, care să permită extindere și modernizarea tramei stradale
		1 centură nord-vest a orașului
		număr de mijloace ecologice de transport achiziționate (transport în comun și servicii de interes public)
5. Un mediu urban durabil, curat și nepoluant	Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)	ansamblul Palatul Principilor - conservat, restaurat și modificat durabil
		număr de km reabilitați din zona perimetrală a șanțurilor Cetății
		Biblioteca Batthyaneum și Observatorul astronomic reabilitate și conservate
		1 monumentul memorial al Marii Uniri
		Muzeul Național al Unirii și Sala Unirii – restaurate și puse în valoare
		zidurile Estic și Sudic ale Cetății Alba Carolina – reabilitate
		număr de imobile de patrimoniu reabilitate și cartate
		număr de monumente istorice reabilitate
		număr de cimitire amenajate/ reabilitate
		număr de spații refuncționalizate în Cetatea Alba Carolina
		număr de situri arheologice puse în valoare și semnalizate, în plus față de cele puse în valoare la momentul prezent
		suprafața parcărilor refăcute, extinse, modernizate și dotate cu mobilier urban
		număr de sisteme electronice de gestionare a accesului și de taxare implementate în parcurile cu plată
		suprafața parcărilor subterane/ supraterane realizate în cadrul sistemului Park & Ride
		suprafața locurilor de joacă amenajate și extinse
		suprafață zone verzi amenajate (plantare arbori, amplasare jardiniere, amenajare zone floricole și corecții vegetale în cartiere), în cadrul unei abordări etapizate
		suprafață piețe agroalimentare amenajate, modernizate, dotate cu mobilier urban specific

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		suprafață lucrări de amenajare, modernizare și reabilitare parcuri
		suprafață lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier aparținător municipiului Alba Iulia
		1 sistem integrat de mentenanță, monitorizare și gestionare a spațiilor verzi amenajate, a locurilor de agrement, sport, fitness în aer liber și loisir
		număr de km piste de bicicliști amenajate și reamenajate
		suprafață zone pietonale amenajate și semnalizate pentru persoane cu dizabilități
		număr de vehicule mai puțin poluante/electrice achiziționate
		număr de vehicule adaptate pentru accesul persoanelor cu dizabilități achiziționate
		1 traseu școală de orientare turistică amenajat
		1 traseu de competiție orientare turistică amenajat
		număr de km poteci turistice prevăzute cu marcaje
		Parcul de aventură Mamut - finalizat
	Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)	1 Plan local de izolare termică, incluzând inventarierea blocurilor din municipiul Alba Iulia
		număr de km deserviți de un sistem de iluminat public modernizat/ reabilitat/ eficientizat
		număr de clădiri publice/ suprafață reabilitată termic și/ sau eficientizată din punct de vedere al consumului energetic
		1 sistem funcțional de colectare a apelor uzate
		număr de km canale de garră decolmatate/ reabilitate/ extinse
	Domeniu de intervenție nr. 15. Un mediu urban durabil (2014 – 2023)	suprafață terenuri publice din zona industrială viabilizate
		1 sistem de management integrat al deșeurilor creat și implementat
		număr de containere și pubele achiziționate și destinate colectării selective a deșeurilor
		deșeuri electrotehnice colectate

V. Cadrul partenerial

5.1 Elaborarea inițială și actualizarea SIDU

A. CONSULTAREA ȘI IMPLICAREA ACTORILOR LOCALI ÎN PROCESUL DE ELABORARE INIȚIALĂ A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Prezentul document a fost elaborat, într-o versiune inițială, în 2013-2014, la nivelul municipiului Alba Iulia și al conurbației AIDA.

Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia – AIDA a implementat proiectul STATUS (“Strategic Territorial Agendas for < Small and Medium – sized Towns ”), finanțat prin Mecanismul Financiar SEE, în parteneriat cu 17 state membre ale Uniunii Europene. În cadrul acestui proiect a fost elaborată *Strategia de Dezvoltare Municipiului Alba Iulia* ca instrument pentru dezvoltarea integrată și sustenabilă aliniată la standardele secolului XXI.

Strategia din acea perioadă a generat plan de acțiune pe termen lung pentru a asista municipalitatea în dezvoltarea capitalului social, economic și material, în concordanță cu potențialul pe care îl deține orașul.

Zonele cheie de intervenție au fost atât domeniile sectoriale cu avantaje competitive pentru Alba Iulia cât și areale în care intervenția este necesară pentru a permite o dezvoltare durabilă a activităților economice care să fie în același timp favorabile mediului înconjurător. S-a avut în vedere definirea unui plan realist, pragmatic și eficient care să conducă în cele din urmă la materializarea viziunii pentru Alba Iulia 2020: punctul de pornire, modalitățile de stabilire a priorităților, modalitățile de finanțare și de implementare, cât și colaboratorii.

Astfel a fost elaborată Strategia Integrată pentru Dezvoltare Urbană, o viziune globală care să asigure: conectarea, integrarea și valorificarea investițiilor punctuale precedente, îmbunătățirea și corelarea dezvoltării tehnice, economice și sociale, diminuând în același timp riscurile, precum și schimbarea paradigmei de guvernare și participare prin aplicarea unei metodologii comune la nivelul UE în vederea unei proiectări și planificări participative.

Asociația intercomunitară de dezvoltare Alba Iulia – AIDA a implicat actorii locali interesați în identificarea obiectivelor și ideilor de dezvoltare economică, culturală și socială prin constituirea unui Grup Urban de Lucru, acțiune care a stat la baza elaborării Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Alba Iulia. Înființarea acestui Grup Urban de Lucru a avut drept scop crearea unor punți de legătură între autoritatea locală și societatea civilă în vederea unei abordări mai cooperante, deschise și incluzive.

Pentru a realiza acest lucru, proiectul STATUS a propus un **proces participativ în 3 etape**, pe parcursul cărora municipalitatea a fost ghidată către un plan strategic cu ajutorul unei abordări concentrate, pornind de la nevoile și ideile comunității locale, și nu de la o analiză științifică a tuturor problemelor generale. Acest tip de abordare a permis crearea unei strategii realiste la care publicul larg să se poată raporta și a cărui dezvoltare să o poată urmări.

1. **Inițiere:** Prima etapă s-a referit la analiza documentată a planurilor și politicilor existente la scară națională, regională și locală care influențează dezvoltarea municipiului Alba Iulia. Planurile și politicile au fost supuse analizei critice în cadrul parteneriatului

STATUS. În acest sens partenerii tehnici ai proiectului au furnizat comentarii asupra sistemelor de planificare existente și sugestii în vederea evitării sistemului birocratic inflexibil.

2. **4 ateliere de lucru (Workshop-uri)** cu participarea societății civile, instituțiilor private și publice, autorităților locale, cu următoarea tematică:

- *Workshop nr. 1* - Definirea problemelor orașului din perspectiva comunității și instituțiilor locale;
- *Workshop nr. 2* - Definirea soluțiilor la probleme prin implicarea directă a actorilor responsabili;
- *Workshop nr. 3* - Eșalonarea soluțiilor și definirea mecanismelor de finanțare și a Agendei Urbane Strategice;
- *Workshop nr. 4* - Formalizarea Grupului Urban de Lucru.

3. **Formarea Grupului Urban de Lucru** și a Centrului Urban cu rolul de a sprijini orașul în implementarea proiectelor prioritare și de a crea instrumente autohtone durabile pentru dezvoltarea durabilă în viitor.

Grupul Urban de Lucru s-a dezvoltat din rândul părților interesate invitate la workshop-uri. Scopul acestui proces a fost crearea unui mecanism funcțional pentru stimularea dezvoltării urbane în Alba Iulia, prin intermediul acțiunilor comune din partea autorităților publice, a instituțiilor și mai ales a societății civile.

În primul rând, în vederea constituirii Grupului Urban de Lucru au fost invitați 70 de reprezentanți ai societății civile, instituțiilor, investitorilor privați și din domeniul cercetării și dezvoltării (Anexa nr.1 - model de invitație și Anexa nr. 2 -scrisoare mulțumire). La rândul lor, cei interesați au transmis o adeziune cu descrierea societății, instituției, a obiectului de activitate și a activităților desfășurate cât și datele de contact ale persoanei desemnate pentru a face parte din acest grup de lucru.

S-a pornit de la starea actuală a dezvoltării municipiului Alba Iulia evidențiată printr-o analiză SWOT, care a reprezentat punctul de pornire al discuțiilor în cadrul atelierelor de lucru. O relevanță deosebită în cadrul procesului a avut-o evaluarea cadrului administrativ și de planificare: strategii, planuri, politici, proiecte și investiții pe scară largă cu impact asupra orașului, care au fost supuse unor verificări încrucișate, iar prevederile acestora pentru viitoarea strategie au fost luate în considerare pentru ca noul document să fie sinergic cu inițiativele locale și regionale în curs de desfășurare.

Procesul participativ a fost realizat în paralel cu procesul local de elaborare a noii strategii pentru municipalitate realizată de către o echipă locală de consultanți. De asemenea, echipa de experți internaționali și un facilitator local au sprijinit grupul să lucreze cât mai eficient în transmiterea ideilor, sugestiilor și aspirațiilor referitoare la viitoarea dezvoltare a orașului. Feedbackul și conținutul generat de către părțile interesate participante la Workshop –uri au fost pilonii strategiei elaborate.

Astfel în perioada 30 octombrie - 1 noiembrie 2013 a avut loc primul atelier de lucru privind identificarea problemelor la nivel urban, a barierei și condițiilor pentru dezvoltarea în Alba Iulia și în zona mai extinsă AIDA, coroborat cu o discuție despre situația actuală a guvernantei locale și a implicării societății civile. În data de 30 octombrie au fost prezenți 26 de participanți, în data de 31 octombrie 2013 au fost prezenți 39 de participanți, iar în data de

1 noiembrie 2013 au participat 19 persoane. În total au fost prezente și implicate la primul atelier 90 de persoane. (Anexa nr. 3 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

În perioada 5-6 decembrie 2013 a avut loc cel de al doilea workshop în cadrul căruia s-au propus soluții pentru problemele urbane identificate s-au evaluat prioritățile și s-au identificat oportunitățile de finanțate. În data de 5 decembrie 2013 au participat 26 de persoane, iar în data de 6 decembrie 30 de persoane. În total au fost implicate în cel de al doilea atelier de lucru 56 de persoane. (Anexa nr.4 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

În perioada 11 februarie - 12 februarie 2014 s-a desfășurat cel de-al treilea workshop. Pe parcursul celor 2 zile de lucru s-a prezentat setul convenit de axe prioritare și s-au discutat proiectele prioritare pentru perioada 2014 – 2020 precum și implicarea actorilor locali în procesul de implementare. Au fost prezente în prima zi de lucru 27 de persoane, iar în a doua zi 31 de persoane, în total au fost implicate 58 de persoane. (Anexa nr. 5 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

În data de 29 iulie 2014 a avut loc workshop-ul nr. 4 la care au participat un număr de 31 de actori locali interesați în crearea Grupului Urban de Lucru. (Anexa nr. 6 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

Alba Iulia a angrenat în procesul participativ cel mai mare număr de actori interesați în comparație cu ceilalți membri din consorțiul proiectului - atât naționali cât și internaționali. Astfel, la cele 4 ateliere de lucru au fost implicați 229 de persoane. Pe parcursul celor 3 luni în care s-au derulat atelierele de lucru s-a putut constata modul în care reacțiile și angajamentul actorilor interesați au evoluat de la o participare largă în prima întâlnire cu un număr de 84 de persoane, care a discutat aspectele generale, la un grup restrâns consolidat de participanți care au discutat o gamă specifică de probleme, soluții și priorități.

Primul atelier de lucru a generat o cantitate considerabilă de comentarii din partea celor prezenți și a reușit să contureze o perspectivă de ansamblu asupra situației curente a dezvoltării din Alba Iulia, precum și asupra punctelor slabe pentru care vor trebui găsite soluții în cadrul strategiei.

Al doilea atelier a avut drept rezultat identificarea principalelor subiecte în baza cărora grupul de experți a realizat Strategia pentru Alba Iulia.

La cel de al treilea atelier s-a discutat structura agendei în cadrul unei sesiuni plenare la care au luat parte un număr de 58 de reprezentanți ai grupurilor interesate din oraș. Discuțiile din cadrul acestui atelier s-au axat pe elaborarea propunerilor, stabilirea priorităților și discutarea oportunităților de finanțare pentru proiectele identificate și prioritizate propuse.

Atelierul final s-a axat pe crearea Grupului Urban de Lucru și stabilirea cadrului pentru Centrul Urban. Participarea celor 31 de persoane la întâlnirea de lucru a demonstrat că grupul de lucru din Alba Iulia s-a decantat și structurat în mod natural pe parcursul întâlnirilor precedente, având o structură foarte echilibrată, alcătuită din reprezentanți ai domeniului public, privat și din societatea civilă. Întâlnirea a adus în prim plan problematica structurii finale a Grupului Urban de Lucru Alba Iulia. Astfel, cei mai activi și implicați participanți la atelierele de lucru au fost selectați pentru a-și continua activitatea în etapa de implementare a strategiei.

Având în vedere stadiul incipient al proceselor participative în domeniul planificării dezvoltării în România, prezența unui facilitator care a condus discuțiile în cadrul atelierelor

de lucru s-a dovedit foarte utilă, asigurându-se astfel nivelul înalt, cât și varietatea aspectelor discutate.

Conturarea unui dialog dinamic a fost susținută și de contribuția experților locali provenind din diferite domenii (economie, geografie, istorie, GIS) care au asistat la discuții și au creat un mediu constructiv, furnizând cunoștințe specializate în raport cu subiectele de interes abordate.

Acest fapt a oferit perspectiva de a avea două opinii asupra unor probleme complexe: cea a părților interesate (ONG uri, instituții și companii) și cea a experților, bazată pe o analiză anterioară, documentată și aprofundată.

În majoritatea situațiilor, faptele și cifrele au venit în sprijinul aspectelor aduse în discuție de către participanți, ceea ce a contribuit la o mai bună delimitare a problemelor și a zonelor prioritare.

B.ACTUALIZAREA STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

În anul 2017 a fost realizată o versiune actualizată, denumită *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană*, cu orizontul de timp 2014-2023, la nivelul municipiului Alba Iulia. Actualizarea a vizat atât datele statistice și reorganizarea informației din diagnoza orașului, cât și reformularea obiectivelor generale ale strategiei și revizuirea aprofundată a portofoliului de proiecte. Întrucât proiectele din portofoliu își găsesc sursa de finanțare în programe operaționale 2014-2020, în fonduri guvernamentale sau în alte surse de finanțare naționale și internaționale, revizuirea SIDU s-a impus, pe de o parte, pentru a răspunde condițiilor specifice ale unor linii de finanțare guvernamentale și europene. Pe de altă parte, actualizarea a fost necesară datorită apariției și/ sau actualizării unor alte documente strategice (integrate sau sectoriale) ale Municipiului Alba Iulia.

În vederea actualizării diagnozei în anul 2017, Municipiul Alba Iulia a solicitat și a obținut date statistice de la instituții precum: Direcția de Asistență Socială Alba, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba, Direcția Regională de Statistică Alba, Inspectoratul Școlar Județean Alba, Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba și Camera de Comerț Industrie și Agricultură Alba (Anexa nr. 7 - Adrese instituții).

Documentele care au impus actualizarea SIDU și care fundamentează, în același timp, versiunea actualizată, sunt prezentate în cele ce urmează, cu accent pe modul în care experți în domeniu și/ sau cetățenii au fost implicați în elaborarea lor.

Barometrul comunității locale

Mai multe proiecte majore din portofoliul SIDU au fost consultate public în cadrul edițiilor 2014 și 2015 ale Barometrului Comunitar, în parteneriat cu Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia. Barometrul Comunitar 2014 (date culese în 2015): metoda de cercetare a fost ancheta pe bază de chestionar aplicat la domiciliul subiecților de peste 18 ani din Alba Iulia. Au fost aplicate 711 chestionare, din care 711 au fost valide și reținute în analiză. Metoda de eșantionare a fost multistadială bistratificată (după sex și cartier) în cazul selecției

subiecților rezidenți la blocuri și aleatorie randomizată pentru zonele de case. Au fost definite 5 cartiere de blocuri (Cetate, Tolstoi+Centru, Zona industrială, Ampoi I+II, Ampoi III) și 2 zone mari de case (constituite din 7 subzone geografice). Au fost chestionate în acest mod 602 persoane. Barometrul Comunitar 2015 (date culese în 2016): S-a utilizat ca metodă ancheta sociologică cu aplicarea de chestionare standardizate prin intermediul școlilor din municipiul Alba Iulia. Chestionarul a fost aplicat parțial elevului și în mare măsură unui adult ales aleatoriu din familia elevului, pentru clasele II-XII, iar la grădiniță, clasa pregătitoare și clasa întâi doar unui adult din familie. Prin anchetă s-au cules date de la adulții între 18-77 de ani din Alba Iulia. S-a completat eșantionul, rezultat prin procedeul descris, cu chestionare aplicate la persoane reprezentând asociațiile de proprietari din oraș. De asemenea au fost aplicate chestionare la domiciliul persoanelor din Alba Iulia de peste 65 de ani. În total au fost validate 1717 chestionare de anchetă. Eșantionul s-a constituit prin procedura combinată de administrare și autoadministrare astfel: 1526 de cazuri prin aplicarea de chestionare cu colaborarea a 140 de cadre didactice și directori din grădinițe, școli gimnaziale și licee din Alba Iulia; 111 cazuri prin procedura de autoadministrare la reprezentanți ai asociațiilor de proprietari; 80 de cazuri prin procedura de administrare la domiciliu. A rezultat un eșantion total de 1717 persoane, reprezentativ pentru populația adulă a municipiului Alba Iulia, în vârstă de 18-77 de ani.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă

Conținutul Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Alba Iulia, care fundamentează SIDU, a fost supus procesului de consultare publică în perioada 01.08.2016 – 02.09.2016 pe site-ul web oficial al Primăriei Municipiului Alba Iulia, pe canalele oficiale ale instituției de pe rețelele sociale, în presa locală (articole online și print). Organizarea dezbaterii publice din data de 06.09.2016, care a avut loc la sediul Primăriei, a fost și ea promovată pe site-ul oficial, pe rețelele sociale, prin transmiterea unor invitații oficiale către stakeholderi și în presa locală.

Raportul Gehl Architects „Alba Iulia – către un oraș pentru oameni și cultură”

În urma vizitei la Alba Iulia (martie 2016) a expertului danez în regenerare urbană Jan Gehl, în perioada 05.07.2016-07.07.2016 a avut loc workshop-ul "Public spaces and public life in Alba Iulia" privind mobilitatea urbană și reducerea traficului intern în municipiul Alba Iulia, cu experți de la compania de consultanță Gehl Architects. La acest workshop au participat atât reprezentanți ai autorităților publice locale și ai diferitelor instituții din municipiu, cât și cetățeni care au dorit să se implice în procesul de dezvoltare a orașului. În urma acestui workshop precum și în urma vizitelor de documentare ale experților Gehl Architects a rezultat studiul "Alba Iulia - Towards a City for People and Culture".

Ghid de bune practici în domeniul mobilității urbane

Acest document a fost realizat în decembrie 2016 de către Municipiul Alba Iulia în colaborare cu Municipiul Trondheim, în cadrul proiectului „Consolidarea capacității

administrative prin mobilitate urbană durabilă: parteneriat Alba Iulia - Trondheim”, finanțat din Fondul pentru relații bilaterale la nivelul programului RO18 - Întărirea capacității și cooperare instituțională între instituțiile publice, autorități locale și regionale române și norvegiene. Studiul se bazează pe analiza situației actuale a mobilității urbane în Alba Iulia, problemele identificate, soluțiile propuse și potențiale surse de finanțare.

Ghidul a fost realizat de către Primăria Municipiului Alba Iulia în colaborare cu experți în domeniul mobilității urbane din Trondheim, Norvegia.

În perioada 5-8 decembrie 2016 delegația partenerilor norvegieni s-a deplasat la Alba Iulia, scopul vizitei fiind acela de a disemina informații la nivelul comunității locale cu privire la proiectele implementate de către Municipiul Trondheim în domeniul mobilității urbane sustenabile, precum și cu privire la proiectele de viitor ale orașului din acest domeniu. Pentru o mai bună înțelegere a contextului local, au fost susținute o serie de prezentări legate de transportul existent din Alba Iulia, aceste sesiuni teoretice fiind urmate vizite pe teren în diverse locații ale orașului. La aceste prezentări au participat atât reprezentanți ai Municipiului Alba Iulia, cât și reprezentanți ai diverselor instituții publice și reprezentanți ai sectorului privat care activează în sectorul mobilității urbane (STP Alba, Agenția Locală a Energiei Alba - ALEA, Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, birouri individuale de arhitectură locale, mass media locală etc.)

Cetățenii au fost și ei implicați în elaborarea ghidului de bune practici prin intermediul unui sondaj de opinie pe tema mobilității urbane

(<https://www.facebook.com/AlbaIulia.Trondheim.EEAandNorwayGrants/photos/a.360326547634610.1073741828.344945912506007/375099496157315/?type=3&theater/>). Aceștia au fost invitați să își exprime părerile cu privire la mobilitatea urbană pe pagina de Facebook a proiectului. Sondajul a fost realizat în luna decembrie 2016, având un impact foarte mare (29.000 de persoane – raportat la populația orașului de 64.000). Problemele identificate de către delegația norvegienilor se suprapun în mare parte și cu problemele identificate în rândul cetățenilor, majoritatea comentariilor fac referire la nereglementarea parcarilor din oraș, parcarea autovehiculelor pe trotuare, pe alei pietonale sau în alte zone interzise, introducerea taxelor de parcare în oraș, lipsa acordării de amenzi pentru nerespectarea legislației specifice în vigoare, construcția de noi parcări (supra și/sau subterane), dezvoltarea și modernizarea zonelor verzi și a spațiilor de agrement, derularea unor lucrări de investiții specifice mobilității urbane locale.

Prioritizarea Proiectelor pentru perioada 2014-2020 – studiu realizat în colaborare cu experții Băncii Mondiale

Colaborarea a avut ca scop evaluarea și prioritizarea proiectelor cuprinse în planurile urbanistice generale și zonale, intercomunitare, județene și regionale și în documentele strategice, pe baza unor criterii stabilite cu experții Băncii Mondiale. Documentul „Prioritizarea proiectelor pentru perioada 2014-2020” realizat de Municipiul Alb Iulia în cadrul unui acord de asistență tehnică cu Banca Mondială s-a bazat și pe angajarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor pentru a asigura o mai bună ordonare, după prioritate, a proiectelor. Celor peste

700 de respondenți li s-au propus categorii de proiecte mai ample și proiecte mari, rezultând în urma acestei analize o listă scurtă de proiecte care, din perspectiva cetățenilor, sunt prioritare.

5.2 Procesul de consultare publică privind versiunea actualizată a SIDU

Municipiul Alba Iulia, în calitate de instituție a administrației publice locale care utilizează fonduri publice, respectă principiile transparenței decizionale în raporturile cu cetățenii, cu asociațiile legal constituite ale acestora și cu toate celelalte structuri/ instituții/ organism/ actori interesați.

Din această perspectivă, procesul de consultare publică privind SIDU a respectat prevederile Legii nr. 52 din 2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Documentul (versiune draft) a fost lansat în consultare publică în data de 10.05.2017. Această lansare a fost anunțată pe site-ul web oficial al Municipiului Alba Iulia (<http://apulm.ro/>), la secțiunea „Consultare publică”, și în cel mai citit cotidian din județul Alba (ziarul „Unirea”), în varianta print, pe data de 11.05.2017 (Serie nouă – Anul XXV, nr. 8075, tiraj 18300 exemplare)

Perioada oficială de consultare publică a durat 42 de zile calendaristice, până în data de 20.06.2017. În toată această perioadă, SIDU a fost disponibil în format fizic, spre consultare, la Registratura Municipiului Alba Iulia (camera 8). Nu s-a prezentat nicio persoană care să solicite consultarea documentului în format hârtie.

SIDU a fost de asemenea disponibil în format electronic pe site-ul web oficial (<http://apulm.ro/>), la secțiunea „Consultare publică”, anexat anunțului de lansare menționat anterior. La această secțiune din site-ul web oficial, SIDU a rămas disponibil până la data de 03.08.2017, când Municipiul Alba Iulia a primit din partea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru Raportul de verificare preliminară a SIDU, conținând solicitări de modificare a variantei draft.

La începutul perioadei de consultare publică s-a creat o adresă de email dedicată (sidu@apulm.ro), la care cetățenii interesați și stakeholderii să poată trimite propuneri, sugestii sau opinii cu valoare de recomandare. Pe această adresă de email nu s-a primit niciun mesaj, nici pe durata consultării publice, nici ulterior.

Dezbaterea din data de 18.08.2017, privind aprobarea SIDU de către Consiliul Local Alba Iulia, este publică și a fost anunțată atât prin intermediul aplicației *e-alba iulia*, cât și pe pagina oficială de Facebook a Municipiului, cu 10 zile calendaristice în avans (în data de 09.08.2017).

Activitatea desfășurată în vederea obținerii deciziei de încadrare privind Evaluarea Strategică de Mediu de la Agenția pentru Protecția Mediului Alba, cf. HG 1076/2004, a fost de asemenea supusă atenției cetățenilor prin intermediul a 3 anunțuri publicate în ziarul „Unirea” (în datele

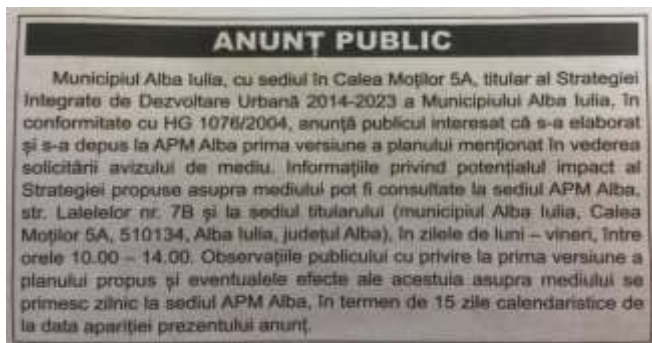
de 07.07.2017, 10.07.2017 și 04.08.2017). Primele două anunțuri au avut rolul de a anunța publicul interesat despre depunerea SIDU la Agenția pentru Protecția Mediului Alba și de a oferi posibilitatea aducerii de observații. Certificăm că nu s-au primit observații în acest sens. Anunțul din data de 04.08.2017 a informat publicul că decizia etapei de încadrare din procedura de reglementare, cf. HG nr. 1076/2004, este cea de adoptare a SIDU fără aviz de mediu.

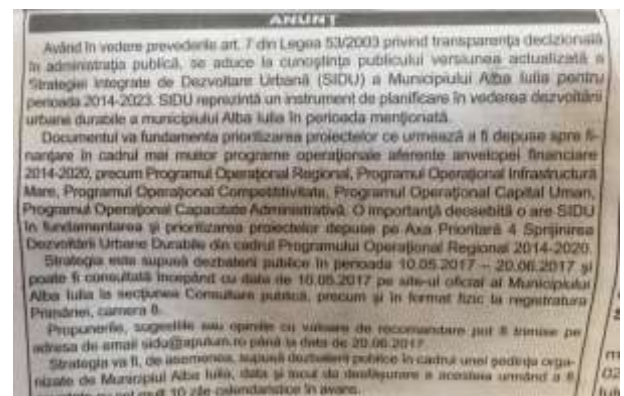
Figură 168 - Informare e-Alba Iulia

Figură 169 - Informare www.apulum.ro

Figură 170 - Anunț ziarul Unirea, data: 07.07.2017

Figură 171 - Anunț Ziarul Unirea, data: 11.05.2017

ANUNȚ PUBLIC

Municipiul Alba Iulia, cu sediul în Calea Motoilor nr. 5A, Alba Iulia, jud. Alba, titular al „Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) pentru perioada 2014-2023”, aduce la cunoștința publicului că decizia etapei de încadrare din procedura de reglementare, conform HG nr. 1076/2004, este cea de adoptare a planului fără aviz de mediu. Propunerile de reconsiderare ale deciziei se vor transmite în scris, în termen de 10 zile calendaristice, la sediul APM Alba, strada Lalelelor nr. 7B.

Figură 172 - Anunț ziarul Unirea, data: 04.08.2017

Figură 173 - Informare social media

Anexe

Nr. 32/05.06.2013

INVITAȚIE

Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia – AIDA implementează în prezent proiectul STATUS - „Strategic Territorial Agendas for <Small and Medium-sized Towns>”, finanțat prin Programul de Cooperare Transnațională SEE, în parteneriat cu 17 state membre ale Uniunii Europene. Scopul proiectului este de a elabora strategia Municipiului Alba Iulia ca instrument pentru dezvoltarea integrată și sustenabilă aliniată la standardele secolului XXI.

Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia, prin intermediul acestui proiect, își dorește să implice actorii locali interesați în identificarea obiectivelor și ideilor de dezvoltare economică, culturală și socială prin constituirea unui Grup Urban de Lucru, acțiune care va sta la baza elaborării Strategiei de Dezvoltare Teritorială a Municipiului Alba Iulia.

În vederea constituirii acestui Grup Urban de Lucru și a demarării activităților proiectului, vă rugăm să exprimați intenția de a vă implica și participa. În acest sens solicităm să ne trimiteți până la data de 17 iunie 2013 la adresa de e-mail: aida_7_alba@yahoo.com, fax: 0358 – 401.245 o scurtă descriere a societății/instituției pe care o reprezentați, conținând denumirea, domeniul de activitate și activitățile desfășurate, precum și persoana desemnată pentru a face parte din acest grup de lucru.

Pentru orice alte informații și întrebări suplimentare, ne puteți contacta la nr de telefon 0358 – 401.244 sau 0358 – 401.245.

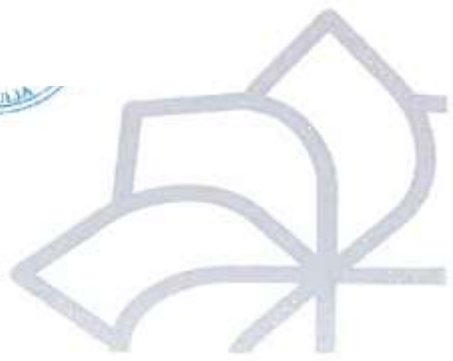
Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia - AIDA, este o persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ și de utilitate publică reprezentând interesele a 11 comunități administrativ - teritoriale urbane și rurale constituite în jurul Municipiului Alba Iulia, cu un potențial de creștere și dezvoltare care concentrează interesele instituționale, economice, sociale și culturale a peste 120.000 de locuitori.

Constituită din Municipiile Alba Iulia, Sebeș, orașul Teiuș, comunele Vințu de Jos, Sântimbru, Ciugud, Ighiu, Galda de Jos, Cricău, Meleș, Berghin și Consiliul Județean Alba, Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia a fost înființată cu scopul de a asigura dezvoltarea economică și socială la nivel regional și subregional în baza unor acțiuni durabile, de calitate, sustenabile financiar, uman și instituțional.

Cu stimă,

Mircea HAVI

Președinte Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia

Joint Technical Secretariat
Gellért-hegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 174 - Anexa nr. 1 – Model de invitație

Primăria Municipiului
ALBA IULIA

Calea Moșilor 5A
510134, Alba Iulia,
ROMÂNIA

Alba Iulia, 18 februarie 2014

Doresc înainte de toate, să adresez mulțumiri tuturor celor care au înțeles importanța realizării unei strategii de dezvoltare, în mod deosebit participanților la atelierele de lucru din cadrul proiectului STATUS. În mod natural, am dovedit că dezvoltarea orașului se construiește cu aportul direct al fiecăruia dintre noi.

Ceea ce s-a întâmplat în cadrul acestor întâlniri dintre experți și oamenii care iubesc acest oraș și trăiesc pentru el, fie ca sunt oameni de afaceri, funcționari, reprezentanți ai unor ONG-uri, universitari sau pur și simplu albaiulieni demonstrează că măreția unor proiecte precum Cetatea pleacă de la oameni cu suflet mare. Astfel de întâlniri reprezintă voința unei comunități de a conlucra și de a merge mai departe. Ne-am ales cu o agendă deosebită, cu un instrument de lucru pe care-l vom armoniza cu toate planurile noastre inclusiv Planul Urbanistic General al orașului. Dar poate cel mai important, am înțeles că albaiulienii vor mai mult și conștientizează potențialul acestui oraș. Trebuie să avem ambiții, să le contextualizăm și să ne dezvoltăm în raport cu realitățile și ceea ce ne înconjoară. Le mulțumesc și experților care au lucrat la strategie și mai cu seamă celor din Alba Iulia care și-au adus contribuția. Pentru asta vă chem să continuăm ce am început împreună pe durata implementării strategiei, în toate întâlnirile pe care le vom organiza. În luna mai a acestui an vom propune o dezbateră publică a documentului strategic elaborat cu contribuția dumneavoastră.

Vă felicit pentru modul dedicat în care ați arătat că viitorul comunității noastre depinde de implicarea activă, a tuturor celor care cred că pot aduce idei noi pentru dezvoltarea orașului în care trăim.

Mircea HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

Figură 175 - Anexa nr. 2 – Scrisoare de mulțumire

Figură 176 - Liste prezentă Workshop 1

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Miercuri, 30 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	COSARĂ NICOLETA	SPIRIȚUL de ONG. Alba Iulia	manager		
14.	STRĂȘAN VAND	BIROUL DE PROIECTARE STRĂȘAN	director		
15.	BACU SILVIA	PRIMEA ALBA IULIA	ȘEF BIROU INFORMATICA		
16.	CĂLIN HEDVIGA	PERMANENȚA ALBA IULIA	ARHITECT ȘEF		
17.	Cioflică Violet-Mircea	Asociația Grupul Succesi	Președinte		
18.	Ștefan Kustian	Asociația Grupul Succesi	șef de secțiune		
19.	Ștefan Popescu	Polonia M. Haidoban	Dir. Punct Contact		
20.	Tigian Daniela Roxana	NR Center	expert economic		
21.	HENING ROBERT	FLOREA-COR	dir. dezvoltare		
22.	MILAN COSER	AIMA	COMUNICARE		
23.	PIETRO ELISBI	URBASPIA	CONTENT MANAGER		
24.	Simeona PASCALIU	URBAPLAN	Facilitator URB		

AS SABINA KIMITREU URBASPIA URBAN PLANNER
 Jointly for our common future
 Jointly for our common future

AS LIVIA MOREGA URBAPLAN URB PLANNER

Joint Technical Secretariat
 Galdențușca, 30-32 H, 1016, Budest
 Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
 e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANTILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
1.	Bele Zea	Pres. Met. Izvoare	Președinte
2.	Auca Marius	ASR CANTU	expert economic
3.	MORUJAN ROMUL	ASO. MEMORIS	Președinte
4.	David Alina	DRS. ACBA	expert
5.	TOSOROGATI ANA-MARIA	MS ASZOOI MDAIUBA	Director ex.
6.	FLESEN KIELU	INSTITUTIA PROFESIONALA SAU SERVICIU ASO. ALBA	expert
7.	FLOREA CIVIU	APPIS ALBA	SEF SERVICIU
8.	MARHA ICEA	ASOCIATIA MARGHIN CIBOU	DIRECTOR
9.	MARU MARIO	ASOCIATIA SAU ASOCIATIA SE. ALBA IULIA	AS. SOC.
10.	POLHAC IULIANA	ORG. CHARITAS ALBA IULIA	ASISTENT SOCIAL
11.	Lucian Macaveiu	CETM ALBAMONT	MANAGER PROIECTE
12.	Mania Cristina	ASOCIATIA ALBA IULIA	Asistent Social

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Galiş-Chigiu ulita 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
25.	Mihai-Zoltan Kovacs	APM Alba	Consilier
26.	Colman Gabor Zoltan	ITM ALBA	insp. sup. ad. RA
27.	Clodovea Tudor	AJOFM ALBA	Secret. Nedu.
28.	Spel Ioana	GU. OPERANCA ALBA	Voluntas
29.	Marginean Bianca	ATO Teba Julia	COORDONATOR
30.	MERCEDES FLORINA ELENA	AIDA	Membru administrativ
31.	SABINA IMITRIU	URBANISMA	ASSISTANT CONTENT MANAGER, URB.
32.	LIVIA KOREGA	EUROSITE	ARKSTRAIT PROJECT MANAGER, URBANISM
33.	Simona PASIARIU	URBAPLAN	Functiara URS
34.	Cristina Cordo	STUDIO AKS	arhitect-urbanist
35.	Smaranda Tolosan	STUDIO AKS	arhitect, urbanist
36.	Moldovan Florina	Asociatia Urbanistica ALBA	Part. consiliu local

203

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Galléthy utca 30-32 H, 0116 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
37.	PAUL MARIUS	AIOA	Responsabil grup civical Alba
38.	SUMINBU ADRIAN	FUNDATIA PACM ALBA	MANAGER PROIECT
39.	ROBERT SAURA	PREHTELBA	AGENT PR
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			

Joint Technical Secretariat
Gellértváros utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3151 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 1 Noiembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANTILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
1.	Belen Joan	Prel. Met. Ivanov, Iv.	Prezident
2.	Avanila Teodora	Univ. y. Hramului 1918	Secret. sh.
3.	Simionescu P. Petrus	U. CFR Alba Iulia	Administrative
4.	Popescu Popa	Politia Town Hall	Administrator
5.	Popescu Raluca	U. RECORD SRL	Director general
6.	Clara Cristiana	ATMA	Economist
7.	Opreau Lucian	XEROX	Administrator
8.	Dumitru Alin Dorin	SC NAB Expertise	Administrator
9.	di. Lucian CHIPER.	BSUSA ACDA.	consilier.
10.	RAOVIȚĂ VASILE SOAIA	SC SATUS SA	DIRECTOR AS
11.	Matygincau Florin	Sebell Flower BEL	TECHNICAL GARDEN Manager General
12.	CIUȚA GHEORGHI	IC TIPO-REX SRL	Administrator

Joint Technical Secretariat
Galeriile utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 1 Noiembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
13.	IGNA-BOTIL ADRIAN	SCHMARNEX SRL	INGINER
14.	KHERCHEȘ FORJINA ELENA	AIDA	SECRETAR ADMINISTRATIV
15.	SIMONA PASCARIU	SURBAPAN	FACULTATE US
16.	LIVIA MIREGA	EURODITE	ASISTENT INGINER CUMPARARE/DEBANSARE
17.	MAN ERENGUTA	AIDA	MANAGER PROIECT
18.	PROL MARIOȘ	AIDA	Asistent șef grup serviciu de lucru
19.	ISTRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP SERVICIU DE LUCRU
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			

Joint Technical Secretariat
Gellértregy uic. 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3134 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@south-east-europe.net • www.south-east-europe.net

Jointly for our common future

Figură 177 - Fotografii Workshop-uri

Poze Workshop nr. 1 30 Octombrie - 01 Noiembrie 2013

Joint Technical Secretariat
Gellért-hegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

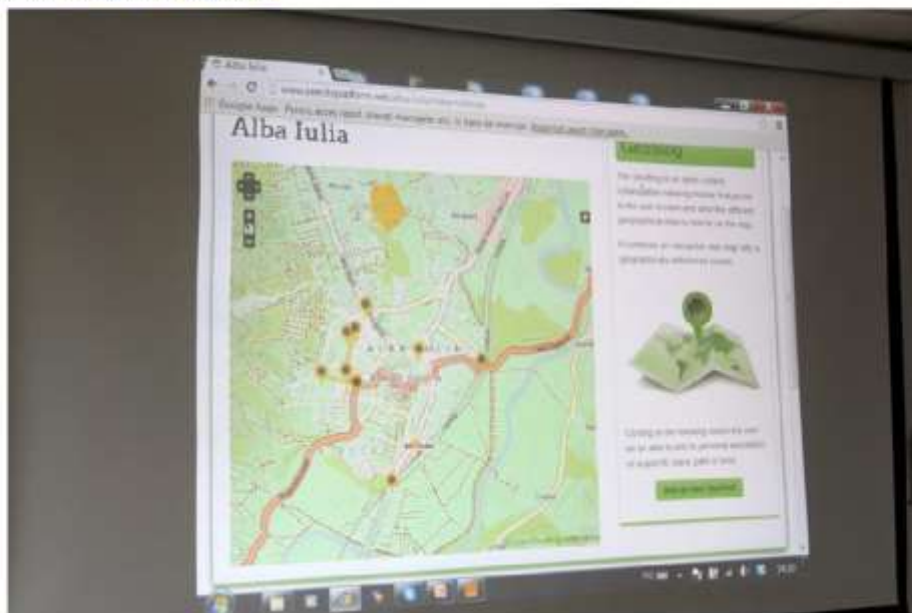

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jtsi@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jtsi@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 178 - Anexa nr. 4 - Liste de prezență și poze workshop 2

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Zăiș, Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
1.	ISTRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP VERONICĂ
2.	ȚIGAN ROXANA	ADR Centru	expert economic
3.	BUCUR Alexandru	"TRANSGAR"	inginer
4.	MORAN ANA	APM ALBA	CONȘIER
5.	Munteanu Dorinel	Garda de mediu	coordonator
6.	Velicea diabelo Kira	Case de birouri	COMITATA subsidiara
7.	Popa Teodora-Dorina	Asociația Municipalității Alba Iulia	președinte
8.	Bete Ioan	Pol. M.P. Alba	președinte
9.	TOANAN STANANDA	SC SARDANA S.R.L.	coordonator edificații, educație, recreere
10.	Cordos Cristina	SC STUDIO AKS SRL	membru al grupului
11.	AVRAM GHEORGHE	Part. Nat. Transilvania	Vicepreședinte
12.	ANDRIDA TAREU IOANA	Municip. Alba Iulia	Coord. ed.

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Gălbenețușca, 30-32, P.O. Box 1016, Buzărești
Tel: +361-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.outburst-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Ziua 5 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
13.	Popa Alexandra	UJ Alba	Inspector școlar
14.	Borza Bogdan	SMȘSFERNA ALBA	VOLUNTAR
15.	Lăva Mișega	Eurobiote	Urbanist
16.	SABINA DIMITRIU	URBAGRAFIA	URBANIST AS. CENTENT MĂRINCHI
17.	Simona PASCATIU	URBASOFIA	FACILITATOR
18.	PAUL MARIUS	AIDA	Asp. proiect grup urban de lucru
19.	TIMIȘ MARIȘA	DSP-ALBA	As. Ex.
20.	MACAVEIU LUCIAN	CEM ALBAHONET	Manager Proiecte
21.	KHERECĂȘ FLORINA	AIDA	Secur. admin.
22.	CRINA AUMITRESCU	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA	DIRECTOR AREAȚIA PROIECT NAȚIONALĂ
23.	COVER MIHAI	AIDA	
24.	MAN CRENGUTA RAUZE	AIDA	Manager proiect

Joint Technical Secretariat
Gellértváros utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-326-3100 • +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jo@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
2015 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
25	PAUL VOICU	PRIMĂRIA MUNICIPIULU ALBA IULIA	VICEPRIMAR
26	CĂLIN HEAVICĂ	PRIMĂRIA MUN. ALBA IULIA	ARHITECT ȘEF
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			

Joint Technical Secretariat
Gellértsgy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANTILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
1.	JAN JARJA	STP SA URBA IULIA	DIR. TEHNIC
2.	STEF GHEORGHE	C. J. ALBA	CONSILIER
3.	Igora Postea Mănuș	S.C. MAREUX - SRL	ADMINISTRATOR
4.	Florean Nelu	institutiile municipale Judetul Alba	SAF. Garnizier
5.	Leontin Sorin	AFOM - Alba.	dir. economic.
6.	Ionel Alin	D.R.S ALBA	expert
7.	Andreea - Tereza Rucela	Univ. 1 noiembrie 1918 Alba Iulia	leaba de.
8.	SABINA DIMITRIU	URBANOLOGIA.	URBANIST, AS CONTENT MANAGER STATUS

Joint Technical Secretariat
Calligraphy, Jula 310-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Initiative for Small and Medium-Sized Towns and Villages

Programa de Finanțare din partea Uniunii Europene

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
9.	PETRO ELIȘA	URBASOPIA / CONSULTING HUNGARY	URBANIST
10.	Răzviț Ciprian	Colței Town SOI	Administru
11.	Marius Voj	ASOC. MENTOR IN MUNCA SOCIETĂȚII	RESEARCHER
12.	Giuseppe Pascucci	URBASOPIA	Facilitator
13.	CRISTINA TARTAR	TARSA STUDIO ARCH.	architect
14.	PAUL MARIUS	AIDA	Urban Planner RESPONSIBLE G.A.U.P URBAN DESIGNER
15.	LIVIA MOREGA	EURODITE	Urbanist
16.	Joop de Roo	EURODITE	director

Joint Technical Secretariat:
Geilbergstr. 10, 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100 • +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: ite@youtheast-europe.net • www.youtheast-europe.net

Jointly for our common future

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
17.	Duca Mavis	ASR Centru	expert economic
18.	OPREAN UCRAYAN	XEROX SERVICE	Director gen.
19.	GHEORGHE ARMAN	ProMUT	Neopreședinte.
20.	Cioffice Violeta Stihai	Asoc. Grupul Sceptic	Președinte
21.	LITRAIE LIVIA	AISA	Reprezentant Grup de lucru
22.	Bete Joan	Preș. Met. Ivan	Președinte
23.	CRINA SUMITRESCU	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA	DIRECTOR DIRECȚIA PROIECT
24.	AMĂȚIA	FUNDAȚIA PREM ALBA	MANAGER PROIECT.

Joint Technical Secretariat
Galimbergi uca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
25.	BORDEA DANIELA	FUNK. PĂRĂȘACUȘA	ASIST. DEȘI. DEȘI. PR
26.	COȘEC MIHAI	AIDA	DEPUTAT PR
27.	MAN CĂREȘCĂ RALUCA	AIDA	Manager proiect
28.	PAUC VOICU	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA	VICEPRIMAR
29.	CĂLIN HESVIOL	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA	ARHITECT
30.	KIMBECOMEȘ ROZINA ELENA	AIDA	Secretar activă.
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			

Joint Technical Secretariat
Călișorhegy uita 30-32 H - 1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 179 - Fotografii Workshop 2

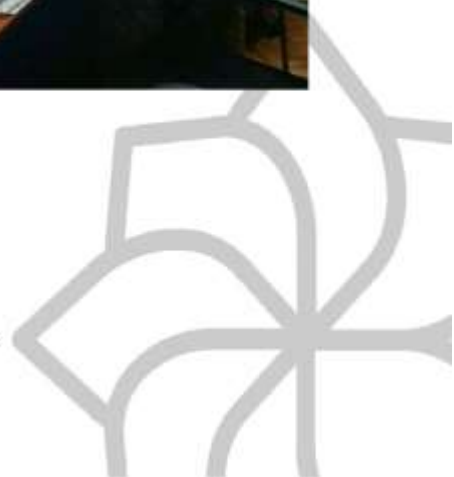

Poze Workshop nr. 2 05 - 06 Decembrie 2013

Joint Technical Secretariat
Gellért-hegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Gellért-hegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 180 - Anexa nr. 5 - Liste de prezență și poze workshop 3

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Marti, 11 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
1.	RAHOVEANU MARIA-CRISTINA	ASOCIATIA A.S. 2001 ALBA IULIA	ASISTENT SOCIAL
2.	TATI RUMBEA-SISNA	SC. PEPERS II. HOLDING SRL	ECOLOG
3.	STEF GHEORGHE	CONSILIUL Jud. Alba	CONSILIER
4.	VACARU ILEANA	AREA DE DEZVOLTARE PUBLICA ALBA	MEMBRU PRIMAR
5.	HAREGAN FLOARE	PRIVARIA ALBA IULIA	SECRETAR GENERAL
6.	Stef Ioana	Asociatia S.M. SIFERINIA ALBA	Coordonator
7.	MOHAI ANA	AGENCIJA PT. ARHITECTURA MEDITELANA	CONSILIER
8.	TIGAN ROMANA	ADR - CENTRU	EXPERT ECONOMIC
9.	AURAM GHEORGHE	Publica Comunitatei Municipale Tognobova	
10.	CIMPOES PAUL	S.C. GARFENI SAL	DIRECTOR
11.	SECRASIU SOFINA	SOCE ALBA - SOCIETATE DE DISTRIBUTIE 2 ENERGII ELECTRICE	INGINIER
12.	VELICEA MIHAELA	CASA DE PROIECTARE SI CONSULTANTA PUBLICA	CONSILIER JURIDIC

Joint Technical Secretariat
 Gallantry ulica 30-32 H-1016 Budapest
 Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
 e-mail: jts@southeast-europe.net • www.jts-southeast-europe.net

Jointly for our common future

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
 Marți, 11 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
13.	IREAZ MIHAI	PRIMĂRIA ALBA IULIA	licențiar
14.	Maria Tenele	UAB	lector.
15.	Livia Măgea	EURODATE	GRAND TUTOR PROJECT HEAD.
16.	MARU COSTA	Primăria Alba Iulia	SECRETAR SECRETAR PRINCIPAL
17.	Simone Pasouci	URBASOFIA	facilitator
18.	PISILLO ELISBI	URBASOFIA	CONTENT MANAGER
19.	Joy de Roo	EURODATE	Project manager
20.	Dorel MARTIN	Independent expert	
21.	CAROLINA KIMITSUI	URBASOFIA	MANAGER CONTENT MANAGER AS
22.	KATERINES FORINA ELOVA	KIDA	Secretary administrative
23.	HAN CRENȚUTA	AIDA	manager proiect
24.	NITRĂTE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUPUL DE LUCRU DE LUCRU

Joint Technical Secretariat
 Galenky ulica 30-32 H-1015 Budapest
 Tel: + 36-1-224-3100 • + 36-1-224-3154 • Fax: + 36-1-224-3129
 e-mail: jts@seueast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Marți, 11 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA
25.	PAUL MARIUS	AIDA	REPREZENTANȚI GRUP URBAN D.E. LUCRU
26.	MORAR IULIA	Alba	expert profes.
27.	Morganza Bianca	AFO	coordonator CRIS
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Gălbănușușca, 30-32 E-1016, Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Miercuri, 12 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANTILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
1.	ROSU CAPELLA	FUNDATIA PACT ALBA	MANAGER PROIECT
2.	Alexo Bineco	tirolul Utilitatii	Proiectant
3.	TABAROI ANCA	Grupul de studii de Viabilitate Alba - proiecte de dezvoltare - proiecte de dezvoltare	Coordonator
4.	PIETRU CRISTIAN	Proiecte de dezvoltare Alba - proiecte de dezvoltare	Coordonator
5.	SOJ NICOLETA	MEMBRU IN MUNCA	MEMBRU
6.	AVRAM GHEORGHE	MEMBRU IN MUNCA	MEMBRU
7.	Agneta Coula	Proiecte de dezvoltare Alba - proiecte de dezvoltare	Coordonator
8.	ROSIU SERGIU	Proiecte de dezvoltare Alba - proiecte de dezvoltare	Coordonator
9.	CHIPER IECIAN	NSUSA ALBA	Coordonator
10.	Christina Cordos	MEMBRU EDPA STARS	arhitect
11.	Alexo Bineco	MEMBRU IN MUNCA	Coordonator
12.	Simona de Babara	MEMBRU IN MUNCA	arhitect

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Călienișty ulița 30-32, H-1016 Budapesta
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@seurope.net • www.seurope.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Miercuri, 12 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANTILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
13.	CHISD VĂL TUDOR	AJOFM Alba	sef serv.
14.	Poșnic Popor	Calibri Team	Administrativ
15.	Rosinelea Boms	AIDA Alba Iulia	consultant
16.	CRISAN CLAUDIU	AIDA -Alba Iulia	expert tehnice
17.	DAVID ACH	SRS Alba	expert
18.	EMANUEL ZANEC	S.C. SARGESIT SRL	instructor
19.	MILHA EDER	PRINCEPIA A.I.	consilier
20.	Simeone Pascaiu	STATUS	facilitator
21.	Margaretta Bianca	Asociația Filozofică	Coordonator CRIS
22.	Livia Mureșan	EUROSTE	urbanist asistent, Managementul de proiect
23.	Danuta Muta	STATUS	Expert
24.	SABINA SIMIONESCU	URBASTOPIA	LABORANT AS CONTENT MANAGER

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat:
Gălbenețușu, 30-32 15-0116 Buzăști
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Miercuri, 12 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUTIA	FUNCTIA
25.	PABLO GILSON	URBISOFT R.	CONSILIER MUNICIPAL
26.	STEF GHEORGHE	com. Jude. Alba	consilier
27.	PAUL MARIUS	AIDA	RESPONSABIL BDM URBAN DE LUCRU
28.	KHERIECHES FLORENTINA	AIDA	Secretar Activitate
29.	NOTRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LU
30.	CRISTINA TARTARA	TASCA STUDIO	intentional expert
31.	MORAR IULIA	AIDA	exp. foto
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			

Joint Technical Secretariat
Gellértagy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 181 - Fotografii Workshop 3

Jointly for our common future

Jointly for our common future

Jointly for our common future

Figură 182 - Anexa nr. 6 – Liste de prezență și poze workshop 4

Workshop – Urban Centre Municipiul Alba Iulia
Marți, 29 Iulie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	INSTITUȚIA	REPREZENTANT	FUNCȚIA
1.	ADR Centru	GABRIELA HIREAN	EXP. DE TRIMB
2.	Universitatea "1 Decembrie 1918"	DOMINA OVIDIU	LECTOR UNIV. DR.
3.	Asociația As 2001	DIANA ANDREIA	Organizația formator
4.	Inspectoratul Școlar Județean Alba	ANUȘ CARMEN ANIELA	COORDINER
5.	SM Spermax Alba	ARAGOS ZAHARIA	PREȘEDINTE
6.	Fundația Comunitară Alba	SAVA DORIN	DIR. ACORDURI
7.	Casa Județeană de Pensii Alba	IOU IULIANA	DIR. EX. ADY
8.	S.C. STP S.A.	LARJA JANI	LR. TENNIC
9.	Consiliul Județean Alba	ȘEF SECȚIEA PROIECTIV	
10.	S.C. Marinex S.R.L.	IRINA POPA	Coordonator proiect
11.	A.J.O.F.M. Alba	Gheorghe Mărușă	Expert municipal
12.	Colibri Tour Alba	MIȚU SIMONA	AG. TOURISM

Joint Technical Secretariat
 Getleberg ulica 30-32 H-1016 Budapest
 Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
 e-mail: jst@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

LISTA PARTICIPANȚILOR

Workshop – Urban Centre Municipiul Alba Iulia
Marți, 29 Iulie 2014, Alba Iulia

NR.	INSTITUȚIA	REPREZENTANT	FUNCȚIA
13.	Asociația Mentor în Munca Socială	VOJCI MARIUS	PREȘEDINTE
14.	S.C. Dad Expertise S.R.L.	DIMITRIU ALIN	Administrator
15.	S.C. Xerom Service S.R.L.	Cristian Lucian	Air Gen
16.	FUNDAȚIA PAEM ALBA	PORA ROȘÉ	Responsabil
17.	Unirea Press	KINICA PUCA	Mod. Inf.
18.	Apa CTTA	CUSAN Ștefan	Paritolog
19.	S.C. Parc S.A.	PUNCIU NICOLAE	DIRECTOR
20.	D.G.A.S.P.C. Alba	TORON MIHA	Cons. func. loc.
21.	Asociația Maria Beatrice	ANZE Ștefan	Președinte
22.	Municipiul Alba Iulia	CANA DUMITRESCU	DIRECTOR GENERAL PROGRAM
23.	Municipiul Alba Iulia	CALIN HEORHIZA	ARCHITECT ȘEF
24.	Municipiul Alba Iulia	MOLAVAN NICOLAE	CITY MANAGER

Joint Technical Secretariat
 Ceilertgaly uca 30-32 H-1016 Budapest
 Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
 e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

LISTA PARTICIPANȚILOR

Workshop – Urban Centre Municipiul Alba Iulia
Marți, 29 Iulie 2014, Alba Iulia

NR.	INSTITUȚIA	REPREZENTANT	FUNCȚIA
25.	AIDA Transport Local	JĂHAN ANDREI	Inspector
26.	Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	UTRATE LIVIA	RESPONSABIL EQUIPAMENT DE LUCRU
27.	Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	MAN CRĂNGUȚA RAZUQA	Manager proiect
28.	Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	PAUL MARIUS	RESPONSABIL CAUP.ORGAN DE LUCRU
29.	Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	KHERECĂȘ FLOREHA ELENA	SECRETAR ADMINISTRATIV
30.	AIDA	MICU DANIELA	Specialist
31.	AIDA	MIJA MARILIA-EMILIA	Responsabil financiar
32.			
33.			
34.			
35.	Joint Technical Secretariat Callierghi, ul. 30-32 H-10 Budapest Tel: +36-1-226-3190; +36-1-226-3126; +36-1-226-3129 e-mail: jts@southeast-europe.net; www.southeast-europe.net		jointly for our common future

Figură 183 - Fotografii Workshop 4

Figură 184 - Anexa nr. 7 – Adrese instituții

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba
În atenția: Director Executiv Andrea Elena Katona
Email: ajofm@ab.anofm.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamne Director Executiv Ciprian Alin David,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind situația șomajului în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

Rata șomajului B.I.M.
Rata șomajului pe sexe și numărul șomerilor pe sexe
Nr. șomerilor pe categorii de vârste, pregătire profesională sau educație, domenii de activitate
Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)
Gradul de participare al firmelor la programe de formare profesională continuă (defalcat pe categorii de firme: mari, mijlocii, mici)
Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care oferă formare profesională

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea AJOFM Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea George HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Cămin Morțoiu N.5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510124
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariatulalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20843 din 06.03.2017

Către: Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba
În atenția: Dlul. Președinte Corneliu ORZEA
Email: corneliu.orzea@ccialba.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: liviacristina.boc@gmail.com, oviduboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Domnule Președinte Corneliu ORZEA,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind evoluția și situația firmelor în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

- Numărul înmatriculărilor la nivel național și județean 2013-2017
- Statistica PFA/ II/ IF în funcție de vârsta titularilor și/ sau membrilor
- Distribuția pe sexe a titularilor/ membrilor PFA/ II/ IF active
- Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/ acționarilor
- Distribuția pe sexe a acționarilor firmelor active
- Evoluția numărului profesioniștilor activi în 2017 comparativ cu 2013-2016
- Situația statistică privind înființarea SRL-D

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primar Municipiul Alba Iulia

CABINET PRIMAR

Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Măjilor N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510124
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.opulim.ro E-mail: office@primia.ro
Facebook: www.facebook.com/primariialbailulia

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Direcția de Asistență Socială Alba
În atenția: Dnei. Director Executiv ADELA CRISTESCU
Email: adela.cristescu@apulum.ro, olga.hasegan@apulum.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, fiviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimată Doamnă Director Executiv Adela Cristescu,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anilor 2013-2014, informații detaliate despre infrastructura de servicii sociale din orașul nostru. Aceste informații se cer actualizate cu date din anii 2016 - 2017.

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații:

- Numărul contracte de parteneriat/ acordare servicii sociale între Municipiul Alba Iulia/ Consiliul Local Alba Iulia (prin Direcția de Asistență Socială) și Organizații Non-guvernamentale, precum și enumerarea acestor ONG-uri
- Numărul de copii, respectiv adulți, înregistrați în funcție de gradul de handicap, precum și evoluția acestora după anul 2013
- Tipurile de handicap înregistrate la adulți, respectiv copii, și evoluția acestora
- Tipurile de servicii sociale oferite diferitelor categorii de beneficiari și limitele maxime de venit pentru a beneficia de servicii sociale
- Evoluția (numerică și procentuală) a persoanelor care beneficiază de diferite tipuri de servicii sociale (defalcat pe tipul de serviciu)

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea DAS Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea George HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR

Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Meșter N. S. A., Alba Iulia, Județul Alba, 510124
Tel: +40 03758 819 462, Fax: +40 03758 812 545
Internet: www.apulum.ro E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/municipiualbaiulia

Către: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba
În atenția: Dlul. Director General Prof. Sorin Valerian Chirilă
Email: deasoc@protectiasocialaalba.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, oviduboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamnă Director General Prof. Sorin Valerian Chirilă,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anilor 2013-2014, informații detaliate despre serviciile de asistență socială din orașul nostru. Aceste informații se cer actualizate cu date din anii 2016 - 2017.

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații:

- Numărul copiilor aflați în plasament cu măsură de protecție în sistem rezidențial (situația în 2017)
- Numărul de copii, respectiv adulți, înregistrați în funcție de gradul de handicap, precum și evoluția acestora după anul 2013
- Tipurile de handicap înregistrate la adulți, respectiv copii, și evoluția acestora
- Tipurile de servicii sociale oferite diferitelor categorii de beneficiari și limitele maxime de venit pentru a beneficia de servicii sociale
- Evoluția (numerică și procentuală) a persoanelor care beneficiază de diferite tipuri de servicii sociale (defalcat pe tipul de serviciu)

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea DGASPC Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primar Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Măgilor N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 548
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

Către: Direcția Regională de Statistică Alba
În atenția: Director Executiv Ciprian Alin David
Email: ciprian.david@alba.INSSE.ro, ioan.chiorean@alba.INSSE.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovdiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamnelor Director Executiv Ciprian Alin David,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate despre demografia orașului nostru și a județului Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

Structura etnică, lingvistică și religioasă a populației
Structura populației după participarea la activitatea economică
Populația activă totală (în afară de salariați)
Populația activă pe sexe, vârste, educație, domenii de activitate
Structura socio-economică a populației
Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)
Rata de activitate a populației în vârstă de muncă
structura populației active
Populația stabilă a municipiului Alba Iulia după vârstă și participarea la viața economică
Populația activă după nivelul studiilor absolvite
Distribuția populației ocupate pe grupe sexe și grupe de vârstă
Distribuția populației ocupate după sectorul în care lucrează
Distribuția populației ocupate după activitatea economică în care își desfășoară activitatea
Distribuția populației ocupate după locul de muncă
Structura salariaților pe activități ale economiei naționale
Structura efectivului de salariați pe sectoare economice
Populația stabilă cu statut de salariat
Raportul de dependență economică după 2011

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Direcției Regionale de Statistică Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primar

CABINET PRIMAR

Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Măgilor N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 238 819 462, Fax: +40 (0) 238 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: <https://facebook.com/municipiualbaidulia>

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20843 din 06.03.2017

Către: Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba
În atenția: Șef administrație Maria IACOB
Email: Maria.Iacob.AB@mfinante.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: liviacristina.boc@gmail.com, oviduboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamnă Maria IACOB, Șef Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind evoluția și situația agenților economici și a cifrei de afaceri în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

- Repartizarea agenților economici la nivelul județului Alba
- Evoluția cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2017
- Evoluția industriei la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2017

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Administrației Județene a Finanțelor Publice Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primar Municipiului Alba Iulia

JUDEȚUL ALBA

CABINET PRIMAR

Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calen Moșilor, N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819-462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.primaria.ro E-mail: office@primaria.ro
Facebook: www.facebook.com/primariialba

Către: Inspectoratul Școlar Județean Alba
În atenția: Dnei. Inspector Școlar General EUGENIA MARCELA DĂRĂMUȘ
Email: marceladaramus@yahoo.com

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidluboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimată Doamnă Inspector Școlar General Eugenia Marcela Dărămuș,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anilor 2011-2013, informații detaliate despre infrastructura de învățământ din orașul nostru și din județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date din anul școlar 2016/2017.

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații (la nivel de an școlar 2016/2017):

- Numărul de unități de învățământ din județul Alba, cu ponderea pe municipii, orașe și comune
- Numărul total de elevi din județul Alba, cu ponderea pe municipii, orașe și comune
- Procentul unităților de învățământ din județ, respectiv din Alba Iulia, care dețin autorizație sanitară
- Procentul (pe județ, respectiv pe Alba Iulia) personalului didactic din învățământul preuniversitar care deține gradul didactic I, gradul didactic II, definitivatului, respectiv personalul fără grad didactic (profesorii debutanți)
- Evoluția, la nivel de Alba Iulia, a numărului de unități de învățământ față de anul 2011. Se va menționa în special tipul unității de învățământ care prezintă variația cea mai semnificativă (de pildă, în perioada 2002-2011, numărul grădinițelor a fost cel care a variat cel mai mult)
- Evoluția după anul 2011, la nivel de Alba Iulia, a numărului de copii, elevi și studenți înscriși în unitățile de învățământ (defalcat pe: preșcolar, învățământ primar, gimnazial, liceal, arte și meserii, universitar)
- Evoluția după anul 2011, la nivel de Alba Iulia, a numărului de cadre didactice (defalcat pe: preșcolar, învățământ primar, gimnazial, liceal, arte și meserii, universitar)
- Numărul de biblioteci aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic, conform OM 5554/211, art. 1, la nivel de Alba Iulia
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de computere aflate în unitățile de învățământ din Alba Iulia
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de săli de clasă și de cabinete școlare la nivel de Alba Iulia, corelat cu numărul de elevi/ sală de clasă ori elevi/ cabinet
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de laboratoare școlare, corelat cu numărul de elevi/ laborator
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de săli de sport, corelat cu numărul de elevi/ sală de sport
- Numărul de copii cu cerințe educative speciale (CES) înregistrați în anul școlar 2016/2017, la nivel de Alba Iulia

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Inspectoratului Școlar Județean Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

CABINET PRIMAR

Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Noaptei N.5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/municipiualbaia

Către: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba
În atenția: Dnei. Director Adelina Vasilica OARGĂ
Email: orcab@ab.onrc.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: liviacristina.boc@gmail.com, ovidtuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamnă Director Adelina Vasilica OARGĂ,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind evoluția și situația firmelor în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

- Numărul înmatriculărilor la nivel național și județean 2013-2017
- Statistica PFA/ II/ IF în funcție de vârsta titularilor și/ sau membrilor
- Distribuția pe sexe a titularilor/ membrilor PFA/ II/ IF active
- Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/ acționarilor
- Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active
- Evoluția numărului profesioniștilor activi în 2017 comparativ cu 2013-2016
- Situația statistică privind înființarea SRL-D

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Oficiului Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

MIRCEA Gheorghe HAVA
Primar Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR

Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Meșterilor Nr. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 245
Internet: www.andam.ro, E-mail: office@andam.ro
Facebook: www.facebook.com/cabinetprimariaibania